པ་ཆ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་
གསུང་འབུམ་བཞུགས་སོ།།

མངོད་ཤེས་བྱ་བའི་གསལ།

འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
DREPUNG LOSELING LIBRARY SOCIETY
2015

ཚོས་མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་
བཤད་པའེས་བྱ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།

ཥ ཀ ཀ

མཛོད་ཟེས་བྱ་རབ་གསལ།

འབྲས་སྤུངས་ཚོ་གསལ་གྲྭིང་དུས་མཛོད་ཁང་།

DREPUNG LOSELING LIBRARY SOCIETY

2015

ཕྱོགས་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་ལ་ན་མོ།

MZOD SHEJA RABSEL

by

Panchen Sonam Drakpa

DREPUNG LOSELING LIBRARY SOCIETY
2015

PAN-CHEN BSOD-NAMS GRAGS-PA LITERATURE SERIES VOLUME: 29

པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་བོད་ཟྷེང་། ༢༩

Copyright © D.L.L. Society 2008

Published by:

DREPUNG LOSELING LIBRARY SOCIETY
P.O. Tibetan Colony-581411
Mundgod (N.K.)
Karnataka
India
Phone: (08301) 245657
E-mail:- dllsociety@yahoo.co.in

Data composed by: D.L.L. Computer Section
Drepung Loseling Library Society.

བླ་ཆེ་བརྗོད།

མཁྱེན་པས་འཛམ་དབྱངས་དོན་དང་གཉིས་སུ་མེད།།
བཅོ་བས་རྒྱལ་ཀུན་མཛད་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པས།།
མཛད་པས་འགྲོ་ཀུན་དེ་བ་སྐོང་མཁས་པ།།
མཚུངས་མེད་འཇིག་མཆོག་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་བཏུད།།

མཁས་ཚུལ་གསུམ་གྱི་གཡུ་རལ་མདོན་བརྗེད་ཅིང་།།
ལུང་རིགས་མཆེ་སྟེར་འབངང་བས་པས་ཆོལ་བསྟེལ།།
བློ་བཟང་རིང་ལུགས་གངས་རིའི་རྒྱན་གཅིག་ལྟ།།
མཁས་པའི་ཐུ་མཆོག་པཾ་ཆེན་མཆོག་དེ་རྒྱལ།།

དེ་ལ་རང་ཅག་གཞེས་བྱེས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་བློ་ན་མེད་པའི་དབུ་ཁྲིད་སྤྱི་ཚོང་ཁག་མཐོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བློ་ན་མེད་པའི་སྒྲུབ་བསྟེད་དང་མཛད་འཕྲིན་ཉག་ཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་དེང་དུས་རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཛམ་གླིང་ཡུལ་བྱ་ཀུན་ཏུ་དར་ཁྱབ་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་པ་ནི་མཐོན་པོ་གང་བཀྲིན་ཡིན་པས་བར་བྱས་ཏེ་དུས་རྟག་ཏུ་རྗེས་བཟུང་ཞུ་འོས་པ་དང་།

དེ་དང་ཚབས་ཅིག་ཏུ་མཐོན་པོ་གང་གིས་རང་ཅག་ཡོངས་ལ་ཐུགས་རྗེས་སུ་བཅེ་བས་བཀའ་སྩལ་བདུད་རྩིའི་ཉིང་ལྟེ་ཤེས་སྙིང་ལ་བཅངས་ཏེ་རང་རང་བབས་འོས་ཀྱི་བསྟན་སྲིད་ལ་སྨན་པའི་ཞུ་སྡུད་པ་བྱ་འདེགས་དགོས་པ་ལས་འགན་དུ་བབས་པ་བཞིན་དུ་ལས་འབྲས་བློ་ལྡིང་དེའེ་མངོ་ཁང་གིས་འགྲོ་གྲོན་བཀང་སྟེ་མདོ་སྡགས་རབ་འབྱམས་སྨུ་བ་བཏ་ཆེན་བསོད་ནམས་བྱགས་པ་རྣམ་དབྱིད་མཆོག་གི་སྟེས་མཛད་པའི་ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་དོན་གཉེར་ཅན་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཀས་པེའུ་ཏར་ཐོག་སྨར་རྩ་གསར་བསྒྱིགས་ཀྱི་སྨྱས་གང་ལེགས་སྨར་བསྒྲན་ཞུས་པ་ལགས་ན་འདིས་དོན་གཉེར་ཅན་དང་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་ཐུགས་ཤན་གསོས་པའི་དེ་བ་བཞུ་བཞིན་ཡོད།

ཞུ་སྒྲིགས་བྱ་ཚུལ།

དཔར་སྐྱིང་དང་དཔར་གསར་གཉིས་ཞེབ་བསྡུར་གྱིས་མ་དཔེ་དཔར་གསར་གཞིར་བཞག་ཐོག་མི་མཐུན་པ་དག་མཚན་དུ་བཀོད་པ་ཙམ་ལས་དང་བཟོ་སོགས་རྩ་བ་ནས་བྱས་མེད་ལ། རྣམ་དབྱེ་དང་ཐད་ཀྱི་འགྲོ་ཚུལ་མངོན་གསལ་དོད་པོ་ཁཡཱས་བཅོས་ལྷལ་བྱས་ཀྱང་ཞུ་སྒྲིགས་པ་སྐྱེས་སྡུངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དམན་པས་ནོར་འཁྲུལ་གང་མང་བྱུང་དེས་བཏེན། ཚོས་སྐྱུན་མངའ་བའི་དེགས་སྐྱ་རྣམས་ལ་བཟོད་གསོལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་།

དེ་ལྟར་སྒང་བསྒྲན་ཞུས་པའི་དགེ་བའི་འབྲས་བུས་སྤྱི་ནོར་ཁགོང་ས་ཁསྒྲབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་ཅག་གཞེས་བྱེས་པོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་མགོན་དུ་ཞབས་རྒྱང་རྡོ་རྗེའི་ཁམས་སུ་བརྟན་ཅིང་སྐུགས་ཀྱི་བཞེད་རྒྱ་མཐའ་དག་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པའི་སྨོན་འདུན་དང་བཅས་འབྲས་བློ་ཤིང་དེའ་མཇོད་ཁང་ནས་པོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༩༣ པོད་རླ་ ༡ ཚེས་ ༡༥ ཐྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ རླ་ ༢ ཚེས་ ༢༣ བཟང་པོར།

འབོད་སྐུལ།

མདོ་སྡགས་རབ་འབྱམས་པ་བཀ་ཆེན་བསོད་ནམས་བྱགས་པའི་གསུང་འབུམ་རྣམས་ iPad དང་ Tablet ནང་སློག་ཆེད་ PDF ཐོག་བསྒྲིགས་ཤིང་། གསུང་འབུམ་རྣམས་ཐོག་མ་ཡིག་གཟུགས་ TB Youtso ཐོག་ཡོད་པ་རྣམས་ Tcrc Youtso དང་དེ་ནས་ Monlam Unicode ཐོག་ཁབ་བསྒྱུར་ཞུས་པ་ཡིན་པས་གོང་གསལ་ཡིག་གཟུགས་རྣམས་མཇུག་གཅིན་ཐུན་བུ་མི་འབྲ་བའི་དབང་གིས་ཡིག་གཟུགས་བསྒྱུར་འགྲོ་བ་རྣམས་གང་ཐུབ་ཀྱིས་བཟོ་བཅོས་དང་ཞུ་དག་བྱས་ཁུལ་ཡིན་ཀྱང་དུད་ཡིག་ནོར་དང་། ས་བཅད་ཚད་ལྷག་དང་། ས་བཅད་བཀོད་མཚམས་འཕྲུག་པ་སོགས་ཡོད་ངེས་ལགཔ་ན། གཟེགས་པ་ཡོ་རྣམས་ཀྱི་ནོར་འཕྲལ་ཅི་རིགས་པ་རྣམས་གཤམ་གསལ་འཁྲིན་(ཕེ་ཅའེ་)ཁ་བྱང་ཐོག་བསྒྱུར་གནང་ཡོང་བ་དང་། ནོར་བཅོས་གང་ལགཔ་སོན་བྱང་བ་རྣམས་སྐྱུར་བཅོས་ཐོག་སྤང་ཡང་འབྲེལས་སྤེལ་ཞུ་ཆོག་པ་བཅས་བཀྱིན་ཆེ།

ཐུབ་སྤྲོང་བ་རྒྱ་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་དོན་ལྡན་ནས།

སྐད་འཕྲིན་(ཕེ་ཅའེ་)ཁ་བྱང་། WeChat ID. ggldd-100

དཀར་ཆག

ཐེངས་བརྗེད། 06
ཞུ་སྤྱིགས་བྱ་ཚུལ། 07
འབོད་སྐུལ། 08
གནས་དང་པོ་ཁམས་བསྟན་པ། 1
མཆོད་བརྗོད། 1
མཚན་གྱི་དོན། འགྲུང་གྱི་ཐུག 13
གཞུང་གི་དོན། 13
བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་མོགས་ཚོས་བཞི་བཤད་པ། 28
ཟག་བཅས་ཟག་མེད་བཤད་པ། 29
འདུས་བྱས་བཤད་པ། 31
ཟག་བཅས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས། 33
གཟུགས་ལྔང་བཤད་པ། 34
མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་བཤད་པ། 34
རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་བཤད་པ། 38
ལྔང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་བཤད་པ་ལ། 44
ལྔང་པོ་བར་པ་གསུམ་བཤད་པ། 44
ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྲངས་མ་ངེས་པའི་ཐལ་བ། 45
ལྔང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་དུ་བསྡུ་ཚུལ་བཤད་པ། 47
ཁམས་མང་བར་ཐལ་བའི་ཚོད་སྐང་། 49
ལྔང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་བསྟན་པའི་དགོས་པ། 50
ཚོར་འདུ་གཉིས་ལོགས་སུ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན། 50
ལྔང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོ་སོའི་གོ་རིམས། 52
ཚོས་གཞན་བསྡུ་བའི་ཚུལ། 54
ཁམས་དང་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལ། 55
ངོ་བོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཁྱད་པར། 55

ཐོག་ལ་སྟོས་པའི་ཁྱད་པར། 57
རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྟོས་པའི་ཁྱད་པར། 61
མིང་དོན་ལ་སྟོས་པའི་ཁྱད་པར། 62
སྦྱང་བྱ་ལ་སྟོས་པའི་ཁྱད་པར། 63
བྱེད་པ་ལ་སྟོས་པའི་ཁྱད་པར། 64
ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་གཞན་ཡང་བཤད་པ། 71
གནས་གཉིས་པ་དབང་པོ་བསྟན་པ། 74
དབང་པོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། 74
ངོ་བོ། དབྱེ་བ། 74
སྐྱེ་དོན། 75
སྐབས་སུ་བབས་པའི་ངོ་བོ། 81
རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ། 85
དབང་པོའི་རྟེན་གཏོང་། 89
དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་དུས་ཐོག་པ་བཤད་པ། 90
དབང་པོའི་ལྡན་ཚུལ། 93
གཉིས་པ་ཞར་ལ་འདུས་བྱས་སྤྱིའི་ཚོས་སྐྱེ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 96
གཟུགས་ཅན་སྐྱེ་ཚུལ། 96
གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་ཚུལ། མདོར་བསྟན། 98
རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 100
ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 105
སྐལ་མཉམ་བཤད་པ། 111
འདུ་ཤེས་མེད་པ་བཤད་པ། 112
སྟོམས་འཇུག་གཉིས་བཤད་པ། 112
སྡོག་བཤད་པ། 115
མཚན་ཉིད་བཤད་པ། 115
ཚོགས་གསུམ་བཤད་པ། 117

གཉེས་པ་ཞར་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ལ། 118
རྒྱུ་བཤད་པ། 118
འབྲས་བུ་བཤད་པ། 123
རྒྱུ་འབྲས་གཉེས་ཀ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོས་བཤད་པ། 125
རྐྱེན་བཤད་པ། 126
གནས་གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་བསྟན་པ། 135
ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་བཤད་པ། 135
འདོད་ཁམས་བཤད་པ། 135
གཟུགས་ཁམས་བཤད་པ། 136
གཟུགས་མེད་ཁམས་བཤད་པ། 137
གཉེས་པ་ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ། 139
རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བདུན་བཤད་པ། 139
སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དགུ་བཤད་པ། 140
རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བཞི་བཤད་པ། 141
བདུན་དང་བཞིའི་བསྡུ་བ་དབྱུང་པ། 141
གསུམ་པ་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། 142
དང་པོར་འཇུག་པའི་ཚུལ། 142
གང་ཟུ་འཇུག་པའི་སྐྱེ་གནས། 142
གང་གིས་འཇུག་པའི་བར་སྟིད། 144
གཉེས་པ་བར་དུ་གནས་པའི་ཚུལ། 151
ཚོར་སྦྱོང་གི་སྐོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ། 151
རྟེན་འབྲེལ་ཡིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 152
སྟིད་པ་བཞིའི་སྐོ་ནས་མཇུག་བསྟུ་བ། 159
གང་གིས་གནས་པ་ཟས་བཤད་པ། 160
གསུམ་པ་མཐར་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ལ། 162
སེམས་གང་ལ་གནས་ནས་སྐྱེ་འཆི་བྱེད་པ། 162
ལུས་ཀྱི་སྡོམ་གང་ནས་དབང་པོ་དོར་ཚུལ། 163

གཉེས་པ་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་བཤད་པ་ལ། 164
འོག་གཞི་རླུང་དཀྱིལ་སོགས་ཚགས་པའི་ཚུལ། 164
སྟེང་གི་རི་མཆོ་གྲིང་གསུམ་ཚགས་ཚུལ། 166
བཙ་སོང་གི་གནས་བཤད་པ། 171
རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པའི་གནས་བཤད་པ། 173
སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་གནས་བཤད་པ། 194
ས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ལྷ་གནས་བཤད་པ། 195
མིའི་ལུས་ཚད་བཤད་པ། 198
འདོད་ལྷའི་ལུས་ཚད་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ལྷའི་ལུས་ཚད་བཤད་པ།། 199
ཚེ་ཚད་བཤད་པ་ལ། 200
མིའི་ཚེ་ཚད་བཤད་པ། 200
འདོད་ལྷའི་ཚེ་ཚད་བཤད་པ། 200
གཟུགས་ཀྱི་ལྷའི་ཚེ་ཚད་བཤད་པ། 201
གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷའི་ཚེ་ཚད་བཤད་པ། 202
ཚ་དམྱལ་གྱི་ཚེ་ཚད་བཤད་པ། 203
དུད་འགྲོའི་ཚེ་ཚད་དང་ཡི་དྭགས་ཀྱི་ཚེ་ཚད་བཤད་པ། 203
གྲང་དམྱལ་བའི་ཚེ་ཚད་བཤད་པ། 204
འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་བཤད་པ་ལ། 205
ལོ་སྐྱལ་གྱི་རྩོམ་གཞི་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ། 205
རྩོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 206
གནས་བཞི་པ་ལས་བསྟན་པ། 218
མདོར་བསྟན་པ་ལ། 218
རྣམ་པར་དིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་བཤད་པ། 218
རྣམ་པར་དིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་བཤད་པ། 219
རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། 226
སྡོམ་པ་གསུམ་བཤད་པ། 226
ཞར་ལ་སྡོམ་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་བཤད་པ། 235

རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དུས་རྟེ་སྦིད་དུ་ལྡན་ཚུལ། 235
འཛོབ་གཏོང་བྱེད་ཚུལ། སྟོམ་པ་འཛོབ་ཚུལ། 236
སྟོམ་མིན་གྱི་འཛོབ་ཚུལ་དང་། བར་མའི་འཛོབ་ཚུལ། 248
སྟོམ་པའི་གཏོང་རྒྱུ། 249
སྟོམ་མིན་གཏོང་རྒྱུ་དང་། བར་མའི་གཏོང་རྒྱུ། 253
དེ་ལས་གཞན་པའི་གཏོང་རྒྱུ། 254
སྟོམ་པ་དང་སྟོམ་མིན་གཉིས་ལྡན་པའི་གང་ཟག 254
གསུམ་པ་མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་ལ། 255
རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྡེ་བ། 255
ཉེན་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། 257
ལས་གང་སེམས་པ་དུ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། 274
གཉིས་ཚན་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། 276
གསུམ་ཚན་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། 277
བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་གསུམ་བཤད་པ། 284
གནས་པ་ལྟ་བ་ཐུབ་བསྟན་པ། 291
ཐུབ་རྒྱས་དངོས་བཤད་པ་ལ། 291
ཐུབ་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། 291
དབྱེ་བ། 292
རྣམ་པའི་སྡེ་ཐག་ལ། ཀུན་འཇོལ་ཡིན་མིན། 297
ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གང་ལ་དམིགས་མ་དམིགས། 298
ངོ་བོ་ཚོས་གསུམ་གང་ཡིན། 299
དུས་གསུམ་གྱི་ཐུབ་རྒྱས་དུས་གསུམ་ལ་ལྡན་པའི་ཚུལ། 301
ཚོས་བཅུ་དྲུག་སེམས་བཅུ་དྲུག་གང་གི་ཡུལ་ཡིན་པ། 305
སེམས་ཐུབ་རྒྱས་དང་བཅས་པའི་ཚུལ། 306
སྐྱེ་ཚུལ། 307
རྣམ་གྲངས། 307
གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ། སྐྱེབ་པ་ལྟ་བཤད་པ། 314

ཇི་ལྟར་སྒོང་བའི་ཚུལ། 315
སྒོངས་བའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་བསྟན་པ། 316
གནས་བྱུག་པ་ལས་དང་གང་ཟག་བསྟན་པ། 319
དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ། 319
བདེན་པ་བཞི་བཤད་པ། 319
བདེན་པ་གཉིས་བཤད་པ། 320
མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལ། 321
ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ། 321
ཞི་གནས་བསྒོམ་ཚུལ། 323
མི་སྡུག་པ་བསྒོམ་ཚུལ། 323
དབུགས་འབྱུང་རྒྱུད་བསྒོམ་ཚུལ། 324
ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་ཚུལ། 325
ཚོགས་ལམ། 325
སྦྱོར་ལམ། 325
བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་བསྒོམ་ཚུལ། 328
མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་བཤད་པ་ལ། 329
རྒྱུན་ཞུགས་སྐོར། 329
ཕྱིར་ཟོང་སྐོར། 340
ཕྱིར་མི་ཟོང་སྐོར། 341
དགྲ་བཅོམ་སྐོར། 352
མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ལམ་བསྟན་པ་ལ། 359
བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ལམ་བཤད་པ། 359
དན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི། 359
ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི། 361
རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི། 361
རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་ལྔ་དང་སྟོབས་ལྔ། 362
བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན། 363

འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད། 363
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྟུ་ཚུལ། 364
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལམ་དང་སྐབས་ནི་ཡོད་པ། 365
གཉེན་པོས་སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ། 367
གནས་བདུན་པ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ། 369
བཟོད་ཤེས་ལྟ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་བར་བཤད་པ། 369
ཤེས་པའི་དབྱེ་བ། 370
ཤེས་པ་བཅུ་པོ་དེ་རྣམ་དུ་བསྟུ་བ། 370
ཤེས་པ་བཅུར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན། 371
ཤེས་པའི་རྣམ་པ། 372
ཤེས་པ་བཅུ་པོ་ས་དང་ཁམས་གང་གི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པ། 374
ཤེས་པ་བཅུའི་ལྡན་པ་བཤད་པ། 375
ཤེས་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གི་འཇོག་པ་བཤད་པ། 376
ཤེས་པ་བཅུའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། 376
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ། 376
སྟོབས། 376
མི་འཇིགས་པ། 379
དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གསུམ། 379
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ། 380
ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ། 382
ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། 382
སྨོན་གནས་ཤེས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། 383
སོ་སོ་ཡང་དག་པའི་རིག་པ། 383
མངོན་ཤེས། 384
གནས་བརྒྱད་པ་སྨོས་འཇུག་བསྟན་པ། 390
སྨོས་འཇུག་བཤད་པ་ལ། 390
བསམ་གཏན་བཤད་པ། 390

གཟུགས་མེད་བཤད་པ། 391
སྟོམས་འཇུག་རྣམས་ཀྱི་བསྡུ་བ། 392
བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཤད་པ། 393
འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་དག་ན་ཚོར་བ་གང་ཡོད་མེད། 396
དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་བཤད་པ། 397
ཉེར་བསྟོགས་བཤད་པ། 401
ཁྱད་པར་ཅན་བཤད་པ། 402
ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། 403
གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ། 405
ཚད་མེད་བཞི་བཤད་པ། 405
རྣམ་ཐར་བརྒྱད་བཤད་པ། 406
ཟིལ་གནོན་བརྒྱད་བཤད་པ། 407
ཟད་པར་བཅུ་བཤད་པ། 409
དེ་དག་གི་འཐོབ་པ་བཤད་པ། 410
ཉེན་བཤད་པ། 410
མཇུག་གི་དོན། 412
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ངོས་གཟུང་བ། 412
རང་བཞིན་སྤངས་ཤིང་ཆོས་པ་གསོལ་བ། 414
ཐར་འདོད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་བགེགས་ཡོད་པར་གདམས་པ། 414
མཇད་བྱང་། 416
མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་བཀའ་འཁྲིལ། 419
མཆོད་བརྗོད། 419
ཚོས་མངོན་པའི་མདོ་དང་དགོངས་འཁྲིལ་གྱི་བསྟན་བཅོས། 419
མཚན་གྱི་དོན་དང་འབྱུང་གྱི་རྒྱུ། 421
གཞུང་གི་དོན། 422
ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལྔའི་སྒྲིལ་བཤད། 422

དང་པོ་མཚན་ཉིད་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་བཤད་པ། 423
ཐུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དབྱེ་བ། 423
དབྱེ་བ་དེད་གྲངས་དེས་བཅི་རྒྱུ་མཚན། 424
ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུན་སོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས། 424
དབྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། 425
མཚན་གཞི་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག 426
ཐུང་པོའི་རྣམ་བཞག 427
གཟུགས་ཀྱི་ཐུང་པོ། 427
ཚོར་བའི་ཐུང་པོ། 431
འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཐུང་པོ། 432
འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཐུང་པོ། 432
མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་སེམས་བྱུང་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཅིག་བསྟན་པ། 433
ལྟ་དན་བྱག་ཏུ་རྩ་གཉིས་བཤད་པ། 438
ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཉིར་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། 440
རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཐུང་པོ། 445
ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས། 445
ཉོན་ཡིད་བཤད་པ། 451
ཁམས་ཀྱི་རྣམ་བར་བཞག་པ། 454
སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 455
ཡུལ་རྟེན་དབང་པོ་གསུམ་ས་མཚུངས་རྣམ་བཞག 457
གོ་རིམས་དེས་བཅི་རྒྱུ་མཚན། 457
སྤྲོ་དོན་བཤད་པ། 458
ཐུང་པོ་ལྡའི་དབེ་བཤད་པ། 458
ཚོས་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་བཞི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ། 458
རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་བཤད་པ། 459

གཉིས་པ་བདེན་པ་རྣམ་དེས་ཀུན་ལས་བཏུས་བཤད་པ། 462
སྦྱིག་བསྡུལ་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ། 462
མཚན་གཞི། 462
མཚན་ཉིད། 464
དབྱེ་བ་གཞན་བཤད་པ། 466
འགྲུབ་པའི་རིམ་པ། 466
ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ། 468
ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་། 468
ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་། 473
འགོག་པའི་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ། 478
རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། 478
སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། 479
ལམ་གྱི་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ། 480
མཐོང་ལམ། 480
སྒོམ་ལམ། 487
གསུམ་པ་ཚོམ་རྣམ་དེས་ཀུན་ལས་བཏུས་བཤད་པ། 491
གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། 491
དེ་སྐད་སྨོད་གསུམ་དུ་བསྡུས་ཚུལ་བསྟན་པ། 491
ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་འདྲུག་པའི་རིམ་པ། 493
ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྐད་དུ་དེའི་ཡུལ་ཅན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། 494
སྐྱེ་ཞིན་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་སྐྱེ་རྣ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་བཤད་པ། 496
ཡུམ་གྱི་མདོའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཐབས་དགོངས་པ་བཞི། 497
ཕྱེས་དགོངས་བཞི་བཤད་པ། 498
བཞི་པ་ཐོབ་པ་རྣམ་དེས་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་བཤད་པ། 500
གང་ཟག་རྣམ་པར་བཞག་པ། 500
སྤྱི་བཤད་པ། 501

ཐུབ་ཞུགས་ཞུགས་གནས་བཤད་པ། 502
ཕྱིར་འོང་ཞུགས་གནས་བཤད་པ། 505
ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་གནས་བཤད་པ། 507
དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་གནས་བཤད་པ། 511
ཐུབ་ཞུགས་བྱེ་བག་ཏུ་བཤད་པ། 513
མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ། 515
ཉན་ཐོས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། 516
མངོན་རྟོགས་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཁྱད་པར། 517
ཟེག་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་དང་དེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཚོས་བྱེ་བག་ཏུ་འཆད་པ། 520
ལྟ་པ་འབེལ་གཏམ་རྣམ་དེས་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་བཤད་པ། 523
མདོར་བསྡུན་པ། 523
རྒྱས་པར་བཤད་པ། 523
བཞི་པ་མཇུག་གི་དོན་བཤད་པ། 525
མཛད་པ་པོ་གང་གི་མཛད་པ། 525
ལོ་པཎ་གང་གིས་བསྒྱུར་བ། 526
མཛད་བྱང་། 526
སྒང་བྱང་སྨོན་ཚིག 529

གནས་དང་པོ་ཁམས་བསྟན་པ།

ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་
ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་
གནས་དང་པོ་བཞུགས་སོ། །

མཆོད་བརྗོད།

༄༅། །བྱང་ས་མེད་ཆོགས་གཉིས་རིན་ཆེན་ལས་བྱུང་ཅིང་། །བདག་མེད་མཁྱེན་པའི་བང་རིམ་བཞི་ཡིས་མཛེས། །ཚད་མེད་འཕགས་པའི་གསེར་རིས་བསྐོར་བ་ཡི། །མཉམ་མེད་ཟུབ་དབང་ལྡན་པོར་གྱུར་པྱག་འཚལ། །གང་གི་མཁྱུར་ནས་བསིལ་བྱར་བཀའ་བསྟལ་པ། །ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་མངོན་པའི་གསྱུང་རབ་རྣམས། །ལེགས་པར་སྡུད་མཛད་ཤཱཀྱ་རིའི་བུ་ལ་སོགས། །དབྱ་བཅོམ་ཆོས་ཀྱི་སྣུན་ལྡན་བདུན་ལ་འདུད། །ཆོས་མངོན་ཡངས་པའི་མཁའ་ལ་ཆེར་འཕགས་ཤིང་། །མཁྱེན་བརྩེའི་འོད་ཟེར་སྣོང་གི་ཁོར་ཡུག་ཅན། །ཐུབ་བསྟན་གླིང་བཞི་མཐའ་དག་སྣང་བྱེད་པ། །ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་སྣ་བའི་ཉི་མ་རྒྱལ། །ཆོས་མངོན་བསྟན་བཅོས་མཛོད་ཀྱི་ཁ་ཟྭ་ནས། །རྒྱ་བོད་གདུལ་བྱའི་ངེ་བ་སྐོང་བྱེད་པ། །བྱགས་པའི་བཤེས་གཉེན་ཁ་ཆེ་གང་སྤེལ་དང་། །མཆེམས་ཀྱི་མཁས་པ་རིམ་བར་བྱོན་ལ་འདུད། །རྒྱལ་བའི་གདུང་ཚབ་སྨིགས་དུས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །མཉམ་མེད་རྗེ་བཙུན་ཅོང་ཁ་ཡབ་སྲས་དང་། །གང་གི་དྲིན་ལས་ཆོས་འདི་ཐོས་གྱུར་པ། །ཡོངས་

འཇིག་དམ་བའི་བཀའ་དྲིན་ཡང་ཡང་དྲན། །དེ་ལྟར་ཐུགས་འོས་རྣམས་ལ་ཐུགས་བྱས་ཏེ། །ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་རྣམ་མངས་ཚེའི་ཚོགས། །དེང་ནས་བསྐལ་བཟང་རྣམས་ལ་གསལ་བའི་ཕྱིར། །ལེགས་བཤད་རབ་གསལ་འོད་བརྒྱ་སྤྲོ་བར་བྱ།།

དེ་ལ་འདིར་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་རྗ་མཁན་གྱི་ཁྲིའུ་སྣང་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཆེན་པོའི་དྲུང་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པའི་དང་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་གཙུག་ཏོར་ཅན་གྱི་བར་སངས་རྒྱས་བདུན་ཁྲི་ཕྲ་སྟོང་དང་། དེའི་རྗེས་མར་མེ་མདོང་ཀྱི་བར་བདུན་ཁྲི་བདུན་སྟོང་དང་། དེའི་རྗེས་རྣམ་གཟེགས་ཀྱི་བར་བདུན་ཁྲི་བདུན་སྟོང་མཆོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་གཟེགས་མར་མེ་རིན་ཆེན་གཙུག་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཐ་མར་བྱུང་། །དང་པོ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རང་འཁྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་པ་ནས་རྒྱལ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་ཇི་སྙེད་ཅིག་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ཤེ་ན། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་དང་པོ་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་བདུན་ཁྲི་བྱུག་སྟོང་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་བདུན་ཁྲི་བདུན་སྟོང་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་སོ། །བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གང་གི་ཐ་མར་སངས་རྒྱས་གང་ཞིག་བྱུང་བར་འགྱུར། ཞེ་ན། ཟློག་པའི་གོ་རིམ་གྱི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། རྣམ་གཟེགས་མར་མེ་རིན་ཆེན་གཙུག་ གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཐ་མར་བྱུང་། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་གཙུག་ཏོར་ཅན་གྱི་ཚེ་ནི་

བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་དང་པོ་རྫོགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་མར་མེ་མཛད་ཀྱི་ཚེ་
ནེ་གཉིས་པ་རྫོགས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་གཟིགས་ཀྱི་ཚེ་ནི་གསུམ་པ་
རྫོགས་སོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དང་པོ་ཤྲཱུ་ཐུབ་པ་ཡིན། སྟོན་ཤྲཱུ་ཐུབ་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་འགྲུབ་པའི་ཚེ་བདག་ཀྱང་འདི་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་ཁོ་ནར་སངས་རྒྱས་
པར་ཤོག་ཅེག ཅེས་དང་པོར་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་བཞིན་
དུ་རྩོད་པའི་དུས་ཁོ་ན་འབྱུང་ལ། དེའི་བསྟན་པ་ཡང་ཚོ་ལྡ་སྐྱོང་གི་མཐའི་བར་དུ་
གནས་པར་གྱུར་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཐམས་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་
མཛད་པའི་དོན་གསལ་ལས་ཀྱང་། གང་ལ་བཅོམ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་བྱུང་བ་ནི་
རྫ་མཁན་སྔང་བྱེད་ཅེས་བྱ་བར་གྱུར་པས་དང་ཚོར་སྨོན་ལམ་བཏབ་པའོ། །ཞེས་
དང་། གང་སྟེལ་དུའང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་གཟིགས་ཀྱི་བར་གྱི་
གྲངས་མེད་གསུམ་པ་རྫོགས་ན་དེ་མ་ཐག་ཁོ་ནར་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་
ལྟ་ན་འཁོར་བ་འཇིག་སོགས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་
དེ། གྲངས་མེད་གསུམ་པ་རྫོགས་ཀྱང་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། གང་སྟེལ་ལས། གྲངས་མེད་པ་རྫོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོགས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན། འདི་བསྟུང་མངོན་པར་རྫོགས་
པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་ཚངས་པར་སྤྱད་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྱད་ནས་དགའ་ལྡན་གྱི་ལྷའི་
རིགས་སུ་སྐྱེ་འཕྲུངས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་འདི་ཡང་ཚད་མར་གྱུར་པ་ཡིན་

ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚོགས་རྫོགས་པའི་ཚེ་ནི་ཐར་ཕྱིན་དྲུག་རྫོགས་པར་བྱ་དགོས་པ་ནི། རྗེ་སྐད་དུ། ཀུན་ལ་ཐམས་ཅད་སྟེང་རྗེ་ཡིས། །སྦྱིན་པར་བྱེད་པས་སྦྱིན་པ་རྫོགས། །ཚགས་བཅས་ཡན་ལག་བཅད་ཀྱང་ནི། མི་འཁྲུགས་བཟོད་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི། །སྐར་རྒྱལ་བསྟོད་པས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི། །དེ་མ་ཐག་ལ་ཉིད་འཇོག་བློའི། །ཞེས་པ་རྣ་འབྱེལ་བྱིས་བསྟན་ཏེ། མགོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྨིན་ལ་མི་རེ་བར་སྟེང་རྗེས་བྱིན་པས་སྨིན་པའི་ཐར་ཕྱིན་དང་། རང་གི་ཡན་ལག་བཅད་ཀྱང་མི་འཁྲུགས་ན་བཟོད་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཐར་ཕྱིན་དང་། སངས་རྒྱས་སྐར་རྒྱལ་བསྟོད་པས་བརྩོན་འགྲུས་དང་། རྩ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིད་འཇོག་བསྟེད་པས་ཐར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་རྫོགས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། བྱང་མཐའ་གོང་མ་ལྟར་ཐར་ཕྱིན་དྲུག་གི་ཉམས་ལེན་རྫོགས་པ་ལ་སྨར་རོ། །དེ་ཡང་བས་ངྱར་སངས་རྒྱས་ཚོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱར་ཚོགས་བསགས་ནས་སྨིར་ལམ་དོད་ཡན་ཆད་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟན་ཐོག་གཅིག་ལ་བསྟེད་པ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་ཚོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་བསྐལ་ཆེན་བྱངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་ནས་སྨིར་ལམ་དོད་ཡན་ཆད་སྔར་བཞིན་བཙོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་སྐད་དུ། སྟོན་དང་བསེ་ཌུ་བྱང་ཆུབ་པ། །བསམ་གཏན་མཐའ་རྟེན་གཅིག་ལ་ཀུན། །དེ་ཡི་སྟོན་ཌུ་ཐར་ཆ་མཐུན། །ཞེས་དང་། རང་འཕེལ་ལས། དེ་གཉིས་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་མི་གཡོ་བ་དང་གསལ་བའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ཏེ། སྟན་ཅིག་ཁོ་ན་ལ་དེས་བར་འཕྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ནས་

བརྒྱང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱེད་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་དང་རྣལ་ཆོགས་ལམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། འོ་ན། ཉན་ཐོས་སྟོང་ལམ་པ་ཡིན་ན་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་དང་རང་རྒྱལ་ལ་དེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དྲངས་མ་ཐག་པའི་ལུང་གིས་གྲུབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བཤད་པ་སོགས་ཀྱི་གནོད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གཞོན་ནུ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐུ་ཚེ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ། རྣམ་གཟིགས་མངོན་མེ་རིན་ཆེན་གཞོག །ཅེས་པ་འདི་ལྟར་ན། འདུལ་བ་ལུང་གི་བར་སྟོམས་ལས། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ནས། །འཇིག་པ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་གི་བར། །བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་ཚང་བ་ཡི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཇི་ཙམ་མཚོད་དོ། །སངས་རྒྱས་ལེགས་མཛད་ནས་བརྒྱང་སྟེ། །དབང་པོ་རྒྱལ་མཚན་ཐུབ་པའི་བར། །བདུན་ཁྲི་དུག་སྟོང་ཚང་བ་ཡི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཇི་ཙམ་མཚོད་དོ། །སངས་རྒྱས་མངོ་མེ་མཛད་ནས་ནི། །སངས་རྒྱས་འོད་སྲུངས་བར་དག་ཏུ། །བདུན་ཁྲི་བདུན་སྟོང་ཚང་བ་ཡི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཇི་ཙམ་མཚོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་མཐུན་ནོ། །ཞེ་ན། དོགས་གཞི་ཆུང་ཟད་ཡོད་མོད།

ཐོག་གས་གཉིས་ཀ་འགལ་མེད་དུ་ཁས་ལྡངས་ན་རྟང་ངམ་སྟེ་དབྱད་དོ། །དོད་ཡན་ཚད་སྐྱན་ཐོག་གཅེག་ལ་བཏོད་ནས། བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་མངོན་དུ་བྱ་དགོས་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་དུ་སྤྱིན་པའི་སྡོན་སྤྲོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ས་བཅུའི་རྣམ་གཞག་ནི་ཁས་མི་ལྡངས་ཏེ། ས་བདུན་གྱི་བར་ཐད་མེད་གཉིས་པ་རྟོགས་པ་དང་། ས་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཐད་མེད་གསུམ་པ་རྟོགས་པའི་ཤན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་ཚོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཚོགས་བསགས། སྦྱོང་ལམ་མཐོང་ལམ་སྒོམ་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ཤིང་། ཁྱད་པར་སྒོམ་ལམ་རྩོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པའི་ས་བོན་སྤྱངས་ཏེ། ཟད་མི་སྲིད་ཤེས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་བརྙེས་པའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཚོས་སྐུ་མངོན་དུ་བྱས་ཀྱི་འོངས་སྐུ་དང་མཚོག་གི་སྤྱལ་སྐུའི་རྣམ་གཞག་མི་བྱ་ཞིང་། གཟུགས་སྐུ་ལ་གནས་པའི་ཚེ། སྤྲུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་དང་བཅས་པ་དང་། ལྷག་མེད་ཀྱི་ཚེ་ཕུང་པོ་གསུམ་དང་ལྡ་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། མར་མེ་ཤེ་བར་གྱུར་པ་བཞིན། །གང་དུ་ལུས་ཞེག་འདུ་ཤེས་འགགས། །ཚོར་བ་ཐམས་ཅད་བྲལ་གྱུར་ཅིང་། །འདུ་བྱེད་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། །རྣམ་པར་ཤེས་པས་བམངས་ནུབ་པར་གྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་མི་འགྱུར་བརྟག་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ལྷག་མེད་སྐྱང་འདས་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་པ་གོང་

མར་ཡང་། ལྷག་མེད་ཀྱི་ཚེ་ཟུང་པོ་རྒྱུན་ཆད་པ་བྱེ་མདོ་གཉིས་དང་འདྲའོ། །སངས་རྒྱས་བའི་ཚེ་གདུལ་བྱ་ལ་ཚོས་ཟུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞེ་སྟོང་བགཱའ་སྡུལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་སྐད་དུ། ཚོས་ཀྱི་ཟུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དག གང་རྣམས་ཐུབ་པས་གསུངས་དེ་དག་ཞེས་གསུངས། ཚོས་ཟུང་གི་ཚད་ཀྱང་། རྗེ་སྐད་དུ། ཁ་ཅིག་བསྡུན་ཚོས་ཚད་ཅེས་ཟེར། །ཟུང་པོ་ལ་སོགས་གཏམ་རེའང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཤྲཱ་རིའི་བུས་བསྟུས་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཟུང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་གསུང་རབ་དེ་ཚོས་ཟུང་གཅིག་གི་ཚད། དེ་ལ་ཤེ་ལོ་ཀ་དྲུག་སྟོང་ཡོད། ཅེས་པ་དང་། ཟུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ཚང་བ་རེ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དེ་ཚོས་ཟུང་གཅིག་གི་ཚད་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་དེ། སྒོང་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ཚོས་ཀྱི་ཟུང་པོ་མཐུན་པར་གསུངས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཉོན་མོངས་ལ་སྒོང་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞེ་སྟོང་གང་ཡང་རུང་བའི་གཉེན་པོ་ཚང་བ་རེ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དེ་ཚོས་ཟུང་གཅིག་གི་ཚད་དུ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། སྡ་མ་གཉིས་གཞན་ལུགས་དང་། ཕྱི་མ་རང་ལུགས་སུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། བརྒྱད་ཁྲི་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་། བརྒྱད་ཁྲི་དང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞེ་སྟོང་གཉིས་ཀ་མདོ་ལས་གསུངས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ།།

ཚོས་ཟུང་དེ་རྣམས་ལུང་གི་ཚོས་འཁོར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་དང་ངོས་སམ། དེར་གཏོགས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་ཚེ་ཀུན་ཤེས་ཀྱོཏྟྲེ་རྣམའི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པ་

ན། ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་ཤ་ལ་ལ་འཛོམ་བྱའི་སྒྲིང་དུ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་མཐོང་ལམ་ཁོ་ན་རྟོགས་པའི་ཚོས་འཁོར་དུ་འཇོག་པའང་བྱབ་ལ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཐོང་བའི་ལམ། །སྡུང་བར་འགྱོ་སོགས་རྟེན་སོགས་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ན། མཐོང་ལམ་དང་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འཇུག་ཚོས་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འཇུག་ཚོས་ཡོད་དེ། གཞུང་ཆེན་མོ་འམ་བཙུན་པ་དབྱིག་བཤེས་ལྟར་ན། འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཡུལ་གཞན་དུ་སྡུར་དུ་འགྱོ་བ་སོགས་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། མཐོང་ལམ་གྱིས་ཀྱང་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཡིན། བཙུན་པ་དབྱངས་སྨྲིག་ལྟར་ན། མཐོང་ལམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་དང་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འཇུག་ཚོས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་དང་མཐོང་ལམ་སྨྲོས། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་དང་སྐོམ་ལམ་སྨྲོས་བའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། མངོན་པ་གོང་མ་ལྟར་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། འདིར། སྐོམ་དང་མཐོང་ལ་རབ་ཏུ་ཕྱེ། །ཞེས་བྱྭ་སྟེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མཐོང་ལམ་ཁོ་ན་རྟོགས་པའི་ཚོས་འཁོར་དུ་འཇོག་པ་མི་འཐད་དེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་ན་འཕགས་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཀུས་པས་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཐམས་ཅད་ཚོས་འཁོར་དུ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཉིད་མདོ་སྡེ་པའི་ཕྱོགས་བཟུང་

བའི་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུགས་དེ་ལ་ནི་ལམ་ལྟ་གཡང་ཚོས་འཁོར་དུ་བྱ་དགོས་ཏེ། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པར་མཛོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག ལུང་གི་ཚོས་འཁོར་ཡིན་ན་བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། འདུལ་བ་ལུང་གི་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་ཆ་ལྟ་བ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་དངོས་ཡིན་ཀྱང་། ལུང་གཞན་རྣམས་དེའི་སྟེང་གཏོགས་སུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་དེ་དངོས་ཡིན་པ་བྱུབ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་བཞི་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས། བདེན་བཞི་ཚོས་འཁོར་དངོས་སམ་དེར་གཏོགས་ཀྱི་གསུང་རབ་མ་གཏོགས་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་མདོ་བཀར་མི་འདོད་མོད། མདོ་སྡེ་པ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་དང་། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་སུ་ཟེ་ན་རས། སྡ་མས་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་མདོ་བཀར་མི་འདོད་ཀྱང་། ཕྱི་མས་བཀར་འདོད་པ་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེའི་བཞེད་པ་ལྟར་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་ཅེ། དེ་སེམས་ཅམ་པ་ཕྱོགས་ནས་གཞལ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། རྩ་འགྲེལ་གྱི་རང་སྐད་ལ་མདོ་སྡེ་པ་མཐའ་དག་གིས་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་མདོ་བཀར་མི་འདོད་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རང་འགྲེལ་གནས་དགུ་པའི་ལུགས་ལ་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་མདོ་བཀར་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར། བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་དངོས་སམ་དེར་གཏོགས་ཀྱི་གསུང་རབ་དེ་ལ་ཡང་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། ལྷག་པ་ཆུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དངོས་

ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གསུང་རབ། ལྷག་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བསྟན་པ་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གསུང་རབ། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པ་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གསུང་རབ་གསུམ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ་གསུམ་ཡོད་དེ། འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞིའི་ངོ་བོ་དང་པོ་དང་དེའི་ནང་གསེས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བསྟན་པ་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་། དེའི་ནང་གསེས་ཀྱི་ཚོས་ཆོས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ཆོས་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་གསུམ་པ་འདི་བྱུང་སྟེ། མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཅེས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། ཡོགས་སུ་མ་གསུངས་པར་མིལ་བུར་གསུངས་པ་ཆོམས་དབྱ་བཅོམ་པ་བདུན་གྱིས་བསྡུས་པ་ལ་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྡོམ་ལས། ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་ཀྱ་ཀྱའི་བུས། །རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དབྱེགས་ཤེས་ཀྱིས། །ཆོམ་ཤེས་ཚོགས་ནི་ལྷ་སྐྱིད་ཀྱིས། །ཚོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཤླ་རིའི་བུས། །གདགས་པའི་བསྟན་བཅོས་མོ་འགལ་བུས། །འགྲོ་བའི་ཆོམ་བྱངས་གསུས་པོ་ཆེས། །ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་གང་པོས་བསྡུས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་གྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་སློབ་དཔོན་ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་པས་བརྗོད་བྱ་གཞི་ལྟ་དང་། རྗོད་བྱེད་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ་ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ཙ་བ་བམ་པོ་གཉིས་དང་། བང་འགྲེལ་བམ་པོ་སུམ་ཅུ་ཙ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་འདི་མཛད། ཙ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་སློབ་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་སྐས་ཐགས་པའི་བཤེས་གཉེན་དང་། སློབ་དཔོན་གང་སྤེལ་གྱི་སོ་སོའི་འགྲེལ་

བཤད་དོན་གསལ་བམ་པོ་བྱག་ཅུ་བ་ཞིག་དང་། འཕེལ་བཤད་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣེས་སུ་འབྲང་བ་བམ་པོ་བྱག་ཅུ་བ་ཞིག་མངོད་དེ། ལེགས་བཤད་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཐོགས་གླང་གིས་མངོད་པའི་འཕེལ་བ་གནད་ཀྱི་སྨོན་མ་དང་། སྨོན་དཔོན་ཆོས་རྗེན་ཀྱིས་མངོད་པའི་འཕེལ་བ་གནམ་ལྷགས་ཐོག་གཟེར་དང་། སྨོན་དཔོན་འདུན་བཟང་གིས་མངོད་པའི་འཕེལ་བ་མདོ་དང་མཐུན་པ་དང་། བམ་པོ་ཞེ་གནས་ལྷས་མངོད་པའི་ཉེར་མཁོའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཡོད་དོ།།

འོ་ན། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་རྗོད་བྱེད་གནས་བརྒྱད་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན། འོ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་བཅོས་འདི་བརྩམས་པ་གང་ཞེག ཐར་འདོད་ཀྱི་གདུལ་བྱས་གང་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དང་། དེས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལམ་དང་། ཆྱངས་པའི་འབྲས་བུ་དང་གསུམ། ཡུལ་ལ་རྟེ་ལྟ་བ་དང་རྟེ་སྟེང་པ་གཉིས་ཡོད། གནས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་རྟེ་སྟེང་པ་དང་། གནས་གསུམ་པ་བཞི་པ་ལྟ་པ་གསུམ་གྱིས་རྟེ་ལྟ་བ་དང་། གནས་བྱུག་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལམ་དང་། གནས་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པས་ཉམས་སུ་ཆྱངས་པའི་འབྲས་བུ་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གནས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དེར་ཐལ། དང་པོས་ཤུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། གཉིས་པས་དབང་པོ་དང་རྒྱུ་རྐྱེན་སོགས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནས་གསུམ་པ་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དེར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་བཞི་དང་པོ་གསུམ་བསྟན་

པའི་ཕྱིར། གཞས་གསུམ་པས་སྤྲུག་བསྔལ་བདེན་པ་དང་། བཞི་པ་དང་ལྔ་པས་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་། ལྔ་པའི་སྐབས་སུ་འགོག་བདེན་ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞས་དྲུག་པས་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དེར་ཐལ། དེས་ལམ་ལྔ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་བདེན་བཞིའི་ལམ་བདེན་བསྟན་པར་ཡང་གྲུབ་བོ། །གཞས་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པས་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དེར་ཐལ། བདུན་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་འབྲས་བུ་དང་། བརྒྱད་པས་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་སྟོམས་འཇུག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ན། རྗོད་བྱེད་གཞས་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་འདིས་མངོན་པ་སྟེ་བདུན་གྱི་དགོངས་པ་གང་གི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ཡིན། ཞེ་ན། བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་ལྔའི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་རྣམས་རང་ཉ་རྣམ་འབྱེད་མེད་པར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོས་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་དང་། བསྡུས་དོན་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བརྗོད་བྱ་གཞི་ལྔ་དང་། རྗོད་བྱེད་གཞས་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་ནས་བསྟན་པ་དང་། ཚེག་དོན་གཞུང་རང་རང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་། མཚམས་སྦྱར་ནི་སྔ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འབྲེལ་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། བརྒལ་ལན་གྱི་བརྒལ་བ་ལོ་ཀྲགས་རྣམ་བཞད་གསུམ་རྣམས་ལན་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལུང་རིགས་དང་སྦྱར་ནས་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར།

མཚན་གྱི་དོན། འགྲུང་གྱི་ཐུག

དེ་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་འདི་འཆད་པ་ལ། བཞི་ཡོད་དེ། མཚན་གྱི་དོན། འགྲུང་གྱི་ཐུག གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དུ། བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན་ལ། ཨ་རྱི་རྒཱ་ཡཾ་ཀཱ་དེ་ཀྱ་ཞེས་བྱྱང་བོད་སྐད་དུ་སྦྱར་ན་ཚོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་ལོ་གད་ན་དཔལ་བཅུགས་ཀྱིས་ཐུག་མཛད་པའི་ཕྱིར།

གཞུང་གི་དོན།

གསུམ་པ་གཞུང་གི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཐོག་མར། གང་ཞེག་ཀུན་ལ་སྐུན་པ་གཏན་བཅོམ་ཞིང་། །འཁོར་བའི་འདམ་ལས་འགྲོ་བ་དྲངས་མཛད་པ། །དོན་བཞིན་སྟོན་པ་དེ་ལ་ཐུག་འཚལ། །ཞེས་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་མཛད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་གི་སྟོན་པའི་ཚེ་བའི་བདག་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། བསྟན་བཅོས་བྱེད་པར་འདོད་པས་རང་གི་སྟོན་པའི་ཚེ་བའི་བདག་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཐུག་འཚལ་བ་རྩོམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིས་སྟོན་པའི་ཚེ་བའི་བདག་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཤུང་པ་དང་པོས་རང་དོན་ཐུན་ཚོགས། གཉིས་

པས་གཞན་དོན་ཐུན་ཚོགས། གསུམ་པས་འཕྲིན་ལས་ཐུན་ཚོགས་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སྐངས་པ་ཐུན་ཚོགས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། རྟོགས་པ་ཐུན་ཚོགས་ཤཱཀ་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དེར་ཐལ། གང་ཞིག་ཅེས་པའི་སྐྱབ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཁོ་ན་ལ་འདུག་ཅིང་། ཀུན་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟོང་པ་དང་། དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་སྤྲིན་པའི་སྐུན་པ་ཉམ། མི་ཤེས་པ་སྐངས་པའི་སྐངས་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྨྲས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ས་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མདོ་ལས། བྱམ་ཟེ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམ་པར་སྣེད་པ་དེ་སྣེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསུམ་པ་དེར་ཐལ། བདག་འཛིན་གྱི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་ཐ་རྒྱས་བཅུ་ལྔ་བུ་ཁྱིན་མོངས་ཅན་དང་། ཁོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་ཉམ། མ་རིག་པ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་སྤྲིན་པ་ཉམ་སྐུན་པར་བརྗོད་པ་གང་ཞེག་དེ་གཉིས་སྐངས་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། མི་ཤེས་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་གེགས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་སྐུན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག སྤྲིན་པ་གཉིས་པོ་དེ་གང་རུང་ལ་སྐུན་པ་དང་འདྲ་ཚོས་བྱུང་པས་མ་ཁྱབ། ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་

ན་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་གེགས་བྱེད་པའམ་དེའི་རིགས་སུ་གནས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་དེ། དེ་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། སྐྱང་བྱ་ལ་དེས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབང་ཤེས་དང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་གང་ཟག་ལ་སྐོམ་སྐང་གིས་ཁྱབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྐང་བྱ་ལ་སྤྲིན་པ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། དབང་ཤེས་དང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ན་སྣན་པ་དང་འདྲ་ཚོས་སུ་གྲུབ་པར་ཁས་ལྷངས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཁོ་ན་དེ། སྤྲིན་པ་དེ་གཉིས་སྐངས་པ་རང་དོན་ཐུན་ཚོགས་སུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དབུ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་གཉིས་སྐངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་མ་སྐངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤྲཱི་དེའི་བུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤུང་པོ་མཉེས། མོའུ་འགལ་གྱི་བུས་རང་གི་མ་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་དམྱལ་བར་སྐྱེས་པ་མཉེས། ཡང་ཤྲཱི་དེའི་བུས་ཁྱིམ་བདག་དཔལ་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཐར་པའི་ས་བོན་ཡོད་པར་མཉེས། དབུ་བཅོམ་པ་དེ་གཉིས་སོགས་མཐའ་དག་གིས་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་མཐའ་ཡས་པ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རྣམས་དེར་ཐལ། དེ་རྣམས་མི་ཤེས་པའི་ཚུལམ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐབ་ཅིང་ཐུ་བ་ཡིན་པ་དང་། ཡུལ་ཤེན་ཏུ་བསྐལ་བ་ཡིན་པ་དང་། དུས་ཤེན་ཏུ་

བསྐལ་བ་དང་། ཁམས་དང་། འགྲོ་བ་དང་། སྐྱེ་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་ལས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞི་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ངས་བོན་ཤིན་ཏུ་ཐ་དག ཚོན་ནམ་རྩི་ཡི་གསེབ་ན་གསེར། །བག་ལ་ཞ་བ་ལྟ་བུང་མཐོང་ཞེས་ཁྱིམ་བདག་ལ་ཐང་པའི་ས་བོན་ཡོད་པར་མཚུངས་ནས་བྱང་མངོད་དོ། །རྣ་བའི་མདོངས་ནི་གཅིག་པུ་ཡི། །རྒྱུ་ཡི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ནི། །ཀུན་མཚུངས་མིན་པས་ཤེས་བྱ་མིན། །ཞེས་སྡས་སྨྲ་ཅན་འཇོག་གིས་གསུངས་པ་ལྟར་རྣམ་པའི་རང་དབྱེ་མཐའ་ཡས་པ་མཚུངས་ན། གཞན་གཉིས་མཚུངས་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བཞི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྤྲིན་པ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཞི་སྤྲིན་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གོང་དུ་རྗེགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཟབ་ཅིང་ཐ་བ་སོགས་བཞི་སྤྲིན་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་ཤེས་སྤྲིན་ཏུ་ཁས་ལྡངས་ཀྱི། ཚོས་ཀྱི་བདག་འཇོག་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནི་མི་བྱ་སྟེ། ཕྱོགས་འདིའི་ཚད་ལྡན་གྱི་ལུང་ལས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པས་ཀྱང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདི་དེར་ཐལ། ཚོས་ཀྱི་བདག་འཇོག་སྤྱོང་བའི་གཉེན་པོ་སྤྲོམ་ལམ་དགུའི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོས་བདག་བཀག་པའི་ཚ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་སོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་ཞེས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར་གཏན་བཅོམ་ཞེས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དངོས་གྱིས་གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་བརྟེས་པའི་ཚ་ནས་སྤང་བྱ་དེ་སྤང་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་ཏེ།

བྱས་པའི་སྐྱོ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་གཉེན་པོ་བརྟེན་ནས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་གཏན་ནས་ཡེ་བཅོམ་པ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཀུན་ལ་སྐྱན་པ་གཏན་བཅོམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གཏན་བཅོམ་ཞེས་སྨོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་རང་ལས་ལྷག་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཉེན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཀུན་ལ་སྐྱན་པ་བཅོམ་པར་ནི་འདོད་མོད་ཀྱི། གཏན་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་དག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་དང་ཡུལ་དང་དུས་ཤིན་ཏུ་བསྐལ་བ་དང་། དོན་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ལ་ཉེན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མེ་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་དེ། དག་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་ལ་སྐྱན་པ་བཅོམ་པར་བཤད་པ་འདི་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉེན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མེ་ཤེས་པ་མ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་མ་ཁྲབས་སྟེ། དངོས་པོ་ལ་སྤྲིན་པ་དེ་མ་བཅོམ་ཞིང་མ་སྤངས་ཀྱང་། བཅོམ་པའམ་སྤངས་པར་གསུངས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མེ་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་འདུན་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པའང་ཡིན་ཏེ། དོན་གསལ་ལས། དེ་བས་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་

འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་སྤངས་པས་མི་གཅི་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་སྤངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣ་བ་ནས་སྤངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐོབ་པ་ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཉོན་མོངས་གང་སྤངས་ཚད་ཐོབ་པ་ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་འབྲེལ་ལས། རྗེ་ཙམ་གྱིས་ན་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ཞེས་བརྗོད་ཅེ་ན། དང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ནི་ཐོབ་པ་ཆད་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བར་པ་ཤད་པ་གཉིས་པས་གཞན་དོན་ཐུན་ཚོགས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བའི་འདུམ་ལས་འགྲོ་བ་རྣམས་སྐལ་པ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དྲངས་པར་མཛད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་འབྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐུགས་བརྩེ་བ་དང་ལྡན་པས་དམ་པའི་ཚོས་སྟོན་པའི་ཐུགཔ་བརྩངས་པ་དག་གིས་སྐལ་པ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དྲངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འཁོར་བ་ཞེས་པ་སྐྱེ་འཆི་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ལ། འདྲ་ཚོས་ཡོད་པས་འདམ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། དང་འབྲེལ་ལས། འཁོར་བ་ནི་འཇོ་བ་ཀུན་ཆགས་པའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྒལ་བར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་འདམ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ངེ། དང་ཅག་རྣམས་དེང་སང་འཁོར་བར་གནས་པ་འདི་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཇོ་བ་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་དྲངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྐལ་ལྡན་དྲངས་ཀྱི་སྐལ་མེད་རྣམས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་མདོ་ལས། རྗེ་ལྟར་ཉི་མཁར་བ་ན། །ཡོངས་སྨིན་པརྨ་ཁ་འབྱེད་ལྟར། དེ་བཞིན་དེ་བཞིན་

གཤེགས་བྱང་ཡང་། །བསམ་པ་ཡོངས་སྨིན་ཁོ་ན་སྟོང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྐལ་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་འདེན་བཞིན་པ་དང་འདེན་འགྱུར་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། དེའི་ཡང་སྟོན་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ལའང་དྲངས་ཞེས་འདས་པའི་སྐབས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དུས་གསུམ་གཤེགས་པ་མི་ཡི་སེང་གེ་ཀུན། །ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་བཞིན་པ་དང་། གཤེགས་འགྱུར་རྣམས་ལའང་འདས་པའི་སྐབས་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་ཐ་མ་ཤད་པ་གསུམ་པས་འཕེན་ལས་ཟུན་ཚོགས་བསྟན་པར་བྱའ་སྟེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་དོན་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དམ་པའི་ཚོས་སྟོན་པར་མངོད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཐབས་དེས་གདུལ་བྱ་འཁོར་བ་ལས་དྲངས་ཀྱི། ཁྱབ་འཇུག་གི་རྗུ་འཕྲུལ་དང་། དབང་ཕྱུག་གི་དམ་པ་བྱིན་པ་ལྟ་བུའི་མཐུས་མ་ཡིན་ཏེ། རང་འཕེལ་ལས། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོན་པས་འཁོར་བའི་འདམ་ལས་འགྲོ་བ་དྲངས་ཤིང་། རྗུ་འཕྲུལ་དང་དམ་པ་བྱིན་པའི་མཐུས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། རྗུ་འཕྲུལ་དང་དམ་པ་བྱིན་པ་དང་མཐུ་དང་གསུམ་དུ་བྱས་ཏེ། དོན་གསལ་ལས། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་རྗུ་འཕྲུལ་དང་། དམ་པ་བྱིན་པ་དང་། མཐུ་ཞེས་ཚོགས་གསུམ་དུ་ཟློས་པ་དབྱེ་སྟེ། མཐུ་ནི་ཀུས་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀུས་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྦྱར་གྱི། ཁ་ཅིག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་ལ་བྱེད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། གཞན་དང་འདེས་པའི་འོལ་ཚོད་དུ་ཟད་ཀྱི། འགྲེལ་བཤད་གང་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ངེ། རྗུ་འཕྲུལ་གྱི་མཐུས་

མ་ཡིན། ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། སྟོན་པས་ཀུང་རེས་འགའ་གདུལ་བྱ་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་གདུལ་བྱ་དད་པ་ཙམ་གྱི་ཆེད་ཡིན་གྱི། འཕོངས་པ་ལས་སྤོལ་བ་ལ་རེས་པར་ཚོས་སྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་བསྡུ་ན། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ཚོས་ཅན། ཕུན་ཚོགས་གསུམ་མངའ་བའི་ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྐྱོ་གསུམ་གུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདུད་པའི་ཕྱིར། ནས་ཞེས་པ། ལྷག་མ་འདྲེན་པའི་ཚེགས་ཡིན་པས་ཅི་ཞེག་བྱ། ཞེ་ན། ཚོས་མངོན་མཛོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རབ་བཤད་བྱ། །ཞེས་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་གསུངས་ཏེ། དགོས་པ་ནི་རྩོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།།

འོ་ན། ཚོས་མངོན་པ་གང་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དངོས་བཏགས་མ་ཟུ་ན་དོན་དམ་པའི་ཚོས་མངོན་པ་དང་། བརྟད་བཏགས་པའི་ཚོས་མངོན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཚོས་མངོན་ཤེས་རབ་དྲི་མེད་རྣེས་འབྱང་བཅས། ཞེས་གསུངས་པ་ལས། ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མཐོང་ལམ་སྐོམ་ལམ་མི་སློབ་ལམ་གསུམ་པོ་དེ་ཡིན། འཕོངས་དང་བཅས་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤུང་པོ་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་གསུམ་འདུས་བྱས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག འདུས་བྱས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པས་རང་ཀུ་ཟུ་བ་ཞེས་ཞེབ་ཆ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། རབ་ཟུ་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་ན། དོན་དམ་པའི་ཚོས་མངོན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཚུར་ལའང་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཏཱགས་དང་པོ་

དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ལམ་བདེན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞེག དོན་དམ་པའི་ཚོས་མངོན་པ་དང་ལམ་བདེན་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ལམ་བདེན་མ་ཡིན་པ་དང་འདྲས་བྱས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་ན། ཟག་བཅས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ལམ་བདེན་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ལམ་བདེན་མཐའ་དག་དོན་དམ་པའི་ཚོས་མངོན་པ་ཡིན་ན། ཤེས་རབ་ཅེས་འབྱུང་བ་རྗེ་ལྟར་ཡིན། ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཚོས་རབ་ཏུ་རྟོག་པར་འབྱེད་པའི་སྒྲས་འདིར་ཤེས་རབ་གཅོ་བོ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ཐུང་པོ་ལྟ་འཕོར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཚོས་མངོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གང་ཞེ་ན། ཚོས་མངོན་ཤེས་རབ་དྲི་མེད་རྣེས་འབྲངས་པ་ཅས། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་རབ་ཏུ་རྟོག་པར་འབྱེད་པའོ། །དྲི་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའོ། །རྣེས་འབྲངས་པ་ཅས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕོར་དང་པ་ཅས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཟག་པ་མེད་པའི་ཐུང་པོ་ལྟ་ཚོས་མངོན་པ་ཞེས་པས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཞེས་འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་ཚོས་མངོན་པའོ། །ཞེས་དང་། དོན་གསལ་ལས། ཚོས་མངོན་ཤེས་རབ་དྲི་མེད་རྣེས་འབྲངས་པ་ཅས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཚོས་རབ་ཏུ་རྟོག་པར་འབྱེད་པའི་དུས་ན་ཤེས་རབ་གཅོ་བོ་ཡིན་པས་གཅོ་བོའི་ཚིག་སྒྲུབ་ཤེས་རབ་སྟོས་སོ། །ཞེས་དང་། གང་སྟེལ་ལས། ཤེས་རབ་ཅེས་པ་ནི་གཅོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོས་མངོན་པ་ནི་ཐུང་པོ་ལྟའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚོས་མངོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ཀྱི་

ཐུང་པོ་གཞན་བཞི་སྟེ། ཟག་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ཐུང་ནི། ཟག་མེད་ཀྱི་སྔོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི། སྟོན་པཨཀྱ་ཐུབ་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྔོན་པ་ལྟ་བུ་ལ་མི་བྱེད། དེ་ཟག་བཅས་སུ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སོ་ཐར་སྔོན་པ་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལམ་བདེན་ཡིན་ནཨེས་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དོན་དམ་པའི་ཚོས་མངོན་པ་ལ་དེས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་གྱུར་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ཐུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་གྱུར་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ཐུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆ་བར་འདོད་ན། ལམ་ཡིན་ནཨེས་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་སོགས་ལ་དེས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལའང་འཕོར་དང་བཅས་ན་ཐུང་པོ་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། སྒོམ་པའི་ལམ་ནི་ཆམ་གཉིས་ཏེ། །ཞེས་སྒོམ་ལམ་ཟག་བཅས་པཨཀད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་ཞེ་རགས་ཀྱི་ཆམ་པ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་ལམ་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན། སྒོམ་ལམ་ཟག་བཅས་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་ལམ་ལ་སྒོམ་ལམ་གྱིས་མ་ཁྱབ་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། དོན་དམ་པའི་ཚོས་མངོན་པ་དེ་ས་གང་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བཀད་དུ་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་བསམ་གཏན་ས་བྱུག་གང་བྱང་ལ་བརྟེན། སྒོམ་ལམ་མི་སློབ་ལམ་ཟག་མེད་ས་དགུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱས་སྟེ། དེ་ནི་ཚོས་མཚོག་དང་ས་གཅིག ཅེས་ཚོས་མཚོག་དང་ས་གཅིག་

པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ལམ་ཚོས་མཚོག་བསམ་གཏན་ས་བྱག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ས་དེ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ཞེས་པ་ཡང་། ས་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་དོན་ཏེ། དཔེར་མཚོན་ན་མཐོང་ལམ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ན། དེ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཚོས་མངོན་པ་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤུང་པོ་ལྔ་འགོང་དུ་འོང་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བཀའ་དུ་ཡོད་དེ། འདོད་ཁམས་སུ་ཟག་མེད་མི་སྟོགས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤུང་པོ་ལྔ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ངང་སས་བསྟུས་པའི་ཡིད་བདེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤུང་པོ་ལྔ། བསམ་གཏན་གསུམ་པར་རང་སས་བསྟུས་པའི་སེམས་ཚོར་བདེ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤུང་པོ་ལྔ། བསམ་གཏན་བཞི་པར་རང་སས་བསྟུས་པའི་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ལ་བརྟེན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤུང་པོ་ལྔ། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་དུ་རང་སས་བསྟུས་པའི་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ལ་བརྟེན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤུང་པོ་བཞི་པོའང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བརྗོད་བཏགས་པའི་ཚོས་མངོན་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཐོག་བྱ་ཕྱིར་གང་དང་བསྟན་བཅོས་གང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་ནི། དོན་དམ་པའི་ཚོས་མངོན་པ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་ཚིག་གམ་དེ་ཐོག་པའི་ཐབས་ཚོགས་སྟོང་གང་རུང་གིས་བསྟུས་པའི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་བརྗོད་བཏགས་པའི་ཚོས་མངོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འཁྲེལ་ལས། བརྗོད་བཏགས་པ་ནི། དེ་ཐོག་བྱ་ཕྱིར་གང་དང་བསྟན་བཅོས་གང་། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གང་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་། སྒོམ་

པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ་རྣེས་སུ་འབྱངས་པ་དང་བཅས་པའོ། །བསྟན་བཅོས་གང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཡང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཚོགས་སུ་གྱུར་པས་ཆོས་མངོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ལ་ཤུང་པོ་ལྔ་ཡོད་ན། ཆོས་མངོན་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཤུང་པོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལྔན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་བྱ་སྟེ་འདུས་བྱས་གང་ཞིག་གཞན་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཐོས་པསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱང་ཤུང་པོ་བཞེ་པར་བྱའོ། །བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཚོགས་གི་ཚོགས་གཟུགས་ཤུང་དང་། མིང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཤུང་པོར་འདོག་སྟེ། ཚོགས་མིང་ཡིན་དེ་དག་ནི། །གཟུགས་དང་འདུ་བྱེད་དག་ཏུ་འདུས། །ཞེས་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྔར་རོ། །དེ་ནི། བརྡར་བཏགས་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ཉིད་མངོན་པ་དངོས་མ་ཡིན་ན། དེའི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ་མངོན་པའི་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་མངོན་པ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པ་དང་། ཆོགས་སྡེར་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པའི་ཤེས་རབ་ཀུན་བཏུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཏགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མངོན་པ་ཐོབ་པར་འདོད་ན། མངོན་པའི་མདོ་བསྟན་བཅོས་ལ་ཐོས་བསམ་དང་ཤེས་རབ་གསུམ་ལ་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གཉེད་བྱེད་ཡོད་དེ། ཟག་མེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཆོས་མངོན་པ་ཞེས་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པས་ཆོས་དང་།

སྐྱང་འདས་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོགས་པས་ན་མངོན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འཕྲེལ་ལས། འེས་པའི་ཚོག་ཏུ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཚོས་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་ཚོས་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའམ། ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལས་མངོན་དུ་སྤྱོགས་པའི་ཕྱིར་ཚོས་མངོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བརྡར་བཏགས་པའི་ཚོས་མངོན་པའི་མཚན་གཞི་ཤེས་རབ་གསུམ་པོ་དེ་ས་གང་དུ་ཡོད་ཀྱང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཁམས་གསུམ་ཀ་ན་ཡོད། ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ཁོ་ན་ན་ཡོད། བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་འདོད་ཁམས་ཁོ་ན་ན་ཡོད། སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་སྐྱེ་ཐོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེར་ཐལ། གོང་མ་གཉིས་ན་སེམས་ལོང་མེད་པར་ཉིད་དེ་འཇིག་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དེར་ཐལ། འདོད་ཁམས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་ཡི་ན་པའི་ཚ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འཕྲེལ་ལས། འདོད་པའི་ཁམས་ན་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གསུམ་ཏེ། ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ་རྣམས་སོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་ནི་གསུམ་སྟེ། ཐོས་པ་དང་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ་རྣམས་སོ། །བསམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་མེད་དེ། གང་གི་ཚེ་དེ་དག་རྩོམ་པའི་ཚེ་དེ་དག་ནི་ཉིད་དེ་འཇིག་ཁོ་ནར་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ནི་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ་དག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་སྨོས་ན། བཅཱད་དུ་ཡོད་དེ། འདིར་དེའི་དོན་དུ་ཡང་དག་ཆུད་ཟིན་རམ། འདི་ཡི་གནས་དེ་ཡིན་པས་ཚོས་མངོན་མཛོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས་ན། གཞུང་འདིར་མངོན་པ་སྟེ་བདུན་གྱི་དོན་གཅོ་ཙོ་རྣམས་བརྗོད་བྱའི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་ཆུད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རལ་གྲི་གང་དུ་གཞུག་པའི་ཤུག་པ་ལ་རལ་གྲིའི་ཤུག་ཞེས་བརྗོད་ནོ། །ཡང་ན་མངོན་པ་སྟེ་བདུན་པོ་དེ་ལ་ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་བསྟན་བཅོས་འདི་འབྱུང་བའི་ཁྱངས་སམ་གནས་ཡིན་པས་དེ་སྐད་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རལ་གྲི་གང་ནས་འབྱིན་པའི་གནས་ལ་རལ་གྲིའི་ཤུག་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན། དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་སྟོན་པས་མངོན་པ་སྟེ་བདུན་གསུངས་ཤེ་ན། བཅཱད་དུ་ཡོད་དེ། ཚོས་རྣམས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་མེད་པར་ཉོན་མོངས་རྣམས། །གང་ཕྱིར་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཐབས་མེད་ལ། །ཉོན་མོངས་པས་ཀུང་འཇིག་རྟེན་སྲིད་མཚོ་འདིར་འཁྱམས་ཏེ། །དེ་བས་དེ་ཕྱིར་འདི་ནི་སྟོན་པས་གསུངས་སོ་ཞེས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་འགྲོ་བ་སྲིད་མཚོར་འཁྱམས་པས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་སྤྲོང་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་མེད་པར་མ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་དུ་སྟོན་པས་མངོན་པའི་མདོ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡོ་ཞེས་པ་མདོ་སྡེ་པས་མ་རངས་པའི་ཚེགཡིན་པས། མངོན་པའི་གསུང་རབ་བསིལ་བྱང་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་མངོན་པ་སྟེ་བདུན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་

ཞེས་བའོ། །འོ་ན། མདོ་སྡེ་བའི་ལུགས་ལ། དེ་བདུན་སྐས་བརྒམས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་མཆིམས་ཁུ་དགོན་ནི་འཕེལ་བཤད་དོན་གསལ་གྱི་བཞེད་པར་མངོད་ནས་ཀ་ཀྱའི་བྱ་སོགས་དབྱ་བཅོམ་པ་དེ་དང་དེས་བརྒམས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་ནི། ངན་རྐྱེག་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་འདི་དཀྲུགས་སོ། །ཞེས་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་ལ་རྒྱར་ཟ་བའི་གསུང་ཡིན་པས་སོ་སྐྱེའི་བཟླ་ཀ་བདུན་གྱིས་བྱས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། རང་ལུགས་སྔ་མ་ལྟར་ཡིན་ཀེ། སོ་སྐྱེའི་བཟླ་ཀ་སྐུས་བྱས་ངོས་འཛིན་ཡིན་ཏུ་དཀའ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མདོ་སྡེ་པ་གཞིར་བཞག་ལ་ཀཀྱའི་བྱ་སོགས་འདུས་མ་བྱས་རྣས་བྱབ་དང་། རྒྱལ་ཟན་ཆ་མེད་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། དེ་རྣམས་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་རྩོམ་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཀེ། དབྱ་བཅོམ་པ་ཡིན་པས་མདོ་སྡེ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་འདུས་མ་བྱས་རྣས་བྱབ་ཏུ་འཛིན་པའི་རྐྱེག་པ་དང་། རྒྱལ་ཟན་ཆ་མེད་དུ་འཛིན་པའི་རྐྱེག་པ་སྣང་བ་ཡིན་ཀེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་རྟག་པར་འཛིན་པའི་རྐྱེག་པ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཀེ། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་ཏད་དུ་འཛིན་པའི་རྐྱེག་པ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་འདུས་མ་བྱས་རྣས་སོགས་སྟོན་པའི་མངོན་པའི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ལོ། ཞེས་པ་སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱེ་སྨུ་ལ་མ་རངས་པའི་གསུང་ཡིན་ཟེར། འོ་ན། སློབ་དཔོན་མངོ་སྡེ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསྟན་བཅོས་འདི་མངོ་སྡེ་པའི་

རང་གཞུང་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ལོ་ཞེས་པ་ཐ་རོལ་གྱི་འདོད་པ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པར་མཇོད་རང་གཞུང་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དོན་གསལ་ལས། ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་འདི་ནི་ཆོས་མངོན་པ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཡིན་གྱི་མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ནོ་ཅག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཐ་རོལ་གྱི་འདོད་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གང་སྟེལ་ལས་ཀྱང་། ལོའི་སྒྲ་ནི་གཞན་གྱི་བསམ་པ་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལུགས་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་བྱེ་སྨུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་བྱེ་སྨུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདུས་མ་བྱས་རྣམ་གྲངས་བྱད་དང་། རྟུལ་ཐུན་ཚ་མེད་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱེ་སྨུའི་སྐབས་སུ་སློབ་དཔོན་བྱེ་སྨུ་དང་མདོ་སྡེ་པའི་སྐབས་སུ་མདོ་སྡེ་པ་དང་། རྣམ་རིག་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སྟོན་ཞེས་བར་བྱའོ།།

གཞུང་ཤེ་ལོ་ཀ་གཅིག་པོ་འདིས་བསྡུན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་བསྡུན་པར་སྨྲོ་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཞེས་པས་ཟབ་ཅིང་རྒྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་བསྡུས་ཏེ། ཆོས་མི་ནུས་ཏེ། དོན་གསལ་ལས། ཆོས་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་འདི་ནི་ཆོས་མངོན་པ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཡིན་གྱི་མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ནོ་ཅག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གང་སྟེལ་ལས་ཀྱང་། ལོའི་སྒྲ་ནི་གཞན་གྱི་བསམ་པ་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལུགས་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་བྱེ་སྨུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་བྱེ་སྨུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདུས་མ་བྱས་རྣམ་གྲངས་བྱད་དང་། རྟུལ་ཐུན་ཚ་མེད་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱེ་སྨུའི་སྐབས་སུ་སློབ་དཔོན་བྱེ་སྨུ་དང་མདོ་སྡེ་པའི་སྐབས་སུ་མདོ་སྡེ་པ་དང་། རྣམ་རིག་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སྟོན་པར་བྱའོ།།

དེ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདིས་ཚོས་རྣམས་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པར་བཤད་ན། བཤད་བྱ་ཚོས་རྣམས་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་ཚོས་རྣམས་། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཚོས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟག་བཅས་ཡོད་དེ། ལམ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས། །ཟག་བཅས། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལམ་བདེན་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་མཐའ་དག་ཟག་བཅས་སུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེ་མཐའ་དག་ལ་ཟག་བཅས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་ཕྱིར་དེ་དག་ལ། ཟག་རྣམས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་རྟུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ནི། འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱང་ཟག་བཅས་སུ་འགྱུར་ཏེ། རྟགས་དེའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་ཟག་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། རང་འཕེལ་ལས། འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཟག་པ་སྐྱེ་བར་འདོད་མོད་ཀྱི་དེ་གཉིས་ལས་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བས་དེ་གཉིས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་བྱང་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཚོས་ཡོད་དེ། ཟག་མེད་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། །འདུས་མ་བྱས་རྣམ་གསུམ་ཡང་སྟེ། །ནམ་མཁའ་དང་ནི་འགོག་པ་གཉིས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལམ་བདེན། ནམ་མཁའ། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག

སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་སྟེ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ནམ་མཁའ་མི་སྤྲིབ་པའོ། །སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པ་གང་། །བྲལ་བའོ་སོ་སོ་སོ་ཡིས། །སྐྱེ་ལ་གཏན་དུ་གེགས་བྱེད་པ། །འགོག་གཞན་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་པས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མི་སྤྲིབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་དང་པོ་དང་། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་བྱལ་བ་དེ་གཉིས་པ་དང་། རང་གི་དགག་བྱ་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་ཅིང་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ལས་གཞན་པའི་འགོག་པ་རྣམས་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་དེ། འོ་ན། འགོག་པ་གཉིས་ཀྱང་ནམ་མཁར་ཐལ་འོ། །ཞེ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རང་གི་དགག་བྱ་སོ་སོ་ལ་སྤྲིབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་དེ། ནམ་མཁའ་མི་སྤྲིབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩེག་པའི་གོ་ས་ནམ་མཁའ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩེག་པའི་གོ་སར་རྩེག་པ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་ཁྱབ་སྟེ། རྩེག་པས་རང་གི་གོ་སར་གཟུགས་ཅན་གཞན་སྐྱེ་བའི་གེགས་བྱེད་ཅིང་། གོ་ས་དེར་ནམ་མཁའ་མེད་ན་རྩེག་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་གནས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། ནམ་མཁའ་ནི་རྟེན་མེད་པ། སྣང་བ་མེད་པ། དམིགས་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་མི་སྤྲིབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་སོགས་གསུམ་པོ་དེ་ཟག་མེད་ཡིན་པར་བྱའ་སྟེ། དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་པོ་རྣས་སུ་བྱའ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ནམ་མཁས་ཆུང་རྟེན་པའི་དོན་བྱེད་ཀུས། གཉིས་པས་རང་གི་ཐོབ་པ་འཇིག་པའི་དོན་བྱེད་ཀུས། གསུམ་པས་རང་གི་དགག་བྱ་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་ཀུས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔང་བྱ་རྣམས་རྫས་སོ་སོ་བ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱལ་བ་རྣམས་ཀྱང་རྫས་སོ་སོ་བར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཚེག་ལ་འཆེལ་བ་ཁ་ཅིག ཚོས་ཐམས་ཅད་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་སུ་འདུས་ཀྱང་། ཡོད་ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དངོས་པོ་དང་ལྡོག་མེད་སྐྱང་འདས་ཀྱི་ཐོབ་པ་སོགས་ཀྱིས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། ཚོས་ཅན་རྫས་སྟྲེ་མར་སོང་ཞིང་། ལམ་བདེན་མ་ཡིན་པ་དང་འདུས་བྱས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་ན་ཟག་བཅས་ཡིན་དགོས་པར་ཁས་ལྷངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཟག་བཅས་ལ་ཟག་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་རྟུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དབྱ་བཅོམ་པའི་མིག་དབང་ལྟ་བུས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྔང་བྱར་ཁས་ལྷངས་དགོས་པས་ཟག་བཅས་སུ་ཟྱུག། དབྱ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཟག་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་མི་རྟུང་བའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱ་བཅོམ་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ལྷང་མང་པོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འདུས་བྱས་བཤད་པ།

འོ་ན། བསྟན་བཅོས་འདིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཚོས་གཉིས་ཁོ་ནར་བསྡུས་ནས་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། གདུལ་བྱས་

ཚྭང་དོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་བཅོས་འདི་གསུངས་པ་གང་ཞེག ཟག་བཅས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དོར་བྱ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་བྱང་ཚྭང་བར་མདོ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་རྣམས་ཞེས་བཤད་ན། དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འདུས་བྱས་ཚོས་རྣམས་དེ་དག་ཀྱང་། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ། ཚོར་བའི་ཕུང་པོ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་སྟེ་ལྔ་ཡོད་ཅིང་། འདུས་བྱས་ཡིན་ན་དེ་ལྔ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་ཐལ་ཆེར་རྟོགས་སླ་ཞིང་། མི་རྟག་པ་དང་འདུས་བྱས་སོགས་དབྱེ་གཞི་རྣམས་དང་། རྣམ་མཁྱེན་ལྟ་བུ་ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ན། ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་ཤེས་པ་གཉིས་མི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། འོོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱ་གཟུགས་མ་ཡིན་ཟེར་བ་ཁེགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཕུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཚོར་ཕུང་ཡིན་ན་ཚོར་བ་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞེག འོག་མ་རྣམས་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་དེ་དག་ཀྱང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དུ་མའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཉིད་དུས་གཏམ་གཞི་དང་། །དེས་པར་འབྱུང་བཅས་གཞི་དང་བཅས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དུས་དང་། གཏམ་གྱི་གཞི་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བཅས་དང་། གཞི་དང་བཅས་པ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རྣམས་བྱང་སྟེ། དེམ་པ་བཞིན་ཐལ་ཟིན་པ་དང་། འོང་རྒྱུ་དང་། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྟོང་པ་

སོགས་ཀྱིས་ཟ་བའི་དུས་ཡིན་པ་དང་། གཏམ་བཟང་ངན་ཐལ་ཆེར་འདིའི་སྟེང་ནས་འབྱུང་བ་དང་། ལྟག་མེད་ཐུང་འདས་ཐོག་པ་ན་འདི་ལས་འོས་པར་འབྱུང་དགོས་པ་དང་། རང་ཉིད་འབྱུང་བའི་གཞི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་ཀྱང་ཡོད་དེ། རང་འཛེལ་ལས། རྐྱེན་རྣམས་འདུས་ཤིང་ཐུགས་པ་དག་ནི་འདུས་བྱས་རྣམས་ཏེ། རྐྱེན་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག ལྔ་ཀ་རྣམས་ཐ་དད་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་རྣམས་གཅིག་པའི་སྐབས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་རྣམས་གཅིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྟོན་པ་བྱས་སྟེ། གཟུགས་འཇིག་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཚོར་འདུ་སོགས་འཁོར་ནང་ཐན་ཆུན་གཅོ་བོ་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་རྣམས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཕུང་དང་ཚོར་བ་སོགས་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ནི་རྣམ་ཐ་དད་དུ་བྱ་དགོས་ཏེ། ཕྱི་དོན་ཁས་བླངས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེབ་ཏུ་དཔྱོད་ཅིག

འདུས་བྱས་བཞིན་དུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོའང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དུ་མའི་སྐོ་ནས་བསྟད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་དག་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་པའི། །ཕུང་པོའང་དེ་དག་འཐབ་བཅས་ཀྱང་། །སྨྲག་བསྡལ་ཀུན་འབྱུང་འཇིག་རྟེན་དང་། །ལྷ་གནས་

སྲིད་བཞང་དེ་དག་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཉེར་ལེན་དང་། འཐབ་བཅས་དང་། སྤྱག་བསྟལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། འཇིག་རྟེན་དང་། ལྟ་གནས་དང་། སྲིད་པ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུ་ཉེར་ལེན་ལས་བྱུང་། འབྲས་བུ་ཉེར་ལེན་སྐྱེད། ཞོགས་ཉེར་ལེན་ལ་རག་ལས་པའི་ཚ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའང་ན། རྟ་ལས་བྱུང་བའི་མེ། སྨན་སྐྱེད་པའི་ཤིང་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་རག་ལས་པའི་མི་རྣམས་ལ་དེའི་མིང་གི་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་རྣམས་གྲུབ་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན། རང་གཞན་ལ་གནོད་པ་དང་། འཕགས་པ་དང་མི་མཐུན་པ་དང་། སྤྱག་བསྟལ་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་པ་དང་། གཉེན་པོས་འཇིག་པ་དང་། ལྟ་དན་སྐྱེ་བའི་གནས་ཡིན་པ་དང་། ཡང་སྲིད་དུ་འཚོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཟུགས་ཕུང་བཤད་པ།

མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་བཤད་པ།

འོ་ན། ཕུང་པོ་ལྔ་རྣ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དང་པོ་གཟུགས་ཕུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གཟུགས་ནི་དབང་པོ་ལྔ་དང་དོན། །ལྔ་དང་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་ཉིད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དང་བཅུ་གཅིག་པོ་གཟུགས་ཕུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་རྩང་གང་ཞེག དུ་མ་སྡུད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རིག་པས་གཟུགས་སུ་རྩང་བ་དང་། ཡུལ་དབྱུད་པས་གཟུགས་སུ་རྩང་བ་གང་

རྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། ཐལ་ཆེར་ཡུལ་གོ་ས་གཅིན་ནུས་དུ་མ་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་ཡོད་དེ། དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་རྟེན། །མིག་ལ་སོགས་གཟུགས་དང་བ་རྣམས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མིག་གི་རྣམ་བར་ཤེས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ནང་གི་གཟུགས་ཅན་དུང་བར་དམིགས་པ་མིག་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དམ་ངོ་བོར་འཛོག དེས་རྟ་བ་སྟ་ལྷེ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་བཞི་ལ་རིགས་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེ་རེ་རེ་ལ་རྟེན་བཅས་དང་དེར་མཚུངས་གཉིས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བར་བྱ་སྟེ། མཚན་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྣམས་ཤེས་དེ་དང་དེའི་རྟེན་བྱེད་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་རྣམས་དང་པོ་དང་། གཉིད་འཐུག་པོ་ལོག་བཞིན་པའི་གང་ཟག་གི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་རྣམས་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་གཉིས་པའང་དེར་ཐལ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་རྒྱུན་བྱེད་པའི་དེས་པ་མེད་ཀྱང་དེ་བྱེད་པའི་རིགས་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་དྲི་དང་ངོ་དང་རེག་བྱ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་གཟུགས་དྲང་བའི་བདག་ཉིད་ལྟ་བོ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མིག་དང་རྣ་བ་དང་སྣ་དང་ལྕེ་དང་ལུས་དག་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྗེ་སྐད་དུ། དགེ་སློང་དག་མིག་ནི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱུར་བྱས་པ་གཟུགས་དྲང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དབང་པོ་ལྔའི་དབྱེབས་ཡོད་དེ། རིམ་པ་བཞིན། ཟར་མའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་དང་། ཙོ་ག་བཏུས་ཏེ་བཅད་པ་ལྟ་བུ་དང་།

མིག་སྨན་གྱི་ཐུང་མ་གཅིག་ལས་ལ་ལྟ་བུ་དང་། ཟླ་བ་ཕྱེད་ལ་ལྟ་བུ་དང་། བྱ་རོག་ན་ཧངས་ཀྱི་བཀས་ལ་ལྟ་བུ་སྟེ་གཙུག་ནས་ཤང་མཐིལ་གྱི་བར་ཁྲབ་ལ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྡ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། གཟུགས་རྣམ་གཉིས་དང་རྣམ་ཉིག། །སྐྲ་ནི་རྣམ་ལ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། །རོ་ནི་རྣམ་དྲུག་ཏེ་རྣམ་བཞི། །རེག་བྱ་བཅུ་གཅིག་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཟུགས་ལ་ཁ་དོག་གི་གཟུགས་དང་། དབྱིབས་ཀྱི་གཟུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་བཅུ་གཉིས། ཕྱི་མ་ལ་བརྒྱད་ཡོད། སྐྲ་ལ་བརྒྱད། རོ་ལ་དྲུག ཏེ་ལ་བཞི། རེག་བྱ་ལ་བཅུ་གཅིག་ཀུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྟོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དཀར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། སྔོན་བ་དང་། ཐུན་བ་དང་། སྤྲིན་དང་། དུ་བ་དང་། རླུང་དང་། ཁུག་སྣ་དང་། ཉི་མ་དང་། ཟླ་བ་སྐེ་ཁ་དོག་གི་བཅུ་གཉིས་དང་། རེད་པོ་དང་། ཐུང་དུ་དང་། ལྟམ་བ་དང་། ཟླུམ་པོ་དང་། མཐོ་བ་དང་། དམའ་བ་དང་། ཐུ་ལེ་བ་དང་། ཐུ་ལེ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་དབྱིབས་ཀྱི་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྟང་ཁྲ་དང་སྐྱེར་ཁ་སོགས་འོགས་སུ་མི་འཛེག་པའི་ཆུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁ་དོག་དང་པོ་བཞིའི་འཕྲོ་འདུ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྤྲིན་སོགས་ཀྱང་བརྩོད་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁ་དོག་ལས་མ་གཡོས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། སྤྲིན་སོགས་སྐུ་མའི་གཟུགས་བརྟག་མི་བཟོད་པས། ཐག་རིང་པོ་ནས་ཅི་ག་ལྟར་སྣང་ཡང་། ཉེ་བ་ན་མི་སྣང་བས་གཟུགས་མིན་ནམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བ་དེ་དག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྐྱ་ལ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱ་བཞི། མ་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་སྐྱ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྱེན་སྟེ། ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་སྐྱ་མི་སྣ་ཚོགས་པའི་སྐྱ། སེམས་ཅན་དུ་མི་སྟོན་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་སྐྱ་མི་སྣ་ཚོགས་པའི་སྐྱ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་ཡང་ཡོད་དེ། རིམ་པ་བཞིན། སྐྱེས་བུས་ཆོས་འཆད་པའི་སྐྱ་དང་། མིས་ཆོག་རྟུབ་སྐྱ་བའི་སྐྱ་དང་། ཟེག་རྐོབ་པའི་སྐྱ་དང་། ཁུར་ཚུར་བརྡེག་པའི་སྐྱ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྱུབ་སྟེ། མ་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་སྐྱ་མི་སྣ་ཚོགས་པའི་སྐྱ། སེམས་ཅན་དུ་མི་སྟོན་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་སྐྱ་མི་སྣ་ཚོགས་པའི་སྐྱ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་ཡང་ཡོད་དེ། རིམ་པ་བཞིན། སྐྱལ་པས་ཆོས་འཆད་པའི་སྐྱ་དང་། སྐྱལ་པས་ཆོག་རྟུབ་སྐྱ་བའི་སྐྱ་དང་། མཁར་རྩའི་སྐྱ་དང་། བག་རལ་བའི་སྐྱ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རོ་ལ་བྱགཡོད་དེ། མངར་བ། སྐྱུར་བ། ཚ་བ། ལན་ཚ་བ། སྐྲ་བ། ཁ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དྲི་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། དྲི་ཞིམ་པ། མི་ཞིམ་པ། དྲི་མཉམ་པ། མི་མཉམ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་རེག་བྱ་ལ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་དེ། འབྱུང་བཞིའི་རེག་བྱ་བཞི། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རེག་བྱ་བདུན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྱུབ་སྟེ། འཇམ་པ། རྩུབ་པ། སྦྱི་བ། ཡང་བ། གྲང་བ། བཀྲེས་པ། སྐྱོམ་པའི་རེག་བྱ་སྟེ་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མངོན་པ་གོང་མར་དོན་ལྡན་སོ་སོ་ལ་དབྱེ་བ་གྲངས་མང་དུ་བཤད་དེ། དེ་ཉིད་ལས་བལྟ་བར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། གཡེངས་དང་སེམས་མེད་པ་ཡི་ཡང་། །དགེ་དང་མི་དགེ་རྣེས་འབྲེལ་གང་། །འབྱུང་བ་ཆེ་རྣམས་རྒྱུར་བྱས་པ། །དེ་ནི་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་བརྗོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། ངོ་བོ། དབྱེ་བ། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ། ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་གཞན་བཤད་པ། རྟོད་པ་སྤངས་པ་སྟེ་ལྷའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཁྱད་ཚོས་ལྔ་ལྡན་ཞེག་ལ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར། དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར། རྒྱུའི་ཁྱད་པར། འེས་པའི་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡིན་ཏེ། སེམས་གཡེངས་པ་དང་སེམས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་མཚོག་ཏུ་རྣེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྒྱུར་བྱས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་བྱབ་སྟེ། རང་ཀུན་ནས་སློང་བའི་སེམས་གཞན་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་གཟུགས་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རང་འགྲེལ་ལས། སེམས་གཡེངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཀྱིའང་ཡིན་པའོ། །སེམས་མེད་པའི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པས་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཞེས་

བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་མ་ཡེངས་པ་སེམས་དང་བཅས་པའི་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་མངོན་ནོ། །དགེ་དང་མི་དགེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དགེ་ལེགས་དང་དགེ་ལེགས་མ་ཡིན་པའོ། །རྟེན་འབྲེལ་གང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུན་ཏོ། །ཐོག་པའི་རྒྱུན་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་པས་བྱེ་བག་ཏུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་རྒྱུར་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བརྗོད་དོ། །ཞེས་དང་། དེ་ནི་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་དེའི་མིང་ཉེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་དང་བྱེད་པའི་ངང་བཞིན་ནི་ཡིན་ཡང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་བཞིན་དུ་གཞན་དག་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའོ། །བརྗོད་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྨྲས་དགོས་ཀྱི་ཚེགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྨྲོས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་ཁྱད་ཚོས་ལྔ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོས་དགེ་མི་དགེའི་སེམས་དང་སྨྲེམས་འདྲུག་གཉིས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཡིན་པ་སེལ། གཉིས་པས་མི་གདང་མི་གཏོད་ཀྱི་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན་པ་སེལ། གསུམ་པས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཡིན་པས་དེ་སེལ། བཞི་པས་དགེ་མི་དགེའི་ཐོབ་པ་དེ་སེལ། ལྔ་པས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་གཉིང་ཚུགས་པའི་སྒྲ་ཡིན་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར། སྨོན་དོན་ཀྱི་ཚེགཅེས་པའི་སྨོན་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་པོ་ལ་འཆད་པ་མང་ཡང་། རྩོམ་པ་པོ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ལ་སྨོན་དོན་ཞེས་བརྗོད་པ་འབྱིག་རྟུ་ཆུང་བས་མཆིམས་བསམ་བཟང་གིས་སྨོན་ཀྱི་སྨོན་དོན་ཀྱི་བརྗོད་པར་བཤད་པས་དབྱད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། སྤྲོས་པ། སྤྲོས་མེད། བར་མའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་གསུམ་ཡོད་པར་འཆད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྣུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་གསུམ་དྲི་མེད་གཟུགས་གསུངས་དང་། །འཛེལ་དང་མ་བྲལ་ལམ་སོགས་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་སྒྲབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ཚེས་གཞན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འདོད་གཏོགས་རྣམ་རིག་མིན་སྐད་ཅིག ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་རྩོད་སྤངས་ཡོད་དེ། སྟོབ་དཔོན་འདུས་བཟང་གིས། འདི་ལ་མ་ཚང་བསྟན་བཅོས་འགལ། །ཉམས་དང་དེ་མིན་དེ་ཉིད་ཐལ། །ཡང་སྐྱ་ལྟག་བརྗོད་ཁྱད་པར་དུ། །བྱ་བ་ཁྱད་པར་མ་བྱས་པའོ། །ཞེས་སྔར་བཤད་པའི་ངོ་བོའི་ཁྱད་ཚོས་ལ་སྙན་འབྱིན་པའི་རྩོད་པ་དང་། དེའི་ལན་གཉིས་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚུལ་ནི། ཁོ་ན་ངེ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུན་མཚོག་ཏུ་རྗེས་སུ་འབྱེལ་བ་དེ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཁྱབ་པ་ཁས། ཡང་དེ་རྣམ་ཡོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བསྟན་བཅོས་ལས་རྣམ་ཡོད་དུ་བཤད་པ་འགལ། ཉེར་དེ་འཇོག་ལས་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དེ་འདྲ་བའི་གཟུགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་མ་བཏང་ནས་ཤེས་ནས་ནི་དཔྱད་པ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ན། ཅི་ཞིག་ཏུ་ཐལ་ཞེ་ན། ཇི་ན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱང་

རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སུ་ཐལ། ཁྱོད་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་གི་སྐྱ་ཡང་ལྟག་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་གཡེངས་པའི་སྐབས་ན་ཡོད་པའི་བཤད་པས། སེམས་དང་བཅས་པའི་སྐབས་ན་ཡོད་པར་གོ་ཀུས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མིང་གི་འདོགས་བྱ་མི་འཐད་དེ། ལུང་ལས་བསྟན་དུ་མེད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་གཟུགས། ཞེས་གསུངས་པས། དེའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་དགོས་པ་ལས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྟོད་ནས་ཁོ་རང་གི་ལུགས་འཛོག་པ་ན། བྱས་པ་དང་ཡང་མི་འདྲ་བའི། །སེམས་པའང་སེམས་མེད་པ་ལ་གང་། །ལུང་བསྟན་ཐོགས་པ་མེད་པའི་གཟུགས། །དེ་ནི་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་འདོད། །ཅེས་གསུངས། སྔར་གྱི་རྟོད་པ་ཁྱེད་རང་ལའང་འདྲུག་སྟེ། དེའི་ཚུལ་ནི། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སུ་ཐལ། མ་གཡེངས་པ་དང་མེམས་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྔོམ་པ་གཉིས་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཡིན་པ་ཉམས་པར་ཐལ། གཡེངས་པ་དང་མེམས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཕངས་ན། སྔ་ཕྱི་ལ་ལན་མེད་དོ། །རྟོད་པ་རྟོད་ལན་འདི་རྣམས་ནི་དོན་གསལ་ལས་འབྱུང་བ་སྟེ་སློབ་དཔོན་འདུས་བཟང་གིས་གཞན་དུ་སྨྲ་བ་བཀོད་ཀྱི་ཁོང་གིས་མཛད་པའི་མཛོད་འགྲེལ་ལ་མི་སྣང་ངོ་།།

འོན། འབྱུང་བ་ཆེ་རྣམས་རྒྱུད་བྱས་པ། །ཞེས་བཤད་ན། འབྱུང་བ་བཞི་པོ་གང་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འབྱུང་བ་དག་ནི་ས་ཁམས་དང་། །ཆུ་དང་མེ་

དང་རླུང་ཁམས་རྣམས། །འཇིག་པ་ལ་སོགས་ལས་སུ་བྱུབ། །སྲ་གཤེར་དྲོ་ཉེ་གཡོ་བ་རྣམས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྲ་ཞིང་འཐས་པ་དང་། རླན་ཞིང་གཤེར་བ་དང་། ཚ་ཞིང་སྲེག་པ་དང་། ཡང་ཞིང་གཡོ་བ་རྣམས་རེམ་པ་བཞིན་ཏུ། ས་ཆུ་མེ་རླུང་གི་ངོ་བོར་འཛིག་ བྱེད་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། རེམ་པ་བཞིན། འཇིག་པར་བྱེད་པ་དང་། སྡུད་པར་བྱེད་པ་དང་། སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པས་ན། དེ་རྣམས་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་དང་། ཡོད་པ་རྒྱ་ཆེ། རྐེན་པ་ལྷོས་པ་ཆེ། གནས་པ་ཐུང་ཆེ་བས་ཆེན་པོ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པས་ཁམས་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་རྒྱུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཁམས་དག་གོ །ཞེས་དང་། འདི་དག་གཟུགས་གཞན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྐེན་དུ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་ན་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། ས་དང་དེའི་ཁོངོག་དང་། ཆུ་དང་དེའི་ཁོངོག་སོགས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ནི་ཐ་སྙད་དུ། །ཁོངོག་དབྱིབས་ལ་ས་ཞེས་བརྗོད། །ཆུ་མེ་ཡང་ངོ་བྱང་ཚོགས་ཁམས། །ཉིད་ཡིན་དེ་དང་འདྲ་བཤད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་ན་ས་ཆུ་མེ་གསུམ་གྱི་ཁོངོག་དང་དབྱིབས་ལ་དེ་དང་དེར་ཐགས་ཀྱང་། གསུང་རབ་ལས་དེ་མི་འབྱུང་། རླུང་ལ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་རེག་བྱ་དང་ཁོངོག་ལའང་གཡོ་བ་ཞེས་འཆད་པ་ཡོད་བའི་ཕྱིར། གསུང་རབ་ལས་དེ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། ས་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་སོ་སོར་

རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་ཁྱབ། དེ་བཞིའི་ཁ་དོག་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། གཟུགས་ཤུང་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་རྣམ་ལྔ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་ཟུ་ཡོད་དེ། དབང་དོན་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ། །སྐྱེ་མཆེད་དང་ནི་ཁམས་བཅུར་འདོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་དང་། དེའི་ཁམས་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནས་ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་བཅུ་དང་གཟུགས་ཁམས་ནས་ལུས་ཁམས་ཀྱི་བར་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ལྔ་དང་དོན་ལྔ་གང་རུང་ཁོ་ན་ལ་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་བཅུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡིད་དང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་ལ་དེ་མི་འཇོག་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཅན་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། གཟུགས་ཤུང་གི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་གཟུགས་ཁམས་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཁམས་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དེ་དེ་ནས་འགལ་ཞིང་། ཁམས་བཅུ་གཉིས་ཀྱང་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོག་མ་རྣམས་འདི་དང་མི་འདྲ་སྟེ། སྒྲ་དང་སྒྲའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་སྒྲའི་ཁམས་གསུམ་དོན་གཅིག་པ་ནས། ལུས་ལུས་དབང་ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལུས་ཀྱི་ཁམས་བཞི་པོ་དོན་གཅིག་པའི་བར་འཐད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་མཆེད་གཞན་གཉིས་ལའང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཚོས་དང་དེའི་གཞན་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་ཀྱང་། དེའི་གཞན་གཉིས་དོན་གཅིག་ཅིང་ཡིད་ཡིད་དབང་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་བཞི་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཐུང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་བཤད་པ་ལ།

ཐུང་པོ་བར་པ་གསུམ་བཤད་པ།

འོ་ན། ཐུང་པོ་བར་པ་གསུམ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཚོར་བ་སྐྱོང་བའོ་འདུ་ཤེས་ནི། །མཚན་མར་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །འདུ་བྱེད་ཐུང་པོ་བཞི་ལས་གཞན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས། ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རིམ་པ་བཞིན་སིམ་གདུང་བར་མ་གསུམ་ཅི་རིགས་པར་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་དང་། རང་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། ཐུང་པོ་གཞན་བཞི་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་འདུས་བྱས་ཤེགས་ལ་འཇོག དབྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དང་པོ་ལ་ངོ་བོའི་སྐོ་ནས་ལུས་ཚོར་དང་། སེམས་ཚོར་གཉིས། བདག་རྟེན་གྱི་སྐོ་ནས་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་སོགས་བྱུག གཉིས་པ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་རྟོག་མེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། བཀུ་བར་འཛིན་པ་རྟོག་བཅས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གཉིས། གསུམ་པ་ལ་མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་དང་། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚོར་བའི་དབྱེ་བ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ལུས་ཚོར་དང་དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་དོན་གཅིག སེམས་ཚོར་དང་ཡིད་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོར་བ་སོགས་བྱུག་པོ་རེ་རེ་ལའང་བའི་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཚོས་ཁམས་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་གྱི་མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་དང་། །འདུས་མ་བྱས་རྣམས་

བཅས་པ་ནི། །ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་ཞེས་བྱ། །རྣམ་ཤེས་སོ་སོར་རྣམ་རིག་པ། །ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་དེ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཐུང་ངོ་བར་པ་གསུམ་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་ངོ་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་ཚོས་ཁམས་དང་། རང་ཡུལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་དེ་ཐུང་ངོ་ཐུ་པ་རྣམཤེས་ཀྱི་ཐུང་ངོར་འཇོག་ཅིང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་དོན་གཞན་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཁམས་བདུན་དག་ཏུ་འདོད་པ་སྟེ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་དང་ཡིད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དྲུག་དང་། ཡིད་ཁམས་དང་བཅས་པའི་བདུན་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཐུང་ངོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཁམས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་དྲུག་ལས་འོག་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དྲུག་ངོ་འདས་མ་ཐག་པ་ཡི། །རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིན་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྣམ་ཤེས་དྲུག་ངོ་འདས་མ་ཐག་པ་སྟེ་སྐད་ཅིག་སྐད་ཕྱི་བར་མ་ཚད་དུ་བྱུང་བའི་རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིད་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁམས་ཕྱི་མ་དྲུག་ཀ་ཡིད་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། དྲུག་པའི་རྐེན་ནི་རབ་སྐྲག་ཕྱིར། །ཁམས་ནི་བཅོ་བརྒྱད་དག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། དྲུག་པ་ཡིད་

ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་རྒྱུན་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེབ་པའི་ཕྱིར་དུ་དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་ཁམས་དྲུག ཉེན་དབང་པོའི་ཁམས་དྲུག ཉེན་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དྲུག་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཟུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་མང་དུ་བཤད་ཀྱང་བསྡུ་ན་གསུམ་དུ་འདུས་པ་ཡོད་དེ། ཟུང་པོ་དང་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། །ཁམས་གཅིག་གིས་ནི་ཐམས་ཅད་བསྡུས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཡོད་ན་གཟུགས་ཟུང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད། ཚོས་ཁམས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་བར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུས་བྱས་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་དགོས། འདུས་མ་བྱས་པའི་ཚོས་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཟུང་པོ་ལྟག་མ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཚོས་ཁམས་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཟུང་པོ་ཡིན་ན། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་དགོས། གཞན་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། ཚོས་ཁམས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཙ་རྐྱས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། འདུས་མ་བྱས་པའི་ཚོས་ཡིན་ན། ཚོས་ཁམས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ནི་དོན་གཅིག་ཅིང་། ཡིད་དང་ཡིད་ཤེས་དོན་མི་གཅིག་པར་བྱེད་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་པོ་ལྟ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཡིད་ཤེས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཡིད་མ་ཡིན་ཀྱང་ཡིད་ཤེས་སུ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ལྟ་དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་དོན་གཅིག་པར་སྡུར་བཤད་པས་གོ་

ཀུས་ཤིང་། འཚད་པར་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་ཐན་ཚུན་གཅོ་འཛིར་དུ་ལྡན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འཚད་པ་པོ་ཁ་ཅིག ཁམས་བདུན་དག་ཏུའང་འདོད་པ་སྟེ། །ཞེས་པ་ཡིད་ཁམས་ལ་བདུན་དུ་བྱེད་པའི་དོན་དུ་འཚད་པ་དང་། ཕུང་པོ་དང་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། །ཞེས་པ་ཤུང་པ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ལ་འཆད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཆོང་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་ཁམས་ཡིད་ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བར་བྱེད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕུང་པོ་དང་ནི། ཞེས་སོགས་བྱེ་བྲག་པ་གཟུགས་ཕུང་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཚོས་ཁམས་གསུམ་ལ་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་དགོངས་པར་སོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཅིག་གིས་ནི། ཞེས་པའི་ཟུར་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་དུ་བསྡུ་ཚུལ་བཤད་པ།

འོ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། །གཞན་གྱི་དངོས་དང་མི་ལྡན་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས། གཟུགས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། གོང་དུ་བཤད་པའི་ཁམས་བདུན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་བཅས་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་གཟུགས་ཕུང་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་བསྡུས། ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཁམས་གཅིག་བུས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱས་སྟེ། བསྡུ་བྱ་དེ་དག་ཚོས་གསུམ་པོ་

དེ་ལས་ རྣས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རྟེ་སྐད་སྨྲས་པ་རྣམས་ལ་ཁ་ཅིག ལྟག་མེད་དུ་འདའ་ཁ་མའི་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་དེ་ཡིད་ཁམས་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིད་དང་ཡིད་ཁམས་དོན་གཅིག་པར་ཁྱོད་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཡིད་དེས་རང་འབྲས་ཡིད་ཀྱི་མ་སྐྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཁམས་ཀྱི་དོན་རྒྱའི་དོན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཁམས་ཀྱི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་དོན་དུའང་བཤད་ཅིང་། དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡིད་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། དེ་མེད་པར་ཐལ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཡང་ཁོ་ན་རེ། མངོན་པ་གོང་མ་ལྟར་ན། ཡིད་དང་ཡིད་དབང་དོན་གཅིག་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་དོན་གཅིག་པ་གང་ཞེག དེ་ཙམ་འབྲུ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལྟར་ན། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཡིད་དབང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལྟར་ན། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྟེན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ལུགས་ལ་དེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་དེའི་ལུགས་ལ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་གང་རུང་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། འདིར་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་དད་པའི་དབང་པོ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གང་རུང་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག དང་གི་བདག་རྟེན་ཡིད་དབང་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་བ་མི་ལེགས་ཏེ།

མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འོ་ན། མིག་གཉིས་ཡོད་པས་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གངས་མ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། མིག་ལ་སོགས་པ་གཉིས་མོད་ཀྱི། །རིགས་དང་སྤྱད་ཡུལ་རྣམ་པར་ཤེས། །འདུ་བའི་ཕྱིར་ན་ཁམས་གཅིག་ཉིད། །མཇོས་བྱའི་ཕྱིར་ན་གཉིས་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས། གཉིས་པོ་ངོ་བོ་མིག་དང་། སྤྱོད་ཡུལ་གཟུགས་དང་། འབྲས་བུ་མིག་གི་རྣམཤེས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་གསུམ་དུ་རིམ་པ་བཞིན་འདུ་བས་ཁམས་གཅིག་ཏུ་བགྲང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། གཉིས་ཀས་བྱ་བ་གཅིག་ལས་མི་བྱེད་ན། གཉིས་ཀྱི་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན་ཡོད་དེ། རྟེན་མཇོས་པར་བྱ་བ་དང་། ཡུལ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་ཡིད་ལ་འདོད་པ་གོམས་པ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྣ་བ་དང་སྣ་ལའང་དེ་བཞིན་སྤྱོར། འོ་ན། ཅིའི་ཕྱིར་ཐུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་བརྗོད་ཅེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སྣང་བར་སྐྱེ་སྐོ་རིགས་ཀྱི་དོན། །ཐུང་པོ་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དུ་མ་སྣང་བ་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་སྐྱེ་ཞིང་མཆེད་པའི་སྐོ་འབྱེད་པ་དང་། རིགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་རིམ་པ་བཞིན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

ལུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་བསྟན་པའི་དགོས་པ།

འོ་ན། དེ་གསུམ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། བཅཱད་དུ་ཡོད་དེ། རྟོངས་དབང་འདོད་ཆས་གསུམ་གྱི་ཕྱིར། །ལུང་པོ་ལ་སོགས་གསུམ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྟོངས་པ་གསུམ་བཟློག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་རྣོ་འབྱིང་རྩུལ་གསུམ་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚེག་གི་སྒྲོས་པ་བསྟུས་འབྱིང་རྒྱས་པ་འདོད་པ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་བྱུང་ལ་རིལ་པོའི་བདག་ཏུ་རྟོངས་པ་དང་། གཟུགས་ལ་རིལ་པོའི་བདག་ཏུ་རྟོངས་པ་དང་། སེམས་ལ་རིལ་པོའི་བདག་ཏུ་རྟོངས་པ་གསུམ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱའོ་སྟེ། གདུལ་བྱ་དེ་གསུམ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་རིམ་པ་བཞིན་དེ་ཆམས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱའོ་སྟེ། འདོད་པ་གསུམ་པོ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་གསུམ་རིམ་བཞིན་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཚོར་འདུ་གཉིས་ལོགས་སུ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན།

འོ་ན། སེམས་བྱུང་ཐལ་ཆེར་མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་དུ་བསྟུས་ནས། ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་གཉིས་ལུང་པོ་ལོགས་སུ་འཛིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡོད་དེ། ཚོར་པའི་ཚ་བར་གྱུར་པ་དང་། །འཁོར་བའི་རྒྱུ་ཕྱིར་རིམ་རྒྱའི་ཕྱིར། །སེམས་

བྱུང་རྣམས་ལས་ཚོར་བ་དང་། །འདུ་ཤེས་ལོགས་ཤིག་ཐུང་པོར་བཞག ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། ཚོར་འདུ་གཉིས་རྟོད་པའི་རྩ་བར་གྱུར་པ་དང་། དེ་ལས་འཕོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་བྱུང་གཞན་རྣམས་ལས་འདི་གཉིས་རགས་ཤིང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་གོ་རིམས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་བྱག་སྟེ། ཁྱིམ་བ་རྣམས་ཚོར་བ་བའི་སྡུག་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་ཅིང་། རབ་བྱུང་རྣམས་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག རིམ་རྒྱུའི་ཕྱིར། ཞེས་བ་ལས། གཟུགས་ཐུང་ཚོར་ཐུང་རགས་བ་སོགས་ཐུང་པོ་ལྟའི་གོ་རིམས་ཀྱི་དབང་གིས་ཚོར་འདུ་གཉིས་ཐུང་པོ་ལོགས་པར་འཛོག་པའི་དོན་དུ་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རགས་པའི་དོན་དུ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་བྱུང་རྣམས་ལས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སེམས་བྱུང་རྣམས་རྣམཤེས་ཀྱི་ཐུང་པོ་ལས་རགས་པར་སྟོན་པ་སྐབས་སུ་མ་བཏས་པའི་ཕྱིར། འོན། འདུས་མ་བྱས་ལ་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་བཞག་ནས་ཐུང་པོ་མི་འཛོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡོད་དེ། ཐུང་པོ་དག་ཏུ་འདུས་མ་བྱས། །དོན་དུ་མི་རུང་ཕྱིར་མ་བཤད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། ཐུང་པོ་ལ་དུ་མ་སྣུངས་པ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། འདུས་མ་བྱས་ལ་དེ་མེད་པའི་ཚ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། ལུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སོ་སོའི་གོ་རིམས་རྗེ་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་དེས་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ལུང་པོ་ལྟའི་གོ་རིམས་དེས་ཚུལ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་གོ་རིམས་དེས་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རིམ་བཞིན་རགས་དང་ཀུན་ཏེན་མོངས། །སྟོང་སོགས་འདོད་ཁམས་རྗེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རགས་པ་དང་ཐུ་བའི་སྒོ་ནས་དང་། ཏེན་མོངས་སྐྱེ་བའི་རིམ་བའི་སྒོ་ནས་དང་། ཟས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་བའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་བའི་སྒོ་ནས་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་བའི་སྒོ་ནས་གོ་རིམས་འདི་ལྟར་བའི་ཕྱིར། ཙ་རྐགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ད་ལྟའི་དོན་ཕྱིར་དང་པོ་ལྟ། །འབྱུང་བ་ལས་བྱུང་དོན་ཕྱིར་བཞི། །གཞན་ནི་ཆེས་རིང་སྤྱད་འཇུག་ཕྱིར། །ཡང་ན་རྗེ་ལྟར་གནས་བཞིན་རིམ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དབང་པོ་བྱུག་གི་གོ་རིམས་རེས་བར་བྱའ་ཅིང་། དེ་བྱའ་བས་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་བྱུག་གི་གོ་རིམས་བྱའ། དེ་གཉིས་བྱའ་བས་རྣམཤེས་བྱུག་གི་གོ་རིམས་བྱའ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱའ་སྟེ། གཟུགས་ཅན་ཕྱི་དབང་པོ་ལྟ་ཡུལ་ད་ལྟར་བ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་བས་དང་པོ་དང་། ཡིད་དབང་དུས་གསུམ་ཀའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་བས་ཕྱིས་བསྟན། གཟུགས་ཅན་ལྟའི་ནང་ནས་ཀྱང་དང་པོ་བཞི་འབྱུང་འབྱུང་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་བས་དང་པོར་དང་། ལུས་དབང་འབྱུང་བ་འབྱུང་འབྱུང་གཉིས་

ཀའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་ཤེས་བསྟན། དང་པོ་བཞིའི་ནང་ནས་ཀུང་མི་རྟ་གཉིས་མ་ཟད་པར་ཡུལ་འཛིན་པས་དང་པོར་དང་། སྣ་ལྟེ་གཉིས་འཛད་ནས་ཡུལ་འཛིན་པས་ཤེས་བསྟན། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀུང་མིག་ཡུལ་རིང་བ་ལ་འཇུག་པས་སྔར་དང་། རྟ་བ་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཉེ་བ་ལ་འཇུག་པས་ཤེས་བསྟན་པའི་ཤེད་དང་། ཡང་ན། མིག་སོགས་རྣམས་ཡས་རིམ་ནས་གནས་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་གོ་རིམས་ངེས་པའི་ཤེད། གོང་དུ་རྫི་སྐད་བཤད་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་གཟུགས་ཁོ་ན་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བརྗོད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ཁོ་ན་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བརྗོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དང་ཆོས་ཡོད་པའི་ཤེད། ཞེ་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། བྱེ་བག་དོན་དང་གཅོ་བོའི་ཤེད། །ཆོས་མང་བ་དང་མཆོག་བསྟུས་ཤེད། །གཅིག་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། །གཅིག་ནི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། གཟུགས་དང་ཆོས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དེ་གཟུགས་ནམས་ཀྱི་གཅོ་བོ་ཡིན་པས་སྨྲོ་མིང་བྱེ་བག་ལ་བཏགས། ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་དེ་སྨྲོར་ཆོས་མང་པོ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་སྡུ་ངན་ལས་འདས་པ་བསྟུས་པའི་ཤེད། དེས་ན། མི་མང་པོ་དང་མིའི་གཅོ་བོ་ཡོད་ན་མི་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཟུང་པོ་ལ་ལྷར་གྲངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། ཆོས་ཟུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཡོད་པའི་ཤེད། ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་ཟུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དག ཅེས་སོགས་ཤད་པ་བཞི་འབྱུང་བ་ལས། མདོ་སྡེ་

པ་ལྟར་ན་རྟོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་པས་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོས་བསྡུས། བྱེ་སྐྱ་ལྟར་ན། རྟོགས་པ་ལ་སྣང་བའི་མིང་ཡིན་པས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཚོས་གཞན་བསྟུབའི་ཚུལ།

འོ་ན། ཚོས་ཕུང་གི་ཚད་རྟེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཁ་ཅིག་བསྟན་བཅོས་ཚད་ཅེས་ཟེར། །ཞེས་སོགས་ཧོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་དོན་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཕུང་པོ་ལྔ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་རྣམས་སུ་བྱངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཕུང་པོ། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད། ཟེལ་གཅོད་གྱི་སྐྱེ་མཆེད། སའི་ཁམས་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཞན་ཡང་ཅི་རིགས་པར། །ཕུང་པོ་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་ནི། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ལེགས་དབྱད་དེ། །རྟེན་སྐད་བཤད་པར་བསྟུ་བར་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གོང་དུ་སྨོས་པའི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མིང་གིས་བསྟན་པ། གཞན་ཡང་ཅི་རིགས་པར་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་དབྱད་ནས། རྟེན་སྐད་བཤད་པའི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་དུ་བསྡུ་བར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་སྨོས་པ་རྣམས་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། ནམ་མཁའི་ཁམས་རྟེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། བྱ་གནམ་མཁའི་ཁམས་ཞེས་བྱ། །སྣང་དང་སྲུན་པ་དག་ཡིན་ལོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བྱེ་སྐྱ་ལྟར་ན། བྱ་གནམ་མཁའི་ཁམས་ལ་འཇོག་ཅིང་། དེ་ཡང་ཉིན་པར་

པལ་ཆེར་སྣང་བ་དང་། མཚན་མོ་པལ་ཆེར་སྐུན་པའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པར་འདོད། ལོ་ཞེས་པས། མདོ་སྡེ་པའི་འདོད་པ་བསྟན་པ་ལྟར་ན། རྒྱན་ནམ་མཁའ། བུ་གནམ་མཁའ། མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་ནམ་མཁའ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དང་བཞིར་འཆད་པའི་ཕྱིར། འོན། རྟམས་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་རྟེ་ལྟ་བུ་ཞེན། བསག་དང་བཅས་པའི་རྟམ་ཤེས་ནི། །རྟམ་ཤེས་ཁམས་ཡིན་སྐྱེ་བའི་རྟེན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཁྱད་པར་ཟག་བཅས་ཀྱི་རྟམ་ཤེས་དེ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཡིན་པས་རྟམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། རྟམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཡིན་ན་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་ནི་མ་ཁྱབ་སྟེ། སེམས་དང་རྟམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དོན་གཅིག་ཅིང་། ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁམས་དང་རྟམ་པའི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལ།

འོན། སྡང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་ཀྱི་དོ་བོ་སོགས་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། སོ་སོའི་རབ་དབྱེ་འམ་ཁྱད་པར་དུ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྡང་བོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ཀྱི་དེ་མི་འཆད་ཀྱི། ཁམས་ཉིད་རབ་དབྱེ་འམ་ཁྱད་པར་དུ་དང་ལྡན་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་གཟུགས་སེམས་གཉིས་ཀའི་རབ་དབྱེ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རབ་དབྱེ་འམ་ཁྱད་པར་དུ་དང་ལྡན་པའང་ཡོད་དེ། ངོ་བོ་ལ་སྟོས་པའི་ཁྱད་པར། བྱོགས་ལ་སྟོས་པའི་ཁྱད་པར། རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྟོས་པའི་ཁྱད་པར།

མིང་དོན་ལ་ལྷོས་པའི་ཁྱད་པར། སྒང་བྱ་ལ་ལྷོས་པའི་ཁྱད་པར། བྱེད་པ་ལ་ལྷོས་པའི་ཁྱད་པར། ཁྱད་པར་གཞན་ཡང་བཤད་པ་སྟེ་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་བཞེ་ཡོད་དེ། བསྟན་ཡོད་བསྟན་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཐོགས་བཅས་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར། ཁམས་གསུམ་གང་དུ་གཏོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟན་ཡོད་འདིར་ནི་གཟུགས་གཅིག་སྟེ། །ཐོགས་དང་བཅས་པ་གཟུགས་ཅན་བཅུ། །ལུང་མ་བསྟན་བརྒྱད་དེ་དག་ཉིད། །གཟུགས་སྒྲ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམ་གསུམ། །འདོད་ཁམས་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་བཅུ་བཞེའོ། །དེ་དང་ངོ་དང་སྟ་དང་ནེ། །ལྟེ་ཡི་རྣམ་ཤེས་ཁམས་མ་གཏོགས། །གཟུགས་མེད་གཏོགས་པ་ཡིད་དང་ནེ། །ཚོར་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁམས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བསྟན་དུ་ཡོད་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་གཅིག་སྟེ་དང་། གཞན་བཅུ་བདུན་བསྟན་མེད། ཐོགས་བཅས་ནི། གཟུགས་ཅན་ཀྱི་ཁམས་བཅུ་དང་། གཞན་རྣམས་ཐོགས་མེད། ལུང་མ་བསྟན་ནི། གཟུགས་སྒྲ་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཅན་ཀྱི་ཁམས་བརྒྱད་དང་། གཞན་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དང་། ཚོས་ཁམས་དང་གཟུགས་སྒྲ་སྟེ་བཅུ་ལ་ནི་དགེ་སོགས་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ཡོད། འདོད་ཁམས་སུ་ནི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་གཏོགས། གཟུགས་ཁམས་སུ་ནི་དེ་དང་ངོ་དང་སྟ་དང་ལྟེའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཏེ་བཞི་མ་གཏོགས་བཅུ་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་དུ་ཡིད་དང་ཚོས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཏེ། གསུམ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིའི་བསྟན་

ཡོད་ཀྱི་དོན་ཡོད་དེ། མིགཡེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ལ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཐོགས་བཅས་ཀྱི་དོན་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཅན་གཅིག་གི་གོ་སར་གཞན་འཇུག་པ་ལ་ཐོགས་པ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ཅིང་། དེ་འཇུག་པ་ལ་སྒྲིབ་པའམ་གེགས་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་དེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མེམས་མེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་ཐོགས་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམིགས་ཐོགས་དང་ཡུལ་ཐོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་བོ།།

སྤོགས་ལ་ལྷོས་པའི་ཁྱད་པར།

གཉིས་པ་སྤོགས་ལ་ལྷོས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར། རྟོག་དཔྱོད་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་པར། དམིགས་བཅས་དམིགས་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཟེན་མ་ཟེན་གྱི་ཁྱད་པར། འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་ཁྱད་པར། བསགས་མ་བསགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། གཅོད་བྱེད་དང་གཅད་བྱའི་ཁྱད་པར་ཏེ་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཟག་བཅས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཚོས་ཁམས་ཡིད་ཁམས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་ལམ་བདེན་གྱིས་མ་བསྤྱས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས་ནི་ཟག་བཅས་དང་། བསྤྱས་པའི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཟག་མེད་ཡིན། ལྷག་མ་ཁམས་བཅོ་ལྔ་པོ་ནི་ཟག་བཅས་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་བཅས་པ་ནི། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྔ་ཡིན། །ཐ་མ་

གསུམ་ནི་རྣམ་གསུམ་མོ། །ལྟག་མ་རྣམས་ནི་གཉིས་ཀ་སྣང་སྲིད། །དེས་བར་ཇོག་དང་རྗེས་དྲན་པའི། །རྣམ་པར་ཇོག་པས་རྣམ་མི་ཇོག དེ་དག་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གཡེངས། །ཡིད་ཀྱི་དྲན་པ་ཐམས་ཅད་ཉིད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་པོ་ལྟ་ནི་ཇོག་དམྱོད་གཉིས་ཀ་དང་བཅས་པ་དང་། ཁམས་ཐ་མ་ཚོས་ཁམས་དང་། ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་ལ་ནི་ཇོག་བཅས་དམྱོད་བཅས་དང་། ཇོག་མེད་དམྱོད་བཅས་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་མེད་པ་གསུམ་ཡོད། ལྟག་མ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་པོ་ནི་བེམ་པོ་ཡིན་པས་ཇོག་དམྱོད་གཉིས་ཀ་སྣང་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བར་པ་དེར་ཐལ། འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཇོག་དམྱོད་གང་རུང་ལས་གཞན་པའི་མཚོངས་ལྡན་གྱི་ཚོས་ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པ་རྣམས་དེ་གཉིས་ཀ་དང་བཅས་པ་དང་། ས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཇོག་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྟོང་པ་གང་རུང་ལས་གཞན་པའི་ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་ནི། ཇོག་མེད་དམྱོད་བཅས་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཡིད་ཁམས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས། ཚོས་ཁམས་མཚོངས་ལྡན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཇོག་དམྱོད་གཉིས་ཀ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་པོའི་དམྱོད་པ་དག་ནི་དམྱོད་མེད་ཇོག་བཅས་སུ་བྱ་དགོས་སོ།།

སྐབས་འདིའི་ཇོག་དམྱོད་དང་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་དོན་ཡོད་དེ། དེ་དག་སྤོགས་སུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མདོ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔ་ནི་ཇོག་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་

ཐལ། སྐབས་འདིར་དབང་ཤེས་རྟོག་བཅས་སུ་ཁས་ལྡངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། མདོ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་ངེས་རྟོག་དང་རྗེས་སུ་དན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་མེད་པ་ལ་དགོངས། འདིར་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་བཅས་ཡིན་པའི་དབང་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་དེ་གསུམ་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཕྱི་མ་འོག་ཏུ་སྟོན་ཅིང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མཉམ་བཞག་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་ངེས་རྟོག་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དན་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་དན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། དམིགས་བཅས་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་ནོ། །ཚོས་ཀྱི་ཕྱེད་ཀྱང་། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དང་། ཚོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱེད་སེམས་བྱུང་རྣམས་དམིགས་བཅས་ཡིན། ཁམས་ལྔག་མ་རྣམས་དམིགས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། མ་རིག་དགྲ། བརྒྱད་པོ་དེ་དག་རྣམས་དང་སྦྲ། །དགྲ་པོ་གཞན་ནི་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དང་ཚོས་ཁམས་དང་བརྒྱད། སྦྲ་དང་དགྲ་པོ་མ་རིག་པ་ཡིན། དེ་ལས་གཞན་གཟུགས་ཅན་དགྲ་ལ་རིན་མ་རིན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་བྱང་སྟེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྔ་པོ་དང་ལྡན་བ་རྣམས་རིན་པ་དང་། གཟུགས་དྲི་ངོ་རེག་བྱ་བཞི་དང་ལྡན་པ་རིན་པ་ཡིན། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་འདས་པ་དང་དབང་པོ་དལྡན་བའི་ཚོགས་པ་ན་མེད་པའི་གཟུགས་སོགས་ཁམས་བཞི་མ་རིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིའི་རིན་མ་རིན་གྱི་དོན་ཡོད་དེ། གང་ལ་ཡན་གནོད་བྱས་པས་ཚོང་བ་སྐྱེ་བའི་གནས་བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ནས་འཇོག་པའི་ཕྱིར།

ལྟ་བ་ཡོད་དེ། རེག་བྱ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །ལྷག་མ་གཟུགས་ཅན་དགུ་པོ་
ནི། །འབྱུང་འགྱུར་ཚོས་ཁམས་ཐོབ་གས་གཅིག་ཀྱང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རེག་
བྱ་ལ་འབྱུང་བ་འབྱུང་འགྱུར་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཡོད། ལྷག་མ་ཐོའི་ཁམས་བཞི་
དང་དབང་པོའི་ཁམས་ལྟ་སྟེ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་དགུ་པོ་ནི་འབྱུང་འགྱུར་ཁོ
ན་དང་། ཚོས་ཁམས་ཀྱི་ཐོགས་གཅིག་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་
ཀྱང་འབྱུང་འགྱུར་ཁོ་ན་ཡིན། སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་
མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་མ་གཏོགས་པའི་ཚོས་ཁམས་འབྱུང་བ་འབྱུང་འགྱུར་གཉིས་
ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཐྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འབྱུང་བཞིའི་རེག་བྱ་བཞི་པོ་འབྱུང་
བ་དང་། འཇམ་པ་སོགས་བདུན་པོ་འབྱུང་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཐྱིར། དྲུག་པ་ཡོད་
དེ། གཟུགས་ཅན་བཅུ་ནི་བསགས་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཟུགས་ཅན་གྱི་
ཁམས་བཅུ་ནི་བསགས་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་བརྒྱད་མ་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཐྱིར།
བདུན་པ་ཡོད་དེ། གཅོད་བྱེད་གཅད་པར་བྱ་བ་ཉིད། །ཐྱི་རོལ་གྱི་ནི་ཁམས་བཞི་
ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཐྱི་རོལ་གྱི་ཁམས་གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་བྱ་བཞི་པོ་
གཅོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ་དང་། གཅད་པར་བྱ་བཤིང་ལྟ་བུ་ཡིན། གཞན་རྣམས་མ་
ཡིན་པའི་ཐྱིར། ཐྱི་མཐང་དེར་ཐལ། དེ་རྣམས་ལ་དུམ་བུར་བྱར་མེད་པའི་ཐྱིར་ཏེ།
དབང་པོ་རྣམས་འོད་བཞིན་དུ་དང་བ་དང་། སྐྲ་ལ་རྒྱན་མེད་པ་དང་། ཡིད་ཁམས་
སོགས་བརྒྱད་ལ་རྟུལ་བསགས་པ་མེད་པའི་ཚ་ནས་ཡིན་པའི་ཐྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་
བསྟེག་བྱ་འཇལ་བྱེད་པའོ། །བསྟེག་དང་གཞལ་ལ་མི་མཐུན་སྟེ། །ཞེས་པའི་དོན་

ཡང་ཡོད་དེ། སྔ་མ་བཞིན་དུ་བསྟེག་བྱ་འཇལ་བྱ་ལ་རིགས་པ་སྨོ་བ་དང་། སྟེག་བྱེད་འཇལ་བྱེད་ལ་མངོན་པ་བ་རྣམས་མི་མཐུན་པར་སྣུ་བཞང་ཡོད་ཅེས་འཆད་པའི་ཕྱིར།

རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྦྱོས་པའི་ཁྲད་པར།

གསུམ་པ་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྦྱོས་པའི་ཁྲད་པར་ཡོད་དེ། བྱང་བ་གསུམ་གྱི་ཁྲད་པར། རྟག་རྫས་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྲད་པར། ཐོག་པའི་ཁྲད་པར་ཏེ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་སྨིན་ལས་བྱང་བ་དང་། །རྒྱས་ལས་བྱང་བ་ནང་གི་ལྟ། །སྐྱ་ནི་རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་མིན། །རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱང་རྣམ་སྨིན་སྐྱེ། །ཐོགས་པ་མེད་བརྒྱད་གཞན་རྣམ་གསུམ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ནང་གི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྟ་བུ་རྣམ་སྨིན་བྱང་དང་རྒྱས་བྱང་ཡིན། དེ་གཉིས་ལས་བྱང་བ་མ་ཡིན་པར་དང་གི་རྒྱུ་དང་འདྲ་བར་བྱང་བ་རྣམས་རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་ལ་རྒྱས་བྱང་ཡིན་པ་ཡོད་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་མེད་དེ། ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་དགུར་འབྱུང་བས་སོ། །རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་དང་རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱང་བའི་མཚན་གཞི་དང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། མི་དགེ་བའི་རྣམ་སྨིན་དང་། སྐལ་མཉམ་རྒྱུ་ལས་བྱང་བའི་ཁམས་ཐོགས་མེད་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གཟུགས་དྲི་ངོ་རེག་བྱ་བཞི་ལ་ནི་བྱང་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྟག་རྫས་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྲད་པར་ཡོད་དེ། རྫས་དང་ལྡན་གཅིག་

ཐ་མ་གསུམ། །སྐད་ཅིག་མ་སྟེ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཚོས་ཁམས་ཀྱི་ཡོ་གས་གཅིག་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་རྟག་རྫས་ཡིན། གཞན་རྣམས་རྟག་རྫས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཐོབ་པའི་ཁྲད་པར་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མིག་དང་ནི། རྣམ་ཤེས་ཁམས་དག་སོ་སོ་དང་། །ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡང་འཐོབ་པ་ཡོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། མིག་དང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་གཉིས་སོ་སོར་ཐོབ་པ་ཡོད། ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཐོབ་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། འདོད་ཁམས་ན་དབང་པོ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བྱུབ་པ་ན་མིག་དང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སོ་སོ་འམ་སྐྱེ་ཕྱིར་འཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་འདོད་པར་སྐྱེས་པའི་ཚེ་མིག་དང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྐྱེས་གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀ་གསར་དུ་མ་ཐོབ་པ་ཡོད་ཅེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

མིང་དོན་ལ་སྟོས་པའི་ཁྲད་པར།

བཞི་པ་མིང་དོན་ལ་སྟོས་པའི་ཁྲད་པར་ཡོད་དེ། ཕྱི་ནང་གི་ཁྲད་པར་དང་། རྟེན་བཅས་དེར་མཚུངས་ཀྱི་ཁྲད་པར་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ནང་གི་བཙུ་གཉིས་གཟུགས་ལ་སོགས། །མ་གཏོགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་ཁམས་དྲུག་མ་གཏོགས་པའི་རྟེན་དབང་པོའི་ཁམས་དྲུག་དང་། བརྟེན་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དྲུག་དང་། ཚོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཡོ་གས་

གཅིག་མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་རྣམས་ནང་གི་ཁམས་དང་། གཟུགས་སོགས་ཕྱིའི་ཁམས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཚོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྟེན་པ་དང་བཅས་ལྡན་བ་དང་། །དེ་དང་མཚུངས་པ་དག་ཀྱང་ཡིན། །གང་ཞེག་རང་གི་ལས་མི་བྱེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། ཚོས་ཁམས་ནི་རྟེན་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་དང་། ཁམས་བཅུ་བདུན་ལ་དེ་དང་མཚུངས་པཉང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀྱང་གི་སྒྲས་རྟེན་པ་དང་བཅས་པཉང་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིའི་རྟེན་བཅས་དེར་མཚུངས་ཀྱི་དོན་ཡོད་དེ། རང་གི་ལས་བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱི་ཚ་ནས་འཇོག་པའི་ཕྱིར།

ལྟ་པ་སྒང་བྱ་ལ་ལྷོས་པའི་ཚུད་པར་ཡོད་དེ། བཅུ་ནི་བསྒོམ་པས་སྒང་བྱ་ཡིན། །ལྟ་ཡང་ཐ་མ་གསུམ་རྣམ་གསུམ། །ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་མཐོང་སྒོམས་མིན། །གཟུགས་མིན་དུག་པ་མིན་སྐྱེས་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་ནི་སྒོམ་སྒོམ་ཁོ་ན་དང་། དེར་མ་ཟད་རྣམཉེས་ཀྱི་ཁམས་ལྟ་ཡང་སྒོམ་སྒོམ་ཁོ་ན་ཡིན། ཁམས་ཐ་མ་ཆོས་དང་ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་ལ་སྒོམ་སྒོམ་མཐོང་སྒོམ་གཉིས་ཀ་ཡོད་སྒོམ་བྱ་གཏན་མིན་པ་ཟག་མེད་དེ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་། ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་བྱེ་ལྟས་བཞག་དག་དེ་གཉིས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྒོམ་སྒོམ་ཡིན་གྱི། མཐོང་སྒོམ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒོ་མ་ཏོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་ཞེང་། ཕྱི་མ་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རྣམ་

པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྔ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འགྱུར་སྲིད་པས་མཐོང་སྤང་སྤ་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམཤེས་མིན་པའི་དབང་པོ་ལྔ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྣམཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལྔ་མཐོང་སྤང་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་ལས་འོག་པར་མི་འཇུག་ཅིང་། ཁ་བྱིར་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བྱེད་པ་ལ་སྟོས་པའི་ཁྱད་པར།

དྲུག་པ་བྱེད་པ་ལ་སྟོས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ལྟ་བ་དང་ལྟ་མིན་གྱི་ཁྱད་པར། དབང་པོས་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར། རྟེན་གྱི་དུས་དེས་པ། དབང་པོ་རྟེན་དུ་འཇོག་ཚུལ། དབང་ཤེས་ལྔ་ལ་རང་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན། ཡུལ་དབང་རྟེན་རྣམཤེས་རྣམས་ཀྱིས་ས་མཚུངས་བརྩེ་བ་དང་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མིག་དང་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་ཐོབ་གས་ནི། །ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ་རྣམ་པ་བརྒྱད། །རྣམ་ཤེས་ལྔ་དང་མཚུངས་སྐྱེས་བློ། །དེས་རྟོག་མེད་ཕྱིར་ལྟ་མ་ཡིན། །མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་རྟེན་བཅས། །དེ་ལ་རྟེན་པའི་རྣམཤེས་མིན། །གང་ཕྱིར་བར་དུ་ཆོད་པ་ཡིས། །གཟུགས་ནི་མཐོང་ཕྱིར་ལོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མིག་གི་ཁམས་དང་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འཇིག་ལྟ་ལྔ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྟེ་བདུན། སྟོབ་མི་སྟོབ་ཀྱི་ལྟ་བ་སྟེ་བརྒྱད་ནི་ལྟ་བར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་ཚོས་ལ་ལྟ་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཡོད་དེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་

གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཅིག་ལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལྟ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཤེས་རབ་དེར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མཐང་བྱེད་སྟེ། དེ་ཡུལ་ལ་དེས་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མིག་ཀྱང་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་རྟོག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་ནི་གཟུགས་ལ་ལྟ་བས་ལྟ་བར་འཛིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་གཟུགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་དེ། འོ་ན། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་ན་མིག་གི་གཟུགས་མཐོང་ཞེང་། མེད་ན་མི་མཐོང་བར་ཐལ། རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་ཁོ་ནས་གཟུགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྒྱས་ཁས། ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་གི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་གཟུགས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། བར་དུ་ཆོད་པའི་གཟུགས་རྣམས་ཀྱང་མཐོང་དགོས་པ་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཏེ་ན། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུགས་མཐོང་ངམ། མ་མཐོང་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག མཐོང་སྟེ། མིག་ལ་བརྟེན་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མཐོང་། མིག་ཤེས་ལ་རྟེན་པའི་མིག་གིས་དེ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟ་ན་ཏོ་ན་ནི་མིག་ལ་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཁོ་ནས་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། དེ་ལ་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མཐོང་ངོ་ཞེས་དེས་པར་བྱ་བར་ནུས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཁོ་ནའི་སྐྱེ་དང་། དེས་པར་བྱ་བར་མི་ནུས་ཞེས་པའི་གསུང་གི་ནུས་པས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་མི་ལེགས་ཏེ། བར་དུ་ཆོད་པའི་གཟུགས་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་སོ་ན་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགག་གཉིས་ཀྱི་དོན་མི་ཤེས་ལ་རྟེན་པའི་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་འགྲིག་པའི་ཕྱིར། གང་ལྟར་ཡང་

དབྱེད་ཅིག ཞེ་ཞེས་པ་མདོ་སྡེ་པའི་འདོད་པ་སྟོན་པ་སྟེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུགས་མཐོང་གི་མིག་གིས་གཟུགས་མ་མཐོང་བར་སྣུ་བའི་ཕྱིར་དང་། མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བར་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་དེ་ལ་རྟེན་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིག་རྟེན་གྱི་མིང་དུ་བརྗོད་པ་ལ་ཞེན་པར་མི་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་དང་བཅས་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར། རྒགས་རྣམས་བྱས། དང་འགྲེལ་པས། རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་ཉེ་བར་འདོགས་པར་བྱེད་པས་འདི་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀུང་ལྷོངས་ཀྱི་མིའི་དེས་ཚོག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། །འདིག་རྟེན་གྱི་མིང་ལ་རབ་ཏུ་རྒྱག་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་སྐྱོར་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་སྣུ་བའི་འདོད་པ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པ་ནི། ལུང་དེའི་འཕྲོ་ལས། མིག་གིས་མཐོང་ངོ། །རྣ་བས་ཐོས་སོ། །སྣས་ཚོར་རོ། །ལྕེས་མྱོང་ངོ། །ལུས་ཀྱིས་རེག་གོ །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྣུ་བ་རྣམས་ཀྱི་བླུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་བླུབ་ལ། སྒོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པའང་འདི་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་མངོན་པའི་ཚོས་འདི་ཐལ་ཆེར་ནི། །ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྣུ་བའི་ཚུལ་བླུབ་བཤད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ།།

འོ་ན། མིག་ཡ་གཅིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་ངམ་གཉིས་ཀས་མཐོང་། ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མིག་ནི་གཉིས་ཀ་དག་གིས་ཀྱང་། །མཐོང་སྟེ་གསལ་བར་མཐོང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས། ཀུང་གི་སྒྲས་ཡ་གཅིག་གིས་གཟུགས་

མཐོང་བར་བྱེད་ཅིང་། དེས་མཐོང་བའི་གཟུགས་ལ་གཉེན་ཀས་བལྟས་པ་ན་སྡང་བསྡུག་ཏུ་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉེན་པ་དབང་པོས་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མིག་དང་ཡིད་དང་རྣ་བ་ནི། །ཡུལ་དང་མ་ཐད་གསུམ་གཞན་དུ། །སྣ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་ནི། །ཡུལ་ནི་མཉམ་པ་འཛིན་པར་འདོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། མིག་དང་ཡིད་དང་རྣ་བ་གསུམ་གྱིས་ཡུལ་མ་ཐད་པར་འཛིན། སྣ་སྐྱེ་ལུས་གསུམ་གྱིས་མ་ཐད་པ་ལས་གཞན་དུ་ཐད་ཀས་དང་མཉམ་པ་འཛིན་ཅིང་། སྐྱ་མ་གསུམ་ལ་མཉམ་པ་འཛིན་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྟེན་གྱི་དུས་ངེས་པ་ཡོད་དེ། ཐ་མའི་རྟེན་འདས་ལྟ་རྣམས་ཀྱི། །དེ་དག་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའང་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཐ་མ་ཡིད་ཀྱི་རྣམཤེས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་འདས་པ་སྟེ་འགགས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་ལ་འཇོག དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་ནི་དེ་དག་དང་དུས་མཉམ་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྟ་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དབང་པོ་རྟེན་དུ་འཇོག་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་དག་གྱུར་པས་འགྱུར་ཉིད་ཕྱིར། །རྟེན་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མིག་གི་དབང་པོ་ལྟ་སོགས་མིག་ཤེས་སོགས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ཏྱི། གཟུགས་སོགས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་དབང་སོགས་ལ་ཐན་གཅོད་བྱས་པས་མིག་ཤེས་སོགས་བདེ་སྤྱག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་པ་དབང་ཤེས་ལྟ་ལ་རང་མིང་གིས་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ཕྱིར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ཕྱིར། །དེ་དག་གིས་ནི་རྣམཤེས་བསྟན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་

དུ་གྱུར་པའི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་འོག་མ་རྣམས་ལ་དེས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེའང་ན་ཇ་སྐྱ་བཞིན་ནོ། །འདི་ནི། རིག་གཞུང་ལས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར། །དེའི་ཐ་སྙད་དབང་པོས་བྱས། ཞེས་འབྱུང་བ་དང་མཐུན་ནོ། །དྲུག་པ་ཡུལ་དབང་རྟེན་རྣམས་ཤེས་རྣམས་ཀྱིས་ས་མཚུངས་བརྩེ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལུས་ལ་འོག་མའི་མིག་མ་ཡིན། །མིག་གིས་གོང་མའི་གཟུགས་མ་ཡིན། །རྣམ་པར་ཤེས་པའང་དེ་ཡི་གཟུགས། །ལུས་ཀྱིའང་གཉིས་ཀ་ཐམས་ཅད་དུ། །རྣ་བའང་དེ་བཞིན་གསུམ་དག་ནི། །ཐམས་ཅད་རང་གི་ས་པ་ཉིད། །ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འོག་དང་ནི། །རང་གི་ས་ཡིད་མ་ངེས་ཏེ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚུལ་ཡང་རང་སའི་ལུས་ལ་རང་སའི་མིག་བརྟེན་པ་དང་། འོག་སའི་ལུས་ལ་གོང་སའི་མིག་བརྟེན་པ་ཡོད་ཀྱང་། གོང་སས་བསྡུས་པའི་ལུས་ལ་འོག་སས་བསྡུས་པའི་མིག་དབང་མངོན་གྱུར་བ་མེད་དེ། རང་ས་ན་མིག་དབང་མཚོག་ཡོད་བཞིན་དུ། འོག་སའི་མིག་དབང་དམན་པ་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་སའི་མིག་གིས་རང་སའི་གཟུགས་དང་། གོང་སའི་མིག་གིས་འོག་སའི་གཟུགས་མཐོང་བ་ཡོད་ཀྱང་། འོག་སའི་མིག་གིས་གོང་སའི་གཟུགས་མཐོང་བ་མེད་དེ། མཚོག་གི་གཟུགས་དབང་པོ་དམན་པའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདོད་པའི་གང་ཟག་གིས་འདོད་པའི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པའི་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་ཚེ་ཐམས་ཅད་ས་མཚུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་ཀ་འདོད་པའི་སར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་

འདོད་པའི་གང་ཟག་གིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་ཚེ་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་རྟེན་དང་ཡུལ་འདོད་པ་དང་དབང་པོ་དང་ཤེས་པ་གཉིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སངས་མ་ཐག་ཏུ། ཡང་འདོད་པའི་གང་ཟག་གིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་ཚེ་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་རྟེན་དང་ཤེས་པ་གཉིས་འདོད་པ་དང་དབང་པོ་དང་ཡུལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སངས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་གང་ཟག་གིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་ཚེ་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་ཏེ། བཞི་ཀ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སངས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་གང་ཟག་གིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པའི་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་ཚེ་ཐམས་ཅད་མ་མིན་ཏེ། ཡུལ་འདོད་པ་དང་གཞན་གསུམ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སངས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་གང་ཟག་གིས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་ཚེ་ཐམས་ཅད་མ་མིན་ཏེ། རྟེན་དང་ཤེས་པ་གཉིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། དབང་པོ་དང་ཡུལ་གཉིས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སངས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་གང་ཟག་གིས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་ཚེ་ཐམས་ཅད་མ་མི་

མཚུངས་ཏེ། དབང་པོ་བསམ་གཏན་བཞི་པ། རྟེན་བསམ་གཏན་གསུམ་པ། ཡུལ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ། ཤེས་པ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྡུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་བཞི་པ་བྱང་སྟེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དབང་ཤེས་རྣམས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྡུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་པ་སོགས་ནས་ལུས་མིག་དང་། །ཞེས་སོགས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལྟ་བུ་གོང་སས་བསྡུས་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། འདོད་པ་ལྟ་བུ་འོག་སས་བསྡུས་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་པ་མེད་དེ། འདོད་པ་ལྟ་བུ་གོང་ས་ལ་སྟོས་ནས་རྟེན་དམན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་མིག་ཤེས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་པ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གང་ཟག་གིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་སའི་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དེའི་ཡུལ་གཟུགས་ཅན་ནི་རང་ས་དང་གོང་འོག་གི་ས་ཐམས་ཅད་དུ་གཏོགས་པ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་གཟུགས་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཟུགས་དང་། འདོད་པའི་གཟུགས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལུས་ཀྱི་རྟེན་པ་ཁོག་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་དང་གཟུགས་དང་མིག་གཉིས་ཀ་རང་ས་དང་གོང་འོག་གི་ས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་སྟེ། འདོད་པའི་ལུས་ཁོག་གཅིག་ལ་རང་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་དང་ཡུལ་གཟུགས་ཀྱང་རྟེན་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར།

རྣ་བའང་མིག་ལ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། ལུས་ལ་འོག་མའི་རྣ་མ་ཡིན། །རྣ་བས་ཐོང་མའི་སྒྲ་མ་ཡིན། །རྣམ་པར་ཤེས་པའང་དེ་ཡི་སྒྲ། ལུས་ཀྱིའང་གཉིས་ཀ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཞེས་འདོན་པ་བསྟུར་བ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པའོ། །སྣ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་པོ་ནི། ཡུལ་དང་རྣམ་ཤེས་དང་རྟེན་ལུས་ཐམས་ཅད་སྦྱིར་རང་རང་དང་ས་མཚུངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་གསུམ་ཐད་ནས་ཡུལ་འཛིན་དགོས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམིགས་ཀྱི་བསལ་ན་མ་ངེས་ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ངེག་འཛིན་ན། ལུས་ཤེས་གང་ཡིན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སར་གཏོགས་དང་། ལུས་དབང་ཉིད་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སར་གཏོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ངེག་འཛིན་ན། ལུས་ཤེས་ཀྱང་དེ་གཉིས་རང་གི་སར་གཏོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་དང་ཚོས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་དེ་དག་གི་ཡུལ་དང་རྟེན་རྣམས་ཀྱང་མ་ངེས་ཏེ། ངེས་འཁྲའ་ཐམས་ཅད་ས་མཚུངས་པ་སྟེད། ངེས་འཁྲའ་མ་མཚུངས་པའང་སྟེད་པའི་ཕྱིར།

ཁྲད་པར་གྱི་ཚོས་གཞན་ཡང་བཤད་པ།

བདུན་པ་ཁྲད་པར་གྱི་ཚོས་གཞན་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཁམས་གང་རྣམ་ཤེས་གང་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། རྟག་མི་རྟག་ཡིན་པ་དུ་ཡོད། དབང་པོ་ཡིན་མིན་དུ་ཡོད་བཤད་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱང་སྟེ། གཉིས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་ཡི་ལྟ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ཕྱིའི་ཁམས་གཟུགས་ནས་རེག་བྱའི་བར་ལྟ་

པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན། ཁམས་ལྔག་མ་བཅུ་གསུམ་ཡིད་གཅིག་ཏུས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སོགས་མཐར་ཐུག་པའི་རྩ་བ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པའམ། ཡང་ན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་བ་སོང་བཞག་ནས་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་སྣང་དགོས་སྟམ་སྟེ་དབྱད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཡོད་དེ། འདུས་མ་བྱས་ཚོས་རྟག་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཁམས་དེལ་བོ་རྟག་པ་ཡིན་པ་ནི་མེད་ཀྱི། ཚོས་ཁམས་ཀྱི་ཐོག་ཏུས་མ་བྱས་རྟག་པ་ཡིན། ལྔག་མ་རྣམས་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ཚོས་ཀྱི་ཕྱིར་དང་གང་དག་ནི། །བཅུ་གཉིས་ནང་གིར་བཤད་དབང་བོར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཚོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱིར་དང་སོགས་ལྟ་དང་། ཚོར་བ་ལྟ་དང་། སྲོག་སྐྱེ་བཅུ་གཅིག་དང་། དེ་མེད་གསུམ་གྱི་ཚ་དང་། མིག་སོགས་ལྟ་དང་། སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་ཏེ་ནང་གི་ཁམས་སུ་བཤད་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་དབང་པོ་ཡིན། ལྔག་མ་ཁམས་ཕྱིར་དང་བྱུག་པོ་དབང་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

སྨྲས་པ།

ཤྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཤེས་བྱའི་ན་ཚུང་བ། །
རྣམ་མང་ལེགས་བཤད་རྒྱན་གྱིས་མཛེས་པ་འདི། །
སྤེད་ལྡན་མཁས་པའི་སྤྱན་ཟུར་དང་འགྲོགས་ན། །
སྟོན་མེད་དགྱེས་པའི་འཇུམ་དཀར་ཅིར་ཡང་གཡོ།།

ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་གནས་དང་པོའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།།

གནས་གཉིས་པ་དབང་པོ་བསྟན་པ།

ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་
ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་
གནས་གཉིས་པ་བཞུགས་སོ།།

དབང་པོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།

ངོ་བོ། དབྱེ་བ།

།དེ་ལྟར་གནས་དང་པོ་བསྟན་པ་དེའི་མཇུག་ཏུ། བཅུ་གཉིས་ཆང་གིར་བཤད་དབང་པོ། །ཞེས་མིང་ཙམ་ཞིག་གསུངས་ན། དེ་དག་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བཤད་བྱ་ཡོད་དེ། དབང་པོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཞར་ལ་འདུས་བྱས་སྤྱིའི་ཚོས་སྐྱེ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ངོ་བོ། དབྱེ་བ། སྐྲ་དོན། སྐབས་སུ་བབས་པའི་ངོ་བོ། ཆམ་པའི་རབ་དབྱེ། དབང་པོའི་རྣེད་གཏོང་། དགེ་སློང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་དུས་ཐོག དབང་པོའི་ལྷན་ཚུལ་ཏེ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ལྷག་པར་དབང་བྱེད་པ་ཞེག་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། མིག་གི་དབང་པོ་དང་། རྣ་བའི་དབང་པོ་དང་། སྣའི་དབང་པོ་དང་། ལྕེའི་དབང་པོ་དང་། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་

དང་། མོའི་དབང་པོ་དང་། ཕོའི་དབང་པོ་དང་། སྲོག་གི་དབང་པོ་དང་། ཚོར་བ་བའེ་བའི་དབང་པོ་དང་། སྐྱེ་བསྲལ་གྱི་དབང་པོ་དང་། ཡིད་བའེའི་དབང་པོ་དང་། ཡིད་མི་བའེ་བའི་དབང་པོ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། དད་བའི་དབང་པོ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། དྲན་བའི་དབང་པོ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་བའི་དབང་པོ་སྟེ་ཉེར་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

སྒོ་དོན།

གསུམ་པ་ཡོད་དེ། དབང་པོའི་སྐད་དོད་ཨིན་ཏ་ཞེས་པ་ལ། རྒྱན་བྱིན་པས་དབང་ཕྱུག་གམ་དམ་པ་ཞེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་དབང་ཕྱུག་པའི་དོན་ཡིན་པས་ཉུག་པར་དབང་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀི་མོགས་ཉུག་པར་དབང་བྱེད་ཆུལ་ཇི་ཉུར་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་རང་ལུགས་དང་། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཐུ་པོ་རྣམས་ནི་དོན་བཞི་ལ། །དབང་བྱེད་བཞི་རྣམས་གཉིས་ལ་ལོ། །ཐུ་དང་བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་ནི། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་བྱང་ལ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མིག་སོགས་ཐུ་སོ་སོར་དོན་བཞི་བཞི་ལ་ཉུག་པར་དབང་བྱེད། ཡིད་སྲོག་པོ་མོའི་དབང་པོ་དང་བཞི་ནི་སོ་སོར་དོན་གཉིས་གཉིས་ལ་ཉུག་པར་

དབང་བར་བྱེད། ཚོར་བ་བདེ་བ་སོགས་ལྟ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ལ་ལྷག་པར་དབང་བྱེད། དད་སོགས་ཐ་མ་བརྒྱད་རྣམ་བྱང་ལ་ལྷག་པར་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལུས་མཛེས་པར་བྱེད། བསྲུང་བར་བྱེད། རང་རང་གི་རྣམ་ཤེས་མཚུངས་ལྟན་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱེད། རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཐ་སྙད་བཞེ་ལ་ལྷག་པར་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་ལོང་བ་སོགས་ཀྱི་ལུས་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་འགལ་རྒྱ་མཛེས་པར་བྱེད་པ་བྱུབ་པ་དང་། མིག་རྣས་གཡང་དང་སྐྱ་སོགས་མཐོང་ཐོས་ལས་དེ་སྤོང་ཞེང་། སྐ་ཕྱེ་ལུས་གསུམ་གྱིས་དྲི་ཅོ་རེགས་བྱ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས་ལུས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མིག་གིས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྟེན་བྱེད་པ་སོགས་ཡིན་པ་དང་། མཐོང་ངོ་། །ཐོས་སོ། །བསྟམས་སོ། །སྤྱོད་ངོ་། །རེགས་གོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཙ་རྐགས་གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། ཡིད་ཀྱིས་ཡང་སྲིད་དུ་ཉེ་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། ལུས་བགེ་གི་ལས་རང་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་པས་དབང་གི་ངོ་བོ་དང་མཐུན་པར་དབང་བྱེད། སྲོག་གིས་དེས་མཐུན་པར་ཉེ་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། དེས་མཐུན་གཞས་པ་ལ་དབང་བྱེད། ཪ་མེའི་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་དང་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་གཉིས་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱིས་ཉེ་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། སྲོག་གིས་ཉེ་མཚམས་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྤྱ་མས་སྐྱེ་སྲིད་བར་སྲིད་གཉིས་ཀར་སྦྱོར། ཕྱི་མས་བར་སྲིད་ཀོ་ནར་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། རྐགས་གསུམ་པ་ཪ་མེའི་དབང་པོས་དབང་དེ་ལྟར་བྱེད་པར་ཐལ། མོ་ནི་རང་བཞིན་དང་ང་

རོ་དང་གཡོ་བ་ཞན་ཅིང་། ཕོ་ལ་སེམས་པའི་བསམ་པ་ཅན་ཡིན། ཕོ་ཉེ་བཞི་པོ་དེ་ལས་བརྒྱག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལོ་ཞེས་པ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་སྟོན་པ་སྟེ། དང་གི་དོན་དང་ཐམས་ཅད་ལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པ་དོན་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། བདེ་བ་ལས་འདོད་ཆགས། སྡུག་བསྔལ་ལས་ཞེ་སྡང་། བཏང་སྙོམས་ལས་གཏི་མུག་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཙ་རྟགས་བཞི་པ་བྱུབ་སྟེ། དད་སོགས་ལྔས་ཉོན་མོངས་མདོན་གྱུར་བ་མགོ་གཅོད། ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཙ་བ་ནས་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རང་གི་དོན་དང་ཐམས་ཅད་ལ། །དམིགས་པར་དབང་བྱེད་ཕྱིར་དབང་དུག ཚོ་ཉིད་ཕོ་ཉིད་ལ་དབང་ཕྱིར། །ལུས་ལས་མོ་དང་ཕོ་དབང་དག ངེས་གནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། །རྣམ་པར་བྱང་ལ་དབང་བྱེད་ཕྱིར། །སྲོག་དང་ཚོར་བ་རྣམས་དང་ནི། །དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔར་འདོད་དོ། །སྐུ་ངན་འདས་སོགས་གོང་ནས་གོང་། །འཕོ་བ་ལ་ནི་དབང་བྱེད་ཕྱིར།། ཀུན་ཤེས་བྱེད་དང་ཀུན་ཤེས་དང་། །དེ་བཞིན་ཀུན་ཤེས་ལྡན་དབང་པོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚུལ་ནི། མིག་དང་སྲོག་གི་བར་དག་ལ་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རིམ་པ་ལྟར། གཟུགས་སྐྱེ་དོ་རེག་བྱ་ཚོས། མིའི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར། ཕོའི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར། སྐྱེས་ནས་མཉེ་བའི་བར་དུ་ཕུང་པོའི་རིག་མཐུན་གནས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་

ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཚོར་བ་བདེ་བ། ཡིད་བདེ། སྡུག་བསྔལ། ཡིད་མི་བདེ། བཏང་སྙོམས་རྣམས་ལ་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ལ་དབང་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བས་བསྟན་པའི་དད་པ་བཙོན་འགྲས་བྱན་པ་ཉིད་དེ་འཇིག་ཤེས་རབ་རྣམས་ལ་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་བྱང་ལ་དབང་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་སོགས་ལ་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རིམ་པ་བཞིན། མཐོང་སྤང་སྤོང་བ་དང་། སྤོམ་སྤང་སྤོང་བ་དང་། མཐོང་ཚོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། མིག་དབང་སོགས་ལྔས་རང་གི་དོན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཡིད་དབང་གིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པར་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དབང་པོ་ལྔས་རང་རང་གི་ཡུལ་གྱི་དོན་སོ་སོ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམཤེས་མཚུངས་ལྡན་སྐྱེད། ཕྱི་མས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་རྣམཤེས་མཚུངས་ལྡན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། མིག་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དབང་བྱེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་ཀྱི། མིག་གིས་གཟུགས་ལྟ་བུ་མཐོང་བ་དང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་ནི་ཁས་མི་ལྡངས་ཏེ། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དབང་བྱེད་ཚུལ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དབང་པོ་ལ་ཉེར་གཉིས་སུ་བྱངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། ངག་དང་ལག་པ་དང་ཤང་པ་དང་འཐོངས་དང་འདོམས་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན། སྨྲ་བ་

དང་། འདེགས་འཇོག་དང་། འགྲོ་འོང་དང་། རྒྱག་པ་དང་། ཀུན་དགའ་བ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། བྱ་སྐྱ་རང་ལུགས་ལྟར་ན། མེམས་ཀྱི་རྟེན་དང་དེའི་བྱེ་བྲག ཀུན་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཉིད། །ཚོགས་དང་རྣམ་བྱང་ཇི་སྙེད་པ། དབང་པོ་དག་ཀྱང་དེ་སྙེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ན། ཁྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་ཐེབས་པར་འགྱུར། མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ན་ཡང་། ཡང་ན་འཇུག་པའི་རྟེན་དང་ནི། །སྐྱེ་དང་གནས་དང་ཉེར་སྤྱོད་ལས། །བཅུ་བཞི་དེ་བཞིན་ཕྲོག་པ་ལ། །དབང་པོ་རྣམས་ནི་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས། མ་ཁྱབ་པའི་ལན་འདེབས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དབང་པོར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཇི་སྙེད་པ་ལས། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་དེ་སྙེད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་གཞི་བྱེད་པས་མིག་སོགས་དབང་པོ་བྱུག་ཏུ་དེས། དེའི་བྱེ་བྲག་མོ་དང་པོར་བྱེད་པས་པོ་དབང་མོ་དབང་གཉིས་སུ་དེས། དེས་མཐུན་གནས་པ་བྱེད་པས་སྤོག་གི་དབང་པོར་དེས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པས་ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྔར་དེས། རྣམ་བྱང་གི་ཚོགས་གསོགས་པར་བྱེད་པས་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔར་དེས། རྣམ་བྱང་ཉིད་ལ་དབང་བྱེད་པས་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་དུ་དེས་པའི་ཕྱིར།

ཪ་རྒྱས་གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། འགོར་བར་འཇུག་པའི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མིག་སོགས་དབང་པོ་བྱུག འགོར་བར་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་པོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས། འགོར་བར་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤོག་གི་དབང་པོ། བདེ་སྡུག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྔ། རྣམ་

བྱང་དུ་འཇུག་པའི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ། རྣམ་བྱང་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མིཡེས་པ་ཀུན་ཡེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ། རྣམ་བྱང་དུ་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀུན་ཡེས་པའི་དབང་པོ། རྣམ་གྲོལ་གྱི་དགའ་བའི་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀུན་ཡེས་ལྡན་པའི་དབང་པོངས་བཞག་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་དང་པོ་བྱག་གི་དོགས་དམྱོད་གནས་དང་པོར་བཤད་ཟེན་ལ། ཚོ་མོ་སྲོག་གསུམ་གྱི་དབང་པོ་ལ་དམྱད་ན། ཁ་ཅིག རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཚོར་མཚོན་བྱེད་དང་། མོར་མཚོན་བྱེད་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་དབང་པོ་གཉིས་སོ་སོའི་འཇོག་བྱེད་དུ་བྱེད། དེ་ལ་ཁ་ཅིག མཚན་གཉིས་པའི་གང་ཟག་གི་ཚོ་དབང་དང་མོ་དབང་གིས་མ་ངེས་པའི་སྐྱོན་འཕེན་པ་ཡོད་ཀའང་། དེ་མཚུངས་ཀྱི་དབང་པོ་གཉིས་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་གཅིག་གི་ཚོགས་པ་ན་དབང་པོ་དེ་གཉིས་ཀ་བཞག་དཀའ་སྟམ་སྟེ་དམྱད། གང་ལྟར་ཀྱང་གཉིས་པོ་དེ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་པ་གཞིར་བཅས་ཀྱི་སྟེང་དུ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་པོ་དང་མོར་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཞེག་ངེས་པར་དགོས་ཤིང་། ཁམས་ཀྱང་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཤ་སྟག་གོ །འོ་ན་གཟུགས་ཁམས་པའི་ལྷ་ལ་ཚོ་མོའི་དབང་པོ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་དེ་ལ་ཚོ་མོའི་ཁྱད་པར་རམ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན་དེ་ལ་ཁ་ཅིག་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྐད་ཀྱི་གདངས་ལ་སོགས་པས་འབྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། ཚོ་མོའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་གཞན་དང་ལྡན་པ་ཅམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་མན་

ཚད་ཀྱི་ལྟ་ལ་དེ་གཉེས་སུ་ཡོད་ཀྱི། གསུམ་པ་ཡན་ཆད་དུ་ཡོང་དེས་པ་ཡིན། ཞེས་ཟེར་ནའང་། གཟུགས་ཁམས་པའི་ལྟ་མོ་ཡོད་པ་ལ་དེས་པ་མ་ཐོབ་སྟེ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །སྔོག་དབང་ནི། སྔོག་ནི་ཚེ་ཡིན་དོད་དང་ནི། །ནམ་མཁེས་རྟེན་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས། ནམ་མཁེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཚེ་ཞེག་ལ་འཇོག་ཅིང་། དོད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ནི་ཁམས་འོག་མ་གཉེས་སུ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་སྒོམས་སུ་བཅས་པའི་ངོ་བོ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ལུས་ཚོར་སིམ་པ་མ་ཡིན་གང་། །སྡུག་བསྔལ་དབང་པོའི་སིམ་པ་ནི། །བདེ་བའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན། །སེམས་ཀྱི་དེ་ནི་བདེ་དབང་པོ། །གཞན་ན་དེ་ཡིད་བདེ་བ་ཡིན། །སེམས་ཀྱི་སིམ་པ་མ་ཡིན་པ། །ཡིད་མི་བདེ་བའི་བཏང་སྙོམ་ནི། །བར་མའི་གཉེས་ཀའི་མི་རྟོག་པྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས། སྤྱིར་ན་ལུས་ཚོར་ལ་ལུས་ཤེས་འགོག་ཀྱི་ཚོར་བ་ཡིན་པ་མི་དགོས་ཀྱི། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྟེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྟམས་ཤེས་ཀྱི་འགོག་དུ་བྱུང་བའི་ཚོར་བ། ལུས་ཚོར་གྱི་ངོ་བོ་དང་། དེ་དང་དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་དང་ཐྱིའི་ཚོར་བ་གསུམ་དོན་གཅིག་པ་དང་། དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཉེས་ཡོད་པ་ལས། སིམ་པ་མ་ཡིན་པར་སྣོང་བའི་ལུས་ཚོར་དེ་ལུས་ཚོར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོའི་ངོ་བོ། སིམ་པར་སྣོང་བའི་ལུས་ཚོར་དེ་ལུས་ཚོར་བདེ་བའི་དབང་པོའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཐྱིར་དང་།

སེམས་ཚོར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སམ་བཟུས་ཀྱི་ཚོར་བ་སིམ་པར་རྫོང་བ་དེ་སེམས་བདེ་བའི་དབང་པོའི་ངོ་བོ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སམ་བཟུས་ཀྱི་སེམས་ཚོར་སིམ་པར་རྫོང་བ་དེ་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོའི་ངོ་བོ། སིམ་པ་མ་ཡིན་པ་རྫོང་བའི་སེམས་ཚོར་དེ་ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོའི་ངོ་བོ། སིམ་གདུང་གཉིས་ཀྱི་བར་མ་ཅི་རིགས་པར་རྫོང་བའི་ཚོར་བ་དེ་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོའི་ངོ་བོ་ཡིན། ལུས་ཚོར་བཏང་སྙོམས་དང་སེམས་ཚོར་བཏང་སྙོམས་གཉིས་ཀི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཁོ་ནར་ངང་གི་སྐྱེ་བས་ཚོར་བ་ལྷའི་གྲངས་གཅིག་ཏུ་བགྲང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུས་ཚོར་དང་སེམས་ཚོར་གཉིས་ཀི་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཚོར་སྡུག་བསྔལ་བ་བཞིན་དང་། སེམས་ཚོར་ཡིད་ཤེས་སུ་ཐྱུར་པའི་ཚོར་བ་ནང་གི་ཚོར་བ་གསུམ་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དབྱེ་ན། སེམས་ཚོར་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། དང་པོ་དང་ཡིད་བདེ་དོན་གཅིག བཞིས་པ་དང་ཡིད་མི་བདེ་དོན་གཅིག་པའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། དད་སོགས་དབང་པོ་ལྷའི་འཇོག་མཚམས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་གཞིར་བཅས་ལ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ལས་འབྲས་སོགས་ལ་དད་པའམ་འདོད་པའི་ཡིད་ཆེས་པ་ཅི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དང་པའི་དབང་པོའི་ངོ་བོ། དེ་གཞིར་བཅས་ལ། དགེ་བ་ལ་སྤྲོ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོའི་ངོ་བོ། དེ་

གཞིར་བཅས་ལ། དགེ་བའི་དམིགས་རྣམ་མི་བརྗེད་པར་འཇོག་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། དྲན་པའི་དབང་པོའི་ངོ་བོ། དེ་གཞིར་བཅས་ལ། དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོའི་ངོ་བོ། དེ་གཞིར་བཅས་ལ། ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕད་པ་པོ་ཁ་ཅིག དད་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ན་ལམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག དད་པ་འཁོར་དུ་ལྡན་པའི་གཙོ་བོ་སེམས་དེ་དད་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ལམ་མ་ཞུགས་ན་དད་པའི་དབང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་དབང་པོ་དེ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་གང་རུང་ཡིན་ན་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མི་འཐད་དེ། དད་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ན་དད་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྩོན་འགྲུས་འཁོར་དུ་ལྡན་པའི་གཙོ་བོ་སེམས་དེ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་རབ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་དེ་དང་དེས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་དད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་གཉིས་ཆར་འཁོར་དུ་ལྡན་པའི་གཙོ་བོ་སེམས་དེ་དད་པའི་དབང་པོ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་གཉིས་ཀར་ཐལ་བ་བརླག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། བརྩོན་འགྲུས་དང་དྲན་པ་ལ་དེ་དང་དེའི་དབང་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ལ་དེ་དང་དེའི་དབང་པོས་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྟོམས་འཇུག་ཉིན་མོངས་ཅན་དུ་གྱུར་

པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོད་པ་གང་ཞེག འཇིག་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མཐོང་སྤྲོམ་མི་སློབ་ལམ་ལ་དགུ །གསུམ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལས། མཐོང་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་དད་སོགས་ལྔ། ཡིད་དང་བདེ་བ། ཡིད་བདེ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། དགུ་ནི་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ། སྤྲོམ་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་དད་སོགས་དགུ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། མི་སློབ་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་དད་སོགས་དགུ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། མཐོང་སྤྲོམ་མི་སློབ་ལམ་ལ་དགུ །གསུམ་ཡིན་ཡིད་དང་བདེ་བ་དང་། །ཡིད་བདེ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་རྣམས་དང་། དད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་དང་། དབང་པོ་དགུ་པོ་དེ་དག་ནི། ལམ་གསུམ་དག་ཏུ་དབང་པོ་གསུམ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་གསུམ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གཞིར་བཅས་ལ་མཐོང་སྤང་སྤང་བ་ལ་ལྟག་པར་དབང་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དང་པོའི་ངོ་བོ། དེ་གཞིར་བཅས་ལ་སློམ་སྤང་སྤོང་བ་ལ་ལྟག་པར་དབང་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་གཉིས་པའི་ངོ་བོ། དེ་གཞིར་བཅས་ལ་ལྟག་མེད་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་ལ་ལྟག་པར་དབང་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་གསུམ་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་མཚམས་རྟོགས་སྟེ་ཞེང་། གསུམ་པོ་ནང་ཐན་ཚུན་འགལ་བའོ་བའང་དེས་བྱའོ། །མངོན་པ་གོང་མར་སྟོང་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བཅོ་ལྔས་བསྟན་པའི་དད་སོགས་དགུ་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་

པོད་བཤད་ཀྱང་ལུགས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སོ་སྐྱེའི་མངོན་རྟོགས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་འགལ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ལྟ་པ་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ། རྣམ་སྨིན་ཡིན་མིན་ཀྱི་དབྱེ་བ། རྣམ་སྨིན་དང་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་དབྱེ་བ། དགེ་སོགས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ། ཁམས་གསུམ་གཏོགས་མ་གཏོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ། སྤང་བྱ་ཡིན་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་བྱག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གསུམ་ནི་དེ་མ་མེད། གཟུགས་ཅན་སོགས་དང་སྤྱག་བསྟལ་དག ཟག་དང་བཅས་པ་དག་རྣམ་རྟོག། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་ནི་ཟག་མེད་ཅེ་ན་དང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་བདུན་དང་། སོག་དང་སྤྱག་བསྟལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་བཅུ་ནི་ཟག་བཅས་དང་། སྤང་བ་ཡོད་པའི་དད་སོགས་དག་ལ་ཟག་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་གཉིས་ཚང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། སོག་ནི་རྣམ་སྨིན་བཅུ་གཉིས་གཉིས། །ཐ་མ་བརྒྱད་དང་ཡིད་མི་བདེ། །མ་གཏོགས་པ་སྟེ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སོག་གི་དབང་པོ་ནི་རྣམ་སྨིན་ཅོ་ན་ཡིན། སོག་དང་ཐ་མ་བརྒྱད་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་མ་གཏོགས་བཅུ་གཉིས་ལ་ནི་རྣམ་སྨིན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ཐ་མ་བརྒྱད་དང་ཡིད་མི་བདེ་ཉིད་དེང་མ་གཏོགས་ཏེ། རྣམ་སྨིན་ཡིན་ན་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞེག ཐ་མ་

བརྒྱད་དག་ཅ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་དག་བཅམ་མི་དག་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར། སྔོག་རྣམ་སྨིན་ཁོ་ན་ཡིན་པར་གྱུར་སྟེ། བདེ་འགྲོའི་སྔོག་དག་བའི་རྣམ་སྨིན་དང་། ངན་འགྲོའི་སྔོག་མི་དག་བའི་རྣམ་སྨིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཚེ་འམ་སྔོག་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ངེ་ཡང་བྱེ་བག་སྨུ་བའི་ལུགས་འཇིག་པའི་བཙུན་པ་ཚེས་སྨྲོག། དབྱངས་སྔོག་དབྱིག་བཤེས། སངས་རྒྱས་ལྷ་དང་བཞེ་ཡོད་པས་དབྱངས་སྔོག་ནི་དེ་རྣམ་སྨིན་མ་ཡིན་ཏེ། དག་བཅོམ་པ་སྐུ་ཚེ་རིང་དུ་འཇོག་པ་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱིང་འཇིག་ཁོ་ནའི་མཐུ་ཡིན་གྱི་སྡོན་གྱི་ལས་ཀྱི་མཐུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔོག་ནི་རྣམ་སྨིན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། ཞལ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པས་སོ་ཞེས་ཟེར། བཙུན་པ་གཞན་གསུམ་ནི་རྣམ་སྨིན་དུ་སྨྲ་སྟེ་སྡང་བ་ཤཱཀ་པ་དང་མཐུན་ནོ།།

གསུམ་པ་ཡོད་དེ། གཅིག་ནི། རྣམ་པར་སྨིན་བཅས་བཙུ་རྣམ་གཉིས། །ཡིད་དང་ཚོར་གཞན་དང་ལ་སོགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཡིད་མི་བདེ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་གཅིག་ནི་རྣམ་སྨིན་དང་བཅས་པ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་དང་། ཟག་མེད་ནི་རྣམ་སྨིན་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡིད་དང་ཚོར་བ་གཞན་བཞི་དང་། དད་སོགས་ལྔ་སྟེ་བཙུ་ནི་རྣམ་སྨིན་དང་བཅས་མ་བཅས་གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་མི་དགེ་བཞམ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ན་མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེར་ཐལ། དང་པོ་ལྔའི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་།

མི་དགེ་བའི་ཚ་རྣམ་སྨིན་འབྲས་བུར་བཅས་པ་དང་ཟག་མེད་དང་ལྡན་མ་བསྟན་ཏེ་ཚ་དེའི་འབྲས་བུར་མ་བཅས། ཞི་མ་ལྷའི་ཟག་བཅས་རྣམས་རྣམ་སྨིན་འབྲས་བུར་བཅས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ཡོད་དེ། དགེ་བ་བརྒྱད་ཡིད་མི་བདེ་བ། །རྣམ་གཉིས་ཡིད་དང་ཚོར་གཞན་ནི། །རྣམ་གསུམ་གཞན་ནི་རྣམ་པ་གཅིག ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། དད་སོགས་ཞི་མ་བརྒྱད་ནི་དགེ་བ་ཁོ་ན་དང་། ཚོར་བ་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལ་དགེ་མི་དགེ་གཉིས་ཚར་ཡོད་པ་དང་། ཡིད་དང་ཚོར་བ་གཞན་བཞི་ལ་ཆོས་གསུམ་ཚར་ཡོད་པ་དང་། གཞན་བརྒྱད་ནི་ལུང་མ་བསྟན་གཅིག་བུར་དེས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ཡོད་དེ། དེ་མེད་མ་གཏོགས་འདོད་པར་གཏོགས། །ཐོ་མོའི་དབང་དུ་སྤྲུག་བསྔལ་དག མ་གཏོགས་གཟུགས་གཏོགས་གཟུགས་ཅན་དང་། །བདེ་བའང་མ་གཏོགས་གཟུགས་མེད་གཏོགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་མེད་གསུམ་མ་གཏོགས་བཅུ་དག་འདོད་པར་གཏོགས་པ་དང་། ཐོ་མོའི་དབང་པོ་དང་། སྤྲུག་བསྔལ་གྱི་དང་། ཡིད་མི་བདེ་མ་གཏོགས་བཅོ་ལྔ་ནི་གཟུགས་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་དང་། གཟུགས་ཅན་བདུན་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་ཡིད་མི་བདེ། སྤྲུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོ་མ་གཏོགས་པའི་ཡིད་སྤོག་བཏང་སྙོམས་ནི་གཟུགས་མེད་དུ་གཏོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཁམས་ན་ཐོ་མོའི་དབང་པོ་མེད་པ་དེས་བྱབ་སྟེ། འཁྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ་ཞེས་ནི། ལྷ་དེ་རྣམས་ཚོར་འཛོག་བྱེད་གང་ཡང་མེད་པས་ཐལ། དེའི་དབང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། རང་འགྲེལ་

ལས། དེ་ཇི་ལྟར་ན་དེ་དག་ཥོ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ལས་བྱུང་ཞེས་དང་། གང་སྤྲེལ་ལས་ཏྲི་བ་ནི་ཥོའི་དབང་པོ་མེད་ན་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་ན་དེ་དག་ཥོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཚུལ་བཞིན་མིན་བར་ཏེས་པའི་ཕྱིར་འདི་བ་ནི་གང་ལས་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་མ་ཁྲབས་སྟེ། ནུ་མ་ལ་སོགས་པ་དབྱིབས་དང་སྐད་ཀྱི་ང་རོས་ཥོང་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། མོ་ཚངས་པ་ཉིད་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་མིན་ཞིང་སྐབས་མེད་དེ་གནས་མེད་དོ། །ཥོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཥོའི་ངོ་བོ་གཞན་དག་འདོད་པའི་ཁམས་ན་ཥོ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡོད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མོ་ཚངས་པ་ཞེས་སོགས་ནི་མདོ་དྲངས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་གསལ་ལས་མདོ་ལས་སོ་སྣམ་དུ་བསམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཙམ་མ་གཏོགས་འབྱུ་སྟོན་མ་མཛད་ཅིང་། གང་སྤྲེལ་དུའང་མི་གསལ་མོད། གཟུགས་ཁམས་པའི་ལྷ་ཥོ་མ་གཏོགས་མོ་ལ་དོགས་དྲྭོད་མ་བྱང་བ་ལ་དབགས་ན་ཐམས་ཅད་ཥོང་ཁས་ལེན་དགོས་པ་འདྲ་ཞིང་དེ་ལྟ་ན་སྐབས་མེད་ཅེས་སོགས་ལའང་གོ་བ་རྟེད་པར་འགྱུར་རམ་སྟམ་སྟེ་དྲྭད་དོ། །དྲུག་པ་ཡོད་དེ། ཡིད་དང་ཚོར་བ་གསུམ་རྣམ་གསུམ། །གཉིས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་ཡིད་མི་བདེ། དགུ་ནི་སྤྲོམ་པས་ལྷ་ཥོ་ནི། །སྤང་བར་བྱ་མིན་ཡང་གསུམ་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཡིད་དང་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ཚོར་བ་ལ་སྤང་བྱ་གཉིས་དང་ཟག་མེད་གསུམ་ཆར་ཡོད་པ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་ལ་མཐོང་སྤང་སྤྲོམ་སྤང་གཉིས་ཆར་ཡོད། གཟུགས་

ཅན་བདུན་དང་སྲོག་བསྲལ་གྱི་དབང་པོ་དང་དགུ་ནི་སྒོམ་སྦང་དང་། དད་སོགས་ལྟ་ཟག་མེད་ནི་སྦང་བྱ་མིན། དེ་མེད་གསུམ་ཡང་སྦང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དབང་པོའི་རྣེད་གཏོང་།

བྱག་པ་དབང་པོའི་རྣེད་གཏོང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འདོད་པར་དང་པོ་རྣམ་སྨིན་གཉིས་། རྣེད་དེ་རྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བས་མིན། །དེ་ཡི་བྱག་གམ་བདུན་ནམ་བརྒྱད། །གཟུགས་ན་བྱག་གོ་གོང་མར་གཅིག གཟུགས་མེད་དག་ཏུ་འཆི་བ་ནི། །སྲོག་དང་ཡིད་དང་བཏང་སྙོམས་ཉིད། །འགག་པར་འགྱུར་རོ་གཟུགས་ན་བརྒྱད། །འདོད་པར་བཟློག་དགུ་འམ་བརྒྱད། །རིམ་གྱིས་འཆི་བ་དག་ལ་བཞི། །དགེ་ལ་ཐམས་ཅད་དག་ཏུ་ལྡུ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འདོད་པར་དང་པོར་ལུས་དང་སྲོག་གི་དབང་པོ་གཉིས་རྣེད་ལ། དེ་ཡང་རྫུས་སྐྱེས་གཅིག་བྱས་མིན་ཏི་སྐྱེ་གནས་གཞན་གསུམ་དུ་སྐྱེས་པས་ཀྱང་རྣེད་པ་དང་། རྫུས་སྐྱེས་ཀྱིས་ཀྱང་དབང་པོ་བྱག་གམ་བདུན་ནམ་བརྒྱད་རྣེད། གཟུགས་ཁམས་སུ་དང་པོར་དབང་པོ་བྱག་དང་གཟུགས་མེད་དུ་གཅིག་ཁོ་ན་རྣེད་ཅིང་། གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་འཆི་བ་ནི་སྲོག་དང་ཡིད། བཏང་སྙོམ་གསུམ་འགགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཟུགས་ཁམས་སུ་དེའི་སྟེང་དུ་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་བསྟན་པས་བརྒྱད་དང་། འདོད་པར་མཚན་གཉིས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་གོང་གི་བརྒྱད་པོ་མེའི་དབང་པོ་སྟེ་བཅུ། མཚན་གཅིག་པ་ཡིན་ན་དགུ། མཚན་མེད་ན་བརྒྱད་འགགས་ཤིང་། ཁྱད་པར་རིམ་གྱིས་

འཚེ་ན་ལུས་དང་སྲོག་དང་ཡིད་དང་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་བཞི་འགགས། དགེ་བའི་སེམས་ལ་གནས་ཏེ། གཟུགས་མེད་དུ་འཚི་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་ཡོད་ཀྱི་སྐྱེ་དུ་དང་སོགས་ལྟ་བསྟན་ཏེ། འགགས་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟུས་སྐྱེས་ཀྱིས་དབང་པོ་དྲུག་སོགས་རྣེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུབ་སྐྱེ། མཚན་མེད་ན་མིག་ནས་སྲོག་གི་བར་དྲུག མཚན་གཅིག་པ་ཡིན་ན་བདུན། མཚན་གཉིས་པ་ཡིན་ན་བརྒྱད་རྣེད་པ་དང་། གཟུགས་ཁམས་སུ་སྤང་བཤད་པའི་མིག་སོགས་དྲུག་དང་། གཟུགས་མེད་དུ་སྲོག་དབང་གཅིག་པུ་རྣེད་པའི་ཕྱིར།

དགེ་སློང་ཚུལ་ཀྱི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་དུས་ཐོབ་པ་བཤད་པ།

བདུན་པ་དགེ་སློང་ཚུལ་ཀྱི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་དུས་ཐོབ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་ཐ་མ་གཉིས་དགྲས་ཐོབ། གཉིས་ནི་བདུན་དང་བརྒྱད་དང་དགྲས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་འབྲས་བུ་བཞིའི་ཐ་མ་རྒྱུན་ཞུགས་དང་། ཡང་མཐའ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་དགུ་དགྲས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་དད་སོགས་ལྔ་ཡིད་བཏང་སྙོམས་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་པོ་གཉིས་པ་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་རྗེ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཇིག་ཀྱི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་དད་སོགས་ལྔ་ཡིད་བཏེ་བ་བཏང་སྙོམས་གསུམ་གང་རུང་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཏེ་དགྲས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་དེ། དབང་པོ་གཉིས་ཐོབ་པའི་ཚེ་

འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་གཉིས་སོ་སོར་ཐོབ་ཟེན་པས། དེ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་དབང་པོ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལས་ཐོབ་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དབང་པོ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་སྐྲོམ་སྦྱང་ཉོན་སྤྲིན་སྤངས་པའི་བྱལ་ཐོབ་འཇེན་པ་དང་། བྱལ་ཐོབ་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཚ་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རིམ་གྱིས་པའི་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་པོ་དེ་དབང་པོ་བདུན་ནམ་བརྒྱད་གང་རུང་གིས་ཐོབ་སྟེ། སྟོན་ཞེ་གནས་ཚེར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན། ཞེ་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྐོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དད་སོགས་ལྔ་ཡིད་བཏང་སྙོམས་ཏེ་བདུན་གྱིས་ཐོབ། སྟོན་ལྟག་མཐོངཤས་ཆེར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན། བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྐོམ་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དད་པ་ལ་སོགས་པ་བདུན་དང་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་བརྒྱད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཐོད་ཆལ་བའི་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ནི་སོ་སོར་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་དགུ་དགུས་ཐོབ་སྟེ། རྒྱུན་ཞུགས་ལ་བཤད་པ་ལྟར་ཀྱི་དགུ་དགུས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། སེམས་རྟེན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་ཀྱང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཐོད་ཆལ་བའི་ཕྱིར་མི་འངོ་གི་འབྲས་བུ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ན་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ན་བདེ་བའི་དབང་པོ། ཐོད་ཆལ་བའི་ཕྱིར་མི་འངོ་གི་འབྲས་བུ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ན་ཚོར་མེད་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཟག་མེད་མི་ལྟོགས་མེད་

སོགས་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་གཞན་ལ་བརྟེན་ན་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་དང་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལས་འཐོབ་ཅེས། སྒྲུབ་འོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྟེ་བདུན་ཀྱི་ནང་ཚན་ཕྱེ་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་ལས། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་དུ་ཞེག་གིས་འཐོབ་ཅེ་ན་སྟེས་པ། དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་གིས་འཐོབ་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན་མི་འགལ་ཏེ། བཅུ་གཅིག་དག་གིས་དགྲ་བཅོམ་ཉིད། །འགའ་ཞིག་སྲིད་ཕྱིར་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འདིར་འཐོབ་ཤེངས་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ལ། གསུང་རབ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་དགྲ་བཅོམ་དབང་རྟུལ་འགའ་ཞིག་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་པའི་ཚེ། དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་གིས་འཐོབ་སྲིད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེས་འཐོབ་སྲིད་པའང་ཡིན་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་འགའ་ཞིག་དང་པོ་ཉིད་བསྟོགས་ཀྱི་བཏང་སྙོམས་ལ་བརྟེན་ནས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་ནས། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་གང་རུང་གི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་པ་ཐོབ་པ་ནི། དེ་གཉིས་གང་རུང་གིས་ཡིད་བདེ་བསྟན་ནས་དབང་པོ་བཅུ་དང་། ཡང་ཉམས་ཏེ་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་གསུམ་པ་ཐོབ་པ་ནི། དེའི་སེམས་ཚོར་བདེ་བ་བསྟན་ནས་བཅུ་གཅིག་གིས་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བརྒྱད་པ་དབང་པོའི་སྤྲན་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེས་སྤྲན་དང་སྒྲིབ་སྤྲན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གསུམ་སྤྲན་བཞི་སྤྲན་ལྔ་སྤྲན་བདུན་སྤྲན་བརྒྱད་སྤྲན་བཅུ་གཅིག་སྤྲན་བཅུ་གསུམ་སྤྲན་ཀྱེ་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། བཏང་སྙོམས་དང་ནི་སྒོག་དང་ནི། །ཡིད་དང་སྤྲན་ལ་དེས་གསུམ་སྤྲན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྒོག་ཡིད་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གཅིག་དང་སྤྲན་ན་གསུམ་ཀ་དེས་བར་སྤྲན་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བདེ་ལུས་སྤྲན་ལ་བཞི་དག་དང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་སྤྲན་ན་དབང་པོ་བཞི་སྤྲན་ཡིན་བས་ཁྱབ། ལུས་དབང་དང་སྤྲན་ན་ཡང་དབང་པོ་བཞི་སྤྲན་ཡིན་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྤྲན་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་གཉིས་སོ་སོར་བསྟན་བས་བཞིར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། མིག་སོགས་སྤྲན་ལ་སྤྱི་དང་སྤྲན། །ཡིད་བདེ་སྤྲན་ཡང་ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་མིག་དབང་དང་སྤྲན་ན་དབང་པོ་སྤྱི་སྤྲན་ཡིན་བས་ཁྱབ། ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་སྤྲན་ནའང་དབང་པོ་སྤྱི་སྤྲན་ཡིན་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། དེ་དང་སྤྲན་ན་དེས་སྤྲན་གསུམ། ལུས་དབང་རང་ཉིད་དེ་སྤྱི་སྤྲན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གཉིས་པ་གོང་དང་འདྲ་བས་སྣྲུབ་སྟ། བཞི་པ་ཡོད་དེ། སྤྲུག་བསྔལ་སྤྲན་བདུན་དང་། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྤྲུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོ་

དང་ལྡན་ན་དབང་པོ་བདུན་ལྡན་ཡིན་པས་ཁྱབ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་ལྡན་ན་ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་མ་གཏོགས་པའི་དབང་པོ་བཞི། ལུས་སྲོག་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ། བདུན་ལྡན་ཡིན་པས་ཁྱབ་བའི་ཕྱིར། ལྟ་པ་ཡོད་དེ། མོའི་དབང་སོགས་ལྟན་བརྒྱད་དང་། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མོ་དབང་དང་ལྡན་ན་དབང་པོ་བརྒྱད་ལྟན་ཡིན་པས་ཁྱབ། པོ་དབང་དང་ལྡན་ནའང་དེས་ཁྱབ། ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་ནའང་དེས་ཁྱབ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱང་སྟེ། དེ་དང་ལྡན་ན་སྤྲུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོ་ལ་བཤད་པ་བདུན་གྱི་སྟེང་དུ་རང་ཉིད་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱང་སྟེ། དེ་དང་ལྡན་ན་སྔར་བཤད་པ་བདུན་གྱི་སྟེང་དུ་པོ་དབང་རང་ཉིད་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱང་སྟེ། སྔ་མ་གཉིས་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱག་པ་ཡོད་དེ། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པ་ཡི། དབང་པོ་ལྡན་ལ་བཅུ་གཅིག་ལྡན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དབང་པོ་ཕྱི་མ་གཉིས་གང་རུང་དང་ལྡན་ན་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ་བའི་ཕྱིར། ཏེ་དང་ལྡན་ན་རང་གི་གདགས་གཞི་དབང་པོ་དགུ་སྲོག་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་རང་ཉིད་དེ་བཅུ་གཅིག་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ་བའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ཡོད་དེ། ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་ལྡན་ལ། །བཅུ་གསུམ་དག་དང་ལྡན་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མིཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་ན་བཅུ་གསུམ་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་ལྡན་ན་གདགས་གཞི་དགུ་སྲོག་ལུས་སྤྲུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོ། ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་རང་ཉིད་དེ་བཅུ་གསུམ་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་དེ། པོ་མོ་གང་རུང་གི་མཚན་མེད་པ་

ལ་མཐོང་ལམ་མི་སྐྱེ་བས། དེ་གཉིས་གང་རུང་གི་དབང་པོ་བསྟན་ནས་བཅུ་བཞིར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། མཚན་ཉམས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པས་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་དབང་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྤིད་ལྟན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཉང་ལྟན་དང་མང་ལྟན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དགེ་མེད་ནང་ན་ཉང་ལྟན་པ། །ལུས་ཚོར་སྤོག་ཡིད་བརྒྱད་དང་ལྡན། །གཟུགས་མེད་བྱིས་པའང་དེ་བཞིན་ཏེ། །བཏང་སྙོམས་སྤོག་ཡིད་དགེ་རྣམས་དང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དགེ་རྩ་ཚད་པ་ལ་ལུས་དང་ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྔ་དང་། སྤོག་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་ལྡན་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སོ་སྐྱེའང་དེས་ལྔན་གསུམ་དང་སོགས་ལྔ་སྟེ་བརྒྱད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མང་ལྔན་ཡོད་དེ། མང་པོར་ལྔན་ལ་བཅུ་དགུ་སྟེ། །དེ་མ་མེད་རྣམས་མ་གཏོགས་སོ། །མཚན་གཉིས་འཐགས་པ་ཆགས་བཅས་ཏེ། །མཚན་གཅིག་དེ་མེད་གཉིས་མ་གཏོགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དགེ་རྩ་མ་ཚད་ཅིང་དབང་པོ་ཀུན་ཚང་གི་སྟེང་དུ་མཚན་གཉིས་པ་ཞེག་ཡིན་ན། ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་མ་གཏོགས་བཅུ་དགུ་ཚང་འོང་། དེར་མ་ཟད་འཐགས་པ་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པ་ལ་ཡང་ཞོ་མོའི་དབང་པོ་གང་རུང་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་གང་རུང་གཅིག་དང་ལྡན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཞེང་ལ་འདུས་བྱས་སྤྱིའི་ཚོས་སྐྱེ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཟུགས་ཅན་སྐྱེ་ཚུལ།

གཉིས་པ་ཞེང་ལ་འདུས་བྱས་སྤྱིའི་ཚོས་སྐྱེ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཞེང་ལ་རྫུ་རྟྲེན་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གླུབ་སྟེ། གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གླུབ་སྟེ། འདོད་ན་དབང་པོ་མེད་པ་དང་། །སྐྲ་མེད་ཐ་དད་རྣལ་རྣས་བརྒྱད། །ལུས་དབང་ཕྱན་ལ་རྣས་དགུའོ། །དབང་པོ་གཞན་ཕྱན་རྣས་བཅུའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་གླུབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚུལ་ཡང་གང་སྟེལ་ལས། རྣལ་ཐ་རབ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་རྣས་ཀྱི་རྣལ་ཐ་རབ་དང་། བསགས་པའི་རྣལ་ཐ་རབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། འདོད་ཁམས་ན་དབང་པོ་དང་སྦྲལ་རྣལ་མེད་པའི་བསགས་རྣལ་དེ་རྣས་བརྒྱད་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་རྫུ་ཚར་གཅིག་པའི་འབྱུང་བཞིའི་རྫུ་དང་། གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་བྱ་རྣམས་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེ་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྣལ་དེ་ལུས་དབང་དང་ལྡན་པ་ལ་རྣས་དགུ་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེ་བ་དང་། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་དང་ལྡན་ན་ཁྱབ་བྱེད་ལུས་དབང་དེས་པར་ཡོད་པས་རྣས་བཅུ་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྲ་དང་བཅས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་བཅུ་གཅིག་དང་ཡང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེ་ཞེས་སྨོས། འོན་ན་རྣས་བརྒྱད་སོགས་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེ་བའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། གསལ་བར་བཤད་པ་མ་མཐོང་བས་དཀའ་

བར་སྣང་ནའང་གོ་ཚོད་བཀའ་ན། དབང་པོ་དང་སྐྱ་མེད་པའི་འབྱུང་བཞིའི་རྟུལ་ཟུར་དང་། གཟུགས་ཀྱི་རྟུལ་ཟུར་སོགས་བཞི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཅེས་པ་སྟེ་དགུ་དང་བཅུ་ལའང་དེ་བཞིན་སྟོང་ངོ། །རྣས་ཀྱི་རྟུལ་ཟུར་དང་། བསགས་པའི་རྟུལ་ཟུར་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཁ་ཅིག་སྔ་མ་གཟུགས་ཀྱི་ཚུངས་མཐའ་དང་། ཕྱི་མ་དེ་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་དེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཐམས་ཅད་པས་ཟུར་བའི་གཟུགས་ནི་བསགས་པའི་རྟུལ་ཟུར་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་ཆེས་ཆུང་བ་ནི་མི་མངོན་པའོ། །ཞེས་ཕྱི་མཐའ་གཟུགས་ཀྱི་ཆུང་མཐར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་ནི་དེས་པར་གཟུགས་ཀྱི་ཆུང་མཐར་གསུངས་ཏེ། གང་སྤེལ་ལས་དེ་ལ་རྣས་ཀྱི་རྟུལ་ཟུར་རྣ་ནི་ཐམས་ཅད་པས་ཟུར་བ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་གི་ལུགས་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྔ་མ་རྟུལ་གང་དང་ཡང་ལྷན་ཅིག་མ་བྱང་བར་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་རྟུལ་ཟུར་ཞེག་ལ་འརྩོག ཕྱི་མ་རྟུལ་དེ་དག་གཉིས་ཙམ་འདུས་པ་ལ་འརྩོག་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འོན་རྟུལ་ཟུར་རབ་བརྒྱད་དམ་དྲུག་འདུས་པའང་བསགས་རྟུལ་དུ་ཐལ། གཉིས་འདུས་པ་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞེག བསགས་རྟུལ་སྐྱེས་པ་ན་རྣས་བརྒྱད་དམ་དྲུག་དང་ལྷན་ཅིག་དེས་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་བདུན་འདུས་པ་རྟུལ་ཟུན་དུ་བཤད་པས་སོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རྣགས་ཕྱི་མ་དེ་ཡིན་ཀྱང་། གཉིས་འདུས་པའི་གོང་བུ་དེ་རྟུལ་ཟུར་བབ་ཀུ་འརྩོག་གསུམ་ཡན་ཆད་ནས་རྟུལ་ཟུར་བབ་ལས་བགས་སུ་སོང་

བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། སྟན་དུ་སེམས་ཏེ་དབྱད་དོ། །འཆད་པོ་ཁ་ཅིག འདོད་ན་དབང་པོ་མེད་པ་དང་། །ཞེས་པ་ཤར་པ་གཉིས་ལ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་བསགས་རྟུལ་རྣམས་རྗེས་བརྒྱད་དང་ལྡན་ཅིག་སྟེ་སྟེ། འདོད་ཁམས་ན་དབང་པོའི་རྟུལ་མེད་ཅིང་སྐྱའི་རྟུལ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་ཁམས་སུ་བསགས་རྟུལ་རྣམས་རྗེ་ཙམ་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། གཟུགས་ན་དབང་པོ་མེད་པ་དང་། །སྐྱ་མེད་ཐ་དད་རྟུལ་རྣམས་བྱུང ལུས་དབང་ལྡན་ལ་རྣམས་བདུན་ཏེ། །དབང་པོ་གཞན་ལྡན་རྣམས་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་སྨྲས་བར་བྱ་སྟེ། གཟུགས་ན་དྲི་རོའི་རྟུལ་མེད་པའི་ཚན་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་ཡོད་དེ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཤེས་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དེས་ལྡན་ཅིག བསམ་ཅད་འདུས་བྱས་མཚན་ཉིད་དང་། །ཐོབ་པའམ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་དེས་བར་ལྡན་ཅིག་སྐྱེ་བ་དང་། འདུས་བྱས་བསམ་ཅད་ནི་སྐྱེ་གནས་སོགས་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཐོབ་པ་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འམ་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། རྒྱུད་དུ་མ་གཏོགས་པའི་

ཚོས་རྣམས་རང་གི་ཐོབ་པ་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐྱེ་བ་ཡང་མིན་ཏེ། རྒྱུད་དུ་མ་གཏོགས་པ་ཐལ་ཆེ་བ་ལ་ཐོབ་པ་མེད་ཅིང་། འགོག་པ་གཉིས་ལ་ཐོབ་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བྱུང་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རྣམ་རིག་དེ་སྔ་མའི་ངོ་བོ་དང་། རང་འགོར་དུ་ལྡན་པའི་གཙོ་བོ་སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཕྱི་མའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚུངས་པར་ལྡན་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྟེན་དམིགས་པ་རྣམ་པ་དུས་རྫས་ཏེ་ལྡའི་སྟོ་ནས་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་དོན་གཅིག དམིགས་ཡུལ་དོན་གཅིག དེ་གཉིས་ལ་གང་གི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་ཡུལ་དོན་གཅིག དེ་གཉིས་བྱེད་པའི་དུས་ཀྱང་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་གཅིག་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་ན་གཅིག་ཤོས་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཚུར་ལའང་དེ་ལྟར་ཁྱབ་པ་དེ་གཉིས་རྫས་མཚུངས་པའི་དོན་དུ་བྱེད་པ་མི་ལེགས་ཏེ། ཁྱབ་པ་འོང་བ་གཞིར་བཅས་མ་གཏོགས། གོ་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་དེ་གཉིས་རྫས་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་སེམས་གཅིག་གི་འགོར་དུ་སེམས་བྱུང་རྫས་རིགས་མཐུན་པ་གཅིག་ཁོ་ན་འབྱུང་གི རིགས་མཐུན་གཉིས་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཚ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། རྫས་མཚུངས་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་སེམས་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་རྫས་རི་རི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉེས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གཉེས་ཡོད་དེ། མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉེས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་པོ་ནི། འོ་ན། སེམས་བྱུང་ལ་དབྱེ་ན་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སེམས་བྱུང་རྣམ་ལྔ་སྟེ། ས་མང་ལ་སོགས་ཐ་དད་ཕྱིར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ། དགེ་བའི་ས་མང་པོ། ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་མང་པོ། མི་དགེ་བའི་ས་མང་པོ། ཉོན་མོངས་ཆུང་ངུའི་ས་མང་པོ་སྟེ་སྟེ་ཚན་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱང་སྟེ། ཚོར་དང་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་དང་། །འདྲན་དང་རེག་དང་བློ་གྲོས་ཏན། །ཡིད་ལ་བྱེད་དང་མོས་པ་དང་། །ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཚོར་བ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་བཅུ་པོ་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཡིན་ན་རང་གི་འཁོར་དུ་དེ་བཅུ་འབྱུང་བས་ཁྱབ་བའི་ཕྱིར། གཉེས་པ་བྱུབ་སྟེ། དད་དང་བག་ཡོད་ཤེན་ཏུ་སྣང་སར། །བཏང་སྙོམས་ངོ་ཚ་ཤེས་ཁྱེལ་ཡོད། ཙ་བ་གཉེས་རྣམ་མི་འཚེ་དང་། །བཙོན་འབྱུས་རྟག་ཏུ་དགེ་ལ་འབྱུང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དད་པ་སོགས་བཅུ་པོ་དགེ་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་སེམས་ཡིན་ན་དེ་བཅུ་རང་གི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བས་ཁྱབ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། རྩོངས་དང་བག་མེད་ལེ་ལོ་དང་། །མ་དད་པ་དང་རྒྱགས་དང་རྐོད། །ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་རྟག་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་འབྱུང་

བ་ལས། རྫོངས་པ་སོགས་དྲུག་པོ་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་སེམས་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཐའ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། དེས་སེམས་བྱུང་དྲུག་པོ་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་པར་འཇོག་པ་ཡང་ཤེས་སོ། །བཞི་པ་བྱུབ་སྟེ། མི་དགེ་ལ་ནི་ཁྱེལ་མེད་དང་ངོ་ཚ་མེད་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་ཁྱེལ་མེད་པ་གཉིས་པོ་མི་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལྟ་བ་བྱུབ་སྟེ། ཁོར་བ་དང་། ཁོན་དུ་འཛིན་དང་གཡོ་དང་ནི། །ཐྭག་དོག་འཆིག་འཚབ་སེར་སྣ་དང་། །སྒྲུ་དང་རྒྱག་དང་རྣམ་འཚེ་ནི། །ཉོན་མོངས་ཆུང་དུའི་ས་པ་རྣམས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཁོ་བ་སོགས་བཅུ་པོ་ཉོན་མོངས་ཆུང་དུའི་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཆུང་དུའི་སེམས་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་སེམས་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་ཉོན་མོངས་ཆུང་དུའི་ས་པར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མཚུངས་ལྡན་གྲོས་ཀྱིས་ཆུང་། སྐུང་བྱ་རིག་ཀྱིས་ཆུང་། གཅོ་གོ་སེམས་ཀྱིས་ཆུང་བའི་ཆ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་རིག་པ་ཙམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། སྣོམ་སྐུང་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམཤེས་ཁོ་ནའི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེ་སྐད་བཤད་པ་རྣམས་ལ་ཁ་ཅིག མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བ་དང་། མོས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོད་པར་ཐལ། སེམས་ཀྱིས་ས་ཆང་

པོའི་རྣམ་གཞག་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིག་ཤེས་སྣ་གྱུར་པའི་དེ་གསུམ་ཡོད་པར་ཐལ་ཏེ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དབང་ཤེས་སྣ་གྱུར་པའི་དེ་གསུམ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་པ་དང་། ཡང་དགེ་སེམས་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་ན། ཤིན་སྦྱངས་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དགེ་བའི་ས་མང་པོའི་རྣམ་གཞག་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན། ཞི་གནས་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། སྔ་མ་ལ་འདོད་ལན་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ཁྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་སྤྲེ་ཚན་ལྔ་པོ་དེར་དེས་པ་ནི་མིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་ཤེས་ཀྱིས་རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་འགྲོད་པ་དང་། །གཉིད་དང་ཁོང་ཐུར་ཆགས་རྣམས་དང་། །ང་རྒྱལ་ཐེ་ཚོམ་ཞེས་བྱ་བ། །བརྒྱད་ནི་དེས་པ་མིན་ཞེས་བཤད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་གང་སྨྲས་ཀྱིས་མ་བཀག་ཀྱང་། རྒྱལ་པོའི་སྲས་ཀྱིས། དེ་ལྟ་ནི་དགའ་བ་དང་གླལ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱང་མ་དེས་པ་ཡོད་ལ། ལྟ་བ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མ་དེས་པར་མི་འདོད། ཅེས་བཀག་པ་ནི་མདོ་སྡེ་པའི་ཕྱོགས་བཟུང་བ་འདྲ་སྟེ་དཔྱད་དོ།།

འོ་ན། གཙོ་བོ་སེམས་གང་གི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་དུ་འབྱུང་བས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་དགེ་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་རྗེ་ཙམ་འབྱུང་བ་དང་། འདོད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་གང་རུང་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་མ་འཇེས་པའི་མ་རིག་པ་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མི་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་རྗེ་ཙམ་འབྱུང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བརྒྱལ་ཞུགས་མཚོག་འཛིན།

ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་གསུམ་གང་རུང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མི་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་རྗེ་ཙམ་འབྱུང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་བཞི་པོ་གང་རུང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མི་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་རྗེ་ཙམ་འབྱུང་བ་དང་། འདོད་པའི་སྣས་བསྟུས་ཀྱིས་སྒྲིགས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་རྗེ་ཙམ་འབྱུང་བ་དང་། འདོད་པའི་མ་བསྒྲིགས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་རྗེ་ཙམ་འབྱུང་བ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་གྱི་དགེ་སེམས་དང་། དང་པོའི་བསྒྲིགས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་རྗེ་ཙམ་འབྱུང་བ་བཞད་པ་སྟེ་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདོད་པའི་དགེ་བའི་སེམས་ལ་ནི། །རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། །སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཀུ་གཉིས། །ལ་ལ་དག་ཏུ་འགྱོད་པ་བསྟན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་བཅུ། དགེ་བའི་ས་མང་པོ་བཅུ། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཏེ་ཉུ་ཙ་གཉིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་ལ་ལར་འགྱོད་པ་བསྟན་པས་ཉེར་གསུམ་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། མི་དགེ་ལ་ནི་མ་འདྲེས་དང་། །ལྟ་དང་ལྡན་ལའང་ཉེ་ཉུ་འབྱུང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སེམས་ཀྱི་ས་མང་བཅུ། ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་མང་དུག མི་དགེ་བའི་ས་པ་གཉིས་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཏེ་ཉུ་འབྱུང་བ་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། ཉོན་མོངས་བཞི་དང་ཁྲོ་སེགས་དང་། །འགྱོད་པ་དང་ནི་ཉི་ཤུ་གཅིག་ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། གོང་གི་ཉི་ཤུའི་སྟེང་དུ་རང་རང་བསྟན་པས་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁྲོ་བ་སེགས་བཅུ་དང་འགྱོད་པ་དང་མཚུངས་

ལྡན་གྱི་མི་དགེ་བའི་སེམས་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་པ་བྱུབ་སྟེ། སྒྲིབ་ལ་བཅོ་བརྒྱད་ལྷང་མ་བསྟན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སེམས་ཀྱི་བཅུ། ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་དྲུག ཅོག་དཔྱོད་གཉིས་ཏེ་བཅོ་བརྒྱད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ཡོད་དེ། གཞན་ལ་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས་སེམས་ཀྱི་བཅུ། ཅོག་དཔྱོད་གཉིས་ཏེ་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིད་ནི་ཀུན་ལ་མི་འགལ་ཕྱིར། །གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་བསྟན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་ཡང་འཁོད་དུ་ཡོད་དེ། གཉིད་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་ཀུན་ལ་མི་འགལ་བས། འདོད་པའི་དགེ་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བསྟན་པ་ནས། འདོད་པའི་མ་བསྒྲིགས་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་དགེ་སེམས་ཀྱི་བར་ཀྱི་འཁོར་དུ་བསྟན་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལས་འཕྲོད་གཉིད་མི་དགེ་རྣམས། །བསམ་གཏན་དང་པོ་དག་ན་མེད། །ཅོག་པའང་བསམ་གཏན་ཁྲད་པར་ཅན། །དེ་ཡི་གོང་ན་དཔྱོད་པ་ཡང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་འཕྲོད་གཉིད་མི་དགེ་བ་གསུམ་མེད། དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཁྲད་པར་ཅན་ཆེང་བའི་ཅོག་པ་དང་། གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་ཞེབ་པའི་དཔྱོད་པ་མེད་པས་སྤྲ་མ་ལ་སེམས་བྱུང་ཉེ་ཤུ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་བཅུ་དྲུག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཁམས་གང་དུ་གཏོགས་ཀྱང་ཡོད་དེ། སྟེ་ཚན་དང་པོ་གསུམ་དང་། རྒྱགས་པ། མ་དེས་པའི་ཆགས་པ། ང་རྒྱལ། ཟེ་ཚོམ་རྣམས་ཁམས་གསུམ་ཆར་དུ་གཏོགས་པ་ཡོད་དེ། གཡོ་སྒྱུ་ཅོག་དཔྱོད་རྣམས་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་

དང་པོའི་ས་གང་རུང་དེས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དྲུག་དང་། སེམས་བྱུང་གཞན་རྣམས་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་པ་ཡོད། སྣ་ལྔའི་རྣམ་ཤེས་ཁམས་འོག་མ་འབའ་ཞིག་ཏུ་དེས། དབང་ཤེས་གཞན་རྣམས་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་གང་རུང་དེས་པའི་ཕྱིར། དེས་མ་དེས་ཀྱི་སྟེང་བཤད་པའི་སེམས་བྱུང་འགའ་ཞིག་དང་། སེམས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་མཚུངས་པར་ལྷན་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མ་གྲུས་ངོ་ཚ་མེད་ཁྲེལ་མེད། །ཁ་ན་མ་ཐོ་འཇིགས་མི་ལྟ། །དགའ་དང་གྲུས་ཉིད་ངོ་ཚ་ཤེས། དེ་གཉིས་འདོད་དང་གཟུགས་དག་ན། །རྐོག་དང་དཔྱོད་པ་རྣམ་ཤེའི་ཉིད། །ང་རྒྱལ་ཁེངས་པ་རྒྱགས་པ་ནི། །རང་གི་ཚོས་ལ་ཆགས་པ་ཡི། །སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའོ། །སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་ནི། །དོན་གཅིག་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དང་། །རྟེན་དང་དམིགས་དང་རྣམ་པཅས་དང་། །མཚུངས་པར་ལྷན་པའང་རྣམ་པ་ལྔ། །ཞེས་གཞུང་དུ་གསལ་བས་གོ་སླ་བའི་ཕྱིར།

ལྷན་སིན་འདུ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལྷན་སིན་འདུ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སི་ལྷན་པ་ཡི་འདུ་བྱེད་རྣམས། །ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་སྐལ་མཉམ་དང་། །འདུ་ཤེས་མེད་སྙོམས་འཇུག་པ་དང་། །སྲོག་དང་མཚན་ཉིད་རྣམས་དང་ནི། །མིང་གི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བཅུ་བཞི་ཡོད་ཅིང་། ཡང་གི་སྒྲས་དགེ་འདུན་

གྱི་དབྱེན་བསྟས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་དང་། སྐལ་མཉམ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། སྟོམས་འཇུག་གཉིས་དང་། སྲོག་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། ཚོགས་གསུམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་དང་། རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟས་མ་བསྟས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ། དུས་གསུམ་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ། དགེ་སོགས་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ། སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ། སྣང་བྱ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ། དུས་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་དམིགས་བསལ་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐོབ་པ་རྟེན་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཐོབ་པ་རྟེན་པ་ལྡན་པ་གསུམ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཞིང་། ནང་གསེས་ཀྱིས་ཟུ་ན་སྦ་མ་སྦྱི་མིང་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་སྐོས་མིང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དབྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དང་པོ་ལ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་གཉིས། གཉིས་པ་ལ་གསར་དུ་རྟེན་པ་དང་། ཉམས་པ་ལས་རྟེན་པ་གཉིས། གསུམ་པ་ལ་ཉམས་པ་ལས་ལྡན་པ་དང་། ཐོབ་ནས་ལྡན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་རང་རྒྱུད་དུ། །གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱིའོ་འགོག་གཉིས་ཀྱི། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཐོབ་པ་གང་དང་གང་ཐོབ་བྱའི་ཚོས་གང་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟས་པ། དེ་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟས་པ་གཅིག་འས་བར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟ་བྱེན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོབ་པ་མཚོད་སྦྱིན་གྱི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐོབ་པ་གང་ཡིན་ཐོབ་བྱའི་ཚོས་

རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པར་ནི་མ་ངེས་ཏེ། ལམ་གོང་མ་གོང་མ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་འོག་མ་འོག་མའི་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ནི་ཐོབ་བྱ་འདུས་བྱས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། འདུས་མ་བྱས་ལ་དེ་མི་རུང་སྟེ། འགོག་པ་གཉེས་ལྟ་བུའི་ཐོབ་པ་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་ཀྱང་དེ་གཉེས་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། ཐོབ་པ་ལ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་མ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་སྣུར་བར་བྱ་སྟེ། ཚ་བར་ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་ཅེས་གསུངས་ཤིང་། ཉན་ཐོས་སློབ་ལམ་པས་མི་སློབ་ལམ་མ་ཐོབ་པའི་མ་ཐོབ་པ་དེ་དག་གང་ཟག་དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་མཐོང་ལམ་པ་དང་སློབ་ལམ་པ་སོགས་ལ་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མེད་པ་ལས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་སྨན་མོ།།

གསུམ་པ་དུས་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དུས་གསུམ་པ་ཡི་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཐོབ་བྱའི་ཚེས་འདས་པ་ལྟ་བུ་རེ་རེ་ལའང་། དེའི་ཐོབ་པ་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་བ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དབེར་ན། སོ་ཐར་སྡོམ་པ་འདས་པའི་ཐོབ་པ་འདས་པ་དང་། དེ་འདས་པའི་ཐོབ་པར་ད་ལྟར་བ་དང་། དེ་འདས་པའི་ཐོབ་པ་མ་འོངས་པ་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། དང་པོ་སོ་ཐར་སྡོམ་པའི་སྡུང་སྐྱེས་པ་དང་། གཉིས་པ་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དང་། གསུམ་པ་དེའི་ཕྱིས་སྐྱེས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་དང་། མིང་འདོགས་ཀྱང་སྡུ་མ་ལ་ཁྱུ་མཆོག་ལྟར་སྡོན་ལ་ལྷིང་བའི་ཐོབ་པ། བར་པ་ལ་ལུས་དང་། གྲིབ་མ་ལྟ་བུའི་ཐོབ་པ། ཕྱི་མ་ལ་བེའུ་ཕྱིས་འབྲང་ལྟ་བུའི་ཐོབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སོ་ཐར་སྡོམ་པ་

དུ་ལྷུང་བའི་ཐོབ་པ་འདས་སོགས་གསུམ་དང་། དེ་མ་འོངས་པའི་ཐོབ་པ་འདས་པ་སོགས་གསུམ་ལའང་སྦྱར་བར་བྱའོ།།

བཞི་པ་དགེ་སོགས་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དགེ་ལ་སོགས་ཀྱི་དགེ་ལ་སོགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དགེ་བའི་ཐོབ་པ་དགེ་བ། མི་དགེ་བའི་ཐོབ་པ་མི་དགེ་བ། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཐོབ་པ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དེར་གཏོགས་རྣམས་ཀྱི་རང་ཁམས་པ། །མ་གཏོགས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཐོབ་བྱའི་ཚོས་འདོད་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་འདོད་པར་གཏོགས་ཤེང་། དེ་ཉིད་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཁམས་གང་དུ་ཡང་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ཡོད་དེ། སྨོན་དང་མི་སྨོན་མིན་ཀྱི་གསུམ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྨོན་པའི་ཐོབ་པ་སྨོན་པ། མི་སྨོན་པའི་ཐོབ་པ་མི་སྨོན་པ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཐོབ་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ཡོད་དེ། སྡང་བྱ་མིན་པའི་རྣམ་གཉིས་འདོད། ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། མཐོང་སྤངས་ཀྱི་ཐོབ་པ་མཐོང་སྤང་། སྒོམ་སྤངས་ཀྱི་ཐོབ་པ་སྒོམ་སྤང་། སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཐོབ་པ་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་དུས་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་དམིགས་བསལ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ལུང་བསྟན་མིན་ཐོབ་ལྟན་ཅེག་སྟེ། །མངོན་ཤེས་སྤྱལ་པ་མ་གཏོགས་པ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མ་བསྒོམས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཐོབ་པ་རང་དང་ལྡན་ལྟན་ཅེག་སྟེ་བ་མ་གཏོགས་པ་སྔ་ཕྱིར་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་

དམིགས་བསལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མ་བསྒྲིགས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་གྱུར་པའི་ལྷའི་མིག་དང་། རྟ་བའི་མདོག་ཅེས་དང་། སྨུལ་སེམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ནི་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བར་མ་དེས་སོ་ཞེས་སྨྲར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བསྒྲིགས་ལུང་མ་བསྟན་ལས་གཞན་པའི་ཚོས་དགེ་བའི་ཐོབ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བཞང་ཡོད་དེ། བསྒྲིགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་བསྒྲིགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་དེ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཀུན་ནས་བསླངས་བའི་ཀུན་སློང་སྐོའམ་ཆུང་བའི་ཕྱིར། ལུང་མ་བསྟན་ལ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་དགེ་མི་དགེའི་ཐོབ་པ་ལའང་དུས་གསུམ་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡོད་དེ། འདོད་པ། གཟུགས་ཀྱི་སྐད་ནི་སྐྱེ་བ་མེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་སྟོམ་པ་དང་སྟོམ་མིན་ལྟ་བུའི་གཟུགས་དགེ་མི་དགེའི་ཐོབ་པ་རང་གི་སྐད་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་དང་ཕྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཐོབ་པ་རྗེས་ཡོད་ཡིན་ནམ། བཏགས་ཡོད་ཡིན་ཞེ་ན། བྱེ་སྨྲ་རང་ལུགས་ལ་རྗེས་ཡོད་ཡིན་ཏེ། ལུང་ལས་རྗེས་ཡོད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། འཁོར་ལོས་བསྒྲུང་རྒྱལ་ལ་རྒྱལ་སྲིད་སྐྱ་བདུན་ལྷན་པར་ཐལ། དེ་ལྷན་པར་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ལ་དེ་བདུན་གྱི་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རང་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་རྣམས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་ཞིང་། འཁོར་ལོ་དང་ཆོར་བུའི་ཐོབ་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་གི་དོན་རིན་ཆེན་བདུན་ལ་དབང་བས་ལྷན། ཞེས་བརྗོད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་དེ་

གཉིས་གང་བཞེད་སྐབས་དང་སྦྱང་དགོས་པ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་མཐོང་ལམ་གྱི་ཐོབ་པས་ལམ་དེ་མཐོང་ལམ་པ་ལ་ལྟན་པར་བྱེད། དེའི་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པས་ལམ་དེ་དང་དེའི་ཐོབ་པ་གཉིས་ཀ་གང་ཟག་དེ་ལ་ལྟན་པར་བྱེད། ཚོས་གསུམ་པོ་ཡང་ཡན་ཆུང་རྣམས་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི་ཐོབ་པ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མ་ཐོབ་མ་བསྒྲིས་ལུང་མ་བསྟན། །འདས་མ་སྐྱེས་ཀྱི་དེ་རྣམ་གསུམ། །འདོད་སོགས་གཏོགས་དང་བྲེ་མེད་ཀྱིའམ། །ལམ་མ་ཐོབ་པ་སོ་སོ་ཡི། །སྐྱེ་བོར་འདོད། ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། ངོ་བོ་མ་བསྒྲིས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པ་དང་། ཐོབ་བྱ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་མ་ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་གཡོད་ཀྱང་། ཐོབ་བྱ་ད་ལྟ་བའི་མ་ཐོབ་པ་ད་ལྟ་བར་མེད་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་གང་རུང་དུ་གཏོགས་པ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་མ་ཐོབ་པ་སོ་སྐྱེ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ལུང་མ་བསྟན་གང་ཞིག་བསྒྲིས་ལུང་མ་བསྟན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཡོད་པ་གང་ཞིག་དག་མི་དག་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་ཅ་ཆད་པ་དང་མི་དག་པ་སྣང་བའི་རྒྱུད་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དབྱ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གསུམ་གང་རུང་དུ་གཏོགས་པ་ཡང་དེར་ཐལ། འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་གང་གི་མ་ཐོབ་པ་ཡོད་ཀྱང་འདོད་ཁམས་སུ་གཏོགས་ཤིང་། དེས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ལའང་སྣང་འོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་ཐོབ་པ་

ནི་ཚོས་དབང་མི་བཙན་པར་རྟེན་དབང་བཙན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁམས་ལས་འདས་པ་དྲི་མེད་འགོག་གཉིས་ཀྱིའང་མ་ཐོབ་པ་ཁམས་སུ་གཏོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལམ་མ་ཐོབ་པ་ཞེས་སོགས་གཞུང་ཤད་པ་ཟེད་དང་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སྐྱེ་ལ་གང་ཟག་གི་ས་ཁྲབ་པར་བསྟན་ནམ་དྲྭད་དོ། །མ་ཐོབ་པ་དེ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་དུས་ཀྱང་ཡོད་དེ། དེ་ཐོབ་དང་། ས་འཕོས་ནས་ནི་རྣམ་ཉམས་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཐོབ་བྱའི་ཚོས་དེ་ཐོབ་ན་དེ་མ་ཐོབ་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ས་གཞན་དུ་འཕོས་པའི་སྐྱོ་ནས་ཀྱང་མཉམ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

སྒོལ་མཉམ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་སྒོལ་མཉམ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སྒོལ་མཉམ་སེམས་ཅན་འདི་བའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སེམས་ཅན་ཐན་ཆུན་འདྲ་བར་བྱེད་པའི་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཡོད་ཞིག་ལ་འཇོག་ཅིང་། དབྱེ་ན་ཐ་དད་མིན་པའི་སྒོལ་མཉམ་དང་། ཐ་དད་པའི་སྒོལ་མཉམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཚན་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གང་སྟེལ་དུ། གཡོ་བ་རང་བཞིན་མཚུངས་གྱུར་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལྟར་མི་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་པའི་ལུས་ཀྱི་གཡོ་བ་སོགས་ལས་མིར་དཔོག་པའང་མིར་མཉམ་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

འདུམེས་མེད་པ་བཤད་པ།

བཞི་པ་འདུམེས་མེད་པ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འདུམེས་མེད་པ་པ་འདུ་མེས། །མེད་པང་མེམས་དང་མེམས་བྱུང་རྣམས། །འགོག་པའོ་རྣམ་སྨིན་དེ་འབྲས་ཚེ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ན་ཡོད་པའི་འདུམེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་དང་ལྡན་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་ལྟ་ཞིག་ལ་འཇོག་ཅིང་། ལྟ་དེའི་ཁྱད་པར་ཡང་རྣམ་སྨིན་འབྲས་ཡིན་པ་དང་། ཤེ་ནས་དེས་པར་འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་དེ་དག་འཆི་བའི་ཚེ་འདུམེས་བ་མ་གཏོགས་གཞན་གྱི་ཚེ་མི་འབྱུང་སྟེ། མདོ་ལས་མེམས་ཅན་དེ་དག་དུས་དེང་མོ་ཞིག་ཏུ་འདུག་སྟེ། འདུམེས་སྐྱེས་ནས་གནས་དེ་ནས་འཆི་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་དེ་དེ་མི་འཐད་དེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་དབང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་དབང་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་དབང་འབྱོར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ལྡན་ཞིང་མངོན་གྱུར་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

སྟོམས་འཇུག་གཉིས་བཤད་པ།

ལྟ་པ་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འདུམེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་དང་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བཤད་དུ་

ཡོད་དེ། དེ་བཞིན་འདུ་ཤེས་མེད་སྨོན་འཇུག བསམ་གཏན་ཐ་མར་འབྱུང་འདོད་པས། །དགེ་བའོ་སྐྱེས་ནས་ཚོར་འགྱུར་ཉིད། །འཕགས་པའི་མ་ཡིན་དུས་གཅིག་འཐོབ། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། སྨོན་འཇུག་དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་བདུན་ལྡན་དུ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚུལ་ནི། དགག་བྱ་འགོག་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ་མེམས་མེམས་བྱང་བཟེན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་འགོག་པའི་ཕྱིར། སའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། བསམ་གཏན་ཐ་མ་སྟེ་བཞི་པའི་སས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། འདུ་ཤེས་སུན་འབྱིན་པའི་རྣམ་པར་དེས་པར་འབྱུང་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོར་འགྱུར་གྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། སྐྱེས་ནས་ཚོར་འགྱུར་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། སོ་སྐྱེ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། འཕོབ་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། རང་གི་ཕོབ་པ་རང་དང་ལྡན་ཅིག་ཁོ་ནར་འཕོབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འགོག་སྨོས་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འགོག་པ་ཞེས་པའང་དེ་བཞིན་ཉིད། །འདི་གཉས་དོན་དུ་སྨིད་ཅེ་སྐྱེ། །དགེ་བའོ་གཉིས་སུ་སྡོང་འགྱུར་དང་། །མ་དེས་འཕགས་པའི་སྤྲོང་བས་འཕོབ། །ཐུབ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་ཕོབ་བྱ། །དང་པོ་མ་ཡིན་སྐད་ཅིག་མ། །སུམ་ཅུ་རྩ་བཞིས་ཕོབ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྨོམས་འཇུག་དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་བདུན་ལྡན་དུ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡི་ཚུལ་ནི། དགག་བྱ་འགོག་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྨོམས་འཇུག་དེ་བཞིན་དུ་མེམས་མེམས་བྱང་རགས་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར། ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་

ལྡན་ཏེ། ཚོར་འདུ་རགས་པས་སྐྱོ་ནས་ཞེ་བར་གནས་པའི་བསམ་པས་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། སའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། སྲིད་རྩེའི་སར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་བསྒོམས་པ་ལས་སྲིད་རྩེར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོང་འགྱུར་གྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། སྐྱེ་གནས་ཆོང་འགྱུར་དང་། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་ཆོང་འགྱུར་དང་། རྣམ་སྨིན་ཆོང་བར་མ་དེས་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་ འོང་འདོད་ཁམས་སུ་འགོག་སྒོམས་སྐྱེད་ནས། སྲིད་རྩེར་སྐྱེ་བས་སྐྱེད་ན་སྐྱེ་གནས་ཆོང་འགྱུར་དང་། དེ་ཉམས་ནས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས། ཡང་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ཐོབ་པ་ཞེག་གིས་སྐྱེད་ན་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་ཆོང་འགྱུར་དང་། དགྲ་བཅོམ་པས་སྐྱེད་ན་ཆོང་བར་མ་དེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྐེན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐོབ་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། ཐུབ་པ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྤྲོང་བ་འབད་རྩོལ་གྱི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པས་འབད་རྩོལ་ལ་མི་ལྟོས་ཏེ། ཟག་པ་ཟད་པའི་དུས་སུ་སྒོམས་འཇུག་དེ་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་མ་བརྟེན་པའི་དང་པོར་འགོག་པ་ལ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རོ་རྗེ་གདན་དུ་ཤེས་བརྗོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་སྲིད་རྩེའི་སྒོམ་སྐང་དགྱེའི་གཉེན་པོ་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་རྣམ་སྤྱོལ་ལམ་དགུ་སྟེ་སུམ་ཅུ་རྩ་བཞི་བསྒོམས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་མེམས་མེད་ཀྱི་སྒོམས་འཇུག་གཉིས་ལུས་རྐེན་གང་ལ་བཞག་ཅེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། གཉིས་ཀ་འདོད་དང་གཟུགས་རྐེན་ཅན། །འགོག་པ་དང་པོར་

མིའི་ནང་ངུ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཀ་འདོད་གཟུགས་གང་
ཟུང་གི་རྟེན་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང་། འགོག་སྟོམས་གཅོ་ཚེར་མིའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར། མིའི་རྟེན་ཁོ་ན་ལས་ཐོབ་པར་ནི་མ་དེས་ཏེ། འདོད་ལྷའི་རྟེན་ཅན་ཀྱི་ཕྱིར་མི་
འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་ཀྱི་མིའི་རྟེན་ལ་འགོག་སྟོམས་ཐོབ་པ་སྟོན་སོང་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱི་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་མེད་པའི་ཕྱིར།

སྒོག་བཤད་པ།

དྲུག་པ་སྒོག་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སྒོག་ནི་ཚེ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཤུང་པ་གཉིས་
ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག སྒོག་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཅན་དང་
ཤེས་པ་ཁས་ལེན་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྒོག་ཡིན་ན་ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར་དང་། ཆུང་ལ་སྒོག་གི་མིང་གི་བཏགས་ནས་འདུག་པའི་ཕྱིར།

མཚན་ཉིད་བཤད་པ།

བདུན་པ་མཚན་ཉིད་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མཚན་ཉིད་དག་ནི་སྐྱེ་བ་དང་། །ཇི་
དང་གནས་དང་མི་རྟག་ཉིད། །དེ་དག་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་ལ་སོགས། །དེ་ཚོས་བརྒྱད་དང་
གཅིག་ལ་འདུག ཅེས་འབྱུང་བ་ལས་ཐོན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཚུལ་ནི་
འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ་ཇ་ན་གནས་པ་མི་རྟག་པ་སྟེ་བཞི་གཅིག་ཆར་སྐྱེ་
ཞིང་བྱེད་ལས་ཀྱང་དང་པོས་སྐྱེད་པར་བྱེད། གཉིས་པས་རྣམ་པར་སྣང་

པས་གནས་པར་བྱེད། བཞི་པས་འཇིག་པར་བྱེད། ཅེས་སྨྲང་ཀེ་སྨྲ་དོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་མདོ་ལས། གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན་འདུས་བྱས་ལ་སྐྱེ་བར་ཡང་མངོན་ནོ། །འཇིག་པར་ཡང་མངོན་ནོ། །གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་མངོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གནས་པ་མ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན་གནས་པ་མ་བསྟན་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། གནས་པ་གཞན་འགྱུར་དང་སྦྱོལ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བཀྲ་ཤིས་དང་རྟ་ནག་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གནས་པ་ཚགས་པའི་གཞི་ཡིན་པས་དེ་ལ་མི་ཚགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཆད་པོ་ཁ་ཅིག འདི་སྐད་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་དང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་མེམས་ཅན་སྐྱོ་བ་སྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་གནས་པ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར་སྨྲ་བ་ནི། རང་འགྲེལ་དང་དོན་གསལ་དང་། གང་སྐེལ་གསུམ་གང་དུ་ཡང་མ་བཤད་དོ། །ཁོ་ན་རེ་སྐྱེ་བ་འདུས་བྱས་ཡིན་ན། སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་སོགས་བཞི་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། འདུས་བྱས་གཅིག་སྐྱེ་བའི་ཚེ་སྐྱེ་བ་དེ་ཚོས་བརྒྱད་དང་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་ཚོས་གཅིག་ལ་བྱེད་པ་འདྲུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་སྐྱེ་བས་འདུས་བྱས་དང་། རང་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྒ་བ་སོགས་གསུམ་དང་། དེའི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་སོགས་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་མ་འོངས་པ་ནས་ད་ལྟར་བ་འཇིག་པར་བྱེད་པ། འདུས་བྱས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བས་དེའི་རྒ་བའི་སྐྱེ་བ་གཅིག་བྱ་སྐྱེད་པར་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྒ་བས་རང་མ་གཏོགས་པའི་དེའི་སྐྱེ་བ་

སོགས་བརྒྱད་ཀྱིངས་བར་བྱེད། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆ་བའི་ཆ་བས་དེའི་ཙ་བའི་ཆ་བ་དེ་གཅིག་ལུ་ཀྱིངས་བར་བྱེད། འདུས་བྱས་ཀྱི་གནས་བས་ཀྱང་། རང་མ་གཏོགས་པའི་དེའི་སྐྱེ་བ་སོགས་བརྒྱད་འཇིག་པར་བྱེད། དེའི་གནས་པའི་གནས་བས་དེའི་ཙ་བའི་གནས་པ་གཅིག་ལུ་འཇིག་པར་བྱེད། འདུས་བྱས་ཀྱི་མི་རྟག་བས་རང་མ་གཏོགས་པའི་དེའི་སྐྱེ་བ་སོགས་བརྒྱད་འཇིག་པར་བྱེད། དེའི་མི་རྟག་པའི་མི་རྟག་བས། དེའི་ཙ་བའི་མི་རྟག་པ་གཅིག་ལུ་འཇིག་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་དམ་མི་སྐྱེད། སྐྱེད་ན་མ་འོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་འོ། །ཞེས་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དག་མེད་པར་ནི། །སྐྱེ་བས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྒྱུ་རྐྱེན་མ་ཚོགས་པར་སྐྱེ་བ་ཁོ་ནས་བསྐྱེད་བྱ་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཚོགས་གསུམ་བཤད་པ།

བརྒྱད་པ་ཚོགས་གསུམ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མིང་གི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་ནི། །མིང་དང་བཀྱ་དང་ཡི་གེའི་ཚོགས་། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མིང་སྣད་ཅིག་སྡུ་ཕྱི་དུ་མ་འདུས་པའི་ཚོགས་པ་མིང་གི་ཚོགས། ཚིག་སྣད་ཅིག་སྡུ་ཕྱི་དུ་མ་འདུས་པའི་ཚོགས་པ་ཚིག་གི་ཚོགས། ཡི་གེ་སྣད་ཅིག་སྡུ་ཕྱི་དུ་མ་འདུས་པའི་ཚོགས་པ་ཡི་གེའི་ཚོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་སྡུན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། མིང་ཚིག་ཡི་གེ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་དེས་མ་ཁྱབ་

སྟེ། དེ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་ན་གཟུགས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་རྟོག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་དོན་གསལ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཚོགས་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་གཞན་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འདོད་དང་གཟུགས་གཉིས་སེམས་ཅན་སྟེན། །རྒྱུ་མཐུན་ལྡང་བསྟན་མིན་དེ་བཞིན། །སྐལ་མཉམ་རྣམ་པར་སྨིན་པའང་ཡིན། །ཁམས་གསུམ་པ་སྟེ་ཐོག་རྣམ་གཉིས། །མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་སྟོམས་འདྲུག་དང་། །མི་ལྡན་པ་དག་རྒྱུ་མཐུན་པ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཁམས་འོག་མ་གཉིས་གང་རུང་ཁོ་ནར་གཉིས་པ། རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པ། རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ། མ་བསྒྲིགས་ལྡང་མ་བསྟན་ཡིན་པ། རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ཡིན་པ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཡོད་པ། གོང་དུ་བཤད་པའི་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་ཐོབ་པ། རྒྱུ་དེ་གཉིས་ལས་བྱུང་བ། རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་རྒྱུ་གཉིས་པོ་དེ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སྟོམས་འདྲུག་གཉིས་དང་མི་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་མ་ཐོབ་པ་དག་ཀྱང་རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཞར་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ལ།

རྒྱུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཞར་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ནི། འོན་ཏུ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དག་མེད་པར་ནི། ཞེས་བྱུང་བ་ནི། དེ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་བཤད་པ་དང་། རྐྱེན་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་བཤད་པ་དང་། འབྲས་བུ་བཤད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོས་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་ཡང་གསུམ་ཡོད་དེ། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། དུས་དེས་བས་མཐུག་བསྟུ་བ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། བྱེད་རྒྱུ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། །སྐལ་མཉམ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། །ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དང་རྣམ་སྨིན་ཏེ། །རྒྱུ་ནི་རྣམ་པ་བྱུག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། བྱེད་རྒྱུ་སོགས་བྱུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱད་ཀྱང་མདོ་ཙོང་ཁའ་བྱ་ལས་བྱུག་ཀ་ཚང་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ལ་བྱུག་ལས། དང་པོ་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་དེ། རང་ལས་གཞན་པ་བྱེད་རྒྱུའི་རྒྱུ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འདུས་བྱས་དང་ཐ་དད་པའི་ཚོས་ཡིན་ན། འདུས་བྱས་ཀྱི་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་འདུས་བྱས་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་མི་བྱེད་པའི་ཚོས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་རྒྱུ་དེའི་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། བྱེད་རྒྱུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། བྱེད་རྒྱུ་བྱེད་པས་སྟོང་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། དང་པོ་དང་འདུས་བྱས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཚོས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་གང་ཞན་ཚུན་འབྲས། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་སྟོ་ནས་ཞན་ཚུན་ཞན་འདོགས་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་དང་། མཚན་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འབྱུང་བཞིན་སེམས་ཀྱི་རྟེས་འཇུག་དང་། །སེམས་དང་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་བཞིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པའི་འབྱུང་བཞི་དང་། སེམས་

ཀྱི་རྣེས་འཇུག་དང་། སེམས་ལྟ་བུ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། དེའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཀྱི་རྣེས་འཇུག་ཀྱང་ཡོད་དེ། སེམས་ལས་བྱུང་དང་སྤྲོམ་གཉིས་དང་། །སེམས་དང་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་དང་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་གཉིས་དང་། སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་ཏ་སོགས་དང་། སེམས་བྱུང་རྣམས་དང་། སྤྲོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་སོགས་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་སེམས་ཀྱི་རྣེས་འཇུག་ཏུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སེམས་ཀྱི་རྣེས་འཇུག་དུས་དང་ནི། །འབྲས་སོགས་དགེ་ལ་སོགས་པས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་རྒྱུ་མཚན་བཅུས་སེམས་ཀྱི་རྣེས་འཇུག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་དང་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། དུས་ཙམ་གཅིག་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་དང་། བྱལ་འབྲས་གང་རུང་གཅིག་པ་དང་། རྣམ་སྨིན་དང་རྒྱུ་མཐུན་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་དང་། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པ་གཅིག་པ་སྟེ་བཅུའི་སྐོ་ནས་དེའི་རྣེས་འཇུག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། སྐལ་མཉམ་རྒྱུ་ནི་འདྲ་བའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དགེ་བ་སྟ་མས་དགེ་བ་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་འཆད་པ་དགོས་ཏེ། རང་དོས་ས་བའོ་སྟང་སྐྱེས་རྣམས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རིས་གཅིག་པ་དང་། ས་གཅིག་པ་དང་། སྟང་སྐྱེས་པ་སྟེ་གསུམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱག་སྟེ། མཐོང་སྤང་གིས་སྤོམ་སྤང་གི་སྐལ་མཉམ་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་

པ་བྱབ་སྟེ། འདོད་པའི་མཐོང་སྤང་གིས་གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སྐལ་མཉམ་ཀྱི་རྒྱུ་མི་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱབ་སྟེ། ཆོས་གང་གི་དུས་སུ་མ་འོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་དེའི་སྐལ་མཉམ་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ལ་ནི་འདི་མ་ངེས་ཏེ། ས་དགུའི་ལམ་ནི་ཟག་ཚུན་དུ། །མཉམ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་ཀྱི་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཉེར་བསྟོགས་མི་སྡུགས་མེད་སོགས་ས་དགུའི་ལམ་ཟག་མེད་ནི་ཟག་ཚུན་དུ་སྐལ་མཉམ་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་དམན་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པས། མཉམ་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ཁོ་ན་མཉམ་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་བྱང་དེ་གཉིས་ཁོ་ནའི་ཡིན། །ཐོས་དང་བསམ་བྱང་ལ་སོགས་པ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་སྟོང་བྱང་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན། སྟོང་བ་ལས་བྱང་བའི་ཐོས་བྱང་དང་བསམ་བྱང་དང་། སྒོམ་བྱང་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་ཐོས་བྱང་གིས་མཉམ་པ་འདོད་པའི་ཐོས་བྱང་དང་ཁྱད་པར་ཅན་འདོད་པའི་བསམ་བྱང་གི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ཡོད། གཟུགས་ཀྱི་ཐོས་བྱང་གིས་དེའི་ཐོས་བྱང་དང་། སྒོམ་བྱང་གི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མཚུངས་ལྡན་རྒྱུ་ནི་སེམས་དག་དང་། །སེམས་བྱང་ཉེན་མཚུངས་ཅན་རྣམས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མཚུངས་ལྡན་ལྷས་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་ཐན་ཆུང་ཐན་འདོགས་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ཞེག་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུར་ཡང་འགྱུར་

བས་རྩོས་སོ་ཞེ་ན་མི་རྩོས་ཏེ། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུའི་རྒྱུ་བྱེད་པས་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་། དང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱིས་མེམས་མེམས་བྱུང་གི་རྒྱུ་བྱེད་པས་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུང་བཞག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མཐོན་པོ་རྣམས་ཐན་ཚུན་སྐྱོབས་སྐྱེད་ནས་འགྲོ་བ་དང་། ཟས་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ཐུན་མོང་དུ་པོངས་སྤྱོད་པ་བཞིན་ནོ། །བྱེད་རྒྱུ་ནི་བྱེ་སྨུ་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱིས། མདོ་སྡེ་པ་ཡན་གྱིས་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་བྱེད་རྒྱུང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚོས་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཐན་འདོགས་པ་ཞེག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་ཡང་སྔ་མ་བཞིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་པ་ཡན་གྱིས་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་པ་ཀུན་འགྲེའི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། ཀུན་འགྲེ་ཞེས་བྱ་ཁིན་རེ། ཤིན་ཏུ་ཉེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤ་ཟའི་ཤ་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཤ་ལ་སོགས་པ་ཤ་ཉིད་ཡིན་ཡང་ཤ་ཟའི་ཤ་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཤ་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤ་ཟའི་ཤ་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཤ་ཉིད་ཡིན་ཡང་ཤ་ཟའི་ཤ་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤ་ཟའི་ཤ་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཤ་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་ཡང་ཤ་ཟའི་ཤ་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཤ་ཉིད

དང་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་གཉིས་འདས་པ་དང་དུ་ལྡང་བ་གཉིས་ལ་འཇོག་ བྱེད་རྒྱུ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གསུམ་ནི་དུས་གསུམ་ཀ་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར།

འབྲས་བུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། འདུས་བྱས་བྱལ་བཅས་འབྲས་བུ་ཡིན། །འདུས་མ་བྱས་ལ་དེ་དག་མེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མདོར་བཏུགས་འགོག་གཉིས་འབྲས་བུར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། འོན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཡོད་པར་ཐལ། འདུས་མ་བྱས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། སྤྱིར་འདུས་མ་བྱས་ལ་རྒྱུ་དྲུག་དང་འབྲས་བུ་ལྔ་གང་ཡང་མེད། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཀྱང་ལམ་གྱི་ཐོབ་འབྲས་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་དེའི་སྐྱེད་འབྲས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ཡོད་དེ། རྒྱུ་གང་གི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལྔ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྣམ་སྨིན་འབྲས་བུ་ཐ་མའི་ཡིན། །བདག་པོའི་འབྲས་བུ་དང་པོའི་ཡིན། །རྒྱུ་མཐུན་སྐལ་མཉམ་ཀུན་འགྲོ་བའི། །སྐྱེས་བུ་པ་ནི་གཉིས་ཀྱི་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྣམ་སྨིན་འབྲས་ནི་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུའི་འབྲས་བུ་དང་། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ནི་བྱེད་རྒྱུའི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་

འགྲོའི་འབྲས་བུ་དང་། སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉེས་པ་འབྲས་བུ་ལྡ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ལ་ལྡ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་རྣམ་སྨིན་འབྲས་ཡོད་དེ། རྣམ་སྨིན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་ཚོས། །སེམས་ཅན་བརྙོད་ལུང་བསྟན་ཕྱིས་འབྱུང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མ་བསྒྲིགས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པ། རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པ། ལུང་དུ་བསྟན་པའི་རྣམ་སྨིན་རྒྱུའི་ཕྱིས་འབྱུང་བ་སྟེ། ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་ཞེག་ལ་བརྙོད་པའི་ཕྱིར། གཉེས་པ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་མཐུན་རྒྱུ་དང་འདྲ་བའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རང་རྒྱུ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུའི་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུའི་འབྲས་བུད་གྱུར་པ་ཞེག་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱལ་འབྲས་ཡོད་དེ། བྱལ་བ་ཆོ་ཡི་ཟད་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བྱལ་བ་ཞེག་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཡོད་དེ། གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་སྐྱེས་པའི། །འབྲས་དེ་སྐྱེས་བུ་བྱེད་ལས་སྐྱེས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྒོམ་ལམ་ཚོས་མཚོག་ལས་མཐོང་ལམ་སྦྱག་བསྒལ་ཚོས་བཟོད་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་ཞེག་ལ་བརྙོད་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་བདག་འབྲས་ཡོད་དེ། སྔོན་བྱུང་མ་ཡིན་འདུས་བྱས་ནི། །འདུས་བྱས་ཁོ་ནའི་བདག་པོའི་འབྲས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རང་རྒྱུའི་སྔོན་དུ་བྱུང་བ་མིན་པའི་འདུས་བྱས་སུ་ཐྱུང་བ་ཞེག་ལ་བརྙོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་དང་། བདག་འབྲས་མི་འགལ། དེ་གཉེས་དང་རྣམ་སྨིན་འབྲས་དང་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་མི་འགལ་ལ། བྱལ་འབྲས་ནི་འབྲས་བུ་གཞན་དང་

འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་ཡིན་ན་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་དང་། བདག་འབྲས་གཞིས་ཀ་ཡིན་དགོས། རྟག་སྐྱིན་འབྲས་ཉིད་རྒྱུ་མཐུན་འབྲས། སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས། བདག་འབྲས་གསུམ་གཅིག་ཡིན། བྱལ་འབྲས་དང་འབྲས་བུ་གཞན་བཞི་གང་རུང་གི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར།

རྒྱུ་འབྲས་གཞིས་ཀ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོས་བཤད་པ།

གསུམ་པ་རྒྱུ་འབྲས་གཞིས་ཀ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོས་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྒྱུས་འབྲས་བུ་འབྱིན་འཇིན་གྱི་དུས་དང་། འབྲས་བུ་རྟམས་རྒྱུ་དུ་ལས་སྐྱེས་བསྟན་པ་གཞིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཐུ་པོ་ད་ལྟར་འབྲས་བུ་འཇིག། །གཞིས་ནི་རབ་ཏུ་འབྱིན་པར་བྱེད་། ད་ལྟར་གྱི་དང་འདས་པ་དག གཅིག་ནི་འདས་པས་འབྱིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྒྱུ་ཕྱི་མ་ཐུས་ད་ལྟ་ཁོ་ནར་འབྲས་བུ་འཇིག ལྟན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་དང་མཚུངས་ཐུན་རྒྱུ་གཞིས་ནི་དང་བྲལ་དུས་ཁོ་ནར་འབྲས་བུ་འབྱིན། སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགྲོ་གཞིས་ནི་ད་ལྟར་གྱི་མཐྱག་ཐོགས་དང་། འདས་པ་དག་ཀྱང་འབྱིན། རྟམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ནི་འདས་པ་ཁོ་ནས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞིས་པ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མཚུངས་ལྡན་རྟམས་རྒྱུ་དུ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པ་རྟམས་རྒྱུ་དུ་ལས་སྐྱེས་པ་གཞིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་རྟམ་སྨིན་སྐྱེས། །ལྷག་དང་དང་པོ་འཕགས་རིམ་བཞིན། །རྟམ་སྨིན་ཀུན་འགྲོ་དེ་གཞིས་དང་། །སྐལ་མཉམ་མ་

གཏོགས་ལྡན་ལས་སྐྱེས། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་མ་གཏོགས་རྒྱུ་ལྡན་ལས་སྐྱེས། རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ནི་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་མ་གཏོགས་ལྡན་མ་ལྡན་ལས་སྐྱེས། ལྡན་མ་རྣམས་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་རྒྱུ་བཞི་ལས་སྐྱེས། སྤྲུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ནི་དེ་གཉིས་དང་སྐལ་མཉམ་མ་གཏོགས་གཞན་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མཚུངས་ལྡན་མ་གཏོགས་གཞན་དེ་བཞིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་གཟུགས་ཅན་རྣམས་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་མ་གཏོགས་གཞན་ཉོན་མོངས་ཅན་སོགས་བཞིར་བྱེ་ནས། སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་རྗེ་ལྡན་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

རྒྱན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མདོར་བསྡུན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྒྱན་ནི་བཞི་པོ་དག་ཏུ་གསུངས། །རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུ་ལྡུ་ཡིན། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སྐྱེས་པ་རྣམས། །ཐ་མ་མིན་མཚུངས་དེ་མ་ཐག དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དོ། །བྱེད་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བདག་པོར་བཤད། ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། རྒྱུའི་རྒྱན་དེ་མ་ཐག་རྒྱན། དམིགས་རྒྱན་བདག་རྒྱན་དང་བཞི་ཡོད་ཅིང་། རྒྱུ་བྱག་གི་བྱེ་མ་ལྡ་རྒྱའི་རྒྱན་དང་། ལྷག་མེད་ཀྱ་འདའ་ཁ་མ་ཡིན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་ད་ལྟར་བ་ལྡ་བྱ་དེ་མ་ཐག་རྒྱན་དང་།

ཚོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་རྒྱན། བྱེད་རྩུ་ལྟ་བུ་བདག་རྒྱན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྒྱན་འདི་དག་དུས་གང་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྩུ་གཉིས་པོ་དག་འགག་པ་ལ། །བྱ་བ་བྱེད་དོ་གསུམ་པོ་ནི། །སྐྱེ་ལའོ་དེ་ལས་གཞན་པ་ཡི། །རྒྱན་དག་དེ་ལས་ཟློག་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྩུ་རྒྱན་དུ་གྱུར་པའི་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྩུ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྩུ་གཉིས་པོས་འབྲས་བུ་འགག་བཞིན་པ་དེ་ལྟར་བ་ལ་བྱ་བ་བྱེད། སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་འཛོ་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྩུ་གསུམ་པོས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མ་འོངས་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད། གཞན་དེ་མ་ཐག་རྒྱན་དང་དམིགས་རྒྱན་དག་གིས་ནི་སྔར་བཤད་པའི་རིམ་པ་ཟློག་སྟེ་སྐྱེ་བ་མ་འོངས་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། འགག་པ་དེ་ལྟར་བ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དངོས་པོ་གང་རྒྱན་དུས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། བཞི་ཡིན་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས། །གསུམ་གྱིས་སྟོམས་པར་འདྲུག་པ་གཉིས། །གཞན་ནི་གཉིས་པོ་དག་ལས་སྐྱེས། །དབང་ཕྱུག་སོགས་མིན་རིམ་སོགས་ཕྱིར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྒྱན་བཞི་ཡིན་སེམས་སེམས་བྱུང་སྐྱེད་པ་ཡང་། དམིགས་རྒྱན་མ་གཏོགས་རྒྱན་གསུམ་གྱིས་སེམས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འདྲུག་གཉིས་སྐྱེད། གཞན་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ནི་རྩུ་རྒྱན་དང་བདག་རྒྱན་གཉིས་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་དབང་ཕྱུག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་ཀྱིས་བྱས་པ་ནི་རྣམ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འབྱུང་བས་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འགྱུར་སོགས་སྐྱེད་ན། རྡེ་ཁྱང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དེའི་རྩུ་འབྱུང་བ་རྣམ་པ་

གཉིས། །འབྱུང་ལས་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་ལྔ། །འབྱུང་གྱུར་རྣམ་གསུམ་པན་ཚུན་དུ། །འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་དེ་རྣམས་གཅིག ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། འབྱུང་བས་འབྱུང་བ་སྐྱེད་ན་སྐལ་མཉམ་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་བྱེད། འབྱུང་བས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་ན་སྐྱེད་པ་དང་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། གནས་བྱེད་པ་དང་། སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། འཕེལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་ལྔའི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྱུང་འགྱུར་ཕན་ཚུན་དུ་སྐྱེད་ན་སྐལ་མཉམ་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བའི་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་པ་དང་། འབྱུང་འགྱུར་རྣམས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་སྐྱེད་ན། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་གཅིག་ལུ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། སེམས་བཙུ་གཉིས་བཤད་པ་དང་། སེམས་ཉི་ཤུ་བཤད་པ་དང་། སེམས་བཙུ་གཉིས་གང་ལས་གང་སྐྱེད་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལའང་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དབྱེ་བ་དང་དེ་དག་དེ་མ་ཐག་ཆྭེན་དུ་སྟོང་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། འདོད་ཡིད་དག་དང་མི་དག་དང་། །བསྒྲིགས་པ་དང་མ་བསྒྲིགས་པ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དག་ན། །མི་དག་ལས་གཞན་ཟག་མེད་གཉིས། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འདོད་པའི་དག་མི་དག །བསྒྲིགས་ལུང་མ་བསྟན། མ་བསྒྲིགས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་བཞི། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་མི་དག་བའི་སེམས་གཉིས་དོན་བས་གསུམ་གསུམ། སྟོབ་མི་སྟོབ་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་དག་དེ་མ་ཐག་ཆྭེན་དུ་སྟོང་བ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་ཚེ་དེ་

མ་ཐག་རྒྱན་དུ་སྣང་བ། ས་མཚྭངས་བའི་ཚེ་དེ་ཉིད་དུ་སྣང་བ། ཉིང་མཚམས་སྦྱོང་བའི་ཚེ་དེ་ཉིད་དུ་སྣང་བ། སྟོམས་བར་འཇུག་བའི་ཚེ་དེ་ཉིད་དུ་སྣང་བ། སྟོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བའི་ཚེ་དེ་ཉིད་དུ་སྣང་བ། སྟོམས་འཇུག་ཏོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་བའི་ཚེ་དེ་ཉིད་དུ་སྣང་བ། སྐྱེལ་བ་ལ་འཇུག་བའི་ཚེ་དེ་ཉིད་དུ་སྣང་བ། སྐྱེལ་བ་ལས་ལྡང་བའི་ཚེ་དེ་ཉིད་དུ་སྣང་བ་དང་བརྒྱད་དུ་ཡོད་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་བླུབ་སྟེ། བཅུ་གཉིས་པོ་རང་རང་གི་རིགས་འདྲ་མས་རང་རང་གི་རིགས་རྒྱུན་ཕྱི་མའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱན་བྱེད་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བླུབ་སྟེ། བཅུ་གཉིས་པོས་རང་དང་རིགས་མི་གཅིག་ཀྱང་ས་མཚྭངས་བའི་སེམས་ཕྱི་མའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱན་བྱེད་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བླུབ་སྟེ། ཏོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་འཆི་སེམས་བྱས་ནས། རྣམ་ཤེས་གཞན་སྐྱེ་ན་ཡོད་བའི་ཕྱིར། ཏོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་འཆི་སེམས་བྱས་ནས་རང་ས་དང་འགས་སར་སྐྱེ་ན་ཡོད་ཀྱང་གོང་སར་མི་སྐྱེ། དགེ་སེམས་དང་མ་བསྡིབས་ལྡང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཀྱི་འཆི་སེམས་བྱས་ནས། རང་ས་གོང་ས་འགས་ས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་ན་ཡོད་བའི་ཕྱིར། བཞེ་ས་བླུབ་སྟེ། འགས་སའི་དགེ་སེམས་ཀྱིས་གོང་སའི་དགེ་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱན་བྱེད་ས་ཡོད་བའི་ཕྱིར། འདོད་བའི་དགེ་སེམས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་སེམས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱན་བྱེད་ས་ཡོད། གཟུགས་ཀྱི་དགེ་སེམས་ཀྱིས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་སེམས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱན་བྱེད་བ་ཡོད་བའི་ཕྱིར། འདོད་སེམས་ཀྱིས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱན་བྱེད་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་

རྟེན་དམིགས་པ་རྣམ་པ་གཉེན་པོ་སྟེ་རིང་བ་བཞིས་རིང་བའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་བྱང་སྟེ། གོང་སའི་དགེ་སེམས་ཀྱིས་འོག་སའི་དགེ་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱེད་པ་དང་། དེ་དང་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་སེམས་ཀྱིས་འདོད་པའི་དགེ་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ཡོད་དེ། གོང་སའི་བསྒྲེགས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་འོག་སའི་དགེ་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་གྱུར་ན། དེ་བས་འོག་སའི་དགེ་བ་བཟང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་བྱང་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་དགེ་སེམས་ཀྱིས་འདོད་པའི་སྤྱལ་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་སྤྱལ་སེམས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ལས། དང་པོ་འདོད་པའི་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་གསུམ་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སེམས་རྟེ་ཙམ་འབྱུང་བ་དང་། དེ་གསུམ་སེམས་རྟེ་ཙམ་ལས་འབྱུང་བ་ཡང་བཤད་ཡོད་དེ། འདོད་སེམས་དགེ་བ་ལས་སེམས་དགུ །དེ་ནི་བརྒྱད་པོ་ཁོ་ན་ལས། །མི་དགེ་བ་ནི་བཅུ་དག་ལས། །དེ་ལས་བཞི་སྟེ་བསྒྲེགས་དེ་བཞིན། །མ་བསྒྲེགས་པ་ནི་ལྔ་དག་ལས། །དེ་ལས་མཇུག་ཐོགས་སེམས་བདུན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འདོད་པའི་དགེ་སེམས་ལས་དེ་མ་ཐག་འབྲས་ཀྱི་སེམས་དགུ་འབྱུང་། འདོད་པའི་

དག་སེམས་དེ་ཉིད་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་སེམས་བརྒྱད་ལས་བྱུང་། འདོད་པའི་མི་དགེ་བའི་སེམས་ནི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་སེམས་བཅུ་ལས་བྱུང་། འདོད་པའི་མི་དགེ་བའི་སེམས་ལས་དེ་མ་ཐག་འབྲས་ཀྱི་སེམས་བཞི་འབྱུང་། འདོད་པའི་བསྒྲིགས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་སེམས་བཅུ་ལས་བྱུང་ཞེ་ན། དེ་ལས་དེ་མ་ཐག་འབྲས་ཀྱི་སེམས་བཞི་འབྱུང་། འདོད་པའི་མ་བསྒྲིགས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ནི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་སེམས་ལྔ་ལས་བྱུང་། དེ་ལས་དེ་མ་ཐག་འབྲས་ཀྱི་སེམས་བདུན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཟུགས་ཀྱི་སེམས་ལ་སྦྱར་ནས་ཀྱང་། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ན་དགེ་ལས་བཅུ་གཅིག་གོ །དེ་ནི་དཀྱུ་ཡིས་མཛུག་ཐོགས་སུ། །བསྒྲིགས་པ་བརྒྱད་ལས་དེ་ལས་བྱུག ཚ་བསྒྲིགས་པ་ནི་གསུམ་ལས་སོ། །དེ་ལས་བྱུག་སྟེ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་དགེ་སེམས་ལས་དེ་མ་ཐག་འབྲས་ཀྱི་སེམས་བཅུ་གཅིག་འབྱུང་། དག་སེམས་དེ་ཉིད་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་སེམས་དཀྱུ་ལས་བྱུང་། དེའི་བསྒྲིགས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ནི་སེམས་བརྒྱད་ལས་བྱུང་། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དེ་ཉིད་ལས་ནི་སེམས་བྱུག་འབྱུང་། དེའི་མ་བསྒྲིགས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ནི་སེམས་གསུམ་ལས་འབྱུང་། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དེ་ལས་ནི་སེམས་བྱུག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ལའང་སྦྱར་ནས་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་པའང་། དེའི་ཚུལ་འོ་དགེ་བ་ལས། སེམས་དཀྱུ་དག་གོ་དེ་བྱུག་གོ །བསྒྲིགས་པ་ལས་བདུན་དེ་དེ་བཞིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས།

གཟུགས་མེད་ཀྱི་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གཟུགས་ལ་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་སེམས་ལས་སེམས་དགུ་འབྱུང་། སེམས་དེ་ཉིད་དུག་གི་རྣེས་སུ་འབྱུང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ལས་ནི་སེམས་བདུན་འབྱུང་། ལུང་མ་བསྟན་དེ་ཡང་སེམས་བདུན་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་གཉིས་ལའང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དང་རྒྱུན་ཅན་སྣང་དུ་ཡོད་དེ། སྒོབ་པ་བཞི་ལས་དེ་ལས་ལྡུ། །མི་སྒོབ་པ་ནི་ལྡུ་ལས་སོ། །དེ་ལས་སེམས་ཀྱི་བཞི་དག་གོ །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྒོབ་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་བཞི་ལས་བྱུང་། ཟག་མེད་དེ་ལས་ནི་སེམས་ལྡུ་འབྱུང་། མི་སྒོབ་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་ལྡུ་ལས་བྱུང་། ཟག་མེད་དེ་ལས་ནི་སེམས་བཞི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སེམས་ཉེ་ཤུ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། བཅུ་གཉིས་དེ་དག་ཉེ་ཤུར་ཡང་། །གསུམ་དུའོ་སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ་དང་། །སྤྱོད་བྱུང་དགེ་རྩམ་གཉིས་ཟེ་ནས། །རྩམ་སྨིན་སྐྱེས་དང་སྤྱོད་ལམ་པ། །བཟོ་ཡི་གནས་དང་སྨྲལ་པ་དང་། །འདོད་ན་ལུང་བསྟན་མིན་རྩམ་བཞེད། །གཟུགས་ན་བཟོ་མ་གཏོགས་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་སེམས་ལ་སྐྱེས་ཐོབ་དང་སྤྱོད་བྱུང་གཉིས་གཉིས་སུ་ཟེ་བས་སེམས་དྲུག འདོད་པའི་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ལ་རྩམ་སྨིན་སྐྱེས་ཀྱི་སེམས་དང་། སྤྱོད་ལམ་པའི་དང་། བཟོ་གནས་པའི་དང་། སྨྲལ་པའི་སེམས་ཏེ་བཞི། གཟུགས་ཀྱི་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ལ་བཟོ་གནས་པ་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་གསུམ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྩམ་སྨིན་སྐྱེས་ཀྱི་སེམས། ཁམས་གསུམ་

གྱི་སྒྲིབ་ལྷང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་གསུམ། འདོད་པའི་མི་དགེ་བའི་སེམས། ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སེམས་བཙུ་གཉིས་གང་ལས་གང་རྟེད་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་ཉོན་མོངས་ཅན། །དྲུག་དང་དྲུག་དང་གཉིས་རྟེད་དོ། །གཟུགས་སྐྱེས་དགེ་ལ་གསུམ་དག་གོ །སྒོ་བ་ལ་བཞི་ལྔག་ལ་དེ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་ཐོན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཚུལ་ནི་རང་འགྲེལ་དུ་སྟོན་ཚིག་མདོད་པ་ན། སྐྱེ་དང་སྟེམས་པར་འདྲུག་པ་དང་། །འདོད་ཆགས་བྲལ་དང་ཡོངས་ཉམས་དང་། །དགེ་བའི་ཉིང་མཚམས་སྦྱིན་བའི་ཚེ། །སེམས་དེ་ལྟན་པ་མིན་ལས་རྟེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། ཚེ་ལྟའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་བའི་ཕྱིར། ཁམས་གོང་མ་ནས་གོང་མར་སྐྱེ་བའི་ཚེ་དང་། ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ལ་སྟེམས་པར་འདྲུག་པའི་ཚེ་དང་། ས་དང་ས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཚེ་དང་། དགེ་བ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཚེ་དང་། སྐར་དགེ་བའི་ཉིང་མཚམས་སྦྱིན་བའི་ཚེ་དང་ལྟའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་བའི་ཕྱིར། ལྟ་ཚོ་དེའི་ཚེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་དེ་དང་དེ་དག་སྐར་མི་ལྟན་པ་གསར་དུ་དུ་རྟེད་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་གྱུར་ན་སྐར་མི་ལྟན་པའི་སེམས་དྲུག་རྟེད། གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་གྱུར་ན་ནའང་དྲུག་རྟེད། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནའང་གཉིས་རྟེད། གཟུགས་ཀྱི་དགེ་སེམས་ལས་གསུམ་རྟེད། སྒོ་བའི་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་ན་སྐར་མི་ལྟན་པའི་སེམས་བཞི་རྟེད། གོང་གི་སེམས་དྲུག་གི་ལྷག་མ་དྲུག་ལ་

ནི་སེམས་དེ་ཉིད་རྟེད་པའི་ཕྱིར།།

སྨྲས་པ།

རྣམ་དཔྱོད་དབང་པོ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས།།
ལེགས་བཞིད་དབང་པོ་སྟོང་གི་འོད་སྨྲས་པས།།
ཀུན་བྱང་དབང་པོ་བརྒྱིའི་ཁ་ཕྱེ་ཡིས།།
ཆོ་གསལ་དབང་པོ་ཤང་དྲུག་ལྡན་རྣམས་རོལ།།

ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཞིད་པ་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་གནས་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཞིད་པའོ། །སརྦ་མངྒ་ལམ།

གནས་གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་བསྟན་པ།

ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཤེས་བྱ་
རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་གནས་གསུམ་པ་བཞུགས་སོ། །

ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་བཤད་པ།

འདོད་ཁམས་བཤད་པ།

༄༅། །དེ་ལྟར་གནས་གཉིས་པ་བསྟན་པ་དེའི་མཇུག་ཏུ། ཁམས་གསུམ་པ་
ཡི་ཉོན་མོངས་ཅན། །ཞེས་གསུངས་ན། ཁམས་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གཏན་ལ་
འབེབས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན། ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་
ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་བཤད་པ་དང་། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་
པར་བཤད་པ། རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
ཡོད་དེ། འདོད་ཁམས། གཟུགས་ཁམས། གཟུགས་མེད་ཁམས་ཏེ་གསུམ་དུ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་དང་། །མི་རྣམས་དང་
ནེ་ཕྱོ་དྲུག་དག འདོད་པའི་ཁམས་ཡིན་དམྱལ་བ་དང་། །ཕྱིང་དབྱེ་བ་ལས་དེ་ཉི་
ཤུ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཚ་དམྱལ་བརྒྱད། ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་ཕྱིང་བཞིའི་མི།
འདོད་ལྷ་རིགས་དྲུག་སྟེ་ཉི་ཤུ་པོ་འདོད་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ཡོན་ལ་

དམིགས་ནས་སྲེད་པ་རྒྱས་རྒྱུང་གི་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ཙམ་མ་གཏོགས་སྐབས་འདིར་འདོད་ཁམས་གཞན་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་དམྱལ་བརྒྱད་དང་། ཉེ་འཁོར་བའི་དམྱལ་བ་ཚ་དམྱལ་གྱི་འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉེ་ཚེ་བའི་གནས་དང་། ཚེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་དེས། སྐྱིང་ཐན་བརྒྱད་སྐྱིང་བཞིའི་འཁོར་ཡིན་པའི་ཚ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཟུགས་ཁམས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་གཟུགས་ཁམས་ཡོད་དེ། གོང་མའི་གནས་དག་བཅུ་བདུན་ནི། གཟུགས་ཁམས་ཡིན་ཏེ་སོ་སོ་ཡི། །བསམ་གཏན་ས་ནི་གསུམ་པ་ཡིན། །བཞི་པ་ས་ནི་བརྒྱད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཚངས་རིས། ཚངས་པ་འདུན་ན་འདོན། ཚངས་ཆེན། འོད་ཆུང་། ཚད་མེད་འོད། འོད་གསལ། དགེ་ཆུང་། ཚད་མེད་དགེ་རྒྱས། སྨིན་མེད། བསོད་ནམས་སྐྱེས། འབྲས་བུ་ཆེ་བ། མི་ཆེ་བ། མི་གདུང་བ། ཐུབ་པོས་སྣང་བ། ཤིན་ཏུ་མཐོང་། འོག་མིན་ཏེ་བཅུ་བདུན་པོ་གཟུགས་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་སྐབས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཡང་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དམིགས་ནས་སྲེད་པ་རྒྱས་རྒྱུང་གི་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནས་དེ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡང་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་བསྒོམས་པས་དང་པོ་གསུམ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་

བསྒོམས་པས་གཉིས་པ་གསུམ་དང་། གསུམ་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་བསྒོམས་པས་གསུམ་པ་གསུམ་དང་། བཞི་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་བསྒོམས་པས་བཞི་པའི་དང་པོ་གསུམ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་སྟེལ་སྒོམ་ལྟ་བསྒོམས་པས་གནས་གཅོང་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདོད་ཁམས་དང་གཟུགས་ཁམས་ལ་བཆུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཡིན་པས་ནི་མ་ཁྱབ་སྟེ། འདོད་པའི་སྟོང་བཆུད་གཉིས་ཀ་འདོད་ཁམས་ཡིན། གཟུགས་ལའང་དེས་འཕེ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རང་འཕེལ་ལས། དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་བཅས་པ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སྟོང་དང་བཅས་པ་གཟུང་ན་ནི་ཆུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་བར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་ན་གནས་བཅུ་བདུན་པོ་འདི་དག་དེ་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ཆམས་དང་བཅས་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་མཚོན་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལྟ་དང་གནས་གཉིས་ཀ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡིན་པ་སོགས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཟུགས་མེད་ཁམས་བཤད་པ།

གསུམ་པ་གཟུགས་མེད་ཁམས་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་གནས་མེད་དོ། །སྐྱེ་བ་ལས་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །དེར་ནི་དེས་དང་སྲོག་ལ་ཡང་། །སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་བརྟེན་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་གནས་

གཞན་གོང་འོག་གི་དབྱེ་བ་མེད་ཅིང་། སྐྱེ་བའི་སྐོ་ནས། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས། ཅི་ཡང་མེད། སྲིད་རྩེ་དང་བཞིར་ཡོད། སེམས་ཀྱང་རིམ་སཐུན་པ་དང་། སྔོག་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་སྐྲག་ཐོག་པ་དང་སྐྱེ་བ་སོགས་ལ་ཡང་བརྟེན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོགས་བཞི་པོ་དེ་དག་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་འདོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འདོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྲེད་པ་རྒྱས་རུང་གི་ཁམས་ཡིན་པའི་ཚ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཁམས་གསུམ་པོ་དེར་གནས་པའི་འཕྲོ་བ་ལ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན། ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དེར་ནི་དམྱལ་སོགས་འཕྲོ་བ་ལྟ། །རང་གི་མིང་ཀྱི་བསྟན་དེ་དག ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ལུང་བསྟན་མིན། །སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་སྤྱིད་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་ལྟ་མི་སྣེ་དེགས་ལྟར་ཡོད། ལྟ་ཏོ་དག་མི་དགེ་གང་ཡང་མིན་པའི་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན། སེམས་ཅན་གང་ཡིན་འཕྲོ་བ་ལྟ་ཏོ་དེར་དེས་བ་མིན་བ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་འདི་དེར་ཐལ། བར་སྤྱིད་དེ་ལྟར་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གདགས་པར། སྐྱེ་གནས་བཞིས་འཕྲོ་བ་ལྟ་བསྟས་ཀྱི། འཕྲོ་བ་ལྟས་ནི་སྐྱེ་གནས་བཞི་མ་བསྟས་ཏེ། གང་ཞིག་མ་བསྟས་ཞེ་ན། སྤྱིད་པ་བར་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ལྟ་མ་ཡིན་ཡང་ལྟ་ཏོ་དེར་འདུས་སམ། ཞེ་ན། དེ་ནི་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟའི་འཕྲོ་བར་གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ས་ཡི་དངོས་གཞི་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་འཐད་པའི་ཕྱིར། མི་འམ་ཅི་དང་ཀུན་རྟོམས་ཀྱང་འཕྲོ་བ་ལྟར་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། དུད་འགྲོ་ཡིན་པས་སོ།།

གཉེས་པ་ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ།

རྣམ་ཤེས་གཞན་པ་བདུན་བཤད་པ།

གཉེས་པ་ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། རྣམ་ཤེས་གཞན་པ་བདུན་བཤད་པ། སེམས་ཅན་གྱི་གཞན་དགུ་བཤད་པ། རྣམ་ཤེས་གཞན་པ་བཞི་བཤད་པ། བདུན་དང་བཞིའི་བསྡུ་བ་དབྱུང་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ལུས་དང་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་དང་། །ལུས་ཐ་དད་ཅིང་འདུ་ཤེས་གཅིག་བཟློག་དང་ལུས་དང་འདུ་ཤེས་གཅིག གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་གསུམ་པོ་དག རྣམ་ཤེས་གཞན་པ་བདུན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལུས་དང་འདུ་ཤེས་གཉེས་ཀ་ཐ་དད་པ། ལུས་ཐ་དད་ཅིང་འདུ་ཤེས་གཅིག་པ། ལུས་གཅིག་ཅིང་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་པ། ལུས་དང་འདུ་ཤེས་གཉེས་ཀ་གཅིག་པ། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས། ཅི་ཡང་མེད་གསུམ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ཡོད་དེ། མི་དང་འདོད་ལྷ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོར་ཕྱིས་སྐྱེས་པའི་ལྷ་རྣམས་དང་པོ་ཡིན། ཚངས་པ་ཆེན་པོ་དང་། དེའི་འཁོར་གྱི་ལྷ་དག་གཉེས་པ་ཡིན། བསམ་གཏན་གཉེས་པའི་ལྷ་རྣམས་གསུམ་པ་ཡིན། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་བཞི་པ་ཡིན། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ནི་གོ་སྐབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་བྱབ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་པོང་ཚོད་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཐ་དད་ཅིང་། འདུ་ཤེས་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉེས་པ་བྱབ་སྟེ། ལུས་བཤད་པ་ལྷན་འདུ་ཤེས་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་སྟམ་པ་གཅོ་

འགོང་གཉིས་ཀ་ལ་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསུམ་པ་བྱའོ་སྟེ། ལུས་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་ཀྱང་། འདུ་ཤེས་དངོས་གཞིའི་ཡིད་བདེ་དང་། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་བཏང་སྙོམས་ལ་འཇུག་པ་རེས་འཇོག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བཞི་པ་བྱའོ་སྟེ། ལུས་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་ཅིང་། འདུ་ཤེས་དངོས་གཞིའི་སེམས་བདེ་ལ་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིའི་བདེ་བ་ཞི་བདེས་གཡོ་མི་ཀུས་པའི་ཕྱིར། འོན། ངན་སོང་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་། སྲིད་ཙེ་རྣམས་རྣམ་ཤེས་གནས་པར་མི་སྐྱེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན། ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ལྷག་མ་དེ་འཇོམས་བྱེད་ལྡན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་རྣམས་སུ་རྣམ་ཤེས་གནས་པ་འཇོམས་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་ཚ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་ལྡན་པའང་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་སྤྱག་བསྡལ་གྱི་དང་། གཉིས་པ་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་གིས་དང་། གསུམ་པ་འགོག་སྟོམས་ཀྱིས་འཇོམས་པའི་ཕྱིར།

སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དགུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དགུ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སྲིད་ཙེ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །སེམས་ཅན་གྱི་ནི་གནས་དགུར་བཤད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། གོང་གི་རྣམས་ཤེས་གནས་པ་བདུན་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་སྲིད་ཙེ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་བསྟན་པས། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དགུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞན་དན་སོང་བ་རྣམས་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སུ་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་

མཚན་ཡོད་དེ། མི་འདོད་བཞིན་གཞན་ཕྱིར་གཞན་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་རྣམས་གཞན་དེར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་གཞན་བའི་སྐྱོན་ནས་དེར་མ་བཤད་བའི་ཕྱིར།

རྣམ་ཤེས་གཞན་པ་བཞི་བཤད་པ།

གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་གཞན་པ་བཞི་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། གཞན་པ་དག་ནི་ཡང་བཞི་སྟེ། །ཟག་དང་བཅས་པའི་ཕུང་པོ་བཞི། །རང་གི་ས་པ་ཉིད་རྣམ་ཤེས། །འབའ་ཞིག་གཞན་པར་མ་བཤད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་བར་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཟག་མེད་དང་ས་གཞན་གྱི་ཕུང་པོ་མ་ཡིན་པས་ཁམས་གསུམ་པོ་རང་རང་གི་ས་པ་ཉིད་ཡིན། རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་པོའི་སྐྱན་མིན་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་ཉིད་རྣམ་ཤེས་གཞན་པར་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར།

བདུན་དང་བཞིའི་བསྡུ་བ་དག་པ།

བཞི་པ་བདུན་དང་བཞིའི་བསྡུ་བ་དག་པ་ཡོད་དེ། བསྡུ་ན་སྐུ་ནི་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྣམ་ཤེས་བདུན་གྱིས་བསྡུས་ལ་བཞིས་མ་བསྡུས་པ། བཞིས་བསྡུས་ལ་བདུན་གྱིས་མ་བསྡུས་པ། གཉིས་ཀས་བསྡུས་པ། གཉིས་ཀས་མ་བསྡུས་པ་དང་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ཡོད་དེ། གོང་གི་

རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདུན་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། ངན་སོང་དང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་། སྤྲིད་ཅེ་བའི་རྣམ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་བུ་གཉིས་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་བདུན་པོའི་འཁོར་གྱི་ཕུང་པོ་བཞི་ལྔ་བུ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།
དང་པོར་འཇུག་པའི་ཚུལ།

གང་ཟུ་འཇུག་པའི་སྐྱེ་གནས།

གསུམ་པ་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། དང་པོར་འཇུག་པའི་ཚུལ། བར་ཟུ་གནས་པའི་ཚུལ། མཐར་འཕྲོ་བའི་ཚུལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལའང་གཉིས་ཡོད་དེ། གང་ཟུ་འཇུག་པའི་སྐྱེ་གནས། གང་གི་འཇུག་པའི་བར་སྤྲིད་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བཤད་ཟུ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་སྤོ་ང་ལས་སྐྱེས་སོགས། སེམས་ཅན་སྐྱེ་གནས་བཞི་དག་ཏུ། །མི་དང་དུད་འགྲོ་རྣམ་པ་བཞི། །དམྱལ་བ་རྣམས་དང་ལྷ་རྣམས་དང་། །སྤྲིད་པ་བར་མ་རྫུས་ཏེ་སྐྱེ། །ཡི་དྭགས་མངལ་ནས་སྐྱེ་བའང་ཡོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། དབྱེ་བའི་དབང་ཟུ་བྱས་ན། སྤོང་སྐྱེས་སོགས་བཞི་ཡོད་པ་དང་། འགྲོ་བ་གང་ན་སྐྱེ་གནས་ཟུ་ཡོད་ཀྱི་དབང་ཟུ་བྱས་ན་མི་དང་དུད་འགྲོ་ལ་སྐྱེ་གནས་བཞིར་ཡོད། དམྱལ་བ་བ་དང་། ལྷ་དང་། བར་དོའི་སེམས་ཅན་རྣམས་བརྫུས་སྐྱེས་ཁོ་ནར་དེས། ཡི་དྭགས་བརྫུས་སྐྱེས་གཅོ་ཆེ་ཡང་མངལ་སྐྱེས་ཡོད་བར་མདོ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མི་ལ་སྐྱེ་གནས་བཞི་ཚང་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་ལྷ་ལེན་གྱི་བུ་ལྷ་བརྒྱ་དང་། དཔལ་ཀྱི་མི་དང་། རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ཀྱ་ལྷ་བུ་དང་། བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་སྐོང་སྐྱེས་དང་། མངལ་སྐྱེས་དང་། དོད་གཤེར་སྐྱེས་དང་། བརྟུལ་སྐྱེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུད་འགྲོ་ལ་སྐྱེ་གནས་བཞི་ཚང་ཡོད་དེ། དང་པོ་གསུམ་གོ་སྟབས་བར་ཟད་ཅིང་། བརྟུལ་སྐྱེས་ཀྱི་མཁའ་ལྡིང་དང་ཐུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། བརྟུལ་སྐྱེས་ཀྱི་མཁའ་ལྡིང་གིས་བརྟུལ་སྐྱེས་ཀྱི་ཐུ་ཟ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན་བརྟུལ་སྐྱེས་ལས་ཕེ་ལུས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། སྨོན་མེད་དེ། དེས་དེ་གསོན་པོར་ཟ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འཚེལ་ལས། ཡང་ན་རྫི་སྲིད་མཁའི་བར་དུ་ཟ་བར་བྱེད་ཀྱི་ཚོམ་པར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་གནས་བཞིའི་ཕྱི་མ་གསུམ་འགལ་ཡང་དང་པོ་གཉིས་མི་འགལ་ཞིང་། དམན་མཆོག་གི་རིམ་པ་ཡང་སྔ་མ་སྔ་མ་དམན་ལ། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་གཉིས་གཞན་སྨྲག་བསྟལ་བར་བྱེད་པ་འདྲ་ཡང་། རིམ་པ་བཞིན་རང་ལན་གཉིས་དང་གཅིག་ཏུ་སྨྲག་བསྟལ་བར་བྱེད། གསུམ་པས་གཞན་ལ་སྨྲག་བསྟལ་མི་བྱེད། བཞི་པས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་སྨྲག་བསྟལ་མི་སྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ནའང་། རྒྱལ་པོ་དོན་གྲུབ་བརྟུལ་སྐྱེས་ལ་མི་བརྟེན་པར་མངའ་སྐྱེས་མངོད་པ་ནི་དོན་ཆེན་པོ་གཟིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་ཏེ། ཉེ་དུ་ཤཱཀྱའི་རིགས་རྣམས་ཚོས་ལ་འཛུད་པ་དང་། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རིགས་སོ། །ཞེས་གཞན་དག་གི་རིམ་གྱི་སྐྱེད་པ་དང་། མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་མིར་གྱུར་པས་ཀྱང་གྲུབ་པ་འདི་ཐོབ་

བོ། །ཞེས་གདུལ་བྱ་སྨོ་བ་སྐྱེད་པའི་ཚེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་སྡུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་ཁ་ཟེར་བཟློག་པའི་ཚེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གང་གིས་འཇུག་པའི་བར་སྡེད་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འདིར་གང་འཚེ་དང་སྐྱེ་བ་ཡི། །སྡེད་པའི་བར་དུ་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འཚེ་སྡེད་དང་སྐྱེ་སྡེད་ཀྱི་བར་དུ་འབྱུང་བའི་སྡེད་པ་ཞེག་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་ཞེས་པ་མ་གཏོགས་བྱང་བ་ཞེས་མི་བརྗོད་དེ། བསྒོད་པའི་ཡུལ་དུ་མ་ཕྱིན་ཕྱིར། །སྡེད་པ་བར་མ་བྱང་བ་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྣམ་སྨིན་གྱི་ཟུང་པོ་རྗོགས་པར་མ་ཕྱིན་པའི་ཚ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རེ་སྐད་སྨས་པ་ལ་ཐལ་ཆེན་སྟེ་པ་སོགས་ན་རེ། མི་འཐད་དེ། བར་སྡེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཚེ་སྡེད་ཚད་ཙམ་ལས་སྐྱེ་སྡེད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་དེ་བྱད་བཞིན་དང་འབྲེལ་མེད་དུ་ཚད་ནས་བྱང་བ་བཞིན། ཞེས་རེ་རིགས་པས་མི་འཐད་དེ། འབྱུ་ཡི་རྒྱུན་དང་ཚོས་མཐུན་ཕྱིར། །སྡེད་པ་ཚད་ལས་བྱང་བ་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྐྱེ་སྡེད་དེ་རང་དང་འཚེ་སྡེད་ཀྱི་བར་དུ་མ་ཚད་པར་སྡེད་པའི་རྒྱུན་གྱི་འཕེན་པ་བྱང་བ་འབྱུ་ཡི་རྒྱུན་དང་ཚོས་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དེས་བགོད་པ་ཡང་རུང་མི་འཐད་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་བརྙན་མ་གྲུབ་ཕྱིར་བ་དང་། །མི་འདའི་ཕྱིར་ན་དེས་མ་ཡིན། །གཅིག་ན་ལྷན་ཅིག་གཉིས་མེད་ཕྱིར། །རྒྱུན་མིན་ཕྱིར་གཉིས་ལས་བྱང་

ཕྱིར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བྱད་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲུབ་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་དེའང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་དེར་གྲུབ་ཡུལ་གྱི་གོ་ས་གཅིག་ན་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་དགོས་པ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དཔེ་དོན་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། འཆི་སྲིད་དེ་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན། གཟུགས་བརྟན་བྱད་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་འབྱུ་བ་དེར་ཐལ། སྐྱེ་སྲིད་ཉིད་འཆི་སྲིད་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་གཙོ་བོའི་རྒྱུན་གཉིས་ལས་བྱུང་བ་མི་འཐད། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བྱད་བཞིན་དང་མེ་ལོང་དག་པ་སྟེ་གཙོ་བོའི་རྒྱུ་གཉིས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་གཞི་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐོགས་བཅས་ཀྱི་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་བསྟན་ཡོད་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བར་སྲིད་ཡོད་པར་ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། མཀུར་ནས་གསུངས་ཕྱིར་ཡོད་དེ་ཟ། །ལྷར་གསུངས་འགྲོ་མདོ་ལས་ཀྱང་གྲུབ། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། སྲིད་པ་བདུན་སྟོན་པའི་མདོར། སྲིད་པ་ནི་བདུན་ཏེ། དམྱལ་བའི་སྲིད་པ་དང་། ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་། དུད་འགྲོའི་སྲིད་པ་དང་། མིའི་སྲིད་པ་དང་། ལྷའི་སྲིད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་། སྲིད་པ་བར་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དགའ་བོ་མངལ་འཇུག་གི་མདོར། གནས་གསུམ་མངོན་དུ་གྱུར་ན་མའི་མངལ་དུ་བུ་ཚགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མ་རྟོག་ཞིང་རྨི་མཚན་དང་ལྡན་པ་དང་། ཤ་མ་ཚགས་པར་གྱུར་ཅིང་

ཐུབ་པ་དང་། དྲི་ཟ་ཡང་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་མདོར་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་སོགས་ལྟར་གསུངས་དང་། སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དེའི་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་ལ་གསུམ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་བྱང་པའི་ཕྱིར། བར་དོ་བ་དེ་ཡང་ལྷད་པར་གྱི་ཚེས་དྲུ་མ་དང་ལྡན་ཏེ། བྱད་གཟུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། མཐོང་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར། ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར། དབང་པོའི་ཁྱད་པར། ནུས་པའི་ཁྱད་པར། ཟས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཡོད་ཅིང་། ཁྱད་པར་གྱི་ཚེས་གཞན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱད་གཟུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ་དེར་ཐལ། དེ་ནི་འཕེན་པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། །སྟོན་དུས་སྤེད་འབྱུང་ཤ་ཚུགས་ཅན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གང་དུ་སྐྱེ་བའི་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྤེད་པའི་བྱད་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲོ་བ་གང་གི་བར་སྤེད་དང་། དེས་སྐྱེ་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་བླངས་པའི་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྤེད་པ་གཉིས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོན་དུས་ཀྱི་སྤེད་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ནི་འཆི་བའི་སྐད་ཅིག་ཙམ་ནོ། །སྐྱེ་བའི་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཉིད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྐྱེ་སྤེད་རྫོགས་ནས་འཆི་སྤེད་མཉམ་བར་གྱི་སྤེད་པ་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུམ་སྐྱུ་འཕྲུལ་ཆེན་མོའི་ལྟམས་སུ་ཞུགས་པའི་བར་སྤེད་དེ་མཚན་དང་དུས་བྱད་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱད་གཟུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་འཕད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཡུམ་གྱི་རྣི་ལམ་དུ་ཟློང་པོ་ཆེའི་སྡུ་ཀུ་དཀར་པོ་ལྟམས་སུ་ཞུགས་པར་གཟེགས་

པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་བ་ལོག་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པས་མཚན་མ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། རྒྱལ་པོ་ཀྱི་ཀྱི་རྣི་ལྟས་བཙུ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། ཆོས་ལྟན་རབ་འབྱོར་གྱིས། སྐང་ཆེན་དཀར་པོ་མཆེ་བ་དྲུག་ལྟན་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཆོགས་བཅད་དེ་སྟེ་སྟོང་གསུམ་པོ་གང་གི་ཀུང་ཆོགས་མ་ཡིན་པས་རང་ལུགས་སུ་བྱེད་མི་དགོས་ཤིང་། བྱེད་ནའང་ཡུམ་གྱི་རྣི་ལམ་དང་མཐུན་པར་ཆོགས་བཅད་དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་དེ། བ་ལང་དབྱར་འཁྲིགས་པ་མང་ལ། ཁྱི་སྟོན། རྟ་སོས། དོམ་དགྱུན་འཁྲིགས་པ་མང་པས་རྣམས་ཀྱི་བར་སྲིད་དུས་མིན་དུ་གྱུབ་ན་ཏི་ལྟར་བྱེད་ཅེ་ན། བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། རིམ་པ་བཞིན། བ་མིན། ལྷེ་སྤྲུང་། བོང་བུ། ཏེད་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་འགྲོ་བ་རིགས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཐོང་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་སོགས་ལྟ་ཡོད་པར་བྱུབ་སྟེ། རིགས་མཐུན་ལྟ་མིག་དག་པས་མཐོང་། །ལས་ཀྱི་རྣ་འབྱལ་ཤ་གས་དང་ལྡན། །དབང་པོ་ཀུན་ཚང་ཐོགས་མེད་རྒྱུ། །མི་རྟོག་དེ་ནི་ཏི་ཟའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བར་དོ་རིགས་མཐུན་དང་། ལྷའི་མིག་རྣམ་པར་དག་པས་མཐོང་བ། ལས་ཀྱི་རྣ་འབྱལ་གྱི་ཤ་གས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀུང་དགག་བར་མི་ནུས་པ། མིག་སོགས་དབང་པོ་ཀུན་ཚང་བ། རེ་ཞོ་སོགས་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་འགྲོ་ནུས་པ། འགྲོ་བ་གང་གི་བར་སྲིད་གྱུབ་ནས་གཞན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་མི་རྟོག་པ་དང་། ཁམས་ཟས་རགས་པ་མི་ཟ་བར་ཟས་སུ་དྲི་ཟ་བ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་

རྣམས་སམ། འཕྲོ་བ་གང་གི་བར་སྲིད་གྱུབ་ནས་གཞན་གྱི་མི་རློག་པ་དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་མདོ་ཚད་ལྡན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕྲོ་བ་གང་གི་བར་སྲིད་དང་། སྟོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་གཉིས་འཛེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་འཛེན་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འཕྲོ་བ་དེའི་བར་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་ན་དེའི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བས་ནི་མ་ཁྲབ་སྟེ། གཟུགས་སུ་ཉེར་འཕྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མངོན་པ་གོང་མར། ཅི་སྟེ་ན་རློག་གོ །དེ་ན་གནས་པ་ཡང་ལས་གསོག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་མཐུན་ནོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ལུགས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ལས་གསོག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ལུགས་དེ་ལ་གོང་སའི་རྟེན་ལ་འོག་སར་སྐྱེ་བའི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། གོང་སའི་རྟེན་ལ་འོག་སར་སྐྱེ་བའི་ལས་གསོས་འདེབས་པ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཙོ་སོགས་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་འཕྲོ་བ་ཡང་དེར་ཐལ། ཚེ་བོང་གཤགས་པའི་ནང་ནས་སྲོག་ཆགས་སྲིན་བུ་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མའི་མངལ་ལ་ནི་ཐོགས་ཏེ། མངལ་སྐོ་ནས་ངེས་པར་འཛུག་པའི་ཕྱིར། རླུ་མཚན་དེས་ན་མཚེ་མ་སྐྱན་གྱི་དང་པོར་སྐྱེས་པ་ནུབ་དང་། །ཕྱིས་སྐྱེས་པ་ཐུ་པོར་བྱ་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་བར་སྲིད་པ་དེ་དབང་པོ་ཀུན་ཚང་དགོས་ན། དམྱས་ལོང་སོགས་རྣ་ལྟུང་ཡིན། ཞེ་ན། ཁ་ཅིག ཀཱཙྩི་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཞེས་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་། དང་ལུགས་མངལ་དུ་མིང་གཟུགས་ནུས་པ་ཚང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཡིན་ནོ།།

རྟགས་གསུམ་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཚེ་ཚད་ཀྱི་ཁྱད་པར། སྲིད་པ་འཛི་ཆུལ་གྱི་ཁྱད་པར། བོང་ཚོད་ཀྱི་ཁྱད་པར། རྣམ་པའི་ཁྱད་པར། འགྲོ་ཆུལ་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐ་བའི་ལུས་ཅན་རྫོ་རྗེ་ལམ་གྱིས་ཀྱང་གཞེག་པར་མི་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཡིད་ལས་བྱུང་དང་སྲིད་ཚོལ་དང་དྲི་ཟ་དང་སྲིད་པ་བར་མ་དང་སྔོན་གྲུབ་ཀྱི་སྲིད་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱིར་བར་དོའི་ཚེ་ཚད་ཞག་བདུན་ཡིན་ཞིང་། བདུན་གོང་དུ་འཆི་བ་ཡང་ཡོད། སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་མ་རྐྱེད་ན། ཞག་བདུན་བདུན་ན་འཆི་ཚུང་ངེ་བྱས། བདུན་ཐག་བདུན་པ་ན་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རྒྱུན་དེས་བར་རྐྱེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། མངོན་པ་གོང་མ་ལྟར་ན། དམྱལ་བར་སྐྱེས་ན་བཤད་འགམ་ནས་དང་། ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་ན་ཁ་དང་། དུད་འགྲོར་སྐྱེ་ན་ཆུ་ལམ་དམ། མིར་སྐྱེ་ན་མིག་དང་། འདོད་ལྷར་སྐྱེ་ན་ལྟེ་བ་དང་། གཟུགས་སྤྲིན་དུ་སྐྱེ་ན་སྣ་དང་། གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་ན་མིག་དབུས་དང་། གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་ན་སྤྱི་བོ་ནས་འཛོ་བ་སོགས་ཡིན་ཞིང་། བསྟན་བཅོས་འདིའི་ལུགས་འོག་ཏུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། འཇམ་བུའི་གླིང་པའི་མིའི་བར་དོ་བྱེས་པ་ལོ་ལྔའམ་དྲུག་ལོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་གྲུབ་སྟེ། ངན་འགྲོའི་བར་དོ་ཐུར་བ་ནག་པོ་བརྒྱངས་པའམ་མཚན་མོ་མུན་ནག་གིས་ཁྱབ་པར་ལྟ་བུ་དང་། བདེ་འགྲོའི་བར་དོ་སྣམ་བུ་དཀར་པོ་བརྒྱངས་པའམ་མཚན་མོ་རྩྭ་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་

བཤད་པ་དང་། ཡང་དམྱལ་བའི་བར་དོ་སྟོང་ངམ་མེས་ཚོག་པ་ལྟ་བུ། ཡི་དྭགས་ཀྱི་བར་དོ་ཆུ་ལྟ་བུ། ངུ་འཕྲིའི་བར་དོ་དུ་བ་ལྟ་བུ། འདོད་པའི་ལྷའི་བར་དོ་གསེར་ལྟ་བུ། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་བར་དོ་དགར་པོ་སོགས་སུ་དགའ་བོ་མངལ་འཇུག་གི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་བྱང་སྟེ། དམྱལ་བའི་བར་དོ་སྲིད་པོ་གཙུག་ནས་འགྲོ་བ། ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོ་དང་མིའི་བར་དོ་ཐད་ཀར་འགྲོ་བ། ལྷའི་བར་དོ་སྟེང་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དོ་ཡོད་ཀྱི། གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་མེད་དེ། གང་དུ་ཤི་བའི་གནས་དེར་མིང་གཞིའི་ཐུང་པོ་ཙམ་འབྱུབ་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། བར་སྲིད་སྐྱེ་གནས་སུ་འཇུག་ཚུལ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཆོས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བྱུང་བས། །རྟེ་དགས་འགྲོ་བའི་ཡུལ་དུ་འགྲོ །ཉི་དང་གནས་ལ་མངོན་འདོད་གཞན། །དམྱལ་བ་ཡི་ནི་སྤྱིའུ་ཚུགས་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་སྤོང་སྐྱེས། མངལ་སྐྱེས་ལ་རྒྱང་རིང་མོ་ནས་ཐོ་མོ་ཉལ་ཏོ་བྱེད་པ་མཐོང་སྟེ། ཚགས་སྡང་གི་ཆོས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱུང་བས་འདོད་པ་སྤྱོད་པའི་བསམ་པས་མངལ་དུ་འགྲོ། གཞན་དོད་གཤེར་སྐྱེས་དང་བརྟུལ་སྐྱེས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དེ་དང་གནས་འདོད་པས་སྐྱེས་གནས་སུ་འཇུག་ཅེང་། ཤང་པ་བཞི་པའི་དོན་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་ལས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མངལ་འཇུག་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱུང་བར་དེས་སམ། ཞེ་ན། མ་དེས་ཏེ། གཅིག་ནི་ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་གོ །གཞན་ནི་གནས་པ་ཡང་གཞན་ནི། །འབྱུང་བའང་གཞན་ནི་ཐམས་ཅད་ཆོངས། །སྐོ་ང་

ལས་སྐྱེས་རྒག་ཏུའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཁ་ཅིག ཨངལ་དུ་འཇུག་པ་ཤེས་ཤིང་གནས་པ་དང་། འབྱུང་བ་མི་ཤེས་པ་དང་། གནས་འཇུག་ཤེས་ཤིང་འབྱུང་བ་མི་ཤེས་པ་དང་། ཡང་གཞན་གསུམ་ཀ་ཤེས་པ་དང་གསུམ་ཡོད། གསུམ་ཚར་ལ་རྫོངས་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་འདི་བྱུབ་སྟེ། སྒོ་ང་ལས་སྐྱེས་པ་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་རྣམས་བྱུབ་སྟེ། ཨངལ་དུ་འཇུག་པ་གསུམ་དག་སྟེ། །འཁོར་ལོས་བསྒྲུངས་དང་ཚང་བྱང་གཉིས། །ལས་སམ་ཡེ་ཤེས་སམ་གཉིས་ཀ །རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར་ན་གོ་རིམས་བཞིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འཁོར་ལོས་བསྒྲུངས་བ་ལྟ་བུ་དང་པོ་ཡིན། བས་རྒྱ་རང་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཡིན། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེ། གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ། གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བར་དུ་གནས་པའི་ཚུལ།

རྩོད་སྤོང་གི་སྒོ་ནས་མདོད་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་བར་དུ་གནས་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྗེ་ལྟར་གནས་པ་དང་། གང་གི་གནས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། རྩོད་སྤོང་གི་སྒོ་ནས་མདོད་བསྟན་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ཉིད་རྒྱས་བཤད་པ། སྤྱིད་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་མདུག་བསྡུ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་པ་ན་རེ། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེ་འདོད་ན། སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ནས་འདིར་

འོངས་ཤིང་། འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བའི་གང་ཟག་མི་འཐད་དོ། །ཞེ་ན། དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། བདག་མེད་ཐུང་ངོ་ཙམ་ཉིད་དོ། །ཉོན་མོངས་ལས་ཀྱིས་མངོན་འདུས་བྱས། །སྲིད་པ་བར་མའི་རྒྱུན་གྱིས་ནི། །མར་མེ་བཞིན་དུ་མངལ་དུ་འགྲོ །རྗེ་ལྟར་འཕངས་བཞིན་རིམ་གྱིས་རྒྱུན། །སྐྱེས་ནས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས། །འཇིག་རྟེན་ཁ་རོལ་དག་ཏུ་འགྲོ །སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་ཐོག་མ་མེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། ཐུང་ངོའི་རྒྱུན་ཙམ་ལ་གང་ཟག་ཏུ་འདོགས་ཤིང་། མར་མེ་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡུལ་གཞན་དུ་མ་འགྲོ་ཡང་། དེའི་རྒྱུན་གྱིས་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ལྟར། སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་ཉོན་མོངས་དང་ལས་ཀྱི་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པའི་སྲིད་པ་བར་མའི་རྒྱུན་གྱིས་མངལ་དུ་འགྲོ། དེ་ནས་ལས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་འཕངས་པ་བཞིན་དུ་རིམ་གྱིས་རྒྱུན་འཕྱད་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་འགྲོ་ལ། སྐབས་ཡང་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་ཐོགས་མེད་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། མངལ་དུ་ཞུགས་ནས་འཚེལ་བའི་རིམ་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ནུར་ནུར་པོ། མེར་མེར་པོ། ནར་ནར་པོ། མཁྲང་འགྱུར། ཤུང་ལག་འགྱུས་པ་སྐེ་ལྟ་སྟེ་མ་སྟེ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ནས་སྐྲ་སྤུ་སེན་མོ་སོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། གནས་སྐབས་པའི་རྟེན་འབྲེལ། སྐབས་སུ་བབ་པའི་དོན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སོགས་དག་དང་སྦྱར་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བཤད་ཏུ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་བའི། །ཡན་

ལག་བཅུ་གཉིས་ཚ་གསུམ་མོ། །སྟོན་དང་ཕྱི་མཐར་གཉིས་གཉིས་དང་། །བར་དུ་བརྒྱད་ཡོངས་རྫོགས་ལྔན་ལ། །མ་རིག་ཉོན་མོངས་སྟོན་གནས་སྐབས། །འདུ་བྱེད་དག་ནི་སྟོན་ལས་ཀྱི། །རྣམ་ཤེས་མཚམས་སྦྱོར་ཟུང་ཡོ་ཡིན། །མིང་དང་གཟུགས་ནི་དེ་ཡན་ཆད། །སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དོད་ཚུན་ཆད་དེ། །དེ་ནི་གསུམ་འདུས་ཚུན་ཆད་དོ། །རེག་པ་བདེ་སྡུག་ལ་སོགས་ཀྱི། །རྒྱུ་ཤེས་ནུས་པ་ཚུན་ཆད་དོ། །ཚོར་འཕྲིག་ཚུན་ཆད་སྟེད་པ་ནི། །ལོངས་སྤྱོད་འཕྲིག་པ་ཆགས་ཅན་གྱི། །ཉེ་བར་ལེན་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས། །ཐོབ་པར་བྱ་ཕྱིར་ཡོངས་རྒྱུག་པའི། །དེ་སྲིད་འབྲས་བུ་འབྱུང་འགྱུར་བའི། །ལས་བྱེད་དེ་ནི་སྲིད་པ་ཡིན། །ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན། །ཚོར་བའི་བར་ནི་ཏཱ་ཡི་ཡིན། །འདི་ནི་གནས་སྐབས་པར་འདོད་ལོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་ཚོ་སྟོན་མ་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནས་སྲིད་པའི་བར་བརྒྱད་ཚོ་བར་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ཏཱ་ཡི་གཉིས་ཚོ་ཕྱི་མ་ལ་རྫོགས་པ་སྟེ་ཚ་གསུམ་ཡོད་པ་དང་། བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ཡང་། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་འཁོར་དུ་སྤྲན་པའི་གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་ནས། འོག་མ་རྣམས་ལ་སྣང་བར་བྱ་བ་དང་། འདི་དག་རྟེན་འབྲེལ་བཞིའི་ནང་ནས་གནས་སྐབས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན། ཞེས་འཆད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སོགས་རེ་རེ་ནས་ཕུང་པོ་ལྔ་པ་ཅན་ཡིན་ན། མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་བརྗོད་པ་མི་འཐད་

དོ། །ཞེ་ན། དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། གཅོ་བོའི་ཕྱིར་ན་ཡན་ལག་བསྟགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མ་རིག་པ་སོགས་དེ་དང་དེའི་གཅོ་བོ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཚ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། སྔོན་དང་ཕྱི་མཐའ་བར་དག་ལ། །རྣོངས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། སྔོན་དང་ཕྱི་མཐའ་གཉིས་གཉིས་དང་། །ཞེས་པ་ཤང་པ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པས། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཚོ་གསུམ་ལ་ངེས་པར་རྟོགས་དགོས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཚོ་གཉིས་ལ་རྟོགས་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་འགའ་ཞིག་འདོད་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ལས་མ་རིག་པའི་སྐྱོབས་ཀྱིས་རྣམཝེས་ལ་བསགས། རྟེན་དེ་ལ་སྲིད་ལེན་ཀྱིས་གསོས་བཏབ། སྔར་གྱི་ལས་ཀྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་འདོད་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ལྟར་སྐྱེ་བ་འཚེན་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེས་ནས་སྲོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གཟུགས་ཐུང་ཡོད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། མ་རིག་པ་ཡིན་ན་ཚེས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་མ་རིག་པ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་བསྡུ་ན་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་གསུམ་མོ་ལས་གཉིས་སོ། །གཞི་བདུན་དེ་བཞིན་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ། ལས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ། གཞིའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། ངོས་འཛིན་ཀྱང་། མ་རིག་པ། སྲིད་པ། ལེན་པ་གསུམ་

དང་པོ་དང་། འདུ་བྱེད་དང་སྲིད་པ་གཉིས་གཉིས་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ནས་ཚོར་བའི་བར་ལྷའི་སྐྱེ་དུ་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤི་བསྡུན་པས་བདུན་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདུན་པོ་གཞིའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་བཞིན་ཏུ། འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན། དང་པོར་རྒྱུ་དང་ཐ་མར་འབྲས་བུ་མདོར་བསྡུས་ནས། བར་དུ་རྒྱུ་འབྲས་རྒྱ་ཆེན་སྐྱེད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་མདོར་བསྡུས་པ། །བར་མའི་རྣེས་སུ་དཔག་པ་ལས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བར་མའི་ཚེ་འདིའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡས་གཞན་གཉིས་རྣེས་སུ་དཔག་ཏུས་པའི་ཕྱིར། འོན། མ་རིག་པའི་རྒྱུ་དང་། རྒ་ཤིའི་འབྲས་བུ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སུ་གྲངས་མ་ངེས་པར་འགྱུར། མེད་ན་དེ་གཉིས་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། སྤྲ་མའི་ཁྲབ་པ་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཉོན་མོངས་དང་། །བྱ་བ་ཉིད་དོ་དེ་ལས་གཞི། །དེ་ལས་གཞི་དང་ཉོན་མོངས་སྐྱེ། །འདི་ནི་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་ལྔགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འགོང་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན། འབྱུང་བ་དང་བྱུང་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། འདིར་ནི་འབྱུང་བ་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། །བྱུང་བ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། ཐ་མར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ངོ་བོ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མ་རིག་པ་བཤད་པ་དང་། མིང་བཤད་པ་དང་། རེག་པ་དང་། ཚོར་བ་བཤད་པ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རིག་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཚོས་གཞན། །མ་རིག་མི་མཛ་འ

རྣྀན་སོགས་བཞིན། །ཀུན་སྦྱོར་སོགས་ཚོག་ཕྱིར། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མ་རིག་པ་དེ་རིག་པ་མེད་ཙམ་དང་། རིག་པ་ལས་གཞན་ཙམ་ལ་མི་འཇོག་གི་བདག་མེད་པའི་དོན་རིག་པའི་འགལ་རྐྱེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཞེག་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན། མི་མཇའ་བ་དེ་མཇའ་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཞེག་ལ་འཇོག་པ་དང་། རྣྀན་དེ་བདེན་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཞེག་ལ་འཇོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས་མ་རིག་པ་དེ་ཀུན་སྦྱོར་དང་འཆིང་བ་སོགས་སུ་ཚོག་གིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་སོགས་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ། ཤེས་རབ་ངན་པའོ་མིན་ལྟ་ཕྱིར། །ལྟ་བ་དེ་དང་མཚུངས་ལྟན་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་བསྟན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་རིག་པ་ལྟ་བ་དང་མཚུངས་ལྟན་དུ་བྱུང་བས་ལྟ་བ་དང་འགལ་དགོས་པ་དང་། མ་རིག་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་བྱེད་པ་པོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མིང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མིང་ནི་གཟུགས་ཅན་མིན་ཤུང་པོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཟུགས་ཤུང་མ་གཏོགས་པའི་ཤུང་པོ་བཞི་པོ་མིང་གཟུགས་གཉིས་སུ་ཟེ་བའི་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རེག་པ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རེག་བྱ་འདུས་ཏེ་བྱུང་བ་ཡིན། །ཤུ་ནི་ཐོགས་པའི་རེག་པ་ཡིན། །དྲུག་པ་ཚུད་བུགས་ཚོག་ཅེས་བྱ། །རིག་དང་མ་རིག་དང་གཞན་རེག ཏེ་མེད་ཉོན་མོངས་ཅན་ཤུགས། །གཙོད་སེམས་རྣེས་སུ་ཆགས་པའི་རེག བདེ་བ་སྐྱོང་འཇུང་ལ་སོགས་

གསུམ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རེག་པ་ལ་ཐོགས་པའི་རེག་པ་དང་། ཚོག་བླ་དྲགས་ཀྱི་རེག་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། ཡང་རིག་པའི་རེག་པ་མ་རིག་པའི་རེག་པ། གཞན་པའི་རེག་པ་དང་གསུམ། མ་རིག་པའི་རེག་པ་ལ་ཡང་གཉིད་སེམས་ཀྱི་རེག་པ་དང་། རྣམ་ཚགས་ཀྱི་རེག་པ་དང་གཉིས། སྲོང་འབྱུང་གྱི་སྒོ་ནས་ནི་བདེ་བ་སྲོང་འབྱུང་གྱི་རེག་པ་དང་། སྨྲ་བསྟལ་སྲོང་འབྱུང་གྱི་རེག་པ་དང་། བཏང་སྙོམས་སྲོང་འབྱུང་གྱི་རེག་པ་དང་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཚན་གཞི་ཡང་། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་སོགས་བྱུག་གི་སྐྱེ་ནས་བརྟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ཚོར་བ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ལུས་ཚོར་དང་སེམས་ཚོར་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་དྲུག ལྟ་ནི་ལུས་ཀྱིའོ་སེམས་ཀྱི་གཞན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་སོགས་དང་པོ་ལྟ་ལུས་ཚོར་དང་། ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་སེམས་ཚོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རེག་ཚོར་གཉིས་དུས་མཉམ་མམ། ཞེ་ན། ལུགས་འདི་ལ་མཉམ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་དཀའ་བ་ཡིད་ཚོར་ཉིད་ཞེས་ཀུ་བཤད་པ་ཡོད་དེ། མདོད་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་ཡིད་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་ལས། །རྣམ་པ་དག་ནི་ཡང་བཅོ་བརྒྱད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཚོར་བ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་

དེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། འདོད་ན་ཐམས་ཅད་རང་དགེགས་ཅན། །སྨྲོད་ཡུལ་གཟུགས་ཅན་བཅུ་གཉིས་སོ། །གོང་མ་གསུམ་གྱི། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འདོད་པ་ན་རང་སའི་ཡུལ་ལ་དགེགས་པའི་ཚོར་བ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དགེགས་པ་བཅུ་གཉིས། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དགེགས་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ན་དུ་ཡོད་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ན་དུ་ཡོད་བཞིའང་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་ནི། གཉིས་ན་བཅུ་གཉིས་འདོད་འགྲོ་རྣམས། །རང་ལ་དགེགས་བརྒྱད་གཟུགས་མེད་པ། །གཉིས་ཀྱི་ངོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དང་པོ་གཉིས་ན་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་དགེགས་པ་བཅུ་གཉིས། རང་སའི་ཡུལ་ལ་དགེགས་པ་བརྒྱད། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དགེགས་པ་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གཉིས་ན་དྲུག ཏྲུག་གི་འདོད་པའོ་རང་ནི་བཞིའི། །གོང་མ་གཅིག་གིས་དགེགས་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཕྱི་མ་གཉིས་ན་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་དགེགས་པའི་ཚོར་བ་དྲུག རང་སའི་ཡུལ་ལ་དགེགས་པ་བཞི། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དགེགས་པ་གཅིག་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་ཉེ་བར་བསྟོགས་ན་བཞི། །གཟུགས་འགྲོ་གོང་མར་འགྲོ་བ་གཅིག རང་རིས་གཞི་ན་གཅིག་རང་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་ན་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཡུལ་ལ་དགེགས་པ་བཞི། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཡུལ་

ལ་དམིགས་པའི་བཏང་སྙོམས་གཅིག གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ན་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་བཏང་སྙོམས་གཅིག་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཡིད་ཉེར་རྒྱུ་བཅོ་བརྒྱད་དོ་ནི། བཅོ་བརྒྱད་ཐམས་ཅད་ཟག་དང་བཅས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་ཟག་བཅས་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིར་རྟེན་འབྲེལ་བཞི་ཙམ་ལས་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། བཤད་དང་འཆད་པར་འགྱུར་བ་གཞན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཁ་ཅིག་བཤད་ཟིན་དང་། ཁ་ཅིག་འཆད་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཚ་ནས་སོ།།

གསུམ་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སོགས་གསུམ་དུས་དང་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་ཡོད་དེ། འདིར་ནི་ཉོན་མོངས་ས་བོན་བཞེན། །སྐྱེ་བཞེན་རྩ་བཞེན་ལྷོན་ཤིང་བཞེན། །དེ་བཞེན་ཤུན་པ་བཞེན་དུ་འདོད། །ལས་ནི་ཤུན་བཅས་འབྲས་དང་འབྲ། །དེ་བཞེན་སྨན་དང་མེ་ཏོག་བཞེན། །གཞི་ནི་བཟའ་བཀྱང་གྱུར་པ་བཞེན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ས་བོན། སྐྱེ། རྩ། ལྷོན་ཤིང་། ཤུན་པ་སྟེ་ལྟ་བུ་དང་འབྲ། ལས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། ཤུན་པ་དང་བཅས་པའི་འབྲས། སྨན། མེ་ཏོག་སྟེ་གསུམ་དང་འབྲ། གཞིའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། བཟའ་བཀྱང་གི་གཡོས་ལེགས་པར་གྱུར་པ་དང་འབྲ་བའི་ཕྱིར།

སྒོད་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བ།

གསུམ་པ་སྒོད་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བ་ཡོད་དེ། སྒོད་པ་བཞེ་པོ་དེ་དག་ལས། །སྐྱེ་བའི་སྒོད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན། །རང་གི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་

ཀུན། །གཞན་རྣམས་གསུམ་མོ་གཟུགས་མེད་གསུམ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བར་སྲིད་སྐྱེ་སྲིད་འཆི་སྲིད་སྔོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་སྟེ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། སྐྱེ་སྲིད་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་དེས་ལ། དེ་ཡང་རང་སའི་ཉོན་མོངས་དང་། ཉེ་ཉོན་ཆུང་མི་སྲུབ་པ་ཀུན་གྱི་ཉིང་མཚམས་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་བར་སྲིད། འཆི་སྲིད། སྔོན་དུས་སྲིད་པ་གསུམ་ལ་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། མ་སྨིན་ལུང་མ་བསྟན་དང་གསུམ་ཡོད། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་བར་སྲིད་མ་གཏོགས་གཞན་གསུམ་ཡོད་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གང་གིས་གཞན་པ་ཟས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་གང་གིས་གནས་པ་ཡོད་དེ། འཕྲོ་བ་ཟས་ཀྱིས་གནས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀུང་ཡོད་དེ། ཁམ་ཀྱི་ཟས་ནི་འདོད་པ་ན། །སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཁམ་ཟས་ནི་འདོད་པ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་ཅེང་། དེ་ཅི་རིག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་ཟས་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་མ་ཡིན་དེས། རང་དབང་གྱོལ་ལ་མི་ཟན་ཕྱིར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེས་རང་གི་དབང་པོ་དང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལ་མི་ཟན་པའི་ཕྱིར་དང་། གྱོལ་བ་ཕྱིར་མི་འོང་དང་དགྲ་བཅོམ་པས་ཟས་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཐོང་ཡང་ཟན་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་སེམས་པ་རྣམས་ཤེས་ནི། །ཟག་

བཅས་ཟས་ཡིན་གསུམ་དག་ན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རེག་པའི་ཟས་དང་། སེམས་པའི་ཟས་དང་། རྣམཤེས་ཀྱི་ཟས་གསུམ་ནི་ཟག་བཅས་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེང་། འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་གསུམ་ཀ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བར་སྲིད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཞེང་། ཡིད་ལས་བྱུང་དང་སྲིད་ཚོལ་དང་། །དྲི་ཟ་སྲིད་པ་བར་མ་དང་། །འགྲུབ་པའོ་ཞེས་པ་ལས་འགྲུབ་ཅིང་། །ཟས་བཞིར་དེས་པ་ཡང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་གནས་དང་ནི། བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་དོན་དུ་གཉིས། །སྲིད་གཞན་འཛེན་དང་འགྲུབ་པ་ཡི། །དོན་དུ་གཉིས་ཏེ་གོ་རིམས་བཞིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྐྱེས་ཟིན་གྱི་སྲིད་པ་གསོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཁམ་ཟས་དང་རེག་པའི་ཟས་གཉིས་སུ་དེས། སྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སེམས་པའི་ཟས་དང་། རྣམཤེས་ཀྱི་ཟས་གཉིས་སུ་དེས་ཤེད། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན། སྔ་མ་གཉིས་ལ་མ་མ་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་མ་ལྟ་བུ་ཞེས་འགྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཟས་བཞིའི་ངོས་འཛིན་ཡོད་དེ། སྔ་ལྟེ་ལུས་གསུམ་གང་རུང་གི་ཁམ་དུ་བཅད་ནས་ཟ་བའི་དྲི་ཙོ་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་གང་རུང་དེ་དང་པོ་དང་། ཡུལ་དབང་རྣམཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་གྱི་འགྱུར་བ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་ཟས་དེ་གཉིས་པ་དང་། རེག་པ་དང་བཅས་ཏེ་སེམས་པར་བྱེད་པའི་ཟས་དེ་གསུམ་པ་དང་། རེ་བ་དང་བཅས་པའི་སེམས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་རྣམཤེས་དེ་བཞི་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་མཐར་འཛིོ་བའི་ཚུལ་ལ།

སེམས་གང་ལ་གནས་ནས་སྐྱེ་འཆི་བྱེད་པ།

གསུམ་པ་མཐར་འཛིོ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། སེམས་གང་ལ་གནས་ནས་སྐྱེ་འཆི་བྱེད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་གང་ནས་དབང་པོ་དོན་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཚད་དང་མཚམས་སྦྱོར་འདོད་ཆགས་བྲལ། །ཉམས་དང་འཆི་འཛོ་སྐྱེ་བ་ནི། །ཡིད་ཀྱི་རྣམརེག་ཁོ་ནར་འདོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། དགེ་རྩ་ཚད་པ་དང་། དགེ་བ་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། ཁམས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཆགས་པས་ཉམས་པ་དང་། འཆི་འཛོ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཚེ་རྣམ་པར་རེག་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམརེག་ཁོ་ནས་བྱེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོར་བ་གང་ལ་གནས་ནས་བྱེད་པ་ཡང་། འཆི་འཛོ་སྐྱེ་བ་བཏང་སྙོམས་ལ། ཞེས་བཏང་སྙོམས་ཁོ་ནས་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩེ་གཅིག་སེམས་མེད་ལ་དེ་མེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། ཡིད་ཞེས་ཡིན་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལྟ་བུ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཚེ། འཆི་འཛོ་བ་མེད་པ་དང་། སེམས་མེད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་གཉིས་ལ་གནས་པའི་ཚེ་ཡང་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། འཆི་སྲིད་ལ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཡོད་ན། དབྱ་བཅོམ་པ་སེམས་གང་ལ་གནས་ནས་སྐུ་ངན་ལས་འདའ་བ་ཡིན། ཟེར་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སྐུ་ངན་འདའ་ལུང་བསྟན་མིན་གཉིས། །ཞེས་

འབྱུང་བ་ལས། འདོད་པར་ཡིན་ན། སྤྲོད་ལམ་པ་དང་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ཏེ། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་འདའ་བའི་ཕྱིར།

ལུས་ཀྱི་ཐོབ་གང་ནས་དབང་པོ་དོར་ཚུལ།

གཉིས་པ་ལུས་ཀྱི་ཐོབ་གང་ནས་དབང་པོ་དོར་ཚུལ་ཡོད་དེ། འོག་མི་ལྟར་འགྲོ་མི་སྐྱེ་རྣམས། །རིམ་གྱིས་འཆི་ན་ཤང་པ་དང་། །ལྟེ་བ་སྐྱིང་ཁར་ཡིད་འཆི་འགོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཅིག་ཚར་འཆི་ན་དབང་པོ་སོགས་གཅིག་ཚར་འགག་པར་འགྱུར་ཞིང་། རིམ་གྱིས་འཆི་བའི་ཚེ་ན་ངན་སོང་དང་མི་དང་ལྷར་སྐྱེ་ཞིང་མིར་སྐྱེ་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་ན། རིམ་པ་བཞིན་དང་པོ་གཉིས་ཤང་པ་དང་། ལྟེ་བ་ནས་དང་། བྱེ་མ་གཉིས་སྐྱིང་ཁར་རྣམཤེས་འགག་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཆི་འགོ་བའི་རྒྱུ་ཡང་ཡོད་དེ། གནད་གཅོད་པ་ནི་ཆུ་སོགས་ཀྱི། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གནད་གཅོད་པའི་དབང་གིས་འཆི་འགོ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་ཉམས་ནས་འཆི་བ་ནི་གནད་དང་། དེ་གཅོད་པ་ཡང་ལུས་ཀྱི་ཆུ་ཁམས་སོགས་འབྱུང་བ་གསུམ་ཆ་མ་སྐྱོམས་པར་འབྱུག་པ་ལས་ཡིན་པ་མ་གཏོགས། ས་ཁམས་འབྱུག་པས་གནད་མི་གཅོད་པའི་ཕྱིར། འཆི་འགོ་བའི་གང་ཟག་དེ་ལ་ཡང་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། འཕགས་དང་མཚམས་མེད་བྱེད་པ་དག ཡང་དག་ལོག་པ་ཉིད་དུ་དེས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཡང་དག་པར་དེས་པ། ལོག་པར་དེས་པ། མ་དེས་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་ཅིང་། ངོས་འཛིན་ཀྱང་འཕགས་པའི་གང་ཟག་དང་པོ་

དང་། མཚམས་མེད་བྱེད་པའི་གང་ཟག་གཉིས་པ་དང་། རྒྱན་ལ་ལྷོས་ནས་ཡང་དག་པར་དང་ལོག་པ་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་སྲིད་པའི་གང་ཟག་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་བཤད་པ་ལ།

འོག་གཞི་ཆུང་དཀྱིལ་སོགས་ཆགས་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ཚད་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཆགས་པའི་ཚུལ་དང་། ཚད་དང་། ཞར་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཚད་དང་། དེ་དག་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་བཤད་པ་དང་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། འོག་གཞི་ཆུང་དཀྱིལ་སོགས་ཆགས་པའི་ཚུལ་དང་། སྟེང་གི་རི་མཚོ་གླིང་གསུམ་ཆགས་ཚུལ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་གཞན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི། །གནས་པར་འདོད་པའི་འོག་དག་གི །ཆུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཇམས་སུ་ནི། །ས་ཡ་རྒྱ་འབྱམ་གྲངས་མེད་དོ། །རྒྱ་ཇམས་འབྱམ་ཐག་བཅུ་གཅིག་དང་། །སྟོང་ཐག་དག་ནི་ཉི་ཤུའོ། །ཕྱི་ནི་ཇམས་སུ་འབྱམ་ཐག་བརྒྱད། །ཤྲ་ས་དག་ནི་གསེར་ཏུ་འགྱུར། །ཆུ་དང་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐུན་མོང་གི་ཕྱི་མཐའ་ནས་ཀྱང་། །ཤ་ཡ་རྒྱ་འབྱམ་གྲངས་མེད་དོ། །རྒྱ་ཐག་ཉི་ཤུ་ཞེ་ལྔའོ། །ཕྱི་ནི་ཇམས་སུ་འབྱམ་ཐག་བརྒྱད། །ཤྲ་ས་དག་ནི་གསེར་ཏུ་འགྱུར། །ཆུ་དང་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི། །ཐང་ཀར་འབྱམ་ཐག་བཅུ་གཉིས་དང་། །སྟོང་ཐག་གསུམ་དང་བརྒྱ་

ཐུག་ནི། །ཤེད་དང་ལྡ་རྣམས་ཀོ་ནའོ། །ཁོར་ཡུག་ཏུ་ནི་སུམ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བར་བསྐལ་ཉི་ཤུར་ནམ་མཁའ་སྟོང་པར་གནས་པའི་ངང་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་རྒྱང་རྐྱེད་ཐོབ་ཏུ་བབས་པ་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཞལ་མེད་ཁང་དེ་ཚགས། དེ་ནས་རྒྱང་རྐྱེད་ཐོབ་ཏུ་བབས་པ་ལས། རིམ་པ་བཞིན་གཞན་འཕྲལ་དབང་བྱེད་ནས་འཐབ་བྱལ་གྱི་གཞལ་མེད་ཁང་གི་བར་ཚགས། དེ་ནས་རྒྱང་འོག་ཏུ་བབས་པ་ཡུན་རིང་དུ་བསགས་པ་ལས། འོག་གཞི་རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཇམས་སུ་དཔག་ཚད་འབུམ་ཐུག་བཅུ་བླུག་དང་། རླུང་གྲངས་མེད་གཅིག་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རྩ་རྗེས་ཀྱང་གཞིག་པར་མི་ནུས་པ་གཅིག་ཚགས། དེ་རྗེས་སེམས་ཅན་སྨྱོ་མཐུན་གྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ནམ་མཁའ་ལ་སྨྱིན་གསེར་གྱི་སྟེང་པོ་ཅན་འཕྲིགས་པ་ལས་ཆར་གྱི་རླུན་ཤིང་རྩའི་འཐང་ལོ་ཙམ་བབས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་སུ་དཔག་ཚད་འབུམ་ཐུག་གཅིག་ཏུ་སྟོང་ཐུག་ཡོད་པ་གཅིག་ཚགས། དེ་ཐོག་ནས་རྒྱང་གིས་བསྡུབས་པས་འོ་མ་བསྐོལ་བ་ལས་དཀྱིས་མའི་ཆུས་དུ་གསེར་གྱིས་གཞི་རྩམས་སུ་དཔག་ཚད་སུམ་འབུམ་ཉི་ཤུ་ལྷ་ཡོད་པ་ཞེག་ཚགས། གསེར་དཀྱིལ་ཚགས་ཟེན་པའི་རྩེས་སུ་ཆུ་དཀྱིལ་རྩམས་སུ་དཔག་ཚད་འབུམ་ཐུག་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཆུ་གསེར་གཉིས་ཀའི་རྒྱར་ཤར་མཐའ་ནས་ནུབ་མཐའི་བར་དང་། བྱང་མཐའ་ནས་ལྷོ་མཐའི་བར་དཔག་ཚད་འབུམ་ཐུག་བཅུ་གཉིས། སྟོང་ཐུག་གསུམ། ཤེད་དང་ལྡ་བརྒྱ་རྣམས་དང་། ཁོར་ཡུག་ཏུ་དེའི་སུམ་འགྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

སྟེང་གི་རི་མཚོ་སྒིང་གསུམ་ཚགས་ཚུལ།

གཉིས་པ་སྟེང་གི་རི་མཚོ་སྒིང་གསུམ་གྱི་ཚགས་ཚུལ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རི་ཚགས་ཚུལ་དང་། མཚོ་ཚགས་ཚུལ་དང་། སྒིང་ཚགས་ཚུལ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཐྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ལྷུན་པོ་གཉའ་ཤིང་འཛིན། །གོཥཱ་མདའ་འཛིན་དང་སེང་ལྡེང་ཅན། །དེ་བཞིན་ལྟ་ན་སྡུག་རི་དང་། །རྟ་རྣ་དང་ནི་རྣམ་འདུད་དང་། །སུ་ཁྱུད་འཛིན་རིའི་དེ་ནས་ནི། །སྒིང་རྣམས་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་གི །ཐྱི་རོལ་ན་ནི་འཁོར་ཡུག་སྟེ། །བདུན་ནི་གསེར་ཡིན་དེ་ལྷགས་སོ། །ལྷུན་པོ་རིན་ཆེན་བཞིའི་རང་བཞིན། །ཆུ་ཡི་ནང་དུ་བརྒྱད་ཐྱི་དག ནུབ་བོ་དེ་བཞིན་སྟེང་དུ་ཡང་། །དཔག་ཚད་དག་ནི་བརྒྱད་ཁྲིའོ། །བརྒྱད་པོའི་འཕང་དུ་ཕྱེད་ཕྱེད་དབྱེ། །དེ་དག་རྣམས་སུའང་འཕང་དང་མཉམ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གསེར་དཀྱིལ་ཆགས་པའི་རྩེས་སུ་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཁམས་སྣ་ཚོགས་པའི་སྐྱེ་པོ་ཅན་གྱི་སྤྱིན་ནས་མཁའ་ལ་འཁྲིགས་པ་ལས། ཚར་གྱི་རླུང་བབས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཐྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དེ་ཆགས། དེ་ཐོག་གས་བཞི་ནས་རླུང་གིས་བསྡུབས་པས་ཁམས་རབ་དབྱུལ། བཻ་ཅོ་རྒྱ། ཤེལ་དམར་པོ། གསེར་ཏེ་ཅོ་ཆེ་སྣ་བཞི་ལས་གྲུབ་པའི་རང་ཡུན་པོ། འབྲིང་རྣམས་ལ་གཉའ་ཤིང་འཛིན་སོགས་གསེར་གྱི་རི་བདུན་ཆགས་ཤིང་། ཐོག་གས་བཞི་ན་གྲིང་བཞི་དང་། མཚམས་ན་གྲིང་ཐུན་རྣམས་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐྱི་རོལ་ན་ལྷགས་ལས་བྱས་པའི་ཁོར་ཡུག་ཡོད། དེ་དང་རི་བརྒྱད་

ཀྱི་འཕང་ཚད་ཆུའི་ནང་དུ་བརྒྱད་ཁྲི་ཉུག་པར་འདུ་ཡང་། ཆུ་མཚམས་ཡན་ཆད་དུ་ལྷུན་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དང་། གཉའ་ཤིང་འཇོན་བཞི་ཁྲི་འཕགས་པ་ནས་ཁོར་ཡུག་གི་བར་འཕང་ཉེད་ཉེད་དབྱི་བ་དང་། རྀམས་སུ་སྐྱེ་ཞེང་གི་རྒྱུར་ནི་ཆུ་མཚམས་ཡན་ཆད་དུ་འཕགས་པའི་རང་རང་གི་འཕང་དང་མཉམ་པའི་ཚེར། གོང་དུ་རླུང་དཀྱིལ་ལ་རྀམས་འཕང་དུ་བཤད་པ་དང་། འདིར་ཞེང་གི་རྒྱུར་བཤད་པ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། གང་ལ་སྣང་ཡང་མི་རུང་བ་མེད་པའི་ཚེར། གཉིས་པ་མཚོ་ཆགས་ཆུལ་ཡོད་དེ། དེ་དག་བར་བདུན་རོལ་མཚོ་ཡིན། །དང་པོ་སྟོང་ཐག་བརྒྱད་ཅུའོ། །དེ་ནི་ནང་གི་རྒྱ་མཚོ་ཡིན། །དེ་ཡི་ངོས་ལ་སུམ་འགྱུར་རོ། །རོལ་མཚོ་གཞན་ནི་ཚེད་ཀྱི་ཐང་ཚེད་རོ། །ལྷག་མ་ཚེའི་མཚོ་ཆེན་ཡིན། །འདུམ་ཐག་གསུམ་དང་སྟོང་ཐག་ནི། །ཉི་ཤུ་གཉིས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལྷུན་པོ་ཐུ་ཁྲུད་འཇོན་རིའི་བར་གྱི་མཚོ་བདུན་ནི་གསེར་རི་རྀམས་དང་འདུ་བར་ཁམས་འབྲིང་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱིས་ཆུས་གང་ཞེང་། ཐུ་ཆེན་པོ་རྀམས་རོལ་བར་བྱེད་པས་རོལ་མཚོ་ཡིན་ལ། རོལ་མཚོ་དང་པོའི་ཁ་ཞེང་དུ་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་དང་། ངོས་ལ་གཉའ་ཤིང་འཇོན་གྱི་འཐྱམ་ནས་གཞལ་ན་དེ་གསུམ་འགྱུར་དང་། རོལ་མཚོ་གཞན་དུག་ནི་མ་ནང་མ་ལས་ཐྱི་མ་ཐྱི་མ་ཁ་ཞེང་ཉེད་ཉེད་ཀྱིས་དབྱི་བ་དང་། སུ་ཁྲུད་འཇོན་རི་ནས་ཁོར་ཡུག་གི་བར་ན། ཐྱིའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཁ་ཞེང་དུ་དཔག་ཚད་སུམ་འབྱམ་ཉི་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་དང་བཅས་པ་ཞེག་ཡོད་པའི་ཚེར། གསུམ་པ་སྒྲིང་ཚགས་ཆུལ་ཡོད་དེ། ཁམས་ཐ་མ་ལས་ཚགས་ཤིང་། དེ་ཡང་གཅོ་བོ་སྒྲིང་

བཤད་པ། གླིང་ཐུན་བཤད་པ། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་ཁྱད་ཆོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ནི། འཛམ་བུའི་གླིང་སྟེ་ངོས་གསུམ་ལ། །སྟོང་ཐག་གཉིས་སོ་ཕེད་རྐའི་དབྱིབས། །གཅིག་ལ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་བཞི། །ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་རྒྱ་གམ་འདྲ། །དོས་གསུམ་འདི་དང་འདྲ་གཅིག་ལ། །དཔག་ཚད་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུའོ། །བ་ལང་སྤྱོད་གླིང་རྒྱམ་པོ་སྟེ། །སྟོང་ཐག་ཕྱེད་དང་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །དེ་དབུས་སྟོང་ཐག་ཕྱེད་གསུམ། །སྒྲ་མི་སྙན་བརྒྱད་བཞིར་མཉམ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འཛམ་བུའི་གླིང་ནི་ཤིང་རྐའི་དབྱིབས་ཅན། ངོས་གསུམ་ལ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཐག་གཉིས་གཉིས་དང་། ངོས་གཅིག་ལ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་བཞི་ཡོད་པ། ལུས་འཕགས་གླིང་ནི་རྒྱ་གམ་གྱི་དབྱིབས་ཅན། ངོས་གསུམ་གླིང་འདི་དང་ཚད་འདྲ་ཞིང་། ངོས་གཅིག་ལ་དཔག་ཚད་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཡོད་པ། བ་ལང་སྤྱོད་གླིང་ནི་རྒྱམ་པོའི་དབྱིབས་ཅན། མཐའ་སྐོར་དུ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཐག་ཕྱེད་དང་བརྒྱད་དང་། ཐད་ཀར་སྟོང་ཐག་ཕྱེད་དང་གསུམ་ཡོད་པ། སྒྲ་མི་སྙན་གླིང་ནི་བྱ་བཞི་པའི་དབྱིབས་ཅན་ངོས་རྣམས་མཉམ་པ། མཐའ་སྐོར་དུ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཐག་བརྒྱད་ཡོད་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གླིང་བཞིའི་ནམ་མཁའི་ཁ་དོག་ཀྱང་ཤར་ནས་བཙམས་ཏེ་རིམ་པ་བཞིན་དཀར་སྔོ་དམར་སེར་དུ་སྣང་སྟེ། རི་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བཞིའི་མདངས་རྒྱ་མཚོ་དང་། དེ་ནམ་མཁའ་ལ་ཟོག་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་གླིང་ཐུན་བརྒྱད་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ཡི་བར་གྱི་གླིང་བརྒྱད་ནི། །ལུས་དང་ལུས་འཕགས་སྒྲ་མི་སྙན། །སྒྲ་མི་སྙན་གྱི་ཟླ་དང་ནི། །རྔ་ཡབ་

དང་ནི་རྩ་ཡབ་གཞན། །གཡོ་ལྡན་དང་ནི་ལམ་མཆོག་འགྲོ །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལུས་དང་ལུས་འཕགས་ཏེ་ཤིང་ཐྲན་གཉིས། རྩ་ཡབ་དང་རྩ་ཡབ་གཞན་ཏེ་ལྷོའི་སྐྱིང་ཐྲན་གཉིས། གཡོ་ལྡན་དང་ལམ་མཆོག་འགྲོ་སྟེ་ཀུབ་ཀྱི་སྐྱིང་ཐྲན་གཉིས། སྐྲ་མི་སྐྱན་དང་སྐྲ་མི་སྐྱན་གྱི་ཟླ་སྟེ་བྱང་གི་སྐྱིང་ཐྲན་གཉིས་ཆམས་ཡོད་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆམས་སུ་སེམས་ཅན་གང་གནས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རང་འཕེལ་ལས། ཐམས་ཅད་ན་ཡང་མི་ཆམས་གནས་སོ། ཁ་ཅིག་ནི་སྲིན་པོ་དག་གནས་སོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གང་སྨྲེལ་ལས། གཅིག་ན་སྲིན་པོ་དག་གནས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉ་ཡབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་གྲུབ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འཇམ་བུའི་གླིང་གི་ཁྱད་ཆོས་བྱེ་བག་ཏུ་བཤད་པ་ཡོད་དེ། འདི་ནས་བྱང་དུ་རི་ནག་པོ། །དགུ་འདས་གངས་རིའི་དེ་ནས་ནི། །སྨོས་དང་ལྡང་བའི་ཚུར་རོལ་ན། །ཆུ་ཞེང་ལྔ་བཅུ་ཡོད་བའི་མཚོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཅོ་བོར་དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་ན། མ་ག་ན་རོ་རྗེའི་གདན་ནས་བྱང་དུ་རི་ཁངོག་ནག་པོ་དགུ་འདས་པ་ན་གངས་རི་ཏེ་ས་དང་། དེའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་རི་སྨོས་དང་ལྡང་བའི་ཚུར་རོལ་ན། ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་ཆུས་གང་བའི་མཚོ་མ་དྲོས་པ། ཆུ་ཞེང་གཉིས་ཀར་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ་ལྔ་བཅུ་ཡོད་པ། འཕྲམ་ནཱིང་འཇམ་བུ་ཞེས་པ་འབྲས་བུ་ཤུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ། དེ་དག་གི་དབང་གིས་འཇམ་བུའི་གླིང་ཞེས་པའི་མིང་འཆགས་ཤིང་། རྒྱ་འཕྱེལ་དང་མི་ལྡན་བའི་མིས་བགྲོད་པར་དཀའ་བ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁ་སྐོང་ན་ཁྱད་ཆོས་མང་

དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་འདི་དེར་ཐལ། མཚོ་དབྱིབས་བྱུ་བཞི་པ། ཆུ་བོ་བཞི་འབབ་པའི་ཚེ་རིམ་པ་བཞིན། ཤར་ཕྱོགས་སྒང་པོའི་ཁ་འཕྲ་བ་ནས་གང་གླ་དང་། ལྷོ་ཕྱོགས་མཚོག་གི་ཁ་འཕྲ་བ་ནས་སིན་རྒྱ་དང་། བྱང་སེང་གེའི་ཁ་འཕྲ་བ་ནས་སི་ཏ་དང་། ནུབ་རྟའི་ཁ་འཕྲ་བ་ནས་བཙུ་འབབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་འཇིག་རྟེན་གདགས་པ་ལས། ཆུ་སྒྲུང་གང་གླ་སིན་རྒྱ་བཙུ་དང་། །སི་ཏ་ཟ་རྒྱས་གཡོ་བའི་འཕྲེང་བ་ཅན། །འབབ་ཅིང་ཐམས་ཅད་བསིལ་བའི་ཆུ་ཡིན་ཏེ། །ཕྱོགས་བཞི་ཁོར་ཡུག་དག་ནས་འབྱུང་། །གང་སྐད་ཕོར་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོར་འགྲོ་བ་སྟེ། །སིན་རྒྱ་ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོར་འགྲོ་བ་ཡིན། །བཙུ་ཡང་ནི་ནུབ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོར་འགྲོ །དེ་བཞིན་བྱང་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོར་སི་ཏ་འགྲོ །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གང་སར་དང་ཉེ་བ་ན་བག་གསེར་གྱི་བྱ་སྐྱེགས་ཞེས་བྱ་བ་ཚད་མཚོ་དང་མཉམ་པ་དང་། རྩིང་བུ་དལ་གྱིས་བབ་ཅེས་པ་རྩིང་ཐུན་ལྟ་བརྒྱས་བསྐོར་བ་དང་། ཤིང་ས་ལའི་རྒྱལ་པོ་རབ་བརྟན་ཞེས་པ་ཏ་ལའི་ཐེང་བ་རིམ་པ་བདུན་གྱིས་བསྐོར་བ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་གཡུལ་ངོར་སྤྱོད་པའི་སྒང་པོ་ཆེ་རབ་བརྟན་ལུས་དཀར་ལ་མགོ་དམར་བ། མཆེ་བ་བྱག་དང་ལྡན་པ། འཕང་དུ་དཔག་ཚད་ཐེད་དང་གཉིས་ཡོད་པ། སྲིད་དུ་ཐེད་དང་གསུམ་དང་། རྒྱར་ཞེང་དུ་དཔག་ཚད་གཉིས་ཡོད་པ། སྒང་པོ་མང་པོས་བསྐོར་བ་དག་དགུན་དཔྱིད་དབྱར་གསུམ་དུ་བག་གསེར་གྱི་བྱ་སྐྱེགས་དང་། རྩིང་བུ་དལ་གྱིས་བབས་པའི་འགྲམ་དང་། ཤིང་ས་ལའི་ཚལ་དུ་གནས་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རང་འགྲེལ་དུ། རྩ་འཕྲུལ་དང་ནི་ལྷན་པས་བསྒོད་དཀའ་

བར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོས་རྗེ་ས་སྐྱ་པས། དཔལ་ལྡེའི་ཀྱེ་སི་དྲང་མ་རྡོས་པ་འདི་དག་དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་པ་མིན་གསུངས་ཀྱང་། གང་དེའི་རྩེ་ལ་མི་རང་དགའ་བས་མི་བགྲོད་པ་ལ་དགོངས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ།།

དན་སོང་གི་གནས་བཤད་པ།

གསུམ་པ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་གཞན་བྱེ་བག་ཏུ་བཤད་པ་ཡོད་དེ། དངོས་དང་ཞར་བྱུང་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དན་སོང་གི་གནས་བཤད་པ། མཐོ་རིས་ཀྱི་གནས་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། འདི་འགའ་སྟོང་ཐག་ཉི་ཤུ་ན། །མནར་མེད་བའི་དེ་ཙམ་མོ། །དེ་ཡི་སྟེང་ན་དམྱལ་བ་བདུན། །བརྒྱད་པོ་ཀུན་ལ་ལྷག་བཅུ་རྩྭ་ དེ་དག་གི་ནི་ངོས་བཞི་ན། །མེ་མངས་སུང་དང་རོ་མྱགས་དང་། །སྤྱི་བྱི་ལམ་སོགས་ཆུ་བོ་ཡིན། །ཆུ་བྱང་ཅན་སོགས་གྲང་བརྒྱད་གཞན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དངོས་བསྟན་དམྱལ་བའི་གནས་བཤད་པ་དང་། དེས་མཚོན་ནས་དན་སོང་གི་གནས་གཞན་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འཛམ་གླིང་འདི་ནས་འོག་ཏུ་དཔག་ཚད་ཉི་ཁྲི་ན་མནར་མེད་ཡོད་ཅིང་། གནས་དེའི་རྒྱང་དང་དཔང་ཚད་ཀྱང་ཉིས་ཁྲི་དེ་ཙམ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་མས་རིམ་བཞིན་རབ་ཏུ་ཚ་བ། ཚ་བ། དུ་འབོད་ཆེན་པོ། དུ་འབོད། བསྲེག་འཇོམས། ཐེག་ནག ཡང་སོས་ཏེ་ཚ་དམྱལ་ལྷག་མ་བདུན་ཡོད། བརྒྱད་པོ་ཀུན་ལའང་རེ་རེའི་ཐོག་བཞི་ན་ཉེ་འཁོར་གྱི་ཚུལ་དུ་ལྷག་པ་དེ་སྤྲུག་བསྔལ་གཉིས་

པ་སྲོང་བའི་མེ་མར་སྐུར་དང་། རོ་སྐགས་ཀྱི་འདམ་དང་། སྤུ་གྲིས་གཏུམས་པའི་ལམ་དང་། ཐལ་ཚན་གྱི་ཆུ་བོ་རབ་མེད་དེ་ཉེ་འཁོར་བའི་དམྱལ་བ་བཅུ་དྲུག་པ་ཚན་པ་བརྒྱད་དང་། སོགས་ཁོངས་ནས་རལ་བྲི་ལོ་མའི་ནགས་ཚལ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་ཤིང་ཤལ་མ་ལེའི་ཚལ་འདོན་པ། སྤུ་གྲིའི་ལམ་དང་། སྲོག་གཅོག་ཏུ་སྡོམས་པ་དང་། ཆུ་བུར་ཅན་དང་། ཆུ་བུར་རྡོལ་བ་ཅན་དང་། སོ་ཐམ་ཐམ་པ་དང་། ཤ་ཆུ་ཟེར་བ་དང་། ཀྱི་ཏུད་ཟེར་བ་དང་། ཤུད་པ་ལ་ལྟར་གས་པ་དང་། བརླ་ལྟར་གས་པ་དང་། བརླ་ལྟར་ཆེས་གས་པ་སྟེ་གང་དམྱལ་བརྒྱད་དེ་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་དག་གི་མཐའ་སོ་ནས་ཡོད་ཅེང་། ཉེ་འཁོར་བ་ནི་འདི་དག་ལ་མི་འཛོག ཉེ་ཆེ་བའི་གནས་ནི་དགེ་འདུན་སྐྱང་དང་། ཁོ་ཞུན་སྐྱེས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ངེས་པ་མེད་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཏོ་ན་དམྱལ་བའི་སྐྱང་མ་དེ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཡིན་ནམ་མིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ནི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། ཏོ་ན་དམྱལ་བར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། འཛོད་པའི་ཕྱིར། ཏོ་ན་དམྱལ་བའི་སེམས་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འཛོད་མི་ནུས་ཏེ་དེས་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མ་སྤྲོང་བའི་ཕྱིར། རང་གི་ལུགས་ནི། དེ་སེམས་ཅན་མིན་ཏེ། འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་ཙམ་ཟད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་ལུགས་གི་གདོང་པ་ཅན་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ན་སྤྲ་མ་ལྟར་གནས་ཀྱང་བྱ་ཟད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ནའང་། རང་འགྲེལ་དང་། འགྲེལ་བཤད་གཉིས་སུ་མི་འབྱུང་བས་ཁྲངས་བཅལ་དགོས་

སོ། །གཉིས་པ་དེས་མཚོན་ནས། ངན་སོང་གི་གནས་གཞན་གཉིས་བཤད་པ་ཡོད་དེ། དུད་འགྲོའི་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་། ཁ་འཐོར་བ་ནི་ཐང་དང་ཆུ་ཐན་དང་བར་སྣང་ལ་གནས། ཡི་དྭགས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཅེས་པ་འཇམ་གླིང་འདི་ནས་འོག་ཏུ་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་ཡོད་པ་ན་ཡོད་ཅིང་། ཁ་འཐོར་བ་ནི་དེས་པ་མེད་པ་དང་། ཡི་དྭགས་རྣ་འཕྱལ་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་ལྷའི་དཔལ་འབྱོར་ལྟ་བུ་སྐྱོང་བ་ཡོད། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཕྱིའི་སྒྲིབ་པ་ཅན་དང་། ནང་གི་སྒྲིབ་པ་ཅན་དང་། ཟས་སྐོམ་གཉིས་ལ་སྒྲིབ་པ་ཅན་སོགས་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐོ་རིས་ཀྱི་གནས་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མིའི་གནས་བཤད་ཟེན་པས། ལྷ་གནས་ཉིད་བཤད་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་ས་དང་འབྲེལ་བའི་ལྷ་གནས་བཤད་པ་དང་། མ་འབྲེལ་བའི་ལྷ་གནས་བཤད་པ་དང་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པའི་གནས་བཤད་པ་དང་། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་གནས་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གཞལ་མེད་ཁང་ལ་བརྟེན་པའི་གནས་བཤད་པ་དང་། བང་རིམ་དང་རི་ལ་བརྟེན་པའི་གནས་བཤད་པ་དང་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཉི་ཟླ་ལྷུན་པོའི་ཕྱིད་ནོ། །དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ་གཅིག་དང་བཅས། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཉི་མ་

དང་ཟླ་བའི་གཞལ་མེད་ཁང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དོ་ཝོ་རིམ་པ་བཞིན་ཚ་བ་དང་བསིལ་བའི་རང་བཞིན། རླུང་མེ་ཤེལ་དང་། ཆུ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པ། བྱེད་པ་པད་དང་། ཀུན་སྐྱེད་ཀ་ཁ་འབྱེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་གསེར་གྱི་ར་བ་འཕང་དུ་དཔག་ཚད་ཟེད་དང་། ཞེང་དུ་དཔག་ཚད་ཟེད་དང་གཉིས་པས་བསྐོར་བ། ཚད། ཐང་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ་ང་གཅིག་དང་། ལྔ་བཅུ་པ། ཁོར་ཡུག་ཏུ་སུམ་འགྱུར་དང་། འཕང་དཔག་ཚད་ཟེད་དང་བྲག་དང་། གཅིག་གི་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆ་གཅིག་རེ་ཡོད་པ། འཆར་བའི་གནས་ཆུ་མཚམས་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལྷུན་པོའི་ཟེད་ནས་འཆར་བའི་ཟེད་ཁ་ཅིག་སྣུ་སོར་བཞག་ནས། ཉི་ཟླ་ལྷུན་པོའི་ཟེད་ནས་འཆར་བ་ནི་མི་ལེགས་ཏེ། ཆུ་མཚམས་ཀྱི་ལྷུན་པོ་ནས་དེ་གཉིས་མི་འཆར་བ་གང་ཞེག ཆུ་མཚམས་ན་ལྷུན་པོའི་ཟེད་ཡོད་བའི་ཟེད་ཏེ། ལྷུན་པོ་ཆུ་ནང་དུ་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཕྲེ་དང་། ཆུ་མཚམས་ཡན་ཆད་དུ་བརྒྱད་ཕྲེ་ཡོད་པ་གཉིས་མཉམ་པའི་ཟེད། ཡང་ཁ་ཅིག་དང་གི་ཟེད་ཀུས་ཉི་ཟླ་འཆར་བ་དང་། ལྷུན་པོ་དངོས་གནས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་ལེགས་ཏེ། ཆུ་མཚམས་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལྷུན་པོ་ལྷུན་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཟེད་ཏེ། རང་ཉིད་ལྷུན་པོ་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་དཔག་ཚད་ཕྲེ་ཐག་བཅུ་བྱུག་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཟེད། རྟགས་འབྱུག། འདི་ནི་རབ་ཀྱི་རྟུལ་ཐུ་རབ་ནི་རབ་ཏུ་འདོད་པའང་ཁེགས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག ཉི་ཟླ་ཆུ་མཚམས་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལྷུན་པོའི་ཟེད་ནས་འཆར་བར་མ་དེས་པར་ཐལ། དུས་འཁོར་ལས་ནི་ཉི་མ་ལྷོ་བཞོད་མཐར་ཐུག་པ་ན་དམའ་བ་དང་། བྱང་བཞོད་མཐར་ཐུག་པ་ན་མཐོ་བར་རླུ་

བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། རྒྱུ་མཚན་དེ་དེང་སང་མི་གཅིས་བལྟས་པ་ན་མངོན་སུམ་དུ་བབ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ཡང་། དེ་ལྟར་མི་བྱ་སྟེ། འདིའི་འགྲེལ་པ་རྣམས་ལས་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཟླ་བས་ཟླ་བ་གཅིག་ལ་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་འཁོར་བ་དང་། ཉི་མས་འོ་གཅིག་ལ་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་འཁོར་བར་ཁས་ལྡངས་དགོས་ཏེ། ཟླ་བ་བགྲོད་སྐུང་ཞིང་། དེ་དེ་ལ་སྟོས་ན་ཉི་མ་བགྲོད་བྱལ་བའི་ཕྱིར།

ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་རི་བོང་གི་གཟུགས་བརྙན་འཆར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རི་བོང་དུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པས་ངོ་མཚར་སྐྱ་ཚོགས་བསྟན་པ་འཇིག་རྟེན་ལ་གསལ་བའི་ཕྱིར་དུ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ངོས་ལ་རི་བོང་གི་གཟུགས་བརྙན་བྱེས་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར། སྐབས་མའི་ཚད་ཀྱང་ཡོད་དེ། རང་འབྱེལ་ལས། སྐབས་མ་ཆུང་བ་རྒྱང་གཟུགས་གཅིག་བ་བཅུ་དུག་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁངས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནུ་དང་ཕྱུར་གཉིས་དང་། བྱེ་བ་ཐག་བརྒྱད། ས་ཡ་ལྔས་ལྷག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉི་ཟླ་སྐབས་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཇི་བས་རྒྱབ་རིན་པོ་ཆེ་སྟ་བཞི་ལས་བྱུབ་པ། འོག་གཞི་ཚོན་སྟ་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་གིས་བཀྲ་བ། སྟེང་མོའི་ཚལ་རྒྱས་པ། མེ་ཏོག་རྒྱིང་པ་རླུང་གིས་འཐོར་ཞེང་། གསར་པ་འབྲེམས་པ་སོགས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཉི་མས་གྲིང་བཞི་ལ་དུས་གཅིག་ཚར་དུ་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། ནམ་མྱེད་ཉི་མ་ནུབ་པ་དང་། །ཉི་མ་མྱེད་དང་འཚར་དུས་གཅིག ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། སྒྲ་མི་སྐྱན་དུ་ནམ་མྱེད་པ་དང་། ལུས་འཕགས་

བློང་དུ་ཉེ་མ་ནུབ་པ་དང་། འཛམ་བུ་གླིང་དུ་ཉི་མ་ཕྱེད་པ་དང་། བ་གླང་སྤྱོད་དུ་ཉི་མ་འཆར་བ་བཞེ་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཤར་དུ་ནམ་ཕྱེད་པ་དང་། ལྷོར་ཉི་མ་ནུབ་པ། ནུབ་ཏུ་ཉི་མ་ཕྱེད་པ། བྱང་དུ་ཉི་མ་འཆར་བ་བཞེ་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འཕྲེལ་ལས། ཅི་གླིང་བཞེ་པོ་དག་ཏུ་ཉི་མས་ཅིག་ཆར་དུ་བྱ་བ་བྱེད་དམ་ཞེ་ན་མིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་དག་ཏུ་ནམ་ཕྱེད་ཉི་མ་ནུབ་པ་དང་། ཉི་མ་ཕྱེད་དང་འཆར་དུས་གཅིག་གང་གི་ཚེ་བྱང་སྒྲ་མི་སྙན་དུ་ནམ་ཕྱེད་པ་དེའི་ཚེ། ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་གླིང་དུ་ཉི་མ་ནུབ་པོ། །འཛམ་བུ་གླིང་དུ་ཉི་མ་ཕྱེད་དོ། །བ་གླང་སྤྱོད་དུ་ཉི་མཁར་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དག་ལའང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དོན་གསལ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དག་ལའང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། གང་གི་ཚེ་ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་སུ་ནམ་ཕྱེད་པ་དེའི་ཚེ། འཛམ་བུ་གླིང་དུ་ཉི་མ་ནུབ་པོ། །ནུབ་ཀྱི་བ་གླང་སྤྱོད་དུ་ནི་ཉི་མ་ཕྱེད་དོ། །བྱང་སྒྲ་མི་སྙན་དུ་ནི་ཉི་མཁར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དག་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་གཞན་དག་ལའང་སྦྱར་བར་གསུངས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་ནམ་ཕྱེད་པ་དེའི་ཚེ། བ་གླང་སྤྱོད་དུ་ཉི་མ་ནུབ་པ། སྒྲ་མི་སྙན་དུ་ཉི་མ་ཕྱེད་པ། ལུས་འཕགས་གླིང་དུ་ཉི་མ་འཆར་བ་སོགས་དུས་མཉམ་པ་འོང་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ནམ་ཕྱེད་ཉི་མ་ནུབ་པ་སོགས་བཞེ་པོ་དབྱར་དགུན་སྤྱོན་དབྱིད་བཞེ་ཀའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནམ། དུས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞེག་གི་དུས་སུ་འབྱུང་བ་

གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག དུས་བཞི་ཀའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འཛོམ་བུ་གླིང་དུ་དབྱར་བྱང་བའི་ཚེ། སྒྲ་མི་སྙན་དུ་དགྱན། ཤར་ནུབ་གཉིས་སུ་དབྱིར་སྟོན་ཏེ་དུས་བཞི་ཅིག་ཆར་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འོ་ན། འཛོམ་བུའི་གླིང་དུ་ཉི་མ་བྱང་བཀོད་མཐར་ཐུག་པའི་ཚེ། སྒྲ་མི་སྙན་དུ་ལྷོ་བཀོད་མཐར་ཐུག་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །ཉི་མས་ཞག་གཅིག་ལ་དེ་རབ་བསྐོར་བའི་ཚེ། ལྷོར་རྒྱུ་བ་ན་དེ་རབ་ལ་ཉེ་བ་དང་། བྱང་དུ་རྒྱུ་བ་ན་དེ་རབ་ལ་རིང་བར་རྒྱུ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འཛོམ་བུའི་གླིང་འདིར་ཉི་མ་བྱང་བཀོད་མཐར་ཐུག་པ་ན་དེ་རབ་ལ་ཉེ་བར་རྒྱུ། ལྷོ་བཀོད་མཐར་ཐུག་པ་ན་དེ་རིང་བར་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཤེས་ཟུས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ལྷོར་ཉི་མ་བྱང་བཀོད་མཐར་ཐུག་ཅིང་། བྱང་དུ་ལྷོ་བཀོད་མཐར་ཐུག་པའི་ཚེ། བྱང་དུ་ནམ་ཕྱེད་པ་སོགས་བཞེ་དུས་མཉམ་དུ་བྱུང་བའི་མོད་ལ། ཤར་དུ་ནམ་ཕྱེད་པ་སོགས་བཞེ་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ། དེ་དག་གི་ཚེ། བྱང་དུ་ནམ་ཕྱེད་པ་སོགས་བཞེ་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་ཆྭངས་ལ་སོང་། འདོད་ན། དེ་དག་གི་ཚེ། བྱང་དུ་ནམ་ཕྱེད་ནས། ཉི་མཐར་གྱི་བར་དང་། ཤར་དུ་ཉི་མ་ནུབ་པ་ནས་ནམ་ཕྱེད་ཀྱི་བར་གཉིས་ཡུན་རིང་ཐུང་མཉམ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དག་གི་ཚེ་བྱང་དུ་ནམ་ཕྱེད་པ་ནས་ཉི་མཐར་གྱི་བར་ལ་ཡུད་ཙམ་དགུ་ཡོད། ཤར་དུ་ཉི་མ་ནུབ་ནས། ནམ་ཕྱེད་ཀྱི་བར་ལ་ཡུད་ཙམ་ཕྱེད་དང་བརྒྱད་ཡོད་པར་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁས་ཆྭངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གི་ཚེ་

ཤར་དུ་དབྱིད་ཉིན་མཉམ་མཚན་མཉམ་ཁས་བླངས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ཚེ་ཤར་དུ་དབྱིད་དུས་ཁས་བླངས་ཕྱིན། དེ་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ཚེ་ནུབ་ཏུ་སྟོན་དུས་ཁས་བླངས་པས་སྟོན་ཉིན་མཉམ་མཚན་མཉམ་ཀྱང་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་མ་ཁྲབས་བོ་ཞེ་ན། འོ་ན། ལྷོར་ཉི་མ་བྱང་བསྒོ་མཐར་ཐུག་ཅིང་བྱང་དུ་ལྷོ་བསྒོ་མཐར་ཐུག་པའི་ཚེ། བྱང་དུ་ནམ་ཕྱེད་པ་སོགས་བཞིའི་དངོས་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་ཤར་དུ་ནམ་ཕྱེད་པ་སོགས་བཞེ་མེད་པར་ཐལ། མ་ཁྲབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། གྲྭིང་བཞིར་དུས་མཉམ་པའི་རླུང་བཞིའི་དངོས་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་རླུ་བ་བཞི་མེད་པར་ཐལ། ལྷོ་བྱང་དུ་ཉི་མའི་བསྒོ་བསྒྲིལ་པ་གཉིས་པོ་དེ་མཉམ་པ་གང་ཞེག འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ངོ་ན། གྲྭིང་འདིའི་དབུགན་རླུ་དང་པོའི་དངོས་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་གྲྭིང་འདིའི་དབུགན་རླུ་གཉིས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཤར་ནུབ་གཉིས་སུ་བྱང་བསྒོད་ལྷོ་བསྒོད་མཐར་ཐུག་ཅིང་། ལྷོ་བྱང་གཉིས་སུ་དབྱིད་སྟོན་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་བཞེ་འཛོམས་པའི་ཚེ། ནམ་ཕྱེད་ཉི་མ་ནུབ་པ་སོགས་བཞེ་དུས་མཉམ་དུ་མི་འབྱུང་བའི་གྱུབ་མཐའ་འང་ངེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཁྱད་གཞི་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཕྱིས་ཀྱི་མངོན་པ་ཁ་ཅིག ལྷོ་བྱང་གཉིས་སུ་ལྷོ་བསྒོད་མཐར་ཐུག་པ་དང་། ཤར་ནུབ་གཉིས་སུ་བྱང་བསྒོད་མཐར་ཐུག་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་འཛོམས་པ་དང་། ཡང་ལྷོ་བྱང་གཉིས་སུ་སྟོན་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་དང་། ཤར་ནུབ་གཉིས་སུ་དབྱིད་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་འཛོམས་པ་ཡོད་ཅིང་། དེ་སྐྱ་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་

དུས་སུ་ནམ་ཕྱེད་ཉི་མ་ནུབ་པ་སོགས་བཞེ་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བར་འདོད་པའང་མི་འཐད་དེ། སྔར་བཤད་པ་ལས་གོ་ནུས་པའི་ཕྱིར།

དང་གི་ལུགས་ནི། ནམ་ཕྱེད་ཉི་མ་ནུབ་པ་དང་། ཉི་མ་ཕྱེད་དང་། འཚར་དུས་གཅིག་པ་ནི། དུས་ཐུད་པར་བ་ཞེག་གི་ཚེ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིང་བཞི་གང་སྣོན་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་དང་། བཞི་གང་དཀྱིལ་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་དུས་གཉིས་ཁོ་ནར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་དུས་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཕྱིང་བཞི་གང་དབྱར་དབྱར་མཉམ། དགུན་དགུན་མཉམ། སྟོན་སྟོན་མཉམ། དཀྱིལ་དཀྱིལ་མཉམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱིང་འདིར་ཉི་མ་བྱང་བཟོད་མཐར་ཐུག་པ་ན་གཞན་གསུམ་དུ་ཡང་བྱང་བཟོད་མཐར་ཐུག་པ་དང་། འདིར་ལྷོ་བཟོད་མཐར་ཐུག་པ་ན་གཞན་གསུམ་དུའང་ལྷོ་བཟོད་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར། ཉི་མས་ཞག་གཅིག་ལ་དེ་རབ་བསྐོར་བའི་ཚེ་འཇིག་མི་དགོས་པར་དྲང་ཟོར་འཁོར་ཆོག་པའི་དགོས་པར་ཐད་ཀར་རྒྱུ་བས་ཆོག་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། ནམ་ཕྱེད་ཉི་མ་ནུབ་པ་སོགས་བཞེ་འབྱུང་བའི་དུས་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། དུས་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཇི་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་འདུལ་མདོན་སྐོར་ནས་དུས་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་གསུངས་ཏེ། གསོ་སྦྱོང་གི་གཞིའི་སྐབས་སུ། དགུན་དང་དགུན་སྨད། དཔྱིད། སོ་གཅ དབྱར། སྟོན་ཏེ་དུས་ཚོགས་དྲུག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། དགོས་པ་ནི་གསོ་སྦྱོང་བཙུ་བཞི་པ་ངོས་

རིན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དུས་བསྟོའི་སྐབས་ལས། དགུག་ དཔྱིད། དབྱར། དབྱར་ཐུང་ངུ། དབྱར་རིང་པོ་སྟེ་ཕྱར་གསུངས། དགོས་པ་ནི་དབྱར་ཐུང་ངུ་རྟོགས་ པའི་ཆེད་དང་དེ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད། དབྱར་ཐུང་ངུ་ལ་འགྱུར་ཁ་ཅིག་ཏུ་ འཆི་བའི་དུས་ཞེས་འབྱུང་བས་འཆི་བ་མི་རྟག་པཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཞེས་ཁ་ ཅིག་འདོད་པ་ལྟར་རམ། ཡང་ན་དབྱར་སྔ་མ་ཁས་ལེན་མ་གྲུབ་ན། ཐུ་མའི་ཁས་ ལེན། དབྱར་ཐུང་ངུ་བའི་ཉིན་དེས་བར་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཕན་དུ་མི་ཆགས་པར་ ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཟླ་འཛོག་གི་སྐང་བའི་སྐབས་སུ། དགུག་ དཔྱིད། དབྱར་ཀ་དུས་གསུམ་དུ་གསུངས། དགོས་པ་ནི་ཐུག་དང་ཚོད་པའི་གོས་ངོས་ བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན། དུས་ཚོགས་ལ་གསུམ་དུ་ཞེ་བ་འདིའི་དབང་དུ་མཛད་ ནས། དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། དོན་གསལ་ ལས་ཀྱང་། གསུང་རབ་ལས་ནི་དུས་གསུམ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། འཇིག་རྟེན་པ་ལྟ་བུར་ བྱག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དགུག་སྟོད་ནི་གྲང་བར་འབྱ་བའི་ཕྱིར་དགུག་དུ་བཤད་དོ། །སོ་ གཉ་ནི་ཚ་བར་འབྱ་བའི་ཕྱིར་དཔྱིད་དུ་བཤད་དོ། །སྟོན་སྨད་ནི་ཆར་འབབ་ཏུ་འབྱ་ བའི་ཕྱིར་དབྱར་དུ་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་དགུག་དང་དཔྱིད་དང་དབྱར་དག་ཡིན་ ནོ། །ཞེས་གསུངས། ཡང་དབྱར་གཞི་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་པ་ དང་མཐུན་པར་དགུག་དཔྱིད་དབྱར་སྟོན་ཏེ་བཞིར་གསུངས། དགོས་པ་ནི། གསུང་ རབ་ལས་ར་བ་འབྲིང་པོ་ཐ་ཚུང་གི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་དེ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དུས་ཚོགས་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ར་འབྲིང་ཐ་ཚུང་གསུམ་དུ་

དབྱེ་བའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ཉ་སྐད་གང་ཡིན་པ་ཡང་། མགོ་དང་རྒྱལ་དང་མཆུ་དང་གསུམ། །དཀྱུན་རྒྱ་གསུམ་གྱི་ཉ་སྐད་ཡིན། །དབོ་དང་ནག་པ་ས་གཅ་གསུམ། །དབྱིང་རྒྱ་གསུམ་གྱི་ཉ་སྐད་ཡིན། །སྟོན་དང་ཆུ་སྟོད་ཐོ་ཞུན་གསུམ། །དབྱར་རྒྱ་གསུམ་གྱི་ཉ་སྐད་ཡིན། །ཆྱམས་དང་དབྱུག་པ་སྨིན་དྲུག་གསུམ། །སྟོན་རྒྱ་གསུམ་གྱི་ཉ་སྐད་ཡིན། །ཞེས་སྦྱར་བར་བྱ་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རྒྱལ། དབོ། ས་གཅ ཆུ་སྟོད། ཆྱམས་སྨད་སྨིན་དྲུག་གི་རྒྱ་ན་རྣམས་ཀྱི་མར་ངོ་རྣམས་ལ་གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་པ་འབྱུང་བ་ནི། དགེ་ཚུལ་གྱི་ལོ་དྲུ་བར་རྒྱལ་དང་དབོ་དང་ས་གཅ་དང་། ཆུ་སྟོད་ཆྱམས་སྨད་སྨིན་དྲུག་བཅས། །འདི་རྣམས་ཀྱི་ནི་ནག་པོའི་སྡོགས། །རྒྱ་ཕྲེད་གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རང་འཕྲལ་དུ། དཀྱུན་དང་དབྱིད་དང་དབྱར་རྣམས་ཀྱི། །རྒྱ་ན་ཕྲེད་དང་གཉིས་འདས་ཤིང་། །རྒྱ་ན་ཕྲེད་ནི་ལྷས་པ་ན། །མཁས་པས་ཞག་མི་ཐུབ་པ་དོར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འདུལ་བའི་མདོར་ཡང་། དུས་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ན་ཕྲེད་ལྷས་པ་ཉིད་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དུས་ཚོགས་ལ་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རེ་རེའི་རྒྱ་ན་ཕྲེད་དང་གཉིས་གཉིས་འདས་ཤིང་ཕྱེད་ཕྱེད་ལྷས་པ་ན་གསོ་སྦྱོང་དེ་ཉིད་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་འདུལ་བའི་མདོ་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་རྒྱ་ཆེར་འཕྲོལ་རྣམས་སུ་ལོ་གད་བ་རྣམས་ཀྱི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་བསྟུན་ནས་ཡང་ངོ་སྤྲོན་འགྲོ་བསྟུར་བའི་དབང་གིས་དབྱར་དགུན་འབྱིང་ཐུབ་པ་དང་། སྟོན་དབྱིད་འབྱིང་མི་ཐུབ་པར་བཤད་པ་མ་གཏོགས། དངོས་པོ་ལ་དེ་ལས་ཟློག་སྟེ། དབྱར་དགུན་འབྱིང་མི་ཐུབ་པ་དང་། སྟོན་དབྱིད་འབྱིང་ཐུབ་པར་

ཁས་བླངས་པར་བྱ་ཞེང་། གཞི་གསུམ་ཚོ་གར་ཡང་། མདོ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་འགྲུར་དང་བསྡུན་པར་མངོད་པས་གསུངས་ཟེན་ཙམ་ལ་ཞེན་མི་དགོས་སོ།།

འོ་ན། དུས་ཚེགས་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། དུས་ཚེགས་ཀྱི་ཐོག་མ་དང་ལོ་འགོ་གང་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྤྱ་མ་ཁ་ཅིག་ཅོར་བཟུང་བརྒྱད་པའི་ཚེས་བཅུ་བྱུག་ནས་དུས་ཀྱི་ཐོག་མ། དགུན་དུས་དང་། ལོ་འགོ་ཤད་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་དེ། ཅོར་བཟུང་བའི་དུས་དེ་ཚ་བ་དང་། ཆར་འབབ་པའི་དུས་ཡིན་པས་དབྱར་དུས་སུ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འགྲེལ་ལས། ཉ་ཚོ་དབྱུག་པ་གང་ཡིན་པ། །སྟོན་བཟླ་ཐ་ཚུང་ཞེས་བྱར་བརྗོད། །ཅེས་དང་། ཚོ་འཕྲལ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། དབྱིད་བཟླ་ར་བའི་ཚེས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྔའི་བར། ཞེས་གསུངས་པས། ཅོར་བཟླ་དགུ་པའི་ཚེ་བཅུ་བྱུག་ནས། དུས་ཀྱི་ཐོག་མ་དགུན་དུས་དང་། ལོ་མགོ་ཤད་བ་ཡིན་ཞེ་ན་མི་འཐད་དེ། ལུང་སྤྱ་མ་ནི། མ་དག་པའམ། རྫུན་ལུང་ཡིན་པར། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་བཞེད་པར་བཀག་ཤིང་ལུང་ཐྱི་མའི་དབྱིད་བཟླ་ར་བ་ཞེས་འབྱུང་བ་ཡང་། མངོངས་བླུན་འགྲུར་དག་པ་རྣམས་ལས་དགོའི་བཟླ་བར་བཤད་པས། ཅོར་བཟླ་གཉིས་པའི་ཡར་ངོ་ལ་ཚོ་འཕྲལ་གྱི་དུས་ཆེན་འབྱུང་བ་བཤད་པ་དང་འགྲིག་པའི་ཐྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། ཅོར་བཟླ་དགུ་པའི་མར་ངོ་ལ་གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་པ་བྱེད་ཅིང་། བཅུ་པའི་མར་ངོ་ལ་མི་བྱེད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། དབྱུག་པ་བཟླ་བའི་དུས་དེ་གང་བའི་དུས་སུ་ཐལ་བ་དང་། ཅོར་བཟླ་བཞི་པའི་མར་ངོའི་ཚེས་གཅིག་ནས་དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་འཚོལ་རིགས་

པར་ཐལ་བ་དང་། ཏོར་ཆུ་ལྟ་བའི་མར་ངོའི་ཚེས་གཅིག་ལ། དབྱར་སྟ་མ་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཏོར་ཆུ་བརྒྱད་པའི་ཡར་ངོའི་ཚེས་བཅོ་ལྟ་དུས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་དང་། ལྷ་བབས་ཀྱི་དུས་ཆེན་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་དང་། ཏོར་ཆུ་དགུ་པའི་གནམ་སྐྱོང་ལ་རས་ཆེན་སྤྲེད་རིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། དེའི་ཡར་ངོའི་ཚེས་བཅོ་ལྟ་དབྱར་ཟླ་མའི་དུས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་འབྱུང་རིགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། ཟླ་མ་འདི་ལ་འདོད་ན། ལྷང་ལས་ཤིང་རྟམས་ཀྱི་ལོ་མ་སྐྱ་བོར་གྱུར་ཀྱང་དྲང་དགེ་འདུན་གྱི་དགག་དབྱེ་ལ་འབྱུང་བའི་སྐབས་མེད་དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་རོ།།

ཡང་ཁ་ཅིག ར་བ་འབྲེང་པོ་ཐ་ཆུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཡར་ངོ་སྟོན་འཛོམ་ཡིན་པས་ཏོར་ཆུ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཡར་ངོའི་ཚེས་གཅིག་ནས་ལོ་གསར་པ་དང་། སྐར་མའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མར་ངོ་སྟོན་འཛོམ་ཡིན་པས་ཏོར་ཆུ་བཅུ་པའི་མར་ངོའི་ཚེས་གཅིག་ནས་ལོ་གསར་པ་ཡིན། ཞེས་ཟེར། མི་འཐད་དེ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཞིར་བཞག་ན། ར་བ་འབྲེང་པོ་ཐ་ཆུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་མར་ངོ་སྟོན་འཛོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐར་མ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་གང་ཞེག ཉ་སྐར་བཅུ་གཉིས་པོ་རྗོགས་པའི་ཚེ། ཆུ་བ་བཅུ་གཉིས་སོ་སོར་རྗོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ཉི་མའི་སྐྱོང་པོ་ལས། བདག་གི་ཆུ་སྐར་སྨིན་དུག་བརྗོད། །ཆུ་བ་ཉ་ཚེ་ཆུ་བངས་འབྱུང། །སྐྱོན་ཆུ་ཐ་ཆུང་ཞེས་བྱ་བ། །འདི་ནི་རབ་ཏུ་གཏགས་པ་ཡིན། །ཞེས་སྨིན་དུག་གི་ཉ་བའི་ཚེ་སྐྱོན་ཆུ་ཐ་ཆུང་རྗོགས་པར་བཤད་པ་གང་ཞེག དེས་གཞན་

རྣམས་ལ་རིགས་འགྲེ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་དུ་ཐོག་མར་བྱུང་བའི་རླུང་བ་དེ་ཉ་གང་ནས་འགྲིབ་པའི་འགོ་རྩོམ་པ་ཞེག་ཡིན་པར་བཤད་པས་ཀྱང་ཕྱོགས་འདི་ལ་ངེས་པ་སྟེང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། མར་ངོ་ལ་རླུང་བ་འགྲིབ་པར་སྣང་བ་དང་། ཡར་ངོ་ལ་འཕེལ་བར་སྣང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཉི་མ་དང་ནི་ཉེ་བ་ལས། །རང་གི་གྲིབ་མས་འགྲིབ་པར་སྣང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རླུང་བ་དེ་ཉི་མ་དང་ཏི་ལྟར་ཁད་ཉེ་བ་ལས། རང་གི་གྲིབ་མ་ཙམ་རོལ་གྱི་ངོས་སུ་བབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་སྟེང་ཐ་འོག་འདྲུག་པའི་ཚུལ་གྱི་འོག་གི་ཆ་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་འགྱུབ་པར་བཤད་པ་ནི་ལུགས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། ཇོར་ཐ་བཅུ་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་སྐད་མ་སྙིན་དུག་གི་ཉ་བའི་ཉིན་ཞག་ཕྱི་མ་མར་ངོའི་ཚེས་གཅིག་གི་སྐུ་རེངས་དང་པོ་ཤར་བའི་ཚེ། དུས་ཀྱི་ཐོག་མ་དགུན་དུས་དང་། ལོ་ཕྱི་མའི་མཐོ་དང་། སྐར་མ་མཐོའི་ཐ་བཤར་བ་ཡིན་ཏེ། འཚེ་མེད་མངོ་ལས། མཐོ་ནི་དེ་དྲུག་མཐོ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ནི་དུས་ཀྱི་དང་པོར་བཤད་དེ། །ཅེས་དང་། དོན་གསལ་ལས། སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་དང་པོ་ནི་དགུན་དག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་དཔྱིད་དོ། །གསུམ་པ་ནི་དབྱར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འདུལ་བར་དུས་བསྟོ་བཤྱད་པ་ནི་ཐོག་མར་དགུན་དུས་ན་བཤྱད་པ་སོགས་ལས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དུས་ཚོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། དུས་ཀྱི་ཐོག་མ་དང་། ལོ་མཐོ་ཤར་མཚམས་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། ཉིན་མཚན་རིང་ཐུང་འབྱུང་བའི་དུས་དེ་ཇི་ལྟ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དབྱར་གྱི་བྱ་བ་

གཉིས་པ་ཡི། །ཐ་མའི་ཚེས་དགུ་ནས་མཚན་རིང་། །དགུན་རྟམས་ཀྱི་ནི་བཞི་པ་ལ། །ཐུང་དུ་འགྱུར་རོ་ཉིན་མོ་བློག ཅེས་གསུངས་པ་ལས་ཐོན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདིའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ལ་གསུམ། གཞན་ལུགས་འཆད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཁས་པ་ཕལ་ཆེའི་གསུང་ན་རེ། དབྱར་ཟླ་ཐ་ཚུང་གི་ཡར་རོའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་དབྱར་ཉི་ཟློག་ཅིང་། དགུ་ནས་མཚན་མོ་རིང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དགུན་ཟླ་ཐ་ཚུང་གི །ཡར་རོའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་དགུན་ཉི་ཟློག་ཅིང་། དགུ་ནས་ཉི་མ་རིང་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དབྱར་རྟམས་ཀྱིས་ནི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་དབྱར་ཟླ་ཐ་ཚུང་ཡར་གྱི་རོའི་ཚེས་དགུ་ནས་མཚན་མོ་རིང་ངོ་། །ཞེས་དང་། དགུན་ཟླ་ཐ་ཚུང་ཡར་གྱི་རོའི་ཚེས་དགུ་ནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོན་དཔོན་ཕྱོགས་གྲུབ་གིས་མངོད་པའི་འགྲེལ་པ་གནད་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་ལས། དེ་ལ་ཡང་། དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །ཐ་མའི་ཚེས་དགུ་ནས་མཚན་རིང་། །དབྱར་ཟླ་ཐ་ཚུང་ཡར་གྱི་རོའི་ཚེས་དགུ་ནས་མཚན་མོ་རིང་ངོ་། །དགུན་རྟམས་ཀྱི་ནི་བཞི་པ་ལ། །ཐུང་དུར་འགྱུར་རོ། །དགུན་ཟླ་ཐ་ཚུང་ཕྱོགས་གཉིས་པའི་ཚེས་དགུ་ནས་སོ། །ཉིན་མོ་བཟློག གང་གི་ཚེ་ཉིན་མོ་རིང་བ་དེའི་ཚེ་མཚན་མོ་ཐུང་དུར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཁ་ཆེ་འདུན་བཟང་གིས་མངོད་པའི་འགྲེལ་པ་མདོ་དང་མཐུན་པ་ལས་ཀྱང་། དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་དབྱར་ཟླ་ཐ་ཚུང་གི་ཡར་རོའི་ཚེས་དགུ་ནས་མཚན་མོ་རིང་ངོ་། །དགུན་ཟླ་ཐ་ཚུང་གི་ཡར་གྱི་རོའི་ཚེས་དགུ་ནས་སོ། །ཞེས་དང་། གདགས་པར་ཡང་། དགུན་

རླུང་ཐ་ཆུང་ཡང་གྱི་རོའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་མཚན་མོ་ནི་ཡུད་ཙམ་བཅོ་བརྒྱད། ཉིན་མོ་ཡུད་ཙམ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཚེས་དགུ་ཐན་ཆད་མཚན་མོ་ནི་འབྲི་ཉིན་མོ་ནི་སྐྱེ་སྟེ། ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་དེ་དག་དགག་པ་ནི། དེ་མི་འཐད་དེ། རང་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དེ། དེའེ་མ་དག་པ་ལས་ཐུབས་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་པ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ལུང་དེའེ་མ་དག་པ་ལས་ཐུབས་པའམ། དག་ཀྱང་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱས་པའི་ཚོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། གདགས་པའི་ལུང་ཡང་སྐབས་འདིར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། གདགས་པའི་དེའེ་ཁ་ཅིག་ལས། དམྱལ་བ་ར་བ་དང་། སྐྱོན་བྱ་ར་བ་ལ་དགུན་དབྱར་གྱི། ཉི་མ་བཟློག་པར་བཤད་པས། དེའེ་དག་པའི་ལུང་གི་ངེས་པ་ཡང་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས་གཞན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཇོར་བྱ་བདུན་པའི་ཡར་ངོའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་ཉིན་མོ་ཡུད་ཙམ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། མཚན་མོ་ཡུད་ཙམ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཇོར་བྱ་དང་པོའི་ཡར་ངོའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་མཚན་མོ་ཡུད་ཙམ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ཉིན་མོ་ཡུད་ཙམ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་ཀ། ཁྱད་རྣམས་བཞིད་པའི་དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཉི་མ་བྱང་བཞོད་མཐར་ཐུག་པའི་ཚེ་དབྱར་ཉི་ཟླ་བྱེད་ཙམ་ཞོད་ཀྱང་ཉི་ཟླ་བ་དང་དེ་དག་གི་ཚེ་ཉི་མ་རིང་བ་དང་ཐུང་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་ཀེ། ཉི་མ་སྟོང་བྱང་འཁོར་ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས། རྩ་བར་འདོད་ན། ཇོར་བྱ་བཞི་པའི་ཡར་ངོའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་དབྱིད་ཉིན་མཉམ་མཚན་མཉམ་འབྱུང་བར་ཐལ་

བ་དང་། ཏོར་ཚུ་བཅུ་པའི་ཡར་རིའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་སྟོན་ཉིན་མཉམ་མཚན་མཉམ་འབྱུང་བར་ཐལ་ཏེ། འདོད་པ་གང་ཞེག ཚུ་ན་རེ་ལ་ཡུད་ཙམ་རེ་ཉིན་མཚན་སྐྱེ་འབྲི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐང་གཅིག་རེའི་ཡུན་ལ་ཉིན་མཚན་རིང་ཐུང་འགྱུར་བ་གང་ཞེག ཐང་གཅིག་སུམ་ཅུ་ཡུད་ཙམ་གཅིག་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཉིན་མཚན་རིང་བ་ཐང་གཅིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། མངོན་སུམ་དང་འགལ་བས་ལན་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དབྱར་གྱི་ཚུ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་གང་ཞེག དབྱར་ཚུ་ཐ་ཆུང་དེ་དུས་ཆེགས་ལ་གསུམ་དུ་མེ་བའི་དབྱར་ཚུ་གཉིས་པ་མ་ཡིན། དགུན་ཚུ་ཐ་ཆུང་སྟེ་དེ་ལྟར་མེ་བའི་དགུན་ཚུ་བཞི་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐྱོན་མེད་དེ་སྟོན་ཚུ་ར་བ་དང་། དབྱར་ཚུ་ཐ་ཆུང་ཁད་ཉེ་བ་དང་། དབྱིད་ཚུ་ར་བ་དང་། དགུན་ཚུ་ཐ་ཆུང་ཁད་ཉེ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། ལྟར་ན། དབྱར་ཚུ་ཐ་གཉིས་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དབྱར་ཚུ་གཉིས་པ་དང་། དགུན་ཚུ་བཞི་པ་དང་པོར་འདིས་བཀའ་ཆོད་ཀྱི་དབྱར་དགུན་ཀྱི་ཉེ་མའི་བརྒྱ་དུས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞུང་འདིས་དབྱར་དགུན་ཀྱི་ཉེ་མའི་བརྒྱ་དུས་མ་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞེག དེ་ལྟགས་ལ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟགས་ཕྱི་མ་མ་བྱུང་སྟེ། སྟོན་ཉིན་མཉམ་མཚན་མཉམ་དང་དབྱིད་ཉིན་མཉམ་མཚན་མཉམ་དངོས་སུ་བསྟན་

པའི་ཤུགས་ལ་ཉི་མའི་རྒྱོག་དུས་གཉིས་པོ་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རང་ལུགས་ནི། དུས་ཚོགས་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་དབྱར་རྒྱ་གཉིས་པ་དང་། བཞིར་ཕྱེ་བའི་སྟོན་རྒྱ་བ་དོན་གཅིག་པ་དེའི་ཡར་ངོའི་ཚེས་བརྒྱད་ཀྱི་ཉིན་ཞག་ལ་སྟོན་ཉིན་མཉམ་མཚན་མཉམ་འབྱུང་བས། ཕྱི་ཉིན་ཚེས་དགུ་ནས་མཚན་མོ་རིང་དུ་འགྱོ་ཞིང་། གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་དགུན་རྒྱ་བཞི་པ་དང་། བཞིར་ཕྱེ་བའི་དཔྱིད་རྒྱ་བ་དོན་གཅིག་པ་དེའི་ཡར་ངོའི་ཚེས་བརྒྱད་ཀྱི་ཉིན་ཞག་ལ་དཔྱིད་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་འབྱུང་བས། ཕྱི་ཉིན་ཚེས་དགུ་ནས་མཚན་མོ་ཐུང་དུ་འགྱོ་ཞིང་། ཉིན་མོ་དེ་ལས་བརྒྱ་པ་དེ་རིང་དུ་འགྱོ་བ་དག་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཉི་མ་འགྱོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལས། འདིར་ནི་ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོ་རྣམས་རིང་ཐུང་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ། དབྱར་གྱི་རྒྱ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །ཐ་མའི་ཚེས་དགུ་ནས་མཚན་རིང་། །དབྱར་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་གཉིས་པ་སྟོན་རྒྱ་བ་ཡར་གྱི་ངོའི་ཚེས་དགུ་ནས་མཚན་མོ་རིང་ངོ་། །དགུན་རྣམས་ཀྱི་ནི་བཞི་པ་ལ། །ཐུང་དུར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགུན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་བཞི་པའི། ཐ་མའི་ཚེས་དགུ་ནས་ཐུང་དུ་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་སྟུང་ཀ། དབྱིད་རྒྱ་བ་ཡར་གྱི་ངོའི་དགུ་ནས་སོ། །ཉིན་མོ་བརྒྱ་གང་གི་ཚེ་མཚན་མོ་རིང་བ་དེའི་ཚེ་ཉིན་མོ་ཐུང་དུར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཚེ་མཚན་མོ་ཐུང་བ་དེའི་ཚེ་ཉིན་མོ་རིང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། དོན་གསལ་ལས། དབྱར་གྱི་རྒྱ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །ཐ་མའི་ཚེས་དགུ་ནས་མཚན་རིང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། དབྱར་གྱི་རྒྱ་བ་ནི་དབྱར་རྒྱ་འབྱིང་པོའི་ཉ་ནས། སྟོན་རྒྱ་ཐ་ཆུང་ཉའི་བར་

བཞི་ཡིན་ལ། རླུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མར་གྱི་ངོ་ལྟ་སྟེ། དེ་ལ་སྟོན་ཟླ་ར་བ་ཡར་གྱི་ངོའི་ཆེས་དགུ་ནས་མཚན་མོ་རིང་བར་འགྱུར་རོ། །དགུན་རྟམས་ཀྱི་ནི་བཞི་པ་ལ། ཐུང་དུར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དགུན་གྱི་ཟླ་བ་ནི་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཉུ་ནས། དབྱིད་ཟླ་ར་བ་ཉའི་བར་བཞི་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དབྱིད་ཟླ་ར་བ་ཡར་གྱི་ངོའི་ཆེས་དགུ་ནས་མཚན་མོ་ཐུང་དུར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་རྟམས་ལས་ལེགས་པར་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དོན་གསལ་གྱི་འབྲེ་ནོར་བའི་རང་འཁྲིལ་འདི་ཉིད་དག་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན། དོན་གསལ་གྱི་རང་འཁྲིལ་མ་དག་པ་ལ་བཤད་པ་མཛད་པར་འགྱུར་བས། ཐག་ཅད་པའི་བཤེས་གཉེན་ཉིད་རྩ་འཁྲིལ་གྱི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ལ་འཕྲལ་པ་མེད་པ་ལྟ་བུར་རྟེའི་གསུང་ལས་བྱང་བ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། འཁྲིལ་བཤད་གང་སྟེལ་ལས། ཉེ་མའི་འགྲོས་ཀྱི་རིང་ཐུང་དུ་འགྱུར། ཞེས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་གཞུང་རྩ་འཁྲིལ་འདི་ལ་བཤད་པ་མ་བྱུང་བ་ཡང་རྒྱལ་པོའི་སྲས་ཀྱིས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། སྟོན་དབྱིད་ཉིན་མཚན་མཉམ་པར་སྟོན་པའི་ཙ་འཁྲིལ་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་ཚོད་ཀྱི་དབྱར་ཉི་བརླག་དུས་ཀྱང་ཞེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་ཚེ་ཉིན་མཚན་སོ་སོ་ལ་ཡུད་ཙམ་བཅོ་ལྔ་རེ་ཡོད་ལ། འདིས་དེའི་གོང་དུ་ཉིན་མོ་ཡུད་ཙམ་བཅུ་དྲུག་དང་མཚན་མོ་ཡུད་ཙམ་བཅུ་བཞིའི་དུས་གཅིག་ཡོད་པར་ཤེས། དེ་ལྟར་ཡར་ལོག་གི་བཅིས་པས་ཉིན་མོ་ཡུད་ཙམ་བཅོ་བརྒྱད། མཚན་མོ་ཡུད་ཙམ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་དུས་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་ཚེ་དབྱར་ཉི་བརླག དེས་དབྱིད་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་

དུས་ཤེས་བས་དགྱན་ཉི་ཟླ་དུས་ཤེས་པ་ལ་ཡང་སྣང་བར་བྱ་བ་ཡིན། འདི་ནི་དལ་ལྡ་ཐལ་ཆེར། རོང་ཟླ་ལྡ་པའི་ཡར་ངོ་ཙམ་ལ་དབྱར་ཉི་དང་། རོང་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཡར་ངོ་ཙམ་ལ་དགྱན་ཉི་བཟླ་གསུམ་སྐྱེས་བུ་ཐུན་མོང་གི་ཟླ་བ་འདི་དང་མཚོག་ཏུ་འགྲིག་གོ།

འོ་ན་ཟླ་བཤོལ་དོར་བའི་ཚུལ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་འདུལ་བའི་མདོར་ཟླ་བཤོལ་དོར་བ་ན་རྒྱལ་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་སོ། །ཞེས་དང་། མེ་ཏོག་ཟེང་རྒྱུད་ལས། ལོ་དང་ཟླ་བ་ཟླ་བཤོལ་དག རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཡིས་ཀྱང་ནི་བསྟགས། །དཀའ་བཅོན་ཐགས་ལྟན་ཤེས་རབ་ཅན། །དབུང་ལྟན་དེ་ཡིས་རྗེས་འབྲང་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བས། རྒྱལ་པོའི་ལུགས་དང་མཐུན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། རྟ་བྱ་བྱི་བ་ཡོས་ལ་བཤོལ་། ཞེས་ལོ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་བཤོལ་དོར་བ་རྒྱ་གར་བའི་རྒྱལ་པོའི་ལུགས་ལ་འབྱུང་བས། དེ་དང་བསྟུན་བཅོས་ཀྱིས་བཤད་པ་རྣམས་སྤོགས་གཅིག་ཏུ་བོད་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རགས་བརྩེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཟླ་བ་ལ་དཀར་ཚ་བཅོ་ལྔ་དང་། ནག་ཚ་བཅོ་ལྔ་ཡོད་པ་ལས། ཚ་རེ་འཛེལ་འགྲིབ་བྱེད་པའི་ཡུན་ཚོད་དེ། ཚེས་ཞག་རེ་རེར་བཞག་ལ། ཉི་མས་གློང་བཞི་རྫོགས་པར་འགོར་བའི་ཡུན་ཚོད་དེ་ཉིན་ཞག་རེ་རེར་བཞག་པས། ཟླ་བའི་ཚ་རེ་རྫོགས་ཀྱང་། ཉི་མས་གློང་བཞི་སྐྱང་ཟད་མ་འགོར་བའི་ཤུགས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་ཕྱེད་དང་སྙམ་སྐྱའི་དུས་སུ། ཚེས་ཞག་སུམ་སྐྱ་རྫོགས་ཤེང་། ཉིན་ཞག་ཆ་ཙམ་ལ་ཆེས་ཞག་བྱུག་བཅུ་ཐམ་པ་འབྱུང་བས། གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་པ་སྡ་མ་བྱས་ཏེ། དེའི་ཕྱིས་དེ་ཉིན་ནས་བརྩེས་

པའི་ཉིན་ཞག་ཕྱ་བཅུ་རྩ་དགུའི་དུས་སུ་དང་། བཅོ་ལྔ་པ་སྤ་མ་དེའི་ཕྱིས་དེ་ཉིན་ནས་བརྩེས་པའི་ཉིན་ཞག་བཅུ་བཞི་པའི་དུས་སུ་གསོ་སྦྱོང་མི་ཟུབ་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན། ལོ་རེ་རེ་ལ་ཆེས་ཞག་དྲུག་དྲུག་ལྷག་འོང་བས་ལོ་ལྔ་ལྔ་ན་ཆེས་ཞག་གིས་བརྩེས་པའི་ཟླ་ཐེབས་རེ་འདོན་པ་ཡིན་ནོ།།

ཞེབ་རྩིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདུལ་མདོན་པ་ཁ་ཅིག་གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར། གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་པ་དྲུག་གི་ཚེས་ཞག་ལྷག་པོ་དྲུག་དང་། དབྱར་ཉི་དགུན་ཉིའི་ཟློག་མཚམས་སུ་ཉི་མ་ཞག་གཉིས་གཉིས་བསྡོད་པ་རྩིས་པ་ན། ལོ་རེ་རེ་ལ་ཞག་བཅུ་བཅུ་ལྷག་འོང་བས། ལོ་གསུམ་གསུམ་ན་ཟླ་ཐེབས་རེ་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས། ཡང་ཁ་ཅིག་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་ཡུད་ཙམ་སུམ་ཅུ་དང་། ཚེས་ཞག་གཅིག་ལ་ཡུད་ཙམ་ཉེ་ཤུ་རྩ་དགུ་དང་། ཐང་གཅིག་ལྟ་འབྱུང་བ་བརྩེས་པས་ཉིན་ཞག་གི་ཟླ་བ་གསུམ་ལ་ཚེས་ཞག་གི་ཟླ་བ་གསུམ་དང་ཡུད་ཙམ་དོན་ལྟ་དང་ཉིན་ཞག་གི་ཟླ་བ་དྲུག་ལ། ཚེས་ཞག་གི་ཟླ་བ་དྲུག་དང་། ཉིན་ཞག་ལྟ་ལྷག་ཉིན་ཞག་གི་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཚེས་ཞག་གི་ལོ་དང་། ཉིན་ཞག་བཅུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན། ཉིན་ཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལོ་གསུམ་ན། ཚེས་ཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལོ་གསུམ་ཚང་ནས་ཉིན་ཞག་སུམ་ཅུ་ལྷག་འོང་། ཞེས་གསུངས། ཁ་ཅིག་ཞག་ལ་ཚེས་ཞག་ཉིན་ཞག་ཁྱིམ་ཞག་གསུམ་ཡོད་ཅེང་། ཁྱད་པར་དེ་ཉི་མ་ལྷོ་བཞོད་ནས། བྱང་བཞོད་མཐར་ཐུག་པ་དང་། སྒར་ཡང་ལྷོ་བཞོད་མཐར་ཐུག་པ་ལ་སྐེབས་པའི་ཚེ། རྒྱུ་སྐར་རྣམས་ཀྱི་ཁྱིམ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་འཁོར་བ་ཡིན་པས། ཁྱིམ་ལོ་

འམ་རྩ་བའི་ལོ་ཞེས་བྱ། ཆེས་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཚང་བ་དང་། ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཚང་ཡང་། དེ་དང་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལོ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པ་མ་གཏོགས་ལོ་གཅིག་རྗེས་བར་མི་འཇོག་སྟེ། ཟིམ་ལོ་འམ་རྩ་བའི་ལོ་མ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཟིམ་ལོའི་བཅུ་གཉིས་ཆ་ལ་ཟིམ་ཟླ་དང་། དེའི་སུམ་ཅུའི་ཚ་ལ་ཟིམ་ཞག་གཅིག་དང་། དེའི་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ལ་ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྟ་དང་། ཞག་གཅིག་གི་བཞི་ཚ་ཙམ་དང་། ཆེས་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དོན་གཅིག་དང་ཞག་གཅིག་གི་བཅུ་གཉིས་ཚ་ཙམ་འབྱུང་བས། རྩ་བའི་ལོ་དྲུག་ན་ཉིན་ཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཟླ་ཐེབས་དང་། ཞག་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཙམ་འོང་ཞིང་། རྩ་བའི་ལོ་གསུམ་ན་ཆེས་ཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཟླ་ཐེབས་གཅིག་དང་། ཞག་གསུམ་ལྷག་མ་འོང་ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ལུགས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་དེས་པ་མ་ཐོབ་པས། ཕྱི་མ་གཉིས་ལེགས་ཚ་ཆེ་བར་མངོན་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ལུགས་གསུམ་པ་ཉིད་བཞེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་མངོན། གསུམ་ཀའང་ལྷག་པའི་ཟླ་བ་དེ། ཞག་སུམ་ཅུ་ལྷག་པོ་ཤེས་པ་ཞེག་ལ་མཐུན་པས། གསོ་སྦྱོང་ཐུབ་མེ་ཐུབ་གང་གི་རྣེས་སུའང་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས་པ་འདུ་སྟེ། མངོངས་པའི་ཏླ་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་པར་དཔྱོད་ཅིག་འདིར་མ་བཤད་པ་ཡགའ་ཞེག་ནི། མདོ་རྩ་བའི་དཀའ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་དེས་པར་བྱར་ཡོད་དོ།།

སྣྲས་པ།

དུས་ཀྱི་དབྱ་ལས་རྒྱལ་བ་ཡི། །
དུས་གསུམ་མཁྱེན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །
དུས་ཚོགས་རྗེ་ལྟར་བཀའ་སྩལ་བཞེན། །
དུས་བཞིའི་མཐའ་འདི་ཁོ་ནས་བཤད།། ཅེས་སོ།།

གཉིས་པ་བང་རིམ་དང་རི་ལ་བརྟེན་པའི་གནས་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འདི་ལ་བང་རིམ་བཞི་ཡོད་དེ། བར་གྱི་ཐག་ནི་སྟོང་ཐག་བཅུ། །སྟོང་ཐག་དག་ནི་བཅུ་དུག་དང་། །བརྒྱད་དང་བཞི་དང་གཉིས་འཕགས་སོ། །དེ་ལ་ལག་ན་གཞོང་ཐོགས་དང་། །ཐེང་ཐོགས་དང་ནི་རྐག་ཐྲོས་དང་། །རྒྱལ་ཆེན་བཞི་པའི་ལྷ་རྣམས་གནས། །རི་ནི་བདུན་པོ་དག་ལ་ཡང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རི་རབ་ཀྱི་ཕུ་མཚམས་ནས་སྐྱེད་པ་མན་ཆད་དུ་བར་ཐག་ཉི་ཤུག་རི་ཆུ་མཚམས་ནས་སྐྱེད་པ་མན་ཆད་དུ་བར་ཐག་ཉི་ཤུ་ལྔ་སྟེ་ཐ་མ་བཞིན་དེ་རབ་ལས་ཕྱིར་དཔག་ཚད་སྟོང་ཐག་བཅུ་དུག་དང་། བརྒྱད་དང་། བཞི་དང་། གཉིས་འཕགས་པ་ཡོད་ཅིང་། དེ་བཞི་ལ་རིམ་པ་བཞིན། གཞོད་སྤྲིན་ལག་ན་གཞོང་ཐོགས་འཁོར་བཅས་ནས། རྒྱལ་ཆེན་བཞི་འཁོར་བཅས་ཀྱི་བར་གནས་པ་དང་། གསེར་ཀྱི་རི་བདུན་ལའང་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ལྷ་དང་། ཁོར་ཡུག་ལ་གཞོད་སྤྲིན་གོས་སྔོན་ཅན་གནས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ལྷའི་རིགས་ལ་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ལྷ་ཁོ་ན་མང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སུམ་ཆུ་རྩ་གསུམ་པའི་གནས་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ལྷུན་པོའི་རྩེ་ན་སུམ་ཆུ་གསུམ། །དེའི་ངོས་ལ་བརྒྱད་ཁྱེའུ། །ཐོགས་མཚམས་བརྩེགས་པ་བཞི་ལ་ནི། །ལག་ན་རྡོ་རྗེ་གནས་དབུས་ན། །གོང་ཁྱེར་ལྷ་ན་སྡུག་ཅེས་པ། །ངོས་ལ་ཉིས་སྐྱོང་ལྷ་བརྒྱ་པ། །དཔག་ཚད་ཐྲེད་དང་གཉིས་གསེར་གྱི། །རང་བཞིན་བཞི་བཀྲ་མཉེན་པ་ཡོད། དེ་ན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བྱེད་དེ། །ངོས་ལ་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བཅུའོ། །ཐྲི་རོལཀེང་རྩ་སྣ་ཚོགས་དང་། །རྩྭབ་འགྱུར་འབྲེས་ཚལ་དགའ་བས་བརྒྱན། །དེ་དག་གི་ནི་ངོས་བཞི་ན། །ཉིཤུས་བཅད་ན་ས་གཞི་བཟང་། །བྱང་ཤར་མཚམས་ན་ཡོངས་འདུ་སྟེ། །ལྷོ་ནུབ་མཚམས་ན་ཚོས་བཟང་ངོ་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཤལ་ཆེར་གོ་སྟ་ཞིང་། སྐྱ་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནོར་ལྷ་བརྒྱད། དག་པོ་བཅུ་གཅིག ཉི་མ་བཅུ་གཉིས། ཐ་སྐར་གྱི་བུ་གཉིས། བརྒྱ་བྱིན་ཉིད་དེ། གཙོ་བོ་སུམ་ཆུ་རྩ་གསུམ་ཡོད་བས་དེ་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པ་དང་། གོང་ཁྱེར་ལྷ་ན་སྡུག་གྱིན་དུ་དཔག་ཚད་ཐྲེད་དང་གཉིས་དང་། རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་གོང་ཁྱེར་དེ་ལས་དཔག་ཚད་ཐྲེད་དང་ལྷ་འཕགས་པ་དང་། གོང་ཁྱེར་གྱི་ངོ་བོ་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་དང་། འོག་གཞི་ཚོན་གྱིས་བཀྲ་ཞིང་མཉེན་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཐྲེར། འོ་ན་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གནས་རྣི་ལྷ་བུ། ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དོན་ཐོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། རེ་རབ་ཀྱི་ཆུ་མཚམས་ནས་འོག་ཏུ་དཔག་ཚད་ཉི་ཁྲི་ན་གོང་ཁྱེར་འོ་ཅན་ནོ། །ལྷ་

མ་ཡིན་གྱི་གཙོ་བོ་སྐྲ་གཅན། དེ་ནས་དཔག་ཚད་ཉི་ཁྲི་ན་གོང་ཁྲེར་རྒྱ་བའི་ཐྲེང་བ་ན། ལྷ་མ་མིན་གྱི་དབང་པོ་མཉེན་ཞིང་བརྩེ་བ་དང་། གོང་ཁྲེར་སྐད་འཐེང་ན་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་བརྟན་པ། དེ་ནས་དེ་ཙམ་ཞིག་ན་མི་གཡོ་ཟབ་བའི་གོང་ཁྲེར་ན། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་མེ་ཏོག་ཐྲེང་དང་། དེ་ནས་དེ་ཙམ་ཞིག་ན་གོང་ཁྲེར་གསེར་ལྷན་ན། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་ཐག་བཟང་རིས་ཡོད་ཅིང་། ཁང་བཟང་། འདུན་ས། ཤིང་། རྩོ་ལེབ། ཚལ། ས་གཞི། བྲང་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱང་ལྷ་ལ་འབྲན་པ་བཞིན་ཡོད་དོ། །དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། ཆུ་མཚམས་ནས་དཔག་ཚད་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་ན་རིམ་པ་བཞིན་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གོང་ཁྲེར་བཞི་ཡོད་པར་བཤད་ཀྱང་། ལུགས་འདིར་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་དགོས་ཏེ། ཆུ་མཚམས་ནས་གསེར་དཀྱིལ་གྱི་བར་ལ་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲིར་རིས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ལྷ་གནས་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དེ་སྐྱེང་ལྷ་རྣམས་གཞལ་མེད་ཁང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འཐབ་བྲལ་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་ལྷའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པ་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་དེ་རྣམས་ལ་འདོད་པ་སྤྲོད་པ་དུག་ཡོད་དེ། འདོད་པ་སྤྲོད་པ་དུག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་གཉིས་འཕྱུད་དང་ལག་བཅངས་དང་། །དགོད་དང་བལྟས་པས་འཁྱིག་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པ། སྐུམ་ཆུ་རྩ་གསུམ་པ།

འཐབ་བྱལ་བ། དགའ་ལྡན་པ། འཕྱལ་དགའ་བ། གཞན་འཕྱལ་དབང་བྱེད་པ་སྟེ་འདོད་ལྷ་རིགས་བྱག་ལས་དང་པོ་གཉིས་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོང་གྱི་འབྲིག་ཅིང་། ལྷག་མ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཕྱང་པ་དང་། ལག་བཅངས་དང་། དགོད་པ་དང་། བལྟས་པས་འབྲིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་དག་ལ་ཁུ་བ་ཕྱང་བ་མེད་ན། ལྷའི་བུ་དང་བུ་མོ་རྣ་ལྷང་སྐྱེ་ཞེ་ན། མི་སྐྱེ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ལྷ་དང་རང་གི་བང་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བོང་ཚོད་རྣ་ཙམ་དུ་སྐྱེ་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། བྱིས་པ་ལོ་ལྔ་ལོན་པ་ནས། །ལོ་བཅུ་ལོན་པ་ལྔ་བུའི་བར། །དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ལྷ་བྱིས་པ་ལོ་ལྔ་ལོན་པའི་བོང་ཚོད་དང་། གཞན་འཕྱལ་དབང་བྱེད་པ་ལོ་བཅུ་ལོན་པའི་བོང་ཚོད་དུ་སྐྱེ་བའི་བར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མ་དེས་ཏེ། གཟུགས་ཅན་རྣམས། ཀུན་རྫོགས་གོས་དང་བཅས་པ་ཉིད། ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། བོང་ཚོད་ཀུན་རྫོགས་པ་དང་། གོས་དང་བཅས་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འདོད་པ་སྤྲུལ་པ་རྣམས་ལས། འདོད་པ་སྐྱེ་བ་ནི་གསུམ་ཡོད་དེ། འདོད་པ་སྐྱེ་བ་གསུམ་པོ་ནི། །འདོད་པའི་ལྷ་དང་མིང་བཅས་རྣམས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འདོད་པའི་མི་དང་དགའ་ལྡན་པའི་ལྷའི་བར་ནི། འདོད་ཡོན་འབྱུང་བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། འཕྱལ་དགའ་བའི་ལྷ་ནི་བདག་གིས་ཅི་འདོད་པ་སྤྲུལ་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་གསུམ་ཡང་ཡོད་དེ། བདེ་བ་སྐྱེ་བ་གསུམ་པོ་

ནི། །བསམ་གཏན་གསུམ་ལ་ས་དགུ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་གསུམ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་ཉེར་རེ་འཇིག་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་གསུམ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་དགའ་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་གསུམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལྷ་གནས་རྣམས་འོག་མ་འོག་མ་ནས་གོང་མ་གོང་མར་ཐག་རིང་ཚམ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། གནས་ནས་གནས་འོག་རིང་བ། །དེ་ནས་དེ་ཡི་གོང་དེ་སྲིད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། འཇམ་བུ་གླིང་ནས་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་གནས་བང་རིམ་བཞི་པའི་བར་ལ་དཔག་ཚད་བཞི་ཁྲི་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། དེ་ནས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་བར་དུའང་དེ་སྲིད་ཡོད། དེ་ནས་འཇམ་བུ་གླིང་དུ་རི་སྲིད་བར་ཡང་། འཐབ་བྱལ་གྱི་བར་ལ་དེ་སྲིད་ཡོད། འཐབ་བྱལ་ནས་འཇམ་བུ་གླིང་དུ་རི་སྲིད་བར། དགའ་ལྡན་གྱི་བར་དུ་དེ་སྲིད་ཡོད་པ་ནས། ཤིན་ཏུ་མཐོང་ནས་འཇམ་བུའི་གླིང་དུ་རི་སྲིད་པར། དེ་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་ན་དེ་སྲིད་ཡོད་པར་སྣང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལྷ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་རང་དགར་གནས་གོང་མ་མཐོང་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་མེད་དེ། རྟུལ་འཕྲུལ་གཞན་བརྟེན་མ་གཏོགས་པ། །དེ་དག་གོང་མ་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། རང་གིས་རྟུལ་འཕྲུལ་ཐོབ་པཉམ། གཞན་གོང་མའི་ལྷའི་ཁྲིད་པ་ལ་བརྟེན་ན་མ་གཏོགས། གོང་མ་མི་མཐོང་སྟེ་དེར་བགྲོད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚད་བཤད་པ་ནི། མདོ་ལས། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་གསུངས་ན་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་

དུ་ཡོད་དེ། བྱིང་བཞི་པ་དང་ཉི་ཟླ་དང་། ཇི་རབ་དང་ནི་འདོད་ལྷ་དང་། ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ལ་ནི། སྟོང་ནི་སྙི་ཐུད་ཡིན་པར་འདོད། ཇི་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གཉིས་པ། བར་མའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཡིན་ནོ། ཇི་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གསུམ་མོ། སྐྱམ་དུ་འཇིག་ཅིང་འབྱུང་བ་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བྱིང་བཞི་ནས་ཚངས་ཆེན་མན་ཆད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་དང་པོའམ་སྙི་ཐུད་དང་། དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་དག་དང་པོར་མཉམ་དུ་ཆགས་ཤིང་། མཐར་མཉམ་དུ་འཇིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཞར་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཚད་བཤད་པ་ནི། འོ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་རྣམས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། སེམས་ཅན་གྱི་ཚད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ལུས་ཚད་དང་། ཚེ་ཚད་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མིའི་ལུས་ཚད། འདོད་ལྷའི་ལུས་ཚད། གཟུགས་ཀྱི་ལྷའི་ལུས་ཚད་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། འཛམ་བུ་བྱིང་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚད། །ཁྲུ་བཞི་པ་དང་ཕྱེད་དང་བཞི། །ཤར་དང་བ་ལང་སྤྱོད་དང་ནི། །བྱང་ཞེས་བྱ་བ་ཉིས་འགྱུར་བསྟེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། ཚེ་འོ་བརྒྱ་པའི་དུས་ཀྱི་འཛམ་བུ་བྱིང་པའི་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཚད་ནི། ཁ་ཅིག ཁྲུ་བཞི་པ་དང་། ལ་ལ་རང་ཁྲུ་ཕྱེད་དང་བཞི་

པ་ཡིན་པ་ནས། སྐུ་མེ་སྟན་པའི་བར་ཐུན་ཉིས་འགྱུར་དུ་སྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་བློང་གཞན་གསུམ་ཡང་རང་ཐུན་ཕྱེད་དང་བཞི་པར་འདུ་བ་ལ་ལུས་བོངས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་པར་བཤད་དེ། ལུགས་གཞན་ནོ།།

འདོད་ལྷའི་ལུས་ཚད་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ལྷའི་ལུས་ཚད་བཤད་པ།།

གཉིས་པ་འདོད་ལྷའི་ལུས་ཚད་ཡོད་དེ། འདོད་དང་ལྡན་པའི་ལྷ་ཡི་ལུས། །བཞི་ཆ་ནས་ནི་རྒྱང་གྲགས་དག ཕྱེད་དང་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བསྟེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ལྷ་རྒྱང་གྲགས་ཀྱི་བཞི་ཆ་ཡིན་པ་ནས། གཞན་འཕྲལ་དབང་བྱེད་པ། རྒྱང་གྲགས་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཡིན་པའི་བར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངན་སོང་བའི་ལུས་ཚད་ནི་མ་དེས་པས་མངོན་པའི་སྐབས་འདིར་མ་བཤད་ཅིང་། བརྒྱ་བྱིན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྷ་བྱིངས་བས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། ལྷ་མིན་རྣམས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ་དང་ཆ་འདྲ་བར་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་གཟུགས་ཀྱི་ལྷའི་ལུས་ཚད་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཅན་དང་སོ་དཔག་ཚད་ཕྱེད། །དེ་ཡི་གོང་མ་ཕྱེད་ཕྱེད་བསྟེད། །འོད་ཆུང་རྣམས་ཀྱི་ལྷག་ཡན་ཆད། །ལུས་ནི་ཉིས་འགྱུར་ཉིས་འགྱུར་ཏེ། །སྨིན་མེད་དཔག་ཚད་གསུམ་དོར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཚངས་རིས་པ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་ཡིན་པ་ནས་དེའི་ཕྱེད་ཕྱེད་བསྟེད། འོད་ཆུང་བ་དཔག་ཚད་གཉིས། དེའི་ལྷག་སྟེ་གོང་མ་ཚད་མེད་འོད་པ་དཔག་ཚད་བཞི་ཡིན་པ་ནས་ཉིས་འགྱུར་རེ་བསྟེད་པས། སྨིན་མེད་པ་དཔག་

ཚད་བརྒྱ་དང་ཉེར་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་བ་ལས་གསུམ་དོར་ནས། བརྒྱ་དང་ཉེར་ལྔ་ཡོད་པ་ནས་ཉིས་འགྱུར་བསྐྱེད་པས་འོག་མིན་པ་ལ་དཔག་ཚད་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ཚེ་ཚད་བཤད་པ་ལ།

མིའི་ཚེ་ཚད་བཤད་པ།

གཉིས་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ཚད་ལ། བདེ་འགྲོ་དང་། དན་འགྲོ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་མིའི་ཚེ་ཚད་ཡོད་དེ། སྣ་མི་སྣན་ན་ཚེ་སྟོང་སྟེ། །གཉིས་ན་ཕྱེད་ཕྱེད་སྣངས་པའོ། །འདི་ན་མ་དེས་ཐ་མར་ནི། །ལོ་བཅུ་དང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། སྣ་མི་སྣན་པའི་མི་ཚེ་སྟོང་ཐུབ་པ་དང་། བ་གླང་སྟོང་པས། སྣ་མི་སྣན་པའི་ཚེ་ཕྱེད་དང་། ལུས་འཕགས་གླིང་པས་དེའི་ཕྱེད་ཐུབ། འདོམ་བུ་གླིང་པ་ནི་ཐ་མ་ཚེ་ལོ་བཅུ་དང་། དང་པོར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐུབ་པ་བྱང་བས་མ་དེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ལྷའི་ཚེ་ཚད་བཤད་པ།

གཉིས་པ་འདོད་ལྷའི་ཚེ་ཚད་ཡོད་དེ། མི་རྣམས་ཀྱི་འོ་ལྷ་བཅུ་ལ། །འདོད་པ་དག་གི་ལྷ་རྣམས་ལས། །འོག་མ་དག་གི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལྟེ་བ་ནི་ཚེ་ལྷ་བརྒྱའོ། །གོང་མ་གཉིས་ཀ་གཉིས་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མི་ཚེ་ལྷ་

བཅུ་ལ། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ཉིན་ཞག་གཅིག དེ་སྲེལ་ཅུ་ལ་རྒྱ་བ། དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་བྱས་བའི་རང་ལོ་ལྔ་བརྒྱ། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ཚེ་ཚད་དང་། དེའི་གོང་མ་རྣམས་ལ། ཉིན་ཞག་དང་། ལོ་གཉིས་ཀ་ཉིས་འགྱུར་དུ་སྐྱེས་ནས། མི་ལོ་བརྒྱ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག དེ་སྲེལ་ཅུ་ལ་རྒྱ་བ། དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་བྱས་བའི་རང་ལོ་སྟོང་། སྲེལ་ཅུ་རྩ་གསུམ་བའི་ཚེ་ཚད་ཡིན་པ་ནས། མི་ལོ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་དེ་སྲེལ་ཅུ་ལ་རྒྱ་བ། དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་བྱས་བའི་རང་ལོ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་བའི་ཚེ་ཚད་ཀྱི་བར་ཡིན་བའི་ཕྱིར། ཇོ་ན་དེ་གཉའ་ཤིང་འཇོག་ཡན་ཆད་ན་ཉི་ཟླ་མེད་བས་ཉིན་མཚན་དང་སྣང་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་མེད་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། མེ་ཏོག་ཁ་འབྱེད་འཇྱམ་དང་། གཉིད་སངས་བྱོ་ཡིས་ཉིན་མཚན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཅིང་། རང་རང་གི་ལུས་ཀྱི་འོད་ཀྱི་སྣང་བའི་བྱ་བ་བྱེད་བའི་ཕྱིར།

གཟུགས་ཀྱི་ལྷའི་ཚེ་ཚད་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ཁམས་གོང་གི་ལྷའི་ཚེ་ཚད་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་གཟུགས་ཀྱི་ལྷའི་ཚེ་ཚད་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཅན་ཉིན་མཚན་མེད་ཚེ་ན། །རང་ལུས་གཞལ་བའི་བསྐལ་པ་ཡིས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཟུགས་ཁམས་ན་ཉིན་མཚན་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པས་ཚེ་ཚད་འོས་མི་བགྲང་གི་རང་ལུས་དཔག་ཚད་ཀྱིས་གཞལ་བ་དང་མཉམ་བའི་བསྐལ་པས་བརྩི་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཅན་དང་པོ་བསྐལ་པ་ཕྱེད། །དེའི་

གོང་མ་ཐེད་ཐེད་སྐྱེད། ཁོད་ཆུང་ཤམས་ཀྱི་ལྷག་ཡན་ཆད། ཁཅོ་ནེ་ཉིས་འབྱུང་ཉིས་འབྱུང་ངེ། ཁསྒིན་མེད་བསྐལ་པ་གསུམ་དོང་རོ། ཁཞས་སྦྱང་ངེ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷའི་ཚེ་ཚད་བཤད་པ།

གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷའི་ཚེ་ཚད་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་བསྐལ་པ་སྟོང་ཐག་ནི། ཁཉི་ཤུ་ལྷག་པས་ལྷག་པ་ཡིན། ཁཞས་འབྱུང་བ་ལས། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་བསྐལ་པ་སྟོང་ཐག་ཉི་ཤུ་དང་། དེ་ནས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས། ཅི་ཡང་མེད། སྲིད་རྩེ་བ་བསྐལ་པ་སྟོང་ཐག་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུས་ལྷག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇལ་བྱེད་ཀྱི་བསྐལ་པའང་ཡོད་དེ། ཁོད་ཆུང་ནས་བཟུང་བསྐལ་ཆེན་ཀེ། དེ་ཡི་གོང་མ་ཐེད་ཡིན་ནོ། ཁཞས་འབྱུང་བ་ལས། ཁོད་ཆུང་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་གྱི་ཚེ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་བསྐལ་པ་ནི། བསྐལ་ཆེན་ཡིན། ཁོག་མ་ཚངས་ཆེན་སོགས་ཀྱི་བསྐལ་ཆེན་དེའི་ཐེད། བར་བསྐལ་བཞི་བཅུ་ལ་བསྐལ་པར་བྱས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚངས་ཆེན་པས་བར་བསྐལ་བྱུག་ཅུ་ཐུབ་པར་བཤད་པ་ནི། དེ་ལ་ཉེ་བས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱིས། ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཆགས་པའི་འགོ་ལ་སྐྱེས་ཤིང་སྟོད་འཇིག་པའི་སྟོན་དུ་འཆི་འགོ་བས་བར་བསྐལ་དག་མ་ལོང་ཙམ་ཞིག་ཐུབ་པའི་ཕྱིར།

ཚ་དམྱལ་གྱི་ཚེ་ཚད་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ངན་འགྲོའི་ཚེ་ཚད་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཚ་དམྱལ་གྱི་ཚེ་ཚད་ཡོད་དེ། ཡང་སོས་ལ་སོགས་བྱག་རིམ་བཞིན། །འདོད་ལྷའི་ཚེ་དང་ཉིན་ཞག་མཉམ། །དེས་ན་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཚེ། །འདོད་པའི་ལྷ་དང་འདྲ་བ་ཡིན། །རབ་ཏུ་ཚེ་ཟྲིད་མནར་མེད་ནི། །བར་གྱི་བསྐལ་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ཚེ་ཚད་ལ། ཡང་སོས་པའི་ཞག་གཅིག དེ་སུམ་ཅུ་ལ་བྱ་བ་གཅིག དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཟོར་བྱས་པའི་རང་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཡང་སོས་པའི་ཚེ་ཚད་ཡིན་པ་ནས། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་པའི་ཚེ་ཚད་ལ། ཚ་བ་བའི་ཞག་གཅིག དེ་སུམ་ཅུ་ལ་བྱ་བ། དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཟོར་བྱས་པའི་རང་ལོ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་། ཚ་བའི་ཚེ་ཚད་ཡིན་པའི་བར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། རབ་ཏུ་ཚ་བ་བར་བསྐལ་པྱེད་དང་། མནར་མེད་པས་བར་བསྐལ་གཅིག་ཐུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དུད་འགྲོའི་ཚེ་ཚད་དང་ཡི་དྭགས་ཀྱི་ཚེ་ཚད་བཤད་པ།

གཉིས་པ་དུད་འགྲོའི་ཚེ་ཚད་ཡོད་དེ། དུད་འགྲོ་རྣམས། མཚོགས་རིང་བསྐལ་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དུད་འགྲོ་ཆེ་མཚོགས་ཏུ་རིང་བ་སྐུ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལྷ་བུ་བར་བསྐལ་ངེ་ཐུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡི་དྭགས་ཀྱི་ཚེ་ཚད་ཡོད་དེ། ཡི་དྭགས་རྣམས། རྒྱ་བ་ཉིན་ཞག་གིས་ལྷ་བརྒྱ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མིའི་རྒྱ་བ་ལ་

ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་རང་འོ་ལུ་བརྒྱ་ཐུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གྲང་དམྱལ་བའི་ཚེ་ཚད་བཤད་པ།

བཞི་པ་གྲང་དམྱལ་བའི་ཚེ་ཚད་ཡོད་དེ། །ཉིལ་སྦྱངས་ནང་ནས་འོ་བརྒྱ་ཞེང་། །ཉིལ་གཅིག་ཐུང་བས་ཟད་གྱུར་པ། །ཆུ་བུར་ཅན་གྱི་ཚེ་ཡིན་ཏེ། །གཞན་གྱི་ཚེ་ནི་ཉིས་ཀྱང་བསྟུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཉིལ་གྱིས་སྦྱངས་པ་མ་གཏྲྀའི་བྲེ་བོས་ཁལ་བརྒྱད་ཆུའི་གང་བ་ནས། འོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ཞེང་ཉིལ་རེ་རེ་ཐུང་བས། ཉིལ་དེ་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ཚེ་ཚད་དེ། ཆུ་བུར་ཅན་གྱི་ཚེ་ཚད་ཡིན་ཞེང་། དེའི་ཚེ་ཚད་ཉི་ཤུ། ཆུ་བུར་རྩོལ་བ་ཅན་གྱི་ཚེ་ཚད་ནས། ལན་ལྔར་གས་པའི་ཚེ་ཚད་ཉི་ཤུ། ལན་ལྔར་ཆེར་གས་པའི་ཚེ་ཚད་ཡིན་པའི་བར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ས་སྟེར་ནི། དེ་བརྒྱད་རིམ་པ་བཞིན། ཚ་དམྱལ་བརྒྱད་ཀྱི་ཚེ་བྱེད་བྱེད་པར་བཤད་དེ་ལུགས་གཞན་ནོ། །འོ་ན་གོང་དུ་ཚེ་ཚད་བཤད་པ་དེ་རྣམས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རེས་སམ་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སྐྱ་མེ་སྣ་ཚོགས་པ་ཏོགས་པར་འཆི། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྐྱ་མེ་སྣ་ཚོགས་པ་ལྟར་ཀྱི་ཚེ་དེས་པ་མ་གཏོགས། གཞན་རྣམས་བར་མ་དོར་འཆི་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་བཞག་པ་ལ།

ལོ་སྐལ་བྱི་རྩོམ་གཞི་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ།

བཞི་པ་དེ་དག་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་བཞག་པ་ནི། འོ་ན། ལུས་ཀྱི་ཚད་དཔག་ཚད། ཚེའི་ཚད་ལོ་དང་བསྐལ་པས་འཇལ་བར་བཞག་ན། འཇལ་བྱེད་དེ་དག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བཞག་དུ་ཡོད་དེ། རྩོམ་གཞི་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྩོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཞག་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གཟུགས་མིང་དུས་མཐའ་རྣལ་ཡིག་དང་། སྐད་ཅིག་ཐ་དད་ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། རྣལ་ཐན་དང་ནི་དེ་བཞིན་དུ། །ལྷགས་ཚུ་རི་བོང་ལུག་དང་བླང་། །ཉེ་ཟེར་རྣལ་དང་སྤོ་མ་དང་། །དེ་ལས་བྱང་དང་དེ་བཞིན་དུ། །སོར་ཚོགས་ཞེས་བྱ་གོང་བདུན་བསྟུར། །སོར་མོ་ཉི་ཤུ་བཞི་ལ་ཐུབ། །ཐུབ་བཞི་ལ་ནི་གཞུ་གང་ངོ་། །དེ་དག་ལྟ་བརྒྱ་རྩམས་ལ་ནི། །རྒྱང་གྲགས་དེ་ལ་དགོན་བར་འདོད། །དེ་བརྒྱད་དཔག་ཚད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྣལ་ཐ་དད་དང་། རྣལ་ཐན་དང་། ལྷགས་རྣལ་དང་། ཚུ་རྣལ་དང་། ཉོང་རྣལ་དང་། ཉི་ཟེར་གྱི་རྣལ་དང་། སྤོ་མ་དང་། ཤེག་དང་། ནས་དང་། སོར་ཚོགས་རྩམས་སྟ་མ་སྟ་མ་ལས་ཕྱི་མ་རྩམས་བདུན་འབྱུང་དང་། དེ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ལ་ཐུབ་གང་། ཐུབ་བཞི་ལ་གཞུ་འདོམ་གང་དང་། དེ་ལྟ་བརྒྱ་ལ་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་དང་། དེ་ཙམ་གྱིས་གོང་ལས་འཕགས་པའི་གནས་ལ་དགོན་པར་འཇོག་པ་དང་། དེ་བརྒྱད་ལ་ནི་དཔག་ཚད་

གཅིག་ཏུ་བརྩེ་བ་ཡིན་པའི་སྐྱེད། འདུལ་བ་ལས་ནི། རྟུལ་ཐུ་རབ་དང་། རྟུལ་ཐུ་མོ་དང་། ཚུ་རྟུལ་དང་། ལྷགས་རྟུལ་དང་། རེ་བོང་གི་རྟུལ་དང་། ལུག་ཁྲང་དང་། ཉེ་ཟེར་དང་། སྤོ་མ་དང་། ཤིག་དང་། ནས་དང་། སོར་ཞེས་བཟང་ནས་ནུག་འབྱུང་དུ་བཤད། ཐུགས་སུ་མི་འཕྲིག་པ་ཆེར་མེད་དོ། །ལྷགས་རྟུལ་ནི། ལྷགས་ཐུ་ཐོས་པ་ན་གཡའ་ཆགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཚུ་རྟུལ་ནི། ཆུའི་ཁར་རྒྱང་བཏབ་བའི་རྟུལ་ལྟ་བུ་དང་། རེ་བོང་ལུག་ཁྲང་གསུམ་གྱི་རྟུལ་ནི། དེ་ནམས་ཀྱི་སྐྱེའི་སྐྱེང་གི་རྟུལ་ལ་བྱའོ།།

རྩོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉེན་པ་འོ་བསྐལ་གྱི་རྩོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། འོ་རྩོམ་ཚུལ་དང་། བསྐལ་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་གཉེན་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་ཉེ་ཤུ་ལ། །དེ་ཡི་སྐད་ཅིག་དེ་དག་ཀྱང་། །དྲུག་ཆུ་ལ་ནི་ཐང་ཅིག་གི །ཡུད་ཙམ་ཉིན་ཞག་ཟླ་གསུམ་ནི། །གོང་ནས་གོང་དུ་སུམ་ཆུ་འགྱུར། །ཞག་མི་ཐུབ་དང་བཅས་པ་ཡི། །ཟླ་བ་བཆུ་གཉེན་ལ་འོ་གཅིག ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་ཉེ་ཤུ་ལ་དེའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དེ་དྲུག་ཆུ་ལ་ཐང་གཅིག དེ་སུམ་ཆུ་ལ་ཡུད་ཙམ་གཅིག དེ་སུམ་ཆུ་ལ་ཉིན་ཞག དེ་སུམ་ཆུ་ལ་ཟླ་བ། ཟླ་བ་བཆུ་གཉེན་ཞག་མི་ཐུབ་དང་བཅས་པ་ལ་ནི་འོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བར་བསྐལ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། བསྐལ་པ་རྣམ་པ་མང་བཤད་པ། །ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས་ཟེ་ན་འཇིག་བསྐལ་དང་། སྟོང་བསྐལ། ཚགས་བསྐལ། གནས་བསྐལ་བསྐལ་ཆེན་ཏེ་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། འཇིག་པའི་བསྐལ་པ་དམྱལ་བ་ཡི། །སྲིད་པ་མེད་ནས་སྟོང་ཟད་པ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མནར་མེད་དུ་སེམས་ཅན་གསང་སྔོན་མེད་པ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོང་སྟོང་པའི་བར་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྟོང་སྟོང་པ་ལ་བཅུད་སྟོང་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས། དེའི་ཚུལ་ནི་མནར་མེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལས་ཟད་པ་རྣམས་བདེ་འགྲོ་དང་། མ་ཟད་པ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་གཞན་གྱི་མནར་མེད་དུ་ཚེ་འཕོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚ་དམྱལ་བ་ལྟག་མ་བདུན་དང་གྲང་དམྱལ་བ་བརྒྱད། དུད་འགྲོ་བཅི་བའི་གནས་ན་གནས་པའི་ཡི་དྭགས་རྣམས་སྟོང་། དེ་ལ་བྱིངས་ན་གནས་པའི་དུད་འགྲོ་རྣམས་ཚུལ་སྡ་མ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་སྟོང་ཞིང་། འདོད་པའི་ལྷ་མི་དང་མཉམ་དུ་གནས་པའི་དུད་འགྲོ་ནི། དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྟོང་། ཡི་དྭགས་ཀྱིས་རྩེས་སུ་མི་སྟོང་པའི་ཚུལ་ནི། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེས་པ་ན་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ནི་ཞི་བ་ཡིན་ཚོ་ཞེས་བརྗོད། དེ་གཞན་དག་གིས་ཐོས་ནས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པས་གཞན་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོར་ཆོས་འཕོས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་སྟོང་། དེ་བཞིན་དུ་ཨ་ལུས་འཕགས་པོ་དང་ནུབ་བ་སྐང་སྟོང་པ་གཉིས་

ཀྱང་ཚུལ་སྐྱ་མ་བཞིན་དུ་སྟོང་། སྐྱ་མི་སྣན་པ་ནི་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྤྲིན་པར་ཤས་ཆེ་བས། ཆེ་དེ་ལ་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྱལ་མི་སྲིད་པས་འདོད་ལྡན་ཆེ་འཕོས་པའི་ཚུལ་གྱི་སྟོང་། འདོད་ལྡ་བྱག་ཀྱང་སྐད་བཞིན་དུ་བྱས་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོར་ཆེ་འཕོས་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་བཅུད་སྟོང་པའི་ཚུལ་ནི་དེའི་ལྡ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་འཇོག་སྒྲུ་པ་ན། ཉེར་འཇོག་ལས་སྒྲུས་པའི་དགའ་དང་བདེ་བ་ནི་ཞི་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་གཞན་དག་གིས་ཐོས་ནས་དེ་ལྟར་བརྗོད་དག་གི་རྒྱུ་ལ་ཡང་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་འཇོག་སྒྲུ་ཉ། བསམ་གཏན་གཉིས་པར་ཆེ་འཕོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡུན་ཚད་ལ་བར་བསྐལ་བཟུང་ཡོད་དོ།།

དེའི་རྗེས་སུ་སྟོང་པའི་ཚུལ་ནི། དེའི་ཆེ་འཇིག་རྟེན་ན་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་དབང་གིས་ལྷས་དུས་སུ་ཆར་མི་འབེབས་པས། ད་ལྟའི་ཉི་མ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྩི་ཤིང་ནགས་ཚལ་རྣམས་བསྲེག་པར་བྱེད། དེ་ནས་རབ་ཏུ་ཚ་བའི་ཉི་མ་གཉིས་པ་ཤཱཀ་དང་ཆུ་ཐུན་རྣམས་སྐེམ་པར་བྱེད། དེ་ནས་རབ་ཏུ་ཚ་བའི་ཉི་མ་གསུམ་པ་ཤཱཀ་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་སྐེམ་པར་བྱེད། དེ་ནས་རབ་ཏུ་ཚ་བའི་ཉི་མ་བཞི་པ་ཤཱཀ་མཚོ་མ་དྲོས་པ་སྐེམ་པར་བྱེད། དེ་ནས་རབ་ཏུ་ཚ་བའི་ཉི་མ་ལྔ་པ་དང་། དྲུག་པའི་ཐོག་གཅིག་ཤཱཀ་ནས་ཐྱིའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་སྐེམ་པར་བྱེད། དེ་ནས་རབ་ཏུ་ཚ་བའི་ཉི་མ་དྲུག་པའི་ཐོག་གཅིག་དང་བདུན་པ་ཤཱཀ་ཀྱི། ཐྱིང་བཞི་ཐྱིང་ཐུན་བརྒྱད། ཁོར་ཡུག་རི་རབ་རྣམས་བསྲེག་སྟེ་དུ་བ་འཐུལ་ཞིང་མེ་ལྕེ་

གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་མེ་ལྷེས་རྒྱུན་བྱས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྟུས་ཀྱི་མེ་འབར་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཞལ་མེད་ཁང་ཡང་བསྲེག་སྟེ་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་དུ་བྱས། དེའི་ཡུན་ཚད་ལ་བར་བསྐལ་གཅིག་ཡོད་དོ།།

གཉིས་པ་སྟོང་བསྐལ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོང་སྟོང་པ་ནས། འོག་གཞི་རླུང་དཀྱིལ་ཆགས་པར་རྩོམ་པའི་བར་དེ་དེ་ཡིན་ཞིང་། ཡུན་ཚད་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཆགས་བསྐལ་ཡོད་དེ། ཆགས་པ་དང་པོའི་རླུང་ནས་ནི། །དམྱལ་བའི་སྤིད་པའི་བར་དུའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འོག་གཞི་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆགས་པ་ནས། མནར་མེད་དུ་སེམས་ཅན་གཅིག་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་བར་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུན་ཚད་ཀྱང་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གནས་བསྐལ་ཡོད་དེ། བར་གྱི་བསྐལ་པ་དཔག་མེད་ནས། །ཚེ་ཡོ་བཅུ་པའི་བར་དུའོ། །དེ་ནས་ཡར་སྐྱེ་མར་འབྲི་བའི། །བསྐལ་པ་གཞན་ནི་བཅོ་བརྒྱད་དང་། །ཡར་སྐྱེ་བ་ནི་གཅིག་ཡིན་ཏེ། །དེ་དག་ཚེ་ནི་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར། །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་འཆགས་པ་འདི། བར་གྱི་བསྐལ་པ་ཉི་ཤུ་གནས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཡས་ཀྱི་ཡ་ཐོགས་རིང་མོ། བར་གྱི་ཁུགས་པ་བཅོ་བརྒྱད། མས་ཀྱི་མ་ཐོགས་རིང་མོ་སྟེ་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་ཅེང་། ངོས་འཛིན་ཀྱང་ཚེ་ལོ་དཔག་མེད་ཐུབ་པ་འཁྱིབ་སྟེ། བརྒྱད་ཁྲི་ལ་ཐུག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཚེ་ལོ་བཅུ་པ་ལ་ཐུག་པའི་བར་ནི་དང་པོ། ཚེ་ལོ་བཅུ་པ་ནས་ཡར་སྐྱེས་ཏེ་བརྒྱད་ཁྲི་པའི་བར་གྱི་སྐབས་མར་འབྲི་སྟེ་བཅུ་པའི་བར་དུ་ཐོར་བྱས་པའི་བཅོ་བརྒྱད་ནི་གཉིས་

པ་དང་། མཐར་ཚེ་ལོ་བཅུ་པ་ནས་ཡར་སྐྱེས་ཏེ་ཚེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་བའི་བར་ཕྱིན་པ་རྒྱུང་པ་ཡིན་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཐོག་མཐའི་རྒྱང་པ་རེ་དང་བར་གྱི་ཁྲག་པ་རེ་དུས་དང་ཡུན་ཚད་མཉམ་པ་ཁོ་ནར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཐོ་རོག་འབེན་གསུམ་མངོན་པའི་སྒོ་ཀེང་དུ་གྲགས་པའི་ཐོ་ཀུན་དགའོ་རྡོའི་གསུངས་ན་རེ། དུས་དང་ཡུན་ཚད་མཉམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཡ་ཐོག་གི་སྐབས་སུ་ཚེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་པ་ནས་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ཉིས་བརྒྱ་ན་རེ་རེ་དབྱི་ནས་བཅུ་པ་ལ་ཐུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། མཐར་མར་ཐོག་གི་ཚེ་ལོ་བཅུ་པ་ནས། ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ཉིས་བརྒྱ་ནས་ལོ་རེ་རེ་འཕེལ་ནས་བརྒྱད་ཁྲི་པ་ལ་ཐུག་པ་ལ་བྱེད་ཅིང་། བར་གྱི་ཁྲག་པའི་སྐབས་སུ་མར་འགྲིབ་དང་ཡར་སྐྱེ་གཉིས་ཀ་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ན་འགྲིབ་འཕེལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མཆིམས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ན་རེ་དེ་མི་འཐད་དེ། བསྐལ་པ་ལོས་བགྲང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཛམ་བུ་གླིང་དུ་དགེ་སྦྱོག་སྤྱོད་པ་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས་འཕེལ་འགྲིབ་མཉམ་གྱི་གས་བུ་ལ་ཅི་རིགས་སུ་འགྱུར་བས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། རང་གི་ལུགས་ནི་སྤྱ་མ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གང་སྤེལ་ལས། ཡང་རྗེ་ལྟར་ཡར་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་དང་། འབྲི་བའི་རང་བཞིན་ནི་བསྐལ་པ་རྣམས་དང་། དུས་མཉམ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། མཉོག་ས་དང་མཉོག་པ་མིན་པར་འཚོ་བའི་ཁྱད་པར་ལས་ཏེ། འདི་ལྟར་མཐའ་བསྐལ་པ་གཉིས་ནི་དལ་གྱིས་འཚོ་ལ། བར་མ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་མཉོག་པར་འཚོ་བས་ཐམས་ཅད་དུས་མཉམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། གདགས་པར། མནར་མེད་ཀྱི་ཚེ་ཚད་ལོས་བཀྲང་བས་

བར་བསྐལ་ལོས་བཏང་ནུས་པར་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཕྱིས་ཀྱི་འཚད་པོ་ཁ་ཅིག ལོ་རྟེ་སྟོང་རེ་ལ་འཛེལ་འཕེད་བྱེད་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་བསམ་དུ་མེད་པས་ལུགས་ཕྱི་མ་འཐད་པར་བྱེད་པ་ནི། མི་ལེགས་ཏེ། སོ་སྐྱེས་བསམ་དུ་མེད་ཀྱང་ལུང་རྣམ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་སྦྱིག་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་གིས་དབང་གིས་བར་བསྐལ་རིང་ཐུང་འགྱུར་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། རང་འཕེལ་དང་། དོན་གསལ་གཉིས་སུ་མི་གསལ་ཡང་གང་སྟེལ་ལས་བཤད་པ་འདི་རྣད་དུ་བྱུང་བའི་ལུགས་སུ་ཟུངས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་ཏེ། འཚགས་པ་དང་ནི་འཇིགས་པ་དང་། །ཞིག་ནས་འདུག་པ་དག་མཉམ་མོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། འཚགས་བསྐལ། གནས་བསྐལ། འཇིག་བསྐལ། སྟོང་པའམ་ཞིག་ནས་འདུག་པའི་བསྐལ་པ་བཞི་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞི་པོ་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལྟ་པ་བསྐལ་ཆེན་ཡོད་དེ། དེ་དག་བརྒྱད་ཅུ་ལ་བསྐལ་ཆེན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བར་བསྐལ་བརྒྱད་ཅུ་ལ་བསྐལ་ཆེན་གཅིག་ཏུ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་བཤད་པའི་བསྐལ་ཆེན་སོགས་ཀྱི་ཞེར་བྱུང་ཡོད་དེ། དེ་ཐུངས་མེད་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱས། །འབྱུང་ངོ་མར་ནི་འཕྲིན་པ་ཡི། །བརྒྱ་ཡི་བར་ལ་དེ་དག་འབྱུང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པ་ལས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་། དུས་ཀྱང་ཆེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་འཕྲིན་པ་ནས་བརྒྱ་པའི་བར་ལ་དེ་དག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་དེས་ཏེ། སྟོང་རྟེ་བད་དཀར་དུ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐེ་

བོང་ཅན་ཞེས་པར། ཚེ་ལོ་བཅུ་པའི་དུས་སུ། མི་མཐེ་བོང་ཙམ་གྱི་ནང་དུ་སངས་རྒྱས་སྐར་མ་ལ་དགའ་བ་ཞེས་པ་སྐུ་ཐུབ་གང་དང་སོར་བདུན་ཙམ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། བརྒྱ་ཁྲི་པས་སྡུ་བར་སངས་རྒྱས་འབྱོན་པའང་བཤད་པའི་ཕྱིར། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བསྐལ་པ་མར་འགྲེབ་ལ་འབྱུང་བ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་ཏེ། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་གཉིས་ཀ་ལ། །བས་དུ་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཡི་རྒྱས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཡར་འཕེལ་དང་མར་འགྲེབ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱུང་ཞེང་། ཁྱད་པར་བས་དུ་ལྷ་བུ་ནི་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱར་ཚོགས་བསགས་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་རྒྱལ་འབྱུང་བའི་དུས་ཀྱང་ཡོད་དེ། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་འབྱུང་བ་ནི། །སྟོང་ཐག་བརྒྱད་ཅུ་ལས་མི་འཕྱི། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཚེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་པ་ལས་ཕྱིས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལས་འཕྱི་ན་ལོངས་སྤྱོད་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་དེ་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། གསེར་དཏུལ་ཟངས་ལྷགས་འཁོར་ལོ་ཅན། །དེ་དག་གྲིང་གཅིག་གྲིང་གཉིས་དང་། །གསུམ་དང་བཞི་ལ་མས་རིམ་བཞིན། །ལྷན་ཅིག་གཉིས་མིན་སངས་རྒྱས་བཞིན། །ཐས་བསུ་རང་འགྲོ་གཡུལ་བཤམས་དང་། །མཚོན་བརྩམས་པས་རྒྱལ་གཙོད་པ་མེད། །ཐུབ་མཚན་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། །གསལ་ལ་རྟོགས་པས་འཕགས་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དབྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གསེར་གྱི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་སོགས་བཞི་ཡོད་དེ། གྲིང་ཏེ་ཙམ་ལ་དབང་ན། མས་རིམ་བཞིན། གཅིག་ནས་བཞིའི་བར་ལ་དབང་། གྲིང་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་ཏེ་ལྷར་འབྱུར་

ན་ཡས་རིམ་བཞིན། ཐས་བསུ་ནས། མཚོན་བརྩམས་པའི་བར་བྱས་ནས་བསྡུད་ཞིང་། སངས་རྒྱས་དང་འབྲ་བར་དུས་གཅིག་ཏུ་གཉིས་མི་འབྱུང་བ་དང་། ལུས་ལ་མཚན་དང་དགེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ནའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དགེ་དང་ནི་མི་འབྲ་སྟེ། ཐུབ་པའི་མཚན་དགེ་རྣམས་རང་རང་གི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། གསལ་བ་དང་རྫོགས་པས། འཚོང་ལོངས་བསྡུད་རྒྱལ་གྱི་མཚན་དགེ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་བསྐལ་པ་དང་པོའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཚེ་དང་དཔལ་འབྱོར་འགྱིབ་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བཅོད་དུ་ཡོད་དེ། སྔར་བྱང་སེམས་ཅན་གཟུགས་ཅན་བཞིན། །དེ་ནས་རིམ་གྱི་རོ་ལ་ཆགས། །ལེ་ལོས་གསོག་འཛོག་བྱས་ནས་ནི། །འཛོན་བཅས་རྣམས་ཀྱིས་ཞིང་དགོན་བསྐྲས། །དེ་ནས་ལས་ཀྱི་ལམ་སྟྲག་པས། །ཚེ་ཐུང་ལོ་ནི་བཅུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་ཐོན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚུལ་ནི་བསྐལ་པ་དང་པོའི་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་ནི་བརྟུས་ཏེ་སྐྱེས་པ་ཚེ་ལོ་དཔག་མེད་ཐུབ་པ། རྒྱ་འཕྲུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ། མཚན་དགེ་རྣམས་མཐོང་བ། ལུས་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་སྣང་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ། དགའ་བ་ཟས་སུ་ཟ་བ། དབང་པོ་ཀུན་ཚང་བ་སྟེ་ཁྱད་པར་བདུན་ལྡན་ཞེག་ཡིན། དེའི་ཚེ་སེམས་ཅན་སྨྱོ་མཐུན་གྱི་ལས་ཀྱིས། ས་ཆེན་པོ་འདིའི་སྟེང་དུ་སའི་ཞེག་རྣོ་སྣང་ཙི་མ་བསྐོལ་བ་ལྟ་བུ་ལ། ཁ་དོག་མར་གསར་བའི་མདོག་ལྟ་བུ་ཞེག་གིས་ཁྱབ་པར་གནས། དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཁམས་ཟས་ལ་སྤྱོག་པའི་བག་ཆགས་སད་པ་ཞེག་གིས་འཇུག་མོའི་ཙེ་ལ་བླངས་ཏེ་ཟ་བ་དང་མྱངས་

པར་བྱས། དེ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་མཐོང་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ཟ་བ་དང་སྐྱངས་པར་བྱས། ཟས་དེ་རགས་པ་ཡིན་པས་རྩ་འཕྱལ་གྱིས། ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱོ་བའང་མེད། ལུས་ཀྱི་འོད་ཀྱང་ཡལ་ནས་སུན་པ་བྱུང་། དེ་ལ་ཀུན་འདུས་ཏེ་སྐུ་ངན་བྱས་པས། ཉེ་མ་དང་རྩྭ་བཤད། དུས་ཚེགས་ཀྱི་ཐོག་མ་ཡང་དེ་ནས་བྱུང་ངོ་། །དེའི་ཚེ་ཟས་དེ་མང་དུ་ཐོས་པ་རྣམས་མདོག་དན། ཉུང་ངུ་ཐོས་པ་རྣམས་མདོག་བཟང་བས། ང་ནི་མདོག་བཟང་ལ་ཁྱོད་ནི་དན་ནོ། །ཞེས་ཁྱད་དུ་བསད་པའི་ནུས་པས་ཟས་དེ་ཡང་ནུབ་པར་གྱུར། དེ་ལ་ཀུན་གྱིས་སྐུ་ངན་བྱས་པས། སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ས་ཆེན་པོ་འདིའི་སྟེང་དུ་སའི་བཙུད་ཏོ་སྦར་བཞིན་ལ། ཁ་དོག་དོང་ཀའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་ཁྱབ་པར་གནས། དེ་ལ་ཡང་ཟ་བ་དང་སྐྱངས་པ་ནས་ཁྱད་གསོད་ཀྱི་བར་སྔར་ལྟར་བྱས་ནས་དེ་ཡང་ནུབ་པར་གྱུར། དེ་ལ་ཀུན་གྱི་སྐུ་ངན་བྱས་པས། སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ས་ཆེན་པོ་འདིའི་སྟེང་དུ་མ་རྩོས་མ་བཏབ་པའི་འབྲས་ས་ལུ་སོང་བཞི་པ་ཐུབ་མ་དང་། ཤུན་པ་མེད་པས་གཅོང་བ། ནང་པར་བརྟས་ན། ནུབ་སྟེ། ནུབ་བརྟས་ན་ནང་པར་སྟེ་བ། བརྟས་པའི་རྟེས་མི་མངོན་པ་ཞིག་གིས་ཁྱབ་པར་གནས། དེའི་ཚེ་ཟས་དེ་ཤིན་ཏུ་རགས་པ་ཡིན་པས་སྨིག་སྒས་མ་བཤད་གཅིར་གྱུར་ཏེ། དེ་འབྱུང་བའི་ཚེ། ཥ་མོའི་དབང་པོ་སོ་སོར་འདོད་པར་གྱུར། དེའི་ཚེ་མི་འཁྲིག་པའི་བག་ཆགས་སད་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བན་ཚུན་མིག་བཟད་དེ་བལྟ་བ་དང་། ལོག་པར་ཞུགས་སོ། །དེ་གཞན་དག་གིས་མཐོང་སྟེ། བྱ་བ་མིན་པ་བྱས་སོ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། བོང་བ་འཐོར་བ་སོགས་བྱས་པས་

དེ་མི་མཐོང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁྱིམ་བརྩེགས། ཁྱིམ་བརྩེགས་པའི་ཐོག་མ་ཡང་དེ་ནས་བྱུང་། དེའི་ཚེ་འབྲས་ས་ལྷུ་དེ་ནང་ཟ་ནང་ལེན། ནུབ་ཟ་ནུབ་ལེན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ། མི་ལེ་ལོ་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་ནང་ནུབ་གཉིས་སྐབས་གཅིག་ཏུ་ཆྱངས། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་ཆྱངས་ཏེ། དེ་ནས་ཞག་གཉིས་དང་། གསུམ་དང་། ལྔ་དང་། བདུན་དང་། ཟླ་ཕྱེད་དང་། ཟླ་བའི་བར་དུ་ཆྱངས་པས། འབྲས་ས་ལྷུ་དེ་ཡང་ཤུགས་མ་དང་། ཤིན་པ་དང་བཅས། སྣར་འདེབས་དགོས་པར་འགྱུར། དེ་ཡང་ཀུ་བ་སོགས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ལས་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་བྱུང་། དེའི་ཚེ་ན་ཀུན་འདུས་ཏེ་གྲོས་བྱས་ནས། མི་རང་བཞིན་གྱིས་གཤེགས་བཟང་བ། སྐོ་ཚད་པ་ཞིག་ཞིང་དགེ་དུ་བསྐོས་ཏེ། དེ་ལ་སྟོན་ཐོག་དྲུག་ཤས་འབུལ་བ་དང་། དེས་ཀྱང་ཆད་པ་དང་ཡོད་གཅོད་པ་བྱས། དེ་ལ་མང་གིས་བཀུར་བའི་ཆུལ་ཚོར་གཏགས་ཤིང་། དེ་ནས་ཆུད་པ་ལ་ཤྲཱི་གུའི་གདུང་རབས་རྣམས་བྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་བྲམ་ཟེ་དང་། རྗེའུ་རིགས་དང་། དམངས་རིགས་ཏེ་རིགས་གསུམ་དང་། གསོད་པ་དང་། རྒྱན་སྤྲ་བ་སོགས་ལས་ལམ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་བྱུང་། དེ་ནས་མི་དགེ་བཅུའི་ལས་ལྷག་བར་སྐྱེད་པས་ཚེ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རིམ་གྱི་བྱེ་ནས་ཚེ་ལོ་བཅུ་པ་ལ་ཐུག་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཚེ་ཡང་བསྐལ་པ་བར་མ་གསུམ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བསྐལ་པ་མཚོན་དང་ནད་དང་ནི། །སྐུ་གེ་དག་གི་ཚར་ཕྱིན་ཏོ། །ཞག་རྣམས་དང་ནི་ཟླ་བ་དང་། །ལོ་བདུན་དག་ཏུ་གོ་རིམས་བཞིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་མཚོན་ཏེ་བསྐལ་པ་ཞག་བདུན། དེའི་སྟོན་དུ་ནད་ཀྱི་བསྐལ་པ་ཞག་བདུན་དང་། ཟླ་བ་

བདུན། དེའི་སྟོན་དུ་སྐུ་གེའི་བསྐལ་པ་ཞག་བདུན་དང་། ཟླ་བ་བདུན། ལོ་བདུན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

འོན་ཏེ་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འཇིག་པའི་རྒྱུ་དེ་གང་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མེ་དང་ཆུ་དང་རླུང་གིས། །འཇིག་པ་དང་ནི་ཡང་གསུམ་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་ཐོན་ཞིང་། དེ་གསུམ་གྱིས་འཇིག་པའི་རྩེ་མོ་ཡང་། བསམ་གཏན་གཉིས་སོགས་གསུམ་པོ་དག དེ་དག་གི་རྩེ་གོ་དེམས་བཞིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནི་མེས་འཇིག་པའི་རྩེ་མོ་དང་། གསུམ་པ་ནི་ཆུས་འཇིག་པའི་རྩེ་མོ་དང་། བཞི་པ་ནི་རླུང་གིས་འཇིག་པའི་རྩེ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་འོག་མ། དང་པོ་མེས་བསྲེག གསུམ་པའི་འོག་མ། གཉིས་པ་ཆུས་བསྲུབས། བཞི་པའི་འོག་མ་གསུམ་པ་རླུང་གིས་འཕོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། འཇིག་པའི་ལྷག་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རྩེ་མོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་མ་ཟད། དེ་ཡི་སྐྱོན་དང་ཚོས་མཐུན་ཕྱིར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་རྟོག་དཔྱོད་མེ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ན་དགའ་བ་དེ་ཆུ་ལྟ་བུ་དང་། གསུམ་པ་ན་དབུགས་འབྱུང་རླུང་རྣམ་དང་འདྲ་བ་ཡོད་པ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ན་འབྱུང་བ་དེ་དག་གིས་འཇིག་པ་མེད་དེ། བཞི་པ་ན་མེད་མི་གཡོའི་ཕྱིར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཧང་གི་སྐྱོན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར། འོན། བཞི་པའི་སྟོང་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། མི་རྟག་དེ་ཡི་གཞལ་མེད་ཁང་། །སེམས་ཅན་བཅས་ཏེ་འབྱུང་

འཇིག་ཕྱིར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བཞི་པའི་ལྟ་དང་མཉམ་དུ་འབྱུང་ཞིང་འཇིག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འབྱུང་བ་གསུམ་གྱིས་འཇིག་པའི་གོ་རིམས་ཇི་ལྟར་ངེས་ཤེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མེ་ཡིས་བདུན་ཀོ་ཚུ་ཡིས་གཅིག ངེ་ལྟར་ཚུ་བདུན་ཐལ་ནས་ཀྱང་། །མེ་ཡིས་བདུན་ཀོ་དེ་ནས་ནི། །མདུག་ཏུ་ཆུང་གིས་འཇིག་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མེས་འཇིག་བདུན་བཏུད་པའི་རྗེས་སུ། ཆུས་འཇིག་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་མེས་འཇིག་བདུན་བདུན་གྱི་རྗེས་སུ། ཆུས་འཇིག་ངེ་ཉེ་སྟེ་བདུན། ཡང་མེས་འཇིག་བདུན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཆུང་གིས་འཇིག་པའི་ཕྱིར། བསྟོམས་ན། མེས་འཇིག་པ་ལྟ་བཅུ་རྩ་དྲུག་དང་། ཆུས་འཇིག་པ་བདུན། ཆུང་གིས་འཇིག་པ་གཅིག་འདི་ལྟར་བྱས་ན། གང་གས་པར། དགེ་ཆུས་པའི་ལྟའི་ཚེ་ཚད་བསྐལ་ཆེན་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞིར་བཤད་པ་ལེགས་པར་དྲངས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས། རང་འགྲེལ་ལས་སོ། །གཉིས་པ་ཐོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཚད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དེ་ལས་བསམ་གྱི་མི་ཁྲབ་པ་ཞེག་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ། །

སྡུས་པ། འཇིག་རྟེན་གསལ་བའི་གསུང་རབ་དགོངས་པ་བཞེན། །

འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་དང་ཚུལ་འདི་ཡིན་ཞེས། །

འཇིག་རྟེན་ལག་པའི་མཐིལ་དུ་བྱིན་ལྟ་ཡི། །

འཇིག་རྟེན་སྟོན་མེད་ལེགས་བཤད་ཅེ་མ་མཚར། །

ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཉེས་བྱ་རབ་གསལ་ལས་གནས་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

གནས་བཞི་པ་ལས་བསྟན་པ།

ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཤེས་བྱ་
རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་གནས་བཞི་པ་བཞུགས་སོ།།

མདོར་བསྟན་པ་ལ།

རྣམ་པར་དིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་བཤད་པ།

༦༥། །འོ་ན་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྟོང་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དེ་དག་གང་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་རང་གི་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རླུང་ལས་བྱུང་བས། རླུང་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རླུང་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཞེས་འཆད་པ་ལ། ལས་ལས་འཇིག་རྟེན་སྟ་ཚོགས་སྐྱེས། །ཞེས་གསུངས། ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་ཀྱི་ཡོད་དེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། མདོ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་མེམས་པ་དང་དེས་བྱས། །ཞེས་ཚོགས་བཅད་གཅིག་བྱུང་། སྨིན་ལས་ཞེས་པ་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མེམས་ཡུལ་ལ་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་གཟུགས་ཅན་ཞིག་ལ་འདོད་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་། སྐྱས་དབྱེ་ན། མེམས་པའི་ལས་དང་། བསམ་པའི་ལས་གཉིས་དང་། དང་པོ་ཡིད་ལས་སུ་བྱ་བ་དང་། གཉིས་པ་ལ་ལུས་ངག་གི་ལས་གཉིས་ཏེ། སོ་སོ་ལ་རྣམ་པར་དིག་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་། རྣམ་པར་དིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ལས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་

ཞེར། དེ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ལུས་རྣམ་རིག་བྱེད་ཅེས་པ་ནས། ངག་རྣམ་རིག་བྱེད་ནི་ངག་སྟེ། །ཞེས་བའི་བར་བྱང་བ་ལས། ལུས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་། ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་རིམ་པ་བཞིན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། སྒའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཁོ་ངོག་ལས་གཞན་པའི་རྫས་བྱེད་དང་། དེས་མཚོན་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་དང་། དེ་ཡང་ཞེས་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་འཇིག་ཅང་། མདོ་སྡེ་པ་ནི་རིག་བྱེད་དེ་ཉིད་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ཁོངས་ཏུ་འདོད་པཌིཏ་ཡིན་པའི་ཞེར།

རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སྒྲབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ། རྒྱུའི་ཁྱད་པར། སའི་ཁྱད་པར། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར། རྒྱུ་འབྱུང་བའི་ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་དང་ལྡན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་བཤད་པ་སྟེ་ལྔ་ཡོད་པའི་ཞེར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྣམ་གསུམ་དྲེ་མེད་གཟུགས་གསུངས་དང་། །འཛེལ་དང་མ་བྲལ་ལམ་སོགས་ཞེར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མདོར། བསྟན་ཡོད་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས། བསྟན་མེད་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས། བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཟུགས་དང་གསུམ་གསུངས་པའི་ཞེ་མ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་འདི་ལ་དགོངས་པ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་གཟུགས་གསུངས་པའང་འདི་ལ་

དགོངས་པ་དང་། ཡིད་གཞན་དུ་གཡེངས་པའི་ཚེ་རྟོག་ལས་བྱུང་མ་བྱུང་གི་བསོད་ནམས་བདུན་ཚན་གཉིས་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་གསུངས་པ་དང་། སྨོག་གཅོད་སོགས་རང་གིས་མ་བྱས་ཀྱང་གཞན་ལ་བཅོལ་བས་ལས་ལམ་དངོས་གཞི་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་། མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ལ་གནས་པའི་ཚེ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ངག ལས་ཀྱི་མཐའ། འཚོ་བ་གསུམ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། དགེ་སློང་ཡིད་གཞན་དུ་གཡེངས་པའི་ཚེ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་ལྡན་དུ་གསུངས་པ་དང་། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཆུ་ཚོད་ལྷུ་བུར་གསུངས་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་གསུངས་པ་མཐའ་དག་འདི་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གསུམ་ཚོ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་ཐར་སྡོམ་པ་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་སོ་ཐར་སྡོམ་པ་ཡོད་ན་ཡིད་གཡེངས་པའི་ཚེ་སོ་ཐར་སྡོམ་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་། འཕལ་ཆུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱུན་སྡོམ་པའི་ཆུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་མིན་པས་ཁྲབ། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་ན་སོ་ཐར་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་དེའི་གཞི་མཐུན་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་མེད་ན་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། སྨོང་ག་ནི་འཆལ་བའི་ཆུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གེགས་བྱེད་པའི་

ཚུ་ལོན་དུ་ཡང་གསུངས་ན། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་མེད་པ་ནི་ཚུ་ལོན་ཡིན་པར་འོས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱང་སྟེ། སོ་ཐར་སྡོམ་པ་ཡིན་ན། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སོ་ཐར་སྡོམ་པ་ཡོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དེ་མེད། ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དེ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཡིན་ན་རིམ་པ་བཞིན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། སྒྲའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞེག དེ་གཉིས་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པའི་སོ་ཐར་སྡོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། འདོད་གཏོགས་རྣམ་རིག་སྐད་ཅིག་ཕྱིན་ཆད་འདས་པའི་འབྱུང་ལས་སྐྱེ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྒྱུར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནི་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེ། དེ་ཕྱིན་ཆད་ནི་འདས་པའི་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་ལུས་དང་ངག་གི་ལས། །རང་གི་འབྱུང་བ་དག་རྒྱུར་བྱས། །ཟག་མེད་གང་དུ་སྐྱེས་པའི་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་དང་། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་རང་སའི་འབྱུང་བ་དག་ལས་བྱུང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལུས་ངག་གི་ལས་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་

པ་ནི་རྟེན་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེའི་འབྱུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

བཞེ་པ་སོ་སོའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་མ་ཟིན་དང་། །རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་སེམས་ཅན་སྟོན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པས་མ་ཟིན་པ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པས་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་རྒྱུ་འབྱུང་བའི་ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་དང་ལྡན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་མཐུན་ཟིན་པའི་འབྱུང་ལས་སྐྱེ། །ཉིང་འཛིན་སྐྱེས་འབྱུང་མ་ཟིན་དང་། །རྒྱས་བྱུང་ཐ་དད་མིན་ལས་སྐྱེས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འདོད་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སོ་ཐར་སྡོམ་པ་ལྟ་བུ་ནི་རྒྱུ་མཐུན་དང་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལས་སྐྱེས་ལ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི་མ་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྒྱས་བྱུང་ཡིན་པ་དང་། ཀུན་སློང་གི་སེམས་ཐ་དད་པ་ལས་མི་ལྡོག་པས་འབྱུང་བ་ཐ་དད་མིན་པའི་སྡོང་བ་ཚང་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་ལས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རྣམ་རིག་མིན་ལུང་བསྟན་མིན་མེད། །གཞན་ནི་རྣམ་གསུམ་མི་དགེ་ནི། །འདོད་ཁའོ་གཟུགས་ནའང་རྣམ་རིག། །རྣམ་རིག་དཔྱོད་དང་བཅས་དག་ན། །འདོད་པ་ན་ཡང་སྤྲིབ་པ་མེད། །གང་ཕྱིར་ཀུན་སློང་མེད། ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ལས་དེ་དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་དུ་དེས་པ་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་སེམས་པ་ནི་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཚར་དུ་འགྱུར་བ་

དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་ནི་འདོད་ཁམས་ཁོ་ནར་ཡོད་ཅིང་། དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལས་ཁམས་གསུམ་ཚར་ན་དང་། གཟུགས་ཁམས་ན་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་པ་ཡོད་པས་རྣམ་པར་དིག་རྒྱད་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཡོད་པ་དང་། འང་གི་སྐྱས་འདོད་ཁམས་ན་དེས་པར་ཡང་ཡོད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ན་ནི་འབྱུང་བ་དང་ལུས་ངག་གི་ལས་མེད་པས་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དེར་ཐལ། སྟོམ་པ་འདི་འབྱུང་འགྱུར་དང་ལུས་ངག་གི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་དིག་རྒྱད་ཀྱི་ལས་དགྱོད་བཅས་ནི་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་མོ་ཁོ་ནར་ཡོད་པ་དང་། སྨིན་པའི་རྣམ་པར་དིག་རྒྱད་ཀྱི་ལས་ནི་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་ཀྱི། འདོད་པ་ན་མེད་དེ། དེ་ན་དེ་ཀུན་ནས་སྐྱོང་བྱེད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྐྱོང་མེད་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། ཐར་པ། དམ་པའི་དོན་དུ་དགེ་རྩ་བ། །ངོ་ཚ་ཞེལ་ཡོད་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །དེ་དག་དང་ལྡན་མཆུངས་ལྡན་གྱིས། །བྱ་བ་ལ་སོགས་ཀུན་སྐྱོང་བས། །བརྒྱ་པ་མི་དགེ་དོན་དམ་པར། །ལུང་མ་བསྟན་པས་བསྟན་པ་དག ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། ཚོས་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་གཉིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ལུང་དུ་བསྟན་ཞིང་རང་འབྲས་རྣམ་སྨིན་བདེ་བ་འབྱིན་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པ་དགེ་བའི་ངོ་བོ་དང་། དབྱེ་ན། དོན་དམ་པའི་དགེ་བ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བ། མཆུངས་ལྡན་གྱི་དགེ་བ། ཀུན་སྐྱོང་གི་དགེ་བ་སྟེ་བཞི་

ཡོད་ཅེང་། མཚན་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིམ་པ་བཞིན་ཐར་པ་དང་། ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་། དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ལུང་དུ་བསྟན་ཞིང་རང་འབྲས་རྣམ་སྨིན་སྤྱག་བསྡལ་འབྱིན་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པ་མི་དགེ་བའི་ངོ་བོ། དབྱེ་ན། དོན་དམ་པའི་མི་དགེ་བ་སོགས་བཞི་ཡོད་ཅེང་། མཚན་གཞི་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་འཁོར་བ་དང་ཁོང་ཁྲོ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་། དེས་ཀུན་ནས་སླངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། དབྱེ་ན། དོན་དམ་པའི་ལུང་མ་བསྟན་སོགས་བཞི་ཡོད་ཅེང་། མཚན་གཞི་ཡང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་དང་། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དང་། ཁམས་གོང་གི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ཉིན་མོངས་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དང་། སྨྲ་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཀུན་སློང་མེད་ཅེས་གསུངས་ན། དེ་ལས་བརྒྱུག་པའི་ཀུན་སློང་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཀུན་སློང་རྣམ་གཉིས་རྒྱུ་དང་ནི། །དེ་ཡི་དུས་ཀྱི་སློང་ཞེས་བྱ། །གཉིས་ལས་དང་པོ་རབ་འཇུག་བྱེད། །གཉིས་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྒྱུའི་ཀུན་སློང་དང་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་གཉིས་ལས་དང་པོ་བྱ་བ་དེ་རྟོག་པའི་སྐོང་རོལ་ཏུ་འདི་བྱའོ་ཞེས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི་བྱ་བ་དེའི་རྗེས་སུ་

འཇུག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་མཚན་གཞི་ཡང་ཡོད་དེ། མཐོང་བས་སྤང་བྱའི་རྣམཤེས་ནི། རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་ཡིན་ཡིད་ནི། །སྒོམ་པས་སྤང་བྱ་གཉིས་ཀ་ཡིན། །ལྟ་ནི་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་མཐོང་སྤངས་སུ་བྱུང་བའི་རྣམཤེས་ནི་རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་དང་། སྒོམ་སྤངས་སུ་བྱུང་བའི་ཡིད་ཤེས་ནི་རྒྱུའི་ཀུན་སློང་དང་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་དང་། དབང་ཤེས་ལྟ་ནི། རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། དེ་ལ་ཁ་ནང་བསྟས་དང་། ཕྱི་བསྟས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། དེ་ཁ་ཕྱིར་བསྟས་དང་རྟོག་མེད་དུ་དེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་འཇུག་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་དག་སོགས་ལས། རྗེས་འཇུག་བྱེད་ཀྱང་རྣམ་གསུམ་འགྱུར། །ཐུབ་པའི་འདྲ་བའམ་དེ་དག་བ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྤྱིར་བཏང་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་དག་བ་ལས་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཀྱང་། དག་བ་སོགས་གསུམ་ཅི་རིགས་སུ་འགྱུར་ཀྱང་། དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ནས་དེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱད་པར་ཐུབ་པའི་རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་ནི་དག་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ལས་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཀྱང་དེ་གཉིས་སུ་འདུ་བའམ་ལུང་མ་བསྟན་ལས་རྗེས་འཇུག་དག་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་ཀྱི། རྒྱུའི་ཀུན་སློང་དག་བ་ལས་རྗེས་འཇུག་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་ཡིད་ཤེས་སྒོམ་སྤང་དང་སྒོ་ལྡའི་ཤེས་པ་ཀུན་སློང་དུ་བཤད་པ་ཡང་དེས་པ་མིན་ཏེ། རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་གཉིས་ཀ་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ཡིན་ན་ནི་འབད་མེད་དུ་

འཇུག་པས་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་དང་རྗེས་འཇུག་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། རྗེ་སྐད་བཤད་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ལས་དེ་ལ་རྗེ་ཙམ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྣམ་རིག་མིན་རྣམ་གསུམ་ཞེས་བྱ། །སྟོམ་དང་སྟོམ་པ་མིན་དང་གཞན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྟོམ་པ་དང་། སྟོམ་མིན་དང་། བར་མ་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། དང་པོ་ལ་ཡང་། སྟོམ་པ་སོ་སོར་ཕར་ཅེས་བྱ། །དེ་བཞིན་ཟག་མེད་བསམ་གཏན་སྐྱེས། །ཞེས་སོ་ཕར་གྱི་སྟོམ་པ། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་པ། ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།

སྟོམ་པ་གསུམ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་ལྔ་ཡོད་དེ། སྟོམ་པ་གསུམ་བཤད་པ་དང་། ཞར་ལ་སྟོམ་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་བཤད་པ་དང་། རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དུས་རྗེ་སྲིད་དུ་ལྡན་ཚུལ་དང་། འཕོ་གཏོང་བྱེད་ཚུལ་དང་། སྟོམ་པ་དང་སྟོམ་མིན་ལྡན་པའི་གང་ཟག་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་སོ་ཕར་སྟོམ་པ་ལ་ལྔ་ཡོད་དེ། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྣམ་གྲངས་དང་། སྐྱོན་དང་། ལྡན་པའི་གང་ཟག་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སོ་སོ་ཕར་ཅེས་བྱ་རྣམ་པ་བརྒྱད། །རྫས་སུ་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །མཚན་ལས་མིང་ནི་འཕོ་བའི་ཕྱིར། །ཐ་དད་དེ་དག་འགལ་བ་མེད། །ཅེས་

འབྱུང་བ་ལས། མིང་གིས་དབྱེ་ན། དགེ་སློང་ཕ་མ། དགེ་སློབ་མ། དགེ་ཚུལ་ཕ་མ། དགེ་བསྙེན་ཕ་མ། བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྒོམ་པ་སྟེ་བརྒྱད་དང་། རྟས་གཅིག་བའི་སྐོ་ནས་བསྡུ་ན་དགེ་སློང་གི་སྒོམ་པ། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒོམ་པ། དགེ་བསྙེན་གྱི་སྒོམ་པ། བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྒོམ་པ་དང་བཞིར་འདུས། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། དགེ་སློང་མ་མཚན་བྱུང་བ་ན་སྒོམ་པ་མི་གཏོང་བར་དགེ་སློང་ཕ་ཞེས་མིང་འཛོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་སློབ་མ་དང་། དགེ་ཚུལ་མ་མཚན་བྱུང་བ་ན་ཡང་དགེ་ཚུལ་ཕ་ཞེས་མིང་འཛོ་བ་ཅམ་ཡིན་ཞིང་། འོག་མ་གཉིས་ལ་དེའི་རིགས་པ་བསྟེ་བ་དང་། དགེ་བསྙེན་གྱི་སྒོམ་པ་སོགས་གསུམ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་དང་། དེ་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུད་གཅིག་ལ་གནས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། སྡང་བྱ་ལྟ་བརྒྱད་བཅུ་དང་ནི། །ཐམས་ཅད་སློང་བར་མངོས་པ་ལས། །དགེ་བསྙེན་དང་ནི་བསྙེན་གནས་དང་། །དགེ་ཚུལ་ཆེད་དང་དགེ་སློང་ཉིད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། སྒོག་གཅོད། མ་བྱིན་ལེན། འདོད་ལོག ཇུག སྐྱོས་འགྱུར་ཏེ་སྡང་བྱ་ལ་རྗེ་སྤྲིད་འཚོའི་བར་དུ་སློང་བར་མངོས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་སོ་ཐར་གྱི་སྒོམ་པ་དེ་དགེ་སྙེན་གྱི་སྒོམ་པའི་ངོ་བོ། འདོད་ལོག་གི་དོད་དུ་མི་ཚངས་སྤྱོད་སྤྱར་ནས་ལྷ་ཡི་སྐྱེ་དུ་གར་སོགས་སྤེང་སོགས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། མལ་སྟན་ཆེ་མཐོ། ཕྱི་རྗེའི་ཁ་ཟས་ཏེ་སྡང་བྱ་བརྒྱད་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་སློང་བར་མངོས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་སོ་ཐར་ཀྱི་སྒོམ་པ་དེ་བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྒོམ་པའི་ངོ་བོ་དང་། བརྒྱད་པོ་དེའི་སྐྱེ་དུ་གསེར་

དངུལ་ལེན་པ་དང་གར་སོགས་ཟེང་སོགས་གཉིས་སུ་ཟེ་བ་སྟེ་སྐང་བྱ་བཅུ་རྩི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་སྤྲོང་བར་མནོས་པས་རབ་ཏུ་ཟེ་བའི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་དེ་དག་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པའི་ངོ་བོ་དང་། ལུས་ངག་གི་སྐང་བྱ་བདུན་པོ་སྤྲོང་བར་མནོས་པས་རབ་ཏུ་ཟེ་བའི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་དེ་དག་སྟོང་གི་སྡོམ་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གར་སོགས་ཟེང་སོགས་རབ་བྱུང་ལ་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཅིང་། ཁྱིམ་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་སྡུད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རབ་བྱུང་ལ་དེ་དགག་བྱ་ཆེ། དེ་ལ་ལྷོས་ན་ཁྱིམ་པ་ལ་དགག་བྱ་ཆུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱིམ་པ་ལ་བསླབ་པའི་གྲངས་མང་ན་སྐྱེད་ལུགས་པའི་དགག་བྱ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྣམ་གྲངས་ཡོད་དེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ནི་ལེགས་སྤྱད་དང་། །ལས་དང་སྡོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྟེགས་པ་སྣང་བར་བྱེད་པས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྔགས་པས་ན་ལེགས་སྤྱད་དང་། བྱ་བའི་དང་བཞིན་ཡིན་པས་ན་ལས་དང་། ལུས་ངག་སྡོམ་པས་ན་སྡོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་སྤྲུལ་དོན་ཡོད་དེ། དང་པོའི་རྣམ་རིག་རྣམ་རིག་མིན། །སོ་སོ་ཐར་དང་བྱ་བའི་ལས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྡོམ་པ་བློངས་དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནི་སྤྲོང་བའི་སྐབས་སུ་ཡོད་ལ། དང་པོར་ཐར་པས་སོ་སོ་ཐར་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སོགས་ནི་སོ་ཐར་དང་དེའི་སྡོམ་པ་གཉིས་ཀ་མིན་པ་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ལས་སྐད་

ཅིག་དང་པོ་ནི་དངོས་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། ཞི་ཞི་ཐར་པ་དང་ཞི་ཞི་ཐར་པའི་སྒོམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན། དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཐན་ཆད་ནི་ཞི་ཐར་གྱི་སྒོམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་འབྲེལ་ལས། སྒོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་པོ་དག་ནི་ཞི་ཞི་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་སྒོག་པ་ལས་ཞི་ཞི་ཐར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གོ །ཞི་ཞི་ཐར་བའི་སྒོམ་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ལུས་ངག་སྒོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་ཀྱི་ལམ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ལ། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་ཞོགས་པ་ནི་ཞི་ཞི་ཐར་པའི་སྒོམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། ཞི་ཞི་ཐར་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་མཇུག་ཡིན་གྱི། ལས་ཀྱི་ལམ་དངོས་ནི་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་བཤད་ན་རྟོ་འབྲེལ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཞི་ཐར་སྒོམ་པ་བསྟན་པའི་ལུགས་རྣོག་པར་འགྱུར་རོ།།

ལྟ་པ་ལྟན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་དེ། ཞི་ཞི་ཐར་དང་ལྟན་པ་བརྒྱད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། དགེ་སློང་ནས་བསྟེན་གནས་པའི་བར་བརྒྱད་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ཞི་ཐར་གྱི་སྒོམ་པ་བརྒྱད་དང་ལྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་ལ་ནི་ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོད་ཀྱང་། ཞི་ཞིན་ཐར་པའི་སྒོམ་པ་ཡོད་པ་ནི་མིན་ཏེ། དང་འབྲེལ་ལས། ཡང་ཅི་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་མོད་ཀྱི་ཞི་ཞི་ཐར་པའི་སྒོམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྲིད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་གཏན་དུ་སྒྲིག་པ་ལས་ཞི་

སོ་ཐར་བར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡིན་པ་ལས་ན་མི་དགེ་བཅུ་སྤྲོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐོབ་མ་རྫོང་བའི་སེམས་ཅན་མེད་ཀྱང་། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཐོབ་མ་རྫོང་བའི་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་སོ་ཞེས་སྨྲའོ།།

གཉིས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་དང་གསུམ་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། གང་ལ་ལྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བསམ་གཏན་སྐྱེས་དང་དེ་ལྟན་པ། ཟག་མེད་འཕགས་པའི་སེམས་ཅན་དང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དང་པོ་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞི་གང་རུང་ཐོབ་པ་ལ་ལྟན། གཉིས་པ་ནི། འཕགས་པ་གང་ཡིན་ལ་ལྟན། གང་གི་རྟེས་སུ་འབྲང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཐ་མ་གཉིས་ནི་སེམས་རྟེས་འབྲང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སེམས་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྟེས་སུ་འབྲངས། སྡོམ་པ་གང་དུ་འགྱུར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་དེ་གཉིས། །མི་སྡུག་སེད་ལ་སྤོང་ཞེས་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྡོམ་པ་དེ་གཉིས་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུའི་མི་སྡུག་སེད་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་ན་སྤོང་བའི་སྡོམ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ངེས་འབྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཅན་དགེ་བ་དེ་དང་པོ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྡུས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་གཉིས་པའི་ངོ་བོ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་གསུམ་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འཁྲེལ་ལས། སྡོམ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ནི་འདི་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་ནི་གཟུགས་

ན་སྤྲོད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །ཟག་པ་མེད་པའི་སྔོན་པ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སོ་ཐར་སྔོན་པ་གཟུགས་ཅན་ཡིན་མོད། སྔོན་པ་གཞན་གཉིས་དེ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཐལ་མོ་ཆེ་ནི། མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རྣེས་འབྲང་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་ནི་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེའི་རྗེས་འབྲང་དུ་བཤད་པ་ནི་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རླུ་འབྲས་ཡིན་པའི་ངོན་ཀྱི། སེམས་སམ་ཤེས་པར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་འབྱུང་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན་ཤེས་པ་གང་ཡིན་འབྱུང་འགྱུར་དུ་ཁས་ལྡངས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་མ་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རླུང་བྱས་པའི་འབྱུང་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འཆོལ་ལས། བསམ་གཏན་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་སྔོན་པ་ནི་ཆོས་པར་དེག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པ་རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། མ་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དག་རླུང་བྱས་ནས་སྐྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་གཉིས་ཀའི་པ་ཡིན་པ་དེ། སེམས་ཀྱི་རྣེས་འབྲང་དུ་བཤད་པའི་ངོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཡོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡོད། སེམས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་མེད་པ་སེམས་ཀྱི་རྣེས་འབྲང་གི་ངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་སེམས་ཡོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡོད་ཅིང་། སེམས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་མེད་པ་ཡང་དེར་ཐལ། འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་གི་ཚེ་དེ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། སོ་ཐར་ཀྱི་སྔོན་པ་ནི་དེ་དག་དང་མི་འབྲལ་ལོ།

འགོག་པ་ལ་སྣོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཚེ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྔོམ་པ་དེ་གཉིས་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གོང་གི་རྣམ་རིག་མིན་རྣམ་གསུམ་ཞེས་བྱ། ཞེས་སོགས་ལས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་སྔོམ་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོན་དེ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྔོམ་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ། ཟག་མེད་ཀྱི་སྔོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཡོད་ཀྱི་འཕགས་པ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་དེ་ལྟན་པར་ཟག་མེད་འཕགས་པའི་སེམས་ཅན་དང་། ཞེས་པ་ལས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། གཟུགས་མེད་དུ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྔོམ་པ་གས་ད་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པས། ཁམས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་འཕགས་པ་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྔོམ་པ་མ་བཏང་བར་དབང་འབྱོར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ལྟན་པས་ན་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཞར་ལ་སྔོམ་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་པ་ཡོད་དེ། ཤེས་བཞིན་དང་ནི་དན་དག་གཉིས། །ཡིད་དང་དབང་པོའི་སྔོམ་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཡིད་ཀྱི་འགོར་དུ་བྱུང་བའི་ཤེས་བཞིན་དེ་ཡིད་ཀྱི་སྔོམ་པ་དང་། དབང་པོའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འགོར་དུ་བྱུང་བའི་དན་པ་དེ་དབང་པོའི་སྔོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་སྐད་བཤད་ཀྱི་ཁ་ཅིག སྔོམ་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཡིད་དང་དབང་པོའི་སྔོམ་པར་འཆད་པར་ནི་བརྗ་ཆད་འདྲེས་པའི་གཏམ་

མོ། །གསུམ་པ་རིག་བྱེད་དང་རིག་མིན་དུས་རྟེ་སྲིད་དུ་ལྡན་ཚུལ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ལྡན་ཚུལ་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལྡན་ཚུལ་དང་། དེ་གཉིས་ལྡན་པའི་སྐུ་བཞི་བཤད་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་ཡང་གསུམ་ཡོད་དེ། མཉམ་པར་མ་གཞག་པ་ཐལ་ཆེ་བ་ལ་ལྡན་ཚུལ་དང་། མཉམ་པར་གཞག་པ་ལ་ལྡན་ཚུལ་དང་། བར་མའི་ལྡན་ཚུལ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སོ་སོ་ཐར་གནས་རྟེ་སྲིད་དུ། །མ་བཏང་བར་དག་དང་ལྡར་གྱིས་། རྣམ་རིག་མིན་ལྡན་སྐད་ཅིག་མ། །དང་པོ་ཕྱིན་ཆད་འདས་པ་དང་། །སྲོམ་མིན་གནས་པའང་དེ་དང་འདྲ། །བསམ་གཏན་སྲོམ་དང་ལྡན་པ་ནི། །རྒྱག་ཏུ་འདས་དང་མ་འོངས་དང་། །འཕགས་ནི་དང་པོ་འདས་དང་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སོ་ཐར་སྲོམ་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ནི་དེ་ལ་གནས་པ་རྟེ་སྲིད་དུ་ལྡར་གྱི་རིག་མིན་དང་ལྡན་པ་དང་། སོ་ཐར་སྲོམ་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཕྱིན་ཆད་ནི་རིག་མིན་འདས་པ་དང་ཡང་ལྡན་ཞིང་། སྲོམ་མིན་ལ་གནས་པའང་ལྡན་ཚུལ་དེ་དང་འདྲ་བ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་སྲོམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་རྣམ་པར་རིག་མིན་གཉིས་དང་ལྡན། ཟག་མེད་ཀྱི་སྲོམ་པ་ནི་འཕགས་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཚེ་རིག་མིན་གྱི་སྲོམ་པ་འདས་པ་དང་མི་ལྡན་པར་དུ་ལྡ་ཁོ་ན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ལ་ལྡན་ཚུལ་ཡོད་དེ། མཉམ་གཞག་འཕགས་ལམ་གནས་དེ་གཉིས། །དུ་ལྡར་དང་ལྡན་པར་གནས་ལ། །ཞེས་འབྱུང་

བ་ལས། སྟོམ་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཡོད་དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་མཉམ་གཞག་ལ་གནས་པ་ལ་ནི་རིག་མིན་དུ་ལྟང་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བར་མའི་ལྡན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཡོད་ན་དང་པོ་བར་གྱི་དང་། །ཕྱིན་ཆད་དུས་ནི་གཉིས་དང་པོ། །སྟོམ་མིན་གནས་པ་དགེ་བ་དང་། །སྟོམ་ལ་གནས་པ་མི་དགེ་བའི། །རྣམ་རིག་མིན་ལྡན་རྟེ་སྲིད་དུ། །རབ་དང་ཉོན་མོངས་ཤུགས་ལྡན་པར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྤྱིར་བར་མ་ལ་གནས་པ་ལ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཡོད་པར་མ་ངེས་ཀྱང་། མཚོད་རྟེན་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། གཞན་ལ་བརྟེགས་པ་སོགས་བྱེད་པ་ཡོད་ན་སྐད་ཅིག་དང་པའི་ཚེ་རིག་མིན་དུ་ལྟང་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། གཉིས་པ་ཕྱིན་ཆད་ནས་འདས་པ་དང་ལྡན། སྟོམ་མིན་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གིས་སེམས་དང་བས་མཚོད་རྟེན་ལ་ཕྱག་སོགས་བྱེད་ན་དགེ་བའི་བར་མ་དང་ལྡན། སྟོམ་པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གིས་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཁྱིམ་ཁྱིམ་ཏུ་ཕྱག་བྱའོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། རིམ་པ་བཞིན་དེ་སྲིད་རབ་ཏུ་དང་བའི་ཤུགས་ལྡན་གྱི་བར་དང་། དེ་སྲིད་ཉོན་མོངས་པའི་ཤུགས་ལྡན་གྱི་བར་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལྡན་ཚུལ་ཡོད་དེ། དངོས་དང་ཞར་ལ་སྟོམ་མིན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྣམ་རིག་བྱེད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །བྱེད་པ་དག་ལ་དུ་ལྟང་ལྡན། །མ་བཏང་བར་དུ་སྐད་ཅིག་མ། །ཕྱིན་ཆད་འདས་ལྡན་མ་ཏོངས་མེད། །སྒྲིབ་པ་དང་ནི་མ་བསྒྲིབས་

པ། །འདས་པ་དག་དང་ལྡན་པཌིའོ། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། སྤྱིར་བཏང་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་སྤྲོམ་པ་སྤྲོམ་མིན་བར་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རིག་པར་བྱེད་པ་དག་ལ་དུས་དེ་སྲིད་དུ་ལྟར་བ་ལྟའོ། དེ་དག་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཕྱིན་ཆད་ནི་དེ་མ་བཏང་གི་བར་འདས་པ་དང་ཡང་ལྟའོ་ཞེང་། མེམས་ཀྱི་རྟེས་འབྲང་མ་ཡིན་པས་མ་ཁོངས་པའི་རིག་བྱེད་དང་ལྟའོ་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དམིགས་ཀྱི་བསལ་ནའོ། བསྒྲིགས་པ་དང་མ་བསྒྲིགས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རིག་བྱེད་ནི་ད་ལྟར་བ་ཉིད་ལྟའོ་ཀྱི། འདས་པ་དང་ལྟའོ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཞར་ལ་སྤྲོམ་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཞར་ལ་སྤྲོམ་མིན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་ཡོད་དེ། སྤྲོམ་པ་མིན་དང་ཉེས་སྤྱད་དང་། །འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་དེའི་ལམ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལུས་ངག་མི་སྤྲོམ་པས་སྤྲོམ་མིན་དང་། དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྨད་པས་ཉེས་སྤྱད་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་ན་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ལུས་ངག་གི་ལས་ཡིན་པ་དང་། དངོས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་ན་ལས་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དུས་རྟེ་སྲིད་དུ་ལྟ་ཚུལ།

གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ལྟན་པའི་སྐུ་བཞི་ཡོད་དེ། བར་མ་དོར་གནས་སེམས་ཞན་པས། །བྱེད་ན་རྣམ་རིག་ཉིད་དང་ལྟན། །རྣམ་རིག་བཏང་དང་མ་སྐྱེས་

པའི། །འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམ་དེག་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྣམ་པར་དེག་བྱེད་དང་ལྡན་ཞིང་དེག་མིན་དང་མི་ལྡན་པའི་སྡུ་ནེ་སྟོམ་པ་སྟོམ་མིན་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བར་མ་དོར་གནས་པ་ཞེག་གིས་སེམས་ཞན་པས། རྫས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་དང་། ལས་ལམ་ལས་གཞན་པའི་བར་མ་དག་མི་དག་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེག་མིན་དང་ལྡན་ལ་སྡ་མ་དང་མི་ལྡན་པའི་སྡུ་ནེ། ཚེ་སྡ་མའི་རྣམ་པར་དེག་བྱེད་བཏང་། ཚེ་འདིའི་རྣམ་པར་དེག་བྱེད་མ་སྐྱེས་པ་ནུར་ནུར་པོ་སོགས་སམ། དེག་བྱེད་ཉམས་པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཚེ་བརྟེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་སྡུ་ནེ། སྟོམ་པ་སྟོམ་མིན་གང་རུང་ལ་གནས་ནས་སེམས་ངག་པོས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སྡུ་ནེ་སོ་སྐྱེ་ཚེ་བརྟེས་ནས་རྣམ་པར་དེག་བྱེད་མ་སྐྱེས་པ་འམ་སྐྱེས་ཀྱང་བཏང་བ་དག་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འཕོ་གཏོང་བྱེད་ཚུལ། སྟོམ་པ་འཕོ་ཚུལ།

བཞེ་པ་འཕོ་གཏོང་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། འཕོ་ཚུལ་དང་། གཏོང་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྟོམ་པའི་འཕོ་ཚུལ་དང་། སྟོམ་མིན་གྱི་འཕོ་ཚུལ་དང་། བར་མའི་འཕོ་ཚུལ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལའང་གསུམ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་པའི་འཕོ་ཚུལ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པའི་འཕོ་ཚུལ་དང་། སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པའི་འཕོ་ཚུལ་རྣམས་སུ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་ལས་སྐྱེས་བསམ་གཏན་གྱི། །ས་ཉིད་ཀྱིས་འཕོ་ཟག་མེད་ནི། །འཕགས་དེས། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའམ་ཉེར་བསྟོགས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་འཕོ་བ། གཉིས་པ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་འཕོ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། སོ་སོ་ཐར་ཅེས་པ། གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་བྱེད་སོགས་ཀྱིས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལེན་པ་པོ་བདག་ཉིད་ལས་གཞན་བའི་དགེ་འདུན་ནམ་གང་ཟག་མཁན་སློབ་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལས་འཕོ་བའི་ཕྱིར་དང་། སོགས་བའི་སྒྲས་ནི། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་བའི་འཕོ་རྒྱུ་བཅུ་ཡོད་པ་བསྟུ་བའི་ཕྱིར། ཧོ་ན་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་རྣམས་དེ་སྲིད་དུ་ཟློང་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འཕགས་དུ་ཡོད་དེ། དེ་སྲིད་འཚོ་དང་ཉིན་ཞག་ཏུ། །སྡོམ་པ་ཡང་དག་ཟློང་བར་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སོ་ཐར་རིགས་བདུན་གྱི་སྡོམ་པ་ནི་དེ་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་དང་། བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་ཟློང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔ་མ་རྣམས་སྲོག་གི་མཐའ་ཅན་གྱི་སྡོམ་པ་དང་། ཕྱི་མ་ཉིན་ཞག་གི་མཐའ་ཅན་གྱི་སྡོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། རིགས་བདུན་གྱི་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ནི་དེ་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཟློག་པ་ཡིན་ནོ། །བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི་ཉིན་ཞག་ཏུའོ་ཞེས་ལེགས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་རེས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དུས་ཀྱི་མཐའ་ནི་གཉིས་ཏེ་སྲོག་གི་མཐའ་དང་། ཉིན་ཞག་གི་མཐའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདི་སྐད་དུ། འོ་ན་རྒྱ་བ་བྱང་ངོ་ཅོག་གི་ཚེས་བརྒྱད་དང་། བཅོ་ལྔ་དང་། གནས་

སྡོང་ལ་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པ་དང་། ཚོ་འཕྲལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ལ་ཆེས་གཅེག་ནས་བཅོ་ལྔའི་བར་གྱི་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚངས་པས་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཉིན་ཞག་གི་སྟོམ་པར་འེས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཉིན་ཞག་པའི་སྟོམ་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཞག་གཅིག་ལས་ལྷག་པའི་ཉིན་ཞག་དུ་མར་ཚངས་ན་སྐྱེ་བ་འབྱེལ་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཚུ་བ་ཕྱེད་ལ་སོགས་པ་ནི་ཉིན་ཞག་འདས་པས་སོ། །ཞེས་དང་། ཡང་ཉིན་ཞག་གི་འོག་ཞག་ལྔ་འམ་ཞག་བཅུ་ཡང་རུང་སྟེ། བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་ཚངས་པའི་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པ་མངོ་སྐྱེ་བ་ལ་སུ་ཞིག་གི་གེགས་བྱེད། ཅེས་པ་དང་།

དཔེ་འདི་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཞིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཉིན་ཞག་གི་འོག་ཏུ་སྟོམ་པ་མི་སྐྱེ་བར་གཟེགས་ནས་ཉིན་ཞག་གི་བསྟེན་གནས་བསྟན་ནམ། འོན་ཏེ་དབང་པོ་གདུལ་དཀའ་བ་རྣམས་ཉིན་ཞག་འདི་སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་ཚངས་པ་ལ་སྐྲོད་བའི་ཚེད་ཅི་ཡིན། དེ་དེ་ལྟར་བརྟགས་གა་ལ་ཆུས། ཕྱིན་ཆད་སྟོམ་པ་སྐྱེ་བ་ཡང་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཚེ་འཕྲལ་གྱི་ཚུ་བ་ལྟ་བུའི་ཚེས་གཅིག་ལ་ཉིན་ཞག་གི་སྟོམ་པ་མངོ་སྐྲོ་བཅོ་ལྔ་ཚངས་པ་ན་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་མེད་ཅེས་པ་དང་། ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཚུ་བ་བྱང་ངོ་ཅོག་གི་དུས་གསུམ་ལ་བསྡུད་བའི་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཚངས་ན་ཉིན་ཞག་གི་སྟོམ་པ་མངོ་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་མེད་ཅེས་

པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ངོ་ན་བསྟེན་གནས་བཞེན་དུ་ཉེན་ཞག་པའི་སྤྲོམ་མིན་ཀྱང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་མེད་དེ། ཉེན་ཞག་པ་ཡི་སྤྲོམ་མིན་མེད། དེ་དེ་ལྟར་ནོད་མེད་ཅེས་བྱག ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། ཉེན་ཞག་གཅིག་ཏུ་སྤྲོམ་མིན་ལ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ནོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་སྤྲོམ་མིན་ལ་གནས་པ་ཡོད་དེ། བཤག་པ་དང་ཉ་པ་སོགས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངོ་ན་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་བླངས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དམའ་བར་འདུག་སྐྱས་བཟློས་པ་ཡིས། མི་བརྒྱན་ནམ་ནི་ནངས་པར་བྱ། །བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་ཚང་བར་ནི། །ནངས་པར་གཞན་ལས་ནོད་པར་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྟན་དམའ་བར་འདུག་ཅེང་། རྒྱན་གསར་པས་མི་བརྒྱན་པ་ཞེག་གིས་བླངས། ཡུལ་གང་ལས་བླངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གཞན་དགེ་སློང་ངམ། དགེ་ཚུལ་ལམ། དགེ་བསྙེན་གྱི་སྤྲོམ་པྲན་གཅིག་ལས་བླངས། ཚུལ་ཇི་ལྟར་བླངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འབོགས་པ་པོས་སྨྲས་པའི་རྗེས་སྨྲོས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའི་སྐོ་ནས་བླངས། ཡུན་རིང་དུ་བླངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཉེན་ཞག་གཅིག་ཏུ་བླངས། དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་བླངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཉི་མ་མཁའ་བའི་ནངས་པར་གྱི་དུས་སུ་བླངས། ཡན་ལག་ཇི་ཙམ་དུ་བླངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བརྒྱད་ཀ་ཚང་བར་བླང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ངོ་ན་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་འདི་ལྟར་ནོད་པ་ལ་ཁྱངས་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འདུལ་བའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ནས་འདིའི་འབྲེལ་ཚོག་མ་གསུངས་པས། གནས་འཇོག་གི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་

ནི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་ཡིན་པ་དང་། བསླབ་པ་བརྗོད་པ་ལན་གསུམ་བྱེད་པ་འབྱུང་བས་འདུལ་བའི་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པ་ཉིས་ན། དགེ་བསྟེན་གྱི་སྡོམ་པ་འབོགས་ཚོགས་བཤད་པའི་རྩང་མཐུན་སྣོང་བ་རང་འཆེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནངས་པར་ཧོད་པར་བྱ། ཞེས་པ་སྤྱིར་བཏང་ཡིན་གྱི། དམིགས་ཀྱི་བསལ་ན་མ་དེས་ཏེ། རང་འཆེལ་ལས། གང་གིས་ཚེས་བརྒྱད་ལ་རྟག་ཏུ་བསྟེན་གནས་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྔར་ཡང་དགེ་བར་བླངས་པར་བྱས་པ་དེས་ནི་ཟས་རེས་ནས་ཀྱང་ཧོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་རྗེ་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་ཚེས་བརྒྱད་བྱང་ངོ་ཅོག་ལ་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བསྲུངས་ངོ་སྟམ་པའི་སེམས་སྡོན་དུ་བཏང་བ་དེས་ཉི་ཤུ་མཐར་འགྲུབ་ལྟ་བུ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་པའི་སྡོམ་པ་དུ་མ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་ཤིན་ཏུ་ཡང་བཞེད་ཅེས་སྨྲའོ། །ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀ་ཚང་བར་མཛོས་དགོས་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཉིན་ཞག་བྱེད་པའི་བསྟེན་གནས་དང་། སྔོག་གཅོད་རྒྱང་པ་སྤྱོང་བའི་བསྟེན་གནས་ནི་ལེགས་སྨྲད་ཙམ་དུ་འགྱུར་བ་མ་གཏོགས་སོ་ཐར་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པར་མི་རྩད་སྟེ། རང་འཆེལ་ལས། དེ་ལས་གཞན་དུ་མཛོས་པས་ལེགས་པར་སྨྲད་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཀྱི། བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་བཞན་པ་དང་བྱིའོ་བྱེད་པ་དག་གིས་མཚན་མོ་དང་ཉིན་མོའི་བསྟེན་གནས་དག་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་རྩད་ངོ་། །ཞེས་དང་། འཆེལ་བཞད་ལས། སོ་སོ་

ཐར་པའི་སྡོམ་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ནི་ཉེ་ཆེ་བ་དང་མ་ཚང་བ་ཡང་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སོག་གཅོད་རྒྱང་པ་སྡོང་བའི་བསྟན་གནས་ནི་བསྟན་གནས་ཙམ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། སྐྱབས་སུ་འཛིན་པ་ཙམ་གྱི་དགེ་བསྟེན་དགེ་བསྟེན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། མིང་གི་དགེ་སློང་དགེ་སློང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཀྱང་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡན་ལག་བག་ཡོད་པའི། །ཡན་ལག་བརྒྱལ་ཞུགས་ཡན་ལག་སྟེ། བཞི་གཅིག་དེ་བཞིན་གསུམ་རིམ་བཞིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྒ་བ་བཞི་སྡོང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཆང་སྡོང་བ་བག་ཡོད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ལྷུ་གང་སོགས་སྡོང་བ་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒ་བ་བཞི་ཙམ་སྡོང་བས་མི་ཚེགས་པར་ཕྱི་མ་གཉིས་སྡོང་དགོས་པའི་ཆུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ཡིས་དྲན་ཉམས་ཟེགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་གཉིས་མ་སྐྱངས་ན། རིམ་པ་བཞིན་དན་པ་ཉམས་པ་དང་། ཟེགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནོད་པ་ལ་སྡོང་བ་སྐྱབས་འགྲོ་རྩོམ་བྱེད་དུ་བྱས་པ་ཞེག་དགོས་ཏེ། གཞན་ལའང་བསྟེན་གནས་ཡོད་མོད་ཀྱི། །སྐྱབས་སུ་མ་སོང་བ་ལ་མེད། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དགེ་བསྟེན་དང་གཞན་དགེ་བསྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཁྱིམ་པ་ལའང་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་མོད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་མ་སོང་བ་ལ་དེ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་ཅི་བསྟེན་གནས་འདི་དགེ་བསྟེན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་དམ། འོན་ཏེ་གཞན་དག་ལ་ཡང་ཡོད་ཅེ་ན། གཞན་ལ་བསྟེན་གནས་ཡོད་མོད་ཀྱི། །སྐྱབས་སུ་

མ་སོང་བ་ལ་མེད། དགེ་བསྟེན་མ་ཡིན་པ་ཡང་། གང་ཞིག་ཉིན་ཞག་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་ཚོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་སྟེ། བསྟེན་གནས་ཆོད་པ་དེ་ལ་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྔོན་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ནཱའོ་ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བསྟེན་ཀྱིས་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྔོན་པ་ལེན་པར་མི་འོས་ཏེ། ཆང་ས་ག་ཐན་ཡོན་མེད་པར་མ་ཟད་སྔོན་པ་སྤྱ་མའི་གཏོང་རྒྱུར་སོང་བའི་ཉེས་དམིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཇ་བ་བཞི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་སྔོང་བར་མཆོས་པས་དེ་རྣམས་ཡོད་ཟཱཧོ་བར་དུ་མི་སྤོང་བ་འཕངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུལ་བར་ཡང་དགེ་སློང་གིས་དགེ་ཚུལ་དང་། དེས་དགེ་བསྟེན་དུ་ཁས་ཆངས་ན་བསླབ་པ་འབྱུལ་ཚོགས་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། འདུལ་བར་བསླབ་པ་འབྱུལ་ཚོགས་ཏུ་བཤད་པ་དང་འདི་མི་འདྲ་སྟེ། འདུལ་བར་བཤད་པ་དེ་ནི་དགེ་སློང་གི་སྔོན་པ་བསྡུད་བར་མི་ནུས་སྐམ་ནས་དགེ་ཚུལ་དུ་བཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་པས་གཏོང་རྒྱུར་འགྱོ་ལ། འདིར་ནི་སྐང་བྱ་བརྒྱད་ཉིན་ཞག་གཅིག་སྔོང་བའི་ཚུལ་ཁིམས་ལྟག་བར་ཡང་བསྡུད་སྐམ་དུ་ཆངས་པ་མ་གཏོགས་ནང་བར་ཐན་ཆད་སྐང་བྱ་མི་བསྡུད་སྐམ་ནས་ཆངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ལའང་བསྟེན་གནས་ཡོད་མོད་ཀྱི། །ཞེས་དགེ་བསྟེན་དང་དགེ་བསྟེན་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྔོན་པ་ཡོད་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དགེ་བསྟེན་གྱིས་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྔོན་པ་ཆངས་ན་སྐྱེ་བ་ལ་དགོངས་ཤིང་། སྐྱེས་པའི་ཚེ་གང་ཟག་དེ་བསྟེན་གནས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དགེ་བསྟེན་

དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བསྙེན་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་གིས་སྡོམ་ལ་བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཚངས། དེ་རྣེས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་ཚངས་པའི་ཚེ་ཡང་སྐ་མ་དང་འབྲ་འམ་སྐེ་བྱོ་ཞིན་མོས་དབྱོད་ཅེག ལུགས་དེ་གཉིས་གང་ཁས་ལེན་ཀྱང་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་ཡུལ་དགེ་སློང་ཁོ་ན་ལས་ཚངས་པ་དང་། བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་ལྡན་ཡན་ཆད་ལས་ཚངས་ཆོག་པའི་རྣམ་གཞག་འོས་པ་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བའི་ལུང་ལས་སྐ་མ་རྩོད་མེད་དུ་གསུངས་ཤིང་། ཁྱིམ་བདག་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་བསྙེན་གནས་ཞོགས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསྙེན་གནས་ཙམ་ལ་དགོངས་ཀྱི། སྡོམ་པ་མ་སྐྱེས་པའི་ལན་གདབ་པའང་མི་ལེགས་ཏེ། སྡོམ་པ་གཏན་མ་སྐྱེས་ན་སྡོན་པ་འཆད་བཅས་བཞུགས་པའི་སར་བསྙེན་གནས་དེ་ཙམ་ཞོགས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་ཅིང་འབོགས་པར་ཡང་མི་མཛད་པའི་ཕྱིར། བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱོན་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། རྗེ་སྲིད་འཚོ་བའི་སྡོམ་པ་དང་། སྐུང་འདུས་ལ་ཉེ་བར་གནས་ཤིང་། སྐང་བྱ་སློང་བས་དེ་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ལུང་ལས། གང་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་དགེ་བ་གསོས་འདེབས་དེ་ཡི་ཕྱིར། །འདི་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་བཤད་ཅེས་གྲགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཁྱིམ་པའི་གསོ་སྦྱོང་ཡིན་ན། དགེ་བསྙེན་གྱི་གསོ་སྦྱོང་ཡང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་མངོན་ཏེ། རབ་བྱུང་གི་གསོ་སྦྱོང་ཡིན་ན་དགེ་ཚུལ་ལམ་དགེ་སློང་གི་གསོ་སྦྱོང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དགེ་བསྙེན་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དེ་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཁྱིམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་བསླབ་པ་གསོ་ཞིང་

སྤྱོང་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྔོན་པ་མེད་པ་གང་ཞེག བསྟེན་གནས་རང་ཉིད་རང་ཉིད་ཀྱི་གསོ་སྤྱོང་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བསྟེན་གྱིས་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ལྷ་བུ་ལ་བསྟེན་གནས་སྐྱང་བར་བྱེད་པ་དེ་ཁྱིམ་པའི་གསོ་སྤྱོང་ཡིན་ནོ། །དགེ་བསྟེན་གྱི་སྔོན་པའི་འཕོ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དགེ་བསྟེན་ཉིད་དུ་ཁས་ལྡངས་པས། །སྔོན་པ་བསྟན་པ་དགེ་སློང་བཞིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དགེ་བསྟེན་དུ་བཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་ཁས་ལྡངས་པས་སྐྱེ་ཞིང་། བསྐབས་པ་བརྩོད་པ་སྔོན་པ་བརྟན་བྱེད་དུ་ཡིན་པ་དགེ་སློང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་བསྔོམས་ཡིན་ན། །སྡུ་གཅིག་སྤྱོད་སོགས་རྣོ་ལྟ་བུ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དགེ་བསྟེན་གྱི་སྔོན་པ་སྐང་བ་ལྟ་ཚར་སྤྱོང་བ་ལ་བཞག་ན་སྡུ་གཅིག་སྤྱོད་པ་དང་། ཐོག་མཐ་གཅིག་སྤྱོད་པ་སོགས་ཅི་ཡིན་ཞེས་དེའོ། །དེའི་ལན་ལ་ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་ནི། དེ་སྐད་བ་ལ་བསྐང་ཞེས་གྲག ཅེས་འབྱུང་སྟེ། ཐོག་མཐ་ཡོངས་རྫོགས་བླངས་ཀྱང་ཕྱིས་བསྐང་མ་ཉམས་པར་སྡུ་གཅིག་བསྐངས་པ་དང་། སྡུ་གཉིས་བསྐངས་པས་སྡུ་གཅིག་སྤྱོད་པ་དང་ཐོག་མཐ་གཅིག་སྤྱོད་པ་སོགས་སུ་འདོད་ཅིང་། གང་བསྐངས་པ་དེའི་ཚ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་དང་། མི་བསྐང་བའི་ཚ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་གྲག་ཅེས་པ། མདོ་སྡེ་པ་རྣར་ཟ་བ་སྐྱེ་ཡོངས་རྫོགས་བླངས་ནས་གཅིག་ཉམས་ཀྱང་དགེ་བསྟེན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ན། དང་པོར་རང་གི་བསྐང་ཚུལ་ཚོད་བསྟུན་ནས་བླངས་ཏེ་བསྐང་བ་སྡུ་གཅིག་སྤྱོད་པ་སོགས་སུ་འདོད་ཅེས་ཟེར་ངོ། །སྔོན་

པ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་ཡིད་རྟེ་བཞིན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཀུན་སློང་གི་སྒོ་ནས་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྐྱབས་འགྲོ་རྣམས་ཀྱང་དགོས་པར་བཤད་པའི་སྐྱབས་ཡུལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཡོད་དེ། གང་ཞེག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་བྱེད་པའི་ཚོས། །མི་སློབ་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་། །སྡུ་དན་འདས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་ཐུགས་རྗྭད་ཀྱི་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་སོགས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལྔ་ལྡན་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་དང་། ཆུང་འདས་འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་ཚོས་དགོན་མཆོག་དང་། སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་བདེན་ལྔ་བུ་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་ཏུ་བྱ་ཡི། གཟུགས་སྐྱ་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་དང་། ལམ་བདེན་ཚོས་དགོན་མཆོག་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་ཡིན་པ་སོགས་ནི་མི་འཕད་དེ། དང་པོ་ཟག་བཅས། གཉིས་པ་ཚོས་དགོན་མཆོག་གི་ཐོབ་རྒྱུ་ཙམ་ཡིན། གསུམ་པའང་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་སྟོན་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཟག་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ཕུང་གི་རྒྱུན་དང་། སྡུག་བསྔལ་བདེན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དེར་འགྱེལ་ཏུ་གསལ་ཏེ། །ཁ་ཅིག་གཟུགས་སྐྱ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་མི་འེགས་ཏེ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཉིད་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སུ་བཤད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་ཚོས་ཡོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རང་བྱང་གིས་བསྟེན་པར་རྗོགས་པར་བཤད་པ་འདི་ལ་དགོངས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་

དབྱས་སངས་རྒྱས་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་འབྱིན་པའི་མཚམས་མེད་བྱས་པང་
བཤད་པའང་སྟོན་པ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ལྷ་བུ་
ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་འབྱིན་པའི་མཚམས་མེད་བྱས་པ་ཉིད་སངས་རྒྱས་དགོན་
མཆོག་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་སྣང་བའི་མཚམས་མེད་དུ་ཡང་བཞག་དགོས་
ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། བྱེ་བག་ཏུ་སྣ་བ་རྣམས་ན་རེ་རྟེན་ལ་གནོད་པ་བྱས་པས་དེ་
དག་ལ་ཡང་གནོད་པ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
མདོ་སྡེ་པ་ནི་བྱེ་སྣ་ཤུར། གཟུགས་སྐུ་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་མ་ཡིན་པར་མི་
འདོད་དེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར། རྟེན་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མ་བཀག་པས།
དེ་ནི་སྐན་ཀར་མི་རུང་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ཤུར་མ་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་སེམས་ལ་
གནས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར། དབྱ་བཅོམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་
འགྱུར་ལ། དགེ་སྦྱོང་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁིམས་ཁོ་ན་དགེ་སྦྱོང་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་། སངས་རྒྱས་
དཀོན་མཆོག་ཡིན་མིན་རྩོད་པར་གསལ་ལོ། །དགེ་བསྙེན་གྱི་བསྟན་པའི་ཡན་
ལག་ཏུ་མི་ཚངས་སྤྱོད་སྤྱོང་བར་མི་འརྩི་བ་བར་ལོག་གཡེམ་སྤྱོང་བ་འརྩི་བའི་
རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ལོག་གཡེམ་ཤིན་ཏུ་སྨད་ཕྱིར་དང་། །སྨ་ཕྱིར་མི་བྱེད་ཕོབ་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལོག་གཡེམ་ཤིན་ཏུ་སྨད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱིམ་པས་མི་
ཚངས་སྤྱོད་ལས་ལོག་གཡེམ་སྤངས་སྨ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པས་སྐྱེ་བ་གཞན་
དུའང་ལོག་གཡེམ་མི་བྱེད་པའི་སྤོམ་པ་ཕོབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོང་

བུད་མེད་བློངས་ནས་ཕྱིས་བུད་མེད་བློངས་ན་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྔོན་བ་ཉམས་བར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། སྔོན་བ་རྗེ་ལྟར་ཁས་བླངས་བཞིན། །འཛོག་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འོག་གི་ཡེམ་སྦྱང་ཞེས་ཁས་བླངས་བས་སྔོན་བ་འཛོག་ཀྱི། བུད་མེད་འདི་ཁོ་ན་ལས་གཞན་ལ་མི་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་ཁས་བླངས་བ་ལས་མ་ཐོག་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཟླ་མ་སྤྲོང་བ་སོགས་བསླབ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འཇོག་བར་རྟོག་སྤྲོང་བ་ཡན་ལག་ཏུ་འཇོག་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བསླབ་བ་ཐམས་ཅད་འདས་གྱུར་ན། །རྟོག་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྟོག་ཐལ་ན་བསླབ་བ་ཀུན་བྱལ་ཡང་མ་བྱལ་ཞེས་རྟོག་སྤྲ་བར་འགྱུར་བས། འེས་པར་དེ་དག་ག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་སྤྲ་ཤེན་ཏུ་སྣང་ཕྱིར་དང་། །སྤྲ་ཕྱིར་མི་བྱེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྦྱར་བ་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱོས་འགྱུར་སྤྲོང་བ་ཁོ་ན་བསླབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ། །སྐྱོས་འགྱུར་ལས་གཞན་བསྟུངས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྐྱོས་འགྱུར་འཕྲང་ན་ཡན་ལག་གཞན་རྣམས་མི་བསྟུངས་བར་འགྱུར་བས། དེ་རྣམས་བསྟུངས་བའི་ཚེད་དུ་དེ་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཚང་འཕྲང་བའི་ཉེས་པ་དེ་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རང་འཆེལ་ལས། ཇི་ལྟར་སྐྱོས་པར་འགྱུར་བ་འཕྲང་བ་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་ཤེ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅས་ཆུང་ཡིན་པ་ལ་ཆུན་

དབང་གིས་གཉང་བའི་སྐབས་མེད་པའང་འདི་ལ་དམིགས་བསལ། སོ་ཐར་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པ་གསུམ་གང་ལས་འཕོབ་པའང་ཡོད་དེ། འདོད་གཏེགས་ཐམས་ཅད་གཉིས་ཀ་དང་། ।དཔལ་དགག་ལས་འཕོབ་པར་འགྱུར། ।བསམ་གཏན་ཟག་མེད་སྟོམ་པ་ནི། ।དངོས་དང་དུས་ནི་ཐམས་ཅད་ལས། ।ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དང་པོ་ཚོ་གསྒྲུབ་དངོས་མཇུག་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལས་འཕོབ། སྔང་བྱ་བཅས་དང་གིས་ལྷང་བ་གཉིས་ཀ་སྟོང་བ་ལས་འཕོབ། གཞི་སེམས་ཅན་དུ་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་གཉིས་ཀ་ལས་འཕོབ། དུས་ད་ལྟར་བ་དག་ལས་འཕོབ། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ནི་ལས་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་ཁོ་ན་ལས་འཕོབ་ཀྱི། སྒྲུབ་མཇུག་ལས་མི་འཕོབ་པ་དང་དུས་ཀྱང་གསུམ་ཀ་ལས་འཕོབ་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་ཏུ་སོ་ཐར་སྟོམ་པ་སེམས་ཅན་ཡན་ལག་རྒྱུ་གསུམ་རྫི་ལྟ་བུ་ལས་འཕོབ་པའང་ཡོད་དེ། སྟོམ་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས། ।ཡན་ལག་རྒྱུ་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད། ।ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་དང་། ཡན་ལག་ནི་དག་སྒྲིང་གི་སྟོམ་པ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལས་དང་། དག་ཚུལ་མན་ཆད་ཡན་ལག་བཅུ་སོགས་ལས་སྣོ། རྒྱུ་ལའང་ལེན་སེམས་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱིས་དག་བསྟན་གྱི་སྟོམ་པ་སོགས་གསུམ་འཕོབ་པའི་ཕྱིར།

གཞི་ས་སྟོམ་མིན་འཕོབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྟོམ་པ་མིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ।ཡན་ལག་ཀུན་ལས་རྒྱུས་མིན་ནོ། ।སྟོམ་པ་མིན་པ་བྱ་བའམ། ।ཁས་ལེན་

པ་ལས་འཕོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་དང་། ཡན་ལག་ཀྱང་ལྷས་ངག་གི་བདུན་པོ་ཀུན་ལས་དང་རྒྱུ་ཀུན་ལས་མི་འཕོབ་ཀྱི་སྒོག་གཅོད་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པ་འམ། བྱ་བ་ངན་པ་གཞན་ལ་ཁས་ླབངས་པ་ལས་འཕོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བར་མའི་འཕོབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལྷག་མའི་རྣམ་རིག་མིན་ཞིང་དང་། །ལེན་དང་གྲུས་པར་བྱེད་པས་འཕོབ། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། རྣས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་ལྷ་བུ་ཞིང་དང་སྦྱིན་པར་བྱ་ཞེས་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཆོ་ཤུགས་དྲག་པོས་གྲུས་པར་བྱེད་པ་ལས་འཕོབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉེས་པ་གཏོང་རྒྱུ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། སྔོན་བའི་གཏོང་རྒྱུ་དང་། སྔོན་མིན་ཀྱི་གཏོང་རྒྱུ་དང་། བར་མའི་གཏོང་རྒྱུ་དང་། དེ་ལས་གཞན་བའི་གཏོང་རྒྱུ་རྣམས་སུ་ཡོད་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། སོ་ཐར་དང་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྔོན་བའི་གཏོང་རྒྱུ་རྣམས་སུ་ཡོད་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་ཡང་གཉེས་ཡོད་དེ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོའི་འདོད་པ་བརྗོད་ནས་འཐད་མེ་འཐད་བསྟན་པ་གཉེས་སུ་ཡོད་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། བསླབ་པ་སྡུད་དང་ཤེ་འཕོས་དང་། །མཚན་གཉེས་དག་ནི་བྱང་བ་དང་། །རྩ་བ་ཆད་དང་མཚན་འདས་ལས། །སོ་སོ་ཐར་བའི་འདུལ་བ་གཏོང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་ཐོན་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བསླབ་པ་སྡུད་བས་

སྡོམ་པ་གཏོང་སྟེ། ཡང་དག་པར་ཚངས་པ་དང་འགལ་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཤི་འཕོས་པས་གཏོང་སྟེ་སྡོམ་པའི་རྟེན་བོར་བའི་ཕྱིར། ཕོ་མོའི་མཚན་གཉིས་བྱུང་བས་གཏོང་སྟེ། སྡོམ་པའི་རྟེན་ཉམས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་འདེབས་ཀྱི་ལོག་ལྟས་གཏོང་སྟེ། དགེ་རྩ་ཚད་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་མཚན་མོ་འདས་པས་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གཏོང་སྟེ། ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལྡངས་ཀྱི་དེ་ཡན་ཚད་དུ་མ་ལྡངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱུ་དེ་དག་གིས་གཏོང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཡང་དག་པར་ལྡངས་པ་དང་འགལ་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་བསྒྲུབ་པ་དང་། རྟེན་བོར་བ་དང་། རྟེན་ཉམས་པ་དང་། གཞི་ཚད་པ་དང་། དེ་སྲིད་དུ་འཕངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། རྟེན་བོར་བ་དང་ཞེས་གསུངས་བཞིན་དུ། ཚོས་རྗེ་ས་སྐྱ་བས་སྡོམ་པ་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤི་བའི་ཚེ་ན་སྡོམ་པ་གཏོང་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཁྱངས་མེད་པ་དང་ཁྱབ་པ་མེད་པའི་བརྒལ་བ་རྣམས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་སྤྲོ་བ་སོ་སོའི་འདོད་པ་བརྗོད་ནས་འཐད་མི་འཐད་བསྟན་པ་ཡོད་དེ། ཁ་ཅིག་ལྷུང་བར་འགྱུར་ལས་སམ། །གཞན་དག་དམ་ཚོས་ནུབ་པ་ལས། ཁ་ཆེ་རྣམས་ནི་བྱུང་བ་ལ། །བྱ་ལོན་ནོར་བཞིན་གཉིས་སུ་འདོད་པ། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། སྤྲེ་པ་ཁ་ཅིག་ཙ་ལྷུང་བཞི་གང་རུང་གིས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་གཏོང་བར་འདོད་པ། སྤྲེ་པ་ཁ་ཅིག་དམ་པའི་ཚོས་ནུབ་པ་ལས་གཏོང་བར་འདོད་པ། ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་ཙ་ལྷུང་བཞི་གང་རུང་བྱུང་ཞིང་། གཞན་གསུམ་མ་བྱུང་ན་དེ་འདྲ་བ་དེ་ཚུལ་འཆལ་དང་། ཚུལ་ལྡན་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ན་བྱ་ལོན་ཅན་དང་ནོར་ལྡན་མི་འགལ་

བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དགག་པ་ནི། ལུགས་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ཐམ་པ་བྱང་བའི་དགེ་སློང་གི་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་རྩོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ཁཁད་ཅིན་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། ཚོས་ཀྱབ་ན་སྣང་སྟོམ་པ་མི་སྐྱེ་ཡང་སྡང་ཡོད་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར། ལུགས་གསུམ་པ་མི་འཐད་པ་འོག་ཏུ་བརྟག་གོ །དེ་ལྟར་རང་འགྲེལ་ལས། ཁ་ཅིག་ལྷུང་བར་འགྱུར་ལས་སམ། །གཞན་དག་ན་རེ། ལྷུང་བ་བཞི་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གིས་དགེ་སློང་དང་། དགེ་སློང་གི་སྟོམ་པ་གཏོང་སྟེ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞན་དག་དམ་ཚོས་ཀྱབ་པ་ལས། གཞན་དག་ན་རེ་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱབ་པ་ལས་ཏེ། འདི་ལྟར་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱབ་པ་ན་བསླབ་པའི་གཞི་ཐམས་ཅད་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཆེ་རྣམས་ནི་བྱང་བ་ལ། །བུ་ལོན་ནོར་བཞིན་གཉིས་སུ་འདོད། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་འདི་ལྟར་འདོད་དེ། ཇ་བའི་ལྟྱང་བ་བྱང་བ་ལ་སྟོམ་པ་གཏོང་བ་མེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐྱོགས་གཅིག་ཉམས་པས་སྟོམ་པ་ཟད་པར་གཏོང་མི་རིགས་སོ། །ལྟྱང་བ་གཞན་བྱང་བ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་མེད་དོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་འདི་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཉིས་ཀ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེལེར་ན་མི་འགའ་ཞིག་ལ་ནོར་ཡང་བདོག བུ་ལོན་ཡང་ཆགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་ཁ་ཆེ་བའི་ལུགས་འདིར། སྨོག་གཅོད་ཀྱི་ཐམ་པ་ལྟ་བུ་བྱང་ན་སྨོག་གཅོད་སྟོང་བའི་སྟོམ་པ་ཉམས་ཀྱང་། རྟུན་སྟོང་བའི་སྟོམ་པ་སོགས་མ་ཉམས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་མི་འཐད་དེ་

ལུང་ལས། དགེ་སློང་མ་ཡིན། དགེ་སྦྱོང་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་དང་། དགེ་སློང་གི་དངོས་པོ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར། དེའི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཞིག་པར་འགྱུར་ཞེས་སྨོག་གཅོད་པ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཉམས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉམས་ན་མི་ཚངས་སྤྱོད་སྤྱོང་བའི་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ལྟ་བུ་སྡོག་ཆས་ཕྱེ་བ་རྣམས་མ་ཉམས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཐམ་པ་གཅིག་བྱུང་ན་སྣང་བྱ་གཅིག་པོ་དེ་སྣང་བའི་སྡོམ་པ་གཏོང་བ་ཡིན་ཀྱང་། གཞན་གསུམ་མི་གཏོང་བའི་དོན་དུ་བྱེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཐམ་པ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པའི་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཐམ་པ་གཅིག་བྱུང་གཞན་གསུམ་མ་བྱུང་བའི་དགེ་སློང་དེ་ཚུལ་འཆལ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་གཞུན་དུ་འདོད་པའི་དོན་དུ་བྱེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་བ་དེ་ཚུལ་འཆལ་དང་ཚུལ་ལྡན་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཀྱང་། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་བྱེད་པའང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་དགེ་སློང་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དགེ་སློང་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་བཤད་དགོས་པ་ལས། དེ་མི་འཆད་པར་དོན་དམ་པའི་དགེ་སློང་མ་ཡིན་པའི་བཤད་པས་གནོད་ཅིང་ཡུགས་འདི་དང་ལུགས་སུ་བཞག་དཀའ་ཞིང་། མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ཐམ་པ་སྡོམ་པའི་གཏོང་རྒྱུར་ཡང་མི་འཇོག་པའི་ངང་ལུགས་བྱེ་བྲག་སྨོས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨོས་པར་གཞན་ཞིག་དང་བསྟུན་ནས་བཞག་དགོས་སམ་སྙམ་སྟེ་དབྱུད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་པའི་གཏོང་རྒྱུ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་ནི། །ས་འཕོས་ཉམས་པ་དག་གིས་གཏོང་། །དེ་བཞིན་གཟུགས་མེད་གཏོགས། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ས་གོང་འོག་ཏུ་འཕོས་པ་དང་། སྟོམས་འཇུག་ལས་ཉམས་པ་ལས་གཏོང་ཞིན་གཟུགས་མེད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པའི་གཏོང་རྒྱུ་ཡོད་དེ། འཕགས་པ། འབྲས་བུ་ཐོབ་སྐྱངས་ཉམས་པ་ལས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ན་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་མེད་གཏོང་བ་དང་། དབང་རྩལ་རྣམས་དབང་པོ་རྣོ་བར་སོང་བ་ན་རྩལ་པོའི་ཟག་མེད་གཏོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་ཉམས་པ་ན་དེའི་ཟག་མེད་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྟོམ་མིན་གཏོང་རྒྱུ་དང་། བར་མའི་གཏོང་རྒྱུ།

གཉིས་པ་སྟོམ་མིན་གྱི་གཏོང་རྒྱུ་ཡོད་དེ། སྟོམ་མིན་སྟོམ་པ་ཐོབ་པ་དང་། །ཤི་དང་མཚན་གཉིས་འབྱུང་བ་ལས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྟོམ་པ་ཐོབ་པ་དང་ཤི་བ་དང་། མཚན་གཉིས་བྱུང་བ་ན་གཏོང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བར་མའི་གཏོང་རྒྱུ་ཡོད་དེ། བར་མ་ཤུགས་སྐངས་བྱ་བ་དང་། །དོན་ཚེ་རྩ་བ་ཆད་པ་ལས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྒྱུ་དྲུག་གིས་དེ་གཏོང་བའམ་ཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤུགས་དང་སྐངས་པ་དང་བྱ་བ་དང་། དོན་དང་ཚེ་དང་དགེ་རྩ་ཆད་པ་སྟེ། དྲུག་གིས་གཏོང་བའི་ཕྱིར།

དེ་ལས་གཞན་པའི་གཏོང་རྒྱུ།

བཞི་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་གཏོང་རྒྱུ་ཡོད་དེ། འདོད་གཏོགས་དགེ་བ་གཟུགས་མིན་ནི། །རྟ་ཚད་གོང་དུ་སྐྱེས་པ་ལས། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གཟུགས་མིན་ནི། །གཉེན་པོ་སྐྱེས་པས་རྣམས་ཉམས་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འདོད་པའི་དགེ་བ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི། དགེ་རྟ་ཚད་པ་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉེན་སུ་སྐྱེས་པ་ལས་གཏོང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི་རང་གི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པས་གཏོང་བའི་ཕྱིར།

སྟོབ་པ་དང་སྟོབ་མིན་གཉེས་ལྡན་པའི་གང་ཟག

ལྟ་པ་སྟོབ་མིན་དང་སྟོབ་པ་གཉེས་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་དེ། ཟ་མ་མ་ནེར་སྐྱ་མི་སྣྲན། །མཚན་གཉེས་མ་གཏོགས་མི་རྣམས་ལ། །སྟོབ་མིན་སྟོབ་པའང་དེ་བཞིན་ལ། །ལྟ་ལའང་། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཟ་མ་སོགས་བཞི་མ་གཏོགས་པའི་མི་རྣམས་ལ་སྟོབ་པ་སྟོབ་མིན་གཉེས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱད་པར་ནི་སྟོབ་པ་ལྟ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ན། མི་དང་ལྟ་ལ་སྟོབ་པ་གསུམ་ཀ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མི་རྣམས་ལ་གསུམ་མོ། །འདོད་དང་གཟུགས་སྐྱེས་ལྟ་རྣམས་ལ། །བསམ་གཏན་སྐྱེས་ཡོང་ཟག་མེད་ནི། །བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་འདུ་ཤེས་མེད། །སེམས་ཅན་མ་གཏོགས་གཟུགས་མེད་ནའང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་

ལས། མི་ལ་གསུམ་ཚར་དང་། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་པ་དང་། ཚངས་ཆེན་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་མ་གཏོགས་པའི་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་དང་། གཟུགས་མེད་ནའང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པ་ལྷན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་ལ།

རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟེ་བ།

གསུམ་པ་མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་ལ་ལྔ་སྟེ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟེ་བ་དང་། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དང་། ལས་གང་སེམས་པ་དུ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་དང་། གཉིས་ཚན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། གསུམ་ཚན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱང་སྟེ། འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་དང་། རྒྱུའི་སྒོ་ནས་དང་། གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་གསུམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱང་སྟེ། ལས་བདེ་མི་བདེ་དང་གཞན་ནི། །དགེ་དང་མི་དགེ་དང་གཞན་ཡིན། །བསོད་ནམས་བསོད་ནམས་མིན་མི་གཡོ། །བདེ་བ་སྐྱོང་འགྱུར་ལ་སོགས་གསུམ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལས་གསུམ་དང་། བསོད་ནམས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མི་གཡོ་བའི་ལས་གསུམ་དང་། བདེ་བ་བཏང་སྙོམས་སྤྲུག་བསྔལ་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་གསུམ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱང་སྟེ། འབྲས་བུ་རྣམ་སྨིན་བདེ་བ་འབྱིན་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ལས་དེ་དགེ་བའི་ལས་ཡིན་པ་གང་ཞེག་འོག་མ་གཉིས་ལའང་དེས་འབྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱང་སྟེ། བསོད་

ནམས་འདོད་ཁམས་དགེ་བའི་ལས། །མི་གཡོ་གོང་མ་ལས་སྐྱེས་པའི། །གང་ཟེར་སེ་དེ་དག་ཏུ། །ལས་རྣམས་སྨིན་ཟེར་མི་གཡོའི་ཟེར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འདོད་པའི་དགེ་བའི་ལས་དང་། དེའི་མི་དགེ་བའི་ལས་གཉིས། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དེ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཟེར། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བར་དགེ་བ། བདེ་བ་སྐོང་འགྱུར་དེ་ཡན་ཆད། །སྡུག་མིན་བདེ་མིན་སྐོང་འགྱུར་བ། །སྡུག་བསྔལ་སྐོང་འགྱུར་འདིའི་མི་དགེ །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དགེ་བའི་ལས་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ལས་རྣམས་དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དེ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཟེར། ཐོག་མའི་ལ་སྟེ་པ་གཞན་ཀྱི་འདོད་པ་མི་འཇུ་བ་ཡོད་དེ། འོག་ནའང་བར་མ་ཡོད་དོ་ཞེས། །ཁ་ཅིག་ཟེར་ཏེ་གང་གི་ཟེར། །བསམ་གཏན་ཁྲད་པར་རྣམ་སྨིན་ལས། །སྡུ་ཤི་མེད་གསུམ་སྨིན་འདོད་ཤེར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་ཐོན་པའི་ཟེར། སྐོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བའང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཕྱར་དབྱེ་བ་དང་། རྣམ་སྨིན་སྐོང་འགྱུར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཟེར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་དང་མཚུངས་ཕྱན་དང་། །དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་སྨིན་དང་། །མངོན་སུམ་དུ་ནི་གྱུར་པ་ལས། །སྐོང་འགྱུར་རྣམ་པ་ཕྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐོང་འགྱུར་དང་། མཚུངས་ཕྱན་གྱི་སྐོང་འགྱུར། དམིགས་པ་སྐོང་འགྱུར། རྣམ་སྨིན་སྐོང་འགྱུར། མངོན་སུམ་གྱི་སྐོང་འགྱུར་ཏེ་ཕྱ་ཡོད་པའི་ཟེར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དབྱེ་བ་སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། ཚུར་དེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་དེས་དང་མ་དེས་དང་། །མཐོང་བའི་ཚེས་ལ་སོགས་པ་ལ། །སྲོང་འགྲུང་ཕྱིར་ན་དེས་རྣམ་གསུམ། ཁ་ཅིག་ལས་རྣམ་ལྔ་ཞེས་ཟེར། །གཞན་དག་སྲུ་ནི་བཞི་ཞེས་ཟེར། །གསུམ་གྱིས་དོགས་ནི་འཕེན་པར་བྱེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། དེས་མ་དེས་ཀྱི་ལས་གཉིས་ལས། དེས་པ་ལ་མཐོང་ཚེས་ཀྱི་ལས་དང་། སྐྱེས་ནས་སྲོང་འགྲུང་གྱི་ལས། ལན་གྲངས་གཞན་ལས་སྲོང་འགྲུང་གྱི་ལས་རྣམས་སུ་ཡོད་ཅེང་། ཁ་ཅིག་མ་དེས་པ་ལ་ཡང་། རྣམ་སྨིན་དེས་མ་དེས་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་ལྔར་བྱེད། གཞན་དག་གནས་སྐབས་དེས་ལ། རྣམ་སྨིན་མ་དེས་པ་དེ་ལས་སྨིག་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དེས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་དེས་པ་དང་སུ་བཞིར་འདོད་པ་ཡོད། མཐོང་ཚེས་མ་གཏོགས་སྐྱེས་ནས་སྲོང་འགྲུང་སོགས་གསུམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ལས་ཀྱི་དོགས་མཐུན་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཁམས་དང་འགྲོ་བ་གང་ན་ལས་འཕེན་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཐམས་ཅད་ན་ནི་འཕེན་པ་བཞི། །དམྱལ་བ་ན་ནི་དགེ་བའི་གསུམ། །གང་ལས་འདོད་ཆགས་བག་ལས་བརྟེན་པའི། །བྱིས་པ་དེད་སྐྱེས་སྲོང་མི་བྱེད། །འཕགས་པ་གཞན་དུའང་སྲོང་མི་བྱེད། འདོད་རྩེ་མི་བརྟན་པ་ཡང་མིན། །སྲིད་པ་བར་མ་འདོད་ཁམས་སུ། །འཕེན་པ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་གཉིས། །དེ་

ནི་མཐོང་ཚོས་འབྲས་བུ་ཡིན། །དེ་ནི་རིགས་གཅིག་ཏོ་ན་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་སྨྲིང་བཏང་ལ། འཕྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ན་ལས་འཕེན་བཞི་གা་ཡོད། དམིགས་བསལ་ལ། དགྱལ་བ་ན། དགེ་བའི་ལས་འཕེན་གྱི་མ་གསུམ་ཡོད། འཇིག་རྟེན་པའི་སྐོམ་སྦངས་སུ་བྱུང་བའི་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་སོ་སྐྱེ་ནི། ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ས་དེར་སྐྱེས་ནས་སྤྲོང་འགྱུར་གྱི་ལས་མི་བྱེད། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་བར་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་འཕགས་པ་ནི་ས་དེ་དག་ཏུ་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྤྲོང་འགྱུར་གྱི་ལས་མི་བྱེད་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས་ནི། ས་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེས་པ་ནས་དང་། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྤྲོང་འགྱུར་གྱི་ལས་གང་ཡང་མི་བྱེད་པ་དང་། བར་སྲིད་ནས་འདོད་པར་སྐྱེས་ན། ལས་འཕེན་རྣམ་པ་ཉེ་ཤུ་རྩ་གཉིས་བྱེད་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་འདི་བྱུང་སྟེ། བར་སྲིད་དེ་ཉིད་དང་། མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ལྟ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་ལ་སྤྲོང་བར་དེས་མ་དེས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་དེ་ལྟར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་ནི་མཐོང་ཚོས་ལ་སྤྲོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་པའི་རིགས་མཐུན་གྱི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་གཅིག་ཏོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྤྲོང་དེས་ཀྱི་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཡོད་དེ། སྤྲོང་དེས་སྨྲིང་བསྟན་པ་དང་། མཐོང་ཚོས་ལ་སྤྲོང་དེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱས་སྟེ། ཉོན་མོངས་རབ་དང་བྲག་པོ་དང་། །ཡོན་ཏན་ཞིང་དང་རྒྱུན་ཆགས་སུ། །བྱས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་པ་

དང་། །ཐ་མ་གསོད་གང་དེ་དེས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བསམ་བས་དེས་པ་དང་ཞེང་གི་དེས་པ་དང་། སྟོང་བས་དེས་པ་དང་གསུམ་ཡོད་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང་། རབ་ཏུ་དང་བ་དག་པོས་མི་དགེ་བ་དང་། དགེ་བ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཉེས་པ་ནི། དགོན་མཆོག་དང་ཐ་མ་ལ་ཞན་གཉེད་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། གསུམ་པ་ནི། རྒྱུན་ཆགས་སུ་དགེ་བའི་ལས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་བའི་ཕྱིར། གཉེས་པ་བྱུབ་སྟེ། མཐོང་ཚོས་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ལས། །ཞེང་དང་བསམ་བའི་ཁྱད་པར་ལས། །ས་དེའི་འདོད་ཆགས་གཏན་བལ་ཕྱིར། །རྣམ་སྨིན་དེས་པ་གང་ཡིན་བའོ། །གང་དག་འགོག་བྱམས་ཉོན་མོངས་མེད། །མཐོང་དང་དབྱ་བཅོམ་འབྲས་ལངས་པ། །དེ་ལ་ཞན་གཉེད་བྱས་པ་ཡིན། །འབྲས་བུ་འཕྲལ་དུ་སྨོང་བར་འགྱུར། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལས་ཀྱི་ནུས་པས་མཐོང་ཚོས་ལ་དེས་པ་དང་། གཉེན་པོའི་ནུས་པས་དེ་དེས་པ་དང་། ཞེང་གི་ནུས་པས་དེ་དེས་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ཞེང་བཟང་པོ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་དང་། བསམ་པ་དག་པོས་བྱས་བའི་ལས་ལྟ་བུ་དང་། གཉེས་པ་ནི། འདོད་པ་ལ་ཆགས་བལ་ཕྱི་སྨོང་དེས་ཀྱི་ལས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གསུམ་པ་ནི་འགོག་པ་དང་། བྱམས་སོགས་དང་། མཐོང་ལམ་དང་། དག་བཅོམ་བའི་འབྲས་བུ་ལས་ལངས་མ་ཐག་བའི་གང་ཟག་ལ་ཞན་གཉེན་ཀྱི་ལས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་བའི་ཕྱིར། དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཚོར་བ་སེམས་ཚོར་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཚོར་ཡིན་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། བཀའ་དུ་ཡོད་དེ། རྣམ་བར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡི། །དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ནི། །སེམས་

ཀྱི་ཚོར་བ་ཁོ་ནར་འདོད། །མི་དགེ་བའི་ནི་ལུས་ཀྱི་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དགེ་བའི་ལས་རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་གཉིས་ཡོད་པའི་རྟོག་བཅས་དགེ་བའི་རྣམས་སྨིན་ནི། ལུས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་། རྟོག་མེད་དགེ་བའི་རྣམ་སྨིན་ནི། སེམས་ཚོར་ཁོ་ན་དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཚོར་བ་ནི། ལུས་ཚོར་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། གོང་དུ་གཡེངས་པའི་སེམས་ཞེས་བཤད་ན། དེའི་ངོ་བོ་དང་རྒྱུ་ཅི་ལྟ་བུ་ལས་བྱུང་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། གཡེངས་པའི་སེམས་ནི་ཡིད་སེམས་ལ། །དེ་ནི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས། །སྐྲག་གཅོད་མ་མཉམ་སྦྱངས་ཀྱིས། །སྨྲ་མི་སྨན་མིན་འདོད་ལྟན་རྣམས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཡེངས་བཞམ་སྟེ་བའི་སེམས་ནི་ངོ་བོ་ཡིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུ་སྟོན་གཞན་སྟོང་བཅུག་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། འཇིགས་སྐྲག་དང་། མི་མ་ཡིན་སོགས་ཀྱིས་གཅོད་པ་བྱས་པ་དང་། འབྱུང་བ་ཆ་མ་མཉམ་པ་དང་། སྦྱངས་ཀྱིས་ཡིད་གཟེར་བའི་དབང་གིས་འབྱུང་། རྣེན་ནི་སྐྱ་མི་སྨན་མ་གཏོགས་པའི་འདོད་པའི་ལྷ་མི་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཡོན་སྟོན་སྨིགས་མར་གསུངས་པ་ནི། །གཡོ་དང་ཞེ་སྡང་འདོད་ཆགས་སྐྱེས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཡོན་ཏོའི་ལས་དང་། སྟོན་ཀྱི་ལས་སྨིགས་མའི་ལས་དང་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། དེ་གསུམ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་དུ། གཡོ་དང་ཞེ་སྡང་འདོད་ཆགས་གསུམ་ཀྱིས་ཀུན་ནས་སྐྱོང་བའི་ལས་ཡིན་པས་མིང་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱང་སྟེ། དཀར་གནག་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །ལས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གནག་ལ་རྣམ་སྨིན་གནག་པའི་ལས། དཀར་ལ་རྣམ་སྨིན་དཀར་བའི་ལས། འདྲེས་མཐམ་འདྲེས་མའི་ལས། ཟད་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་དང་། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱང་སྟེ། ཚེ་དགེ་གཟུགས་དང་འདོད་གཏོགས་པའི། །དགེ་བ་ཉིད་ནི་རིམ་བཞིན་ཏུ། །གནག་དང་དཀར་དང་གཉིས་ཀའི་ལས། །དེ་ཟད་བྱེད་པ་ཟག་མེད་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་ཚེ་དགེ་བའི་ལས་དང་། གཟུགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དགེ་བའི་ལས་དང་། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་བཞི་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ། གོང་གི་ལས་བཞི་པོ་རེ་རེ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣགས་གསུམ་པ་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་དེ་འདྲེས་མཐམ། འདྲེས་མའི་ལས་ཡིན་པ་ནི། རང་གི་ངོས་ནས་རྣམ་སྨིན་དཀར་གནག་གཉིས་ཀ་འབྱེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་ཀྱིས་སྒོ་ནས་མི་དགེ་བ་དང་འདྲེས་པའི་ཚ་ནས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་བཞིན་པའི་ངང་ནས། ལོག་ལྟས་རྣམ་སྨིན་འབྲས་བུ་ནག་པོ་འབྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འཁྲེལ་ལས། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་ནི། །མི་དགེ་བ་དང་འདྲེས་པའི་ཕྱིར། །དཀར་གནག་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འདྲེས་པའི་

ཕྱིར་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡང་དཀར་གནག་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་བཞག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྒོ་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་ལམ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་གཅིག་ལ་དཀར་པོ་ཡང་ཡིན། ནག་པོ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་མེད་དེ། བན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱང་འཇིས་མའི་ལས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འདྲ་སྟེ། སྡུ་མ་སྐྱོབས་ཆུང་ཞིང་། འདི་སྐྱོབས་ཆེ་བས་དགེ་བ་དང་འཇིས་པར་མ་དེས་ལ། དེ་ཡང་ལོག་ལྟ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བས་རྣམ་སྨིན་འབྲས་དཀར་པོ་འབྱིན་མི་ནུས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ན་མི་དགེ་བ་ཡང་། དགེ་བ་དང་འཇིས་པའི་ཕྱིར། དཀར་གནག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འདོད་པའི་ཁམས་ན་མི་དགེ་བ་གདོན་མི་ཟ་བར་དགེ་བ་དང་འཇིས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱོབས་དང་སྡུ་མའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་བ་ནི་སྐྱོབས་ཆུང་བའི་ཕྱིར་འཇིས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན། འདོད་ཉེན་ལ་དགེ་མི་དགེ་བའི་ལས་འཇིས་པ་ཡོད་ན། རྣམ་སྨིན་འབྲས་ཀྱང་རྒྱུད་གཅིག་ལ་འཇིས་རྒྱང་དམ་ཞེ་ན། མི་རྒྱང་སྟེ། དཔེར་ན་སོ་ཐར་སྡོམ་པ་དང་། ཞེ་སྡང་མངོན་གྱུར་བ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་དུས་མཉམ་པ་ཡོད་ཀྱང་། རྣམ་སྨིན་འབྲས་བའི་འཁོར་དང་འཁོར་སྡུ་ཕྱིར་སྨིན་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནས་དེ་རྣམས་མ་དེས་པ་ཁ་ཅིག སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་ལས། གཞན་ཡང་ལས་ལ་རྣམ་བཞི་གསུངས། །ལས་དཀར་རྣམ་སྨིན་དཀར་བ་དང་། །ལས་གནག་རྣམ་

སྨིན་གནག་པ་དང་། །ལས་དཀར་ནག་སྨིན་གནག་པ་དང་། །ལས་གནག་ནག་སྨིན་དཀར་བའོ། །ཞེས་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ལ། མང་པོ་སྐྱབས་ཕྱིར་གསོད་ལ་སོགས། །ལས་གནག་ནག་སྨིན་དཀར་ནི་བྱ། །གསོད་ཕྱིར་སྨིན་པ་གཉེང་བ་སོགས་། ལས་དཀར་ནག་སྨིན་གནག་པ་སྤངས། །ཞེས་གསུངས་པ་དག་གི་དགོངས་པར་བསམ་ནས། ལས་གནག་ལ་ནག་སྨིན་དཀར་བ་དང་། ལས་དཀར་ལ་ནག་སྨིན་གནག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུའི་ཀུན་སློང་དགེ་བ་དང་། དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་མི་དགེ་བས་བྱས་པའི་ལས་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུའི་ཀུན་སློང་མི་དགེ་བ་དང་། དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་དགེ་བས་བྱས་པའི་ལས་ལྟ་བུ་ཡིན། ཞེས་ཟེར་བ་མི་ལེགས་ཏེ། ལུས་ངག་གི་ལས་དགེ་མི་དགེར་འདོག་པ་ནི་རྒྱུའི་ཀུན་སློང་གཅོ་ཆེ་བ་ཡིན་གྱི། དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་མི་གཅོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་ལས་དང་པོ་རབ་བརྟག་བྱེད། །གཉིས་པ་རྟེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཀུས་པས་རྒྱུའི་ཀུན་སློང་ནི་ཀུན་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལམ་དངོས་གཞི་ཀུན་ནས་སློང་བྱེད་ཡིན། དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་ནི་ཀུན་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྟེས་ཀྱི་བྱ་བ་ཀུན་ནས་སློང་བྱེད་དུ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག ཚངོན་པ་གོང་མར། དཀར་གནག་ཏུ་འགྱུར་ལ། ཀུན་སྨིན་དཀར་གནག་ཏུ་གྱུར་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ན། རབ་དབྱེར། འཇིག་མའི་ལས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་འཇིག་མ་བསྒྲེད་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྟེས་སུ་འབྲངས་ནས། ལས་གཅིག་གིས་ཀུན་སྨིན་དཀར་གནག་གཉིས་ཀ་འབྱིན་པ་

སྟེ། རྣམ་སྨིན་དཀར་གཤག་འདྲེས་མ་འམ། འདྲེས་པའི་ལས་སུ་བྱའོ། །ཞེ་ན་མི་མཚུངས་ཏེ། དེ་ནི་ལས་ལམ་གཅིག་གིས། སྡོང་དངོས་གཉེས་ཀྱི་ནང་ནས། རྣམ་སྨིན་འབྲས་བདེ་བ་འབྱིན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་འབྱིན་པ་གཉེས་ཡོད་པའི་ངོན་ཡིན་ཀྱི། དགེ་མི་དགེའི་ལས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་པ་གཏན་ནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་འབྱིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུའི་ཀུན་སློང་མེ་དགེ་བ་དང་། དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་དགེ་བས་བྱས་པའི་ལས་དེས་རྣམ་སྨིན་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་འབྱིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རྒྱུའི་ཀུན་སློང་མེ་དགེ་བ་དེའི་རྣམ་སྨིན་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་འབྱིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་མ་ཁྲབས་སྟེ། དེ་དེའི་རྣམ་སྨིན་སྡུག་བསྔལ་དེའི་ཁྲད་པར་འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི། ངོ་བོ་འཛེན་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་རྣམ་སྨིན་སྡུག་བསྔལ་དེའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྡུག་བསྔལ་དེ་ཉིད་ལས་དེའི་རྒྱུ་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། རྒྱུའི་ཀུན་སློང་ཞེ་སྡང་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ། གཞན་བསད་པའི་ཕྱིར་སྨྲས་པ་གཏོང་བའི་ཚེ། ཞེ་སྡང་དེ་རྣམ་སྨིན་སྡུག་བསྔལ་འཛེན་བྱེད་དང་། དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་སྨྲས་པ་གཏོང་བ་དེ་རྣམ་སྨིན་སྡུག་བསྔལ་དེའི་འབྲས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལས་དཀར་ལ། རྣམ་སྨིན་གནག་ཅེས་པ་དང་། ལས་གནག་ལ་རྣམ་སྨིན་དཀར་ཞེས་པའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་མི་འཐས་ཤིང་། ལས་དཀར་གནག་འདྲེས་པ་དང་། རྣམ་སྨིན་འདྲེས་མངར་གསུངས་

པའི་དོན་སྡུད་བཤད་པ་ཁོ་ནར་དེས་པར་བྱའོ། །རྩ་རྟགས་བཞི་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས། ཟད་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་པ་དེར་ཐལ། ཚོས་བཟོད་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་ཡི། བར་ཆད་མེད་ལམ་བརྒྱད་ཀྱི་གང་། །སེམས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། །ཞག་པོ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ལས། །དགུ་པའི་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་དཀར་གནག་ཟད་བྱེད་ཡིན། །དཀར་པོ་བསམ་གཏན་ཆགས་བྲལ་བའི། །བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་ཐ་མས། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཚོས་བཟོད་བཞི་དང་། སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་བརྒྱད་དེ། ཟག་མེད་བཅུ་གཉིས་ནི་ཞག་པོ་ཟད་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་། སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་པའི་སེམས་པ་ནི། དཀར་གནག་གི་ལས་ཟད་བྱེད་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཐ་མ་དགུ་པའི་སེམས་ནི་དཀར་པོའི་ལས་ཟད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དགེ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་ཀྱིས། དགེ་བའི་ལས་ཟད་བྱེད་དངོས་གཞི་ཡིན་པར་ཁས་མི་ལེན་ནོ།།

གཉིས་པ་བྱེ་སྨུ་འགའ་ཞིག་གི་ལུགས་བཤད་པ་ཡོད་དེ། གཞན་ནི་དམྱལ་བ་སྡོང་འགྱུར་དང་། །འདོད་གཞན་སྡོང་འགྱུར་གཉིས་སུ་རིག གཞན་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་གནག འདོད་པ་ལས་སྐྱེས་གཞན་དཀར་གནག ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། དམྱལ་བ་སྡོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ནི་གནག་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་འདོད་པར་སྡོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ནི་དཀར་གནག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། ཡང་འདོད་པའི་མཐོང་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་ལས་ནི་གནག་པ་དང་། འདོད་པའི་སྐྱེས་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་ལས་

དཀར་གནག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། མི་སློབ་ལྷན་ངག་ལས་ཡིད་ཉིད། །ཐུབ་པའི་གསུམ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན། །ལེགས་སྦྱད་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི། །གཅང་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མི་སློབ་པའི་ལྷན་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཐུབ་པའི་ལས་གསུམ་དང་། ལྷན་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལེགས་སྦྱད་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཅང་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལེགས་སྦྱད་གསུམ་ཡོད་དེ། ལུས་ཀྱི་ལ་སོགས་མི་དགེ་བ། །ཉེས་པར་སྤྱད་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །བརྣབ་སེམས་ལ་སོགས་ལས་མིན་ཡང་། །ཡིད་ཀྱི་ཉེས་སྤྱད་རྣམ་གསུམ་མོ། །བརྒྱོག་པ་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་གསུམ་ལས་བརྒྱོག་པའི་ལས་གསུམ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ལུས་ངག་གི་ཉེས་སྤྱད་བདུན་ནི་ལས་དང་ལས་ལམ་གཉིས་ཀ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཉེས་སྤྱད་གསུམ་ནི་ལས་མིན་ཡང་ལས་ལམ་དུ་བྱའོ། །ལས་ལམ་དེ་དག་ལས་ཆེ་ལོང་རབས་རིམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྡུ་ན་ཇི་ཙམ་དུ་འདུས་པའང་ཡོད་དེ། དེ་ལས་ཆེ་ལོང་བསྡུས་ནས་ནི། དགེ་དང་མི་དགེ་ཅི་རིགས་པར། །ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་བཅུར་གསུངས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལམ་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ལས་ལུས་ངག་གི་མི་དགེ་བ་དང་། དགེ་བ་བདུན་ཚན་གཉིས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གང་དུ་འེས་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མི་དགེ་དུག་ནི་རྣམ་རིག་མིན། །གཅིག་རྣམ་གཉིས་སོ་དེ་དག་ཀྱང་། །བྱེད་ན་དགེ་བ་བདུན་རྣམ་གཉིས། །ཞེས་འབྱུང་བ་

ལས། ལོག་གཡེམ་མ་གཏོགས་གཞན་དུག་ནི་གཞན་ལ་བཙོལ་བ་ཡིན་ན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ངེས་པ་དང་། གཅིག་ལོག་གཡེམ་ནི་རང་གིས་བྱེད་དགོས་པས། རིག་བྱེད་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀར་ངེས་པ་དང་། གོང་གི་དྲུག་པོ་དག་ཀྱང་རང་གིས་བྱེད་ན་རིག་བྱེད་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་དང་། ལུས་ངག་གི་དགེ་བ་བདུན་པོའི་ལས་ལམ་བདུན་ཀའི་དུས་སུའང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འཛེལ་ལས། ཡང་དག་པར་ལྷངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་ལམ་གཟུགས་ཅན་བདུན་ནི། གོངྟ་ནི་ཟ་བར་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉིང་འཛིན་ལས་སྐྱེས་རྣམ་རིག་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས། བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་དག་ལེན་པ་ལ་མི་སྡུག་པས་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པས་ན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདུན་པོའི་ལས་ལམ་དངོས་གཞིའི་དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དེ་ཉིད་ལས་ལམ་དངོས་གཞིར་འཆད་པ་ནི་ལུང་དེའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེར་བསྡོགས་རྣམས་ནི་རྣམ་རིག་བྱེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དེ་དུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དེའི་སྟོར་བ་དང་མཐུག་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཐེལ་བའི་འགྲེ་དེ་ཉིད་ལས། ལས་ལམ་གྱི་ཉེར་བསྡོགས་རྣམས་ནི་གོངྟ་མི་ཟ་བར་རིག་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་འབྱུང་བ་འམ། །མ་ཡིན་བརྒྱ་པ་མཐུག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཀུན་དགེས་དག་པོ་དང་།

རབ་ཏུ་དང་བ་དྲག་པོས་བསྐང་ན་རིག་མིན་དུ་འགྱུར་བ་ཉམ། དྲག་པོ་མེད་ན་དེ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལས་ཚོག་པ་ལ་རིག་མིན་ངེས་པར་ཡོད་ཅང་། མཐུག་ཏུ་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྒོག་གཅོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། མཚོན་ལེན་པར་བྱེད་པ་ནས། སྒོག་གཅོད་པར་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྒོར་བ་དང་། སྒོག་ཆད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ལས་ནི་ལས་ལམ་དངོས་དང་། དེའི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལས་ནི་མཐུག་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་ཇི་ཙམ་གྱིས་ན་སྒྲོར་བ་དང་། དངོས་དང་། མཐུག་འདི་དག་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། ཇི་སྲིད་དུ་སྒོག་གཅོད་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྒྲོར་བ་ཡིན་ནོ། །བསྟན་པ་གང་གིས་སྒོག་གཅོད་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་། དེའི་སྐད་ཅིག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལས་ཀྱི་ལམ་དངོས་གཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དངོས་གཞི་ལས་སྒྲོར་བ་འབྱིག་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་མི་འཐད་པར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་དེ། དེའི་འགྲེལ་ལས། དེའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་དག་ཀྱང་མཐུག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འོག་ལས་སུ་གསུངས་པས་སྒྲོར་བ་ལ་ཡང་སྣང་དགོས་སོ། །མདོར་ན། དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལམ་དངོས་གཞིར་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་གཉན་མི་རུང་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། དངོས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། གདོན་མི་ཟ་བར་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་

པའི་འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་པོ་སྐས་ལས། དངོས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྣུམ་བའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ནི། དངོས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་མེད་ཀྱི། བསྟོད་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་སྨོད་བས་བསྡུས་པ་ནི་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དེས་པ་སྟེང་བའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་འདི་རྣམས་ལ་ཐལ་ཆེར་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་འདུན་པ་ཙམ་ཡང་མ་མཆིས་པར་སྣང་བས་ཁོ་བོས་ཆུང་ཟད་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ།།

དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལམ་བཅུ་ཚན་གཉིས་གང་ལས་བྱུང་བ་ཡོད་དེ། སྨོར་བ་རྩ་བ་གསུམ་ལས་སྐྱེས། །དེ་ཡི་མཇུག་ཐོགས་ལས་བྱུང་ཕྱིར། །བརྟག་མེམས་སོགས་རྩ་གསུམ་ལས་སྐྱེས། །དགེ་བ་སྨོར་དང་མཇུག་བཅས་རྣམས། །ཚགས་སྡང་གཉི་ཤུགས་མེད་ལས་སྐྱེས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལུས་ངག་གི་མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བདུན་དུག་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་ཡང་དུག་གསུམ་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་བྱུང་བས་དེ་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། དགེ་བའི་ལས་ལམ་སྨོར་དངོས་མཇུག་དང་བཅས་པ་ནི། དུག་གསུམ་མེད་པ་གསུམ་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་སྨོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་ཀྱང་ཡོད་དེ། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་གྱིས་སྨོར་བ་སྨོང་བ་ནི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་གྱི་སྨོར་བ་ཡིན་ནོ། །དངོས་གཞི་སྨོང་བ་ནི་དངོས་གཞི་ཡིན་ནོ། །མཇུག་སྨོང་བ་ནི་མཇུག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དགེ་ཚུལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་

བྱེད་པའི་ཚེ་གནས་སྐབས་ཚོགས་སུ་འཛུགས་པར་བྱེད། དགེ་འདུན་ལ་ཐུགས་ཉམས་པར་བྱེད། མཁན་པོར་གསོལ་བ་འདེབས་པར་བྱེད། ལས་ལན་གཅིག་བརྗོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་བརྗོད་པའི་བར་འདི་ནི་སྡུད་པ་ཡིན་ནོ། །ལས་གསུམ་པ་བརྗོད་པའི་ཚེ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་། དེའི་སྐད་ཅིག་གིས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལས་ཀྱི་ལམ་དངོས་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་རྗེ་སྲིད་དུ་གནས་བསྐོ་བ་དང་། དེའི་རྟེན་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད་པ་དང་། རྗེ་སྲིད་དུ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་རྣེས་སུ་འབྲངས་པ་འདི་ནི། མཐུག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ཐོན་པའི་ཕྱིར། ལས་གསུམ་པ་བརྗོད་པའི་ཚེ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པ་སྟོང་ཉ་ལ་ཡང་སྟོང་པ་སྐར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་དང་སྐྱ་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་ལས་གསུམ་པ་བརྗོད་པའི་ཚེ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དེའི་སྐད་ཅིག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཞེས་གདོན་པར་བྱེད་དེ་མི་རུང་བ་མེད་དོ། །མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ་པོ་ཉིན་མོངས་གང་གིས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། གསོད་དང་གནོད་སེམས་ཚོགས་ཙུབ་པོ། །ཞེ་སྡང་གིས་ནི་མཐར་ཕྱིན་བྱེད། །ལོག་གཡེམ་བརྣབ་སེམས་མ་བྱིན་ལེན། །ཚགས་པ་ཡིས་ནི་རྫོགས་པར་བྱེད། །ལོག་པར་ལྟ་བ་གཏེ་སྲུག་གིས། །ལྟག་མ་གསུམ་གྱིས་རྫོགས་པར་འདོད། །གཞི་ནི་སེམས་ཅན་ལོངས་སྤྱོད་དང་། །མིང་དང་གཟུགས་དང་མིང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཐལ་ཆེར་གོ་སྐ་ཞེང་། ལྟག་མ་རྣུན། ཐ་མ། ངག་ཀུལ་གསུམ་དུག་གསུམ་ཚར་གྱིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། མཐར་ཕྱིན་བཞི་

རིམ་པ་བཞིན་དུ། གཞི་ནི་སེམས་ཅན་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་། མིང་ནི་ཚོར་སོགས་བཞི་དང་། གཟུགས་ནི་ཁྱད་པོ་ལྔ་དང་། མིང་སྟེ་ངག་རྣམས་ཡིན་པས། དེ་དག་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྔོག་གཅོད་ལྟ་བུའི་ལས་དངོས་གཞིར་འགྱུར་མི་འགྱུར་རྟེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སྔ་དང་མཉམ་དུ་ཤི་བ་ལ། །དངོས་མེད་ལུས་གཞན་སྐྱེས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཐ་རོལ་པོ་ལ་མཚོན་བསྡུན་པ་སོགས་བྱས་ནས། རང་ཉིད་དེ་བས་སྔ་བ་དང་། དེ་དང་མཉམ་དུ་ཤི་བ། སྤྱིར་བ་བྱེད་པའི་དུས་ལས་ལུས་གཞན་བསྐྱེད་པས་སྔོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ལམ་དངོས་གཞི་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དམག་ལ་སོགས་པ་དོན་གཅིག་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོ་བཞིན་ལྟན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ཉིས། དམག་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཏེ་གཅིག་གིས་མི་གསོད་ན། ཐམས་ཅད་གསོད་པ་པོ་བཞིན་དུ་སྔོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ལམ་དངོས་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མི་དག་བའི་ལས་ལམ་བཅུ་ལས། སྔོག་གཅོད་མ་བྱིན་ལེན་དང་། འོག་གཡེམ་དང་། རྫུན་གྱི་ལས་ལམ་བཞི་ཡོད་དེ། སྔོག་གཅོད་པ་ནི་བསམ་བཞིན་ཏུ། །མ་ནོར་བ་ནི་གཞན་བསད་པའོ། །མ་བྱིན་ལེན་པ་གཞན་གྱི་ནོར། །མཐུ་དང་འཇབ་བུས་བདག་གིར་བྱེད། །བསྒོད་མིན་འགྲོ་བ་འདོད་པ་ཡིས། །འོག་པར་གཡེམ་པ་རྣམ་པ་བཞི། །རྫུན་ཚིག་འདུ་ཤེས་གཞན་བསྒྲུར་པའི། །ཚིག་དོན་མངོན་པར་གོ་བའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཐལ་ཆེར་གཞན་དུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་ཤིང་། འོག་གཡེམ་བཞི་ནི། བསྒོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་གཞན་གྱི་ཆུང་མ་དང་། ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་ཁ་བཤད་ལམ་དང་། ཡུལ་མ་ཡིན་

པ་དགོན་མཆོག་གི་དྲུང་དང་། དུས་མ་ཡིན་པ་བསྟེན་གཞན་ལ་གཞན་པ་སོགས་ལ་འདོད་ལོག་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཡང་དག་པའི་ཐ་སྙད་བརྒྱད་དང་། ལོག་པའི་ཐ་སྙད་བརྒྱད་བཤད་པ་རྣམས་ལྟ་ཅི་ཞེ་ན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མིག་རྣ་ཡིད་ཀྱི་རྣམཤེས་དང་། །གསུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་ལྡོང་གང་དེ། །མཐོང་ཐོས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། །རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ་རིམ་བཞིན་བཤད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། མིག་གིས་མཐོང་བ་ལ་མཐོང་། རྣ་བས་ཐོས་པ་ལ་ཐོས། ཡིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཤེས། སྣ་ལྟེ་ལུས་གསུམ་གང་རུང་གིས་ཉམས་སུ་ལྡོང་བ་ལ་ལྡོང་ཞེས་པ་དང་། མིག་གིས་མ་མཐོང་བ་ལ་མ་མཐོང་ཞེས་སོགས་བཞི་དང་བརྒྱད་ནི་ཡང་དག་པའི་ཐ་སྙད་དང་མིག་གིས་མཐོང་བ་ལ་མ་མཐོང་ཞེས་སོགས་བཞི་དང་། མིག་གིས་མ་མཐོང་བ་ལ་མཐོང་ཞེས་སོགས་བཞི་དང་བརྒྱད་ནི་ལོག་པའི་ཕྱིར། ཐ་མ་དང་། ཚོག་རྩུབ་དང་། ངག་ཀྱལ་དང་། བརྫུབ་སེམས་དང་། གཞོད་སེམས་དང་། ལོག་ལྟ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཐ་མ་ཁ་རོལ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར། །ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཚོག་ཚོག་རྩུབ་པོ་ནི་མི་སྨན་པ། །ཉོན་མོངས་ཅན་ཀུན་ཀྱལ་པ་ཉིད། །གཞན་ནི་ལས་གཞན་ཉོན་མོངས། །ཁ་གསག་གླུ་དང་བརྫེས་གང་བཞིན། །བསྟན་བཅོས་ངན་བཞིན་བརྫུབ་སེམས་ནི། །ལོག་པས་གཞན་གྱི་ནོར་ལ་ཆགས། །གཞོད་སེམས་སེམས་ཅན་ལ་སྡང་བ། །དགེ་དང་མི་དགེ་མེད་ལྟ་བ། །ལོག་པར་ལྟ་བ་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཨལ་ཆེར་གོ་སྟ་ཞིང་། གཞན་བྱེ་བག་སྨ་བ་ཁ་ཅིག་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཚོག་ཀུན་ཀྱལ་བ་མ་ཡིན་གྱི། རྩུབ་སོགས་གསུམ་ལས་

གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་སྟེ། ཁ་གསག་དང་། ཚགས་པས་བླུ་ལེན་པ་སོགས་ཀྱལ་པ་ཡིན་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར། ལས་ལམ་གང་ཡིན་པ་ལས་ཡིན་པར་ནི་མ་དེས་ཏེ། འདི་ལ། གསུམ་ལམ་བདུན་ནི་ལས་ཀྱང་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལུས་ངག་གི་བདུན་ལས་དང་། ལས་ལམ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ལམ་གསུམ། ལས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པ་རྣམས་ལས། ལོག་ལྟའི་བྱེད་ལས་ཡོད་དེ། མེད་པར་ལྟ་བས་རྒྱ་བ་གཅོད། འདོད་གཏོགས་སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ་རྣམས། །རྒྱུ་དང་འབྲས་ལ་སྐྱེ་འདེབས་པས། །ཀུན་གྱི་རིམ་གྱིས་མིའི་ནང་བུ། །སྐྱེས་པ་བུད་མེད་ཀྱིས་གཅོད་དོ། །ལྟ་སྤྱད་དེ་ནི་མི་ལྟན་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྐྱེ་འདེབས་ཀྱི་ལོག་ལྟས། ཐྲིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་བུད་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པའི་དགེ་རྩ་རིམ་གྱིས་གཅོད་པ་དང་། ཁྱད་པར་ལྟ་བ་སྤྱད་པའི་གང་ཟགའི་སྲིག་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པས་གཅོད་ཐུལ་ཆེ་བ་དང་། ཚད་པའི་ངོ་བོའི། དགེ་རྩ་དེ་དང་མི་ལྟན་པ་ལྟེ་ཐོབ་པ་ཆད་པ་ཞེག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚམས་སྦྱོར་ཚུལ་ཡོད་དེ། མཚམས་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཡོད་ལྟ་བས། །མཚམས་མེད་བྱེད་པའི་འདི་ལ་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལས་འབྲས་ལ་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་པའམ། ཡོང་དེས་སྨན་པའི་ལྟ་བ་སྐྱེས་པས་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། མཚམས་མེད་བྱེད་པ་ནི་ཚེ་འདི་ལ་མཚམས་སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལས་གང་སེམས་པ་དུ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། མི་དགེ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དག་དང་། །སེམས་པ་ཅིག་ཚར་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་། །དགེ་བ་བཅུ་ཡི་བར་དག་དང་། །གཅིག་དང་བརྒྱད་དང་ལྔ་དང་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མི་དགེ་བ་གཅིག་ནས་བརྒྱད་ཀྱི་བར་སེམས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་གི་དེ་བས་ལྷག་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་། སྤྱིར་བཏང་ལ་དགེ་བ་བཅུའི་བར་དང་སེམས་པ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱུང་ཡང་། དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ནི། གཅིག་དང་། བརྒྱད་དང་། ལྔ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཕྲོ་བ་གང་ན་ལས་ལམ་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་དེ། དམྱལ་བ་ན་ནི་ཀུལ་པ་དང་། ཚེག་རྩུབ་གཅོད་སེམས་རྣམ་གཉིས་སོ། །བརྣབ་སེམས་ལོག་ལྟ་ལྡན་བས་སོ། །སྤྲུ་མི་སྙན་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། །དེ་ནི་བདུན་པ་དངོས་སུ་ཡང་། །འདོད་པ་གཞན་ན་མི་དགེ་བཅུ། །དགེ་བ་གསུམ་ནི་ཐམས་ཅད་ན། །རྟེན་དང་མངོན་དུ་བྱུང་སྒོ་ནས། །གཟུགས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་སེམས་ཅན། །རྟེན་པས་བདུན་ཡོད་ལྷག་བྱས་ན། །མངོན་དུ་བྱུང་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་། །དམྱལ་བཅས་སྤྲུ་མི་སྙན་མ་གཏོགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དམྱལ་བ་ན་ཀུལ་པ་དང་། ཚེག་རྩུབ། གཅོད་སེམས་གསུམ་མངོན་བྱུང་དུ་ཡོད། བརྣབ་སེམས་དང་ལོག་ལྟ་ནི་གཉེན་པོ་མ་སྤྱེས་པའི་སྒོ་ནས་ལྷན། སྤྲུ་མི་སྙན་ན་བརྣབ་སེམས་དང་། གཅོད་སེམས་དང་། ལོག་ལྟ་གསུམ་ལྷན་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་དང་།

བདུན་པ་ངག་ཀྱལ་ནི་དངོས་སུ་ཡང་ཡོད་པ་དང་། འདོད་ཁམས་གཞན་ན་མི་དགེ་བ་བཅུ་ཚར་ལྡན་པ་དང་། མངོན་གྱུར་གཉིས་ཀའི་སྐོ་ནས་ཡོད། ཡིད་ཀྱི་དགེ་བ་གསུམ་ནི། ཁམས་གསུམ་ཀ་ན་སྤྱ་མ་གཉིས་ཀའི་སྐོ་ནས་ཡོད། གཟུགས་མེད་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ནི་ལུས་ངག་གི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བདུན་ལྡན་པའི་སྐོ་ནས་ཡོད། འཕྲོ་བ་ལྷག་མར་བྱས་ན་སྤྱ་མ་བདུན་པོའི་ཐོག་མ་ཡོད་པར་མ་ཟད། མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྐོ་ནས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་དམྱལ་བ་ག་དང་། བྱང་སྤྲུ་མི་སྣ་ག་མ་གཏོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལས་ལམ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་རྗེ་ཙམ་འབྱིན་པ་ཡོད་དེ། ཐམས་ཅད་བདག་པོ་རྒྱུ་མཐུན་དང་། །རྣམ་སྨིན་འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་འདོད། །སྤྲུག་བསྔལ་ཕྱིར་དང་བསད་ཕྱིར་དང་། །གཟེ་བྱིན་མེད་ཕྱིར་འབྲས་རྣམ་གསུམ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། རྣམ་སྨིན་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐེ་གསུམ་གསུམ་འབྱིན་པའི་ཕྱིར། སོག་གཅོད་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། གཞན་སྤྲུག་བསྔལ་བར་བྱས་པའི་རྣམ་སྨིན་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། བསད་པའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཚེ་ཐུང་བ་དང་། གཞན་གཟེ་བྱིན་མེད་པར་བྱས་པའི་བདག་འབྲས་ཡུལ་མཐུ་ཆུང་བར་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་དགེ་བ་བཅུ་ལས་ཚོགས་སུ་ཚོག་འཚོ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ལུས་དང་ངག་ལས་ཆགས་ལས་སྐྱེས། །ཚོག་འཚོ་སྤྱངས་དཀའི་ཕྱིར་ཚོགས་ཤིག བསྟན་ཏོ་གལ་ཏེ་ཡོ་བྱད་ལ། །ཆགས་བསྟང་མདོ་དང་འགལ་ཕྱིར་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཚོག་འཚོ་ནི་ལུས་ངག་གི་ཆགས་པ་ལས་སྐྱེས་

པའི་འཚོ་བ་ཞེག་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་སྤྱངས་དཀའ་བས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་འབའ་ཞིག་ཏུ་དེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགའ་བའི་ཚེད་དུ་ཐྱུ་གང་སོགས་བྱེད་པ་ཡང་། ལོག་འཚོར་མདོ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལས་རྣམས་འབྲས་བུ་དུ་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའང་ཡོད་དེ། དེ་བཅས་སྤོང་བའི་ལམ་དག་གི །ཞེས་པ་ནས། གཉིས་དང་བཞི་སྟེ་གོ་རིམས་བཞིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་བཤད་པ་ལས་ཐོན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་ཚན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ།

བཞི་པ་གཉིས་ཚན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རིགས་པ་ཡིན་མིན་གྱིས་བསྒྲེད་པ་དང་། ལས་གང་གིས་སྒྲུ་བ་འཕེན་ཞིང་རྟོགས་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རིགས་མིན་བསྒྲེད་པ་ཉིད་མོངས་ཅན། །ཁ་ཅིག་ཆོ་ག་ཉམས་པའང་ཞེའོ། །ཞེས་པ་ལས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། གཅིག་གིས་སྒྲུ་བ་གཅིག་འཕེན་ནོ། །ཡོངས་རྟོགས་བྱེད་པ་དུ་མ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལས་གཅིག་གིས་སྒྲུ་བ་གཅིག་འཕེན་གྱི། དུ་མ་མི་འཕེན་དུ་མས་ཀྱང་གཅིག་ཁོ་ན་མི་འཕེན་གྱི། དུ་མ་འཕེན། རྟོགས་བྱེད་ལ་ནི་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། མངོན་པ་གོང་མར་ནི་ལས་གཅིག་གིས་ལུས་དུ་མ་འཕེན་པ་དང་། ལས་དུ་མས་ལུས་གཅིག་འཕེན་པ་སོགས་བཤད་དེ་ལུགས་གཞན་ཡིན་ནོ། །རྣམ་སྨིན་དང་བཅས་པ་གང་ཡིན་འཕེན་བྱེད་ཡིན་པར་ནི་མ་ངེས་ཏེ། སེམས་མེད་སྣོམས་པར་

འཇུག་པ་དག །འཕེན་བྱེད་མ་ཡིན་ཐོབ་པའང་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སེམས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་དང་དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་རྣམ་སྨིན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཀྱང་འཕེན་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་ཚན་གྱི་སྐོར་ནས་དབྱེ་བ།

ལྔ་པ་གསུམ་ཚན་གྱི་སྐོར་ནས་དབྱེ་བ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མཚམས་མེད་པ་ཡི་ལས་རྣམས་དང་། །ཉོན་མོངས་ཤས་ཆེན་དན་འགྲོ་དང་། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་། །སྐྱ་མི་སྣང་སྤྲིན་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། ལས་ཀྱི་སྤྲིན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲིན་པ་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་སྤྲིན་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་ཅིང་། མཚམས་མེད་པའི་ལས་ལྟ་ཅི་དང་ཡོ་དང་། ཉོན་མོངས་པཤས་ཆེན་ཡོ་ནི་གཉིས་པ་དང་། དན་འགྲོ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་། བྱང་སྐྱ་མི་སྣང་པ་ནི་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་བ་གང་ན་སྤྲིན་པ་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་དེ། མཚམས་མེད་སྨིང་གསུམ་དག་ན་ཡོད། །ཟ་མ་སོགས་ལ་མི་འདོད་དེ། །ཞན་དང་ངོ་ཚ་ཆུང་བའི་ཕྱིར། །སྡུག་མ་འགྲོ་བ་ལྟ་དག་ན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མཚམས་མེད་ནི་སྨིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་བུད་མེད་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི། ཟ་མ་མ་ནིང་དེ་ལ་མེད། །སྡུག་མ་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྤྲིན་པ་ནི་འགྲོ་བ་ལྟ་ཆར་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱང་སྟེ། ཟ་མ་མ་ནིང་གིས་ཞ་མ་བསད་པས་མཚམས་མེད་བུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ཞ་མ་གཉིས་པོ་དེས་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པའི་རྟེན་བུ་

མ་སྐྱེད་པས་ཐན་པ་ཆུང་བ་དང་། ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་ཀྱངས་ཀས་ཆུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་མཚམས་མེད་ལྟ་སོ་རྣ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བཀའ་དུ་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་བཀའ་པ་དང་། མཚམས་མེད་གཞན་བཞི་བཀའ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་སོ་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་དབྱེན་ནི་མི་འཕྲོད་པའི། །རང་བཞིན་ལྷན་པ་མ་ཡིན་ཚོས། །ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ལུང་བསྟན་མིན། །དེ་དང་དགེ་འདུན་ཡང་དག་ལྟན། །དེ་ཡི་ཁ་ན་མ་ཐོ་རྟུན། །དེ་དང་འབྲེད་པོ་ཡང་དག་ལྟན། །བསྐལ་པར་མནར་མེད་པར་སྨིན་འགྱུར། །ལྷག་པས་གཅོད་པ་ལྷག་པར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དབྱེན་ནི། དགེ་འདུན་ཐུགས་མི་འཕྲོད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལྟན་པ་མིན་པའི་འདུ་བྱེད་མ་བསྒྲིས་ལུང་མ་བསྟན་དང་། ཐོག་མ་གཅིག་ཚར་གྱི་དགེ་འདུན་ལ་ལྟན་ཞེང་། དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་དང་དབྱེ་བའི་ཕྱིར། སྐྱ་བའི་རྟུན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ནི་འབྱེད་པ་སོ་ལ་ལྟན་པ་དང་། རྣམ་སྨིན་མནར་མེད་དུ་སྨིན་པར་འགྱུར་བའི་མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་ཡིན་པ་དང་། མཚམས་མེད་གཉིས་སོགས་བྱས་ན། མནར་མེད་ཀྱི་ཤུང་སོ་དེའི་སྟེང་དུ་གནོད་པ་ལྷག་པོ་འབྱུང་བ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་། དགེ་འདུན་དབྱེ་བའི་རྟུན་སྐྱ་བ་ནི། དབྱེན་དང་། དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་དོངས་མིན་ཏེ། དེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་ལ་དགེ་འདུན་དབྱེ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར་དགེ་འདུན་དབྱེན་ལ་འཇུག་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དང་། ལས་ཀྱི་དབྱེན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་སོ་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་ལྟ་སྤྱོད་ཚུལ་ལྟན་པས། །འབྱེད་དོ་གཞན་དུའོ་བྱིས་པ་

རྣམས། སྟོན་དང་ལམ་གཞན་ལ་བརོད་པ། །ཇི་བའོ་དེ་ནི་མི་གནས་སོ། །དེ་ནི་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དུ་འདོད། །འཛམ་བུའི་གླིང་ནའོ་དགུ་སོགས་ཀྱིས། །དང་པོ་མཐའ་སྐྱོན་ཐུང་གཅིག་གི །སྔ་རོལ་ཐུབ་པ་ནོངས་པ་དང་། །མཚམས་མ་བཅད་པ་དག་ཏུ་ཡང་། །འཁོར་ལོའི་དབྱེན་ནི་མི་འབྱུང་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གང་གིས་འབྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དགེ་སློང་སྡེ་སྣོད་ལ་སྣང་སྲིན་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཞེག་གིས་འབྱེད། གང་དུ་འབྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྟོན་པ་བཞུགས་པའི་གནས་ལས་གཞན་དུ་འབྱེད། གང་འབྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སོ་སྐྱེའི་དགེ་འདུན་རྣམས་འབྱེད། ཇི་བའི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འབྱེད་པ་པོ་ལ་སྟོན་པ་དང་། བསླབ་ཚོགས་ལྟ་ལྟུ་བ་ལས་དུ་དད་ཅིང་བརོད་མ་བྱེ། དུས་རྟེ་སྲིད་དུ་བྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཞག་གཅིག་མ་ལོངས་ཙམ་དུ་བྱེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དུ་འགྱུར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དབྱེན་མ་ཞིའི་བར་དུ་སྟོན་པ་གཅིག་གི་ཞིང་ཁམས་ན་གནས་པའི་ཚོས་བྱེད་རྣམས་ལ། ལམ་ལྟ་གང་ཡང་རུང་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བྱེད་པས་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དུ་གྱུར། གླིང་གང་ན་ཡོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། འཛམ་བུའི་གླིང་ཁོ་ན་ན་ཡོད། གངས་རྩེ་ཙམ་ལ་སྟོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དགུ་ཡན་ཆད་ལ་སྟོས། དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དུས་དྲུག་གི་ཚེ་མི་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལས་བློག་པ་ན་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྱུར་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་པ་ཚུལ་འཆལ་སོགས་ཀྱིས་དབྱེ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོགས་མི་བཙན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྱུབ་སྟེ། སྟོན་པའི་དྲུང་དུ་དབྱེ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། དེ་ཟེལ་གྱིས་མནན་མི་ནུས་ཤིང་བཀའ་བཅོན་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱང་སྟེ། འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་དབྱེ་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བྱང་སྟེ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་། བསྟན་པ་གསུམ་ལས། གཞན་དུ་སྟོན་པ་དང་། ལམ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་བྱང་སྟེ། ནམ་མ་ལངས་པར་འདུམ་པ་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་སྟེ། བདུན་པ་ཡོད་དེ། ཐྲིང་གཞན་གསུམ་ན་འགྲན་བྱེའི་སྟོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་ཡོད་དེ། ཐོག་མ་གཉིས་སུ་དགེ་སློང་བཞི་བཞི་དང་། འབྲེད་པ་པོ་དང་དགུ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དགུ་པ་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པ་དང་། སྐུ་ངན་ལས་འདའ་ཁ་དང་། བསྟན་པ་ལ་སྐྱོན་མ་ཚགས་པ་དང་། མཚོག་རྙེད་གཅིག་གི་སྐྱེ་རོལ་དང་། ཆུབ་པ་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་དང་། མཚམས་མ་བཅད་པའི་དུས་དྲུག་ཏུ་དེ་མི་འབྱུང་ཞེང་། བརྒྱ་པ་ན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་དབྱེན་ཡོད་དེ། ལས་ཀྱི་དབྱེན་ནི་གྲིང་གསུམ་ན། །དེ་ནི་བརྒྱད་དག་ཡན་ཆད་ཀྱིས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མཚམས་ནང་གཅིག་ཏུ་གསོ་སྦྱོང་སོགས། ལས་མི་མཐུན་པའི་བྱེ་བ་ཞེག་ཡིན་པ་དང་། སྒྲ་མི་སྙན་ན་མེད། ཐྲིང་གསུམ་ཁོ་ནར་ཡོད་པ་དང་། ཐོག་མ་གཉིས་སུ་དགེ་སློང་བཞི་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲེད་པ་པོ་སྡུད་བཞིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདིས་དགེ་སློང་བཞི་ཙམ་གྱིས་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་བ་ལེགས་པར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། ཐ་མ་དག་བཅོམ་པ་གསོད་པ་གསུམ་མཚམས་མེད་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ།

ཐན་འདོགས་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཞེང་། །སྐད་དང་མེད་པར་བྱས་པྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཐན་འདོགས་ཀྱི་ཞེང་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཞེང་གཉིས་ཀ་བསམ་པས་སྐད་སྙན་ཤིང་། སྟོན་བས་མེད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཚམས་མེད་ཕྱི་མ་བཞི་བཤད་ཏུ་ཡོད་དེ། མཚན་ནི་གཞན་དུ་སྨྲར་ཀྱང་འགྲུབ། །གང་གི་ཚེ་མཚན་ལས་བྱུང་མ། །སངས་རྒྱས་བརྟེག་པར་མེམས་ལ་མིན། །བསྟུན་འོག་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཐ་མ་གསོད་པའི་མཚམས་མེད་ལ། དེ་གཉིས་མི་ཡིན་པ་ཞེག་དགོས་ཤིང་། མཚན་ཐན་ཚུན་དུ་སྨྲར་པ་ལའང་དེ་ལྟར་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཁྲད་པར་མ་ལ་དང་པོར་དྲི་ཟ་འཁོར་བའི་ཚེ་མཚན་གང་ལས་བྱུང་བ་གཅོ་ཚེ་ཡི། ཕྱིས་ཚེ་མཚན་མངལ་དུ་ཆུག་པའི་བྱད་མེད་བསད་པས་དེར་མི་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་འབྱིན་པའི་མཚམས་མེད་ལ་སངས་རྒྱས་དཀོངས་འདོད་ཀྱི་བརྟེགས་པ་དགོས་པ་དང་། དབྱ་བཅོམ་པ་བསད་པའི་མཚམས་མེད་ཀྱང་། དབྱ་བཅོམ་གྱི་རྐེན་ལ་འཚེ་རེས་ཀྱི་མཚོན་སོགས་བསྟུན་ནས་ཤེ་བ་དགོས་ཀྱི། ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྐེན་ལ་འཚེ་རེས་ཀྱི་མཚོན་བསྟུན་པ། ནད་ཀྱིས་རང་གིས་དབྱ་བཅོམ་ཐོབ་ནས་ཤེ་ན་མཚམས་མེད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཤད་པ་ཐ་མ་འདི་དང་། འདུལ་བའི་མདོར། གནས་སྐབས་གཞན་ཐོབ་པ་ནི་གཞན་ཉིད་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་འགལ་ཡོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྐེན་ལ་འཚེ་རེས་ཀྱི་མཚོན་བསྟུན། དབྱ་བཅོམ་གྱི་རྐེན་ལ་སྐྱེ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་བཏང་ན་གསོད་པ་ཡོ་དགེ་སློང་ལ་ཐམ་པ་

བསྒྲེད་པ་ཡིན་གྱི། མཚམས་མེད་སྒྲུས་པ་མ་ཡིན་པ་འདུལ་མངོན་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་འདི་ས་འབྲས་བུ་གང་འབྱིན་པའང་ཡོད་དེ། མཚམས་མེད་སྨོན་ཏ་བྱས་པ་ལ། །འདོད་ཆགས་བལ་འབྲས་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། མཚམས་མེད་ལྟའི་ནང་ནས་དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་ཉི་མ་ཐོ་ཏ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། དགེ་འདུན་དབྱེ་ཕྱིར་རྒྱུན་སྐྱུ་བ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་རབ་ཆེར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་ལེགས་སྤྱད་ཟླམས་ལས་འབྲས་བུ་གང་ཆེ་བ་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དགེ་བ་ལ། །སྲིད་རྩེའི་སེམས་པ་འབྲས་རབ་ཆེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྗེ་སྐད་བཤད་པའི་མཚམས་མེད་ལྟ་དང་། ཉེ་བ་ལྟ་ཡོད་དེ། མ་དག་བཅོམ་མ་སྐུན་བྱས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་གནས་དང་། །སློབ་བ་གསོད་དང་དགེ་འདུན་གྱི། །འདུ་བའི་སྐོ་ནི་འཛོག་པ་དག མཚམས་མེད་པ་དང་ཆ་འདྲ་སྟེ། །ལྟ་པ་མཆོད་རྟེན་འཇིག་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མ་དག་བཅོམ་མ་ལ་འདོད་ལོག་བསྟེན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་གནས་བསད་པ་དང་། སློབ་པ་འཕགས་པ་བསད་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་ཞལ་དུ་འདུ་བའི་སྐོ་འཛོག་པ་དང་། མཆོད་རྟེན་འཇིག་པ་སྟེ་ལྟ་རིམ་པ་བཞིན། མ་བསད་པ་དང་། ཤ་བསད་པ་དང་། དག་བཅོམ་པ་བསད་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱི་ཁྲག་འབྱིན་པའི་མཚམས་མེད་དང་ཉེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལས་འགའ་ཞིག་གིས་གང་ལ་གེགས་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དེ། བཟོད་དང་ཕྱིར་མི་ལོང་དག་

བཅོམ། །འཕོབ་ལ་ལས་གེགས་ཤེན་ཏུ་བྱེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའི་ལས་ཀྱིས་སྡུག་ལམ་བཟོད་པ་ཕོབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་ལས་ཀྱིས་ཞིར་མི་འོང་དང་། གོང་མ་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བའི་ལས་ཀྱིས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཕོབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་ཞིར། འོ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། གང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན། །གང་ནས་མཚན་གྱི་ལས་བྱེད་པ། །བདེ་འགྲོ་རིགས་མཐོང་སྐྱེ་དབང་ཚང་། །ཐོང་གྱང་ཆེ་རབས་དྲན་མི་ལྡོག ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། གང་ཟན་ཆད་ནས་མཚན་བཟང་སྨིན་པར་གྱུར་པའི་ལས་བྱེད་པ་ནས་བྱང་སེམས་དེ་འཇོག་ཅིང་། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ལྟ་མེའི་ནང་དུ་རིགས་མཐོན་ཐོར་དབང་ཐོ་ཀུན་ཚང་ཐོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཆོ་རབས་དྲན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ལས་ཞིར་མི་ལྡོག་པར་དེས་པའི་ཞིར། དེ་ཡང་། དེ་ནི་འཇམ་གླིང་ཐོ་འགྱུར་ཉིད། །མངོན་སུམ་སངས་རྒྱས་ལ་སེམས་པ། བསམ་པ་ལས་བྱུང་བསྐལ་པ་བརྒྱ། །ལུས་པ་དག་ཏུ་འཚེན་པར་བྱེད། །དེ་རེའང་བསོད་ནམས་བརྒྱ་ལས་སྐྱེས། ཞེས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྡ་མའི་སྣུབ་བྱེད་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆམ་སྨིན་གྱི་ལུས་དེ་རྟེན་གང་ལ་འཚེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འཇ་མ་བུ་གླིང་པའི་རྟེན་ལ་འཚེན། ཡུལ་དང་དམིགས་པ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཚེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྟོན་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཀྱང་དེ་ལྟར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བསམ་ནས་འཚེན། བློའི་ངོ་བོ་གང་གིས་འཚེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བསམ་བྱུང་གི་བློས་འཚེན། དུས་རྟེ་ཙམ་ནས་འཚེན་

པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ལྷས་པའི་ཚེ་འཕེན་ཞིང་། མཚན་སོ་གཉིས་རེ་རེ་ཡང་བསོད་ནམས་བརྒྱ་བརྒྱ་ལས་སྐྱེས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

དོ་ན། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་སྤྱིར་བྱངས་ཆེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པའི་ཐ་མར་སངས་རྒྱས་གང་བྱུང་དང་། དང་པོར་གང་གི་དྲུང་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བཞད་དུ་ཡོད་དེ། རྣམ་གཟེགས། ཞེས་སོགས་ཤང་པ་གསུམ་གྱི་དོན་སྡུད་བཞད་ཟིན་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་གང་དུ་ཐར་ཕྱིན་དྲུག་གང་རྫོགས་ཀྱང་བཞད་དུ་ཡོད་དེ། ཀུན་ལ་ཐམས་ཅད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཤང་པ་དྲུག་གིས་དོན་བཞད་ཚུལ་བརྗོད་ཟིན་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་གསུམ་བཤད་པ།

དོ་ན། བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་མདོ་ལས་གསུངས་ན། དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བཞད་དུ་ཡོད་དེ། གསུམ་པོ་བསོད་ནམས་བྱ་བ་དང་། །དེའི་གཞི་དབེར་ན་ལས་ལམ་བཞེན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི། སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་བཞད་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ངོ་བོ་དང་འབྲས་བུ་འཆད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གང་གིས་སྦྱིན་བྱེད་དེ་སྦྱིན་པ། །མཆོད་དང་ཕན་གདགས་འདོད་པ་ཡིན། །ལུས་དང་ངག་ལས་སྒོང་དང་

བཅས། །དེ་འབྲས་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དབྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བདག་གཞན་དོན་ཕྱིར་གཉིས་དོན་ཕྱིར། །གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་མིན་ཕྱིར་སྟེན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྟེན་པའི་ཁྱད་པར་འཆད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གཞུང་འདིག་མ་རྣམས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱང་སྟེ། མཆོད་པ་དང་ཕན་གདགས་པར་འདོད་པའི་རང་བཞིན་ལུས་ངག་གི་ལས་གང་རུང་གིས་བསྟུས་པའི་དགེ་བ་ཀུན་སྤྱོང་མ་ཚགས་པ་དང་བཅས་པ་ཞེག་དེའི་ངོ་བོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། བདག་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་སྟེན་པ། གཞན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་སྟེན་པ། བདག་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་སྟེན་པ། བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་སྟེན་པ་དང་བཞིར་བསྟན་ཅིང་། མཚན་གཞི་ཡང་རིམ་པ་བཞིན། སོ་སྐྱེས་མཆོད་རྟེན་ལ་ཟུལ་བ་དང་། འཕགས་པ་ཚགས་བཅས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་སྟེན་པ་དང་། འཕགས་པ་ཚགས་བཅས་དང་། སོ་སྐྱེས་སེམས་ཅན་ལ་སྟེན་པ་དང་། འཕགས་པ་ཚགས་བཅས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་ཟུལ་བ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཙ་རྐགས་གསུམ་པ་བྱང་སྟེ། དེ་ཡི་ཁྱད་པར་སྟེན་བདག་དང་། །དངོས་དང་ཞིང་གི་ཁྱད་པར་ལས། །ཞེས་སྟེན་བདག་དང་། དངོས་པོ་དང་། ཞིང་གི་ཁྱད་པར་གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྟེན་བདག་ཁྱད་འཕགས་དང་སོགས་ཀྱིས། །གུས་ལ་སོགས་པས་སྟེན་པར་བྱེད། །དེ་ཕྱིར་བཀུར་བསྟི་རྒྱ་ཆེན་དང་། །དུས་དང་བར་ཚད་མེད་པར་རྟེན། ཅེས་གསུངས་པ་དང་། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཁ་དོག་ལ་སོགས་ཕུན་ཚོགས་དངོས། །དེ་

ལས་གཟུགས་བཟང་གྲགས་ལྷན་དང་། དགའ་དང་ཕེན་ཏུ་གཞོན་ཤ་དང་། དུས་སུ་རེག་ན་བདེ་ལུས་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གསུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། འགྲོ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཐན་འདོགས་དང་། ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་ཞིང་ཁྱད་འཕགས། །མཆོག་གི་གྲོལ་བས་གྲོལ་བ་འམ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས་བརྒྱད་པ། །འཕགས་པ་མིན་ཡང་ཐ་མ་དང་། །ནད་པ་དང་ནི་ཚོས་སྨྲ་དང་། །སྐྱེ་མཐའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ། །ཡོན་ནི་གཞལ་དུ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་གོ་སླ། གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། དུག་འགྲོ་དང་། ནད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཐན་འདོགས་པ་ཐ་མ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་སོགས་ཞིང་དུ་བསྟན་ཅིང་། ཁྱད་པར་གྲོལ་བ་དབྱ་བཅོམ་པས་དབྱ་བཅོམ་པ་ལ་བྱིན་ན་ཟངས་ཟིང་གི་སྦྱིན་པའི་མཆོག་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པ་དང་། སྦྱིན་ན་མདོ་ལས་སྦྱིན་པ་བརྒྱད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཆེ་ཆུང་བཤད་པ་དང་། ལས་བསགས་མ་བསགས་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྟབས་སྟེ། མཐུག་དང་ཞིང་དང་གཞི་དང་ནི། །སྦྱིན་དང་སེམས་པ་བསམ་པ་སྟེ། །དེ་དག་ཆུང་དང་ཆེ་བ་ལས། ལས་ཀྱང་ཆུང་དང་ཆེ་བ་ཉིད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། མཐུག་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་བྱུག་ཆེ་ཆུང་ལས། ལས་ཀྱང་ཆེ་ཆུང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྟབས་སྟེ། བསམ་བཞིན་པ་དང་རྟོགས་པ་དང་། །མི་འགྲོ་གཉིས་པོ་མེད་པ་དང་། །འཕོར་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས། །བསགས་པའི་ལས་

ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བསམ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་དང་། རྫོགས་པར་བྱས་པ་དང་། འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། གཉེན་པོ་མེད་པ་དང་། འཕོར་ཏེ་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་པ་སོགས་དང་། རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པར་དེས་པ་ནི་བསགས་པའི་ལས་སུ་འདོག་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་དེ། སོ་སྐྱེས་མཆོད་ཉེན་ལ་ཐུལ་བ་དེ་བདག་གི་དོན་དུ་སྨིན་པ་ཡིན་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། ཞེང་དེས་ལོངས་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། མཆོད་ཉེན་ལ་བཏང་རྒྱས་བྱུང་བའི། །བསོད་ནམས་ལེན་མེད་བྱམས་སོགས་བཞིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་མེད་ཀྱང་བཏང་བའི་བསོད་ནམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་སྒོམ་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན། ཞེང་བཟང་པོ་ལ་བྱིན་པས་འབྲས་བུ་ཡིད་འོང་འབྱིན་ན། ཞེང་ངན་པ་ལ་བྱིན་པས་ཡིད་མི་འོང་འབྱིན་ནམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འཕྱལ་ཕྱིར། །ངན་པའི་ཞེང་ལས་འབྲས་ཡིད་འོང་། །ཞེས་གསུངས་པས་བྱང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་དགེའི་གཟུགས། །དེ་སྲིད་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་གཉིས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་བཅས་པ་ཡང་། །རྣམ་དག་ཡོན་ཏན་བཞི་སྦྱན་ནོ། །འཆལ་ཁྲིམས་དེའི་རྒྱས་འཐབ་མ་བྱུང་། །དེ་གཉེན་པོ་དང་ཞེ་ལ་བརྟེན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལུས་ངག་གི་འཆལ་ཚུལ་མི་དགེ་བའི་གཟུགས་སྲིད་བའི་སྲིད་བདུན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་སྲིད་མཛུག་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པ་དང་། དངོས་གཞི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པས་བསྡུས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོད་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་

ཚང་སྟོང་བ་སོགས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཅས་པ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ནི་ཡོན་ཏན་བཞེ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཚལ་ཁྲིམས་དང་། དེའི་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པས་གཀོད་པ་མ་བྱུང་བ་གཉིས་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་རྟེན་པ་དང་། ཞེ་བ་སྐྱང་འདས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མཉམ་པར་གཞག་པའི་དགེ་བ་ནི། །བསྒོམ་པའོ་སེམས་ལ་བསྒོ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་གོ་སྟལ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཅན་དུ་བཤད་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བསྒོམ་པས་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མཐོ་རིས་དོན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། །འབྲལ་བའི་དོན་དུ་བསྒོམ་གཅོའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞར་བྱུང་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་བཞི་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། བསྐལ་པར་མཐོ་རིས་དགའ་གནས་ཕྱིར། །བཞི་ཡི་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ས་ཕྱོགས་གཅོད་མར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གདུང་གི་མཆོད་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། ཕྱོགས་བཞིའི་དགེ་འདུན་ལ་ཀུན་དགའ་ར་བ་འབུལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཐ་དད་དུ་བྱེ་བ་འདུམ་པ་དང་། བྱམས་པ་ཚད་མེད་བསྒོམ་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེ་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཟངས་ཟིང་གི་སྟེན་པར་མ་ཟད། ཚོས་ཀྱི་སྟེན་པའང་ཡོད་དེ། ཚོས་སྟེན་ཉོན་མོངས་ཅན་མེན་པས། །མདོ་སོགས་ཡང་དག་རྗེ་བཞིན་སྟོན། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་སོགས་

གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་དེ་ཚོས་སྦྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཉོན་མོངས་དང་འཇེས་པ་འམ། འོག་པར་འཆད་ན། ཤན་ཡོན་མེད་པར་མ་ཟད་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་རང་འགྲེལ་ལས། གང་དག་ཚོས་འོག་པར་འཆད་པར་བྱེད་པའམ། སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་རྣམ་དང་། བཀུར་བསྟི་དང་། བསྟི་དང་། ཐགས་པ་འདོད་པས་འཆད་པ་དེ་དག་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། བསོད་ནམས་སྐྱ་ངན་འདས་པ་དང་། །དེས་འབྱེད་ཚ་མཐུན་དགེ་རྣམ་གསུམ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བསོད་ནམས་ཚ་མཐུན། ཐར་པ་ཚ་མཐུན། དེས་འབྱེད་ཚ་མཐུན་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་ཅིང་། ཐར་པ་ཚ་མཐུན་སྐྱེས་པའི་ཚད་དང་རྒྱས་ཀྱང་། འཕོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། སྐྱང་འདས་ཀྱི་གཏམ་ཐོས་ན་བ་སྐྱ་ལྟང་བ་སོགས་ལ་བརྩོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། གང་ལ་འཕོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། སྐྱ་དན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྩོད་པའི་གཏམ་ཐོས་ན། སྐྱ་ཟིང་ཞེས་བྱེད་པ་དང་། མཆི་མ་འཐྲུངས་ཞེས་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི། ཐར་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དབྱར་སྐྱ་གླ་སྐྱེས་པ་ལས། གཡུལ་གྱི་གསེབ་ན་ས་བོན་ཡོད་པར་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གྲངས་འཆད་པ་ནི། རིགས་པས་རང་ཉུ་བཅུག་པའི་ལས། །ཞེས་སོགས་ཤེ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་དང་། ཚོས་མངོན་པ་ལས་བཤད་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གཞན་འཆད་པ་

ལ། ཐར་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ཡན་ཆད་འབྱུང་ངོ་།།

སྨྲས་པ།

སྟོན་བསགས་ལས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེད་ཕྱག་བྱེན་པས།།
རབ་འབྱམས་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གསལ་བྱེད་པའི།།
བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ཁོ་བོས་བཤད།།
རྣམ་དཀར་ལས་འཕྲོ་ཡོད་ན་གྱུས་པས་ཉེན།།

ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། གནས་བཞི་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

གནས་པ་ལྟ་བ་ཐུབ་རྒྱས་བསྟན་པ།

ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཤེས་བྱ་
རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་གནས་ལྟ་བ་བཞུགས་སོ།།

ཐུབ་རྒྱས་དངོས་བཤད་པ་ལ།

ཐུབ་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

㉈㉈། །དེ་ལྟར་གནས་བཞེ་པར་བསྟན་པའི་ལས་དེ་དག་ཀྱང་ཐུབ་རྒྱས་དང་བཅས་པས་སྤྲིད་པ་འབྱུང་ཀྱི། ཐུབ་རྒྱས་མེད་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གནས་ལྟ་བ་གསུངས། ཐུབ་རྒྱས་ཀྱང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དངོས་དང་། སྤྲོང་ཚུལ་དང་། སྐབས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་བཤད་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཐུབ་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ། རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་དང་མེམས་ཐུབ་རྒྱས་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་དང་། སྐྱེས་ཚུལ་དང་། རྣམ་གྲངས་དང་། གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། སྤྲིན་པ་ལྟ་བཤད་པ་སྟེ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྤྲིད་པའི་ཙ་བ་ཐུབ་རྒྱས། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མེམས་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་ཞེ་བར་བྱེད་པའི་མེམས་བྱུང་ཞེག་དེའི་མཚན་ཉིད་དམ་ངོ་བོར་བྱ་ཞེང་། བྱེད་ལས་སྤྲིད་པའི་ཙ་བ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད། ཉོན་མོངས་པས་འདྲུག་པ་ན་བྱེད་ལས་བཙུ་ཡོད་དེ། ཙ་བ་བརྟན་བྱེད་རྒྱུད་གནས་བྱེད། །ལུས་ནི་སྐྱེ་བའི་

ཞིང་དུ་བསྐྱེད། །རྒྱུ་མཐུན་སྐྱེད་བྱེད་ལས་སྲིད་སྐྱེད། །རང་བཞིགས་ཚུལ་མིན་ཡིད་འཛིན་བྱེད། །དགེགས་པ་རྣམ་བྱེད་ཤེས་རྒྱུན་ཁྲིད། །དགེ་བ་ལས་གཡོ་ཁམས་མི་འདའ། །ཞེས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་དང་པོ་རྟ་བ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་ཐོག་པ་བརྟན་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་རྣམས་ཅང་ཟད་གོ་སྟའོ།།

དབྱེ་གཅོད།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། རྟ་བའི་དབྱེ་བ། ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དྲུག འདོད་ཆགས་དེ་བཞིན་ཁོང་ཁྲོ་དང་། །ང་རྒྱལ་མ་རིག་ལྟ་བ་དང་། །ཐེ་ཚོམ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྲོ། ང་རྒྱལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ལྟ་བ། ཐེ་ཚོམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བདུན་དུ་དབྱེ་བ། བཅུད་དབྱེ་བ། དགུ་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་དྲུག་ཀྱང་། འདོད་ཆགས་དབྱེ་བས་བདུན་དུ་བཤད། །ཁམས་གཉིས་ལས་སྐྱེས་སྲིད་འདོད་ཆགས། །ཁ་ནི་ནང་དུ་བལྟས་ཕྱིར་དང་། །ཐར་པའི་འདུ་ཤེས་བརྟེགས་ཕྱིར་བཤད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། འདོད་ཆགས་ལ། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་གཉིས་སུ་བྱེ་བས་བདུན་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་གཉིས། ནང་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྙེད་པར་ལྟ་བས་སྲིད་པའི་འདོད་

ཚགས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་དང་། དགོས་པ་ཡང་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ནི། ཐར་པ་ཐོབ་པོ་སྣམ་པའི་འདུ་ཤེས་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བཅུར་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། ལྟ་བ་ལྟ་སྟེ་འཇིག་ཚོགས་དང་། །ལོག་དང་མཐར་འཛིན་ལྟ་བ་དང་། །ལྟ་བ་དང་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། །བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་དང་བཅུ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་ལ་འཇིག་ལྟ། ལོག་ལྟ། མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ཏེ་ལྔར་ཕྱེ་བ་ལྟ་མིན་ལྡའི་སྐྱེད་དུ་བསྟན་པས་བཅུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དགུ་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ཐུ་རྒྱས་སུམ་ཅུ་རྩ་བཅུ་གཅིག གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཅིག གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱང་སྟེ། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། དེའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སྒོམ་སྤང་བཞི་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱང་སྟེ། དེ་དག་བཅུ་དང་བདུན་བདུན་བརྒྱད། ལྟ་བ་གསུམ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ། །འདོད་ན་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ། །མཐོང་བས་རིམ་བཞིན་སྤོང་བར་བྱེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་མིན་གྱི་ཐུ་རྒྱས་བཅུ། ཀུན་འགོག་གཉིས་ལ་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་དང་ལྡ་བ་མ་གཏོགས་པའི་བདུན་བདུན་ཏེ་བཅུ་བཞི། ལམ་བདེན་ལ་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་བརྒྱད་དེ་སོ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱང་སྟེ། བཞི་ནི་སྤོམ་པས་སྤང་བྱ་

ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་འདོད་ཚགས། ཁོང་ཁྲོ་ང་རྒྱལ། མ་རིག་པ་སྟེ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཙ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་དེ་དག་ཉིད། །གཟུགས་ཁམས། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ཁོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་དགུ ཀུན་འགོག་གཉིས་ལ་བྱག་བྱག་སྟེ་བཅུ་གཉིས། ལམ་མཐོང་སྤང་བདུན། ཁོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་པའི་སྐོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་གསུམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཙ་རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་མེད་དེ་དང་འབྲེ། ཞེས་བཤད་པས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དགུ་བཅུ་བརྒྱད་དུ་འདོད། །ཅེས་སྨྲེའི་གྲངས་ཀྱང་སྔར་བཞིན་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཐ་རྒྱས་མཐའ་དག་མཐོང་སྤང་དང་། སྐོམ་སྤང་གཉིས་སུ་འདུས་པའང་ཡིན་ཏེ། སྤོང་ཚེ་ལས་སྐྱེས་བཟོད་པ་ཡི། །གཞོམ་བྱ་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ཉིད། །ལྷག་སྐྱེས་མཐོང་དང་སྐོམ་གཉིས་ཀྱིས། །བཟོད་པས་གཞོམ་མིན་སྐོམ་ཁོ་ནས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྤོང་ཚེའི་སས་བསྡུས་ཤེང་། མཐོང་ལམ་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་ཡིན་ན། མཐོང་སྤང་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཁྱབ། ལྷག་མ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་རྣམས་མཐོང་སྤང་དང་སྐོམ་སྤང་། ཅི་རིག་པར་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་རྣམས་མཐོང་ལམ་གྱིས་སྤོང་། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐོམ་ལམ་གྱིས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐོང་ལམ་བཟོད་པས་གཞོན་བྱ་མ་ཡིན་པ་རྣམས། སྐོམ་ལམ་ཁོ་ནས་སྤོང་དགོས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། ལྟ་བ་ལྟ་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། བདག་དང་བདག་གི་རྟག་ཆད་དང་། །མེད་དང་དམན་ལ་མཆོག་ལྟ་དང་། །རྒྱུ་མིན་ལམ་མིན་དེར་ལྟ་བ། །དེ་དག་ལྟ་བ་ལྟ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཤེས་རབ་ཉིན་མོངས་ཅན་ཡིན་པ་གཞིར་བཅས་ལ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་རང་དབང་བའི་བདག་གམ་བདག་གི་བར་སྒྲོ་འདོགས་པ། འཇིག་ལྟའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལ་དམིགས་ནས་རྟག་པཁམ་ཆད་པར་སྒྲོ་དོགས་པ་མཐར་ལྟའི་མཚན་ཉིད་དང་། ལས་འབྲས་སོགས་མེད་པར་ལྟ་བ། ལོག་ལྟའི་མཚན་ཉིད་དང་། ལྟ་ངན་ལ་དམིགས་ནས་དག་ཏོལ་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ངན་པ་ལ་དམིགས་ནས་དག་ཏོལ་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། དབང་ཕྱུག་སོགས་འཇིག་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱུར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་མཐོང་སྤང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དབང་ཕྱུག་སོགས་རྒྱུར་མངོན་ཞེས་པ། །རྟག་བདག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིས། །རབ་ཏུ་འདྲུག་པས་དེ་ཕྱིར་ཏེ། །སྡུག་བསྔལ་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ཉིད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ཉིད་རྟག་པ་དང་བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་འདྲུག་པ་ཙམ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ངོ་སྐལ་བྱ་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གང་ཡིན། རྟག་བདག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཉིས་སུ་ངེས་སམ་

ཞེ་ན། མ་དེས་ཏེ། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་ཕྱིན་ཅིག་ལོག་པ་དང་། མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་བདེ་བར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། གང་ཟག་གིས་བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྟ་བ་གང་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ལྟ་བ་གསུམ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག བཞི་ཚན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཕྱིར་དང་། །དེས་རྟོག་ཕྱིར་དང་སྤྲོ་འདོགས་ཕྱིར། །སེམས་དང་འདུ་ཤེས་དེའི་དབང་གིས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལྟ་བ་གསུམ་ཁོ་ན་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐར་འཛིན་གྱི་རྟག་ལྟ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་པོ་བཞག ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་ལ་གཉེས་པ་དང་གསུམ་པ་བཞག འཛིག་ལྟ་ལ་བཞི་པ་བཞག་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྟ་བ་གཞན་རྣམས་ལ་དེ་བཞི་མི་འཛིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་འཛིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་མ་ཚང་བའི་ཆ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། དེས་པར་རྟོག་པ་དང་། སྤྲོ་འདོགས་པ་དང་གསུམ་ཡིན་ཞིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ནི། ཡུལ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན། ལོག་ལྟ་དང་མཐར་འཛིན་གྱི་ཚད་ལྟ་ལ་སྤྲོ་འདོགས་པ་མེད། ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་ལ་དེས་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐ་རྒྱས་དེ་རྣམས་ལས། ལྟ་བ་ཁོ་ན་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མེད་དམ་ཞེ་ན། མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ང་རྒྱལ་བདུན་རྣམས་དགྲ་གསུམ་མོ། །མཐོང་དང་སྤོམ་པས་ཟད་བྱ་བ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ང་རྒྱལ་ལ་ང་རྒྱལ་ཙམ་དང་། ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ། ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ། བདོ་སྨོམ་པའི་ང་རྒྱལ། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ། ཆུང་

ཟད་སྟན་པའི་ང་རྒྱལ། ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་ཉེ་བདུན་ཡོད་ཅེང་། ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་ལས། ང་རྒྱལ་དགྲར་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལ་ལྷོས་ཏེ་བདག་ལ་སྨྲབ་པ་གསུམ། བདག་ལ་ལྷོས་ཏེ་གཞན་ལ་སྨྲབ་པ་གསུམ། བདག་ལ་ལྷོས་ཏེ་གཞན་ལ་འགོག་པ་གསུམ་རྣམས་སུ་ཡོད་ཅེང་། མཚན་གཞི་ཡང་། གཞན་ལས་བདག་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ་སྟམ་པ་དང་། གཞན་དང་བདག་མཉམ་མོ་སྟམ་པ་དང་། གཞན་ལས་བདག་དམན་ཏོ་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་གསུམ་ནི་དང་པོ་དང་། བདག་ལས་གཞན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ་སྟམ་པ་དང་། བདག་དང་གཞན་མཉམ་མོ་སྟམ་པ་དང་། བདག་ལས་གཞན་དམའ་བ་ཡོད་དོ་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་གསུམ་གཉིས་པ་དང་། བདག་པས་མཆོག་མེད་དོ། །བདག་དང་མཉམ་པ་མེད་དོ། །བདག་པས་དམན་པ་མེད་སྟམ་པ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྟུན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ང་རྒྱལ་བདུན་གྱི་ནང་གསེས་ཀྱི། ང་རྒྱལ་ཙམ་དང་། ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ། ཆུང་ཟད་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་གསུམ་དུ་འདུས་ཤིང་། སྐང་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར།

རྣམ་པའི་རྒྱ་བཀའ། ཀུན་འགྲོ་ཡིན་མིན།

གསུམ་པ་རྣམ་པའི་རྒྱ་བཀའ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཀུན་འགྲོ་ཡིན་མིན་དང་། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གང་ལ་དམིགས་དང་། ངོ་བོ་ཚོས་གསུམ་གང་ཡིན་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་ཐ་རྒྱས་དུས་གསུམ་ལ་ལྡན་པའི་ཚུལ་དང་། ཚོས་བཅུ་བྱུག་སེམས་བཅུ་

བྱེད་གང་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྤྲུལ་བསྟལ་ཆུ་མཐོང་སྐང་བྱ་བ། །ལྟ་དང་དེ་བཞིན་ཐེ་ཚོམ་དང་། །གང་དེ་ལྟན་ཅིག་མ་འདྲེས་པའི། །མ་རིག་གང་ཡིན་ཀུན་ཏུ་འགྲོ །དེ་དག་ལས་དགྲ་གོང་དུ་དམིགས། །ལྟ་བ་གཉིས་པོ་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྤྲུལ་བསྟལ་དང་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྐང་གི་ལྟ་བ་བདུན་དང་། ཐེ་ཚོམ་གཉིས་དང་། མ་རིག་པ་གཉིས་ཏེ་བཅུ་གཅིག་ནི་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན། དེ་དག་ལས། འཇིག་ལྟ་དང་། མཐར་ལྟ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་དགུ་ནི་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཐུ་རྒྱས་ཁོ་ན་ཀུན་འགྲོ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་དང་ནི་ལྟན་ཅིག་གང་། །འབྱུང་དེའང་ཀུན་འགྲོ་ཐོབ་མ་གཏོགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཐུ་རྒྱས་དེ་དག་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་དག་ཀུན་འགྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐོབ་པ་ནི་དེར་མ་གཏོགས་ཏེ། དེ་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཚོས་དང་རྒྱུ་མཐུན་དང་རྣམ་སྨིན་འབྲས་མི་གཅིག་པས་འབྲས་བུ་ལོགས་སུ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། འགོག་དང་ལམ་མཐོང་སྤང་བྱ་བ། །ལོག་ལྟ་ཐེ་ཚོམ་དེ་དག་དང་། །ལྟན་དང་འབའ་ཞིག་མ་རིག་དང་། །བྱེད་ནི་ཟག་མེད་སྤྲོད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འགོག་པ་དང་ལམ་མཐོང་སྤངས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལོག་ལྟ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་མ་རིག་པ་དང་།

འབའ་ཞིག་སྟེ་ཙ་ཏེན་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་མ་དེག་པ་དང་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་བྲུག་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤྲོད་ཡུལ་དང་། གཞན་རྣམས་ཟག་བཅས་ཀྱིའང་སྤྲོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དོ་བོ་ཚོས་གསུམ་གང་ཡིན།

གསུམ་པ་དོ་བོ་ཚོས་གསུམ་གང་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། གོང་མ་ཐམས་ཅད་ལུང་མ་བསྟན། །འདོད་ན་འཇིག་ཚོགས་ལྟ་བ་དང་། །མཐར་འཛིན་ལྟན་ཅིག་མ་དེག་པ། །ལྟག་མ་རྣམས་འདིར་མི་དགེ་བའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ཙ་ཏེན་མོང་ཐམས་ཅད་ལུང་མ་བསྟན་དང་། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་འཇིག་ལྟ་མཐར་ལྟ། དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་དེག་པ་མཐའ་དག་ཀྱང་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ཞིང་། དེའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ཙ་ཏེན་མོངས་ལྟག་མ་རྣམས་མི་དགེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་རྒྱས་རྣམས་ལས་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རྟ་བ་གང་ཡིན་པའང་ཡོད་དེ། འདོད་ན་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་དང་། །རྨོངས་རྣམས་མི་དགེའི་རྟ་བ་ཡིན། །ལུང་མ་བསྟན་པའི་རྟ་བ་གསུམ། །དེ་ནི་སྲིད་དང་མ་དེག་ཆོག །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་དུག་གསུམ་གང་ཡིན་ཀྱིས་མི་དགེ་བའི་རྟ་བ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྲེད་པ་དང་མ་དེག་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཙ་ཏེན་མོངས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རྟ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་ལས་གཞན་གསུམ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རྟ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་

གཉིས་མཐོང་འཇུག་ཐྱིང་དེ་ལས། །གཞན་མིན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཁོང་ཁྲོ་མི་དགེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ནི་ཡུལ་ལ་དེ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པ་སོགས་ཆ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་དང་། ང་རྒྱལ་ནི་མཐོན་པོར་འཇུག་པའི་ཐྱིར། ཉེ་འོག་པ་རྣམས་ནི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རྙ་བ་བཞིར་ཡང་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། བཞི་ཞེས་ཉི་འོག་པ། དེ་དག་སྤེད་ལྟ་ང་རྒྱལ་རྣོངས། །བསམ་གཏན་པ་གསུམ་མ་རིག་ལས། །ཞེས་པ་ལས་ཐོན་པའི་ཐྱིར། འོ་ན། དྲི་བ་ལུང་མ་བསྟན་གང་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མགོ་གཅིག་དང་ནི་རྣམ་ཐེ་དང་། །དྲི་དང་བཞག་པར་ལུང་བསྟན་པ། །འཆི་དང་སྐྱེ་དང་ཁྱད་པར་འཕགས། །བདག་གཞན་ལ་སོགས་ལྟ་བུ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མགོ་གཅིག་ཏུ་ལན་གདབ་པར་བྱ་བ་དང་། རྣམ་པར་ཐེ་སྟེ་ལན་གདབ་པར་བྱ་བ་དང་། དྲིས་ནས་ལན་གདབ་པར་བྱ་བ་དང་། བཞག་པར་ལུང་བསྟན་པར་བྱ་བ་དང་བཞིར་ཡོད་ཅིང་། མཚན་གཞི་ཡང་རིམ་པ་བཞིན། སེམས་ཅན་འཆིའམ་ཞེས་པ་ན་འཆི་ཞེས་མགོ་གཅིག་ཏུ་ལན་གདབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྐྱེ་འམ་ཞེས་དྲིས་པ་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སྐྱེ་ཡིན། ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པ་རྣམས་མི་སྐྱེ་ཞེས་རྣམ་པར་ཐེ་སྟེ་ལན་གདབ་པ་དང་། མི་འདི་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་འམ་དམན་པ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ན། ལྟ་རྣམས་ལ་ལྷོས་ཏེ་དྲི་ན་དམན་ནོ་ཞེས་སམ། ངན་སོང་བ་རྣམས་ལ་ལྷོས་ཏེ་དྲི་ན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ་ཞེས་ལན་གདབ་པ་དང་། ཐུང་བོ་རྣམས་ལས་སེམས་ཅན་རྣལ་གཞན་ཡིན་ནམ་མིན་ཞེས་དྲི་བ་ན་བཞག་པར་ལུང་བསྟན་པར་བྱ་བ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཐྱིར།

སྐབས་འདིར་རང་འགྲེལ་གྱི་གསུང་ལ་དཔག་ན་དེ་ན་བཞེ་པ་ལྷང་ངུ་མ་བསྟན་པ་དང་། ལན་དང་པོ་གསུམ་ལྷང་ངུ་བསྟན་པ་དང་། བཞེ་པའི་ལན་བཞག་པས་ཀྱང་དེ་ན་དེ་ལྷང་མ་བསྟན་ལྷང་བསྟན་པར་བྱ་དགོས་པ་འདུ་སྟེ་དབྱད་པར་བྱའོ།།

དུས་གསུམ་གྱི་ཐ་རྒྱས་དུས་གསུམ་ལ་ལྟན་པའི་ཚུལ།

བཞེ་པ་དུས་གསུམ་གྱི་ཐ་རྒྱས་དུས་གསུམ་ལས་ལྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ལྟན་ཚུལ་དང་། སྤྲིའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྟན་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དུས་གཉིས་ཀྱི་ལྟན་ཚུལ་དང་། མ་འོངས་པའི་ལྟན་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། འདས་དང་ཉེ་བ་གནས་འདོད་ཚགས་དང་། ཁོང་ཁྲོ་ང་རྒྱལ་དག་གིས་ནི། །གང་ལ་དེ་སྐྱེས་མ་སྤངས་པའི། །དངོས་པོ་དེ་དང་ལྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འདོད་ཚགས་ཁོང་ཁྲོ་ང་རྒྱལ་གསུམ་ཡུལ་སྤྲུག་མི་སྤྲུག་མཐོ་བ་གསུམ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དམིགས་ནས་སྐྱེ་ཡི། ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་བས་མ་ཁྱབ་ཅིང་། ཁྱད་པར་འདས་པ་དང་། ད་ལྟར་བའི་ཚགས་སོགས་གསུམ་གྱི་ཡུལ་གང་ལ་རང་ཉིད་སྐྱེས་ནས་མ་སྤང་གྱི་བར་དུ་ཡུལ་དེ་དང་རང་རྒྱུད་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ལ་ལྟན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་འོངས་པའི་ལྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཡིད་ཀྱི་དེ་དག་མ་འོངས་པས། །ཀུན་དང་གཞན་གྱིས་རང་དུས་པ། །མི་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཡིད་ཀྱི་འདོད་ཚགས་ཁོང་ཁྲོ་ང་རྒྱལ་

དག་གིས། མ་འོངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་དུས་གསུམ་པོ་ཀུན་དང་ལྡན་པར་བྱེད། གཞན་དབང་ཤེས་རྣམས་ད་ལྟར་བ་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཅིང་། དམིགས་ཀྱི་བསལ་ནི། དབང་ཤེས་མི་སྣུ་བའི་ཚོས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་དུས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ལྟན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྨྲའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལྷག་མ་ཀུན་གྱིས་ཀུན་དང་ལྡན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་ཐེ་ཚོམ་མ་རིག་པ་རྣམས་ནི་དུས་གསུམ་པོ་ཀུན་གྱི་ཡུལ་སྣང་བྱ་དུས་གསུམ་པོ་ཀུན་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དུས་གསུམ་ལས་ད་ལྟར་བ་ལ་དོགས་པ་ཆུང་བས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་རྫས་སུ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་རྟག་རྫས་སུ་འགྱུར་ལ། མེད་ན་ལྟན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྐྱོན་དང་པོ་མེད་དེ། དེ་གཉིས་རྫས་སུ་ཡོད་ཀྱང་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་རྫས་སུ་ཡོད་པར་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གྲུབ་སྟེ། དུས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་ཡོད་གསུངས་ཕྱིར། །གཉིས་ཕྱིར་ཡུལ་ཡོད་ཕྱིར་འབྲས་ཕྱིར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་གལ་ཏེ་འདས་པའི་གཟུགས་ཤེ་གྲ་རྫས་སུ་ཡོད་པཨམ་ན། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་འདས་པའི་གཟུགས་ལ་མི་ལྟ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་ཞེག་ན། གང་གིས་ཕྱིར་འདས་པའི་གཟུགས་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་འདས་པའི་གཟུགས་ལ་མི་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། མ་འོངས་པ་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་འདས་མ་འོངས་རྫས་

སྣ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་མངོད་ནས་གསུངས་ཤེད་། རིགས་པའི་དབང་དུ་མངོད་ན་འདས་མ་འོངས་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་དཔྱ་ག་ལ་ཡུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། ལུགས་འདི་ལ་དུས་གསུམ་པོ་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོད་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད། །ཡོད་པར་སྐྱེ་བ་འདོད། ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་གསུམ་རྫས་ཡོད་དུ་སྐྱེ་བས། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐྱེ་བ་ལའང་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་དག རྣམ་བཞི་དངོས་དང་མཚན་ཉིད་དང་། །གནས་སྐབས་གཞན་གཞན་འགྱུར་ཞེས་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དངོས་པོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་སྐྱེ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་སྐྱེ་བ་དང་། གནས་སྐབས་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་སྐྱེ་བ་དང་། གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་འདོད་པ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི་བཙུན་པ་ཆོས་སྐྱོབ་ཡིན་ཏེ། དེས་གསེར་གྱི་སྡོང་བཅོམ་ནས་རྒྱན་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བ་ན་དབྱིབས་འགྱུར་ཡང་ཁ་དོག་མི་འགྱུར་བ་དཔེར་བཀོད་ནས། སྡུ་ཀུ་ལྟ་བུ་མ་འོངས་པ་ནས་ད་ལྟར་བ་དང་། ད་ལྟར་བ་ནས། འདས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ། རྫས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་ཡང་། དངོས་པོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་བཙུན་པ་དབྱངས་སྐྱོགས་ཡིན་ཏེ། དེས་སྐྱེས་པ་ཞེག་བུད་མེད་ཀུན་ལ་ཆགས་ཀྱང་། བུད་མེད་གཅིག་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་པ་ན། དེ་ལ་ཆགས་ཞེས་བརྗོད་པ་དཔེར་བཀོད་ནས། སྡུ་ཀུ་སྟར་བཞིན་འཇུག་པའི་ཚེ། དེ་དུས་གསུམ་ཚར་དང་ལྡན་ཡང་མཚན་ཉིད་གང་ཟས་ཆེ་བའི་སྐོ་ནས་འཇོག་པས་

མཚན་ཉིད་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི་བཅུན་པ་དབྱེག་བཤེས་ཡིན་ཏེ། དེས་རྩེས་ཀྱི་རིལ་བུ་གཅིག་ཉིད་གཅིག་དང་བརྒྱ་དང་སྟོང་གི་ཤེ་མིག་ཏུ་བཞག་པ་ན། དེ་དང་དེར་འཛོག་པ་དེའང་བཀོད་ནས། ལྷུ་གུ་སྡང་བཞིན་འཛུག་པའི་ཚེ། བྱ་བ་མ་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་མ་འོངས་པ་དང་། བྱ་བ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་དང་ལྡན་བ་དང་། བྱ་བ་ཞིག་པ་ལ་འདས་པར་འཛོག་པས་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི་བཅུན་པ་སངས་རྒྱས་ལྟ་ཡིན་ཏེ། དེས་བྱད་མེད་གཅིག་ལ་མ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད། བུ་མོ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པ་དེའང་བཀོད་ནས། སྤྲ་ཕྱི་བར་གསུམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འདས་མ་འོངས་དུ་ལྟན་བ་ཞེས་བརྗོད་པས་གཞན་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ལུགས་བཞི་ལས། དང་པོ་གཉིས་དང་། བཞི་པ་མི་འཐད་དེ། དེམ་པ་བཞིན་གྲངས་ཅན་གྱི་ཐོག་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། དུས་གསུམ་འཆོལ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དུས་རེ་རེ་ཡང་དུས་གསུམ་ཚར་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་ལེགས་པའི་ཐོག་ཡིན་ཏེ། གསུམ་པ་བཟང་སྟེ་བྱ་བ་ཡིས། །དུས་རྣམས་རྣམ་བཞག ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་ན་མ་འོངས་པ་དང་། བྱེད་པའི་ཚེ་ན་དཔྱད་བ་དང་། བྱ་བ་འགགས་པ་ན་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་དུས་རྣམས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་སྐྱོན་གཏན་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མཚུངས་ཀྱི་མིག་དབང་། དཔྱད་བ་ཡིན་ཀྱང་བྱ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ་པ་གང་ཡིན་ཀྱི་དུས་གསུམ་ག་རྟོས་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་ནམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་བ་ལྟས།

གཞི་ཀུན་པ་དང་འདི་བསྡུངས་སྟེ། །ས་བསྡུངས་སྟེ་དང་ཚོས་བསྡུངས་སྟེ། །མང་ཐོས་ཏོས་དམར་སྨོབ་མ་ནི། །རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་སྣ་བའི་སྟེ། །ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྣ་བ་ཡིན། །ཞེས་བདུན་གསུངས་པའི་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་སྣ་བའི་སྟེ་པས། དེ་ལྟར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ད་ལྟ་བ་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱེད་མ་ཟིན་པའི་འདས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ཟིན་པའི་འདས་པ་རྣམས་སུ་མེད་ཅེས་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་སྣ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། རྗེ་སྐད་བཞིད་པའི་སྒང་བྱ་ཐུབ་དེ་དག་སྒངས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། བཞིད་དུ་ཡོད་དེ། སྤྱག་བསྟལ་མཐོང་སྒང་བྱ་སྒངས་ཀྱང་། །ཀུན་འཛོ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ལྡན། །དང་པོའི་རྣམ་པ་སྒངས་ཀྱང་དེའི། །ཡུལ་ཅན་དྲི་མ་ལྷག་རྣམས་ཀྱིས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྒང་བྱ་དེ་དག་སྒངས་ན་བྲལ་བས་མ་ཁྱབ། དེ་དང་བྲལ་ན། སྒངས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱག་བསྟལཞེས་པ་སྐྱེས་ལ་ཀུན་འབྱུང་ཞེས་པ་མ་སྐྱེས་པའི་ཚེ། སྤྱག་བསྟལ་མཐོང་སྒང་སྒངས་ཀྱང་ཀུན་འཛོ་ལྷག་མ་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྒང་རྣམས་དང་ལྡན། སྐོམ་སྒང་དགུ་ལས་དང་པོའི་རྣམ་པ་སྒངས་ཀྱང་། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་དྲི་མ་སྐོམ་སྒང་ཉོན་མོངས་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་ནས་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

ཚོས་བཅུ་དྲུག་སེམས་བཅུ་དྲུག་གང་གི་ཡུལ་ཡིན་པ།

ལྟ་པ་ཚོས་བཅུ་དྲུག་སེམས་བཅུ་དྲུག་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་ནི། འོ་ན། དངོས་པོ་གང་ལས་ཐུབ་དུ་ཞེག་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རེ་རེ་བཤྲེད་ན་

མང་བས་གོ་སྟེ་བར་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཚོས་བཅུ་བྱག་དོས་བཟུང་ནས། སེམས་བཅུ་བྱག་གི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོས་བཅུ་བྱག་ཀྱང་ཁོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་པའི་ཁམས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་སྒང་བྱ་རིགས་ལྟ་ཚན་པ་གསུམ་སྟེ་བཅོ་ལྔ་དང་། ཟག་མེད་རྣམས་ཡིན་པ་དང་། སེམས་བཅུ་བྱག་ནི་དེ་དག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་ལ་བརྟེད་པའི་ཕྱིར། སྤྲུག་བསྔལ་རྒྱུ་མཐོང་གོམས་པ་ཡིས། །སྒང་བྱ་འདོད་ཁམས་ལས་སྐྱེས་པ། །རང་གི་གསུམ་དང་གཟུགས་གཏོགས་གཅིག ཏེ་མེད་རྣམཝེས་སྤྲོད་ཡུལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་ལས་ཝེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

སེམས་ཐུབ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ།

བཞི་པ་སེམས་ཐུབ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་ཐུབ་བཅས་རྣམ་གཉིས། །ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་རྒྱས་འགྱུར་གྱིས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སེམས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བ་ཐུབ་དང་བཅས་པ་གཉིས་ཡོད། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་སེམས་ལ་རྒྱས་འགྱུར་དང་བཅས་པ་ཡོད་ཀྱི། རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་ལ་ཐུབ་དང་བཅས་པ་ནི་མེད་དེ། དེ་ཐུབ་དང་ལྡན་ཅིག་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

སྒེ་ཚུལ།

ལྟ་བ་སྒེ་བའི་ཚུལ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སྒེ་བའི་གོ་དེམ་དང་སྒེ་བའི་རྒྱུ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྟོངས་ལས་ཐེ་ཚོམ་དེ་ནས་ནི། །ལོག་ལྟ་དེ་ནས་འཇིག་ཚོགས་ལྟ། །དེ་ནས་མཐར་འཇོན་དེ་ནས་ནི། །ཚུལ་ཁྲིམས་མཆོག་འཇོན་དེ་ནས་ལྟ། །དང་གི་ལྟ་ལ་ང་རྒྱལ་ཆགས། །གཞན་ལ་ཞེ་སྡང་དེ་ལྟར་རིམ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ལས་ཐེ་ཚོམ་སྒྲུ་བ་ནས། ལྟ་བ་མཆོག་འཇོན་ལས་ང་རྒྱལ་སོགས་སྒྲུ་བའི་བར་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྒེ་བའི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། ཐ་རྒྱས་སྦྱངས་པ་མ་ཡིན་དང་། །ཡུལ་ནི་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ལས། །ཉོན་མོངས་རྒྱུ་ནི་ཚང་བ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྣམ་གྲངས།

བྱུག་པ་རྣམ་གྲངས་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མདོ་ལས་གསུངས་པའི་རྣམ་གྲངས་དང་། བསྟན་བཅོས་ལས་གསུངས་པའི་རྣམ་གྲངས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མདོ་ལས། ཟག་པ་ཆུ་བོ་སྟོང་བ་ཉེར་ལེན་ཞེས་པ་རྣམས་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ། །འདོད་ཟག་དང་། སྲིད་ཟག་དང་། མ་རིག་པའི་ཟག་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་འཆད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། འདོད་

ན་གཏི་སུག་མ་གཏོགས་པའི། །ཉོན་མོངས་ཀུན་ནས་དཀྲིས་བཅས་ཟག ཅེས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས། འདོད་པའི་ཐ་རྒྱུ་ལས་མ་རིག་པ་ལྟ་བུ་མ་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་སོ་གཅིག་དང་འཚད་འགྱུར་གྱི་ཀུན་དཀྲིས་བཅུ་གཅིག་ནི་འདོད་ཟག་ཡིན་ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྤོང་ཟག་ཡོད་དེ། གཟུགས་དང་གཟུགས་ནི་མེད་པ་ན། །ཐ་རྒྱུས་ཁོ་ན་སྤོང་བའི་ཟག དེ་ལྟང་མ་བསྟན་ཁ་ནང་བལྟས། །མཉམ་གཞག་ས་བའི་ཕྱིར་གཅིག་བྱས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སས་བསྟུས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ཞེང་། དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་པ་ཡང་བསྟེན་པས་ལྟང་མ་བསྟན་དང་། ཁ་ནང་དུ་བལྟས་པ་དང་། མཉམ་གཞག་གི་སས་བསྟུས་པ་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མ་རིག་པའི་ཟག་པ་ཡོད་དེ། ཙ་བ་མ་རིག་ཡིན་པས་ན། །འོགས་ཤེག་ཏུ་ནི་ཟག་པར་བསྟན། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱི་མ་རིག་པ་མཐའ་དག་དེ་ཡིན་ཞེང་། ཟག་པ་འོགས་པར་སྟོན་པ་ཡང་། འཕོར་བའི་ཙ་བ་ཡིན་པ་དང་འདི་སྐད་ན། ཐུབ་པས་གཞན་ཐམས་ཅད་སྐང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆུ་བོ་སྟོང་བའང་དེ་བཞིན་དུ། །ལྷག་རྟམས་གསལ་ཕྱིར་འོགས་ཤེག་བསྟན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འདོད་པའི་ཟག་པར་བཤད་པ་བཞིན་དུ། དེའི་ཆུ་བོ་དང་འབྲེར་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྤོང་ཟག་ལ་ཡང་དེའི་ཆུ་སྟོང་ཞེས་བྱ་ཞེང་། ལྷ་བ་ཁམས་གསུམ་ན་བཅུ་གཉིས་བཅུ་གཉིས་ཏེ་སོ་དྲུག་ནི་ལྷ་བའི་ཆུ་སྟོང་ཞེས་འོགས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གསལ་བའི་ཚ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉེར་ལེན་ཀྱང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ།

རྡེ་སྐད་བཤད་ཉིད་མ་རིག་བཅས། །ཉེར་ལེན་རྣམས་ཀྱ་ལྟ་རྣམ་གཉིས། །ཟུ་བའི་ཕྱིར་རོ་མ་རིག་པ། །འཇིན་པར་བྱེད་པ་མིན་ཕྱིར་བསྟེས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྡེ་སྐད་བཤད་པའི་ཚུ་སྟོར་ཉིད། ཁམས་རང་རང་གི་མ་རིག་པ་དང་བཅས་པ་ནི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉེར་ལེན་གསུམ་ཁོ་ནར་མི་འགྱུར་བ་ནི་ལྟ་བ་ཉེར་ལེན་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྩུལ་ཞུགས་མཆོག་འཇིན་གཉིས་སུ་ཟུ་བས་ན། མ་རིག་པ་ཉེར་ལེན་འོགས་སུ་མི་སྟོན་པར་བསྟེས་ཀྱ་སྟོན་པ་ཡང་ཐོགས་མེད་པར་མ་རིག་པས་སྤྲིད་པ་མི་འཇིན་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲིད་ཉོན་མོངས་ལ་ཟུ་ཞུགས་ཞེས་པའི་སྐྲ་དོན་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། གང་ཕྱིར་དེ་དག་ཟུ་བ་དང་། །རྗེས་འབྲས་རྣམ་གཉིས་ཆུས་འགྱུར་དང་། །རྗེས་སུ་འབྲང་བས་དེ་ཡིན་ཕྱིར། །ཟུ་ཆུས་དག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྐོགས་དཀའ་བས་ན་ཟུ་བ་དང་། ཐོག་མ་མེད་ནས་ཐོབ་པ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་ཆུན་མི་ཆད་པ་དང་། དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་ཆུས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བརྒྱ་བཞིན་ཡང་ཡང་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ་བཞིའི་སྒོ་ནས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཟེ་བག་ཏུ་ཟཁ་ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་དེས་ཚིགས་ཡོད་དེ། དེ་དག་འཇོག་བྱེད་ཟཁ་བྱེད་དང་། འཕྲེར་བར་བྱེད་དང་འབྱར་བྱེད་དང་། །ཉེ་བར་འཇིན་ཕྱིར་ཟཁ་ལ་སོགས། །དེ་དག་གི་ནི་དེས་ཚིག་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འགོར་བར་འཇོག་པར་བྱེད་པའམ། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་རྣ་ནང་ནས་ཟཁ་པར་བྱེད་པས་ན་ཟཁ་པ་དང་། ཡང་སྲིད་དུ་འཕྲེར་བར་བྱེད་པས་ཆུ་བོ་དང་། དེར་སྐྱར་བར་བྱེད་པས་སྐྱེར་བ་དང་།

འཁོར་བར་ཉེ་བར་འཇིག་པར་བྱེད་པས་ཉེར་ལེན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ལས་གསུངས་པའི་རྣམ་གྲངས་ཡོད་དེ། དེ་དག་ཀུན་ཏུ་སྟོང་སོགས་ཀྱི། །དབྱེ་བས་ཡང་རྣམ་པར་བཞག་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཀུན་སྟོང་འཆིང་བ་ཐ་རྒྱས་ཉེར་ལེན་ཀུན་དཀྲིས་ཞེས་པ་ལྟ་ལ་མིང་གིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྟིར་ཀུན་སྟོང་ལ། རྟ་ཉིན་བྱུག་གི་ཀུན་སྟོར། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཇིན་ཀྱི་ཀུན་སྟོར། ཐག་དོག་དང་མེར་སྣའི་ཀུན་སྟོར་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས་མཆོག་འཇིན་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་སྟོར་ལྟ་བའི་ཀུན་སྟོར་ལས་ལོགས་སུ་སྟོན་པའི་ཕྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྩས་དང་མཆོག་འཇིན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །ལྟ་གཉིས་ཀུན་ཏུ་སྟོར་གཞན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལྟ་བ་དང་པོ་གསུམ་ཁམས་གསུམ་ན་རྩས་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། འདི་གཉིས་ཀྱང་དེ་ཡོད་པར་འབྱུ་བ་དང་། དང་པོ་གསུམ་བཟུང་བར་འབྱུ་ཞིང་འདི་གཉིས་མཆོག་ཏུ་འཇིན་བྱེད་དུ་འབྱུ་བས། དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཀུན་དཀྲིས་རྣམས་ལས་ཐ་རྒྱས་དོག་དང་མེར་སྣའི་ཀུན་སྟོར་ལོགས་པར་སྟོན་པའི་ཕྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་གཅིག་ཏུ་ནི། །མི་དགེ་རང་དབང་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཐ་རྒྱས་སེར་སྣ་དེ་དག་ལས། །ལོག་སྡེག་ཀིག་ཀུན་སྟོར་གཉིས་སུ་བཤད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས་དེ་གཉིས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་དགེ་བ་རང་དབང་ཅན་དུ་གཅིག་པས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མདོ་ལས། ཐ་མའི་ཚ་མཐུན་ལྟ་སྐྱབས་པས་ཕྱིར་མི་འོང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཐ་མའི་

ཚ་དང་མཐུན་རྐམ་ལྟ། །གཉིས་ཀྱིས་འདོད་ལས་མི་འདའ་ལ། །གསུམ་པོ་ཡིས་
ཞེ་ཕྱིར་ཟློག་བྱེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། མཐོང་སྤང་ཀུན་སྤྱོང་གསུམ་ཀྱི་སྟེང་དུ་
འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། གཉེད་སེམས་དང་ལྡ་ནི་ཐ་མའི་ཚ་མཐུན་ལྡ་ཡིན་ལ།
ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་རྣམས་དེ་ལྡ་སྤངས་པའི་ལྷོག་ཆ་ནས་འཇོག་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེ་ལྡ་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པའི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་གང་ཞེག དེ་ལྡ་ཕྱིར་མི་འོང་
གིས་སྤངས་སོ་ཞེས་རྗེགས་པའི་ཚེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། ཐ་མའི་
ཚ་དང་མཐུན་རྐམ་ལྟ། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལྟར། ཉོན་མོངས་ཕྱི་མ་གཉིས་
ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་འདོད་པ་ལས་མི་འདའ་བར་བྱེད། དང་པོ་གསུམ་
པོ་ཡིས་ནི་འདོད་ཡོན་ལས་ལན་གཅིག་འདས་ཀྱང་ཡང་ཕྱིར་ལྷོག་པར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། མཐོང་སྤང་ཀུན་སྤྱོང་གསུམ་ནི་འཇིག་ལྟ་ཀུན་བརྟགས། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྙུལ་
ཞུགས་མཆོག་འཇིན་ཝེ་ཚོམ་རྐམས་ཡིན་ལ། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་རྣམས་
དེ་གསུམ་སྤངས་པའི་ལྷོག་ཆ་ནས་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐོ་དང་ཙ་བས་
བསྟུས་ཕྱིར་གསུམ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་
གསུམ་པོ་དེར་འདུ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱུན་ཞུགས་དེ་དེ་གསུམ་སྤངས་པའི་
ལྷོག་ཆ་ནས་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གསུམ་པོ་དེ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་
སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་གང་ཞེག དེ་གསུམ་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱིས་སྤངས་སོ་
ཞེས་རྗེགས་པའི་ཚེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། གསུམ་པོ་དེ་ཐར་པར་
བགྲོད་པའི་གེགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲོ་མི་འདོད་དང་ལམ་ཀོར་

དང་། །ལམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དེ་སྟེད་ཅེག ཐར་པར་བགྲོད་ལ་གེགས་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་གསུམ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འཇིག་ལྟས་དང་པོར་ཐར་པར་འགྲོ་མི་འདོད་པར་བྱེད། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱིས་བར་དུ་ལམ་ཀོར་བར་འཁྲིད་པར་བྱེད། ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ཐར་ལམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། ཡུལ་གཞན་དུ་བགྲོད་པ་ལ་གེགས་བྱེད། འགྲོ་མི་འདོད་བ། ལམ་ཀོར་བ། ལམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་གསུམ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་མའི་ཚ་མཐུན་ལྟ་ཡང་ཡོད་དེ། གོང་མའི་ཚ་དང་མཐུན་ལྟ་ཉིད། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ལས་སྐྱེས་པའི། །འདོད་ཆགས་གཉིས་ཆོད་ང་རྒྱལ་རྣམས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་གཉིས་དང་། ཆོད་པ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་དེ་ལྟ་སྨྲངས་པའི་ལྷོག་ཚ་ནས་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྟང་བཤད་པས་གོ་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕེང་བ་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཚོར་བའི་དབང་གིས་འཕེང་བ་གསུམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས། དུག་གསུམ་གྱིས་འཕེང་བ་གསུམ་ཡོད་ཅེང་། ཉེ་ཉོན་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་ལས་གཞན་ཉོན་མོངས་ཅན། །སེམས་བྱུང་འདུ་བྱེད་ཕུང་ཞེས་པ། །གང་དེའང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི། །དེ་དག་ཉོན་མོངས་ཞེས་མི་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཙ་ཉོན་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་ཉི་ཤུ་ཙ་བའི་ཉེ་ཉོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་དཀྲིས་ཀྱང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ངོ་ཚ་མེད་དང་ཁྲེལ་མེད་དང་། །ཕྲག་དོག་སེར་སྣ་ཆོད་པ་དང་། །འཆྱོད་དང་རྒྱུག་པ་དང་གཉིད་

དང་ནི། །ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས་བརྒྱད་ཡོད་ཅིང་། སྐྱེ་དོན་ཡང་སྲིད་པའི་བརྩེ་དང་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པར་བྱེད་པས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བརྒྱད་པོ་གང་གིས་ཀུན་ནས་སྐོང་བ་ཡོད་དེ། ཁྲོ་དང་འཚབ་པའོ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས། །ངོ་ཚ་མེད་ཚོད་མེར་སྣ་བསྡུངས། །འཚབ་པ་རྩོད་དོ་མ་རིག་ལས། །རྒྱགས་དང་གཉིད་དང་ཁྲེལ་མེད་དོ། །ཕ་ཚོམ་ལས་འགྱོད་ཁྲོ་བ་དང་། །ཐག་དོག་ཁོང་ཁྲིའི་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་། ཚོད་པ་དང་། སེར་སྣ་བསྡུངས། འཚབ་པ་གང་གིས་བསྡུང་རྩོད་པ་སྟེ། ཁ་ཅིག་སྲེད་པས་བསྡུངས་ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག་མ་རིག་པས་བསྡུངས་ཞེས་འདོད་པ་ཡོད། རྒྱགས་པ་སོགས་གསུམ་མ་རིག་པས་བསྡུངས། འགྱོད་པ་ནི་ཚེ་ཚོམ་ལས་དང་། ཁྲོ་བ་སོགས་གསུམ་ཁོང་ཁྲིའི་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉོན་མོངས་པ་ལས། ལུས་ལ་དྲེ་མ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་དྲུག་ཡོད་དེ། གཞན་ཡང་ཉོན་མོངས་དྲེ་མ་དྲུག རྒྱུ་དང་གཡོ་དང་རྒྱགས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་འཚོག་དང་འཁོན་འཛིན་དང་། །རྣམ་འཚེ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཕྱིར། དེ་རྣམས་གང་གི་ཚར་གཏོགས་པའང་ཡོད་དེ། རྒྱུ་དང་རྒྱགས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་འཁོན་འཛིན་དང་། །རྣམ་འཚེ་ཁོང་ཁྲོ་ལས་སྐྱེས་སོ། །འཚོག་པ་ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་ལས། །གཡོ་ནི་ལྟ་བས་ཀུན་ནས་སློང་། །ཞེས་པ་ལས་བྱང་བའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཁམས་གང་ན་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་དེ། འདོད་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན། །གཡོ་རྒྱུ་ཚངས་པས་འཇིད་ཕྱིར་རོ། །རྒྱགས་ཚོད་རྒྱགས་པ་ཁམས་གསུམ་

ན། །གཞན་དག་འདོད་ཁམས་ལས་སྐྱེས་པ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཡོ་སྒྲུ་གཉིས་འདོད་ཁམས་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་དང་། རྒྱགས་སོགས་གསུམ་ཁམས་གསུམ་ཚར་དང་། གཞན་རྣམས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ། སྒོབ་པ་ལྟ་བཤད་པ།

བདུན་པ་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མཐོང་སྤང་བྱ་གཉིད་ང་རྒྱལ་བཅས། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལས་ཐོན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བཤད་པ་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ། གནོད་སེམས། གཉིད་རྒྱགས་གསུམ། རྟོག་འགྱོད་ཐེ་ཚོམ་སྟེ་ལྟ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་སྒྲིབ་པ་ལོགས་པར་འཇོག་པ་དང་། གཉིད་རྒྱགས་གཉིས་གཅིག་དང་། རྟོག་འགྱོད་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི། འདོད་ན་སྒྲིབ་རྣམས་མི་མཐུན་དང་། །ཟས་དང་བྲ་བ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་གཅིག་ཤུང་པོ་གཅོད་བྱེད་དང་། །ཐེ་ཚོམ་ཕྱིར་ན་ལྟ་ཉིད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲིབ་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཆུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཤུང་པོ་ལ་གཅོད་པ་དང་། གསུམ་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཤུང་པོ་དང་། བཞི་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་ཤུང་པོ་ལ་གཅོད་པ་དང་། ལྟ་པས་བདེན་པ་བཞི་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཡོགས་པར་བཞག་ཅིང་། གཉིད་རྒྱགས་གཉིས་མི་མཐུན་པ་གཉེན་པོ་གཅིག རྒྱུ་ཟས་གཅིག ལས་སུ་བྱ་བ་གཅིག་པ་དང་། རྟོག་འགྱོད་གཉིས་ཀྱང་དེ་གསུམ་གཅིག་པའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར།

རིལ་ལྷང་སྤྲོང་བའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་རིལ་ལྷང་སྤྲོང་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། མཐོང་སྤང་སྤྲོང་ཚུལ་དང་། སྒོམ་སྤང་སྤྲོང་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དགེགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། །དེ་ལ་དགེགས་པ་ཡང་དག་པར། །ཟད་དང་དགེགས་པ་སྤངས་པས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྡུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་གཉིས་ལྷ་བུ་རང་ས་ལ་དགེགས་པ་དང་། འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་གཉིས་ལྷ་བུ་ཟག་མེད་ལ་དགེགས་པ་རྣམས་བདེན་བཞིའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སྤོང་བ་དང་། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སྤང་བྱ་ཁམས་གོང་མ་ལ་དགེགས་པ་དག་ནི་གོང་སས་བསྡུས་པའི་བདེན་པ་མཉེས་ཀྱང་། དེ་རྣམས་ལ་དགེགས་པའི་རང་སའི་ཀུན་འགྲོ་རྣམས་ཡང་དག་པར་ཟད་པས་སྤོང་བ་དང་། འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་ཟག་བཅས་ལ་དགེགས་པ་རྣམས་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་ཐ་རྒྱས་རྣམས་སྤངས་པས་སྤོང་བ་སོགས་ཡིན་ཞེང་། སྤོང་ཚུལ་ཡང་དུས་གཅིག་ལ་སྤོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྒོམ་སྤང་སྤྲོང་ཚུལ་ནི། གཉེན་པོ་སྐྱེས་པས་ཟད་པར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཉེན་པོ་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཚུར་འབྱེད་ཆེན་པོ་དགུ་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་པས། སྤང་བྱ་སྒོམ་སྤང་ཆེ་འབྱེད་ཚུར་དུ་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉེན་པོ་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། གཉེན་པོ་རྣམ་བཞི་སྤྲོང་བ་དང་། །གཞི་དང་བསྟེན་ཉིད་རྣམ་པར་ནི། །སྡུག་འབྱེན་ཞེས་བྱ་དགེགས་པ་ལས། །ཉོན་མོངས་པ་ནི་སྤང་བྱར་

འདོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། སྒོང་བའི་གཉེན་པོ། གཞིའི་གཉེན་པོ། ཐག་བསྲིང་བའི་གཉེན་པོ། རྣམ་པར་སྣང་འབྱེད་བའི་གཉེན་པོ་རྣམས་ཡོད་བའི་ཕྱིར།

སྒངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་སྒངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཡོངས་སུ་ཤེས་དགུ་འདོད་པ་ནི། །དང་པོ་རྣམ་གཉིས་ཟད་ལ་གཅིག ་ གཉིས་ཟད་པ་ནི་དེ་གཉིས་སོ། །དེ་བཞིན་གོང་མའི་དེ་གསུམ་ཉིད། །ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གཞན་གསུམ་སྟེ། །ཐ་མའི་ཚ་དང་མཐུན་གཟུགས་དང་། །ཟག་པ་ཀུན་ཟད་དུག་བཟོད་འབྲས། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཤེས་པའི་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སྡུག་ཀུན་མཐོང་སྒངས་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཉིས་ཀ་གསུམ་ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སྡུག་ཀུན་མཐོང་སྒངས་སྒངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཅིག ་ འགོག་ལམ་མཐོང་སྒངས་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཉིས་ཀ་གསུམ། ཐ་མའི་ཚ་མཐུན་ལྟ་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཀེ་ཡོངས་ཤེས་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་དུག་མཐོང་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་སྒོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མཐོང་སྒང་སྒངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་དང་། སྒོམ་སྒང་སྒངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཉིས་གང་ལ་བཞག་པ་ཡིན་ཞེ་ན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། བྱལ་བའི་ཕོབ་པ་

ཟག་མེད་དང་། །སྲིད་རྩེ་ཉམས་བར་བྱས་པ་དང་། །རྒྱུ་གཉིས་ཀུན་ཏུ་བཅོམ་བའི་ཕྱིར། །ཡོངས་ཤེས་ཁམས་ལས་འདས་པ་ལས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བྱོབ་ཟག་མེད་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་དང་། སྲིད་རྩེའི་སྣང་བྱ་ཐོགས་གཅིག་ཉམས་བར་བྱས་པ་དང་། ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་གཉིས་ཀུན་ཏུ་བཅོམ་པ་ལས་མཐོང་སྣང་སྣང་བའི་ཡོངས་ཤེས་དེ་བཞག ཁམས་དེལ་བོ་ལས་འདས་ཏེ་ཚགས་པ་དང་བལ་བ་ལས་སྐོམ་སྣང་སྣང་བའི་ཡོངས་ཤེས་དེ་བཞག་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། གང་ཡོངས་ཤེས་དུ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། གཅིག་མིན་མཐོང་ལ་གནས་པ་ནི། །ལྟ་ཡི་བར་དང་ཡང་དག་ལྟན། །སྐོམ་ལ་གནས་པ་དྲུག་གམ་ནི། །གཅིག་གམ་ཡང་ན་གཉིས་དང་ངོ་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གང་ཟག་གཅིག་སོ་སྐྱེས་ནི་ཡོངས་ཤེས་གང་དང་ཡང་མི་ལྡན། མཐོང་ལམ་ལ་གནས་པ་ནི་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་ཆས་ལྡའི་བར་དང་ལྡན་པ་ཡོད། སྐོམ་ལམ་ལ་གནས་པ་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྱས་ན། ཡོངས་ཤེས་དང་བོ་དྲུག་དང་ལྡན་པ་ཡོད། འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྱས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་འོང་སྐོམ་ལམ་ནི། ཐ་མའི་ཚ་མཐུན་ལྟ་སྣང་བའི་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་ཁོ་ན་དང་ལྡན། ཕྱིར་མི་འོང་དེས་གཟུགས་ལ་ཆགས་བྱས་བྱེད་བའི་ཚེ་ནི། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས་བསྟན་ནས། ཡོངས་ཤེས་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཡོད། དགྲ་བཅོམ་པ་ནི་གོང་མའི་ཚ་མཐུན་ལྟ་སྣང་བའི་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་པུ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྱས་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་ནི་ཡོངས་ཤེས་རེ་རེ་ཁོ་ན་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་

ཡིན་ཞེ་ན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཁམས་ལས་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་དང་། །འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དེ་དག་བསྟོམས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྔར་ཡོངས་ཤེས་མངོན་ཐོབ་ཀྱང་བསྟོམས་ཏེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱ་བཅོམ་པ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་གིས་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་ཤེས་དེ་རྣམས་གཏོང་ཐོབ་ཀྱང་ཡོད་དེ། ལ་ལ་གཅིག་གཉིས་ལྔ་དང་བྱུག གཏོང་སྟེ་ཐོབ་པ་ལྔ་མིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།།

སྐྱེས་པ།

སྔང་བྱ་ཐུབ་ཆུས་ངོས་བཟུང་ནས།།
དེ་རྣམས་རྗེ་ལྟར་སྦྱོང་ཚུལ་དང་།།
སྔངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་དག །
མདོ་ཙམ་གོ་སླའི་ངག་གིས་བཤད།།

ཅེས་བང་སྐྱབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཉམས་དགས་བྱེས་སོ། །ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་གནས་ལྔ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།།

གནས་དྲུག་པ་ལས་དང་གང་ཟག་བསྟན་པ།

ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཤེས་བྱ་
རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་གནས་དྲུག་པ་བཞུགས་སོ།།

དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ།

བདེན་པ་བཞི་བཤད་པ།

㉑། །དེ་ལྟར་གནས་ལྔ་པར་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པས་ཡོངས་ཤེས་ཐོབ་པར་
བཤད་ན། གཉེན་པོ་གང་གིས་སྤངས་པས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ།
བདེན་པ་མཐོང་དང་སྒོམ་པ་ལས། །ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་ཞེས་བཤད་པ། །ཞེས་
བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱ་བ་ལས་ཐོབ་
པོ་ཞེས་གསུངས། མཐོང་སྒོམ་གྱི་ལམ་ཡང་ཡོད་དེ། སྒོམ་པའི་ལམ་ནི་རྣམ་གཉིས་
ཏེ། །མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་ཟཁ་པ་མེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པར་བཤད་
ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ན། བདེན་པ་ལ་ཇི་ཙམ་ཡོད་ཅེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། བཞིར་
དབྱེ་བ་དང་། གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། བདེན་པ་
དག་ནི་བཞིར་བཤད་དོ། །སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་དེ་བཞིན་དུ། །འགོག་དང་ལམ་
སྟེ་དེ་ལྟར་ན། །དེ་དག་ཇི་ལྟར་མངོན་རྟོགས་རིམ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་ཡང་དང་པོ་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་ཅིང་། འགོར་བ་མཐའ་

དག་དེ་གསུམ་ཅི་རིགས་པ་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་འོང་ཡིད་དུ་མི་འོང་དང་། །དེ་ལས་གཞན་ཟག་བཅས་རྣམས་ཉིད། །སྡུག་བསྔལ་ཉིད་གསུམ་ལྡན་པའི་ཕྱིར། །ཅི་རིགས་མ་ལུས་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཚོར་བ་ཡིད་འོང་གི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་རྣམས། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར། ཚོར་བ་ཡིད་མི་འོང་གི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་རྣམས། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར། ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་རྣམས། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་ཕྱིར།

བདེན་པ་གཉིས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། གང་ལ་བཅོམ་དང་ལྡོག་ཡིས་གཞན། །བསལ་ན་དེ་ལྡོ་མི་འཇུག་པ། །བྱམ་ཚུ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བྱམ་པ་དང་ཚུ་ལྟ་བུ་བཅོམ་པའམ་ལྡོས་ཚོས་གཞན་སོ་སོར་བསལ་བ་ན། དེ་དང་དེར་འཇིག་གྱི་ལྡོ་འདོར་བས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། གཟུགས་ལྟ་བུ་བཅོམ་པའམ་ལྡོས་ཚོས་གཞན་སོ་སོར་བསལ་བ་ན། དེ་འཇིག་གྱི་ལྡོ་མི་འདོར་བས་དོན་དམ་བདེན་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཏེ་ན། ཐབས་གང་གིས་བདེན་པ་རྣམས་མཐོང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྟན་པས། བསྒོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས། གཞི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་ཏེ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་

ཤེས་རབ་རིམ་གྱིས་བསྒྲེད་པ་ལས་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

མདོར་བར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལ།

ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ།

ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཐོས་སོགས་ལས་བྱུང་ཚྭ་རྣམས་ནི། །མིང་དང་གཉིས་ཀ་དོན་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་མིང་ཁོ་ན་དང་། མིང་དོན་གཉིས་ཀ་དང་། དོན་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་རབ་གསུམ་ལ་འདོད། མདོ་སྡེ་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་ལས་སྒྲེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དེའི་དོན་ལ་དབྱད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྒྲེས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་རྟེན་གང་གིས་བསྟོམ་པའང་ཡོད་དེ། བསྒོམ་གཉིས་ལྷན་ཚོག་མི་ཤེས་དང་། །འདོད་ཆེན་ཅན་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལུས་འདུ་འཛི་དང་། སེམས་རྣམ་རྟོག་ལས་བསྒོམ་བའི་བསྒོམ་བ་གཉིས་ལྷན་ཞེག་གིས་བསྟོམ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་འདོད་པ་ཆུང་བ་དང་། ཚོག་ཤེས་པ་དགོས་ཀྱི། དེ་ལས་བླུགཔ་བས་སྟོམ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ། རྣེད་ལ་ཡང་སྒེད་ཚོག་མི་ཤེས། །མ་རྣེད་ལ་འདོད་འདོད་ཆེན་ཅན། །བཟླག་པ་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་དག དེ་གཉིས་ཁམས་གསུམ་གྱོགས་དྲི་མེད། །མ་ཚགས། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཚོས་གོས་སོགས་སྡང་རྣེད་པ་ལ་སྨད་རྣེད་ན་སྙམ་དུ་སྒེད་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཚོག་མི་ཤེས་པ་

དང་། དེ་སྔར་མ་རྟེད་པ་ལ་རྟེད་ན་སྣམ་དུ་སྲེད་པ་ལྟ་བུ་ནི་འདོད་པ་ཆེ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་བརྩོག་པ་ཚོགས་ཤེས་པ་དང་། འདོད་ཆུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྩོག་པ་གཉིས་པོ་ལ་ཡང་། ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པ་གཉིས་གཉིས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་དེ་གཉིས་དང་བཅས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ནི་མ་ཚགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཕགས་པའི་རིགས་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འཕགས་རིགས་དེ་དག་ལས། གསུམ་ནི་ཚོགས་ཤེས་བདག་ཉིད་དོ། །གསུམ་གྱིས་ཆུལ་བསྟན་ཐ་མས་ལས། །སྲེད་པ་སྤྱི་བའི་གཉེན་པོའི་ཕྱིར། །བདག་གིར་བདག་འཛིན་དངོས་འདོད་པ། །དེ་ཡི་དུས་དང་གཏན་ཞིའི་ཕྱིར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཚོས་གོས་དང་། བསོད་སྙོམས་དང་། གནས་མལ་ངན་ངོན་ཙམ་གྱིས་ཚོགས་ཤེས་པ་འཕགས་པའི་རིགས་ཞེས་པ་གསུམ་དང་། སྤོང་བ་དང་སྤོམ་པ་ལ་དགའ་བ་འཕགས་པའི་རིགས་ཞེས་པ་གཅིག་སྟེ་བཞི་གསུངས་ཤིང་། དང་པོ་གསུམ་གྱིས་བདག་གི་བའི་དངོས་པོ་ལ་སྲེད་པ་རེ་ཞིག་འགོག་པ་དང་། ལམ་བསྒོམ་ཚུལ་དང་། ཕྱི་མས་ལམ་བསྒོམ་པ་དངོས་དང་། བདག་དང་བདག་གི་བའི་དངོས་པོ་ལ་སྲེད་པ་གཉན་ནས་ཞི་བའི་ཚུལ་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཞི་གནས་བསྒོམ་ཚུལ།

མི་སྤྱག་པ་བསྒོམ་ཚུལ།

འོ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དེས། བསྒོམ་པ་ལ་རྗེ་ལྷང་འདྲུག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཞི་གནས་བསྒོམ་ཚུལ་དང་། ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་འདྲུག་པ་མི་སྤྱག་པ། །དབུགས་རྒྱ་དབུགས་འབྱུང་དན་པ་ཡིས། །འདོད་ཆགས་རྣམ་རྟོག་ལྡན་མས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་བས་མི་སྤྱག་པ་བསྒོམ་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་ཤས་ཆེ་བས་དབུགས་འབྱུང་རྒྱབ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མི་སྤྱག་པ་བསྒོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཀེང་རུས་ཆགས་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ། །རུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་བར་དུ་ནི། སྤྲོ་ཞིང་སྤྲད་པས་ལས་དང་པོ། །ཀེང་རུས་ནས་ནི་ཐོད་ཕྱེད་པར། །བཏང་བས་སྤྱང་པ་བྱས་པར་བཤད། །སྐིན་མའི་བར་དུ་སེམས་འཛིན་པས། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས། ལས་དང་པོ་དང་ཡོངས་སུ་སྤྱང་པ་བྱས་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣོགས་པའི་བསྒོམ་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མི་སྤྱག་པའི་ཉེར་ངེ་འཛིན་དེ་རྣམ་པ་བྱ་ཡིན་པའང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མི་སྤྱག་མ་ཆགས་ས་བཅུ་དང་། །དམིགས་པ་འདོད་སྤང་མིས་སྐྱེད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ངོ་བོ་མ་ཆགས་པ་ཡིན་པ་ས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་དང་ཉེར་བསྟོགས་བཞི་སྟེ་བརྒྱད། བསམ་གཏན་ཁྲད་

པར་ཅན་དང་། འདོད་པ་སྤེ་བཅུ་ན་ཡོད། ཡུལ་འདོད་པའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སོགས་ལ་དམིགས་པ། རྟེན་མིས་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དབུགས་འབྱུང་རྟག་བསྒོམ་ཚུལ།

གཉིས་པ་དབུགས་འབྱུང་རྟག་བསྒོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དབུགས་རྟག་དབུགས་འབྱུང་བན་པ་ནི། །ཤེས་རབ་ཀ་ལྟ་སྤྱོད་ཡུལ་ཆུང་། །འདོད་རྟེན་ཕྱི་པའི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ངོ་བོ་དབུགས་ནང་དུ་རྒྱུ་བ་དང་། ཕྱིར་འབྱུང་བ་བན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་དང་། ས་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་དང་པོ་གསུམ། བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན། འདོད་པ་སྤེ་ལྟ་ན་ཡོད་པ་དང་། ཡུལ་ཆུང་ལ་དམིགས་པ་དང་། རྟེན་འདོད་པའི་ལྟ་མིས་བསྒྲིད་པ་དང་། ཚོས་འདི་པ་ཁོ་ན་ཡོད་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་འདི་བྱག་སྤེ། བག་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བྱུག ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། བག་བ་དང་། རྣེས་སུ་འཛིན་བ་དང་། འཇོག་པ་དང་། བསྒྲུངས་བ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་སྤེ་རྒྱུ་བྱུག་གི་སྒོ་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབུགས་འབྱུང་རྟག་འདི་དག་གི་ཁྱད་ཚོས་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། དབུགས་རྟག་དབུགས་འབྱུང་གང་ལས་ལུས། །སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་མ་ཟིན་པའི། །རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་འོག་མ་ཡི། །ཡིད་ཀྱིས་དེ་གཉིས་མ་རྟོགས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དང་གི་ལུས་གང་ཏུ་གཏོགས་པའི་སད་གཏོགས་པ་དང་། རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་དང་། མ་ཟིན་པ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང་། དང་དང་མ་

གཅིག་པ་དང་། གོང་སའི་སེམས་ཀྱིས་རྟོགས་ཀྱི། འོག་མའི་སྣུལ་སེམས་ཀྱིས་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་ཚུལ།

ཚོགས་ལམ།

གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་ཚུལ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཚོགས་ལམ། སྦྱོར་ལམ། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་བསྒོམ་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཞི་གནས་སྒྲུབ་པར་བྱུང་པ་ཡིས། །དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བསྒོམ་པར་བྱ། །ལུས་ཚོར་སེམས་དང་ཆོས་རྣམས་ལ། །མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་ཡོངས་བརྟགས་པས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལུས་ཚོར་སེམས་ཆོས་བཞི་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་སྐོ་ནས་བརྟགས་ཏེ། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བསྒོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྦྱོར་ལམ།

གཉིས་པ་སྦྱོར་ལམ་བསྒོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་ལས་དྲོ་བར་གྱུར་པ་འབྱུང་། །དེ་ནི་བདེན་བཞིའི་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན། །རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དྲོ་བ་ལས། །ཅི་མོ་དེ་ཡང་དེ་དང་འདྲ། །གཉིས་ཀ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཏོད། །གཞན་དག་གིས་ཀྱང་འཛེལ་བར་བྱེད། །དེ་ལས་བཟོད་པ་གཉིས་དེ་བཞིན། །ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱིས་

འཛེལ་བར་བྱེད། །ཆེན་པོ་འདོད་གཏེགས་སྦྱིན་བསྟལ་ཡུལ། །དེ་ནི་སྐད་ཅིག་གཅིག་དེ་བཞིན། །ཚོས་མཚོག་ཐམས་ཅད་ཤུང་པོ་ལྟ། །ཐོབ་པ་མ་གཏེགས་དེ་ལྟར་ན། །དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དོད་སོགས་དེམ་གྱིས་འབྱུང་བ་དང་། བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པ་དང་། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་བྱུག་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། དང་པོ་གཉིས་དང་གསུམ་པའི་ཚུང་འབྲིང་བྱ་རྟོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་དང་། བཟོད་ཚེན་དང་། ཚོས་མཚོག་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀུང་ཤུང་པོ་ལྟ་ལྟའི་བདག་ཉིད་ཅན་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒོང་ལམ་བཞིའི་ཐོབ་པ་ནི། མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལའང་ཡོད་པས་སྒོང་ལམ་དུ་མ་གཏེགས་པའི་ཕྱིར། སྒོང་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་གཞན་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། བསྒོམ་བྱང་མི་སྡོགས་མེད་པ་དང་། །ཁྱད་པར་བསམ་གཏན་ས་བའོ། །གཉིས་ནི་འོག་ནའང་ཡོད་པཨ། །འདོད་ཆེན་ཚོས་མཚོག་བུད་མེད་ཀྱིས། །གཉིས་ཀའི་ཆེན་ཅན་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ངོ་བོ་བསྒོམ་བྱང་གཅོོ་བོར་གྱུར་པ་དང་། བསམ་གཏན་ས་བྱུག་གང་རུང་ལ་བཅེན་པ་དང་། འདོད་པའི་ཆེན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དང་། ཚོས་མཚོག་བུད་མེད་ཀྱིས་ཐོབ་ན། གཉིས་ཀའི་ཆེན་ཅན་འཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི། དེ་སྐྱེས་པས་ཐོབ་ན་སྐྱེས་པའི་ཆེན་ཅན་ཁོ་ནར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྒོང་ལམ་དེ་དག་གཏོང་ཚུལ་ཡོད་དེ། འཕགས་པས་དེ་དག་ས་བོར་ནས། །གཏོང་ངོ་འཕགས་མིན་འཆི་བས་སོ། །དང་པོ་གཉིས་ཡོངས་ཉམས་པས་ཀྱང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འཕགས་པས་ནི་སྒོང་ལམ་བསྐྱེད་པའི་ས་དེ་འཕོས་ནས་གོང་དུ་སྐྱེས་པ་

ན་གཏོང་། སོ་སྐྱེ་འདོད་པ་ལ་ཚགས་བྱལ་ནི། ས་གོང་དུ་འཕོས་པ་དང་འཆི་བས་གཏོང་། ཚགས་པ་དང་མ་བྱལ་བ་ནི་འཆི་བ་ཁོ་ནས་གཏོང་། དང་པོ་གཉིས་ནི་སོ་སྐྱེ་ཡིན་ན་ཉམས་པས་ཀྱང་གཏོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོང་ལམ་བསྐྱེད་པ་ནི་འཆི་བ་སོགས་ཀྱིས་མི་གཏོང་སྟེ། དངོས་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་བདེན་མཐོང་། །ཞེས་དེའི་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་བདེན་པ་མཐོང་བར་དེས་པའི་ཕྱིར། ཉམས་ན་གང་ཐོབ་དང་། ཉམས་པའི་ངོ་བོ་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་ཉམས་ཚེ་སྟོན་མེད་འཐོབ། །ཉམས་པ་གཉིས་ནི་མི་ལྡན་པ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་ཉམས་ཏེ་ཐོབ་པ་ན་བཏང་བ་ཉིད་མི་འཐོབ་པར། སྟོན་མེད་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཉམས་བྱ་དེ་དང་མི་ལྡན་པ་ནི་ཉམས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་ཀྱང་ཡོད་དེ། སྤྱིར་སྟོན་ལམ་ཐོབ་པས་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་ཆེས་ཉེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཁྱད་པར། རྩེ་མོ་ཐོབ་པ་རྣ་མི་ཚད། །བཟོད་ཐོབ་ངན་སོང་ཡོངས་མི་འགྲོ །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་གཉིས་ཐོབ་ན་རིམ་པ་བཞིན་འོག་ལྟས་དགེ་རྣ་མི་བཅད་པ་དང་། ལས་ཉིན་གྱིས་ངན་འགྲོར་མི་སྐྱེ་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྟོན་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་གང་ནས་ལམ་གཞན་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། གཉིས་སྟོབ་རིགས་ལས་བརྟེག་ནས་ནི། །སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་གཞན་གསུམ་ཡང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྗེད་རྩེ་གཉིས་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་རང་གི་རིགས་ལས་བརྟེག་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་སྲིད་ཀྱི། བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་མི་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་རང་སངས་རྒྱས་སུ་ནི་བཟོད་པ་དང་གསུམ་

ཐོབ་པ་ཡང་འགྱུར་སྲིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོས་མཚོག་ནས་ནི་ལམ་གཞན་དུའང་མི་འཇུག་སྟེ། ཉན་ཐོས་རང་ལམ་དུ་རེགས་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་མངོན་པ་གོང་མར་སྐང་བྱ་ཅིག་ཆར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་རང་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པར་གསུངས་པའང་ལུགས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྤྲོར་ལམ་པ་དང་། རང་རྒྱལ་སྤྲོར་ལམ་པ་གཉིས་ནི་འདི་དང་མི་འབྲེ་སྟེ། སྟོན་དང་། ཞེས་སོགས་ཤད་པ་གཉིས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་གཉིས་དོད་ནས་ལམ་གཞན་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྟོན་དུ་ཐར་ཆ་མཐུན། །སྐུར་བ་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ཀྱིས་ཐར། །ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་ལས་གསུམ་མོ། །མི་ཡི་ནང་ནས་འཛེག་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་ཤད་པ་བཞིའི་དོན་ཟཧད་དུ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་གྱི་སྟོན་དུ་ཚོགས་ལམ་འཕྲོ་དགོས་པ་དང་། ཚོགས་ལམ་པ་བཙོན་འགྱུས་དགག་ཆེ་གསུམ་གྱིས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་དང་། ངོ་བོ་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་གསུམ་ཚར་ཡོད་པ་དང་། མི་ཁོ་ནའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་བསྒོམ་ཚུལ།

གསུམ་པ་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཟཧད་དུ་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་ཚོས་མཚོག་ལས། །ཚོས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཟག་པ་མེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཅིང་། དེ་ཡང་། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ནི། །མ་མཐོང་མཐོང་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས། སྤྲུག་བསྔལ་ཚོས་བཟོད་ནས། ལམ་རྗེས་

བཟོད་ཀྱི་བར་མཐོང་ལམ་དང་། བཅུ་དུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ནི་སྒོམ་ལམ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འཕེལ་ལས། སྤྲུག་བསྔལ་ལ་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནས་བརྒྱང་སྟེ། ལམ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པའི་བར་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདེན་པ་མ་མཐོང་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཅུ་དུག་པ་ལ་ནི་སྟོན་མ་མཐོང་བ་མཐོང་བ་བྱང་མེད་ཀྱི། རྗེ་ལྟར་མཐོང་བ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སློབ་པའི་ལམ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་སྐད་ཅིག་བཅུ་དུག་ཅེས་བྱ་ཡི། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅུ་དུག་ཏུ་མི་བྱ་སྟེ། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་ན། མཐོང་ལམ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་བཤད་པ་ལ།

རྒྱུན་ཞུགས་སྐོར།

འོ་ན་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་རྗེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། ཞུགས་གནས་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡོད་དེ། དབང་པོ་རྣོ་བརྒྱལ་དེ་དག་ཀྱི། །དད་དང་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་བ། །སྒོམ་པས་སྤང་བྱ་མ་སྤངས་ན། །འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ། །རྣམ་པྱའི་བར་བཅོམ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྟོན་དབང་པོ་བརྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་གང་རུང་ལ་གནས་པའི་ཚེ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་། སྟོན་དབང་པོ་རྣོན་པོར་གྱུར་པ་དེ་ལ་

གནས་པའི་ཚེ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དང་། དེ་གཉིས་ནི་སྐོམ་པས་སྣང་བར་བྱ་བ་གཅིག་ཀྱང་མ་སྣང་ས་ནའང་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། སྟོན་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐོམ་ལམ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐོམ་སྣང་ཉོན་མོངས་གཅིག་ནས་ལྡའི་བར་སྣང་ས་ཞིག་ཡིན་ནའང་། འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་བཅོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་ལ་གནས་པ་ཐལ་ཆེར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་བཞུད་ཡོད་དེ། གཉིས་པ་ལ། དགུ་པ་ཚུན་ཆད་ཟད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐྱེ་རོལ་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐོམ་སྣང་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉེན་བྱུག་པ་ནས། དགུ་པ་ཚུན་ཆད་དེ་བརྒྱད་པའི་བར་ཟད་པར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་འབྲས་ལ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་འདི་ཙམ་གྱི་ཚོག་གིས། ལམ་དེའི་སྐྱེ་རོལ་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐོམ་སྣང་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉེན་མཐའ་དག་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་མི་དགོས་ཏེ། མངོན་པ་གོང་མའི་ཉེ་སྐབས། འདི་ལ་ཡང་མཐོང་ལམ་གྱི་སྟོན་དུ་ཐལ་ཆེར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་སྐོམ་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། སྐྱ་མ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་དུ་འདོད་པ་ནི་ཏ་ཅང་ཐལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་ལ། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གིས་མ་ཁྲབ་པའམ། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་མེད་པ་གང་བའི་བྱེད་དོ། །ཡང་ལམ་དེ་གང་རུང་ལ་གནས་པ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་ཞུས་ཡོད་དེ། འདོད་པའམ་ཡང་ན་གོང་མ་ལས། །ཆགས་བྲལ་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་

པ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྲ་རོལ་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐོམ་སྦུངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཁོན་དང་། ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་ཁོན་མོངས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལམ་བཅོ་ལྔ་ལ་གནས་པའི་རྣེས་འབྲང་གཉིས་ཀྱིས་འབྲས་གནས་ཐོབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། གང་ཞེག་གང་ལ་ཞུགས་པ་ནི། །བཅུ་དྲུག་པ་ལ་དེ་འབྲས་གནས། །དེ་ཚེ་དབང་པོ་རྣོ་བརྒྱལ་དག །དད་པས་མོས་དང་མཐོང་བས་ཐོབ། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་གཉིས་ཀྱིས་བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྣེས་ཤེས་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེ། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཐོབ་ཅིང་། དུས་དེ་ན་རྣེས་འབྲང་། གཉིས་ལ་དད་མོས་པ་དང་། མཐོང་ཐོབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དེ་སྨྲོང་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་ཐོབ་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་གྱི། །ལམ་ཐོབ་མེད་པས་དེ་ཡི་ཕྱིར། །འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །མི་བརྟོན་པ་ནི་ཞུགས་མ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེས་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅམ་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུ་སྤྲ་མ་སྤྲ་མའི་ཅམ་པོ་བ་དང་། ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་ཞུགས་པ་དུས་མཉམ་དུ་ཐོབ་པར་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། ས་དང་ས་ན་ཉེས་རྣམ་དགུ །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཡོན་ཏན་རྣམས། །ཚུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེ་རྣམས་ཀྱི། །ཚུང་དུ་ལ་སོགས་ཐ་དད་ཕྱིར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་པའི་སྐོམ་ལམ་དགུ་

དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་སྐོམ་སྦང་ཉིན་མོངས་དགུ་སྦང་གཉེན་གྱངས་སྐྱོད་དུ་སྐྱོང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ལ་སྦང་བ་སྐྱོང་ཚུལ་གྱི་སྐོ་ནས་སྦང་བྱ་གཅིག་ཆར་བ་དང་། རིམ་གྱིས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་ཡིན་པ་གཞིར་བཅས་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གིས། འཇིག་རྟེན་པའི་སྐོམ་སྦངས་སུ་བླང་པའི་འདོད་ཉེན་ལ་ཆགས་བྱལ་སྟོན་དུ་མ་བཏང་བར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་སྟོགས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྐོམ་སྦངཉེན་མོངས་སྐྱོང་བ་དེ། སྤྱ་མའི་ངོ་བོ་དང་། དེ་ཡིན་པ་གཞིར་བཅས་ལ། ཆགས་བྱལ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྐོམ་སྦངཉེན་མོངས་སྐྱོང་བ་དེ་ཕྱི་མའི་ངོ་བོར་འཇོག་གི །ཁམས་གསུམ་གྱི་སྐོམ་སྦང་ཉེན་མོངས་གཅིག་ཆར་སྐྱོང་བ་དང་། རིམ་གྱིས་སྐྱོང་བའི་ཆ་ནས་འཇོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གསུམ་རིམ་གྱིས་སྐྱོང་བའི་སྐྱེབ་པ་འཕགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ཉེན་སྦངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཟུགས་གཟུགས་མེད་གྱི་ཉེན་མོངས་སྦངས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྦངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཕྱི་མ་གཉིས་སྦངས་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུབ་ན། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྦངས་པའི་ཕྱི་རོལ་པའང་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་འབྲལ་བའི་དོན་དུ་བསྟོས་གཅོའི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་དང་། འདི་ཡུལ་སུན་དབྱུང་མེད་པར་ནི། །དེ་སྟོང་བར་ནི་ཀུས་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་མང་པོ་དང་འགལ་ལོ། །དང་པོ་སྦང་བྱ་གཅིག་ཆར་བའི་རྒྱུན་

ཞུགས་འབྲས་གནས་ལ་ཁྱད་པར་ཅན། འདོད་ཉོན་དགྲ་པ་དང་། སྲིད་ཉོན་དགྲ་པའི་དངོས་གཉེན་ལ་གནས་པ་དང་མི་གནས་པའི་ཚམ་བོ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ། དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་དང་། དེས་འདོད་ཉོན་དགྲ་པ་དང་། སྲིད་ཉོན་དགྲ་པ་སྤངས་པའི་ཚེ། དགྲ་བཅོམ་འབྲས་གནས་སུ་འཇུག་སྟེ། དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་ལ་དེས་པར་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་མི་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །མངོན་པ་གོང་མར་སྤང་བྱ་གཅིག་ཚར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་མཐོང་ཚོས་ཞེ་དང་། བར་འདའ་བ་དང་སྐྱེ་འདའ་བ་དང་གསུམ་བཤད་དེ། འདིར་ཡང་མི་རྟག་བ་མེད་དོ། །ཐེ་མ་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ལའང་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གྱིས་སྐོ་ནས་རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དང་། རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་གཉིས་ཡོད་ལ། དང་པོ་ལའང་གཉིས་ལས་དང་པོ་ངེས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡོད་དེ། འབྲས་གནས་བསྐོམ་སྤང་བྱ་མ་ཟད། །དེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་ཤེང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྐོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་གཅིག་ཀྱང་མ་སྤངས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གྱིས་ཁྱད་པར། འདོད་པར་དོགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་བདུན་དེས་པར་ལེན་པ་ཞེག་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འཁྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་དགུ་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱ། འབྲས་གནས་སྐོམ་སྤང་བྱ་མ་ཟད། །དེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ། །འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་གང་ཞེག་སྐོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གཅིག་ཀྱང་

མ་སྨངས་པ་དེ་ནི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། ཚེ་བདུན་གྱི་བར་དུ་སྐྱེ་བ་ན། ལན་བདུན་བའོ། །ཐམས་ཅད་ནི་མ་ཡིན་བས། དེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་ཤལ་བའི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མིར་སྐྱེ་སྲིད་བདུན། བར་སྲིད་བདུན། དེ་བཞིན་དུ་ལྷར་སྐྱེ་སྲིད་བདུན། བར་སྲིད་བདུན་ཏེ་སྲིད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། བྱེ་བག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ན་རེ། དེ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་བདུན་དང་། སྲིད་པ་བར་མ་བདུན་དུ་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ཞེས་སྲིད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོན་ན། སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་ན་མ་ཡིན་པར་འགྲུར་རོ་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། དེས་བླང་བྱའི་སྲིད་པ་རྣམས་བདུན་ཚན་དུ་འདུ་བས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དབེར་ན། བདུན་ཚན་ལྔ་ལ་མཁས་པའི་དགེ་སློང་ལ། གནས་ལྔ་ལ་མཁས་པའི་དགེ་སློང་དང་། ཤིང་ཁོ་མ་རེ་ལ་འདབ་མ་བདུན་བདུན་ཡོད་ཀྱང་། བདུན་ཚན་དུ་འདུ་བས། འདབ་མ་བདུན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། སྲིད་པ་བདུན་ཚན་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། གནས་བདུན་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འདབ་མ་བདུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ན། སྲིད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ལེན་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། མདོ་ལས། གང་ཟག་ལྟ་བ་ཟུན་སྐམ་ཚོགས་པ། སྲིད་པ་བརྒྱད་པ་མདོན་པར་འགྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་

མ་ཡིན་ཞེང་། གོ་སྐབས་མེད་དེ། འདི་ནི་གནས་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། འཕྲོ་བ་རིགས་མཐུན་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་སྲིད་བརྒྱད་པ་མི་ལེན་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་ཟིན་ལྟར་བྱེད་ན། བར་སྲིད་རྣམས་ཀྱང་མི་ལེན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། འཕྲོ་བ་གཅིག་ཏུ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་བརྟགས་ན་ནི་སྲིད་པ་བར་མ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་བདུན་ཁོ་ན་ལེན་གྱི། བརྒྱད་པན་ཚད་མི་ལེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་འགྲེལ་ལས། བར་སྐབས་སུ་ཡང་འཕགས་པའི་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང་། ཡོངས་སུ་སྨྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་སྟེ། དེ་སྲིད་དུ་སྲིད་པར་སྨོང་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བདུན་ཁོ་ན་ལེན་པའི་ལས་བསགས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཅིའི་ཕྱིར་སྲིད་པ་བརྒྱད་པ་མངོན་པར་མི་འགྱུབ་ཅེ་ན། དུས་དེ་སྲིད་ཀྱིས་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་འགྱུར་རོ། །ལམ་དེ་ནི་དེ་འདྲ་ཡིན་ཏེ། སྨྲལ་གོམས་པ་བདུན་པས་ཟིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། རིམས་ཉིན་བཞི་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ལ་ལྟ་མིའི་རྟེན་ཅན་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་གཉིས་པོ་རིམ་པ་བཞིན། ལྟའི་རྟེན་ལ་ཆུང་ཐའམ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། མིའི་རྟེན་ལ་ཆུང་ཐའམ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། གང་ཞིག་མིའི་ནང་དུ་ཆུད་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི། དེ་ཁོ་ནར་འོངས་ནས་ཡོངས་སུ་སྨྱ་ངན་ལས་འདའ་ལ། གང་ཞིག་ལྟ་དག་གི་ནང་

དུ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ནར་འོངས་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མདོ་སྡེ་པ་ནི་ལྷ་མི་བསྟོམས་པའི་ནང་དུ་སྐྱེ་སྲིད་བདུན་ཁོ་ན་ལེན་པར་འདོད་ཀྱང་། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ། ལྷ་མི་གང་གི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཡང་། ལྷར་སྐྱེ་སྲིད་བདུན། མིར་སྐྱེ་སྲིད་བདུན་ཏེ་སྐྱེ་སྲིད་བཅུ་བཞི་ལེན་པར་བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། འོད་སྲུངས་པ་རྣམས། ལྷ་རྣམས་སུ་ལན་བདུན། མི་རྣམས་སུ་ལན་བདུན། ཞེས་སོ་སོར་ཡང་འདོན་པས། འདི་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཉན་ཐར་ཡང་། ལྷ་དང་མིར་ལན་བདུན་བདུན་མཚམས་སྦྱར་ཞིང་འཁོར་ནས་སྡུག་བསྔལ་མཐར་བྱེད་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལེན་ཚུལ་ལ་མངོན་པ་བ་ཁ་ཅིག ལྷའི་རྟེན་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ་ན་སྟོན་ལ་ལྷར་སྐྱེ་སྲིད་བྱུག་བར་མ་ཚད་དུ་ཟློས། དེ་ནས་མིར་སྐྱེ་སྲིད་བདུན་ཟློས། མཐར་ལྷའི་རྟེན་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ་ན། སྟོན་ལ་མིའི་སྐྱེ་སྲིད་བྱུག་ལེན་པ་སོགས་སྐར་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ནི་མི་ལེགས་ཏེ། མངོན་པ་འོག་མ་འདི་སྐོར་དུ་ཆེར་མི་གསལ་ཡང་། གོང་མར་ལྷ་དང་མི་རྣམས་སུ་ཡས་མན་དུ་སྲིད་པ་འཁོར་བར་བྱས་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཟེའུར། ལྷའི་རྟེན་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ་ན་སྟོན་ལ་མིར་སྐྱེ་སྲིད་གཅིག་དང་། དེ་ནས་ལྷར་སྐྱེ་སྲིད་གཅིག་དང་། དེ་ནས་མིར་ཏེ་བཅུ་བཞིའི་ཐ་མ་ལྷའི་རྟེན་ལ་སྐྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མིའི་རྟེན་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ་ན། སྟོན་ལ་ལྷར་སྐྱེ་སྲིད་གཅིག་དང་། དེ་ནས་མིར་སྐྱེ་

སྲིད་གཅིག་དང་། དེ་ནས་ལྷར་ཏེ་བཅུ་བཞིའི་ཐ་མ་མིའི་རྒྱན་ལ་སྐྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་པས་ཚོ་སྐུན་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་རྩ་བས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཡང་། མ་དེས་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། མཚོག་ཏུ་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི་མ་དེས་བས་མ་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར། ངོ་ན་དེས་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བས་ཕྱིར་འོང་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་དེས་བར་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་ན། སྐྱེ་སྲིད་གང་གི་རྟེན་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གསལ་བར་བཤད་པ་མ་མཆིས་མོད་ཀྱང་། བཅུ་གསུམ་པའི་རྟེན་ལ་ཕྱིར་འོང་དང་། བཅུ་བཞི་པའི་རྟེན་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། དབྱ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཉིད་དེས་པའོ།།

གཉིས་པ་རྒྱུན་ཞུགས་དིགས་ནས་དིགས་སྐྱེ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཞི་ལས་བྱོལ་བ། །ཚེ་གཉིས་གསུམ་དུ་དིགས་ནས་དིགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྣང་པའི་ཁྱད་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐོམ་སྣང་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་གསུམ་མམ་བཞི་སྣང་པ། རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ། སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་འདོད་པར་དིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་གཉིས་སམ་གསུམ་ལེན་ཅང་། བཞི་པ་མི་ལེན་པ་ཞེག་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་གསུམ་ཀྱིས་ན་དིགས་ནས་དིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་སྣང་བ་ལས་ནི་ཉོན་

མོངས་པའི་རྣམ་པ་གསུམ་མམ་བཞི་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོ་ལས་ནི་དེའི་གཉེན་པོ་ཟག་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་ལས་ནི་ཚེ་གཉིས་སམ་གསུམ་ལྷས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། འཇིག་རྟེན་པའི་སྐོམ་སྤངས་སུ་བྱུང་པའི་འདོད་ཁྲེན་ལྡ་པ་སྤངས་པའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་མི་འོང་བ་ནི། དེ་ཡོད་ན། དེ་ལྟ་བུའི་འདོད་ཁྲེན་དྲུག་པའང་སྤངས་པ་ཡོད་དགོས་པའི་ཚ་ནས་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྐོམ་སྤང་ཁྲེན་མོངས་དྲུག་པ་གཅིག་ལུས་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཚེ་འདིར་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་བྱ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ལྔ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་སྤངས་ན་དྲུག་པའང་གདོན་མི་ཟ་བར་སྤོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། འོ་ན། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཚེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པས། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐོམ་སྤངས་སུ་བྱུང་པའི་འདོད་ཁྲེན་དགུ་པ་གཅིག་ལུས་བར་ཆད་བྱ་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྐོམ་སྤངས་སུ་བྱུང་པའི་འདོད་ཁྲེན་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་དགོས། ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་དེ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་ན། བར་ཆད་གཅིག་པ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ལ་གེགས་བྱ་བར་མི་ནུས་ཏེ། ཁམས་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། རྒྱུན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་ལ་དབྱེ་ན། ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་དང་། མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་གཉིས་ཡོད་ལ། དང་པོ་ཡིན་ན་འདོད་ལྷར་སྐྱེ་སྲིད་གཉིས་སམ་གསུམ་བླངས་

ནས་རྟེན་དེ་ལ་སྙང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་མ་ཡིན་ན། མིང་སྐྱེ་སྲིད་གཉིས་སམ་གསུམ་བརྒྱར་ནས་རྟེན་ཏེ་ལ་སྙང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྱེལ་ལས། དེ་ལྟའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ན་ལྟ་དག་གི་ནང་དུ་རིགས་གཉིས་སམ་གསུམ་དུ་འགོར་ནས། ལྟའི་རིགས་དེ་འམ་གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་སྨྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ནི་མི་དག་གི་ནང་དུ་གཉིས་སམ་གསུམ་དུ་འགོར་ནས་བྱིང་དེ་འམ་གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་སྨྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དང་། དོན་གསལ་ལས། ལྟའི་རིགས་དེ་འམ་གཞན་དུ་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ་དག་གི་ནང་བདེན་པ་རྣམས་མཐོང་ནས་རིགས་གཉིས་སམ་གསུམ་དུ་འགོར་ཏེ། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་ཡོངས་སུ་སྨྱ་ངན་ལས་འདས་བའམ། གཞན་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་འམ། འཐབ་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡོངས་སུ་སྨྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དག་ལ་ཡང་སྣང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་བྱེད་ཁ་ཅིག་འགྲེལ་བཤད་འདི་རྣམས་འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་བཞི་པ་ལེན་པའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དུ་སྐྱེ་སྲིད་གསུམ་བྱུང་ནས་ནས། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་རྟེན་ལ་སྙང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཏེ་བསྟན་པས་སོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། ལུང་གི་འབྱུམ་མོོན་པའི་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ་དག་གི་ནང་དུ་རིགས་གཉིས་སམ་ཞེས་པ་དང་། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པ་འམ་ཞེས་པ་སྨོོས་

ཞེང་། གསུམ་དུ་འགོར་ཞེས་དང་། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་ཞེས་པ་སྟོང་རྫུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཕྱིར་འོང་སྐོར།

ཕྱིར་འོང་སྐོར་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཞུགས་པ་འཆད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རྣམ་པ་ལྔ་ཡི་བར་བཅོམ་པ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་ཞུགས་པའང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འབྲས་གནས་འཆད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རྣམ་པ་དྲུག་པ་ཟད་བྱུང་པ། །དེ་ནི་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བ། །ཉེས་ཆ་བདུན་ནམ་བརྒྱད་ཟད་པ། །ཚེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྐོམ་སྦངས་སུ་བྱུང་པའི་འདོད་ཁོན་ལྔ་པ་སྦངས་ཤིང་། དྲུག་པའི་གཉེན་པོ་ལ་གནས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དེ། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྐོམ་སྦངས་སུ་བྱུང་པའི་འདོད་ཁོན་དྲུག་པ་སྦངས་པའི་འབྲས་གནས་ཤིག་ལ་འཇོག་ཅིང་། དབྱེ་ན། འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་གྱི་སྐོ་ནས་རིམ་གྱིས་པ་དང་། ཐོད་རྒལ་བ་གཉིས་དང་། སྟོང་བའི་སྐོ་ནས་ཙམ་པོ་བ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་ལས། ཕྱི་མ་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཆོ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པའི་ངོ་བོ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་སྐོམ་སྦངས་སུ་བྱུང་པའི་འདོད་ཁོན་བདུན་ནམ་བརྒྱད་སྦངས་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པ་གཞིར་བཅས་ལ། འདོད་ལྷར་སྐྱེ་བ་ལན་གཅིག་ཟློས་ནས་མྱ་ངན་འདས་མངོན་

དུ་བྱེད་པ་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། རང་འཛེལ་ལས། ཡང་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དེ་ཉིད། རྒྱུ་གསུམ་ཀྱིས་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཡིན་པར་རིགས་པར་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་བདུན་ནམ་བརྒྱད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་ཟག་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་ཆེ་གཅིག་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེ་ལྟར་ན་འདིའི་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་ལ་གེགས་བྱེད་པར་ནུས་ཞེ་ན། ཁམས་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་སྤངས་སུ་བྱུང་བའི་འདོད་ཉོན་བརྒྱད་པ་མ་སྤངས་པ་ཡོད་ན་བར་ཆད་གཅིག་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་བར་ཆད་ཀྱི་གཙོ་བོ་གཅིག་ལས་མེད་པའི་ཚ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་འོང་གང་ཡིན་འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱི་སྒེ་བ་ལན་གཅིག་ལེན་པར་མ་དེས་ཤིང་ལན་གཉིས་མི་ལེན་པར་དེས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིར་འོང་གི་རྟེན་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་ཅིང་། ཉན་སར། ལྷའི་སྲིད་པ་ལན་གཅིག་དང་། མིའི་སྲིད་པ་ལན་གཅིག་བསྟྲུབ་པའི་ཚེ་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུར་བཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཕྱིར་མི་འོང་སྐོར།

ཕྱིར་མི་འོང་གི་སྐོར་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཞུགས་པ་འཆད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གསུམ་པ་ལ་ནི་ཞུགས་པའང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འབྲས་གནས་འཆད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་དག་ཟད་པས་ཕྱིར་མི་འོང་། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཐིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྗེ་སྐད་བཞིད་པའི་ཐིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཐིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཐིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྐོམ་སྲངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཁེོན་དགུ་པ་སྲངས་པའི་འབྲས་གནས་ཤིག་ལ་འཇོག་པ་དང་། དབྱེ་བ་ལ། འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་དང་། སྒོང་བའི་སྐོ་ནས་སྡང་བཞིན་དང་། འཕགས་ཚོས་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་སྐོ་ནས་འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཐིར་མི་འོང་དང་། མ་གྱུར་པའི་ཐིར་མི་འོང་གཉིས་ལ། ཐི་མ་ལ། གཟུགས་སུ་ཉེར་འཚོ་དང་། གཟུགས་མེད་ཉེར་འཚོ །མཐོང་ཚོས་ཞེ། ལུས་མངོན་བྱེད་དང་བཞི་ཡོད་ཅེང་། དང་པོ་ལའང་ལྷ་ཡོད་པའི་ཐིར་ཏེ། དེ་ནི་བར་སྐྱེས་འདུ་བྱེད་དང་། །འདུ་བྱེད་མེད་ཡོངས་སུ་བཅུ་འདའ། །གོང་དུ་འགོ་བ་རྣམས། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་གྲུབ་པའི་ཐིར། དང་པོ་བར་འདའ་བ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། རང་འགྲེལ་ལས། རེ་ཞིག་བར་མ་དོར་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་ལས་འདའ་བ་ནི། དེས་གསུམ་གྱི་སྤྱངས་བ་དང་། སྤྱངས་བ་མ་ཡིན་བ་དང་། ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་ལས་འདས་པའི་ཐིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཐིར། དེས་གསུམ་ཡང་དོན་གསལ་ལས། ཞོགས་མའི་མེ་སྐག་འབྱུང་མ་ཐག་འཆི་བ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་ཚ་ཚ་གནམ་དུ་ཡང་བའི་དུས་འཆི་བ་དང་། གནམ་དུ་ཡང་ཀྱི་ཐིར་ཟོག་ནས་ས་ལ་མ་ལྷུང་བའི་དུས་འཆི་བ་དང་གསུམ་ལ་བཤད་པའི་ཐིར། འབྲེལ་པ་དང་བསྟན་བཅོས་འདིར་དང་ཟོར་ལྷག་མེད་དུ་འདའ་བར་བཤད་པ་ནི། སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བ་མ་ཐྲངས་པར། བར་སྲིད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྡུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚ་ནས་ཡིན་གྱི། དངོས་ཟོ་ལ་དང་

པོར་ལྷག་བཅས། དེ་རྗེས་ལྷག་མེད་དུ་འདུད་བའི་གོ་རིམས་དེས་སོ། །གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་མི་སྐྱེ་བར། བར་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཚུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྤྱོང་སྐྱབས་མངོན་བར་འགྲུབ་བའི་ཀུན་སྤྱོང་མ་སྐྱབས་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚངས་རིས་ཀྱི་བར་སྲིད་ཀྱི་རྐེན་ཁོ་ནར་མ་དེས་ཏེ། ཚངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་རིས་བཅུ་བུགས་གི་བར་སྲིད་ཀྱི་རྐེན་ལ་སྐྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདུད་བ་ཡོད་པས་སོ། །དེའི་ཚུལ་ལ་ཁ་ཅིག ཚངས་རིས་ཀྱི་བར་སྲིད་ཀྱི་རྐེན་ལ་སྐྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བར་འདུད་བ་ཡོད་པ་ནས། འོག་མིན་ལྟ་བུའི་བར་སྲིད་ཀྱི་རྐེན་ལ་སྐྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བར་འདུད་བ་ཡོད་པའི་བར་ཡིན་གྱི། གཟུགས་ཀྱི་བར་སྲིད་གཉིས་གསུམ་ཆྱུད་ནས་འདུད་བ་ནི་མེད་པར་འདོད་དོ། །ཁ་ཅིག ཚངས་རིས་ཀྱི་བར་སྲིད་ནས། འོག་མིན་གྱི་བར་སྲིད་ཀྱི་བར་བཅུ་བུགས་ཚད་བར་བཆྱུད་དེ། མཐར་འོག་མིན་གྱི་བར་སྲིད་ཀྱི་རྐེན་ལ་སྐྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བར་འདུད་བ་ཡོད་པར་འདོད་དེ་བརྟག་གོ །

སྐྱེ་འདུད་བ་ལ་ཡང་གསུམ་ཡོད་དེ། རང་འགྲེལ་ལས། སྐྱེས་ནས་ཡོངས་སུ་སྐྱང་ངན་ལས་འདུད་བ་ནི་སྐྱེས་ནས་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་སྐྱ་ངན་ལས་འདུད་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྐྱེས་ཚམ་ནས་འདུད་བ་སོགས་གསུམ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཡང་གོང་བཞིན་འདོད་པ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། རང་ལུགས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་བཅུ་བུག་པོ་

ཚང་བར་བརྒྱད་པ་མེད་པར་མངོན་ཏེ། དེ་ཡོད་ན། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་དང་ཉད་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བའི་ལན་གྱངས་གཞན་ལ་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་མ་བསགས་པའི་ཕྱིར། གོང་འཕོ་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འོག་མིན་འགྲོ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། དེ་ནི། བསམ་གཏན་སྟེལ་ན་འོག་མིན་འགྲོ །དེ་འཕར་ཕྱེད་འཕར་ཐམས་ཅད་དུ། །འཆི་འཕོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྲིད་རྩེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ཡོད་དེ། གཞན་སྲིད་རྩེ་མོར་འགྲོ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོག་མིན་འགྲོ་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། རང་འགྲེལ་ལས། གང་དུ་འཕོ་བ་དེ་ནི། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུའི་སྒོ་ནས་ནི་བསམ་གཏན་སྟེལ་བ་དང་། སྟེལ་བ་མ་ཡིན་པའོ། །འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་ནི། འོག་མིན་དང་། སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་ལ་ཐུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་བྱབ་ཅིང་། ཕྱི་མ་འཆད་པ་ལ་དེ་ཉིད་ལས། གནས་གཞན་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེས་ལ། གནས་གཙང་མ་རྣམས་སུ་མི་འདུག་པ་ཁོ་ནར་གཟུགས་མེད་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རིམ་གྱིས་སྲིད་པའི་རྩེ་མོར་སོང་སྟེ། ཡོངས་སུ་སྨྱངས་ལས་འདའ་བའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འབྲས་བུ་ཆེ་མན་ཆད་དུ་སྐྱེས་ཤིང་གནས་གཙང་སྤངས་ནས་གཟུགས་མེད་རིགས་བཞི་རྒྱུད་དེ་སྲིད་རྩེར་འདའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཤཱཀྱ་པ་སོགས་ནི། ཐ་མཐའ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། དེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། གོང་དུ་འཕོ་བ་དེ་དག་བར་སྐབས་སུ་སྨྱངས་ལས་འདའ་རུང་བར་བཤད་པ། །འོག་མིན་དང་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་མཐར་

ཐུག་པ་ཉིད་ནི། དེ་ཡན་ཆད་དུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་མཆོག་ཏུ་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་དེ། གཞན་ནི་གཟུགས་མེད་འགྲོ་རྣམ་བཞི། །ཞེས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་སུ་འགྲོ་བའི་ཀུན་སྤྱོད་སྤངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེར་མི་སྐྱེ་བར། གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་ནས་འདའ་བ་ཞེག་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། ཕྱིར་མི་འོང་བ་གཞན་ནི་གཟུགས་མེད་པར་ཉེ་བར་འགྲོ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས། གཟུགས་མེད་པ་དག་གི་ནང་དུ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་མཐོང་ཚོས་ཞེ་ཡོད་དེ། གཞན་ནི་འདི་ལས་སྡུད་ནན་འདའ་། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་སྡུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞེག་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། འདི་ལས། འདི་དང་འདོད་པར་ཚེ་ཡོངས་གྱུར་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གིས་ཁྱད་པར་ཡང་གྱུབ་སྟེ། དང་པོ་སྟར་བཞིན་དང་། ཕྱི་མ་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པའི་ཚེ་དེ་ལ་སྡུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་དགྲུར་བཤད་པའི་དོན་ཡོད་དེ། གསུམ་ལ་ཡང་རྣམ་གསུམ་ཕྱེ་ནས། །གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་དགྲུར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་གྱུབ་ཅིང་། དབྱེ་གཞི། བར་འདའ་བ་སྐྱེས་འདའ་བ། ཚོང་འཕོ་བ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་། དེ་དག་གི་ནི་ཁྱད་པར་རྣམས། །ལས་དབང་ཉོན་མོངས་བྱེ་བྲག་ལས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས། རིམ་པ་བཞིན་མངོན་པར་འགྱུབ་པའི་ལས་

དང་། སྐྱེས་ནས་ཚོང་འགྲུང་གྱི་ལས་དང་། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་ཚོང་འགྲུང་གྱི་ལས་བསགས་པ་དང་། དབང་པོ་རྣོན་པོ་དང་། འབྲིང་དང་རྟུལ་པོར་གྱུར་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་པོ་དང་། ཆེན་པོ་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཐིང་དང་། གོང་ཁུ་འཕོ་བ་མ་ཐེབ་བར། །དམ་པའི་འཕྲོ་བ་བདུན་ཁུ་འདོད། །ཅེས་གོང་འཕོ་ལ་མ་ཐེབ་བར་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འཕྲོ་བ་བདུན་ཁུའང་འགྲུང་བའི་ཐིར། འོ་ན། ཐིང་མི་འོང་ལ་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འཕྲོ་བ་བཞག་ནས། རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཐིང་འོང་སོགས་ལ་མི་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། བཀའ་དྲུ་ཡོད་དེ། དམ་པ་དམ་མིན་འཇུག་མི་འཇུག སོན་པ་ཐིང་མི་འོང་ཐིང་དེ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འཕགས་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ། ལས་དམ་པ་དག་བ་ལ་འཇུག་ཅིང་། དམ་མིན་མི་དགེ་བ་ལ་མི་འཇུག་པ་མ་ཚང་ཞིང་། འདོད་པར་ཐིང་མི་འོང་བ་དེ་མ་ཚང་། དགྲ་བཅོམ་པ་ནི་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པས་འཕྲོ་བ་མེད་པའི་ཐིར། འོ་ན། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་གྱུར་གྱི་ཐིང་མི་འོང་ལ་དབྱེ་བ་དེ་དག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་མེད་དེ། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་གྱུར་པའི་འཕྲོ་བ་མེད། །དེ་དང་གོང་མར་སྐྱེས་པ་ནི། །ཡོངས་ཉམས་དབང་པོ་འཕོ་མི་སྐྱེན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་ཐིང་མི་འོང་དེ་ཁམས་གོང་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཐིར། དེ་དང་ཁམས་གོང་མའི་ཐིང་མི་འོང་གཉིས་ལྡུ་མི་ཉམས་པ་དང་། དབང་པོ་སྨིན་པར་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་ཐིར། གཟུགས་སུ་ཆེ་ཡོངས་གྱུར་གྱི་ཐིང་མི་འོང་ལ་ནི། ཁམས་གཞན་དུ་མི་སྐྱེ་བས་མ་ཁྱབ་སྟེ། རང་འབྱེལ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་ཆེ་ཡོངས་སུ་

གྱུར་པ་ནི། གལ་ཏེ་ན་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་དག་ཏུ་འཇུག་སྟེ། གོང་དུ་འཕོ་བ་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་མཐར་ཐུག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅི་བསམ་གཏན་སྟེལ་ན་འོག་མིན་འགྲོ །ཞེས་གསུངས་པས། དང་པོར་བསམ་གཏན་གང་སྟེལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། བཅད་དུ་ཡོད་དེ། དང་པོ་བཞི་པ་སྟེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། བསམ་གཏན་བཞིའི་སེམས་ལ་སྟེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱང་ཡོད་དེ། དེ་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་མཚོག་ཡིན་པའི་ཚ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེ་ལྟར་སྟེལ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྟོན་བ་དང་། དངོས་གཞི་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དང་པོར་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སེམས་ཟག་མེད་རྒྱུན་ལྟན་ལ་སློམས་པར་འཇུག དེ་ནས་ཟག་བཅས་རྒྱུན་ལྟན་དང་། དེ་ནས་ཟག་མེད་རྒྱུན་ལྟན་ལ་སློམས་པར་འཇུག་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་ཐོ་ནས། དང་པོར་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་དང་། དེ་ནས་ཟག་བཅས་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་དང་། དེ་ནས་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ལ་སློམས་པར་འཇུག་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་འབྲེལ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཤིང་། ཀུན་ཞེས་པ་ནི་མདོ་སྡེ་པས་རྒྱང་ཟ་བའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ཡོད་དེ། སྐད་ཅིག་མ་ནི་བསྟེས་པས་བྱས། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། སྟོན་བ་གཅིག་གིས། དགྲས་གཅིག་ལ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ། དེའི་དངོས་གཞི་ཟག་བཅས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྟེལ་ནས་ཏེ་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་སློམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཏེ་ཙམ་འདོད་པ་དེ་ལྟར་སློམས་པར་འཇུག་ཀྱས་

པ་དེ་ཉིད་བྱང་བའི་ཚད་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ན་རེ། གང་གི་ཚེ་ཟག་པ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་ཅིང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཡང་ཟག་པ་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་དག་ཏུ་བསྟེས་པས་སྟེལ་བ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མངོ་སྤྲོ་བ་ན་རེ། སྟེལ་སྒོམ་འདི་མི་འཐད་དེ། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་དུས་མཐའ་སྐད་ཅིག་མ་ལ་ཁྱོད་འདོད་པ་གང་ཞེག ས་ངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་པའི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ལྟར་སྟེལ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུན་ཆགས་པའི་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུན་ཆགས་པའི་ཟག་བཅས་སྐད་ཅིག་མ་སྟེལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲ་བའི་ཕྱིར། རང་འབྲེལ་ལས། ས་ངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་པས་ནི་སྐད་ཅིག་སྟེལ་བར་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུན་ཆགས་གསུམ་ལ་ཇི་སྲིད་འདོད་པར་སྣོམས་པར་འདུག་པའི་སྐོ་ནས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་བལྟའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་གསལ་ལས། རང་གི་གཞུང་ལུགས་ནི་འོག་ནས་སྐད་ཅིག་མ་སྟེལ་བར་མི་ནུས་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་འབྱུང་བས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ཞེས་པ་མངོ་སྤྲོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །རྟེན་གང་གིས་བསྟོམས་པཡང་ཡོད་དེ། རང་འབྲེལ་ལས། འདི་ལྟར་སྟེལ་བར་བྱེད་དེ། དགྲ་བཅོམ་པ་འམ་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཡང་རྩང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གང་དུ་སྐྱེས་པཡང་ཡོད་

དེ། རང་འགྲེལ་ལས། དང་པོར་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་གསུམ་དག་ཏུ་སྤྲེལ་བར་བྱེད་ལ། གྲིམ་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྤྲེལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་བྱང་བའི་གྲིབ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་སྤྲེལ་བའི་རྗེས་སུ་ནི། གསུམ་པ་སོགས་ཀྱང་སྤྲེལ་བར་བྱེད་ལ། སྤྲེལ་བའི་དགོས་པ་ནི། སྐྱེ་དང་གནས་པར་བྱ་གྲིབ་དང་། །ཉོན་མོངས་པས་ནི་འཇིགས་གྲིབ་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན། གྲིབ་མི་འོང་དབང་རྣོན་ནི་གནས་གཅོད་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། མཐོང་ཚོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པར་བྱ་བའི་གྲིབ་དང་། དབང་ཕྱུག་རྣམས་ཉོན་མོངས་པས་འཇིགས་ཏེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་ངོ་སྙད་གི་སྒྲིབ་པ་ཐག་བསྲིང་བའི་གྲིབ་དུ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་དབང་རྣོན་ནི་མཐོང་ཚོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་གྲིབ་དང་། དབང་ཕྱུག་རྣམས་ནི་གོང་བཞིན་ཉོན་མོངས་པས་འཇིགས་ཏེ་ཐག་བསྲིང་བའི་གྲིབ་ཡང་སྐོམ་པ་ཡིན་པའི་གྲིབ། འོ་ན་གནས་གཅོད་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་ལྟར་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། བཅཱད་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྟ་ཡི་གྲིབ། །གནས་གཅོད་སྐྱེ་བ་ལྟ་ཁོ་ན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་རྒྱུ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྤྲེལ་སྐོམ་དེ་ལ་ལྟ་ཡོད་པའི་གྲིབ་ཀྱི། ཆུང་ངུ་གསུམ་སྤྲེལ། འབྲིང་དུག་སྤྲེལ། ཆེན་པོ་དགུ་སྤྲེལ། ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་སྤྲེལ། ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཅོ་ལྟ་སྤྲེལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་གྲིབ། གསུམ་སྤྲེལ་སོགས་བྱེད་ཚུལ་ལ། རང་འགྲེལ་ལས། དང་པོ་ལ་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་དང་། སེམས་གསུམ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་དུག་གོ །གསུམ་པ་ལ་ནི་དགུའོ། །བཞི་

པ་ལ་ནི་བཅུ་གཉིས་སོ། །ལྟ་པ་ལ་ནི་བཅོ་ལྔ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་སྟེལ་བཤད་ཟིན་ལྟར་དང་། དྲུག་སྟེལ་སོགས་བྱེད་ཚུལ་ལ་ཁ་ཅིག རིམ་པ་བཞིན། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སེམས་ཟག་མེད་གཉིས་དང་། ཟག་བཅས་གཉིས་དང་། ཟག་མེད་གཉིས་སྟེལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དགུ་སྟེལ་ཡང་། ཟག་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པ་སྟེལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་འོས་ཏེ། ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་གང་ལས་ཀྱང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་གི་ལུགས་ནི། སྒོམ་བ་གཅིག་གིས་སེམས་ཟག་མེད་དང་། ཟག་བཅས་དང་། ཟག་མེད་དང་། ཡང་ཟག་མེད་དང་། ཟག་བཅས་དང་། ཟག་མེད་དང་གསུམ་ཚན་གཉིས་ལ་སྒོམས་པར་འཇུག་པ་དྲུག་སྟེལ་དང་། དགུ་སྟེལ་སོགས་ལའང་དེས་དོགས་པ་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་གསལ་ལས། གཉིས་པ་ལ་ནི་དྲུག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཟག་པ་མེད་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་དང་། ཡང་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་སྟེ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་དགུའོ། །བཞི་པ་ལ་ནི་བཅོ་ལྔ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་སྣང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་བྱང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། ལྟ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་ཚུལ་གསུམ་སྟེལ་ནུས་ན་འོག་མ་རྣམས་ཀྱང་ནུས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། སྒོམ་བ་གཅིག་གིས་གསུམ་སྟེལ་ནུས་ནས། དྲུག་སོགས་སྟེལ་མི་ནུས་པ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་གསལ་ལས། དང་པོ་ལ་ནི་སེམས་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

གང་ཟག་དེ་ལ་ཆུས་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་འོག་མ་རྣམས་ལའང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེལ་མ་སྟོམ་པའི་དབང་གིས་འཕགས་པ་རྣམས་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་ན། ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ་འོ་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། སྔོན་སོ་སྐྱེའི་དུས་སུ་བསགས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ལས་དེ་ཉིད་སྟེལ་མ་སྟོམ་པའི་སྡོམས་ཀྱིས་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་བསྡུར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྟེལ་མ་ལྟ་བསྟོམས་པའི་གཟུགས་སུ་ཉེར་འཚོའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་ཉིད་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ལས་མ་ཉམས་པར་ཚངས་རིས་སུ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་ཅིང་། ཉམས་ན་ཟག་མེད་ཀྱང་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་འདོད་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ནི་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཟག་བཅས་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་དབང་གིས་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མངོན་པ་གོང་མར་ནི། དངོས་གཞི་ཟག་མེད་ལས་ཉམས་པར་མི་བཞེད་པས། ཇི་གས་སྐའི་ལན་ཆུང་ངུ་གདབ་དགོས་སོ།།

བཞི་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་ཡོད་དེ། འགོག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། །ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་བྱེད་པར་འདོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། འགོག་སྟོམས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་བཀག་པའི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་དཔྱ་བཅོམ་གྱི་སྐོར་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཞུགས་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྲིད་རྩེའི་བར་ཚད་བརྒྱད་ཟད་པ། །དཔྱ་བཅོམ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། །དགྲ་བའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་ཡང་། །དེ་ནི་རྟོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འབྲས་གནས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ཟད་ཐོབ་དང་ཟད་པར་ཤེས། །དེ་ཚེ་དེ་མི་སློབ་དགྲ་བཅོམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱང་སྟེ། སྲིད་རྩེའི་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་བརྒྱད་པ་སྤངས་ཤིང་། དགྲ་བའི་དངོས་གཉེན་བར་ཚད་མེད་ལམ་རྟོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དེ། དཔྱ་བཅོམ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་བྱུང་སྟེ། སྲིད་རྩེའི་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་དགྲ་པ་ཟད་པའི་ཐོག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་ཟད་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་བྱོལ་ལམ་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་མི་སློབ་པ་དེ་དཔྱ་བཅོམ་འབྲས་གནས་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་སྤང་བཤད་ནས་སྲིད་རྩེ་ལ་དེ་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་འདས་ཀྱིས་སྲིད་རྩེ་ལས། །ཚགས་འབྲལ་གཞན་ལས་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྲིད་རྩེའི་ཉོན་མོངས་འདས་ལམ་ཁོ་ནས་སློང་། གཞན་རྣམས་ལ་ཚགས་བར་བྱལ་བྱེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིགས་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན། ས་གང་གིས་གང་ལ་ཚགས་བྱལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཟག་

མེད་མི་སྡུག་མེད་པ་ཡིས། །ཐམས་ཅད་ལས་ནི་འདོད་ཆགས་འབྱལ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཟག་མེད་མི་སྡུག་མེད་ཀྱིས། འདོད་པ་ནས་སྤྲིད་རྩེའི་བར་གྱི་ཉོན་མོངས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་འགྲ་མ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པའི་ཚེ། སྤྲོང་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་ཉེར་བསྟོགས་ཉིད་དུ་ངེས་སམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ས་གསུམ་རྒྱལ་ལ་བསམ་གཏན་ནམ། །ཉེར་བསྟོགས་ལས་མཐའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཉན་ཐོས་དབང་རྟུལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྤྲོང་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་དེ་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་ཀྱང་། དབང་རྩོན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དངོས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཚོར་བ་རྣམས་བཏང་སྙོམས་ཁོ་ན་དང་། དངོས་གཞིའི་ཚོར་བ་ལ་བདེ་བ་ཡོད་པས། དབང་རྟུལ་གྱིས་འཕོ་དཀའ་ཞེང་། དབང་རྩོན་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་པ་གོང་མར་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཚོར་བ་གང་ཡིན་བཏང་སྙོམས་སུ་མ་ངེས་པས། དེ་གསུམ་གྱི་ཡིད་བྱེད་བདུན་པ་ལ་ཡང་དངོས་གཞིས་ཁྱབ་པར་བཤད་དེ་ལུགས་གཞན་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནི་དེ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། གོང་མའི་ཉེར་བསྟོགས་ལས་མིན་པས་དེའི་སྤྲོང་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཞི་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞིའི་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དངོས་གཞི་

ཟག་མེད་བརྒྱད་ཀྱི། མི་སྡུག་གས་མེད་དང་མི་འདུ་སྟེ། འཕགས། བརྒྱད་ཀྱིས་རང་གོང་ས་ལས་རྒྱལ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རང་ས་དང་། གོང་སའི་ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་ཀྱི། འོག་ས་ལས་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་རྒྱལ་བར་བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་སྐོམ་ལམ་རྣམས་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་རྣམ་གྲོལ་དང་། །བར་ཆད་མེད་ལམ་གོ་རིམས་བཞིན། །ཞི་སོགས་རགས་སོགས་རྣམ་པ་ཅན། །གོང་དང་འོག་མའི་སྤྲུད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བར་ཆད་མེད་ལམ་འོག་མའི་སྤྲུད་ཡུལ་ཅན། རྣམ་གྲོལ་གོང་སའི་སྤྲུད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དགེ་སྤྲུང་གི་ཚུལ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དགེ་སྤྲུང་ཚུལ་ནི་དྲི་མེད་ལམ། །འབྲས་བུ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས། །དེ་དག་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་དགུའོ། །གྲོལ་ལམ་ཟད་པ་རྣམས་དང་བཅས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་དགེ་སྤྲུང་གི་ཚུལ་དང་། སྤངས་པ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྣམས་དེའི་འབྲས་བུར་འརྩོག་ཅིང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ལ་ཡང་། རྒྱས་བར་ཟེ་ན་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་དགུ་ཡོད་དེ། མཐོང་སྤངས་སྤྲོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བརྒྱད་ཡོད་པ་གང་ཞེག སྒོམ་སྤངས་སྤྲོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཅིག་ཡོད་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱང་སྟེ། འདོད་བའི་མཐོང་སྤང་བཞི་དང་། ཁམས་གོང་གི་མཐོང་སྤང་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་སྤྲོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བརྒྱད་ཡོད་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་བྱུབ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་པ་དགྲའི་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཅིག་སྤྲོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་

གྲངས་དེ་སྟེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་ལ་བཞིར་འཇོག་པའི་ཆུ་མཚན་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་བཞིར་རྣམ་བཞག་པ་ནི། །རྒྱུ་ལྡ་དག་ནི་སྤིད་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་ལ་སྟོན་ལམ་བཏང་བ་དང་། །གཞན་ཐོབ་པ་དང་ཟད་བསྟོམས་དང་། །ཤེས་པ་བརྒྱད་ཚན་ཐོབ་པ་དང་། །རྣམ་པ་བཅུ་བྱུག་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྒྱུ་མཚན་རྣམ་པ་ལྔའི་སྐོ་ནས་འབྲས་བུ་བཞིར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲས་གནས་བཞི་གཞུགས་ལམ་སྟོན་དུ་བཏང་བ་དང་། འབྲས་གནས་ཀྱི་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། སྣང་བྱ་སྣང་ས་བའི་བྱལ་ཐོབ་གཅིག་རྣེད་པ་ལྔ་བུའི་ཟད་པ་རྣམས་ཐོབ་གཅིག་ཏུ་བསྟོམས་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བསྤྱས་པའི་ཉེས་པ་བརྒྱད་ཚན་ཐོབ་པ་དང་། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་བྱུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་སྟེ་ལྔའི་སྐོ་ནས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཅི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ཁོ་ན་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཡིན་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐོམ་སྣངས་ཉིན་མོངས་བྱུག་པ་སྣངས་ནས་ཕྱིར་འོང་ཐོབ་པ་དང་། དགྲ་པ་སྣངས་ནས་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པ་གཉིས་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཐོབ་འབྲས་ནི། །བསྟེས་དང་ཟགས་མེད་ཐོབ་འཇོད་ཕྱིར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འབྲས་བུ་གཉིས་པོ་དེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྣངས་པ་གཉིས་བསྟེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟགས་མེད་ཐོབ་འཇོད་ཀ་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཚངས་ཚུལ་ཚངས་པ་ཡི། །འཁོར་ལོ་ཚངས་པས་བསྐོར་ཕྱིར་རོ། །ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཡོད་

དེ། དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཚངས་པའི་ཚུལ་དང་ཚངས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་བསྐོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཀ་ཁམས་གང་དུ་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བཀག་དུ་ཡོད་དེ། འདོད་པར་གསུམ་འཐོབ་ཐ་མ་ནི། །གསུམ་དུའོ་གོང་ན་མཐོང་ལམ་མེད། མི་སྐྱེ་ལུང་ལས་འདིར་རྟོམ་ཞིང་། །དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅེས་འབྱུང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འབྲས་བུ་དང་པོ་གཉིས་དང་། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གསུམ། དང་པོར་འདོད་ཁམས་ཁོ་ནར་གསར་དུ་ཐོབ་དགོས། ཚགས་བླ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་མ་འོང་ཡང་འདོད་རྒེན་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་བྱུབ་སྟེ། དེའི་གསར་ཐོབ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་དེས་པ་གང་ཞེག་ཁམས་གོང་གི་རྟེན་ལ་མཐོང་ལམ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་ལས། གཟུགས་སུ་ཉེར་འཛིའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་སོགས་ལྟ་གა་འདོད་པའི་ཁམས་འདིར་རྟོམ་ཞིང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དེར་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད། ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདིའི་གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀ་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་བ་མེད་པ་གང་ཞེག མཐོང་ལམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་གི་སྐྱོ་བ་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་བཤད་པའི་དབྱ་བཅོམ་པའི་དབྱེ་བ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དབྱ་བཅོམ་དྲུག་འདོད་དེ་དག་ལས། །ལྟ་ནི་དང་པས་མོས་ལས་སྐྱེས། །དེ་དག་རྣམ་གྲོལ་དུས་དང་སྦྱོར། །མི་གཡོའི་ཚོས་ཅན་མི་གཡོ་བ། དེ་ཕྱིར་དེ་དུས་མི་སྦྱོར་གྲོལ། །དེ་ནི་མཐོང་ཐོབ་རྒྱུ་ལས་བྱུང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་

ཚོས་ཅན། བདག་གཞོད་པའི་ཚོས་ཅན། རྟེས་སུ་བསྟང་བའི་ཚོས་ཅན། གཞན་པ་ལས་མི་སྐྱོད་པའི་ཚོས་ཅན། རྟོགས་པའི་འོས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོས་ཅན། མི་གཡོ་བའི་ཚོས་ཅན་དང་དུག་ཡོད་པ་ལས། དེ་ཡང་དང་པོ་ལྟ་དད་མོས་པ་དང་། དུག་པ་མཐོང་ཐོབ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དང་པོ་ལྟ་དབྱ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་ནས། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་བར་དུ་འགྲོ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བར་པ་བཞི་རང་རང་གི་རིགས་ལས་ཉམས་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གཉིས་བྱང་སྟེ། བཞི་ཀི་རིགས་ལས་ལྟ་འབྲས་ལས། །ཉམས་འགྱུར་དང་པོ་ལས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉམས་པ་དེ་ལ་ཡང་གསུམ་ཡོད་དེ། ཐོག་དང་མ་ཐོག་ཉེར་སྤྱོད་ལས། །ཡོངས་ཉམས་རྣམ་པ་གསུམ་ཞེས་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པ། ཐོག་བྱའི་ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པ། ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཀྱང་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཉེར་སྤྱོད་ལས་ཉམས་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་གང་ཟག་ལ་ཡོད་པའང་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྟོན་ལ་ཐ་མ་མི་གཡོ་ལ། །བར་མའང་གཞན་ལ་རྣམ་གསུམ་མོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་ཐ་མ་དང་། དབྱ་བཅོམ་མི་གཡོ་བའི་ཚོས་ཅན་ལ་བར་མ་དང་། གཞན་དབྱ་བཅོམ་དབང་ཀུལ་རྣམས་ལ་གསུམ་གཡོད་ཅིང་མངའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་ཡོན་ཏན་ཀུན་རྫོགས་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཚོས་མ་ཐོབ་པ་དང་། གསུམ་པ་རྣམས་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དབྱ་བཅོམ་པ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་

ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འབྲས་ལས་ཉམས་པ་འཆི་བ་མེད། །བྱ་བ་མ་ཡིན་དེ་མི་བྱེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། དབྱ་བཅོམ་པ་འབྲས་བུ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དབྱ་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་བྱུ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་བ་ལས། དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་དེ། འགོག་ཐོབ་གཉིས་ཀ་ལས་རྣམ་གྲོལ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་གཅིག་ཤོས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དང་པོ་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་གྲོལ། གཉིས་པ་ཉོན་སྒྲིབ་རྒྱང་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། གོང་དུ་བཤད་པའི་ལམ་དེ་རྣམས་བསྟུ་ན་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། མདོར་ན་ལམ་ནི་རྣམ་བཞི་སྟེ། །ཁྱད་པར་ཅན་དང་རྣམ་གྲོལ་དང་། །བར་ཆད་མེད་དང་སྒྲུབ་ཞེས་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཞི་ལས། བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་ཀ་སྟུ་ཞེང་། སྒྲུབ་བ་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ལམ་ནི་སྒྲུབ་ལམ་བཞི་ལྟ་བུ། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ནི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལམ་དེ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དག་གི་ལམ་རྣམས་སྟེ། །ས་གཞན་དག་གི་དཀའ་བ་ཡིན། །བློ་རྩལ་མངོན་ཤེས་བྱལ་བ་སྟེ། །ཅིག་ཤོས་ཀྱི་ནི་མངོན་ཤེས་སྐྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མངོན་ཤེས་བྱལ་ལ་ལམ་དཀའ་བ། མངོན་ཤེས་སྐྱུར་ལ་ལམ་དཀའ་བ། མངོན་ཤེས་བྱལ་ལ་ལམ་སྟུ་བ། མངོན་ཤེས་སྐྱུར་ལ་ལམ་ཡང་སྟུ་བ་སྟེ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་རྩལ་ཀྱིས་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྷོགས་མེད་དང་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་སྟེ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ལྟ་ལ་བརྟེན་ན་དང་པོ་དང་། དབང་རྩོན་ཀྱིས་དེ་ལྟ་ལ་བརྟེན་ན་གཉིས་པ་དང་། དབང་རྩལ་ཀྱིས་

བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ན་གསུམ་པ་དང་། དབང་རྟོན་གྱིས་དེ་ལ་བརྟེན་ན་བཞི་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ལམ་བསྟན་པ་ལ།

བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཀྱི་ལམ་བཤད་པ།

མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟད་དང་མི་སྐྱེ་ཞེས་པ་ནི། །བྱང་ཆུབ་དེ་དང་མཐུན་ཉིད་ཕྱིར། །སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དེ་ཕྱོགས་མཐུན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཟད་མི་སྐྱེ་ཞེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་བྱང་ཆུབ་དང་། དེ་དང་མཐུན་པ་སྟེ་ཚན་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི། ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཤད་པ་བཞི། རྟམ་བྱང་གི་དབང་པོ་ལྔ། སྟོབས་ལྔ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི།

དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དམིགས་པའི་སྤོ་ནས་ལུས་དན་པ་ཉེར་གཞག ཚོར་བ་དན་པ་ཉེར་གཞག སེམས་དན་པ་ཉེར་གཞག ཆོས་དན་པ་ཉེར་གཞག་སྟེ་བཞི་ཡོད་ཅིང་། ངོ་བོ་ནི། ལུས་ཚོར་སེམས་དང་ཆོས་རྣམས་ལ། །མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་ཡོངས་བརྟགས་པས། །ཞེས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི། དན་པ་དང་ཤེས་རབ་

གང་རུང་གིས་བསྟུས་པའི་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མཐྱེན་པ་ཞེག་ལ་འཇོག བསྒོམ་ཚུལ་ལ་ཡང་། དང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྒོམ་ཚུལ་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྒོམ་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསྒོམ་ཚུལ་དང་པོ་ཡོད་དེ། ལུས་མི་གཙང་བ། ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་བ། སེམས་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ། ཆོས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་སྤང་བྱ་དང་། རྣམ་བྱང་གི་ཕྱོགས་རྣམས་བླང་བྱར་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས། སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བསྒོམ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཡོད་དེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ནི་སྡུག་བསྔལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད། སྙ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཞི་ཞིང་དགེ་བའོ་སྙམ་དུ་བསྒོམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ལུས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། འཁོར་བས་བསྟུས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་ནས། དེ་ལ་འབྲལ་འདོད་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བས་བསྟུས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ། སྡེད་པ་འདྲེན་ནུས་སུ་མཐོང་ནས་དེ་ལ་སྲོང་འདོད་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། སེམས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་འགོག་བདེན་ལ་འཇུག་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་གིས་དབེན་པའི་སེམས་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་མཐོང་ནས། བདག་ཚད་ཀྱིས་དོགས་པའི་འཇིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་ནུས་སུ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལམ་བདེན་ལ་འཇུག་སྟེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་དོན་བྱ་དང་། རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་བླང་བྱར་རྟོགས་ནས་ལམ་བསྒོམ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་དག་སྒོང་བ་བཞི།

གཉིས་པ་ཡང་དག་སྒོང་བ་བཞི་ཡོད་དེ། མི་དགེ་བ་སྐྱེས་པ་སྒོང་བའི་ཡང་དག་སྒོང་བ། མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེད་པའི་ཡང་དག་སྒོང་བ། དགེ་བ་སྐྱེས་པ་སྤེལ་བའི་ཡང་དག་སྒོང་བ། མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཡང་དག་སྒོང་བ་དང་བཞི་ཡོད་པ་དང་། དོ་བོ་ནི། སྐང་གཉེན་གྱི་ཚོས་ལ་ཆང་དོར་བྱེད་པར་སྤྲོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ལམ་ཞེགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཞིག་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ་ཕྱ་ཡོད་དེ། མདོ་ལས། མི་དགེ་བ་སྐྱེས་པ་སྒོང་། མ་སྐྱེས་པ་མི་བསྐྱེད། དགེ་བ་སྐྱེས་པ་སྤེལ། མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད། འབད། བརྩོན་འགྲུས་སྙེམ། སེམས་རབ་ཏུ་འཇོག། སེམས་རབ་ཏུ་འཇོག ཅེས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་སྟ་བའི་ཕྱིར།

རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཤད་པ་བཞི།

གསུམ་པ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཤད་པ་བཞི་ཡོད་དེ། འདུན་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཤད་པ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཤད་པ། སེམས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཤད་པ། དཔྱོད་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཤད་པ་དང་བཞི་ཡོད་པ་དང་། ངོ་བོ་གྲུས་སྦྱོར་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། རྟག་སྦྱོར་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྟོན་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་

ཐོབ་པའི་ཉེར་དེ་འཛིན་དང་། གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཚོས་རབ་ཏུ་རྟོག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཉེར་དེ་འཛིན་དང་བཞི་རིམ་བཞིན། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཤུང་པ་བཞི་རེ་རེ་ནས་ཀྱི་ངོ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྒོམ་ཚུལ་ནི། དབུས་མཐའ་ལས། ཉེས་པ་ལྔའི་གཉེན་པོར་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ། འདིར་ཡང་མི་མཚུངས་པ་མེད་དོ།།

རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་ལྔ་དང་སྦྱོར་ལྔ།

བཞི་པ་རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་ལྔ་དང་ལྔ་པ་སྦྱོར་ལྔ་ཡོད་དེ། དད་པའི་དབང་པོ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ། དྲན་པའི་དབང་པོ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་ལྔ་ཡོད་པ་དང་། དད་པའི་སྦྱོར་ལ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྦྱོར་ལ། དྲན་པའི་སྦྱོར་ལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྦྱོར་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྦྱོར་ཏེ་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ངོ་བོ་ནི། སྟོང་ལམ་དྲིད་ཅེ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་དད་སོགས་ལྔ་རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་དང་། བཟོད་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་དད་སོགས་ལྔ་རྣམ་བྱང་གི་སྦྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་འདི་བླང་སྟེ། དྲིད་ཅེ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལྔ་མ་དད་པ་སོགས་ཀྱིས་བརྟེ་བར་ནུས། བཟོད་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བརྟེ་བར་མི་ནུས་པའི་ཚ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་དབང་པོ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་སྦྱོར་སུ་བཤད་ཅེ་ན། ཆུང་ངུ་དང་ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་བརྟེ་བ་དང་བརྟེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་

ལྷོག་ཚས་ཀྱེ་ན་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱི། འགལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོར་ལམ་བཟོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དད་སོགས་ལྔ་རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་སྟོབས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན།

རྟག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་ཡོད་དེ། དན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག དགའ་བ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག ཉེར་དེ་འཇོག་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག བཏང་སྙོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ་བདུན་ཡོད་པ་དང་། ངོ་བོ་ནི། སྐོམ་ལམ་དུ་ཐོབ་པའི་དན་པ་ནས། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་བར་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། བསྐོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྤྱག་ཀུན་སྤང་བྱ་དང་། འགོག་ལམ་སྒོང་བྱང་བསྐོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད།

བདུན་པ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ། ཡང་དག་པའི་ངག ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ། ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ། ཡང་དག་པའི་དྲན་པ། ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་བརྒྱད་ཡོད་པ་དང་། ངོ་བོ་ནི། མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཏུ་རྟོགས་

བའི་ལྷ་བ་དེ་རྣེས་ཐོབ་ཏུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱེད་པར་བྱེད་བའི་ཚོས་རབ་ཏུ་རྟོག་པར་འབྱེད་པ་དང་། མཉམ་གཞག་ཏུ་རྟོགས་བའི་ལྷ་བ་དེ་རྣེས་ཐོབ་ཏུ་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་བའི་ངག་ཀུན་ནས་སྐྱོང་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་། ངག་གི་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ལུས་ཀྱི་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ལུས་ངག་གཉིས་ཀའི་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། མཐོང་སྤངས་སྤྱོང་བ་ལ་སྤྱོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་དང་བརྒྱད་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་དེ་དེ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་མཐུན་དེ་དག་མིང་གི་སྒོ་ནས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ཡིན་ཀྱང་། རྣས་སུ་རྣམ་པ་བཅུ་ཡིན་ཏེ། །མིང་གི་སྒོ་ནས་རྣས་སུ་བཅུ། །དད་དང་བརྩོན་འགྲུས་བྱན་པ་དང་། །ཤེས་རབ་ཀྱིང་འཛིན་བཏང་སྙོམས་དགའ། །རྟོག་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེན་ཏུ་སྐྱངས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཅུར་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་པོ་དང་སྟོབས་རྣམས་བཤད་པ་ལྟར་རྟོགས་སྐུ་ཞིང་། བྱན་པ་ཉིར་གཞགས་ཤེས་རབ་སྟེ། །བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག་འཇོག་ཅེས་བྱ། །རྣུ་འཕྲུལ་ཤང་པ་ཏིང་འཛིན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱན་པ་ཉིར་གཞག་བཞེ་ཤེས་རབ་དང་། ཡང་དག་སྤྱོང་བ་བཞེ་བརྩོན་འགྲུས་དང་། རྣུ་འཕྲུལ་གྱི་ཤང་པ་བཞེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འདུ་

བ་དང་། སྲེ་ཚན་ཕྱི་མ་ཡང་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གཉིས་ཤེས་རབ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་གཉིས་བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་གཉིས་དང་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ངག་ལས་ཀྱི་མཐའ་འཆོ་ག་གསུམ་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཤེས་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་སོགས་དེ་དག་ཀྱང་གཅོ་ཚེ་འི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅོ་བོ་སྨོས་པ་དེ་དག་ནི། །སྤྲོད་བྱང་ཡོན་ཏན་ཀུན་ཀྱང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་དང་།ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་སྤྲོད་བྱང་གི་ཡོན་ཏན་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཟག་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་ཀུན་ཀྱང་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཏུ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་གང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སྲེ་ཚན་བདུན་ནི་གོ་རིམས་བཞིན། །ལས་ནི་དང་པོ་པ་དག་དང་། །དེས་འབྲེད་ཚ་མཐུན་རྣམས་དང་ནི། །སྐྱོམ་དང་མཐོང་ལ་རབ་ཏུ་ཕྱེ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྲེ་ཚན་བདུན་རིམ་པ་བཞིན། ཚོགས་ལམ། སྦྱོར་ལམ་བཞི། སྐྱོམ་ལམ། མཐོང་ལམ་སྟེ་བདུན་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གང་ཡིན་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ལམ་ཡན་ལག ཟག་པ་མེད་

གཞན་རྣམ་གཉིས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྟེ་ཚན་ཉི་མ་གཉིས་ཟག་མེད་དང་། དང་པོ་ལྟ་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། དེ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་པའི་ས་གང་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བཅད་དུ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་ཐམས་ཅད། །མི་སྡུག་མེད་ན་དགའ་མ་གཏོགས། །གཉིས་པ་ན་ནི་རྟོག་མ་གཏོགས། །གཉིས་ན་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ། །བསམ་གཏན་བར་ན་འབང་གཟུགས་མེད་པ། །གསུམ་ན་འབང་དེ་དང་ཚུལ་ཡན་ལག བྱང་ཆུབ་དང་ནི་ལམ་ཡན་ལག མ་གཏོགས་འདོད་ཁམས་སྤྲིད་རྩེ་ན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་དང་། ཉེར་བསྟོགས་མི་སྡུག་མེད་ན་དགའ་བ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་གཏོགས་པ་ཡོད་པ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ན་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་མ་གཏོགས་པ་ཡོད་པ་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་དང་གཉིས་པ་དང་། དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་ན། དགའ་བ་དང་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་མ་གཏོགས་ཡོད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ན་དགའ་བ་དང་། རྟོག་པ་གཉིས། ཡང་དག་པའི་ངག ལས་ཀྱི་མཐའ། འཚོ་བ་སྟེ་ལྔ་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་ཁམས་དང་སྤྲིད་རྩེ་ན་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མདོ་ལས། ཤེས་རབ་དང་པ་ཐོབ་པ་བཞི། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བཅད་དུ་ཡོད་དེ། བདེན་གསུམ་མཐོང་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། །ཆོས་ལས་ཤེས་རྣམ་དང་པ་འཐོབ། ལམ་མངོན་

རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས་དང་། ། དེ་ཡི་དགེ་འདུན་དག་ལ་ཡང་། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན། འཕགས་པ་དགྲེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཚོས་ལས་ཉེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པས་ཁྲབ། ལམ་བདེན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས་དང་། དེའི་དགེ་འདུན་སྨོན་པ་དང་། མི་སློབ་པ་དག་ལ་ཉེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཡང་གི་སྐྱས་འདི་ཡིན་ན་སྡུ་མ་གཉེས་ལའང་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཅེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་ལ་དད་པ་ཐོབ་པའི་ཚོས་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཚོས་བདེན་གསུམ་དང་རང་སངས་རྒྱས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མི་སློབ་པ་ལ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བཤད་ན་སྐྱབས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། བཅིངས་ཕྱིར་སློབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ། །རྣམ་གྲོལ་མ་བཤད། ཅེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སློབ་པ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པས་བཅིངས་ཤིང་། མི་སློབ་པ་རྣམས་དེ་ལས་གྲོལ་བའི་ཚ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་གཉེན་པོས་སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་དེ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བ་དང་། འགག་འགྱུར་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བ་གཉེས་ལས། མངོན་པ་གོང་མ་རྣམས་སྡུ་མ་ལྟར་ཡིན་གྱི། འདིར་ཕྱི་མ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། མི་སློབ་སེམས་ནི་སྐྱེ་འགྱུར་བ། །སྤྲིན་པ་ལས་ནི་རྣམ་གྲོལ་འགྱུར། །འགག་པར་འགྱུར་

བའི་ལམ་གྱིས་ནི། །དེ་ཡི་སྤྲིན་པ་རབ་ཏུ་སྤོང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལྟ་བུས་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་མཐོང་སྤང་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

སྨྲས་པ།

རྣམ་དཀར་ལམ་བཟང་ཤེལ་གྱི་ཐེམ་སྐས་ལས།།
ཞི་བའི་ཁང་བཟང་དམ་པར་གཤེགས་པ་དང་།།
གཤེགས་འགྱུར་ཞུགས་གནས་འཚགས་པའི་དགེ་འདུན་ནི།།
མངོན་རྟོགས་རིན་ཆེན་བརྒྱན་དང་ལྡན་ཅིག་བཤད།།
ཐར་ཕྱིན་མངོན་པའི་ཁྲིར་བཞུགས་ཞེས།།
གྲགས་པ་འདི་ལྟའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི།།
ནོར་བུའི་ཁྲི་ལ་དགོངས་པ་སྟེ།།
ཚེགས་ཐེང་བཅོས་པའི་བརྟག་བྱར་མིན།།

ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་གནས་དྲུག་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།།

གནས་བདུན་པ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ།

ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཤེས་བྱ་
རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་གནས་བདུན་པ་བཞུགས་སོ།།

བཙོད་ཤེས་ལྟ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ།

ཞེས། །དེ་ལྟར་གནས་བྱུག་པར་ཚོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་སོགས་བཤད་པའི་འགྲེལ་ལས་འདིར་ཤེས་པ་བཅུ་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་ཤེས་པ་བཤད་པ་དང་། ལྷན་པ་བཤད་པ་དང་། ཐོབ་པ་བཤད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། འོ་ན། བཙོད་པ་རྣམས་ཞེས་པ་དང་། ཤེས་པ་ཞེས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་འབྱུང་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དེ་མེད་བཙོད་རྣམས་ཤེས་པ་མིན། །ཟད་དང་མི་སྐྱེའི་ཟློ་ལྟ་མིན། །དེ་ལས་གཞན་འཕགས་ཟློ་གཉིས་ཀ །གཞན་ཤེས་བྱུག་ནི་ལྟ་བའང་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མཐོང་ལམ་བཙོད་པ་བརྒྱད་ནི་དེས་ཤེས་མིན་ཞིང་། བཙོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་ལྟ་བ་མིན། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་ལས་གཞན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན། གཞན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཟམས་ཅད་

ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན། ལྟ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལྟ་དང་། འཇིག་རྟེན་བའི་ཡང་དག་བའི་ལྟ་བཞང་ཡིན་བའི་ཕྱིར།

ཤེས་བའི་དབྱེ་བ།

སྤྱིར་ཤེས་པ་དེ་ལ་བཅུ་ཡོད་དེ། ཚོར་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། གཞན་སེམས་ཤེས་པ་དང་། སྔོན་བསྟན་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་ཤེས་པ་དང་། འགོག་པ་ཤེས་པ་དང་། ལམ་ཤེས་པ་དང་། ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་སྟེ་བཅུ་ནི་དང་འབྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཤེས་པ་བཅུ་པོ་དེ་རྣམ་དུ་བསྡུ་ཡོད་དེ། ཤེས་པ་ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད། །དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱའོ། །ཟག་མེད་རྣམ་གཉིས་ཚོས་དང་ནི། །རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན། །ཀུན་རྫོབ་ཡུལ་ནི་ཐམས་ཅད་དོ། །ཚོར་ཤེས་བྱ་བའི་སྤྱིད་ཡུལ་ནི། །འདོད་སྤྲུལ་བསྟལ་སོགས་རྗེས་ཤེས་པའི། །སྤྱིད་ཡུལ་གོང་མའི་སྤྲུལ་བསྟལ་སོགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གཉིས་སུ་འདུ་བ་དང་། དང་པོ་རང་ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་པ་ལ་དམིགས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པར་འཇིག་པ་དང་། གཉིས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའང་ཚོར་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། འདི་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་བདེན་པ་ལྟ་བུ་དང་པོའི་ཡུལ་དང་། ཁམས་གོང་གི་སས་བསྡུས་ཀྱི་བདེན་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་ཤེས་པ་བཅུའི་ནང་ནས་ཟད་པཤེས་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བཤེས་པ་གཉིས་ཏི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཟད་པདང་ཤེས་པ་བདེན་རྣམས་ལ། །ཡོངས་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ངེས་པའོ། །ཡོངས་ཤེས་བྱང་ཆེད་ཅེས་ལ་སོགས། །མི་སྐྱེ་བ་ཡི་ཟློ་འདོད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་བདེན་པ་བཞི་ལས་ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ། །སྒང་སས་སོ། །མངོན་དུ་བྱས་སོ། །བསྒོམ་མོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པ་སྟ་ན་དང་། དེའི་སྐབས་སུ་སྟུག་བསྔལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱང་ཆད། ཅེས་སོགས་སུ་ཤེས་པ་ནི་ཟྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཤེས་པ་བཅུར་འཛོག་པའི་རྒྱུ་མཚན།

འོ་ན་ཤེས་པ་བཅུར་འཛོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་དང་ནི་གཉེན་པོ་དང་། །རྣམ་པ་རྣམ་པ་སྣོད་ཡུལ་དང་། །སྣོད་དང་བྱ་བ་བྱས་ཉིད་དང་། །རྒྱུ་རྒྱས་པ་ལས་བཅུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཤེས་པ་ལས་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་བཞག འདོད་པ་དང་གོང་མའི་གཉེན་པོར་ཚོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་གཉིས་བཞག རྣམ་པ་ལས་སྟུག་ཀུན་ཤེས་པ་གཉིས་བཞག རྣམ་པ་དང་སྣོད་ཡུལ་གཉིས་ཀ་ལས་འགོག་ལམ་

ཤེས་པ་གཉིས་བཞག སྟོང་བ་བྱས་པ་ལས་གཞན་སེམས་ཤེས་པ་བཞག བྱ་བ་བྱས་པ་ལས་ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་། རྒྱུ་རྒྱལ་པ་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། རྒྱུ་བདུན་གྱིས་ཤེས་པ་བཅུར་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཚོར་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་གཉིས་འདོད་པ་དང་། ཁམས་གོང་གི་གཉེན་པོར་བཤད་པ་ནི། མཐོང་ལམ་ལ་དེ་ལྟར་དེས་ཀྱང་གཞན་མ་དེས་ཏེ། སྟོམ་པའི་ལམ་ལ་འགོག་པའང་། །ལམ་ལ་ཚོས་ཤེས་གང་ཡིན་དེ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་ནི་གཉེན་པོ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྟོམ་ལམ་འགོག་པ་ཚོས་ཤེས་དང་། ལམ་ཚོས་ཤེས་གཉིས་ཁམས་གསུམ་ཀའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་སྟོང་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་རྗེས་མ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྗེས་ཤེས་ཀྱི་འདོད་ཁམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་མི་སྟོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོས་ཤེས་མ་སྐྱེས་བར་དུ་རྗེས་ཤེས་མི་སྐྱེ། ཚོས་ཤེས་སྐྱེས་པའི་ཚེ་དེས་འདོད་པ་ལས་རྒྱལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

ཤེས་བའི་རྣམ་པ།

འོ་ན་ཤེས་པ་བཅུ་པོ་དེ་སུ་ལ་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཚོས་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་ཤེས། །རྣམ་པ་བཅུ་དུག་ཀུན་རྫོབ་ནི། །དེ་བཞིན་གཞན་དུའང་རང་རང་གི །བདེན་པའི་རྣམ་པས་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཐ་རོལ་ཡེ་ཤེས་དྲི་མེད་ཀྱང་། །དེ་བཞིན་དྲི་མ་དང་བཅས་ནི། །ཤེས་བྱ་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྣམས། །རྗས་རེ་རེ་ཞིག་སྟོང་ཡུལ་ལོ། །ལྷག་མ་རྣམ་པ་བཅུ་བཞི་ཅན། །སྟོང་

དང་བདག་མེད་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཚོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་གསུམ་ནི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་བཀྲ་གི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ནི་དེ་ལས་གཞན་དུའང་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། བདེན་བཞེ་ཤེས་པ་ནི་རང་རང་གི་དམིགས་པ་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བཞི་བཞིའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། གཞན་སེམས་ཤེས་པ་ཟག་མེད་ཀྱང་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། གཞན་སེམས་ཤེས་པ་ཟག་བཅས་དག་གིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་གཞན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་པོའི་རྟས་རེ་རེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཀྱི། གཅིག་ཚར་མི་འཇོན་པ་དང་། ལྷག་མ་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་བཞིའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་ནི་མ་གཏོགས་ཏེ། ཤེས་པ་གཉིས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས། རྟེན་ཟས་སྲིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་འདོགས་པ་གང་ཞིག སྟོང་བདག་མེད་སྐོམ་པའི་ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་འདོགས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དྲེ་མེད་ལ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་བྱུག་ལས་གཞན་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན་ཤཱཀ་དུ་ཡོད་དེ། དྲེ་མེད་བཅུ་བྱུག་གཞན་རྣམ་མེད། །གཞན་ཡོད་ཅེས་པ་བསྟན་བཅོས་ལས། ཞེས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས། ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་མེད་པར་འདོད། ཉེ་འཁོར་པ་རྣམས་བསྟན་བཅོས་རྣམཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཁྲངས་སུ་བྱས་ནས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་བྱུག་རྫས་རྟེ་ཙམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ཞེ་ན།

བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྡས་སུ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་གང་སྟམ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྣམ་པཤེས་རབ་དང་བཅས་པའི། །དཔེགས་དང་བཅས་པས་འཇིན་པར་བྱེད། །ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་གཟུང་བྱ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཤེས་རབ་ཡིན་ཞིང་། ཤེས་རབ་དང་བཅས་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་དཔེགས་པ་འཇིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པའི་གཟུང་བྱར་འདོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པ་ནི་དེ་ལྟར་ན་ཤེས་རབཤེས་རབ་དང་བཅས་པར་ཐལ། ཞེས་བཀག་ནས་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་དཔེགས་པ་འཇིན་པར་བྱེད་པའི་འཇིན་སྐྱེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད། དེ་ཡང་ལུགས་འདི་ལ་རྣམ་པ་ཁས་ལེན་ཀྱང་། གཟུང་རྣམ་དང་རྣམཤེར་ཁས་ལེན་པ་མིན་ནོ། །ཤེས་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་མི་དག་ལྡང་མ་བསྟན་གང་ཡིན་ཀྱང་ཡོད་དེ། དང་པོ་རྣམ་གསུམ་གཞན་རྣམས་དག །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ལ་ཆོས་གསུམ་གི་ཡོད་ཅིང་། ལྷག་མ་དག་ལ་དག་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

ཤེས་པ་བཅུ་པོ་ས་དང་ཁམས་གང་གི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པ།

ཤེས་པ་བཅུ་པོ་ས་གང་ན་གནས་ཀྱང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ས་རྣམས་ཐམས་ཅད། །དྲུག་ན་ཆོས་ཤེས་བྱ་བར་དགྱུ །རྣལ་ཤེས་བྱ་བ་དེ་བཞིན་དྲུག་གཞན་ཡིད་ཤེས་པ་བསམ་གཏན་བཞི། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཀུན་རྫོབཤེས་པ་ལ་ཁམས་གསུམ་གའི་སས་བསྟུས་པ་ཡོད། ཆོས་ཤེས་ལ་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་

གི་སས་བསྟུས་པ་ཡོད། རྗེསཤེས་ལ་ཟག་མེད་ས་དགུའི་སས་བསྟུས་པ་ཡོད། བདེན་བཞིཤེས་པ་དང་། ཟད་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བཤེས་པ་བྱག་ཀྱང་རྗེསཤེས་དེ་བཞིན་དང་། གཞན་སེམསཤེས་པ་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་གའི་སས་བསྟུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་བཅུ་པོ་ཁམས་གང་གི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པཌང་ཡོད་དེ། དེ་ནི་འདོད་དང་གཟུགས་རྟེན་ཅན། །ཚོསཤེས་བྱ་བ་འདོད་རྟེན་ཅན། །ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་རྟེན་ཅན་གཞན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཞན་སེམསཤེས་པ་ལ་འདོད་གཟུགས་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཅན་ཡོད། ཚོསཤེས་ལ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གཅིག་སྟེ་ལས་མེད། ལྷག་མ་བརྒྱད་ལ་ཁམས་གསུམ་ཀའི་རྟེན་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཤེས་པ་བཅུའི་ལྟུན་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པཤེས་པ་བཅུའི་ལྟུན་པ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ། །ཚགས་ཅན་ཤེས་པ་གཅིག་དང་ལྡན། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ཡན་ཆད་ནི། །བཞི་ལ་རེ་རེ་འཛེལ་དང་ལྡན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྱལ་བའི་སོ་སྐྱེ་ནི་ཀུན་རྫོབཤེས་པ་གཅིག་སྟེ་དང་ལྡན། དེ་དང་བྱལ་བའི་སོ་སྐྱེ་ནི། དེ་དང་གཞན་གྱི་སེམསཤེས་པ་སྟེ་གཉིས་དང་ལྡན། ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་འཕགས་པ་ཆགས་ཅན་ནི་ཀུན་རྫོབཤེས་པ་གཅིག་སྟེ་དང་ལྡན། ཟག་མེད་སྐད་གཅིག་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་འཕགས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབཤེས་པ། ཚོསཤེས་སྟུག་བསྔལཤེས་པ་སྟེ་གསུམ་དང་ལྡན། དེ་ཡན་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་

བཞི་པ་དང་བྲག་པ་དང་། བཅུ་པ་དང་། བཅུ་བཞི་པ་སྟེ་བཞི་ལ་ནི་ཤེས་པ་རེ་རེ་འཛེལ་བ་དང་ལྡན་པས་བདུན་གྱི་བར་དུ་ལྡན་པའི་ཕྱིར། སྤྲུག་བསྔལ་རྣམ་ཤེས་ལ་གནས་པ་དེ་འཛེལ་བས་བཞི། ཀུན་འབྱུང་ཆོས་ཤེས་ལ་གནས་པ་དེ་འཛེལ་བས་ལྔ། འགོག་པ་ཆོས་ཤེས་ལ་གནས་པ་དེ་འཛེལ་བས་བྲག ལམ་ཆོས་ཤེས་ལ་གནས་པ་དེ་འཛེལ་བས་བདུན་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

ཤེས་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གི་འཕོབ་པ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་འཕོབ་པ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཤེས་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེས་པ་རྣམས། །མ་འོངས་པ་འཕོབ། ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། མཐོང་ལམ་ལ་གནས་པ་བཟོད་པ་དང་། ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་རྣམས་དེ་དང་འདྲ་བ་མ་འོངས་པ་འཕོབ་ཀྱི། དེ་དག་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐོང་ལམ་ལན་གཉིས་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

ཤེས་པ་བཅུའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ།

སྟོབས་བཅུ།

བཞི་པ་ཤེས་པ་བཅུའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་དེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང་། ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང་། གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་

པོ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཚོས་ནི་མ་འདྲེས་པ། །སྒོ་བས་ལ་སོགས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྒོ་བས་བཅུ། མི་འཇིགས་པ་བཞི། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་གསུམ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་བའི་ཕྱིར། བྱང་མཐའ་གོང་མར་སྨྲོད་པ་མ་འདྲེས་པ་བྱུག་དང་། རྩོག་པ་མ་འདྲེས་པ་བྱུག་དང་། འཕྲིན་ལས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ་དང་ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་བཤད་དེ་ལུགས་གཞན་ནོ། །སྒོ་བས་བཅུ་ཤེས་པ་གང་གིས་བསྟན་པ་ཡོད་དེ། གནས་དང་གནས་མིན་ཤེས་པ་བཅུ། །ལས་འབྲས་ལ་བརྒྱད་བསམ་གཏན་སོགས། །དབང་པོ་མོས་དང་ཁམས་ལ་ནི། །དགུད་ལམ་དག་ལ་བཅུའམ། །གཉིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན། །ཟད་པ་བྱུག་གམ་བཅུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྒོ་བས་ནི་ཤེས་པ་བཅུ་གས་བསྟུས། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་མཁྱེན་པའི་སྒོ་བས་ནི་འགྲོ་ལམ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟུས། བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་ཐར་དང་། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མིན་དང་། མོས་པ་སྟ་ཚོགས་པ་དང་། ཁམས་སྟ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྒོ་བས་ནི་འགྲོ་ཤེས་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་དགུས་བསྟུས། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྒོ་བས་ལ། ལམ་རང་གི་ངོ་བོ་མཁྱེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འགྲོ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་དགུས་བསྟུས། ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་མཁྱེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཤེས་པ་བཅུ་གས་བསྟུས། སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་དང་། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྒོ་བས་གཉིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པས་བསྟུས། ཟག་

ཟད་མཁྱེན་བའི་སྒོམས་ལ། རང་གི་ངོ་བོ་མཁྱེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཚོམས་ཤེས། རྗེས་ཤེས། འགོག་ཤེས། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ། ཟད་པ་ཤེས་པ། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་སྟེ་བྱག་གིས་བསྡུས། དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱབ་པ་ལ་བྱས་ན། ཤེས་པ་བཟུ་གས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྒོམས་བཟུ་ས་གང་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སྟོན་གནས་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བའི་སྒོམས། །བསམ་གཏན་དག་ན་ལྷག་མ་ནི། །ས་རྣམས་ཀུན་ན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དངོས་སུ་སྟོས་པ་གཉིས་པོ་བསམ་གཏན་བཞི་ན་ཡོད། ལྷག་མ་བརྒྱད་པོ་འདོད་པ་ནས་སྟེད་རྩེ་བའི་བར་གྱི་ས་ཀུན་ཡོད་བའི་ཕྱིར། སྒོམས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཅི་ཡི་ཕྱིར། འདིའི་སྒོམས་གང་ཕྱིར་ཐོགས་མི་མངའ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་པས་ན་དེ་སྐད་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྐྱེའི་སྒོམས་རྗེ་ལྷ་བུ་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སྐྱ་ལ་སྟེད་མེད་བུ་ཡི་སྒོམས། །གཞན་དག་ཚེགས་ན་ཝང་ཆེན་སོགས། །བདུན་ཅུས་བླགས་པའི་སྒོམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྟེད་མེད་ཀྱི་བུའི་སྒོམས་མངའ་ཞེས། ངོ་བོ་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟེད་མེད་ཀྱི་བུའི་སྒོམས་ཀྱང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཝང་ཆེན་བདུན་ཅུའི་སྒོམས་དང་མཉམ་པར་བཤད་ལ་དེ་ལྟར་འཇོག་པ་ཡིན་ཞེང་གཞན་དག་ཚོགས་རེ་རེ་ནའང་སྟེད་མེད་ཀྱི་བུའི་སྒོམས་མངའ་ཞེས་འཆད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱང་སྟེ། ཝང་པོ་ཆེ་པཎ་པ་དང་། སྟོས་ཀྱི་དང་། ཚད་པོ་ཆེ་དང་། རབ་གནོན་དང་། ཡན་ལག་མཆོག་དང་། སྒོམས་མཆོག་དང་། སྟེད་

མེད་ཀྱི་བུ་སྟེ་བདུན། སྐ་མ་བཅུ་བཅུ་ཐྱི་མ་རེ་རེས་སྐྱུང་བའི་སྟོབས་ལ་དེར་འཛོག་པའི་ཕྱིར།

མི་འཇིགས་པ་བཞི།

གཉིས་པ་མི་འཇིགས་པ་བཞེ་ཤེས་པ་གང་གིས་བསྟུས་པ་ཡོད་དེ། མི་འཇིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །རྗེ་ལྟར་སྟོབས་ནི་དང་པོ་དང་། །བཅུ་པ་གཉིས་པ་བདུན་པ་བཞིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་སྟོབས་དང་པོ། གཞན་དང་གཞན་མིན་པ་མཁྱེན་པ་དང་། བཅུ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པ་དང་། གཉིས་པ་ལས་དང་རྣམ་སྨིན་མཁྱེན་པ་དང་། བདུན་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པ་དང་བཞི་རིམ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བྱན་པ་ཉེར་བཞག་གསུམ།

བྱན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། བྱན་དང་ཞེས་བཞིན་བདག་ཉིད་གསུམ་། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཀུས་བར་ཚོས་ཉན་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་སྤངས་པའི་བྱན་པ། མ་ཀུས་བར་ཚོས་ཉན་པ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་སྤངས་པའི་བྱན་པ། ཀུས་མ་ཀུས་འདེས་མ་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་མི་འགྱུར་བར་བཏང་སྙོམས་སུ་གནས་པའི་བྱན་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

སྒྲུབ་རྟེ་ཆེན་པོ་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སྒྲུབ་རྟེ་ཆེན་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཆོ། །ཚོགས་དང་རྣམ་པ་སྟོང་ཡུལ་དང་། །མཉམ་བའི་ཕྱིར་དང་ཆེས་ཆེའི་ཕྱིར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དོ་བོ་ཀུན་རྫོབས་ཤེས་པ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུ་མཚན་ལྡན་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོགས་གཉིས་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་ཆེ་བ་དང་། སྤྲུལ་བསྟལ་གསུམ་ལ་རྟོགས་པས་རྣམ་པ་ཆེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པས་སྟོང་ཡུལ་ཆེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲས་བུ་འདྲུག་པས་མཉམ་པ་ཉིད་ཆེ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཆེས་རྟོ་ཞིང་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏེ་ན་སྒྲུབ་རྟེ་ཆེན་པོ་དང་། སྟེང་རྟེ་ཆེན་པོ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཐ་དད་བྱ་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། དོ་བོའི་ཁྱད་པར། དམིགས་པའི་ཁྱད་པར། རྣམ་པའི་ཁྱད་པར། སྣའམ་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར། རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཐོབ་པའི་ཁྱད་པར། ཉེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏེ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བླུབ་སྟེ། སྒྲུབ་རྟེ་ཆེན་པོ་གཏེ་སྐུག་ཚེད་པ་དང་། སྟེང་རྟེ་ཆེན་པོ་ཞེ་སྡང་ཚེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉེས་པ་བླུབ་སྟེ། སྡུ་མས་ཁམས་གསུམ་གའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས། ཕྱི་མས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བླུབ་སྟེ། སྡུ་མ་སྤྲུག་བསྟལ་གསུམ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན། ཕྱི་མ་སྤྲུག་བསྟལ་ཀྱི་སྤྲུག་བསྟལ་གཅིག་པུ་དང་བྲལ་བར་འདོད་

པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞེ་པ་བྱེད་སྟེ། སྔ་མ་བསམ་གཏན་བཞེ་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན། ཕྱི་མ་བསམ་གཏན་བཞེ་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་པ་བྱེད་སྟེ། སྔ་མ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད། ཕྱི་མ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་བྱེད་སྟེ། སྔ་མ་སྲིད་རྩེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཐོབ་དགོས། ཕྱི་མ་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་བྱེད་སྟེ། སྔ་མས་དོན་ཡོངས་སུ་སྨྱོན། ཕྱི་མས་དོན་ཡོངས་སུ་མི་སྨྱོན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་བྱེད་སྟེ། སྔ་མ་འདྲ་བར་འདྲུག་པ་ཡིན། ཕྱི་མ་མི་འདྲ་བར་འདྲུག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཧམས་ཅད་ཅད་དུ་མཉམ་པས་ཁྱབ་བམ། ཞེ་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཚོགས་དང་ནི། །ཆོས་སྐུ་འགྲོ་བའི་དོན་སྒྲུབ་པས། །མཉམ་པ་ཉིད་དེ་སྐུ་ཆེ་དང་། །དེགས་དང་སྐུ་བོང་ཚོད་ཀྱིས་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཚོགས་གཉིས་བཤགས་པར་མཉམ། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་བརྙེས་པར་མཉམ། གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་འབད་མེད་དུ་འདྲུག་པ་གསུམ་མཉམ་ཡང་། སྐུ་ཆེ་དང་། དེགས་དང་། སྐུའི་བོང་ཚོད་གསུམ་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་མཉམ་པར་མ་དེས་པའི་ཕྱིར།

ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ།

ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན།

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཚོས་གཞན་སློབ་དང་ཐུན་མོང་ཡིན། །ཁ་ཅིག་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་། །ཉོན་མོངས་མེད་དང་སློན་གནས་ཤེས། །སོ་སོ་ཡང་དག་རིགས་མངོན་སོགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་ཉན་ཏང་དང་ཐུན་མོང་བ་ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། སློན་གནས་ཤེས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞི། ཟག་ཟད་ཀྱི་མངོན་ཤེས། སོ་སྐྱེ་དང་ཐུན་མོང་བ་མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྔ། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་བརྒྱད། ཚད་མེད་བཞི། ཟད་པ་དང་ཟེལ་གནོན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་མེད་པ་ཀུན་རྟོག་ཤེས། །བསམ་གཏན་མཐའ་ན་མི་གཡོའི་ཚོས། །མིས་སྐྱེས་ཉོན་མོངས་འདོད་གཏེགས་པ། །མ་སྐྱེ་བཞིར་བཅས་སྤྲོད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ངོ་བོ་ས་རྒྱུད་རྟེན་དམིགས་པ་སྟེ་ཁྱད་ཚོས་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་ཀུན་རྟོགས་པ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སས་བསྟུས་པ་དང་། མི་གཡོ་བའི་ཚོས་ཅན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཁོ་ནས་བསྟུས་པ་དང་། རྟེན་མིས་སྐྱེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་འགྱུར་གཞི་དང་བཅས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྒོམ་གཞས་ཤེས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན།

སྒོམ་གཞས་ཤེས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སྒོམ་གཞས་ཤེས་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཁྱད་ཆོས་དང་པོ་བཞི་ཉོན་མོངས་མེད་པ་བཞིན་དང་། དམིགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ཆས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སོ་སོ་ཡང་དག་པའི་རིག་པ་བཞི།

སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པའང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དེ་བཞིན་ཆོས་དོན་དེས་ཆོག་དང་། །སྨོན་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་ཅེས་བཞིན་མི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་བཞིན་མིང་དང་། །དོན་དང་ངག་ལ་ཐོགས་མེད་ཤེས། །བཞི་པ་རིག་པ་ཐག་ཐོགས་མེད། མངོན་བརྗོད་ལམ་ལ་དབང་ཉིད་ལ། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལས། ཆོས་དོན་དེས་ཆོག སྨོན་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པ་སྐྱེ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། རིམ་པ་བཞིན་མིང་དང་། དོན་དང་། ངག་དང་། རིག་པ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་ཅིང་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་རྟེན་ངོ་བོ་གསུམ་སྟ་མ་གཉིས་བཞིན་ལ། ས་ཁམས་གསུམ་ས་དགྱས་བསྟུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་སེམས་རྟེན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པར་ཡོད་དེ། བྱག་པོ་དེ་དག་རབ་མཐའ་བས། །དེ་ནི་རྣམ་བྱག་བསམ་གཏན་མཐའ། །དེ་བཞིན་ས་ཀུན་གྱིས་མཐུན་

བྱས། །འཕེལ་བའི་རབ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན། །སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་སྟོང་ལས་སྐྱེས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རབ་མཐའ་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་ཅིང་། དེ་ཡང་འཕེལ་བ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོས་རབ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་པ་དག་གིས་སྟོང་བྱང་གིས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕེལ་བ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཀྱང་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ནས་སྤིད་རྩེའི་བར་དུ་ལུགས་མཐུན་དང་། དེ་ནས་འདོད་པའི་བར་དུ་ལུགས་མི་མཐུན་དུ་འོང་བ་དང་། དེ་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་བར་དུ་སོང་བ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་པ་གོང་མའི་རྣམ་བཤད་དུའང་འདི་དང་ཆ་འདྲ་བ་གཅིག་བཤད་དེ། ཞལ་ཆེར་ལ་ཡིད་འཕྲེག་པ་མི་སྣང་ངོ་།།

མངོན་ཤེས་རྒྱ།

མངོན་ཤེས་རྒྱ་ཀྱང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྟུལ་འཕྲུལ་རྟ་བ་ཡིད་དང་ནི། །སྔོན་ཆེ་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་དང་། །ཟད་ཤེས་མངོན་དུ་བྱ་བ་ཡིན། །མངོན་ཤེས་རྣམ་བྱང་ཅེས་རྟུལ་འཕྲུལ་གྱི་ཡུལ་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་བྱུང་གསུངས་ཤིང་། ངོ་བོ་ཡང་། རྣམ་གྲོལ་ཟློ། བཞི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། དེ་ཡང་གསུམ་པ་དང་བྱུག་པ་མ་གཏོགས་པ་བཞི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ལས་ཤེས་པ་སྟེ་ཡིན་ནོ། །ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་སྐོབས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུམ་པ་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ལ་ལྟ་ཡོད་

པ་དང་། ཟག་ཟད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ནི། ཟག་ཟད་ཀྱི་སྟོབས་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་བྱུང་གམ་བཅུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་ཤེས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཀྱི་ཚོས་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ལྔ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་དག་ན། ་རང་དང་འོག་སའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན། ཐོབ་བྱ་འདྲེས་པ་ཚགས་བཅུ་བས། ་གསུམ་པ་བྱན་པ་ཉེར་གཞག་གསུམ། ་དང་པོ་རྫུ་འཕྲུལ་རྟ་བ་མིག མིག་དང་རྟ་བའི་མངོན་ཤེས་ནི། ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་ལྟག་རྣམས་དགེ ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སའི་ཁྱད་པར། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་། ཐོབ་པའི་ཁྱད་པར། བྱན་ཉེར་ཁྱད་པར། དགེ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་ལྔ་བསམ་གཏན་བཞིའི་དངོས་གཞི་ན་ཡོད་པ་དང་། རང་དང་འོག་སའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། ཚེ་རབས་གཞན་ལ་འཇིས་པ་ནི་དངོས་གཞིའི་ཚེ་ཐོབ་པ་དང་། མ་འཇིས་པ་ནི་སྟོང་བས་ཐོབ་པ་དང་། གསུམ་པ་གཞན་སེམས་ཤེས་པ་ནི། བྱན་པ་ཉེར་གཞག་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་འཇོག་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་སོགས་གསུམ་ནི། ལུས་བྱན་པ་ཉེར་གཞག་ལ་འཇོག་པ་དང་། མིག་དང་རྟ་བའི་མངོན་ཤེས་གཉིས་ལུང་མ་བསྟན་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་དགེ་བར་དེས་པའི་ཕྱིར། མངོན་ཤེས་ཀྱི་བསྟུས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རིག་པ་གསུམ་དང་ཚོ་འཕྲུལ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། གསུམ་ནི་རིག་པ་སྟོན་མཐའ་སོགས། ་མ་རིག་པ་ནི་བརྗོག་ཕྱིར་རོ། ་མི་སློབ་ཐ་མ་གཉིས་ནི་དེའི། ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཕྱིར་དེ་ཞེས་བྱ། ་སློབ་ལ་འདོད་དེ་མ་རིག་དང་། ་བཅས་རྒྱུད་ཕྱིར་ན་རིག་མ་བཤད། ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། མི་སློབ་པའི་མངོན་ཤེས་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་རིམ་

པ་བཞིན་སྔོན་མཐའ་དང་། ཕྱི་མའི་མཐའ་དང་། ད་ལྟར་བ་རིག་པའི་སྒོ་ནས་དུས་གསུམ་ལ་རྣོངས་པ་རྣམས་བར་བྱེད། ཟག་ཟད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ནི་མི་སློབ་པ་དངོས་ཡིན་པས། མི་སློབ་པའི་རིག་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་། སྤ་མ་གཉིས་ནི་མི་སློབ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ན་མི་སློབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཙམ་དང་། སློབ་པ་ཆགས་བྲལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ནི་རྒྱུད་མ་རིག་པ་མངོན་འགྱུར་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་མནན་པས་རིག་པའང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཆོ་འཕྲུལ་གསུམ་ཡང་ཡོད་དེ། དང་པོ་གསུམ་པ་བྱུག་པ་ནི། །ཆོ་འཕྲུལ་རྣམས་ཡིན་བསྟན་པ་མཆོག མི་འཕྲུལ་ཕྱིར་དང་ཐན་པ་དང་། །ཡིད་འོང་འབྲས་ལ་སྦྱོར་བྱེད་ཕྱིར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མངོན་ཤེས་དང་པོ་ནི་སྐུ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་དང་། གསུམ་པ་ནི་གསུང་གྱན་ཏུ་བརྗོད་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་དང་། བྱུག་པ་ནི་ཐུགས་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཡིན་ལ། དེ་གསུམ་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ཕྱི་མ་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ཟག་པ་ཟད་པས་མ་འཕྲུལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐན་པ་དང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། གོང་དུ་རྫུ་འཕྲུལ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་བཤད་དུ་ཡོད་ཏེ། རྫུ་འཕྲུལ་ཉིད་འཇིན་དེ་ལས་ནི། །སྣུལ་དང་འགྲོ་བ་སྟོན་པ་ལ། ཡིད་མཐོགས་འགྲོ་བ་གཞན་དག་ལ། །ཕྱིན་བྱེད་མོས་པ་ལས་བྱུང་ཡང་། །འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྣུལ་བ་ནི། །ཕྱི་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་རྣམ་གཉིས། །གཟུགས་གཏོགས་གཉིས། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྫུ་འཕྲུལ་ནི་ཉིད་དེ་འཇིན་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ཡུལ་ལ་སྣུལ་བ་དང་འགྲོ་བ་གཉིས་ལས། ཕྱི་མ་ལ་བྱ་ལྟར་ལུས་རིམ་གྱིས་ཕྱིན་བྱེད་ཀྱི་འགྲོ་བ་ཐག་རིང་

པོད་ཡང་ཐུང་དུན་མོས་བས་འགྲོ་བ། ཡིད་ལྡན་མགྲོགས་བའི་འགྲོ་བ་དང་གསུམ་ཡོད། དེ་གསུམ་གང་ལ་མངའ་བ་ཡང་། སྟོན་པ་ལ་གསུམ་ཀ་དང་། ཉན་རང་ལ་དང་པོ་གཉིས་མངའ། སྐུལ་བ་ལ་ཡང་། འདོད་པ་དང་། གཟུགས་སུ་གཏོགས་པའི་སྐུལ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ལ། གཟུགས་དྲི་ངོ་རེག་བྱ་སྟེ་བཞི་སྐུལ་བ་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་གཟུགས་དང་རེག་བྱ་གཉིས་ཁོ་ན་སྐུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྐུལ་སེམས་ཀྱང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སྐུལ་སེམས་དག་གིས། དེ་དག་ཀྱང་ནི་བཅུ་བཞིའོ། །བསམ་གཏན་འབྲས་གཉིས་ནས་སྤྲའི་བར། །རིམ་བཞིན་གོང་མ་ལས་སྐྱེས་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྤྲིང་སྐུལ་སེམས་ཞེས་བ་མངོན་ཤེས་ཁོ་ན་མིན་གྱི། མངོན་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུང་ཡོད་པའི་སྐུལ་སེམས་ཤིག་ལ་བརྗོད་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་བཅུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་དང་རང་སའི་སྐུལ་སེམས་གཉིས་ཡོད་པ་ནས། བཞི་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་ནས་རང་སའི་སྐུལ་སེམས་ལྷའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འོག་སའི་འབྲས་བུང་བྱང་བའི་སྐུལ་སེམས་གོང་ས་ལས་སྐྱེས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་བརྗོད་པའི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་གསང་སྔགས་སྨན་དག་དང་། །ལས་ལས་སྐྱེས་དང་རྟམ་པ་ལྔ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྨོས་བྱང་དང་། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་རྣམ་འགྲེལ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་གསང་སྔགས་ལས་འབྱུང་བའི་རྣམ་འགྲེལ། སྨན་གྱི་སྨོན་བ་ལས་འབྱུང་བའི་རྣམ་འགྲེལ། ལས་ལས་སྐྱེས་བའི་རྣམ་འགྲེལ་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ལྔ་པོ་མིག་དང་། རྟ་བའི་མངོན་ཤེས་ཀྱང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ལྔ་ཡི་མིག་དང་

རྣ་བ་ཡིན། །བསམ་གཏན་ས་བའི་གཟུགས་དང་བར། །རྒྱ་ཏུ་རྟེན་བཅས་མ་ཚང་མེད། །ཐག་རིང་ཐུ་སོགས་སྤྲོད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མིག་རྣ་གཉིས་པོ་དེ་ནི་རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ཡིན་པ་དང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་བའི་མངོན་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ནི་གཟུགས་སྒྲ་ཐག་རིང་བ་དང་། ཐུ་བ་དག་ཀྱང་རིགས་བའི་ཕྱིར། ལྷའི་མིག་དང་ལྷན་བའི་གང་ཟག་གིས་ཡུལ་རིག་ཚུལ་ཡོད་དེ། དབྱ་བཅོམ་བས་ངུ་སྐྱེན་རྣམས་ཀྱིས། །སྐྱོང་གཉིས་གསུམ་དང་གྲངས་མེད་མཐོང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་བྱུབ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྫུ་འཕྲུལ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེས་ཐོབ་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་གཞན་ལ་མེད་དམ་སྙམ་ན། མིན་ཏེ་གཞན་ཡང་སྐྱེ་བས་ཐོབ། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། མངོན་ཤེས་གཞན་བཞེ་ལའང་སྐྱེས་ཐོབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐོམ་བྱང་གི་མངོན་ཤེས་དང་ནི་མི་འབྲལ་སྟེ། དེས་ནི་སྲིད་པ་བར་མ་མི་མཐོང་ངོ་། །སེམས་ཤེས་ཏེ་ནི་རྣམ་གསུམ་གང་། །རྟོགས་དང་རིགས་སྔགས་ཀྱིས་བྱས་པའང་། །དམྱལ་བ་པས་ནི་དང་པོ་ཤེས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་མིག་གིས་བར་སྲིད་མི་མཐོང་། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་སེམས་ཤེས་ནི། བསམ་པའི་དབང་གིས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་གང་འགྱུར། རྟོག་གེ་དང་། རིག་སྔགས་ཀྱི་བྱས་པའི་སེམས་ཤེས་ཀྱང་དེ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། དམྱལ་བ་པའི་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་སེམས་ཤེས་དང་། སྔོན་གནས་ཤེས་གཉིས་ནི། དང་པོ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཁོ་ནར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མི་ལ་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལུང་དེ་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་རིགས་སྐྱེས་ཙམ་ནས་ཐོབ་པ་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།།

སྨྲས་པ།

ཤེས་པ་བཅུར་ཕྱིན་ལྡན་དང་ཐོབ་པ་དང་།།
ཐུན་མོང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས།།
ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཉིན་བྱེད་དབང་པོ་འདི།།
ཡེ་ཤེས་གནས་ཀྱི་པད་ཚལ་རྒྱུ་བར་ཤོག །

ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་གནས་བདུན་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།།

གནས་བརྒྱད་པ་སྨོན་འཇུག་བསྟན་པ།

ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཤེས་བྱ་
རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་གནས་བརྒྱད་པ་བཞུགས་སོ།།

སྨོན་འཇུག་བཤད་པ་ལ།

བསམ་གཏན་བཤད་པ།

ཞེས། །གནས་བདུན་པར་ཤེས་པ་བཅུའི་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་བཤད་ནས། དེ་གིས་གནས་བརྒྱད་པར་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྨོན་པ་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། སྨོན་འཇུག་དངོས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། དངོས་གཞི་དང་། ཉེར་བསྟོགས་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དག་ནི་རྣམ་གཉིས་བཞི། །དེར་སྐྱེ་བ་དག་རབ་ཏུ་བཤད། །སྨོན་འཇུག་དགེ་བ་རྩེ་གཅིག་པ། །རྣེས་འབྲང་བཅས་ན་ཕུང་པོ་ལྔ། །དབྱིངས་དང་དགའ་དང་བདེ་དང་ལྡན། །ཡན་ལག་སྔ་སྟ་སྦྱངས་པ་ཡི། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་བཞི་པའི་བར་བཞི་དང་། དེ་རེ་རེ་ལའང་རྒྱ་སྨོན་འཇུག་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་

གཉིས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། ངོ་བོ་དགེ་སེམས་རྟེ་གཅིག་པ་ཡིན་པ་དང་། རྗེས་འབྲང་བཅས་ན་ཕྱང་པོ་ལྔ་པ་ཅན་དང་། དེ་ཡང་དང་པོ་ལ། དབྱེད་པ་དང་། དགའ་བདེ་དང་ལྡན་པའི་རྟེ་གཅིག་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་ཡན་ལག་སྟ་མ་དབྱེད་པ་སྣང་སྲིད་ཤིང་། དགའ་བདེ་དང་ལྡན་པ་དང་། གསུམ་པ་ལ། དབྱེད་པ་དང་། དགའ་བ་ཡང་སྣང་སྲིད་པའི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། བཞི་པ་ལ་བདེ་བ་ཡང་སྣང་སྲིད་པའི་རྟེ་གཅིག་པ་ཞེས་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཟུགས་མེད་བཞིད་པ།

གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་བཞིད་དུ་ཡོད་དེ། དེ་བཞིན་གཟུགས་མེད་ཕུང་པོ་བཞི། འོག་མའི་ས་ལས་དབེན་ལས་སྐྱེས། །ཉེར་བསྟོགས་གསུམ་དང་བཅས་པར་ནི། །གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞིག་ཅེས་བྱ། །གཟུགས་མེད་པ་ན་གཟུགས་མེད་དོ། །གཟུགས་ནི་སེམས་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་མ་ཁའ་མཐའ་ཡས། །ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་བྱ་དེ་ལྟར། །སྟོང་ཕྱིར་དམན་ཕྱིར་འདུ་ཤེས་མེད། །འདུ་ཤེས་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བསམ་གཏན་ལ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་ལའང་། གཟུགས་མེད་དག་ནི་རྣམ་གཉིས་བཞི། །དེར་སྐྱེ་བ་དག་རབ་ཏུ་བཤད། །སྟོམས་འཇུག་དག་བ་རྟེ་གཅིག་པ། །ཞེས་སྣང་བར་བྱ་ཞིང་། འཁོར་དང་བཅས་ན་ཕུང་པོ་བཞི་པ་དང་། རྣམ་མཐའ་མཐའ་ཡས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ནས། སྲིད་རྩེ་ཅི་ཡང་མེད་ལ་ཆགས་པ་དང་

བྱལ་བའི་བར་ཡིན་པ་དང་། ནམ་མཁའི་ཉེར་བསྟོགས་མ་གཏོགས་པ། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཤིག་པ་ཡིན་ཞིང་། ནམ་མཁའི་ཉེར་བསྟོགས་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པས། དེའི་འདུ་ཤེས་བཤིག་པ་མིན་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ནས་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་སུ་སྐྱེས་པའི་གཟུགས་ནི། རང་རྒྱུ་སེམས་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། ནམ་མཁའ་མཐའ་མཐའ་ཡས་སོགས་ཀྱི་སྣ་དོན་ནི་གོ་སྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྨོམས་འཇུག་རྣམས་ཀྱི་བསྡུ་བ།

སྨོམས་འཇུག་རྣམས་ཀྱི་བསྡུ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་སྨོམས་འཇུག་དངོས་གཞིའི་རྣས། །རྣམ་པ་བརྒྱད། ཅེས་འབྱུང་བ་ལས་རྣས་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་དུ་བསྡུ་བ་དང་། བདུན་རྣམ་པ་གསུམ། དོ་སྣང་ལྟན་དང་དག་པ་དང་། །ཟག་མེད་བརྒྱད་པ་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཅི་རིགས་པར་གསུམ་མམ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། སྨོམས་འཇུག་བདུན་ལ་ནི། དོ་སྣང་ལྟན་དང་། དག་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་གསུམ་ཡོད། བརྒྱད་པ་སྲིད་རྩེ་ལ་ནི་ཟག་མེད་མེད་པས། སྤྲ་མ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་མེད་དེ། དམིགས་རྣམ་མི་གསལ་བས། ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་འདས་ལམ་གྱི་རྐེན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། མངོན་པ་གོང་མར་ཡང་འདི་ལྟར་བཤད་ལ། རང་རྒྱུད་པ་ཡན་ཆད་ནི་དེའི་སེམས་ཟག་མེད་བཞེད་པར་གསལ་ལོ། །དོ་སྣང་ལྟན་ནམ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྨོམས་འཇུག་ཀྱང་ཡོད་དེ། དོ་སྣང་མཚུངས་ལྟན་སྲེད་བཅས་སོ། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དགེ་བ་ནི། །དགག་པ་དེ་ནི་དེས་སྣང་བྱ། །ཞེས་

འབྱུང་བ་ལས། གང་ཉོན་མོངས་པར་བྱ་བའི་གཞི་ནི་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྨོན་ལངས་འཇུག་དག་པ་རྣམས་ཡིན། གང་གིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཚོས་ནི། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སྲིད་པ། ལྟ་བ། ང་རྒྱལ། མ་རིག་པ་སྟེ་བཞི་ཡིན། རྗེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། སྨོན་ལངས་འཇུག་དག་པ་ལ་སྨོན་པར་ཞུགས་ནས། བདེ་བ་ལ་རོ་སྐད་བའི་སྲིད་པ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། སྡོན་གྱི་མཐར་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་བསྟེད་པར་བྱེད་བའི་ལྟ་བ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། བསམ་གཏན་གྱིས་སེམས་ཞེངས་པས་ང་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དེ་ཐར་ལམ་ཡིན་ནམ་མིན་སྙམ་དུ་རྩོངས་པ་ཤས་ཆེ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྨོན་ལངས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་འདི་དག་སྨོན་ལངས་མཚན་ཉིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་ཇི་སྙུར་བསམ་གཏན་ཡིན་ཞེ་ན། ལོག་བར་སེམས་པའི་ཕྱིར་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་རིགས་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ལ་དེའི་མིང་དུ་བཏགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ས་བོན་རྙེ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྨོན་ལངས་འཇུག་དག་ཅེ་ན་རྩེ་གཅིག་པར་བཤད་ཅིང་། འདི་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་དང་ཡང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཤད་པ།

འོ་ན་བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བཞི་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཡོད་པ་དེ། དང་པོ་ལ་ལྟ་རྟོག་དཔྱོད་

དང་། །དགའ་དང་བདེ་དང་ཉིང་འཛིན་རྣམས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས། དགའ་བདེ་གཉིས། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་དང་ལྡན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའི་ཡན་ལག་ཡོད་དེ། གཉིས་པ་ལ་ནི་ཡན་ལག་བཞི། །རབ་དང་དང་ནི་དགའ་ལ་སོགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ནང་རབ་ཏུ་དང་བ། དགའ་བདེ། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་སྟེ་བཞི་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པའི་ཡན་ལག་ཡོད་དེ། གསུམ་པ་ལ་ལྟ་བཏང་སྙོམས་དང་། །དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་བདེ་དང་གནས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བཏང་སྙོམས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་། བདེ་བ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྡན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པའི་ཡན་ལག་ཡོད་དེ། མཐའ་ན་བཞི་དྲན་བཏང་སྙོམས་དང་། །བདེ་མིན་སྡུག་མིན་ཉིང་འཛིན་རྣམས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དྲན་པ་ཡང་དག་ཏུ་སྟོམས་ཡང་དག་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མིང་གི་སྐོར་ནས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་རྣམ་རིག་པ་བཟུ་གཅིག་ཏུ་བསྡུ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྣ་བཟུ་གཅིག ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། དང་པོའི་ཡན་ལག་ལྟ། གཉིས་པའི་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ། གསུམ་པའི་ཡན་ལག་དང་པོ་བཞི། བཞི་པའི་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཏེ་བཟུ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དགའ་བདེ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་བདེ་བ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དགའ་བ་ཚོར་བ་ཡིད་བདེའི་དབང་པོ་དང་། བདེ་བ་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་པ་གོང་མ་སྐོར་དུ། དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་སིམ་པར་སྨྲོང་

བ་ཉིད་དགའ་བའི་གཉེས་ཀར་བཤད་པ་ལྟགས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཉེས་པའི་དགའ་བ་སྤང་བཞིན་ལ། ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་ཡོད་དེ། རབ་ཏུ་དང་བ་དང་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་འེས་བར་འབྱུང་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དང་བ་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་དང་། གོང་མ་སྐོར་དུ་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་དན་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྙོམས་གསུམ། ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་ལ་བཤད་པ་ལྟགས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཉེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དགའ་བ། ཡིད་བདེའི་དབང་པོ་ལ་བྱ་ཚོས་པ་དེར་ཐལ། ལུང་རྣམ་གཉེས་ཕྱིར་དགའ་ཡིད་བདེ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་། བཞི་པར། གཉེས་པའི་ཡན་ལག་དགའ་བ་འགག་པར་སྨོན་པ་ནི། ཡིད་བདེ་འགག་བར་དུ་རྣམ་པ་གཉེས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་བསྟུར་བའི་མདོར། གསུམ་པར་དེ་འགག་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་སྨོན་པའི་མདོར། བཞི་པར་དེ་འགག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཏོ་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་ལའང་ཡན་ལག་དེ་དག་ཚང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་དགའ་བའི་དང་། །རབ་དང་ཤེས་བཞིན་དན་པ་དང་། །བཏང་སྙོམས་དན་པ་དག་པ་མེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། སྨོན་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་པོ་ལ། དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བའི་མེད། གཉེས་པ་ལ། ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་མེད། གསུམ་པ་ལྷེས་བཞིན་དང་དན་པ་མེད། བཞི་པ་ལ་བཏང་སྙོམས་དང་། དན་པ་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཏོ་ན། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དན་པ་དང་། བཏང་སྙོམས་

ལའང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། སྒོམ་བརྒྱད་ལས་ནི་ཐོག་བའི་ཕྱིར། །བཞི་པ་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན། །རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་དབུགས་དག་དང་། །བདེ་བ་ལ་སོགས་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས། དབུགས་འབྱུང་རྟུབ་གཉིས། ཡིད་བདེ། ཡིད་མི་བདེ་གཉིས། བདེ་སྡུག་གཉིས་ཏེ་བསམ་གཏན་ཀྱི་སྒོམ་བརྒྱད་ལས་ཐོག་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

འབྲས་བུ་སྒྲུབ་བའི་བསམ་གཏན་དག་ན་ཚོར་བ་གང་ཡོད་མེད།

འོ་ན། རྒྱུ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་ལ་ཚོར་བ་གང་ཡོད། འབྲས་བུ་སྒྲུབ་བའི་བསམ་གཏན་ལའང་ཡོད་པར་འེས་སམ་ཞེ། མ་འེས་ཏེ། སྒྲུབ་བའི་བསམ་གཏན་དག་ན་ནི། །ཡིད་བདེ་བདེ་དང་བཏང་སྙོམས་དང་། །བཏང་སྙོམས་ཡིད་བདེ་བདེ་བ་དང་། །བཏང་སྙོམས་བཏང་སྙོམས་ཚོར་བ་ཡོད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། སྒྲུབ་བའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན། ཡིད་ཀྱི་ས་བའི་ཚོར་བ་ཡིད་བདེ་དང་། མིག་རྟ་ལུས་ཀྱི་ཤེས་པ་གསུམ་གྱི་ས་བའི་བདེ་བ་དང་། ཤེས་པ་དེ་བཞི་ཆར་གྱི་ས་བའི་བཏང་སྙོམས་གཉིས་པ་ན་ཚོར་བ་ཡིད་ཀྱི་ས་བའི་བཏང་སྙོམས་དང་ཡིད་བདེ། གསུམ་པ་ན་སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་བཏང་སྙོམས། བཞི་པ་ན་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཏོ་ན་ཡོད་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་དབང་ཤེས་ཀྱི་ས་བའི་བདེ་བ་མེད་ན་ལུས་དག་གི་དེག་བྱེད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་དཔྱོད་

ཀྱང་མེད་པས་སོ། །ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། གཉིས་པ་སོགས་ན་ལུས་མིག་དང་། །རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་རིག་སྟོང་། །གང་ཡིན་དེ་ནི་དང་པོར་གཏོགས། །དེ་ལྟང་མ་བསྟན་ཉོན་མོངས་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བསམ་གཏན་ལྷག་མ་གསུམ་ན་ལུས་མིག་རྣམ་ཤེས་གསུམ་དང་། ལུས་དག་གི་རིག་བྱེད་ཀུན་ནས་སྟོང་བའི་རྟོག་དཔྱོད་དེ་ཉིད། གཉིས་པ་སོགས་ཀྱི་རང་ས་ན་མེད་ཀྱི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སར་གཏོགས་པ་དག་མངོན་དུ་བྱེད་བའི་ཕྱིར་དང་། མིག་ཤེས་སོགས་དེ་དག་དག་གི་མི་གཅིག་པ་སྟེ་བས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་བྱ་དགོས་བའི་ཕྱིར།

དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་བཤད་པ།

དེ་དག་གི་ཐོབ་པའང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དག་པ་བའི་ཐོབ་ཚུལ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཐོབ་ཚུལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཐོབ་ཚུལ་གསུམ་དུ་ཡོད་བའི་ཕྱིར། དེ་དང་མི་ལྡན་འདོད་ཆགས་བཟལ། །སྐྱེ་བ་ལས་ནི་དག་པ་འཐོབ། །ཟག་མེད་འདོད་ཆགས་བཟལ་བ་ཡིས། །ཉོན་མོངས་ཅན་ཉམས་སྐྱེ་བ་ཡིས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དག་པ་བ་ནི་འོག་མ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བས་འཐོབ་ཅེང་། གོང་སར་སྐྱེ་བས་ཀྱང་ཐོབ། ཟག་མེད་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཐོབ། ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་གོང་ས་ལས་ཉམས་པ་དང་འོག་མར་སྐྱེས་བས་ཀྱང་ཐོབ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། གོང་ས་དག་པ་བ་ལས་ཟག་མེད་སྐྱེ་ཞེས་བཤད་ན། དག་པ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། དག་པ་ཉམས་བའི་ཚ་མཐུན་སོགས། །རྣམ་བཞི་དེ་ནི་གོ་རིམས་བཞིན། །ཉོན་

མོངས་སྤྱི་དང་རང་ས་དང་། །གོང་དང་ཟག་མེད་རྣོས་མཐུན་པ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྨོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ལ་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན། གནས་པ་ཆ་མཐུན། ཁྱད་པར་ཆ་མཐུན། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཏེ་བཞི་ཡོད་ཅིང་། ངོ་བོ་ཡང་དེའི་དངོས་གཞིའི་སྨོམས་འཇུག་དག་པ་ཡིན་པ་གཞིར་བཅས་ལ། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་ས་དང་། འོག་སའི་ཉོན་མོངས་སྤྱི་བ་དང་རྣོས་སུ་མཐུན་པ་དང་། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་དང་ས་གཅིག་པའི་དག་པ་བ་གཞན་འདྲེན་པ་དང་། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་གོང་སའི་དག་པ་བ་གཞན་འདྲེན་པ་དང་། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཞན་འདྲེན་པ་བཞི་རེ་རེ་ནས་དེ་བཞིའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ལའང་དེ་བཞིན་སྣང་ཞིང་། ཁྱད་པར་ནི་སྲིད་རྩེའི་དངོས་གཞི་སྨོམས་འཇུག་ཁྱད་པར་ཆ་མཐུན་དང་། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་མེད་དེ། སྲིད་རྩེའི་གོང་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ས་དང་། སྲིད་རྩེའི་སྨོམས་འཇུག་ཟག་མེད་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པོ་དེ་དག་གང་གི་རྣོས་སུ་གང་འབྱུང་བའང་ཡོད་དེ། ཉམས་ཆ་མཐུན་སོགས་མཇུག་ཐོགས་སུ། །གཉིས་དང་གསུམ་དང་གསུམ་དང་གཅིག ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རྒྱུན་གྱི་ཚེ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྲོ་བའི་ཚེ་གནས་པ་ཆ་མཐུན་གཉིས་དང་། གནས་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་རྣོས་སུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་མ་གཏོགས་གསུམ་དང་། ཁྱད་པར་ཆ་མཐུན་གྱི་རྣོས་སུ་ནི་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་དང་། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་རྣོས་སུ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཅིག་པུ་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། གོང་དུ་ལྷག་འོག་གསུམ་པའི་བར་དགེ་བ་ཞེས་ཐོད་ཀལ་དུས་སུ་འབྱུང་བར་བསྟན་ན། ཐོད་ཀལ་དེ་རྗེ་ལྷ་བུ་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ས་བརྒྱད་ཆེམ་གཉིས་ལའྲེ་བ་དང་། །གཅིག་བཀལ་སོང་ཞིང་འོང་ནས་ནི། །རིས་མི་མཐུན་པ་གསུམ་བར་འགྲོ །ཐོད་ཀལ་གྱི་ནི་སྨོན་ལམ་འདྲུག་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྨྲོང་བ་དང་། དངོས་གཞི་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། བསམ་གཟུགས་ཟག་བཅས་བརྒྱད་དང་། ཟག་མེད་བདུན་ཏེ་ཆམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ཟག་བཅས་བརྒྱད་ལ་རིམ་པ་བཞིན་ཡང་སོང་ཞིང་མར་འོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཟག་མེད་བདུན་ལའང་བྱེད་པ་དང་། ཡང་ཟག་བཅས་རེ་རེ་བར་དུ་གོང་ནས་སྤང་བཞིན་དང་། ཟག་མེད་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དངོས་བཞི་ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་དང་པོ་ནས། ཟག་མེད་གསུམ་པར་འགྲོ་བ་སོགས་ཡང་སོང་དང་། མར་འོང་བྱེད་པ་དང་། ཟག་མེད་ལའང་སྤང་བཞིན་སོང་འོང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཟུགས་དེ་དག་རྟེན་གང་གིས་བསྟེད་པའང་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་རང་དང་ནི། །འོག་སའི་རྟེན་ཅན་འོག་དགོས་མེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། རང་ས་དང་འོག་སའི་རྟེན་ཅན་གྱིས་བསྟེད་ཀྱི། གོང་སའི་རྟེན་ཅན་གྱིས་མི་བསྟེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ས་ན་མཚོག་ཡོད་པས། འོག་སའི་སྨོན་ལམ་འདྲུག་གི་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ནི། མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་དེས་ཏེ། སྲིད་རྩེར་འཕགས་པས་ཅི་ཡང་མེད། །མངོན་སུམ་བྱས་ནས་ཟག་པ་ཟད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། སྲིད་རྩེའི་དངོས་གཞིའི་སྨོན་ལམ་འདྲུག་ཐོབ་པའི་

ཉན་ཐོས་འཕགས་པས་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས། རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་འདས་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་པ་གོང་མར་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱང་སྟེ། སྲིད་རྩེའི་སེམས་ཟག་མེད་མེད་པར་བཤད་པས་བྱང་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཟུགས་དེ་དག་གིས་དམིགས་པ་གང་ལ་དམིགས་པའང་ཡོད་དེ། སྲིད་བཅས་རང་གི་སྲིད་ལ་དམིགས། །བསམ་གཏན་དག་ཡུལ་ཡོད་དགུ་ཡིན། །གཟུགས་མེད་དངོས་གཞི་དག་རྣམས་ཀྱི། །སྤྲོད་ཡུལ་ཟག་བཅས་འོག་མ་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བསམ་གཟུགས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་བྱས་ཀྱི་ནང་ལ་དམིགས། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཡུལ་ཡོད་དགུ་ཅོག་ལ་དམིགས། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དག་བ་དག་པ་བ་རྣམས་སྤྲོད་ཡུལ་དུ་ནི། ཟག་བཅས་འོག་མ་རྣམས་མི་འབྱུང་ཞིང་། ཟག་མེད་འོག་མ་ནི་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཟུགས་དེ་དག་གི་ཐུས་པའང་ཡོད་དེ། ཟག་པ་མེད་པས་ཉོན་མོངས་རྣམས། །སྤྲོང་ངོ་ཉེར་བསྡོགས་དག་པས་ཀྱང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བསམ་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་སྤྲོང་བ་དང་། དག་པ་བས་ནི་དེ་སྤྲོང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། རང་ས་དང་གོང་ས་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་བྱེད། འོག་སའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐྲེས་སྐང་ཉོན་མོངས་ལས་ནི་རྒྱལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉེར་བསྡོགས་དག་པ་བས། འོག་སའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐྲེས་སྐང་ཉོན་མོངས་སྤྲོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཉེར་བསྟོགས་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལས་ནི་ཉེར་བསྟོགས་བརྒྱད། །དག་པ་བདེ་མིན་སྡུག་བསྔལ་མིན། །དང་པོ་འཕགས་པའང་ཁ་གཅིག་གསུམ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་བརྒྱད་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་མེད་པར་དག་པ་བར་དེས་པ་དང་། ཚོར་བ་ནི་བཏང་སྙོམས་ཁོ་ནར་དེས་ཤིང་། དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ནས་ཉེར་བསྟོགས་དང་པོ་མི་སྡུག་མེད་ལ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་དང་། སྟེ་ག་ཁ་ཅིག ཉོན་མོངས་ཅན་སོགས་གསུམ་ཀ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཉེར་བསྟོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་རྣམ་བྱང་གི་ལས་དང་པོ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཞེ་གནས་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་དང་། མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་དགེ་པ་དང་། དགའ་བ་སྤྲུལ་པ་དང་། དམྱོད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྤྲོ་བ་མཐའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྤྲོ་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་སྡུག་མེད་དེ་རྣ་བུ་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཉེར་བསྟོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་ལམ་གཞན་ཀྱི་སེམས་

རྐེན་དུ་མི་སྡོགས་པ་མེད་པ་གཞི་ལ་བྱ་བ་དང་། དེ་ལ་དགག་པ་བ་དང་། ཟག་མེད་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། ཕྱི་མ་འདི་ལ་བརྐེན་ནས་སྣང་བྱ་གཅིག་ཚར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདིས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་སོགས་ཡིད་བྱེད་བདུན་མི་བསྒྲུབ་དེ། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བཙོན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ནི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམས་པ་བདུན་གྱིས་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བལ་བ་རྣམས་སུ་འཐོབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞེག འདིའི་ཡིད་བྱེད་རྣམས་ལས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། སྣང་བྱ་གཅིག་ཚར་བའི་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་འབྲས་གཉིས་ཀྱིས་སྟོམས་འཇུག་དེ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟན་འོས་བསྟན་བསྟོད་ལས། ཁྲོད་ཀྱི་བསྐྱན་པའི་རྣེས་འགྲོ་བ། །བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་ལས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་ནི་ཉོན་བསྟོགས་དག་པ་བ་མ་གཏོགས་ཟག་མེད་དེ། རྒྱུ་མཚན་གཞན་ལས་ཤེས་སོ།།

ཁྲིད་པར་ཅན་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ཁྲད་པར་ཅན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྟོག་མེད་བསམ་གཏན་ཁྲད་པར་ཅན། །རྣམ་གསུམ་བདེ་མིན་སྡུག་བསྔལ་མིན། །དེ་ནི་ཚངས་ཆེན་འབྲས་བུ་ཅན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་རྟོག་པ་དང་བལ་བས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་

ཁྱད་པར་ཅན་ཞེས་བྱ་ཞེང་། དེ་ཡང་དང་པོ་ན་ཡོད་ཀྱི། གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ལ་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འདི་བསྟོམས་པས་ཚངས་ཆེན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

བཞི་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ཡོད་དེ། ཁམས་ཀྱི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བ། ལམ་གྱི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བ། སུན་འབྱིན་པའི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བ། བྱེད་པའི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མན་ཆད་ཇོག་དམྱལ་བཅས་པ་ཡི། །ཉིང་འཛིན་ཡན་ལག་གཉིས་ཀ་མེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། ཇོག་མེད་དམྱལ་ཅམ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན། ཇོག་བཅས་དམྱལ་བཅས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན། ཇོག་དམྱལ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཉིང་དེས་འཛིན་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། མཚན་མེད་ཞི་བའི་ཆམ་པ་དང་། །སྣོང་ཉིད་བདག་མེད་སྣོང་ཉིད་ཀུ། །འདྲུག་པའོ་སྨོན་པ་མེད་པ་ནི། །དེ་ལས་གཞན་བདེན་ཆམ་པ་དང་། །དག་དང་དྲི་མ་མེད་དེ་དག དྲི་མེད་ཆམ་ཐང་སྐོ་གསུམ་མོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མཚན་མ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི། འགོག་བདེན་གྱི་ཆམ་པ་ཅན་དང་། སྨོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་ལམ་བདེན་གྱི་ཆམ་པ་བཞི་དང་། ཀུན་འབྱུང་གི་ཆམ་པ་བཞི་དང་། སྡུག་བདེན་གྱི་ཆམ་པ་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་གཉིས་བསྐོམ་པ་དང་། སྣོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི། སྡུག་བདེན་གྱི་སྣོང་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཆམ་པ་ཅན་ཡིན་པ་དང་།

ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་དག་ལའང་དག་པ་བ་དང་། ཟག་མེད་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སུན་འབྱིན་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ཅེས་ལ་སོགས། །གཞན་ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་མོ། །གཉིས་ནི་སྟོང་དང་མི་རྟག་པར། མི་སློབ་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན། །མཚན་མ་མེད་པ་མཚན་མེད་ནི། །ཞེ་བར་མ་བརྟགས་ཟད་པ་ལ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་མཚན་མ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། སྨོན་པ་མེད་པ་སྨོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏེ་སྔར་གྱི་གསུམ་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་སུ་ལྡུ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་མི་སློབ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། སྨོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དམིགས། དམིགས་ཚུལ་ཡང་དང་པོ་སྟོང་པ་དང་། གཉིས་པ་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པར་དམིགས་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་མཚན་མ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི། འགོག་པ་ལ་ཞེ་བའི་རྣམ་པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་མི་ནང་མི་གཡོ་ལ། །ཉེར་བསྟོགས་བདུན་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ངོ་བོ་ཟག་བཅས་དང་། རྟེན་མི་དང་། གང་ཟག་དགྲ་བཅོམ་མི་གཡོ་བའི་ཚོས་ཅན་གྱིས་སྐྱེས་པ་དང་། ས་ཉེར་བསྟོགས་ཕྱི་མ་བདུན་མ་གཏོགས་པ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། དགེ་བའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐོན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ།

ཚད་མེད་བཞི་བཤད་པ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཚད་མེད་རྣམ་ཐར། ཟིལ་གཏོད། ཟད་པར་དེ་དག་གི་ཐོབ་པ། རྟེན་བཤད་པ་བྱུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཚད་མེད་པ་ནི་བཞི་ཡིན་ནོ། །གཅིད་མེམས་ལ་སོགས་གཉེན་པོའི་ཕྱིར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཅིད་མེམས། རྣམ་འཚེ། མི་དགའ་བ། འདོད་ཆགས་ཏེ་བཞིའི་གཉེན་པོར་བྱམས་པ་ཚད་མེད་སོགས་བཞི་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ཚད་མེད་བཞིའི་ངོ་བོ་ཡང་གོ་བར་ནུས་ཏེ། ཞེ་སྡང་མེད་བྱམས་སྟེང་རྗེ་ཡང་། །ཡིད་བདེ་བ་ནི་དགའ་བ་ཡིན། །བཏང་སྙོམས་མ་ཆགས་རྣམ་པ་ནི། །ཞེས་པ་ལས་ཐོན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པོ་འདི་དག་གི་རྣམ་པའང་ཡོད་དེ། ཀུ་མ་བདེ་འགྱུར་སྐྱག་བསྡལ་དང་། །དགར་འགྱུར་མེམས་ཅན་རྣམས་སྨན་པ། །སྤྲོད་ཡུལ་འདོད་པའི་མེམས་ཅན་རྣམས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྤྲི་འཛོ་ལྟར་ན། སྤྲོད་ཡུལ་ནི་འདོད་པའི་མེམས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ས་གང་ན་ཡོད་ཀྱང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དགའ་བ་བསམ་གཏན་གཉིས་ན་ཡོད། །གཞན་ནི་བྱུག་ན་ཁ་ཅིག་ལྟ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དགའ་བ་ཚད་མེད་བསམ་གཏན་དང་ངོ་གཉིས་ཁོ་ན་ན་ཡོད། གཞན་གསུམ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་དང་། མི་ལྷོག་མེད་བྱུག་ན་ཡོད། ཁ་ཅིག་མི་ལྷོག་མེད་མ་གཏོགས་

ལྷ་ན་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འདི་བཞེས་ཉོན་མོངས་སྤྲོང་བ་ཡིན་མིན་ཞེ་ན། བཟོད་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ཡིས་མི་སྤྲོང་། ཞེས་འབྱུང་བ་ལ་ཐོན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་གང་གིས་བསྟེད་པའང་ཡོད་དེ། མི་དག་གི །ཁང་དུ་བསྟེད་དོ་ངེས་གསུམ་ལྟན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྟེན་མིའི་ནང་དུ་བསྟེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ནི་དགའ་བ་མ་གཏོགས་གཞན་གསུམ་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ངེས་པར་ལྟན་པའི་ཕྱིར།

རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ཟིན་པ།

གཉིས་པ་རྣམ་ཐར་བཞི་དུ་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་ཐར་བརྒྱད་དང་པོ་གཉིས། །མི་སྤྱག་བསམ་གཏན་གཉིས་ན་ཡོད། །གསུམ་པ་མཐའ་ན་དེ་མ་ཚགས། །གཟུགས་མེད་མཉམ་གཞག་དགེ་རྣམས་སོ། །འགོག་པའི་སྨོམས་པར་འཇུག་པའོ། །ཐུ་བ་ཐུ་བའི་མཇུག་ཐོགས་སུ། །རང་གི་དག་དང་འོག་མ་ཡི། །འཕགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དེ་ལས་ལྡང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་རྣམ་ཐར། གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་རྣམ་ཐར། སྤྲུག་པའི་རྣམ་ཐར། གཟུགས་མེད་བཞིའི་རྣམ་ཐར། འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ཏེ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས། རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་མི་སྤྲུག་པ་བསྒོམ་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཁོ་ནར་ཡོད། རྣམ་ཐར་གསུམ་པ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ན་ཡོད་ཅིང་། སྤྲུག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཞི་ནི། གཟུགས་མེད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་དག་པ་བ་དང་། ཟག་མེད་རྣམས་ཡིན། འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ནི།

འགོག་པའི་སྨོན་མ་འཇུག་དང་། དེ་ཡང་འཇུག་སེམས་ཐུ་བ། སྲིད་རྩེའི་སེམས་ཆེས་ཐུ་བ་ཟག་བཅས་དང་། ལྷང་སེམས་དེ་དང་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སེམས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཐར་དེ་དག་གི་ཡུལ་ཡང་ཡོད་དེ། དང་པོ་འདོད་གཏོགས་སྣང་ཡུལ་ཅན། །གང་དག་གཟུགས་ཅན་མིན་དེ་དག སྲོད་ཡུལ་གོང་དང་བདག་སའི། །སྡུག་བསྔལ་སོགས་དང་རྟེས་ཤེས་ཕྱོགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་ནི་འདོད་གཟུགས་སུ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དང་། རྣམ་ཐར་གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དང་། གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་རྣམ་ཐར་ལྔ་ནི་རང་ས་དང་གོང་སའི་བདེན་པ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། ལམ་བདེན་ནི་རང་ས་གོང་ས་འོག་ས་གསུམ་ཀའི་ཡང་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་མ་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཟིལ་གཞོན་བརྒྱད་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ཟིལ་གཞོན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད། གཉིས་ནི་རྣམ་ཐར་དང་པོ་བཞིན། །གཉིས་ནི་གཉིས་པ་བཞིན་དེ་གཞན། །སྡུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཞིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ནང་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པས། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆུང་ངུ་ལ་བལྟ་བའི་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད། དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་པས། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆེན་པོ་ལ་བལྟ་བའི་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད། ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས། ཕྱི་རོལ་གྱི་

གཟུགས་ཆུང་ངུ་ལ་ལྟ་བའི་ཟེལ་གྱིས་གཤོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད། དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་པས་ཤི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆེན་པོ་ལ་བལྟ་བའི་ཟེལ་གྱིས་གཤོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་དབྱིབས་ཟེལ་གཤོན་བཞི་དང་། སྟོན་པོ། སེང་པོ། དམར་པོ། དཀར་པོ་ཟེལ་གྱིས་གཤོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་ཁ་དོག་ཟེལ་གཤོན་བཞི་དང་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་གཉིས་ནི་དོ་པོ་ཡུལ་རྣམས་རྣམ་ཐར་དང་པོ་བཞིན་དང་། གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ནི་དོ་པོ་སོགས་རྣམ་ཐར་གཉིས་པ་བཞིན་དང་། ཟེལ་གཤོན་ཤི་མ་བཞི་ནི། རྣམ་ཐར་གསུམ་པ་སྤྲུག་པའི་རྣམ་ཐར་བཞིན་དུ་དེག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཤྱིར་དང་། དེ་རྣམས་དེམ་པ་བཞིན་རྣམ་ཐར་དེ་རྣམས་ལས་བྱུང་བ་ཡང་ཡིན་པའི་ཤྱིར། ཟེལ་གྱིས་གཤོན་ཆུལ་ལ། དབྱིབས་ཡིན་ན་ཤི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆུང་ངུ་ལ་དེ་བས་ཀྱང་ཆུང་བཅམ། ཆེ་བ་སོགས་སུ་བལྟ་བ་དང་ཤི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆེན་པོ་ལ་དེ་བས་ཀྱང་ཆེ་བཅམ། ཆུང་བ་སོགས་སུ་བལྟ་བ་ཡིན་ལ། ཁ་དོག་ཡིན་ན། ཤི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྟོན་པོ། ཁ་དོག་སྟོན་པོ། སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ་བ། འོད་སྟོན་པོ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་བལྟས་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཤོན་པ་དང་། གཞན་གསུམ་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་སྟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། དེའང་ན། ཟར་མའི་མེ་ཏོག་གམ། ཡུལ་ཕ་ར་ན་སིའི་རས་ཤུན་སྐམ་ཚོགས་པ་སྟོན་པོ། ཁ་དོག་སྟོན་པོ། སྟོན་པོ་ལྟ་བུར་སྟེ་བ། འོད་སྟོན་པོ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས། ཤི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྟོན་པོ། ཁ་དོག་སྟོན་པོ། སྟོན་པོ་ལྟ་བུར་སྟེ་བ། འོད་སྟོན་པོ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་བལྟ་ཞིང་། གཟུགས་དེ་དག་ཟེལ་གྱིས་གཤོན་ནས། ཤེས་རབ་

ཟེལ་གྱིས་གཅེན་ནས་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་པ་ནི་ཟེལ་གྱིས་གཅེན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྔ་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རས་སེར་པོ་ལ་དོང་ཀའི་མེ་ཏོག་དང་། དམར་པོ་ལ་བན་དྷུཏི་པ་ཀའི་མེ་ཏོག དཀར་པོ་ལ་སྐར་མ་པ་བ་སངས་སྤྲང་ནས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྟོན་པོ་ནི་མདོར་བསྟན་དང་། ཁ་དོག་སྟོན་པོ་ནི་ལྟན་སྐྱེས་དང་། སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་སྟོན་པ་ནི་སྤྲོར་བྱང་དང་། འོད་སྟོན་པོ་འབྱུང་བ་ནི་གཉིས་ཀ་ལའང་གསལ་པོ་ཡོད་པ་དང་། མེ་ཏོག་ནི་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་དཔེ་དང་། རས་ནི་སྤྲོར་བྱང་གི་དཔེ་ཡིན་ནོ།།

ཟད་པར་བཅུ་བཞི་པ།

བཞི་པ་ཟད་པར་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཟད་པར་བཅུ་འམ་བརྒྱད་མ་ཚགས། །བསམ་གཏན་མཐའ་ན་སྤྲོད་ཡུལ་ནི། །འོད་པ་གཉིས་ན་གཟུགས་མེད་དག སྤྲོད་ཡུལ་རང་གི་ཤུང་པོ་བཞི། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ས་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་བཞི་དང་། སྟོན་པོ་སོགས་འབྱུང་བཞི་དང་། ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་ལ་དམིགས་པའི་ཟད་པར་ཉེ་བར་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་མ་ཚགས་པའི་དགེ་བ་ཡིན་ཞིང་། ས་བསམ་གཏན་བཞི་པས་བསྡུས་པ་དང་། སྤྲོད་ཡུལ་འདོད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པ་དང་། ཟད་པར་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། གཟུགས་མེད་དེ་གཉིས་ཀྱི་དགེ་བ་དག་པ་བ་ཡིན་པ་དང་། སྤྲོད་ཡུལ་ཀུང་དང་གི་ས་པའི་ཤུང་པོ་བཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་དག་གི་འཕོབ་པ་བཤད་པ།

ལྟ་པ་དེ་དག་གི་འཕོབ་པ་ཡོད་དེ། འགོག་པ་བཤད་ཟིན་ལྟག་མ་ནི། །འདོད་ཆགས་བྲལ་དང་སྦྱོར་བས་འཕོབ། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ལྟར་ཐོབ་ནི་གནས་གཉིས་པར་བཤད་ཟིན་ལ། ལྟག་མ་རྣམ་ཐར་བདུན་དང་། ཟེལ་གནོན་ཟད་པར་རྣམས་ཀྱི་སྐད་འདྲེས་པ་དག་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཐོབ། མ་འདྲེས་པ་དག་ནི་སྦྱོར་བས་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྟེན་བཤད་པ།

བྱག་པ་རྟེན་བཤད་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་ཅེས་བྱ་ཁམས་གསུམ་ཀྱི། །རྟེན་ཅན་ལྟག་མ་མི་ལས་སྐྱེས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་རྣམ་ཐར་ལྔ་དང་། ཟད་པར་ཐ་མ་གཉིས་ནི་ཁམས་གསུམ་ཀའི་རྟེན་ཅན་དང་། ལྟག་མ་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར་གསུམ་དང་། ཟད་པར་དང་པོ་བརྒྱད་དང་། ཟེལ་གནོན་བརྒྱད་ནི་མི་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་གི་མཐུས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ན། ལུང་གིས་བསྐྱེད་དགོས་ན། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ལུང་ཅོན་པ་མེད་པས། དེ་དག་ཏུ་གོང་མའི་སྨོམས་འཇུག་དང་། མིའི་རྟེན་ལ་གོང་མའི་སྨོམས་འཇུག་དེ་དག་རྟེ་ལྟར་སྐྱེ་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཁམས་གཉིས་དག་ཏུ་གཟུགས་མེད་དང་། །རྒྱུ་དང་ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་བསམ་གཏན་

རྣམས། །དེ་དག་དང་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། ལས་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་གསུམ་དུ་ཡོད་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱང་སྟེ། མིའི་རྟེན་ལ་སྲིད་རྩེའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ཞེག་ཅེ་སྟེ། གཟུགས་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་འོག་མ་དག་ཏུ་སྐྱེས་ན་སྟོན་གོམས་པའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུས་སྲིད་རྩེའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱང་སྟེ། མིའི་རྟེན་ལ་སྲིད་རྩེར་སྐྱེ་དེས་པའི་ལས་བསགས་པ་ཉམས་ཏེ། ཁམས་གོང་གི་གནས་འོག་མ་དག་ཏུ་སྐྱེས་པ་ན། རྟེན་དེ་ལ་སྲིད་རྩེའི་སེམས་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་འཇིག་པའི་ཚེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གོང་མའི་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་དང་གིས་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།།

སྡུས་པ།

འོག་ས་ལས་རྒྱལ་བསམ་གཟུགས་སྟོམས་འདྲུག་ལ།།
ཡན་ལག་དམིགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱད་ཚུལ་དང་།།
གང་ལ་བརྟེན་པའི་ཕུལ་བྱུང་ཡོན་ཏན་རྣམས།།
གསལ་བར་བཤད་འདི་མཁས་རྣམས་རྣ་བའི་རྒྱན།།

ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བར་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། གནས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།།

མཇུག་གི་དོན།

བཞི་པ་མཇུག་གི་དོན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དོས་གཟུང་བ་དང་། རང་བཟོ་སྣང་ཤེད་ནོངས་པ་བཟོད་པར་གསོལ་བ་དང་། ཐར་འདོད་ལ་བག་ཡོད་བྱ་བར་གདམས་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྟོན་པའི་དམ་ཚིག་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་འདྲིན་བྱེད་དང་སྐྱེ་བྱེད་དང་། །སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལུང་གི་བསྟན་པ་དང་། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་འདྲིན་པར་བྱེད་པ་ཡང་སྡ་ཌི་ལྟ་བ་ཞེན་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་མ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པའམ། ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བསྟན་པ་དྲི་ཙམ་དུ་གནས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ལུང་ཐུན་ཚེགས་སུ་ལོ་སྟོང་གནས་པར་གསུངས་ཤིང་། རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད། སྟོང་རྩེ་པང་དཀར་དུ་སྟོང་ལྡ་བརྒྱ་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་པོའི་མདོར་ཉིས་སྟོང་དང་། རྩོར་གཅོད་འགྲེལ་པར་ཉིས་སྟོང་ལྡ་བརྒྱ་དང་། འབུམ་ལེ་ཀ དུས་འཁོར། འཇམ་དཔལ་གྲགས་པའི་ལུང་རྣམས་སུ་ལྡ་སྟོང་གནས་པར་གསུངས་པ་སོགས་ལུང་མང་ནའང་། དང་པོ་བཞི་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། དགོངས་གཞི་ནི། སྐྱབ་པའི་བསྟན་པ་སྐྱེས་པ་ཁད་ཀྱིས་ཉུང་དུ་སོང་བ་ལ་དགོངས་པ་དང་། དགོས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་སྐྱེ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་།

དངོས་ལ་གཏོད་བྱེད་ནི། ལྷ་མོ་དྲེ་མ་མེད་བར་ལུང་བསྟན་པའི་མདོད་ལྷ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་ན། གདོང་དམར་ཅན་གྱི་ཡུལ་དུ་དམ་ཚོས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ལུགས་ནི་ཕྱི་མ་ལྟར་དེས་ལ། དེ་ཡང་ལྷ་སྟོང་ལ་བྱེད་བྱེད་བཞོས་པར་ལྷ་བརྒྱ་ཐག་བཅུར་འགྱུར་ཞིང་། ལྷ་བརྒྱ་པ་དང་པོ་དག་བཅོམ་པའི་ལེའུ། གཉིས་པ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་ལེའུ། གསུམ་པ་ནི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་ལེའུ། བཞི་པ་ནི་ལྟག་མཐོང་གི་ལེའུ། ལྔ་པ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ལེའུ། དྲུག་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུ། བདུན་པ་ནི་མངོན་པའི་ལེའུ། བརྒྱད་པ་ནི་མདོ་སྡེའི་ལེའུ། དགུ་པ་ནི་འདུལ་བའི་ལེའུ། དང་པོ་གསུམ་འབྲས་བུའི་དུས་དང་། བར་པ་གསུམ་བྱང་པའི་དུས་དང་། ཐ་མ་གསུམ་ལུང་གི་དུས་སུ་བཤད་ཅིང་། བཅུ་པ་ནི་ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མ་དང་། རྟགས་ཙམ་འཛིན་པའི་ལེའུར་བཤད། སྨན་བླའི་མདོད་ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མར་བཤད་པ་དང་ནི་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ཆེན་པོ་ཡོད། འོ་ན། དེང་སང་གང་གི་དུས་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་། རྒྱལ་པོ་ལུགས། ཇོ་བོ་ཆེན་པོ། ས་པཀ། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་འདས་ལོ་མང་བའི་ཐོག་ཚུན་ཆད། མདོ་སྡེའི་ལེའུའི་དུས་དང་། ཁ་ཆེ་པཊ་ཆེན། འགྲོ་མགོན་འཕགས་པའི་ལོ་བྱང་དུ་རྩིས་པ་དུས་འཁོར་ཉི་ཀ་ཆེན་སོགས་འདས་ལོ་ཉུང་བའི་ཐོག་ཚུན་ཆད། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ལེའུའི་དུས་སུ་དེས་ཏེ། ཞེབ་པར་ཁོ་བོས་སྨྲར་བའི་བསྟན་རྩིས་ལོག་སུ་ཡོད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

རང་བཟོ་སྤངས་ཤིང་ནོངས་པ་གསོལ་བ།

གཉིས་པ་རང་བཟོ་སྤངས་ཞིང་ནོངས་པ་གསོལ་བ་ཡོད་དེ། བདག་གིས་མངོན་པའི་ཚོས་འདི་ཐལ་ཆེར་ནི། །ཁ་ཆེ་བྱེ་བག་སྣ་བའི་ཚུལ་བྱབ་བཤད། །ཉེས་པར་ཟིན་གང་དེ་འདིར་བདག་གིས་ཉེས། །དམ་ཚོས་ཚུལ་ལ་ཚད་མ་ཐུབ་རྣམས་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སློབ་དཔོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་འདི། ཁ་ཆེ་བྱེ་བག་སྣ་བའི་ལུགས་སུ་བཤད་པ་དང་ཐལ་ཆེར་ཞེས་པས། ཉི་ཧེག་པ་རྣམས་ལ་ཆུང་ཟད་བརྟེན་པ་དང་། སྐབས་འགར་མདོ་སྡེ་པའི་ཐོག་ནས་ཀྱང་བཤད་ཅེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉེས་པ་རྣམས་ཐུབ་པ་དང་། དབྱ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་བཤགས་ཞེས་ཁེངས་སྐྱུངས་པ་ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཐར་འདོད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་བགེགས་ཡོད་པར་གདམས་པ།

གསུམ་པ་ཐར་འདོད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་བགེགས་ཡོད་པར་གདམས་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་འཇིག་རྟེན་མིག་ནི་ཟུམ་གྱུར་ཅིང་། །དཔང་གྱུར་སྐྱེ་བོ་ཐལ་ཆེར་ཟད་པ་ན། །དེ་ཉིད་མ་མཐོང་རང་དགར་གྱུར་པ་ཡི། །ངན་རྩོག་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་འདི་དཀྲུགས་སོ། །རང་བྱུང་རང་བྱུང་བསྟན་པ་གཅེས་འཇིག་རྣམས། །མཚོག་ཏུ་ཞིན་གཤེགས་འགྲོ་མགོན་མེད་པ་ན། །འདོམས་མེད་ཡོན་ཏན་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་ཡི། །དེ་མས་དགའ་མགུར་དེང་སང་འདི་ན་སྨྲོད། །དེ་ལྟར་ཐུབ་པ་དག་

གེས་བསྟན་པ་ནི། །འོག་མར་སྔོག་ཕྱིན་འབྲ་དང་དྲི་མ་རྣམས། །སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་དུས་སུ་རིག་ནས་ནི། །ཐར་པ་འདོད་པ་དག་གིས་བགེ་ཡོད་གྱིས། །ཞེས་ཤེ་ལོ་ཀ་གསུམ་འབྱུང་བ་ལས། དང་པོས། སྟོན་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒྲུན་ཟུམ་ཞིང་། དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་གཤེགས་པ་ན། འཚད་པོ་ཁ་ཅིག་གིས་ཅི་དགར་མངོན་པའི་མདོ་དགྱུགས་པར་བཤད་པ་དང་། གཉིས་པས། དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་ཚེ། དོན་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་འདོམས་པ་དཀོན་ཞིང་། སྐྱེ་བོ་ཐལ་ཆེར་བསླབ་པ་གསུམ་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་ཉེན་མོངས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བར་བཤད་པ་དང་། གསུམ་པའི་ཤུང་པ་ཕྱེད་དང་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པ་འཇིག་པ་ལ་ཉེ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་དུས་སུ་ཕྱིན་པར་བཤད་ནས། ཤུང་པ་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཀྱིས་ཆུ་མཚན་སྐ་མ་གསུམ་གྱིས་ཕྱེར་ན། ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་བགེ་ཡོད་པར་གྱིས་ཤེ་ཉན་ཐོས་གང་ཡིན་དེས་ཏེ། བགེ་ཡོད་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་གཞན་ཡང་གང་དག་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་དག་འཆོས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱང་བགེ་ཡོད་པ་ལས་འབྱུང་བོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

སྨྲས་པ། ཚེག་དོན་དུས་མེད་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་ཤེང་། །ལུང་རིགས་ཚ་ཟེར་བྱེ་བའི་ཁོར་ཡུག་འཕྲེང་། །རྣམ་མངས་ཤེས་བྱ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཡི། །ཐུབ་བསྟན་ནམ་མཁའི་བརྒྱན་ཞེག་དེད་འདིར་ཤག །ཞས་ཆོལ་ཡོག་རྩོག་ཀུ་སྐད་ཟུམ་པ་དང་། །མི་ཤེས་སྐན་བའི་སྨྲག་རྩམ་ཟམ་པ་དང་། །མཁས་རྣམས་ཡིད་ཀྱི་བད་ཚལ་གསལ་བའི་ཐྲེད། །ལེགས་བཤད་ཉེ་མའི་ཟོལ་གྱིས་འོངས་སམ་སྙམ། །ཏན་རབས་ཚེག་རྗེས་བྱག་ལ་གནས་བཅས་པའི། །ང་རྒྱལ་འདབ་གཞོག་མེ་སྤུག་བཞིན་རས་ཅན། །ཉེས་བཤད་མི་སྙན་ཅི་ཡང་སྨྲོག་བྱེད་པ། །མཁས་རྣམ་འབྱང་ཡོའི་བྱ་ཡིས་བཟོད་པར་དཀའ། །ལེགས་པར་ཞེབ་ཏུ་བརྟགས་ནས་དགོངས་མོད་ཀྱང་། །ཟབ་རྒྱས་མངོན་པའི་གསུང་རབ་ནམ་མཁའི་ཁྱོན། །བྱེས་པའི་བློ་ཐོས་སོང་གྱིས་གཞལ་བའི་ཐྲེད། །ཉེས་གང་དཔང་གྱུར་འཕགས་པའི་ཚོགས་ལ་བཤགས། །ཀུན་མཁྱེན་ཐུགས་ཀྱིས་བློས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི། །ཚེག་དོན་རྣམ་བཀའི་རང་གཟུགས་འདི་ཡིན་ཞེས། །ལེགས་བཤད་སྣང་བའི་ཚོད་ཆེན་སྤྲོས་པ་ཡིས། །ཐུབ་བསྟན་གྱིང་བཞིའི་ཁོར་ཡུག་གསལ་གྱུར་ཅིག བདག་ཀྱང་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །བསྟན་པ་མཚོ་ལ་ཐོད་བཞིན་ལེགས་བཅིངས་ཏེ། །འཚད་རྩོད་རྩོམ་པའི་རྣམ་འགྱུར་མཇེས་མ་ཡིས། །མཁས་པའི་ཡིད་ནི་རབ་ཏུ་འཕྲོག་གྱུར་ཅིག ཅེས་དམ་བའི་ཚོས་མཚོན་པ་མཇོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་

པར་བཤད་པ་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ལུང་དེགས་སྣྲ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མང་པོས་བསྐུལ་བའི་ངོར། དང་པོར་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་འཇམ་པའི་དབྱངས་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྡན་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་ལས། མཆིམས་ཀྱེཀ་ཆེན་མོའི་སྐྱེང་ནས། བསྟན་བཅོས་འདི་དང་། ཚོས་མངོན་རྒྱ་མཚོའི་སྐྱིང་པོའི་སྐྱེང་ནས་མངོན་པ་གོང་མའི་བཤད་པ་སྣྲུང་ཚོས་དང་བཅས་པ་ལན་ཅེ་ཐོབ་ཅིང་། ཕྱིས་རང་འགྲེལ་དང་འགྲེལ་བཤད་དོན་གསལ་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། མཆིམས་བསམ་གཏན་བཟང་པོའི་མཛོད་པའི་ཀྱེཀ་སོགས་ཞེབ་ཏུ་བསྟས་ནས། མདོ་སྡགས་རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས་གཉིས་ཚོགས་པའི་དཔལ་རྣམ་དབྱིད་མཚོག་གི་སྟེས། ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་འོ་ཉེས་སྐྱོང་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བདུན་པ། ཆུ་མོ་སྦྲུལ་ཀྱི་ལོའི་སྐྱོན་ཟླ་ར་བའི་ཡར་ཚེས་ལ། འདྲོག་རི་བོ་ཆེ་དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་སྦྱར་བའོ། །

འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱེད་ནུས་པར་གྱུར་ཅིག །

ན་མོ་གྱ་རྒ་ཐྭ། སྤངས་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་མཚན་དཔེའི་དཔལ་འབར་རྩོགས་སངས་རྒྱས། །སྲིད་དང་ཞི་བའི་འཇིགས་པ་ཀུན་སེལ་ཞེག་པ་གསུམ་གྱི་ལུང་རྟོགས་ཚོས། །རིགས་དང་བྱོལ་བའི་རྣམ་དབྱེད་བརྒྱད་ལྡན་ཡོན་གནས་དམ་པ་འཕགས་པའི་ཚོགས། །ཀུན་གྱི་བདག་ཉིད་ཐུབ་དབང་ཆུ་མར་སྐོ་གསུམ་ཀུས་བས་ཕྱག་བགྱིའོ། །མགོན་ཁྱོད་ཐན་དང་བདེ་བའི་རྩ་བདུན་བདག་ཅུབ་རིན་ཆེན་ཡང་བསིལ་ཟེར་དབང་། །ཤར་ཚེ་ཆོ་བཟང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཞེས། །ས་གསུམ་བྱགས་པས་ཁྱབ་མངོད་དེ་ལ་འདུག །འཇམ་དབྱངས་ཆུ་མའི་ལེགས་བཤད་དགའ་བའི་ཚལ། ཆོ་ཀོས་ཚོས་ཀྱི་འབྱོར་བས་རབ་ཏུ་རྒྱས། །རྣམ་དབྱེད་བསོད་ནམས་སྤྱངས་པའི་ས་འཇོག་ཅེར། །བཀས་པའི་བ་དན་བསྒྲེང་མཁས་གཉིས་ལ་བདུག །གང་དེའི་ལེགས་གསུང་དབུ་ཕར་འདུལ་མཛོད་དང་། །རྣམ་འགྲེལ་ལ་སོགས་གཞུང་བཤད་དེ་རེས་ཀྱང་། །ཚོས་ལུང་བརྒྱད་ཁྲིའི་བརྩོད་བྱ་མ་ལུས་པའི། །ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ལམ་མཚོག་ཚང་བར་བཀླལ། །དེ་ཕྱིར་བཤེས་གཉེན་བཀའ་ལུང་བཞིན། །མང་ཐོས་ཚུལ་ལྡན་སྤྲུལ་ལ་ལེགས་བརྩོན་པའི། །མཁས་དབང་ཚོགས་ཀྱིས་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཁྱབ་སྐྱེ། ། ཞྭ་སེར་བསྟན་པ་ཐོགས་བཅུར་རྒྱས་པ་དང་། །དེའི་མཐུས་རྒྱ་ཏོར་བོད་ཀྱི་སྐྱེ་རྒྱ་རྣམས། ། ཁན་ཚུན་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་གང་སྐེ། །ཀུན་ཀྱང་བདེ་སྐྱིད་ཚོས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། །མཚོད་སྤྲིན་བར་དུ་སྐེལ་འདི་ཡོ་ལྟ་བ། །དད་དང་གཏོང་བའི་ཡལ་འདབ་ཁྱོན་ཡངས་པོར། །ཚེ་རིགས་སྤྱོད་ཚུལ་བཟང་པོའི་མེ་ཏོག་བཀྱ། །ཟུན་ཚོགས་བསོད་ནམས་འབྲས་བུའི་སྟོབས་རྒྱས་པའི། །མི་དབང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་དགེ་མཚན་ཤར། །བཀྱཤིས་དཔལ་འབར་འཇམ་གླིང་རྒྱན་དུ་བྱོན།།

མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་བཀའ་འགྲེལ།

ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་དགྲོལ་བའི་དཀའ་འགྲེལ་
མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་ཅེས་བྱ་བ་ཞུགས་སོ།།

མཆོད་བརྗོད།

ཨོཾ། །དཔལ་ལྡན་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་ཁོ་ནོ་ཉིད། །མཆོག་ཅེས་ཞལ་གྱིས་
འཆེས་ལྟར་བླངས་མེད་པ། །མཉམ་མེད་ཤྲཱཏྱའི་ཀོག་དང་གང་དེ་ཡི། །རྒྱལ་ཚབ་
ས་བཅུའི་དབང་ཐུགས་ལ་ཐུག་འཚལ། །མི་ཟམ་ཞལ་ལས་བྱུང་བའི་བདུད་རྩིའི་
རྒྱུན། །གང་གི་ཐུགས་ཀྱི་སྙིམ་པར་གསོལ་བ་ལས། །ཀུན་བྱང་ཤེས་བྱའི་གནས་
ལ་ཐོགས་མེད་པ། །ས་གསུམ་གོ་འཕང་བནྡེས་པ་དེ་ལ་འདུད། །ཐུབ་དབང་གཉིས་
པ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁའི་ཞབས། །དེ་སྲས་ཐུ་བོ་རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ། །བཀའ་དྲིན་
མཉམ་མེད་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་སོགས། །ཐུགས་འོས་ཀུན་ལ་གུས་པས་ཐུགས་
འཚལ་ནས། །ཆོས་མངོན་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི། །དཀའ་བའི་
གནད་འགའ་དབྱོལ་བྱེ་གུས་པས་ཉེན།།

ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས།

དེ་ལ་འདིར་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་རྗེ་སྙིད་ཅིག་བསྐོར་བའི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་མངོན་པའི་མདོ་སྟོང་ཐུག་

བརྒྱ་པ་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་ནམས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་རྟེ་བཙུན་ཀྱིས་བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྟ་གསུངས་ཤིང་། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ས་སྡེ་ལྟ། སྡོམ་ནམ་པ་གཉིས། སྒོོན་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཟླ་ཀ་ར་ཀ་སྡེ་བརྒྱད་ནམས་མངོད། ས་སྡེ་ལྟ་ནི། སའི་དངོས་གཞི། དེའི་ནམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ། གཞི་བསྟུ་བ། ནམ་ཟད་པ་བསྟུ་བ། ནམ་པར་བཤད་པའི་སྒོ་བསྟུ་བ། སྡོམ་གཉིས་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་དང་། ཕེག་བསྡུས། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྡེ་བརྒྱད་ནི། ཉི་ཤུ་པ། སུམ་ཅུ་པ། ཤུང་པོ་ལྔའི་རབ་བྱེད། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འགྲེལ། ལས་སྒྲུབ་པའི་རབ་བྱེད། ནམ་བཤད་རིགས་པ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ། དབུས་མཐའི་འགྲེལ་པ་ནམས་སོ། །དང་པོ་སའི་དངོས་གཞི་ལས་བཅུ་བདུན་ཡོད་པ་ནི། སྡོམ་དུ། ནམས་ཤེས་ལྔ་དང་ལྡན་པའི་སེམས། །ཡིད་ཀྱི་ས་དང་གཞན་གསུམ་སྟེ། །རྟོག་དཔྱོད་བཅས་ལ་སོགས་པ་དང་། །ཉིང་འཛིན་བཅས་དང་མ་ཡིན་དང་། །སེམས་ཡོད་པ་དང་སེམས་མེད་དང་། །ཐོས་དང་བསམ་པ་བསྒོམ་ལྔན་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་པ་གསུམ་ལྔན་དང་། །ཤུང་པོར་བཅས་དང་ཤུང་མེད་གཞན། །ཞེས་པ་སྟེ། ནམས་ཤེས་ལྔ་དང་ལྡན་པའི་སེམ། ཡིད་ཀྱི་སེ། རྟོག་བཅས་དཔྱོད་བཅས་ཀྱི་སེ། རྟོག་མེད་དཔྱོད་བཅས་ཀྱི་སེ། རྟོག་མེད་དཔྱོད་མེད་ཀྱི་སེ། མཉམ་པར་གཞག་པའི་སེ། མཉམ་པར་མ་གཞག་པའི་སེ། སེམས་མེད་ཀྱི་སེ། ཐོས་པའི་སེ། བསམ་པའི་སེ། བསྒོམ་པའི་སེ། ཉན་སེ། རང་སེ། བྱང་སེ། ཤུང་པོ་ལྔག་བཅས་ཀྱི་སེ། ཤུང་པོ་ལྔག་མེད་ཀྱི་སའོ། །ནམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་

པ་བསྟུ་བས་ནི། སའི་དངོས་གཞིའི་ཚེགས་དོན་གཉིས་སུ་བཞིའི་སྒོ་ནས་གཏན་ཚིག་ཏུ་བཤད། གཞི་བསྟུ་བས་སའི་དངོས་གཞིའི་དོན་རྣམས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་དོན་དུ་བསྟུ་ཚུལ་སྟོན། རྣམ་གྲངས་བསྟུ་བས་ནི། རྩོད་བྱེད་མིང་གི་རྣམ་གྲངས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་རྣམ་གྲངས་འཆད། རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྒོ་བསྟུ་བས་ནི། གཞུང་དེ་དག་འཆད་ཚུལ་སྟོན་པར་བྱེད། ཐེག་པ་ཆུན་མོང་གི་སྡོམ་ཀུན་བཏུས་པས་ནི། མཚན་ཉིད་ཀུན་བཏུས་སོགས་ལྡར་བསྟུས་ནས་སྟོན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡོམ་ཐེག་བསྟུས་ཀྱིས་ནི། ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་སོགས་པ་དོན་བཅུས་ཐེག་ཆེན་བསྟུས་ནས་སྟོན། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྡེ་བརྒྱད་ལ་རང་རྒྱུད་དུ་བརྩམས་པ་ལྟ་དང་། གཞན་འགྲེལ་དུ་བརྩམས་པ་གསུམ་སྟེ་བརྒྱད་དུ་བྱེད་དོ། །གོང་དུ་སྨོས་པ་དེ་རྣམས་ལས་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་གཞུང་ནི་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་སོ། །འདིའི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་འབུམ་པ་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་སུ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་ལ་འདུལ་བ་དང་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་གཉིས་ལས་ལོགས་སུ་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་བཞག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་བསྟན་བཅོས་འདི་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མཚན་དོན། འབྱུང་ཀྱི་ཐུགས གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན་རྣམས་སུ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཚ་རྟེ་རྩམ་ས་སྐ་གད་ལ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། བསྒྲུབ་ན་ཚོས་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཐུགས་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པོ་གད་ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེས་འགྱུར་ཐུགས་མཛད་པའི་ཕྱིར།

གཞུང་གི་དོན།

ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལྡའི་སྒྲི་བཤད།

གསུམ་པ་ཡོད་དེ། མཚན་ཉིད་ཀུན་བཏུས་པ་བཤད། བདེན་པ་རྣམ་དེས་ཀུན་བཏུས་པ་བཤད། ཚོས་རྣམ་དེས་ཀུན་བཏུས་པ་བཤད། ཐོབ་པ་རྣམ་དེས་ཀུན་བཏུས་པ་བཤད། འབེལ་གཏམ་རྣམ་དེས་ཀུན་བཏུས་པ་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིང་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏུས་དང་པོ་བཞེས་ངང་གིས་ཤེས་བྱ་རྗེ་ལྟར་ཤེས་པའི་ཐབས་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བསྟན། ལྡ་བས་ངང་གིས་དེས་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་རྣེས་སུ་འཛིན་པའི་ཚུལ་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སོ་སོར་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། མཚན་ཉིད་ཀུན་བཏུས་པས་ཤེས་བྱ་རྗེ་སྟེད་པ་གཅོ་བོར་དང་། བདེན་པ་རྣམ་དེས་ཀྱིས་རྗེ་ལྟ་བ་དང་། ཚོས་རྣམ་དེས་ཀྱིས་རྗེ་ལྟ་རྗེ་སྟེད་རྐོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་ཚུལ་མཚན་སོགས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་བསམ་བསྒོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་རྗེ་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་

རྒྱས་པར་བསྟན། ཐོབ་པ་རྣམ་དེས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ངག་དབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་རྟོགས་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་དང་དེས་བསྒོད་པར་བྱ་བའི་ལམ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་བསྟན། འབེལ་གཏམ་རྣམ་དེས་ཀྱིས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་མཚན་ཉིད་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་བཤད་པ།

ཤུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དབྱེ་བ།

དེ་རྣམས་ལས་དང་པོ་མཚན་ཉིད་ཀུན་བཏུས་བཤད་དེ། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མཁས་པར་བྱ་བའི་གཞི་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་དེས་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་དགུ་ཡོད་དེ། ཤུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དབྱེ་བ། དབྱེ་བ་དེར་བྱངས་དེས་པའི་རྒྱུ་མཚན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་ཚོས། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞིའི་རྣམ་བཞག་གོ་རིམ་དེས་པའི་རྒྱུ་མཚན། སྐྲ་དོན། ཤུང་པོ་ལྔའི་དབེ། ཚོས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དྲི་བ་དང་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཤུང་པོ་རྣམས་ནི་དུ་ཁམས་རྣམས་ནི་དུ་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་དུ་ཞེ་ན་ཞེས་པས་བསྟན་ཅིང་། གཞུང་ལྔག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ལན་སྦྱོན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་

མ་བྱུབ་སྟེ། ཤུང་པོ་རྣམས་ནི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཟུགས་ཤུང་ལ་སོགས་པའི་ཤུང་པོ་ལྟ་བསྟན། ཁམས་རྣམས་ནི་བཅོ་བརྒྱད་དེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དམིགས་ཡུལ་གྱི་ཁམས་དྲུག རྐེན་དབང་པོའི་ཁམས་དྲུག བརྐེན་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དྲུག་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་བསྟན། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་བཅུ་གཉིས་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་སྟེ་བཅུ་གཉིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

དབྱེ་བ་དེར་གྲངས་དེས་བཤད་རྒྱ་མཚན།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་དེར་གྲངས་དེས་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་ཡོད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཤུང་པོ་ལྟ་ཁོ་ན་ཞེས་པ་ནས་སྐྱེ་བའི་སྒོའི་ཕྱིར་ངོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར།

ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས།

གསུམ་པ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་བཤད་པ་ཡོད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཞེས་པ་ནས་དེ་ལ་ཤུང་པོ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་པའམ་ཕྱིར། དོན་ནི། སྤྲུག་བསྔལ་གྱི་ཤུང་པོ་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཤུང་པོ་ཞེས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་ལྡན་པས་དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་ཕྱིར། ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཤུང་པོ་ལ་འདུན་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་ཤུང་པོ་ལ་ཆགས་པ་ཉིད་ཉེར་ལེན་ཡིན་ལ། རང་རྒྱུ་ཉེར་

ལེན་ལས་བྱུང་བ་དང་། རང་འབྲས་ཉེར་ལེན་དེ་འདྲེན་པ་དང་། ཐོགས་ཉེར་ལེན་དེ་ལ་རགས་ལས་པས་དེ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིམ་པ་བཞིན་རྩའི་མེ་དང་། འབྲས་བུའི་ཤིང་ལྟོན་པ་དང་། རླུང་པོའི་འབངས་བཞིན་ནོ།།

དབྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད།

བཞི་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པ་ནས། ཚོས་རྣམ་ཀུང་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་འཆད། མིག་གི་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཁམས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པ་ནས། མཐུན་མཐུན་སྦྱོར་ཞེས་པའི་བར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཁམས་དང་འབྲེ་བར་འཆད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོ་གཟུགས་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རེག་པས་གཟུགས་སུ་རུང་བ་དང་། ཡུལ་དབྱང་པས་གཟུགས་སུ་རུང་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་སྐོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། འདོད་ལྷའི་གཟུགས་ལྟ་བུ་དང་པོ་ཡིན། གཟུགས་ཁམས་པའི་ལྷའི་གཟུགས་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་ཅན་ནང་བན་ཚུན་ཐད་པས་སྐད་ལས་འགྱུར་བ་བསྟེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཡིད་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འབྲེལ་བས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདི་དང་འདི་

ལྟ་བུའོ་ཞེས་དབྱུད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཐུང་སོ་འཚད་པ་ལ་གཞུང་བྱ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅི་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་གང་གིས་གཟུགས་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། སྒྲ་དང་། དྲི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །ཞེས་སེམས་སམ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་འཆད་དེ། མཚན་ཉིད་ནི། རང་གི་འཁོར་དུ་བྱང་བའི་སེམས་བྱང་དང་མཐུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྟས་མཚུངས་པའི་རིགས་པ་དང་། དབྱེ་བ་ནི། གཟུགས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས་ཆོས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུགཿ །རྣམ་བཤད་ལས། སྐབས་འདིར་སེམས་སེམས་བྱང་གི་དོགས་དཔྱོད་མཛད་པས་སྐབས་སུ་བབ་ནའང་། ཡི་གེ་ལོགས་སུ་བཀོལ་ཡོད་པ་དང་། མཛོད་ཀྱི་དགའ་འགྲེལ་དུ་བཤད་ཡོད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

མཚན་གཞི་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག

ལྟ་པ་མཚན་གཞི་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། ཡིད་ལ་བརྟེན་ཅིང་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཕུང་པོའི་རྣམ་གཞག་དེ་འཆད། ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཁམས་ཀྱི་

རྣམ་པར་གཞག་པ་དེ་འཆད། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར།

ཕུང་པོའི་རྣམ་བཞག

གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ།

དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ཞེས་པ་ནས་དབང་འབྱོར་བའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཟུགས་ཕུང་གི་རྣམ་གཞག་འཆད། ཚོར་བའི་ཕུང་པོའི་ཞེས་པ་ནས་དེ་དང་མི་ལྡན་པའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཚོར་ཕུང་གི་རྣམ་གཞག་འཆད། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ཞེས་པ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཤེས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རྣམ་གཞག་འཆད། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ཞེས་པ་ནས་ཚོགས་པ་ཞེས་གདགས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རྣམ་གཞག་འཆད། གཞུང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རྣམ་གཞག་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡང་ཞིང་གཡོ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྫུ་གཟུགས་འབྱུང་བ་བཞི་འཆད། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་གཟུགས་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་འདི་བྱུབ་སྟེ། རྫུང་བྱས་པའི་གཟུགས་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་འདི་བྱུབ་སྟེ། མིག་གི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡུལ་

ཅན་དབང་པོ་ལྔ་འཚང་། གཟུགས་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ལྔ་འཆད། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བའི་གཟུགས་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྟམ་པ་ལྔར་བལྟ་སྟེ། བསྟུས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་བླངས་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཀུན་བཏགས་པ་དང་། དབང་འབྱོར་བའོ་ཞེས་པས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བའི་གཟུགས་འཆད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། ཁ་ཅིག་ལུགས་འདི་ལ་གཟུགས་ཁས་མི་ལེན་ཏོ་ཞེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག གཟུགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་ཞེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག གཟུགས་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་ཟེར། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ཕུང་པོ་ལྔ་རང་གི་ལུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་པའི་སེམས་ཙམ་པའི་མཁས་པ་སུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། གཟུང་འཛིན་རྣམ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དམ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་འགོག་པ་དང་། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་དོན་དམ་འཇལ་བའི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་འགོག་པ་དེ་འདྲ་གཉན་མི་འོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་དཔག་ཚད་རྒྱང་གྲགས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཐག་ཉེ་རིང་ཡོད་དགོས་པས་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ཀུན་བཏུས་དང་པོ་འདི་མདོ་སྡེ་པའི་གཞུང་ཡིན་པས་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏོ་ཞེས་ཟེར། མི་འཐད་དེ། འདིར་ཀུན་གཞིའི་རྣམཤེས་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པའི་མདོ་སྡེ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གཟུགས་ཁས་ལེན་ཀྱང་རྟུལ་ལ་སོགས་པ་ཁས་

མི་ལེན་ནོ་ཞེར། མི་འཐད་དེ། རྟུལ་ཐ་མོ་དང་རགས་པ་དང་ཞེས་སྟོ་སེར་སོགས་དང་ཡོད་མཉམ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རགས་པ་མེད་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་རགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཟུགས་རགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད། སྤྱིར་གཟུགས་ཐ་རགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔག་ཚད་བརྒྱ་ནས་སྟོང་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་གཟུགས་ཐ་རགས་མཐོང་བའི་ཤའི་མིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྣང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། མིའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཐ་རིའི་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་དེས་བར་དགོས་པའི་བར་གྱི་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འོག་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཤེས་ཏེ་ཁྱད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་དབང་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་སྣང་བའི་གཟུགས་ཡིན། འོག་ནས་འབྱུང་བ་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་སྣང་བའི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པའི་དོན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་རྟུལ་ཐ་རབ་ཏུ་སྣང་བ་ལྟ་བུ་བསྟན་པ་ལས་གྱུར་པའི་གཟུགས། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ལ་བར་གྱི་སྣང་བ་སྐྱ་སེང་སེང་པོར་སྣང་བ་ལྟ་བུ་མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་དང་། སྟོམ་མིན་དང་། བར་མས་བསྟན་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་ལྟ་བུ་ཡང་དག་པར་ཟློག་པར་ལས་བྱང་བའི་གཟུགས། མི་སྟུག་པར་སྣོམ་པའི་ཉིར་ངེས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་འཇིག་ལ་ས་གཞི་ཀེང་རུས་ཀྱིས་གང་བར་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ཀུན་བཏགས་པའི་

གཟུགས། ཟད་པར་སའི་ཉིང་དེ་འཇིག་སོགས་ལ་ས་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་ལྟ་བུ་དབང་འབྱོར་བའི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྐབས་འདིར་རྣམ་བཤད་ལས། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པས་བསྡུས་པའི་རྣམ་པར་དིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་བཤད་ན། སྡོམ་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་དིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཁས་ལེན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས་གསུང་པ་ནི། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ཟློངས་ནས་སྐྱེ་དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་དིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི་སོར་ཐར་སྡོམ་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་དིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ཀྱིས། གཟུགས་ཅན་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་འདོད་པ་ནི། ཤཱཀྱའི་སྡས་ཡོའི་ལུགས་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་པ་ལ་དགག་པ་མངོད་པའི་ཕྱིར། ཚ་རྐྱགས་གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། ཚོར་བའི་ཚོགས་བྱུག་སྟེ་ཞེས་བས་མིག་གི་འདུས་ཀེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་སོགས་བྱུག་ཏུ་དབྱེ་བར་བསྟན། མིག་གི་འདུས་ཀེ་རེག་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྡུམ་ཙུ་ཚ་བྱུག་ཏུ་དབྱེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་འདི་བྱུབ་སྟེ། མ་ཡིན་པ་ཡང་རུང་སྟེ། ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་མིག་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ནས་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་གྱི་བར་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་བར་བསྟན། བདེ་བ་ལུས་ཀྱི་ཡང་རུང་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལུས་ཚོར་གསུམ་དང་སེམས་ཚོར་གསུམ་དུ་ཡང་དབྱེ་བར་བསྟན།

འོ་ན་ལུས་ཚོར་དང་སེམས་ཚོར་རྣ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བཞག་དུ་ཡོད་དེ། ལུས་ཀྱི་གང་ཞེ་ན། རྟམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའོ། །སེམས་ཀྱི་གང་ཞེ་ན་ཡིད་ཀྱི་རྟམ་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་མིག་གི་རྟམ་པར་ཤེས་པ་སོགས་དང་པོ་ལྔ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚོར་བ་ལུས་ཚོར་ཡིན། ཡིད་ཀྱི་རྟམ་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚོར་བ་སེམས་ཚོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡིད་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤང་གཉེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤང་གཉེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤང་གཉེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། དང་པོ་ལ་ཞེན་པ་བརྟན་པའི་ཚོར་བ་དང་། མངོན་པར་འགྱུར་བ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་གཉིས་སུ་ཡོད། ཕྱི་མ་ལ་ཟད་ཟིང་དང་བཅས་པའི་ཚོར་བ་དང་། ཟད་ཟིང་མེད་པའི་ཚོར་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་སྤ་ཕྱིའི་མཚན་གཞི་ཡང་ཡོད་དེ། དང་པོ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཚོར་བ་དང་། ཁམས་གོང་མའི་ཚོར་བ་དང་དོན་གཅིག ཕྱི་མ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཚོར་བ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་བཏང་

སྨོས་ཤས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ལས། བདེ་བ་དང་ཚོར་བ་བདེ་བ་དོན་གཅིག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་དོན་གཅིག་ཏུ་འོས་ཀྱང་། བཏང་སྙོམས་དང་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་དེ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། དགེ་བ་བཟུ་གཅིག་གི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་བཏང་སྙོམས་དེ་ཚོར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཐུང་སོ།

ཪ་རྒྱས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དྲུག་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟེན་དང་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བར་བསྟན། མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་འདུ་ཤེས་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འདུ་ཤེས་དྲུག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མིག་གི་འདུས་ཀ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཀ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་བར་དྲུག་དང་། མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། ཆུང་ངུ་དང་། ཆེན་པོར་གྱུར་པ། ཚད་མེད་པ། ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཀ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཐུང་སོ།

ཪ་རྒྱས་བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཐུང་པོའི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཐུང་པོ་མདོར་བསྟན་ཀྱི་ཚུལ་དུ་དང་། དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་

གཞུང་ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་པའི་བར་དུ་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ཉིད་སེམས་བྱུང་གཞན་རྣམས་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར།

མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་སེམས་བྱུང་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཅིག་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་བར་བཤད་པ་བྱུབ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པ་ནས་རང་གི་གཉེན་པོའི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་རྒྱས་བར་འཆད། སེམས་དང་ལྡན་པ་མིན་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པ་ནས་ཚོགས་པ་ཞེས་གདགས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རྒྱས་བར་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཇོག་པ་དང་དབྱེ་བའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཀུན་འགྲོ་ལྟ། ཡུལ་དེས་ལྟ། དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་ཅ་ཙེའི་དྲུག ཉེ་ཙེའི་ཉི་ཤུ། གཞན་འགྱུར་བཞི་སྟེ་སེམས་འབྱུང་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཅིག་ཏུ་དབྱེ་བ་དེ་བསྟན། སེམས་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པ་ནས། རྗེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་དག་གོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སེམས་བྱུང་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དེ་བསྟན། ཡང་ཚོས་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ནི་ཞེས་སོགས་ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྣང་གཉེན་གྱི་བྱེད་ལས་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་འགྲོ་ལྟའི་མཚན་ཉིད་འཆད། འདུན་པ་གང་ཞེ་

ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སེམས་སེམས་བྱུང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱས་སྟེ། སེམས་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ། རེག་པ་གསུམ་དངོས་སུ་གསུངས་ནས་ཚོར་འདུ་གཉིས་ཤུགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཀུན་འབྱོ་འཇོག་ཚུལ་ནི། སེམས་བྱུང་དང་པོ་ལྔ་སེམས་ཀུན་ཀྱི་འཁོར་དུ་འགྱོ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་འབྱོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་གཅིག་འཁོར་དུ་མ་ཚང་ན། སེམས་ཀྱིས་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་སེམས་ལས་མངོན་པར་སྐྲག་ཤིང་མངོན་པར་འདུ་མ་བྱས་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྫི་ལྟར་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་པ་མེད་ན་སེམས་ཡུལ་ལ་ཡོྱགས་པ་མེད། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་ན་དམིགས་པ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་གཏོད་པ་མི་འཐད། ཚོར་བ་མེད་ན་སྡུང་བ་མེད། འདུ་ཤེས་མེད་ན་ཡུལ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་མ་འཛིན་པ་མེད། རེག་པ་མེད་ན་ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་སེམས་པ་གསུམ་ཡང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སེམས་དང་དེའི་འཁོར་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་ལྷ་བུ་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྔ་མཚུངས་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་བདག་རྒྱུན་དོན་གཅིག་པས་རྟེན་མཚུངས། དམིགས་ཡུལ་དོན་གཅིག་པས་དམིགས་པ་མཚུངས། སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་བྱེད་པས་དུས་མཚུངས། སྣང་ཡུལ་དོན་གཅིག་པས་རྣམ་པ་མཚུངས། གཅོོ་བོ་སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་ཚོར་བ་ལྷ་བུ་ཡང་ངོ་བོ་གཅིག་ཁོ་ན་འབྱུང་གི་རིགས་མཐུན་ངོ་བ་དང་པ་གཉིས་མི་འབྱུང་བ་རྣམ་མཚུངས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངོ་ན་སྨོས་དགོས་ཆོོ་

བརྟན་གྱིས། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འདི་དག་གཞན་དང་། དམིགས་པ་དང་། དུས་དང་། རྟག་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཁྱད་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་མཚུངས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། གཟུགས་འཇིག་དབང་ཞེས་གཅོ་འཐོབ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པཤེར་བ་འདྲ་ཞིང་ལ་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་གཅོ་བོའི་མཚན་ཉིད་རྫོགས་ལ་འཐོབ་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་རྫོགས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སེམས་པ་གང་ཞེ་ན་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཏེ། དག་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་ལ་སེམས་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ཡུལ་ལ་གཡོ་བར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་རིག་པ་དེ། སེམས་པའི་ངོ་བོར་གསུངས་ལ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། རྡོ་ཁབ་ལེན་ལ་ཀུན་སློང་མེད་ཀྱང་རེག་པ་ཙམ་གྱིས་ལྷགས་གཡོ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། སེམས་པ་འདི་ཡང་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་སེམས་སྐྱོན་ཡོན་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་ངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། སྐད་ཅིག་གཞན་དུ་མི་གནས་ཤེང་། །བྱེད་མེད་ཡིད་ཀྱང་གང་གིས་ནི། །བྱེད་དང་བཅས་ལྟར་སྣང་བྱེད་པ། །སེམས་པ་འདི་ནི་ཡིད་ཀྱི་ལས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཞེས་གཉིས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཙམ་སེམས་བྱུང་གཞན་ལ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་ལས་ཁྱད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྨོས་

ཤེད་། སེམས་པ་དང་ཡིད་ལས་དོན་གཅིག་ཀྱང་མཁས་པའི་མཁས་པ་ཞེས་པ་ལྟར་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་སྟོས་པའི་ཕྱིར། ལྟག་མ་འདུན་པ་དང་། མོས་པ། དན་པ། ཏིང་འཛིན། ཤེས་རབ་ལྟ་ཡུལ་དེས་དང་། དད་པ། ངོ་ཚ་ཤེས་པ། ཁྲེལ་ཡོད་པ། མ་ཚགས་པ། ཞེ་སྡང་མེད་པ། གཉི་ཀྲུག་མེད་པ། བཙོན་འགྲུས། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ། བག་ཡོད་པ། བཏང་སྙོམས། རྣམ་པར་མི་འཚེ་བ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་དགེ་བ་དང་། འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྲོ། ང་རྒྱལ། མ་རིག ཟེ་ཚོམ། ལྟ་བ་སྟེ་དྲུག་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཁྲོ་བ། འགོན་དུ་འཛིན་པ། འཚབ་པ། འཚེག་པ། ཐུག་དོག ས་དང་། ལྐ

ཉིད་དེ་སྤྲིན་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་ལས་ཅན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག ལུས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པར་འཛིག་ཅེས་ཟེར། མི་འཐད་དེ། ལུས་ཤིན་སྦྱངས་ཡིན་ན་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཆོས་བཅུན་གྱིས། ལུས་ཀྱི་རེག་བྱའི་ཁྱད་པར་དགའ་བས་ཟིན་ན་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཡིད་དགའ་ན་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྟམ་པ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་རྣམ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་ལུས་ལས་སུ་རུང་བར་བྱེད་པའི་ཚོར་བ་སིམ་པར་མྱོང་བ་ཉིད་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བར་འཆད་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག དགེ་སེམས་གང་ཡིན་གྱི་འཁོར་དུ་ཤིན་སྦྱངས་འབྱུང་བར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དགེ་སེམས་ཐོབ་ན་ཤིན་སྦྱངས་ཐོབ་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཉམ་འཇོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ན་ཤིན་སྦྱངས་ཐོབ་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐོབ་ན་ཞེ་གནས་ཐོབ་པས་མ་ཁྲབ་པ་གང་ཞེག ཤིན་སྦྱངས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་མཉམ་འཇོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ན་ཞེ་གནས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

མ་རིག་པ་རྟོག་ཉི་དབྱེ་བར་བཤད་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་དུ་མཇད་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་བ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་ལ་བྱ་ཞིང་། དབྱེ་ན། འཇིག་ལྟ། མཐར་ལྟ། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་བཞུགས་མཆོག་འཛིན། འོག་ལྟ་སྟེ་ལྔར་ཡོད་ཅིང་ལྟ་ཙི་དེར་གྲངས་ངེས་

པ་ཡང་ཡིན་ནོ། ཁོ་ན་རེ། མི་འཐད་དེ། མདོ་སྡེ་ཚངས་པའི་ལྷ་བ་ལས་གསུངས་པའི་ལྷ་དན་བྱུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལྷ་བ་ལྟ་བོ་དེར་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་དན་བྱུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་བཤད་པ།

ལྷ་དན་བྱུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྡོན་ཀྱི་མཐར་རྟོག་པའི་ལྷ་བ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་མའི་མཐའ་ལ་རྟོག་པའི་ལྷ་བ་བཞི་བཅུ་རྩ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྟག་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི། ཁ་ཅིག་རྟག་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི། རྒྱུ་མེད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཉིས། མཐའ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི། ལྷ་མི་སྡུང་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྡོམ་དུ། རྟག་དང་ཁ་ཅིག་རྒྱུ་མེད་དང་། །མཐའ་ལྡན་དེ་བཞིན་ལྷ་མི་སྡུང་། །ཞེས་འབྱུང་བས་བྱང་བའི་ཕྱིར། ཚ་རྟགས་གཉིས་པ་ཡོད་དེ། འདུ་ཤེས་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཅུ་དྲུག་མེད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱད། གཉིས་མ་ཡིན་དུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱད། ཆད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བདུན། ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་གོལ་བར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྡོམ་དུ། འདུ་ཤེས་ཡོད་སྨྲའི་བཅུ་དྲུག་དང་། །མེད་དང་གཉིས་མིན་བརྒྱད་བརྒྱད་དང་། །ཆད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བདུན། །ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་གོལ་ལྷའི་ལྷ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྷར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷ་བ་ལྷར་མ་འདུས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ངོ་བོ་དབང་བཙན་པར་བྱས་ན། མཐར་འཛིན་གྱི་ལྷ་བ་དང་ལོག་ལྷ་གཉིས་སུ་འདུ། ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་མ་ལུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཐམས་ཅད་ནང་དུ་ཅི་རིགས་

པར་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ལྷ་ཁ་ལྟར་གྲངས་དེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྷ་བ་བཅུ་བཞི་ལྟ་བུ་དེར་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར། བཅུ་བཞི་ཡོད་དེ། སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི། ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི། ཐུང་འདས་ལ་བརྟེན་པ་བཞི། ལུས་སོག་རྟོག་གེ་བ་ཅིག་རྟོག་ཐ་དད་དུ་ལྷ་བ་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ལུང་མ་བརྟན་གྱི་ལྷ་བར་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་བ་བཅུ་བཞི་པོའི་ལན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ན་རྣམས་ཀྱི་ལན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པར་འརྩོག་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ལས་བརྩམས་ནས་འདྲི་བ་ཡིན་པ་གང་ཞེག གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྟན་པའི་སྟོང་དུང་དུ་རེ་ཞིག་མི་རྟང་ཞིང་། གང་ཟག་གི་བདག་བསྟན་ན་བདག་ལྟ་འཛེའ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བར། འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་ནམ་ཞེས། །ཞུས་ཚེ་རྒྱལ་བ་མི་གསུངས་བཞུགས། །གང་ཕྱིར་དེ་དག་ཟབ་པའི་ཚོས། །སྟོང་མིན་འགྲོ་ལ་མི་གསུངས་པ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །ཀུན་མཉེན་ཐམས་ཅད་མཉེན་པར་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ལྷ་བ་བཅུ་བཞི་པོ་ལྷ་བ་སྔར་མ་འདུས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ངོ་བོ་དབང་བཙན་པར་བྱས་ན་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྷ་བ་དང་འོག་ལྷ་གཉིས་སུ་འདུ། འཁོར་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལྔ་པོ་ཀུན་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཕྱིར།

ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཉེར་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ།

གཉིས་པ་སེམས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་བཤད་པ་བྱའོ། འདི་ནས་བརྩང་སྟེ་ཚོགས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དབྱེ་བ་དེ་འཆད། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱའོ་སྟེ། ཐོབ་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་དང་། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། སྲོག་གི་དབང་པོ་སོགས་ཉེར་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱའོ་སྟེ། ཐོབ་པ་གང་ཞེ་ན། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་འཛེལ་བ་དང་འཕྲིན་པ་ལ་ཐོབ་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་གདགས་སོ། །ཞེས་པས་ཐོབ་པ་དེ་འཆད་དེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། དགེ་རྒྱས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ་སྐྱེ་མའི་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་ཡིད་འབྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་སྤོན་དུ་བཏང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་བརྒྱད་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་འགོག་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་གདགས་སོ་ཞེས་པས་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་དེ་འཆད་དོ།།

འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ། སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་ལས་བྱེན་དུ་བསྐྱོད་པའི་ཞེ་བར་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་སྤོན་དུ་བཏང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་དང་སེམས་

ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དང་། བརྟན་པ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་འགོག་པ་ལ་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འདུག་པ་ཞེས་གདགས་སོ་ཞེས་པས་འགོག་པའི་སྟོམས་འདུག་དེ་འཆད་དོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་འགོག་པ་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་ཞེས་གདགས་སོ། །གཞུང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྔོག་དབང་སོགས་དབྱེ་བ་ལྷག་མ་རྣམས་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱང་སྟེ། ཐོག་པ་སྤྱི་མིང་དང་དེ་རྟེད་པ་དང་ལྡན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འདུག་པ་ཙམ་མཇོད་པ་དང་འབྲ། གཞན་ཡང་། དུས་གསུམ་པ་ཡི་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་འདས་མ་འོངས་རྟོས་བྱུང་འདོད་པའི་ཐོག་པ་འཇོག་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། འདུག་ཤེས་འགགས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ཐར་པར་འདུ་ཤེས་ནས་འཚོར་བས་སུན་པའི་ཡིད་འབྱུང་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ་བཞི་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་ཆེ་གཅིག་པ་གང་ཞེག འདུག་ཤེས་དུག་འཚོར་བཅས་མངོན་འགྱུར་འགགས་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ཀུན་གཞིའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དེ་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འདུག་གི་ངོ་བོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འདི་དག་བར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། རང་རྒྱུ་ཡིད་བྱེད་དག་བས་ཀུན་ནས་བསླངས་པས་དག་བར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། དག་བ་ལ་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་ཁྲབ་

པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཚ་རྐགས་གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། ས་གང་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། མེམས་རྟེན་གང་གིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་ལམ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ། འདུ་ཤེས་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམས་བྱུང་ཞིག་གིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ། དགག་བྱ་གང་འགོག་པ། ངོ་བོ་རྟག་ཡོད་བཏགས་ཡོད་གང་ཡིན་པ་སྟེ་འགོག་སྟོམས་ཁྱད་ཆོས་ལྟ་ལྟན་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། མེམས་རྟེན་སྣེད་རྩེའི་མེམས་དང་ལམ་འདས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ། ཚོར་འདུ་རགས་པས་སྐྱོ་ནས་དེ་ཞི་བར་འདོད་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ། དགག་བྱ་བརྟན་པ་མིན་པ་འཇུག་ཤེས་བྱེད་འཕོད་བཅས་དང་། བརྟན་པ་ཀུན་གཞི་ཉོན་ཡིད་གཉིས་ནང་ནས་ཉོན་ཡིད་འགོག ངོ་བོ་བཏགས་ཡོད་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་གཞི་མི་འགོག་སྟེ། འགོག་སྟོམས་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་ཀུན་གཞི་འོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཇི་ན། འགོག་སྟོམས་རྟེན་གང་ལ་གསང་དུ་འཕོབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། གཞུང་ལས། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྟེ་མི་རྟམས་ཀྱི་ནང་དུ་མངོན་པར་བསྟུབ་བོ། །ཞེས་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་ལྟ་བུས་བཤལ་ཆེར་མིའི་རྟེན་ལ་དང་པོར་འགོག་སྟོམས་ཐོབ་པ་སྔོན་དུ་སོང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་གི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་ཡིན་

ན། དང་པོར་མིའི་རྟེན་ལ་འགོག་སྟོམས་ཐོབ་པས་ཁྱབ་བར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་འདོད་ལྟའི་རྟེན་ཅན་ཀྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དེས་མིའི་རྟེན་ལ་འགོག་སྟོམས་ཐོབ་པ་སྔོན་དུ་སོང་དགོས་པས་འདོད་བར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འགོག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་ཟིན་གནས་པའི་ལུས་རྟེན་ལ། མངོོད་ཀྱི་འབྲེལ་བཤད་དོན་གསལ་ལས། ཁྱིང་གསུམ་གྱི་མི་དང་འདོད་ལྷ་རིགས་བྱུག་ཚངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་བྱུག་གི་ལྷ་སྐེ་ཉི་ཤུ་ཙ་ལྔ་བཤད། སྤྱིར་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་འགོག་སྟོམས་ཡོད་ཀྱང་། ཚོར་འདུ་རགས་པས་སྐྱོ་ནས་དེ་ཞི་བའི་དོན་དུ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་གཟུགས་མེད་ན་མེད་དེ། གཞུང་ལས། མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་མངོན་པར་གྲུབ་ནས་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུའམ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་རྣམས་སུ་ནི་འདི་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་དེ་ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ནི་དེ་ལ་འབད་པའི་བརྩོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་། གང་ཟག་གང་གིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པའང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཟེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་། གཉིས་ཀའི་ཚལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཉན་ར་དང་དབྱ་བཅོམ་གྱིས་སྟོམས་པར་འཇུག ཟེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མཐོང་སྤོམ་གྱི་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་ལས། ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་གང་ཞེ་ན། གང་སྤོང་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་པའི་གང་ཟག་གི་

ཞེས་དང་། གཉིས་ཀའི་ཚ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་ཟག་པ་ཟད་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་པའི་གང་ཟག་གོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡུན་ཅི་ཙམ་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའང་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེ་ཉི་མའི་སྟེང་བོ་ལས། ཞག་བདུན་ལས་ལྷག་པར་མི་འཇུག་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་འདོད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཞེས་ཞག་བདུན་ཙམ་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྟེང་རྟེ་པད་དཀར་ལས། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོག་མཚམས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སེམས་ཀྱིས་བར་ཏྲི་ལ་བཙུ་པོ་འདི་དག་འདའ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་མི་མཐུན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོག་མས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ལ་དེ་ཙམ་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། འགོག་སྟོམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་བཤད་པའི་གནད་ཀྱིས་འདས་ལམ་དང་སྟོམས་འཇུག་མཚན་ཉིད་པ་མིན་པའི་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣ་རྟགས་བཞི་པ་བྱས་སྟེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ནང་ཚན་ཆོས་མངོན་གྱུར་བ་འགགས་པའི་ཀུན་གཞིའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ངོ་བོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཐུང་སོ།

ལྷ་པ་གཞུང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཐུང་སེའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་དང་ཡིད་གང་ཡིན་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་མདོར་བསྡུན། གཞུང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱང་སྟེ། སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་དོན་གཅིག་པ་དང་། སྒྲ་བཤད་ནི་བསོག་པས་ན་སེམས། རྟེན་དུ་གྱུར་པས་ན་ཡིད། ཡུལ་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བྱ་ལ་སྒྲ་དོན་གསུམ་པོ་དེ་ནི་འདྲུགས་ཤེས་དྲུག་ཀ་ལ་བཤད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས།

གཉིས་པ་བྱང་སྟེ། སེམས་གང་ཞེ་ན་ཐུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྒོས་པ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་བག་ཆགས་བསགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་སེམས་ཀྱི་གཙོ་བོར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དེ་འཆད། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱང་སྟེ། བག་ཆགས་བསྒོ་བའི་གཞི་ཡོད་ལྡན་པའི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་དེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་

ཀྱི་ངོ་བོར་བསྟན་ཞིང་ཀུན་གཞི་དེ་ཉིད་ལ། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བག་ཆགས་བསོགས་པ་སེམས་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་མ་དང་ལྡན་ཏེ། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་མ་སྨིན་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་རྣམ་སྨིན་ཡིན་པ། དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སོགས་ལ་དམིགས་པ། རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་ཡུལ་དེས་མ་ཆད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། བྱོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སེམས་བྱུང་ཀུན་འགྲོ་ལྡེ་ཀ་དང་འགྲོགས་པ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས། ཙ་བའི་རྣམ་ཤེས། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་ཤེས། ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའི་རྣམ་ཤེས། སྤྱིད་པའི་རྒྱུའི་རྣམ་ཤེས། ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་བརྗོད་པ། འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་འཛིན་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མཉམ་རྗེས་ཐམས་ཅད་དུ་འཇུག་པ། བརློག་པའི་ཁྱད་པར་ཞེག་ཆེན་གྱི་ས་བརྒྱད་པ་ནས་དང་། ཞེག་དམན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་གཉིས་ཐོབ་ནས་བརློག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱམ་ཆུ་བར། ངོ་བོ་ལ་སྨིན་ལུང་མ་བསྟན། །རེག་ལ་སོགས་པའང་དེ་བཞིན་ཏེ། །དེ་ནི་རྒྱུན་འབབ་ཆུ་བོ་བཞིན། །དགྲ་བཅོམ་ཉིད་ནས་དེ་བརློག་གོ །ཞེས་གསུང་། ཁོ་ན་རེ། བརློག་པའི་ཁྱད་པར་དེ་མི་འཐད་དེ། སེམས་ཅན་ཡིན་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ལུང་དང་མི་འགལ་ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་ནས་ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་ཏེ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཉོན་ཡིད་མངོན་སུང་བ་བརློག་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། མི་འཐད་དེ། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ལ་གནས་པའི་

ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མེད། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་དང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཚངས་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱང་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་འཁོར་གྱི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཁྲད་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྔལ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་དེ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུང་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་རང་ཉིད་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱིས་འཕངས་ཤིང་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་བྱག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུང་པོར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན། ལྷག་བཅས་ལྷང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྡེད་ལེན་སྡིད་གསུམ་ཡོད་པར་ཐར་ཏེ། འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྐྱེ་སྡིད་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཇི་རྟགས་གཉིས་པ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཚངས་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་དེ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུང་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རང་རྒྱུད་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ལས་མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་དག་བཅོམ་ཉིད་ནས་དེ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཞི་བའི་ཐོབ་ཐང་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན། ས་བརྒྱད་པ་དང་དག་བཅོམ་ཐོབ་ནས་དེ་བརྩོན་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེ་གཉིས་ཐོབ་ནས་དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཉོན་ཡིད་མངོན་སྤྱད་བ་བཟློག་པའི་ཕྱིར། ལན་མེད་དོ།།

ཀུན་གཞི་དེ་ཉིད་སྣུབ་པ་ལ། ལུང་དང་རིགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མངོན་པའི་མདོ་ལས། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཁམས། །ཚོས་རྣམས་ཀུན་ཀྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་བ་ཀུན། །སྲིད་དན་འདས་པའང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ལང་གཤེགས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ནི། །རྣམ་ཤེས་བདུན་དང་ལྡན་ཅིག་གནས། །ཞེས་དང་། རྒྱུན་སྤྱག་པོ་བཀོད་པ་ལས། རྡེ་ལྟར་བླ་བ་སྐར་ཚོགས་དང་། །ལྡན་ཅིག་མཁའ་ལ་གནས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་། །རྣམ་ཤེས་བདུན་དང་ལྡན་ཅིག་གནས། །ཞེས་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་སྦ། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་འབབ། བདག་ཏུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་ནི་དེ་མ་བསྟན། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། ཟེག་བསྟུས་ལས། ལེན་པ་དང་བོ་གསལ་བ་དང་། །སེམས་མེད་སྨིམས་པར་འདྲུག་པ་དང་། །ས་བོན་ལས་དང་ལུས་ཚོར་དང་། །དེ་བཞིན་འཆི་འཕོ་མི་རུང་འགྱུར། །ཅེས་པ་རིགས་པ་བརྒྱད་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། ལེན་པ་མི་རུང་ཞེས་པ་སྟེ་སོ་སྐྱེ་ཐ་མལ་པ་ཡང་སྲིད་དུ་ཉིད་མཚམས་མི་སྦྱོར་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་མེད་པ་གང་ཞེག ལངས་སེམས་ཀྱིས་ཉིད་མཚམས་མི་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས་བླངས། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་སེམས་

ཡིན་ན། རང་གི་རིགས་འདྲ་ཐོག་མེད་ནས་ཡོད་དགོས་པ་གང་ཞེག འདྲུག་ཤེས་རྣམས་ཡུལ་དབང་ཐུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གསར་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། དང་པོ་མི་རུང་། ཞེས་པས་བསལ་ཏེ། ཚོ་ན་རེ། སོ་སྐྱེ་ཐ་མལ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་ཡོད་ན་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འདྲུག་ཤེས་དྲྭག་ཡོད་དགོས་པས་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་རྣས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སྐྱེ་ཐ་མལ་པའི་རྒྱུད་ལ་འདྲུག་ཤེས་དྲྭག་གི་དངོས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཚང་བ་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམཤེས་གཅིག་པུ་ཁོ་ན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི། གསལ་བ་མི་རུང་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་སྔོན་འཇོག་མེགཤེས་དང་། སྔོན་པོ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་གཉིས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཆོ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཀུན་གཞི་མེད་པ་འགལ། འདོད་ན། མིག་སྔོན་པོ་ལ་བལྟ་བཞིན་པའི་དུས་ཀྱི་སྔོན་པོ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་སྔོན་པོ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་གཉིས་ལ་སྔོན་པོ་དྲན་ལམ་དུ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། སེམས་མེད་སྨྲས་འདྲུག་མི་རུང་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། འགོག་པ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་བཞིན་པའི་གང་ཟག་དེའི་སྔོག་དབང་ཆད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་མེད། འདྲུག་ཤེས་འགགས་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་ནི། ས་བོན་མི་རུང་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་མི་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དགེ་སེམས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དགེ་སེམས་ཀྱི་ས་

བོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་མེད། མི་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་དགེ་སེམས་ཀྱིས་ས་བོན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ནི། ལས་མི་རྟུང་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ལྟས་བྱིན་ལམ་ལ་འགྲོ་བའི་ཚེ་ཤང་པ་འདེགས་འཛོག་གི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་སུ་སྣང་བའི་རྣམ་རིག་དང་། འགྲོ་བ་ཡོའི་གང་ཟག་ཏུ་སྣང་བའི་རྣམ་རིག་དང་། གང་དུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་རིག་གསུམ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་ལྟས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བློ་དུམ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ནི། ལུས་ཚོར་མི་རྟུང་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ལྟས་བྱིན་ལ་ཡིད་ནང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚེ་ལུས་ཤེས་འགོར་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་རྫོབ་འཁེལ་པ་མེད་པར་ཐལ། ཡིད་ཤེས་ནི་ནང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་རྟེན་ཀུན་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་ནི། དེ་བཞིན་འཆི་འཕོ་མི་རྟུང་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ལྟས་བྱིན་འཆི་འཕོ་བའི་ཚེ་ཀུན་གཞིས་ཟིན་པ་དང་མ་ཟིན་པའི་དོད་དེམ་གྱིས་བསྟུས་ནས་འཆི་འཕོ་མི་དེགས་པར་ཐལ། རྟེན་ཀུན་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་དམིགས་པ་ནང་བག་ཆགས་དང་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་དེས་སུ་མ་ཆད་པར་ལྟ་བས་ངན་ཏུ་ཕྱེ་བའི་མ་སྤྲིན་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ངོར་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་དེ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་ཏེ། བསྟུབས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་རྣམ་པ་གཉིས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་འཆད་པ་གྲུབ་སྟེ། ཡིད་གང་ཞེ་ན། གང་དུས་རྟག་ཏུ་ཆོས་སེམས་པའི་བདག་ཉིད་དང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་

ཤེས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆོན་མོངས་པ་བཞི་པོ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། བདག་ལ་ཚགས་པ་དང་། ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། མི་སློབ་པའི་ས་མ་གཏོགས་པར་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཞེས་པས། ཆོན་ཡིད་དང་དོན་དམ་པའི་ཡིད་ཤེས་འཆད། གང་ཡང་རྟམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་པོ་དག་འགགས་མ་ཐག་པའི་རྟམ་པར་ཤེས་པའོ། །ཞེས་པས་གནས་སྐབས་ཡིད་ཤེས་འཆད། རྟམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་པོ་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར།

ཆོན་ཡིད་བཤད་པ།

དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ཆོན་ཡིད་དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་དྲུག་ལྡན་དུ་འཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་སྤྲིན་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པ། དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་ལ་དམིགས་པ། རྟམ་པའི་ཁྱད་པར་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ངར་སེམས་པའི་རྟམ་པ་ཅན། བོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སེམས་བྱུང་གྱི་འགྲོ་ལྡོག་ཆགས་ང་རྒྱལ་མ་རིག་པ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དེ་དགུ་དང་འགྲེགས་པ། འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ། མི་སློབ་པའི་ས་དང་གསུམ་ཐོབ་པའི་སྐབས་མ་གཏོགས་པར་འཇུག་པ། ལྡོག་པའི་ཁྱད་པར་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དུས་ན་གནས་སྐབས་ལྡོག ཕྱི་མ་མི་སློབ་

པའི་སེམས་ནི་ཟད་པར་ལྷོག་པའི་ཕྱིར།

ཆོས་ཡིད་དེ་ཉིད་སྐྱབས་པ་ལ། ལུང་རིགས་གཉིས་ལས། ལུང་ནི་ལང་གཤེགས་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཉིད་དང་། །ཚོས་ལྡ་དང་ནི་རང་བཞིན་གསུམ། །བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དོངས་པོར་ནི། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་བཤད། །ཅེས་དང་། སེམས་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས། །དར་སེམས་བདག་ཉིད་ཡིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལུང་ཟུན་ཆེགས་ལས། ཆོས་མོངས་ཅན་ཡིད་རྟག་ཏུ་ནི། །ཆོས་མོངས་ལྡན་ཅེག་སྐྱེ་ཞིང་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་རིགས་པ་ནི། ཐེག་བསྡུས་སུ། མ་འདྲེས་པ་ཡི་མ་རིག་མེད། །ལྡ་པོ་རྣམས་དང་འདྲ་བ་དང་། །སྟོམས་པར་འདྲུག་པའི་བྱེ་བག་དང་། །དེ་ཡི་ངེས་ཚིག་མི་རྟང་འགྱུར། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན། །དར་འཇིན་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར། །ཆོས་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་མེད་ན། །སྲེ་སྟོད་གསུམ་པོ་འགལ་བར་གྱུར། །ཞེས་རིགས་པ་བྱུག་གསུངས་པའི། དང་པོ་ནི། མ་འདྲེས་པ་ཡི་མ་རིག་མེད། །ཅེས་པ་སྟེ། ཆོས་ཡིད་འབའ་ཞིག་གི་འཁོར་དུ་བྱང་བའི་མ་རིག་པ་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་ཡིད་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལྡ་པོ་རྣམས་དང་འདྲ་བ་དང་། །ཞེས་པ་སྟེ། ཆོས་ཡིད་ཡོད་པར་ཐལ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྐྱོ་ལྡའི་དབང་ཤེས་དང་འདྲ་བར་བདག་རྟེན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་པ་ཡོད་པ་གང་ཞེག དེ་ཡོད་ན་ཆོས་ཡིད་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྟོམས་པར་འདྲུག་པའི་བྱེ་བག་དང་། །ཞེས་པ་སྟེ། འགོག་པའི་སྟོམས་འདྲུག་གི་ཚེ་ཆོས་ཡིད་འགོག འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འདྲུག་གི་

ཚེ་མི་འགོག་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆོས་ཡིད་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞེ་པ་ནི། དེ་ཡི་དེས་ཚོག་མི་རུང་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། ཆོས་ཡིད་ཀྱི་དེས་ཚོག་ལ་ངར་མེམས་པ་ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆོས་ཡིད་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་པ་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ཞེས་སོགས་ཤང་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཀྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས་མ་ཤི་བར་ལ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་འབྱུང་བའི་ངར་འཛིན་གྱི་ཀློ་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་ཡིད་མེད་པ་གང་ཞེག་འཇུག་ཤེས་འགགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཐགས་པར་ཐལ་ལོ། །དྲུག་པ་ནི། ཆོས་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་མེད་ན་ཞེས་སོགས་ཤང་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀེ། སོ་སྐྱེ་ཐ་མལ་པས་ཡིད་དགེ་བ་ལ་གནས་ནས་སྨིན་པ་གཏོང་བའི་ཚེ། བདག་ནི་གཏོང་བ་པོའོ་སྙམ་པའི་ངར་འཛིན་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་ཡིད་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགེ་མེམས་དང་ངར་འཛིན་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་དམིགས་པ་ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་ངར་མེམས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་ཀེ། ཆོས་ཡིད་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་ཀེ། བསྟན་ཅི་པའི་ཕྱིར། སྡུམ་ཙུ་པར། གང་དུ་སྐྱེ་བ་དེ་ཡི་འོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས། གང་ཟག་འདོད་ཁམས་པ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་བཞི་ཀ་ཐོབ་ཀྱང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཡིད་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་སུ་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ཆོས་ཡིད་སྣང་ནས་གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྡུས་ཆོས་ཡིད་མ་སྣང་པ་མི་འོང་བས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཡིད་ལ་

སྣང་ས་དཀའ་སྟུ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་རྒྱུ་ལས་འོགས་སུ་ཀུན་གཞི་ཉིན་ཞིང་ཆད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་རྒྱུ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དད་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ན་བྱང་ཆུབ་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྟེན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ།

གཉིས་པ་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ནི་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་འཆད་པ་བྱའོ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཁམས་བཅུ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཟུགས་ཕུང་ལ་མིག་ཁམས་སོགས་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་བཞག་པར་འཆད། ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་བར་པ་གསུམ་ཚོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་བསྡུས་པར་འཆད། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་བདུན་གཞག་པར་འཆད། ཁམས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཞེས་སོགས་གཞུང་ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་ཁམས་གསུམ་བྱེ་བྲག་

ཏུ་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་འདི་བྱུབ་སྟེ། ཤུང་པོས་ཚོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་འདུས་མ་བྱས་མ་བསྟུས་པར་འཆད་ཅིང་། གཞུང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་འདུས་མ་བྱས་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཚོས་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་ཞེས་དེ་བཞིན་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་སུ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། བདག་མེད་གཉིས་གསུངས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་བཀག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི། སྤྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སྟོང་ཉིད་སོགས་སུ་ཁས་ལྡང་བར་མི་བྱའོ།།

སྒྲ་མཚན་ཀྱི་རྣམ་བར་བཞག་པ།

གསུམ་པ་སྒྲ་མཚན་ཀྱི་རྣམ་བར་བཞག་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། ཡིད་ཀྱི་སྒྲ་མཚན་དོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྒྲ་མཚན་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བྱུབ་སྟེ། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་པོ་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྒྲ་མཚན་བཅུ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་པོ་ཡིད་ཀྱི་སྒྲ་མཚན་དང་། ཚོས་ཁམས་ཚོས་ཀྱི་སྒྲ་མཚན་དུ་ཟད་པར་བསྟན་ཅིང་ཤུང་ཁམས་སྒྲ་མཚན་མཐའ་དག་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཤུང་པོ་དང་ཚོས་ཁམས་དང་ཡིད་ཀྱི་སྒྲ་མཚན་གསུམ་དུ་ཡང་འདུས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར་ན། ཁམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ན། མིག་དང་མིག་གི་ཁམས་ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། མིག་ཡིན་ལ་མིག་གི་ཁམས་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དབྱ་བཅོམ་པ་ཐ་མའི་མིག་གོ །མིག་གི་

ཁམས་ཡིན་ལ་མི་གཅོད་ཡོད་དེ། སྒོ་ངའི་ནང་ན་འདུག་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། ཡིད་ཡིན་ལ་ཡིད་ཁམས་མ་ཡིན་པའང་ཡོད་དེ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཐ་མའི་ཡིད་དོ། །ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཡིན་ལ་ཡིད་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་སོ། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལས། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་ཁ་མའི་དགྲ་བཅོམ་པའི་མི་གཅེ་མེ་བ་ཙམ་ཡང་འབྲས་མི་གཏོང་བའི་མི་གཡེངས་པའི་ཕྱིར་རོ། སྒོ་ངའི་ནང་གི་མི་ག་དོད་པ་རང་འབྲས་མི་གཏོང་མའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། མི་ག་ཡིན་པའི་སྣང་འཆད་ཅིང་། གཞན་གཉིས་གོ་སྟ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཁམས་ཀྱི་དོན་རྒྱའི་དོན་དུ་བཤད་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་འཇོག་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་བཤད་པར་བྱ་ཡི། སྒྲས་ཟིན་ལྟར་མི་བྱ་སྟེ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཐ་མའི་མི་གི་ཁམས་མ་ཡིན་ན། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་གང་དུ་ཡང་མི་འཐད་པས། གཞི་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡིད་དང་ཡིད་ཁམས་སོགས་ལའང་དེས་འགྲེལ། དེ་དག་ཀྱང་མཐར་ཐུག་ཟེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་། ལྷག་མེད་ཀྱི་ཚེ་རིག་པའི་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། མེམས་ཙམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཞེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མེམས་ཙམ་པས་མཐར་ཐུག་ཟེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཡུལ་རྟེན་དབང་པོ་གསུམ་ས་མཚུངས་རྣམ་བཞག

འོ་ན། ཡུལ་རྟེན་དབང་པོ་གསུམ་ས་མཚུངས་རྣམ་བཞག་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དེའི་ས་བའི་མིག་གིས་དེའི་ས་བའི་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བའང་ཡོད་ཅས་སོགས་འབྱུང་བ་ལས། གོང་སའི་མིག་དང་རྣ་བས་འོག་སའི་གཟུགས་དང་སྒྲ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་རྟུང་ཡང་། འོག་སའི་མིག་དང་རྣ་བས་གོང་སའི་གཟུགས་དང་སྒྲ་མཐོང་ཐོས་མི་རྟུང་། འདོད་རྟེན་པས་ཁམས་གོང་མའི་མིག་སྐྱེས་པ་ཡོད་ཀྱང་། གཟུགས་ཁམས་པས་འོག་མའི་སྐྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྣ་ལྟེ་ལུས་གསུམ་ནི་ཡུལ་འཛད་ནས་འཇིན་པས་ཐམས་ཅད་མཚུངས་ཤིང་། དེ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་ཤེས་ཀྱང་སྐྱེད་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

གོ་རིམས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན།

དྲུག་པ་གོ་རིམ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཤུང་པོ་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བཤགས་ཤེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཤུང་པོའི་གོ་རིམ་དང་། ཅིའི་ཕྱིར་ཁམས་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བཤགས་ཤེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཁམས་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་། ཁམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གོ་རིམ་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ་ཡང་མངོན་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

སྒྲ་དོན་བཤད་པ།

བདུན་པ་སྒྲ་དོན་ཡོད་དེ། ཐུང་ངེའི་དོན་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐུང་ངེའི་སྒྲ་དོན་དེ་འཆད། ཁམས་ཀྱི་དོན་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཁམས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་དེ་འཆད། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དོན་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དོན་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུང་ངོ་ཞེས་བྱ་སྟུངས་པ་དང་། །ཐུགས་པ་སྟོང་ངོ་ཚ་ཉིད་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དུ་མ་སྟུངས་པས་ན་ཐུང་ངོ་ཞེས་པ་དང་ལྡུང་ཕྱིར་བས་ཐུགས་པ་སོགས་སུ་བརྗོད། རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པས་ན་ཁམས་དང་། རང་འབྲས་ཁམས་ཀྱི་མ་བསྐྱེད་པས་ན་ཁམས་ཞེས་བརྗོད། སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་སྐྱེ་ཞིང་མཆེད་པར་བྱེད་པས་ན་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་པའི་སྒྲ་དོན་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཐུང་ངོ་ལྟའི་དབེ་བཤད་པ།

བརྒྱད་པ་ཐུང་ངོ་ལྟའི་དབེ་བཤད་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ནི་དབུ་བ་རྣོས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར།

ཚོས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ།

དགུ་པ་ཚོས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ཡོད་དེ། ཐུང་ངོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་

རྣམ་བཏགས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ། ཤེས་པར་བྱ་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་སོགས་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་མཐའ་ཡས་པ་འཆད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་དེ་རྣམས་ལས་རྟོགས་དཀའ་བ་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་མདོར། དགེ་སློང་དག་འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་། འདི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་འདི་སྐྱེ་སྟེ། འདི་ལྟར་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་གཞུང་གིས་འབྲེལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རིལ་པོ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཡོ་བ་མེད་པའི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་དང་། མི་རྟག་པའི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་དང་། ནུས་པའི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས། དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱི་སྐོ་སྤོན་དུ་བཏང་བའི་གཡོ་བ་ལ་མ་བལྟོས་པར་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་བྱུང་ཤིང་། དེ་ཡང་རང་རྒྱུ་མི་རྟག་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། དེ་ཡང་རང་རང་སྐྱེད་ནུས་ཀྱི་ནུས་པའི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བར་བསྟན།

རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་བཤད་པ།

ཡན་ལག་རྣམ་པར་དབྱེ་བས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་རྣམས་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མ་རིག་པ་ནས་རྒ་ཤིའི་བར་བཅུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བར་བསྟན། ཡན་ལག་མདོར་བསྡུས་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འཕེན་པའི་ཡན་ལག་དང་། འཕངས་པའི་ཡན་ལག་དང་། མངོན་པར་འགྱུབ་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་། མངོན་པར་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་གོ །ཞེས་པས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཡན་ལག་བཞིར་བསྡུས་

པར་བསྟན། འཕེན་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །འཕངས་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། མིང་དང་གཟུགས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་། རེག་པ་དང་། ཚོར་བའོ། །མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། སྡེད་པ་དང་། ལེན་པ་དང་། སྲིད་པའོ། མངོན་པར་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། སྐྱེ་བ་དང་། རྒ་ཤི་འོ། །ཞེས་པས་བསྡུ་ཚུལ་དེ་བསྟན། ཡན་ལག་རྐྱེན་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བག་ཆགས་དང་། ཤུགས་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བས་ཀྱང་ཡན་ལག་རྐྱེན་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱོར་རོ། །ཞེས་པས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྔ་མས་ཕྱི་མའི་བག་ཆགས་ཏེ་རྒྱུ་རྐྱེན་དང་། ཤུགས་ཏེ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ་དམིགས་རྐྱེན་དང་། ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བ་སྟེ་བདག་རྐྱེན་བྱེད་པ་ཡོད། དེ་ཡང་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཡན་ལག་དེ་དག་གིས་བསྡུས་པའི་རིག་པས་རིག་པ་ཕྱི་མ་ལ་རྐྱེན་བཞི་བྱེད། དེས་བེམ་པོ་ལ་རྐྱེན་གཉིས་བྱེད། བེམ་པོས་བེམ་པོ་ལ་རྐྱེན་གཉིས་བྱེད། བེམ་པོས་རིག་པ་ལ་དམིགས་རྐྱེན་དང་བདག་རྐྱེན་གཉིས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གསུམ་དུ་བསྡུད་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཡན་ལག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བསྡུས་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སྡེད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ལེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བསྡུ་བའོ། །འདུ་བྱེད་གང་ཡིན་པ་དང་རྣམ་པར་

ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སྲིད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བསྡུ་བའོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཆེའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བསྡུའོ། །ཞེས་བས་བསྟན་ཅིང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སུ་བསྡུད་པ་ནི། རྒྱུ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བརྙེད་ཅ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ཆེ་དུ་ལ་རྟོགས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱེ་གནས་སྐོང་འགྱུར་གྱི་ལས་བསགས་པ་ཡིན་ན། ཆེ་གཉིས་ལ་རྟོགས་ཤིང་། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྐོང་འགྱུར་གྱི་ལས་བསགས་པ་ཡིན་ན། ཆེ་གསུམ་གྱིས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མི་འཐད་དེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་འཕངས་པའི་འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཆེ་རབས་གྲངས་ལས་འདས་པས་ཆོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གཞན་གྱི་ཚར་ཡིན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཅིག་པོ་དེའི་ཚར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགྲེབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཆེ་གཞན་གྱི་ཆོད་པ་མི་སྲིད་དེ། ཆོད་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སུ་གྲངས་མ་ངེས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ས་མཚུངས་ནི་དོན་གསང་ལས་སྐྱེ་བའི་ས་བཞིན་ཡིན་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་ངེས་པར་དེའི་ས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་ལ་མངོན་པ་བ་ཁ་ཅིག དེ་མི་འཐད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་ཆེ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་འདོད་པའི་སྐྱེ་སྲིད་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྲེད་ལེན་གཉིས་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ཉོན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལྷ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཐལ་ཆེར་གྱིས་ལན་

གདབ་པར་དཀའ་ལ། ཁོ་བོས་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒོམ་སྦྱངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉེན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལྟ་ཡོད་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེས་སྨྲའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟོམ་དུ། དུ་དང་ཅིའི་ཕྱིར་ཉེར་ལེན་དང་། །མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་རྣམ་གཞག་དང་། །གོ་རིམ་དོན་དང་དུས་དབྱེར་དང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་བཞིན་མདོར་བསྡུས་པ་ཙམ་ཞིག་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། ཚོར་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་འགྲེལ་པ་ལས་དང་པོ་མཚན་ཉིད་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་ལོ།།

གཉིས་པ་བདེན་པ་རྣམ་དེས་ཀུན་ལས་བཏུས་བཤད་པ།

སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ།

མཚན་གཞི།

༄༅ གཉིས་པ་བདེན་པ་རྣམ་དེས་བཤད་པ་ལ་འཐབ་གས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མཚན་གཞི་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཞན་བཤད་པ་དང་། འགྲེབ་པའི་རིམ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་གནས་ཀྱིས་ཀྱང་རིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གང་སྐྱེ་བ་འགྲོ་བ་རིགས་ལྟའི་སེམས་ཅན་དང་། སྐྱེ་གནས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པར་གསུངས་ནས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་པ་ནས་སྟིད་རྩེའི་སེམས་

ཅན་གྱི་བར་དུ་ཡོད་པ་དང་། སྟོང་ལ་འོག་གཞི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ། ཡི་དྭགས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་བར་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གནས་གཙང་ལྷའི་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བདེན་བར་གསུངས་པས། དགྲ་བཅོམ་ལྔག་མེད་པ་མ་གཏོགས་མ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཞེག་དམན་འཕགས་པ་མཐའ་དག་སྡུག་བསྔལ་བདེན་བར་ཁས་བླངས་ངོ། །དེ་དག་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་དུ་འཇོག་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཉི་མ་རྣམ་བར་སྣང་བྱེད་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་ཞིང་ཕྱོགས་སྣང་བར་བྱེད་པ་རྡེ་སྟེང་པ་དེ་སྟེང་ནི་སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་ན། ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལས་རླུ་བ་སྟེང་ནས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བར་སྟོང་ལ་སྟོང་པྱི་ཐུག་ དེ་སྟོང་ལ་སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་སྟོང་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་ཁོར་ཡུག་ཆེན་པོ་གཅིག་གིས་བསྐོར་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འཇིག་པའི་ཕྱིར། བཅད་མ་ཐག་པའི་སྟོང་བཅུད་དེ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སྐྱེད་ཅིང་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཇོ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སུ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་དག་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་སྟེ། དེ་དག་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། སྟོན་ལམ་དང་དག་བའི་རྩ་བའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་དག་གོ །ཞེས་བདེ་བ་ཅན་སོགས་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་མཚོན་ནས་གཟུགས་ཁམས་གནས་

རིགས་བཅོ་བརྒྱད་བྱང་སེམས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་བཞུགས་པའི་སྣོད་དང་བཅུད་ཀྱང་སྟུག་བསྔལ་བདེན་པར་མི་བྱེད་པ་འདྲ་སྟེ་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ཡོད་དེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། ཡང་སྐྱེ་བ་ནི་སྟུག་བསྔལ་ལོ། །ཆུ་བ་ནི་སྟུག་བསྔལ་ལོ། །ན་བ་ནི་སྟུག་བསྔལ་ལོ། །འཆི་བ་ནི་སྟུག་བསྔལ་ལོ། །མི་སྟུག་པ་དང་ཕྲད་པ་ནི་སྟུག་བསྔལ་ལོ། །སྟུག་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་སྟུག་བསྔལ་ལོ། །གང་འདོད་པ་བཅའ་ཀ་མ་རྟོག་པ་དེ་ཡང་སྟུག་བསྔལ་ལོ། །འདོད་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་སྟུག་བསྔལ་ལོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བརྒྱད་དུ་གསུངས་ཤིང་།དང་པོ་བདུན་ཀུན་རྟོག་ཏུ་བདེན་པར་སྟུག་བསྔལ་བ་དང་། ཕྱི་མ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་སྟུག་བསྔལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། སྟུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཞེས་སོགས་བཞིར་དབྱེ་བ་བསྟན་ཅིང་། མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་བྱུབ་སྟེ། འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡོངས་སུ་བཏུགས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་པ་དང་། སྟུག་བསྔལ་གྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་ཆོས་སྟུག་བསྔལ་བ་དང་། སྣོང་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་ཆོས་

སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་ཚོས་བདག་མེད་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མི་རྟག་པའི་སྒྲ་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་ཆུང་དང་དབྱེ་བ་དང་མེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཁྱད་ཚོས་དེ་འཆད། སྟོང་འཇིག་པ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཁྱད་ཚོས་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། འཇིག་པར་བྱེད་པ་གསུམ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་འཇིག་པའི་ཆུ་དེ་འཆད། བསྐལ་པ་བར་མ་གསུམ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བར་བསྐལ་གསུམ་དང་། བར་བསྐལ་ཉི་ཤུན་འཇིག་རྟེན་ཆགས་ཉི་ཤུན་གནས་ཉི་ཤུན་འཇིག་ཉི་ཤུན་སྟོང་སྟེ་འདུག་པ་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། བསྐལ་པ་བཟང་པའི་ཚུལ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་གོང་གི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ཚད་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །བསྐལ་པ་བཟང་པའི་ཚུལ་དེས་གཟུགས་ན་སྟོང་པ་རྣམས་དང་། གཟུགས་མེད་ན་སྟོང་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཚེའི་ཚད་དོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་ལ་བསྐལ་པ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ཚངས་དེས་པའི་ཚེ་ཚད་དང་། བར་བསྐལ་བཞི་བཅུ་དང་བྱུག་ཅུ་ལ་བསྐལ་པར་བྱས་པ་དེམ་པ་བཞིན་ཚངས་པ་མདུན་ན་འདོན་དང་། ཚངས་ཆེན་པའི་ཚེ་ཚད་དང་། འོད་ཆུང་ནས་བཟུང་སྟེ་བསྐལ་ཆེན་གྱི་སྒོ་ནས་ཅི་བ་སོགས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ཚད་བཤད་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་སམ་ཞེ་ན། མ་དེས་ཏེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ཚེ་ཟད་ཅིང་བསོད་ནམས་ཟད་ལ་ལས་ཀྱང་ཟད་ནས་གནས་དེ་ནས་འཆི་འཕོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་བྱང་

ཅིང་། འཆི་འཕོ་བའི་རྒྱུ་ལ་ཡང་ཆེ་ཟད་ནས་འཆི་བ་དང་བསོད་ནམས་ཟད་ནས་འཆི་བ་དང་། ལས་ཟད་ནས་འཆི་བ་གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དབྱེ་བ་གཞན་བཤད་པ།

གསུམ་པ་སྤྲུག་བསྔལ་གྱི་དབྱེ་བ་གཞན་བསྟན་པ་ཡོད་དེ། ཡང་སྤྲུག་བསྔལ་ནི་ཤིན་རྗེས་ལ་མ་བསྟབས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར།

འགྲུབ་པའི་རིམ་པ།

བཞི་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ཡོད་དེ། འཆི་བ་སྤྲུག་བསྔལ་ལོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར། འཆི་སེམས་ལ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། འཆི་བའི་ཚེ་ཡང་། དགེ་བ་བྱེད་པའི་ལུས་ནི་ཐོག་མར་སྣོད་གང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་འཆི་སྟིད་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱང་བའི་བར་དོའི་སེམས་ཅན་ལུས་དང་མཐོང་སྣང་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་མི་དགེ་བ་བྱེད་པའི་བར་དོའི་སྟིད་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་ནི་དེས་ན་ཐུར་བ་ནག་པོའམ་མཚན་མོ་སྐུན་པ་སྐུན་ནག་ཏུ་སྣང་བ་ལྟ་བུའོ། །དགེ་བ་བྱེད་པ་ནི། དེས་ན་སྣམ་བུ་དཀར་པོའམ་བྲ་བའི་འོད་དང་བཅས་པའི་མཚན་མོའི་སྣང་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདོད་ཁམས་དང་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། གཟུགས་

མེད་ནས་འཆི་འཕོ་བ་ན་བར་དོ་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དོ་མེད་ལ། བར་དོའི་ཚེ་ཚད་ཀྱང་ཡོད་དེ། རེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ཞག་བདུན་གནས་ཏེ། དེ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་འཆི་འཕོའི་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེ་འགྲོའི་བར་སྲིད་གྲུབ་ནས་ངན་འགྲོའི་སྐྱེ་སྲིད་གྲུབ་པའང་ཡོད་དེ། ཅི་སྟེ་ན་ལྷོག་གོ །དེ་ན་གནས་པས་ཡང་ལས་གསོག་གོ །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་བདེ་འགྲོའི་བར་སྲིད་ཀྱི་རྐེན་ལ་ངན་འགྲོར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོས་འདེབས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ཚུལ་གྱི་ཁྲད་པར་དང་། བྱད་གཟུགས་ཀྱི་ཁྲད་པར་དང་། འགྲོ་ལུགས་ཀྱི་ཁྲད་པར་དང་ཡང་ལྡན་ཏེ། སྐལ་བ་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་མཐོང་ངོ་། །གང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་བྱད་གཟུགས་སོ། །འགྲོ་བ་ལ་ཐགས་ཐོགས་མེད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བར་དོ་རིགས་མཐུན་ཁན་ཚུན་མཐོང་བ་དང་། གང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་སྔོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པའི་བྱད་གཟུགས་ཅན་དང་། རི་བོ་སོགས་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་འགྲོ་བར་ནི་མ་ངེས་ཏེ། རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་སྡུར་དུ་འགྲོ་ཞིང་སྐྱེ་བའི་གནས་སུ་ཐོགས་སོ། །སྔང་མདའ་མཐོ་དམན་གྱི་ཚུལ་དུ་འཆི་འཕོ་ཞིང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་རོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྐྱེ་གནས་ལ་ཐོགས་ཤིང་། དེ་ཡང་བར་སྲིད་འགགས་པ་དང་སྐྱེ་སྲིད་གྲུབ་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར།

ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ།

ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་།

གཉེན་པ་ཀུན་འབྱུང་བཤད་པ་ལ་གཉེན་སུ་ཡོད་དེ། དང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཉེན་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མདོར་བསྡུན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉེན་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ལས་སོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་བཤད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་བཤད་པ་གཉེན་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉེན་ལ་སྦྱ་མ་གཅོ་ཆེ་ལ་དེ་ཡང་སྤྲིད་པ་ཉིད་གཅོ་བོའི་དོན་དུ་མདོ་ལས་གསུངས་ཤིང་། གཅོ་བོར་གྱུར་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་སྟེ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ནས་རྣམ་པའི་བར་ཐམས་ཅད་དུ་འཛིན་ཞིང་སྲེད་པའི་ཕྱིར།

གཉེན་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉེན་ལས། དང་པོ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་བཤད་པ་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱངས་སོགས་དགུ་དང་སྤྲོང་བྱེད་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྡུན། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་བྱུབ་སྟེ། བྱངས་གང་ཞེ་ན་ཉོན་མོངས་པ་དྲུག་གམ་བཅུའོ། །ཞེས་པ་ནས་དེ་དག་མདོར་བསྡུ་ན་བཅུ་དྲུག་ནི་སྒྲོམ་པས་སྤྲང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་རིས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འཆད། སྤྲོང་བས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཇི་ལྟར་སྤྲོང་བ་དང་ཞེས་པ་ནས་

ཚོས་ཅན་དུ་གནས་པ་དགུ་སྟོང་བའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཉེན་པོས་ཇི་ལྟར་སྟོང་ཚུལ་དེ་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱབ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅི་ཞེས་པ་ཡན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་དབྱེ་གངས་མཚན་ཉིད་དེ་འཆད། ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཚུལ་སོགས་འཆད་པའི་ཕྱིར། འདི་བྱུབ་སྟེ། འབྱང་བ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱུད་པར། དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཁྱད་པར། རྣམ་གྲངས་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ལོག་པར་ཞུགས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡུལ་དང་ལྟ་བ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ཁྱད་པར། ཁམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཁམས་གང་ན་ཡོད་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། དེས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྦྱང་བྱ་དེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་པོ་བྱབ་སྟེ། བག་ལ་ཉལ་གྱིས་བསྟུས་པའི་རྒྱུན་སོགས་ལས་བྱུང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱབ་སྟེ། གང་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་འབྱུང་བའི་གཞི་དེ་དེའི་དམིགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱབ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ་ཁོང་ཁྲོ་དང་ཐེ་ཚོམ་དང་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན། ཁོང་ཁྲོ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་གཉིས་དང་ང་རྒྱལ་དང་ལྟ་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན། ང་རྒྱལ་ཡང་ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་ཐེ་ཚོམ་དང་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན། མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ལ་རྟོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིད་ཉེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་

འབྱུང་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་དང་མཚུངས་ལྡན་མ་འདྲེས་པ་དང་། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བ་ནི་རྟེན་ནམ་རྫས་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་པ་སོགས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཞེ་པ་བྱང་སྟེ། ཙ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པལ་ཆེ་བའི་རྣམ་གྲངས་དང་། དུག་གསུམ་གཅོ་བོར་བྱས་པའི་རྣམ་གྲངས་རྣམས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་ཀུན་སློང་སོགས་དགུ དུག་གསུམ་གྱི་འཆིང་བ། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་སོགས་བདུན། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས། རྨོངས་པ་རྣུགས་པ་སོགས་ཀུན་དཀྲིས་བརྒྱད། འདོད་པའི་ཆུ་བོ་སོགས་ཆུ་བོ་བཞི། འདོད་པའི་སྲིད་བ་སོགས་སྲིད་བ་བཞི། འདོད་པའི་ཉེར་ལེན་སོགས་ཉེ་བར་ལེན་པ་བཞི། བརྟག་སེམས་སོགས་མདུད་པ་བཞི། སྒྲིབ་པ་ལྔ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཐ་ན་སོགས་ཐ་ན་གསུམ། དུག་གསུམ་གྱི་ཏེ་མ། དུག་གསུམ་གྱི་སྟོག་པ། དུག་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྤྱོད། དུག་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་རྫུ། དུག་གསུམ་གྱི་ཕྱེ་ཡང་། འདོད་པའི་ཟག་པ་སོགས་ཟག་པ་གསུམ། དུག་གསུམ་གྱི་ཞོང་པ། དུག་གསུམ་གྱི་ཡོངས་སུ་གདུང་པ། དུག་གསུམ་གྱི་འཕྲོག་པ། དུག་གསུམ་གྱི་ཐོབ་པ། དུག་གསུམ་གྱི་རིམས་ནད། དུག་གསུམ་གྱི་ནག་སྲིད། དུག་གསུམ་གྱི་བགེགས་རྣམས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་རྣམས་ཡུལ་དང་། ལྟ་བ་དང་། བདེན་བཞེ་ལ་ལོག་ཞུགས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དུག་པ་བྱང་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཁམས་གང་ན་ཡོད་པ་སོགས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཁོང་ཁྲོ་དང་ཡིད་མི་བདེ་མ་གཏོགས་ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཁམས་གསུམ་ཀ་ན་ཡོད་ལ། ཉོན་མོངས་གཉིས་པོ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་མེད་དེ། ཀུན་

ནས་མནར་སེམས་པའི་དམིགས་པ་མེད་ཅིང་། འདོད་ཡོན་གྱིས་བསྐྱེན་དུ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉེན་མོངས་རྣམས་ཁམས་གང་ན་ཚོར་བ་དང་རྣམ་ཤེས་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བདུན་པ་བྱུང་སྟེ། སྐང་བྱ་ཉེན་མོངས་ལ་མཐོང་སྤངས་སྒོམ་སྤངས་ཀྱི་རིམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཉེན་པོས་ཉེན་མོངས་རྣམ་པར་སྤོང་ཚུལ་བཤད་པ་ཡོད་དེ། མི་འཐད་པའི་སྤོང་ཚུལ་དགག་པ། ས་བོན་སྤང་བྱའི་གཅོ་བོར་བསྟན་པ། སྤོང་ཚུལ་དུས་དང་བཅས་པ་བཤད་པ། སྤངས་པའི་དོན་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱག་སྟེ། སྤང་བྱ་སྤང་ཚུལ་གང་ཡང་རུང་བའི་སྒོ་ནས་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདས་པ་ནི་འགག་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །མ་འོངས་པ་ནི་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །ད་ལྟར་བ་ནི་ལམ་དང་དུས་མཉམ་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་ཟེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་མཐོང་སྤངས་ཉོན་མོངས་རང་དུས་ན་འདས་པ་བྱམ་པ་ཐོ་བས་བཅོམ་པ་ལྟར་སྟོང་བ་མ་ཡིན། རང་དུས་ན་མ་སྐྱེས་པ་མདུན་ནས་ཐུལ་བ་ལྟར་སྟོང་བ་ཡང་མ་ཡིན། རང་དུས་སུ་ད་ལྟར་མངོན་སྟེལ་གཡང་ལ་སྐྱུར་བ་ལྟར་སྟོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ས་བོན་སྤང་བྱའི་གཅོ་བོར་བསྟན་པ་ཡོད་དེ། འོན་ཀྱང་ཉེན་མོངས་པའི་གནས་ངན་ལེན་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྟོང་ངོ་འབྱུང་བ་ལས། སྤང་བྱའི་གཅོ་བོ་ས་བོན་གྱི་དངོས་གཞེན་བྱས་པའི་སྐོ་ནས་སྟང་སྐྱེ་མི་

རྣང་གི་ཚོས་ཅན་དུ་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྒོང་ཚུལ་དེས་དང་བཅས་པ་
བཤད་པ་ཡོད་དེ། གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྟགས་པ་གང་གི་གཉེན་པོ་གང་བྱུང་བ་གཉེན་
པོའི་རྟགས་པ་དེ་འབྱུང་བ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྟགས་པ་དེ་འགོག་པ་ནི་མཉམ་
པས་མཉམ་སྐྱེ་སྟང་བ་དང་ལྡན་པ་འབྱུང་བ་དང་འགག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་
བ་ལས། གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་བྱོགས་པ་དང་སྦྱང་བྱ་
མཐོང་སྤངས་ཉོན་མོངས་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་བྱོགས་པ་དུས་མཉམ་ཤིང་། གཉེན་
པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པ་དང་སྦྱང་བྱ་མཐོང་སྤངས་ཉོན་མོངས་འགགས་པ་
དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྟང་བ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་བྱོགས་པ་དང་། སྐུན་
པ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་བྱོགས་པ་དུས་མཉམ་ཞིང་། སྟང་བ་སྐྱེས་
པ་དང་། དེའི་བསལ་བྱ་སྐུན་པ་འགགས་པ་དུས་མཉམ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་སྤངས་པའི་དོན་བཤད་པ་ཡོད་དེ། གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྟམ་པ་
དང་བྲལ་བས་མ་འོངས་པ་ནི་གཉེན་མོངས་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་གནས་པ་དེ་ནི་
སྤྲོང་བའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འདས་པམ་གྱིས་སྤང་བྱའི་ས་བོན་སྤངས་པའི་
དོན་ཉམས་སྟད་པར་བྱས་པ་ཙམ་མིན་གྱི་སྐྱེ་མི་རྟང་གི་ཚོས་ཅན་དུ་བྱས་པའི་སྐྲོ་
ནས་སྤངས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་།

གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་བཤད་པ་ཡོད་དེ། ལས་གང་ཞེ་ན་སེམས་པའི་ལས་དང་བསམ་པའི་ལས་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མདོར་བསྟན། སེམས་པའི་ལས་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྦྱོར་ཏེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་སེམས་པའི་ལས་ཡིད་ལས་སུ་བཤད་ཅིང་། བསམ་པའི་ལས་གང་ཞེ་ན་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་ངག་གི་ལས་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་སོ་ཞེས་སྨོ་གསུམ་ཀའི་ལས་བཤད་པས་མངོན་དུ། དེས་བསྟེད་ལུས་དང་ངག་གི་ལས། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་མི་འདྲ་བར་བྱ་དགོས་པ་འདྲའོ། །སྨོས་ཏེ་འཆད་ཚུལ་ཡོད་དེ། མི་དགེ་བ་ནི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ་ཚན་གཉིས་འཆད། སེམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལས་གཉིས་རྣམ་བྱངས་ཀྱིས་འཆད། ལས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་འཆད། སྡིག་པའི་ལས་གང་ཞེ་ན་དེའི་གཞི་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བློའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྐྱ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་སློང་མི་འདྲ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་ལས་ལྟ་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་མངོན་ཞེན་དྲག་པོ་དང་། འཚོ་བ་ཚོས་སུ་འདོད་པས་ཀུན་ནས་སྐངས་ཏེ་ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་རྣམ་སྨིན་མྱོང་དེས་དང་། ལས་བྱས་པ་དང་བསགས་པའི་ལས་གཉིས་ཐ་དད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་དད་པ་ཡང་

ལུས་ངག་གིས་དངོས་སུ་སྦྱོད་པ་ནི་ལས་བྱས་པ་དང་། མ་བྱས་ཀྱང་ཡུན་རིང་པོ་ནས་བྱ་བར་བསམ་པའི་ལས་ནི་བསགས་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེས་ཚུལ་ཡོད་དེ། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་རྟོན་སྟེན་འབྲས་ངན་སོང་དང་། རྒྱུ་མཐུན་འབྲས་སྤོག་བཅད་པས་ཚེ་ཐུང་བ་སོགས་དང་། བདག་འབྲས་ས་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཡིན། དགེ་བའི་འབྲས་བུ་དེ་ལས་ལྷོག་པ་བྱང་བའི་ཕྱིར། དགེ་མི་དགེའི་ལས་ཀྱིས་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོར་རྟོན་སྟེན་འཇིག་རྟེན་པ་དང་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཕེན་པའི་ནུས་པའང་བསྟན་ཏེ། ལས་གཅིག་གིས་ལུས་གཅིག་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད། ལས་གཅིག་གིས་ལུས་དུ་མ་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད། ལས་དུ་མས་ལུས་གཅིག་དང་དུ་མ་འཕེན་པའི་ལས་ཡོད་དེ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ལས་གཅིག་དང་དུ་མས་ལུས་གཅིག་དང་དུ་མ་ཁོ་ན་འཕེན་པར་མ་ངེས་པར་ལས་གཅིག་གིས་ཀྱང་རྟོན་སྟེན་ཀྱི་ལུས་གཅིག་དང་དུ་མ་འཕེན་ལ། ལས་དུ་མས་རྟོན་སྟེན་ཀྱི་ལུས་གཅིག་དང་དུ་མ་འཕེན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལས་སྟེན་ཚུལ་ཀྱི་རིམ་པའང་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་གང་ཤིན་ཏུ་ལྷེ་བར་གྱུར་པ་དེ་ཐོག་མར་སྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱི་རྟོན་གྲངས་གཞན་ཡང་གསུངས་ཏེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་མི་གཡོ་བའི་ལས་གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་སྣོངས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ་འབྲས་བུ་རྟོན་པར་སྟེན་པ་ལ་སྣོངས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ནའི་

དོན་ལ་རྟོངས་པའོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མ་རིག་པ་དང་པོས་བསོད་ནམས་མ་
ཡིན་པའི་ལས་བསགས་ནས་ངན་འགྲོར་འཕེན། གཉིས་པས་ལས་གཞན་གཉིས་
བསགས་ནས་བདེ་འགྲོར་འཕེན་པའི་ཕྱིར། མི་དགེ་བའི་ལས་ལ་བཙུ་མཐར་ཕྱིན་
པར་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྔོག་གཅོད་ཆིག་རྩྭ་གནོད་སེམས་གསུམ་དྲུག་གསུམ་
གང་རུང་གིས་སྤྱིར་ཞེང་ཞེ་སྡང་གིས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད། མ་བྱིན་ལེན་ལོག་
གཡེམ་བརྫུན་སེམས་དྲུག་གསུམ་གང་རུང་གིས་སྤྱིར་ཞེང་ཆགས་པས་མཐར་
ཕྱིན་པར་བྱེད། བརྗུན་དུ་སྨྲ་བ་ཟླ་མ་ངག་འཁྱལ་གསུམ་དྲུག་གསུམ་གང་རུང་
གིས་སྤྱིར་ཞེང་། དྲུག་གསུམ་གང་རུང་གིས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད། ལོག་ལྟ་དྲུག་
གསུམ་གང་རུང་གིས་སྤྱིར་ཞེང་གཏི་སུག་གིས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་ལས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། ལས་སྐྱེགས་དང་ལྡན་
པ་སོགས་གསུངས་ལ་སྐྱེགས་ལྡན་ལ་ཡང་གཉེན་པོ་སྐྱེགས་ལྡན་སོགས་དགྱུར་
བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ལས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་ཞེས་སོགས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་
སྐོ་ནས་འཆད་པ་བྱུབ་སྟེ། སྔོམ་པའི་ལས། སྔོམ་མིན་ཀྱི་ལས། བར་མའི་ལས་
གསུམ་དང་། དང་པོ་ལ་སོ་ཐར་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྔོམ་པ་གསུམ་གྱིས་
བསྡུས་པ་དང་། སོ་ཐར་ལ་རིགས་བརྒྱད་དང་། གཞན་ཡང་བདེ་བ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་
ལས་དང་། སྡུག་བསྔལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་དང་། བཏང་སྙོམས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་
ལས་གསུམ་དང་། མཐོང་ཚོས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་དང་། སྐྱེ་གནས་སྤྱོད་འགྱུར་
གྱི་ལས་དང་། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་རྣམས་གསུངས་ཤིང་།

ཡང་ལས་གནག་ལ་རྣམ་སྨིན་གནག་པའི་ལས། ལས་དཀར་ལ་རྣམ་སྨིན་དཀར་བའི་ལས། འདྲེས་མས་འདྲེན་མའི་ལས། ཟད་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྣམས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་བཞི་འཆད་པ་ལས་གནག་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་གནག་པའི་ལས་གང་ཞེ་ན། གང་ལ་མི་དགེ་བའོ། །དཀར་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དཀར་བའི་ལས་གང་ཞེས་ན། ཁམས་གསུམ་པའི་དགེ་བའོ། །དཀར་གནག་ཏུ་གྱུར་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དཀར་གནག་ཏུ་འགྱུར་བ་གང་ཞེ་ན། འདོད་པ་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་འདྲེས་མ་སྟེ། བསམ་པས་གསུམ་པའི་སྤྱོད་བས་དཀར་བཅམ། སྤྱོད་བས་གནག་ལ་བསམ་པས་དཀར་བའོ། །མི་གནག་ཅིང་དཀར་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་ལས་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ལས་གང་ཞེ་ན། སྤྱོད་བ་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་རྣམས་ལ་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། དང་པོ་གཉིས་སུ། གསུམ་པའི་ངོས་འཛིན་ལ། རྣམ་བཤད་དུ་གཞན་སུ་བའི་བསམ་པས་ནོར་སྐྱེར་བའི་ལས་དང་། ཞན་པའི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་སྐངས་ཏེ་ཚེག་རྩྭབ་སྦྱ་བའི་ལས་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ལས་སྤྲ་ཐྱི་གཉིས་སོ་སོས་རྣམ་སྨིན་འབྲས་བའི་སྤྲུག་གཉིས་ཀ་སྐྱེད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ལས་གཅིག་གིས་རྣམ་སྨིན་འབྲས་བའི་སྤྲུག་གཉིས་ཀ་སྐྱེད་པ་དེ་འདྲ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་མི་དགེའི་ལས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། ལས་སྤྲ་མ་རྒྱུའི་ཀུན་སློང་མི་དགེ་བ་དང་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་དགེ་བས་བྱས་པའི་ལས་ཡིན་ལ། དེས་རྒྱུའི་ཀུན་སློང་མི་དགེ་བ་དེའི་རྣམ་སྨིན་

འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐལ་འབྱིན། དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་དགེ་བ་དེའི་རྣམ་སྨིན་འབྲས་བའི་བ་འབྱིན་པ་འཇེས་མའི་དོན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལས་ཕྱི་མ་རྒྱུའི་ཀུན་སློང་དགེ་བ་དང་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་མི་དགེ་བས་བྱས་པའི་ལས་ཡིན་པས། དེའི་རྒྱུའི་ཀུན་སློང་དགེ་བ་དེའི་རྣམ་སྨིན་འབྲས་བའི་བ་འབྱིན་ལ། དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་མི་དགེ་བ་དེའི་རྣམ་སྨིན་འབྲས་སྤྲུག་བསྐལ་འབྱིན་པ་འཇེས་མའི་དོན་ཏེ། གོ་བ་ཆགས་པ་ཉང་བར་སྣང་ངོ་། །མཇོད་འགྲེལ་བྱ། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་ནི་མི་དགེ་བ་དང་འཇེས་པའི་ཕྱིར་དཀར་གནག་ཡིན་ལ་རྣམ་སྨིན་ཡང་དཀར་གནག་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་ལམ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་གཅིག་ལ་དཀར་ཞོ་ཡང་ཡིན་ནག་ཡོ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་མེད་དེ། ཤན་ཆུན་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་ལྟ་བུ་འཇེས་མའི་ལས་སུ་བྱ་དགོས་སོ། །བཞི་པ་སྨིན་པའི་ལས་གང་ཞེ་ན་དེའི་གཞི་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བློང་བྱའི་ལས་བྱེ་བག་ཏུ་བཤད་པ་བྱུབ་སྟེ། སྨིན་པའི་ལས་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལས་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་དང་། དང་པོ་ལ་མ་ཚགས་པ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་གཞི་དང་། དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཀུན་སློང་དང་། གཏོང་བྱའི་རྫས་དང་། གཏོང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྨྱོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་མདོར་བསྡུས་ན་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་བཞིར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་རབ་སྟེ་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པ་བཞིར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འགོག་པའི་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ།

དང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།

གསུམ་པ་འགོག་པའི་བདེན་པ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། སྤྲིའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། འགོག་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན་མཚན་ཉིད་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཅུ་གཉིས་དབྱེ་བར་བསྟན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་དང་། ཟབ་པས་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་དང་། ཟབ་པས་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ཟབ་པར་བསྟན། བརྟས་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤྲིན་པ་སྦྱངས་པའི་བྲལ་བ་དེ། འགོག་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། སྤྲོས་པ་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་བཅས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། ཐུན་མོང་གི་འགོག་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པ་གཉིས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྟས་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་བའི་འགོག་པ་ལ། བརྟའི་འགོག་པ། དོན་དམ་པའི་འགོག་པ། ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་འགོག་པ། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་འགོག་པ། རྒྱུན་མེད་པའི་འགོག་པ། རྒྱུན་དང་བཅས་པའི་འགོག་པ། ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་འགོག་པ། ལྷག་མ་མེད་པའི་འགོག་པ་རྣམས་བསྟན།

ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་ཞེས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པ་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་མི་གནས་པའི་མངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་འགོག་བདེན་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་སྦྱངས་སུ་བྱར་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་འགོག་པ། མཐོང་སྤངས་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་པའི་བྲལ་བ། སློབ་པའི་འགོག་བདེན། མི་སློབ་པའི་འགོག་བདེན། ཉོན་མོངས་རྒྱང་པའི་ཚ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དབྱིངས་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན། གཉིས་ཀའི་ཚ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དབྱིངས་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན། སྐུ་ཚེ་འདུ་བྱེད་མ་བཏང་བའི་དབྱིངས་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན། ལྷག་མེད་དུ་ཞུགས་པའི་དབྱིངས་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་རྣམས་རིམ་བཞིན་བརྗོད་འགོག་པ་སོགས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འགོག་བདེན་དེ་དག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཆད་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། མ་ལུས་པར་སྦྱངས་པ། དེས་པར་སྦྱངས་པ། བྱང་བར་འགྱུར་བ་སོགས་རྣམ་གྲངས་དུ་མའི་སྒོ་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར།

སྒྲིའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།

གཉིས་པ་སྒྲིའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ཡོད་དེ། འགོག་པའི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་བཞིར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། འགོག་པ་ཞི་བ་གྲུབ་ཅེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞི་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ལམ་གྱི་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ།

མཐོང་ལམ།

བཞི་པ་ལམ་བདེན་བཤད་པ་ཡོད་དེ། ལམ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལམ་བདེན། སྤྱག་བསྟལ་ཉེས་བར་བྱེད། ཀུན་འབྱུང་སྤོང་བར་བྱེད། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་སྒོམ་པའི་བྱེད་པ་བཞི་དང་ལྡན་ཚུལ་མདོ་ཙམ་དུ་བསྟན། ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལམ་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལམ་ལྔའི་དབྱེ་བ་ཙམ་བསྟན། ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཚོགས་ཀྱི་ལམ་གང་ཞེ་ན་སོགས་ཀྱིས་ཚོགས་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཡན་ལག་དང་ཚོགས་ལམ་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེ་ལྟག་གཉིས་ཀའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པར་བསྟན། སྦྱོར་བའི་ལམ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒོམ་བྱང་གི་ཤེས་རབ་སོགས་ཐོབ་པའི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་། དེ་ལ་དྲྭ་སོགས་བཞི་ཡོད་པར་བསྟན།

མཐོང་བའི་ལམ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཆད། སྒོམ་པའི་ལམ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒོམ་ལམ་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་སུ། གསུམ་པ་བྱང་སྟེ། མདོར་བསྡུ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་རྣམ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཟེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ་མཐོང་ལམ་དུ་བསྟན། ཡང་

མཐོང་བའི་ལམ་ལ་རབ་ཏུ་དབྱེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བདེན་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་དམིགས་པའི་ཚོས་བཟོད་ཚོས་ཤེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་བཞི་བཞི་སྟེ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བར་བསྟན། བཟོད་པ་གང་ཞེ་ན་སྔར་རྟམ་པར་དཔྱད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སོ་སོ་རང་ལ་སྤྲུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། གང་གིས་སྤྲུག་བསྔལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའི་སྤྲུག་བསྔལ་ལ་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྤྲུག་བསྔལ་ལ་ཚོས་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཤེས་པ་གང་གིས་བཟོད་པའི་མཚུག་ཐོགས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྤྲུག་བསྔལ་ལ་ཚོས་ཤེས་པ་འདི་གཉིས་འཐགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུའོ། །ཞེས་སོ་སོ་རང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །སྤྲུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཤེས་པ་གང་གི་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དེ་དེས་པར་འཇོག་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་བཟོད་པ་དང་།ཤེས་པ་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། མཐོང་ལམ་ཤེས་པ་བརྒྱད་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ཅིང་། མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་བ་དང་། ཤེས་པ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀ། ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་

མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཟུང་བ་རྟོགས་སོ། །རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འཛིན་པ་རྟོགས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བདེན་པའི་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚ་ནས་ཚོས་བཟོད་བཞི་དང་དེ་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྐོ་ནས་ཡུལ་ཅན་ཚོས་བཟོད་བཞི་རྟོགས་སོ་ཞེས་བཀྲགས་པའི་ཚ་ནས་རྗེས་བཟོད་བཞི་བཞག་ཅེ་བརྒྱད་ཀྱིས་དངོས་སུ་དྲངས་པའི་ལྟོག་ཚས་བྱེ་བའི་ཤེས་པ་བརྒྱད་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ནི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྔལ་ལ་ཚོས་བཟོད་ཀྱིས་ཁོ་ངང་མ་རྟོགས་པ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིའི་རྣམ་བཤད་དུ་འཛིན་པ་རྟོགས་སོ་ཞེས་པའི་འབྱུང་བསྟན་པ་དང་། སྟུག་བསྔལ་ལ་ཚོས་བཟོད་འཕགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པས་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་ཉིད་ལ་དཔག་རྣམ་དུ་བཞག་པ་ཡིན་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཅན་ཡིན་པ་ལ་ནི་རྩོད་པ་མེད་དེ། བཟོད་པ་དངེས་པ་བརྒྱད་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་དུ་དོག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་བདེན་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བཟོད་བཅུ་བྱུག་པོ་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་། དེ་ཡང་བྱ་རྟོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་ཡང་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བཅུ་བྱུག་པོ་འདི་དག་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་མོ། །སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ནི་ཤེས་བྱ་ལས་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་དོག་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བས་བྱུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེ་སྐད་བཤད་པའི་མཐོང་

ལམ་དེ་རྣམས་ནི། མདོ་ལས། ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྟུལ་མེད་ཅིང་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་སྐྱེས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། ཆོས་མཐོང་བ། ཆོས་ཐོབ་པ། ཆོས་རིག་པ། ཆོས་རྟོགས་པ། སོམ་ཉི་ལས་བརྒལ་བ། ཐེ་ཚོམ་ལས་བརྒལ་བ། གཞན་ཀྱི་དྲིན་ལ་མི་འཛེག་པ་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལས་གཞན་ཀྱིས་མི་བཀྲི་བ་ཆོས་རྣམས་ལ་མི་འཛིག་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ་རྒྱང་ཙམ་མོ། །བཞི་པ་སྐྱོམ་པའི་ལམ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱོམ་ལམ་འཆད་པ་བྱུབ་སྟེ། མཐོང་བའི་ལམ་ལས་གོང་དུ་འགྱུར་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལམ་དགུར་དབྱེ་བ་དང་ལྡོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། འདི་བྱུབ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐྱོ་ནས་འཆད། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐྱོ་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞིའི་སྐྱང་བྱ། ངོ་བོ། ཁྱད་པར། མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡན་ལག་བཞིའི་སྐྱོ་ནས་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། སྤེད་པ་ལྟ་བ། ང་རྒྱལ་མ་རིག་པ་བཞིས་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་གཞི་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་ཚུལ་དེ་འཆད། རྣམ་པར་བྱང་བས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་གཞི་དག་པ་པའི་ངོ་བོ་དེ་འཆད། ཡན་ལག་རྣམ་པར་བཞག་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡན་ལག་རྣམ་པར་

བཞག་པ་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམ་པར་བཞག་པས་རྗེ་སྤྲུ་བུ་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྟོམས་པར་འཇུག་ཚུལ་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་རྟོག་དཔྱོད་དགའ་བའི་ཏིང་འཛིན་ཏེ། གཉིས་པ་ལ་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ། དགའ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་བཞི། གསུམ་པ་ལ། བཏང་སྙོམས། དྲན་པ། ཤེས་བཞིན། བདེ་བ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་སྟེ། ལྔ། བཞི་པ་ལ་དྲན་པ་བཏང་སྙོམས་ཡང་དག ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་སྟེ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་རྣམས་ན་ནི་ཡན་ལག་མི་འདྲ་བ་མེད་དེ། ཞི་གནས་སུ་ངོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། སྟོམས་པར་འཇུག་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་སྟེ་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་བདུན་གང་ཞེ་ན་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། དགའ་བ་སྤྲུད་པ་དང་། དཔྱོད་པ་དང་། སྟོར་བའི་མཐའ་དང་། སྟོར་བའི་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་པོའོ། །ཞེས་གཞུང་དུ་བྱང་བ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྟོན་གྱི་མདོན་པ་བ་རྣམས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཐོག་མར་བྱེད། འདི་ནི་མི་འཐད་དེ། ཞི་གནས་ཀྱི་བསྟུས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་དེ། དེའི་ཐོག་མར་ལམ་རིམ་དུ་ལུང་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་བྱེད་འདི་

ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་སུ་ཟྱེ་བའི་ཟག་མེད་དེས་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བའི་བསམ་གཏན་ཉེར་བསྟོགས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་སོགས་བྱུག་ལ་ཟག་མེད་འཇོག་དཀའ་བ་འདྲ་སྟེ་དབྱུང་དོ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྤྲོང་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིས་ཁྲབ་པར་སྤྱི་འགྲོ་ལྟར་བྱ་སྟེ་མཇོད་པ་དང་མི་བསྡུན་ནོ།།

འོ་ན་རབ་མཐའི་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་གཞི་རེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྟམ་པར་དག་པ་རེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རབ་ཀྱི་མཐའི་ཆ་ལས་བྱང་བ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ལ་ལུགས་ལྔོག་ཏུ་སྨོས་པར་ཞུགས་པ་ནི། འཕེལ་བ་ཆུང་བ་དང་། རེ་རེ་བར་དུ་བཞག་པའི་ཐོད་ཀལ་ལུགས་མཐུན་དུ་སྨོས་པར་འདྲུག་པ་ནི། འཕེལ་བ་འབྱིང་པོ་དང་། ཐོད་ཀལ་ལ་ལུགས་ལྔོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ནི་འཕེལ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེའི་རྗེས་སུ་བསམ་གཏན་བཞི་གང་ལ་སྨོས་པར་འདྲུག་ཀྱང་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་སྨོས་འདྲུག་ཏུ་བརྩད་སྟེ། མཇོད་ལས། དེ་ནི་ས་ཀུན་གྱིས་མཐུན་བྱས། །འཕེལ་བའི་རབ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ། །ཁ་ཅིག འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་ཡིན་ན་བསམ་གཟུགས་གང་ཡང་རུང་བའི་སྨོས་འདྲུག་ཡིན་པས་ཁྲབ་རྟེད། མི་འཐད་དེ། འཕགས་པ་སྨོས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་ཡིན་

ན་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐོམ་ལམ་གྱིས་ཁྱད་པར་རྣམ་བཞག་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་འདིར་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་གིས་བསྟན་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐོམ་ལམ་ཙམ་བསྟན་པ་ནི། གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་དང་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་རྣམས་ལྟར་ཕྱེ་བའི་སྐོམ་ལམ་མིན་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐོམ་ལམ་དུ་འཇོག་ཅིང་། སྐོམ་ལམ་དེ་ལ་ཡང་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་སུ་བྱ་སྟེ། ཉེར་བསྡོགས་ཡིད་བྱེད་བྱག་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། སྦྱོར་བ་མཐའི་འབྲས་བུའི་ཡིད་བྱེད་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐོམ་ལམ་གཉིས་འཇོག་པ་བཞིན་དུ་སྐོམ་སྤངས་ལའང་འཇིག་རྟེན་པའི་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྐོམ་སྤངས་འཇོག་པས། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐོམ་སྤངས་སུ་བྱུང་བའི་འདོད་ཉོན་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་ཀྱང་འདོད་ཉོན་མངོན་གྱུར་བ་སྤོང་བར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། འདོད་ཉོན་མངོན་འགྱུར་བ་སྤངས་ན་འདོད་པའི་སས་བསྟུས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་དགོས་པ་གང་ཞེག དེ་འདྲའི་བདག་འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་སྤངསབའི་ཕྱི་རོལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་དེ་བདག་འཛིན་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཇོད་པས་ཟག་བཅས་སྐོམ་ལམ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་སྐོམ་ལམ་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱེད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་ཇི་ལྟར་བྱེད་དྲྭད་འོས་ལ། ཡང་ཕྱིན་པ་ལྟར་འཕགས་པའི་སྐོམ་ལམ་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྐོམ་ལམ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་

སྒོམ་ལམ་གཉིས་སུ་བཞག་དཀའ་སྟེ། ཟག་བཅས་ལ་སྤང་བྱས་ཁྱབ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

སྒོམ་ལམ།

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒོམ་ལམ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒོམ་ལམ་བཤད་པ་ཡོད་དེ། དང་པོར་མདོར་བསྟན་ནས་ཚོས་ཉེས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒོམ་ལམ་ལ་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཚོས་ཉེས་ཕྱོགས་མཐུན་བཞི་དང་རྗེས་ཉེས་ཕྱོགས་མཐུན་བཞི་ཡོད་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་ནས་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་ཀྱི་བར་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྒོམ་ལམ་སྤྱག་བསྟལ་ལ་ཚོས་བཟོད་རྗེས་བཟོད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་བྱ་སྟེ། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་སྐྱག་རིགས་པ་ལ་མི་སྐྱག་པའི་བཟོད་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ཐོབ་པ་འདས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར།

འོ་ན། སྲིད་རྩེའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་མི་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཡོངས་སུ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པ་ཉིད་དེ། དེའི་ཕྱིར་མཚན་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ངེ་སྐད་དུ་

རྗེ་ཙོམ་དུ་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་ཙོམ་དུ་ཀུན་ཤེས་པར་རྟོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྲིད་རྩེའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་མི་གསལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱིས། སྒོམ་ལམ་ཟག་མེད་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་དུ་ནི། མངོན་པ་སྐོར་འདི་དང་མི་འདྲ་བར་ཞེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒོམ་ལམ་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་ཡོད་པར་བཤད་དེ་ལུགས་གཞན་ནོ། །འོ་ན་འགོག་སྟོམས་ཀྱང་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པར་ཐལ་ཏེ། དེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། སྒོམ་ལམ་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་ཡོད་ན་སྒོམ་ལམ་དང་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་དགོས། འགོག་སྟོམས་དེ་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་ཡོད་ན། འགོག་སྟོམས་དང་དེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་བྱུབ་སྟེ། འགོག་སྟོམས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི་འདས་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགོག་སྟོམས་ཐོབ་པ་ལ་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ཐོབ་དགོས་པས་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་བཤད་པ་མ་གཏོགས། སེམས་རྟེན་སྲིད་རྩེ་ལ་བརྟེན་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འགོག་སྟོམས་ཀྱི་རྟེན་དང་སེམས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་ན། དེའི་སེམས་རྟེན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་མ་སོམས་ཤིག ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་གཞན་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ལམ་ཆུང་ངུ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆུང་འབྲིང་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། སྒོར་བའི་ལམ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒོང་ལམ་བཞི་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་ལམ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་

ཞར་བྱུང་བཤད་པའང་ཡོད་དེ། ལམ་སྒོམ་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས་དེའི་གོང་མའི་ལམ་མོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ལམ་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་འཆད། ཡང་དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ལམ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དེ་འཆད། ལམ་བཞི་གང་ཞེ་ན་མངོན་པར་ཤེས་པ་བྱལ་ལ་དཀའ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གནས་དང་དབང་པོ་ཐ་དད་པའི་ལམ་བཞི་འཆད། ཚོས་ཀྱི་གནས་བཞི་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྟན་སེམས་མེད་པ་སོགས་ཡན་ལག་བཞི་འཆད། ཞི་གནས་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་འཆད། ལྷག་མཐོང་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལྷག་མཐོང་ངོ་བོ་བྱེད་ལས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཆད། ལ་ལ་ནི་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་ནི་མ་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་དོ། །ལ་ལ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ཡིན་ཀྱི་ཞི་གནས་ནི་མ་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བདེན་པའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་ཀྱང་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིས་བསྡུས་པའི་ཞི་གནས་མ་ཐོབ་པ་སོགས་ལམ་བཞིར་འགྱུར་ཚུལ་འཆད། དབང་པོ་ནི་གསུམ་སྟེ་མེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་། ཀུན་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོའོ། །མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། སྤྱོད་བའི་ལམ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ལ་གང་དབང་བྱེད་པའོ། །ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་

ཀྱིས་སྣང་ཅིག་བཅུ་བྱུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོབ་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་གང་དུབང་བྱེད་པའོ། །ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། མི་སློབ་པའི་ལམ་ལ་གང་དུབང་བྱེད་པའོ། །ཞེས་པས་ལམ་བསྟན་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་གསུམ་འཆད། མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་གཞུང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་བསྟུད་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་གསུམ་འཆད་པར་བྱུབ་སྟེ། སྒོར་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་སྣང་ཅིག་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་ཡ་གཉས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དད་སོགས་ལྔ་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་བཏང་སྙོམས་ཡིད་མི་བདེ་བཅུ་པོ་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་། མཐོང་ལམ་སྣང་ཅིག་བཅུ་བྱུག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཇིག་གི་བར་ལ་གཉས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དད་སོགས་རྣམས་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། མི་སློབ་པའི་དད་སོགས་རྣམས་ཀུན་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོར་འཆད་པའི་ཕྱིར་མཇོད་པ་ནི་དབང་པོ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་འདི་དང་མི་མཐུན་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། སོ་སྐྱེའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མི་རུང་བ་ལ་དགོངས་སོ། །གཉིས་པ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ཡོད་དེ། ཡང་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལམ་རིགས་པ་སྒྲུབ་པ་ངེས་འབྱིན་ཏེ་རྣམ་པ་བཞི་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཚོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནས་འགྲེལ་པ་ལས་གཉིས་པ་བདེན་པ་རྣམ་ངེས་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་ལོ།།

གསུམ་པ་ཚོས་རྣམ་དེས་ཀུན་ལས་བཏུས་བཤད་པ།

གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ།

གསུམ་པ་ཚོས་རྣམ་དེས་ཀུན་བཏུས་པ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། དེ་སྟེ་སྔོན་གསུམ་དུ་བསྟུས་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་ཉེས་པ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྟེ་སྔོན་དང་། དེའི་ཡུལ་ཅན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཚོས་རྣམ་པར་དེས་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མདོའི་སྟེ། དབྱངས་བསྙད། ལུང་དུ་བསྟན་པ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ། ཆེད་དུ་བརྗོད་པ། གླེང་གཞི། རྟོགས་བརྗོད། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ། སྐྱེ་རབས། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ། རྨད་བྱུང་། གཏན་ལ་ཕབས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུད་བསྡུ་ན། རྟོགས་བརྗོད། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་། སྐྱེ་རབས་གསུམ་གྱིང་གཞིའི་སྟེའི་ནང་དུ་བསྟུས་པས་དགུའོ།།

དེ་སྟེ་སྔོན་གསུམ་དུ་བསྟུས་ཚུལ་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་དེ་སྟེ་སྔོན་གསུམ་དུ་བསྟུ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ལྟ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་སྟེའི་སྟེ་སྔོན་དུ་འདུ། གླེང་གཞི། རྟོགས་བརྗོད། དེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་། སྐྱེ་རབས་བཞི་འདུལ་བའི་སྟེ་སྔོན་དུ་འདུ། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། རྨད་དུ་བྱུང་བ་གཉིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མདོ་སྟེའི་སྟེ་སྔོན་དུ་འདུ། གཏན་ལ་ཕབ་པར་བསྟན་པའི་སྟེ་ནི།

གཉིས་ཀའི་མངོན་པའི་སྟེ་སྟོང་དུ་འདུས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟེ་སྟོང་གསུམ་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ཡོད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟེ་སྟོང་གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་ཅེ་ན། ཅེས་འབྱུང་བ་ལས་བསྟན་པ་གསུམ་ཚམཉམ་དུ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཚ་ནས་མདོ་སྡེའི་སྟེ་སྟོང་བཞག ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟན་པ་བསྒྲེད་པའི་ཐབས་རྒྱས་པར་སྟོན་ཅིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིང་འཇོག་ཀྱི་བསྟན་པ་བསྒྲེད་པའི་ཐབས་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་ཚ་ནས་འདུལ་བའི་སྟེ་སྟོང་བཞག ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་ཚ་ནས་མདོ་ནས་པའི་སྟེ་སྟོང་གཞག་པའི་ཕྱིར། མཇོད་པ་ལྟར་ན་འདི་ལྟར་ན་འདི་ལྟར་མདོ་སྡེའི་སྟེ་སྟོང་དང་། འདུལ་བའི་སྟེ་སྟོང་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བསིལ་བྱར་གསུངས་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་བདུན་གྱིས་བསྡུས་པ་ལ་མདོ་ན་སྟེ་བདུན་བྱང་བ་མ་གཏོགས་སྟོན་པས་མདོ་པའི་སྟེ་སྟོང་ལོགས་པར་གསུངས་པ་མེད་པར་མཛད་ཀྱང་འདིར་ནི་དེ་ལྟར་ཁས་ཀྱང་མི་ལེན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྟེ་སྟོང་གསུམ་མི་འགལ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཡུམ་རྒྱས་འབྱིང་བསྡུས་གསུམ་མདོ་སྡེའི་སྟེ་སྟོང་དུ་བཤད་ཅིང་མངོན་པའི་སྟེ་སྟོང་དུ་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་སྟོན་བྱའི་ཕྱིར་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་ཚ་ནས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་འདུལ་བའི་ཐབས་རྒྱས་པར་སྟོན་པས་འདུལ་བའི་སྟེ་སྟོང་དུབ

གསུམ་པ་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་གང་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་དེ་དག་ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཚོས་འདི་དག་གང་གི་སྤྱིད་ཡུལ་ཡིན་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལས། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་དེ་དག་ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ཡོད་དེ། དམིགས་པའི་དབྱེ་བ་དང་། བསམ་བྱང་གི་ཤེས་རབ་བསྟེད་པའི་ཐབས་དང་། སྒོམ་བྱང་གི་མངོན་རྟོགས་འཇུག་པའི་རིམ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་རིམ་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལས་ཁྱབ་པའི་དམིགས་པ། སྤྱིད་པ་རྣམ་སྤྱོང་གི་དམིགས་པ། མཁས་པའི་དམིགས་པ། ཉོན་མོངས་རྣམ་སྤྱོང་གི་དམིགས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བསམ་བྱང་གི་ཤེས་རབ་བསྟེད་པའི་ཐབས་བཤད་པ་ཡོད་དེ། ཚོས་ལ་བརྟོན་པ་ཚོས་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ན་རིགས་པ་དུ་ཞེག་གིས་རྣམ་པར་དཔྱོད་ཅེ་ན། བཞེས་དཔྱོད་དེ། ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལས། ཤྲོས་པའི་རིགས་པ། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རིགས་པ། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྒོམ་བྱང་གི་མངོན་རྟོགས་

འཇུག་པའི་རིམ་པ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བ་བཞི་བཤད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་བཤད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཚོས་ལ་རིགས་པས་དཔྱོད་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མིང་ཀུན་ཏུ་འཚོལ་བ། དངོས་པོ་ཀུན་ཏུ་འཚོལ་བ། ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འདོགས་པར་ཀུན་ཏུ་འཚོལ་བ། ཁྱད་པར་དུ་འདོགས་པ་ཀུན་ཏུ་འཚོལ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་སྟེ། ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལས། མིང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ། དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ། ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ། ཁྱད་པར་དུ་འདོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ཡོད་དེ། ཚོས་ལ་ཉེར་དེ་འཛིན་པར་བརྩོན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ལས་སྒོམ་བྱུང་སྦྱོང་ལམ་དོད་སོགས་བཞི་དང་མཐོང་ལམ་རྣམས་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ཤེན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྣོད་དང་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཟེ་ཟག་ཏུ་བཤད་པ།

བཞི་པ་ཤེན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྣོད་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཟེ་ཟག་ཏུ་བཤད་པ་ཡོད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཤེན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཤེན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྣོད་དེ་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྡེ་སྣོད་དང་། འབྲས་བུ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བར་བསྟན། ཅིའི་ཕྱིར་ཤེན་ཏུ་རྒྱས་པ་

ལ་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག　རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཟབ་པར་མི་མོས་ཤིང་སྐྲག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག　ཤེན་ཏུ་རྒྱས་པ་སོགས་ཟེག་ཆེན་སྡེ་སྣོད་སྤྲོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་བསྟན། ཅིའི་ཕྱིར་ཤེན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལ་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་མོས་ཀྱང་དེས་པར་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣུ་བ་སོགས་ཟེག་ཆེན་གྱི་བྱུབ་མཐའ་སྣུ་བ་ཁ་ཅིག　ཤེན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྣོད་ལ་མོས་ཀྱང་འཁོར་བ་དང་ཟེག་དམན་ལས་དེས་པར་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་བསྟན། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་དགོངས་པ་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྐྱ། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། ཟེག་ཆེན་གྱི་རིགས་དང་བྲལ་བ་དང་། དེ་ལ་མོས་པའི་དགེ་རྩ་མ་སད་པ་དང་། སྡིག་ཅོགས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། དངོས་པོ་བདེན་སྟོང་དུ་ལྟ་བའི་རང་ལྟ་ཚོག་འཛིན་དང་། དེ་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་སྐྲ་རི་བཞིན་དུ་ཞེན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་དྲི་བ་དང་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ་དགོངས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན་ཞེས་འབྱུང་། དོན་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣུ་བ་ན་རེ། ཡུམ་རྒྱས་འབྱིང་བསྡུས་གསུམ་ལས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྲས་ཟིན་ལ་དོན་དམ་པར་བྱུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞན་དབང་བདེན་པར་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ།།

སྒྲ་ཟེན་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་སྒྲ་རྗེ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་སྒྲས་ཟེན་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་སྒྲ་རྗེ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་། ཡུམ་གྱི་མདོའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཐབས་དགོངས་པ་བཞེད་དང་། ལྷེམ་དགོངས་བཞེ་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། སྒྲས་ཟེན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་སྒྲས་ཟེན་ལ་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་རྟོགས་ཏུས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་འཆད་པ་ལ། བདག་ཉིད་ལས་མི་འབྱུང་བ་དང་། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་མེད་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། བྱེས་པས་བརྗོད་བ་བཞིན་དུ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་ལ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་ནི། གཞན་དབང་ལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ། ཡུམ་གྱི་མདོར་སྒྲས་ཟེན་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་དབང་རང་རྒྱུ་ལ་སྟོས་མེད་དུ་མི་འབྱུང་བ་དང་། རྟོག་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་དོན་དམ་དུ་མེད་པ་དང་། རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་གནས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མེད་པ་དང་། བྱེས་པས་གཙང་བའི་རྟག་བདག་སོགས་སུ་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་

མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཤིང་དེར་མ་ཟད་ཀུན་བཏགས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་ལ་རྒྱུན་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྐྱེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་སྦྱང་ལ་ཆོས་བདག་བཀག་ཅམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཡུམ་གྱི་མདོར་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་འཆད་པ་ལ། མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་འགག་པ་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟུང་ངན་ལས་འདས་ཞེས་བྱུང་བའི་དགོངས་པ་གང་ཞེ་ན། རྣ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་སོ། །རྣ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ལྟར་མ་འགགས་སོ། །རྣ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་དེ་ལྟར་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བའོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྟུང་ངན་ལས་འདས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་ཡུམ་གྱི་མདོར་གཞན་དབང་སྐྲས་ཟིན་ལ་སྐྱེ་མེད་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་དབང་ལྟ་བུ་ལ་རང་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་རང་དང་དབག་ཉིད་གཅིག་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་འགགས་པ་སོགས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ།།

ཡུམ་གྱི་མདོའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཐབས་དགོངས་པ་བཞི།

གཉིས་པ་ཡུམ་གྱི་མདོ་དོན་རྟོགས་པའི་ཐབས་དགོངས་པ་བཞི་དང་ལྡེམ་དགོངས་བཞི་འཆད་པ་ལ། ཡང་གང་དག་གིས་ཤེས་རྒྱ་རྣམས་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་དགོངས་པ་བཞེ་སྟེ་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་དང་། དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ་དང་། དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པའོ། །གང་དག་གིས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལ་ཉེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྲེམ་ཡོར་དགོངས་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཕྲེམ་ཡོར་དགོངས་པ་བཞེ་སྟེ། གཞུག་པ་ལ་ཕྲེམ་ཡོར་དགོངས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ལ་ཕྲེམ་ཡོར་དགོངས་པ་དང་། གཉེན་པོ་ལ་ཕྲེམ་ཡོར་དགོངས་པ་དང་། བསྟུར་བ་ལ་ཕྲེམ་ཡོར་དགོངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། དགོངས་གཞི་གཅོ་ཚོར་གྱུར་པ་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོ་དང་། དགོངས་པ་གཅོ་ཚོར་གྱུར་པ་ཕྲེམ་དགོངས་ཀྱི་མདོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་ནི། ང་དེའི་ཚེ་དུས་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཐུགས་སུ་གྱུར་ཏོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ནི་བདེ་བ་ཅན་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱེ་བར་སློན་ལམ་བཏབ་པ་ཙམ་གྱིས་དེར་སྐྱེས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་གསུམ་ཀ་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་ནི། སྨྲེན་པ་ལ་སྨད་ཁས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྟོད་པ་ལྟ་བུ།

ཕྲེམ་དགོངས་བཞེ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་བཞེ་ཡོད་པའི་དང་པོ་གཞུག་པ་ལ་ཕྲེམ་ཡོར་དགོངས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ལ་

ཕྱེམ་པོང་དགོངས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་གསུམ་ཀ་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་གཉེན་པོ་ལ་ཕྱེམ་པོང་དགོངས་པ་ནི། མཐར་ཐུག་ཟེག་པ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་བསྟུར་བ་ལ་ཕྱེམ་པོང་དགོངས་པ་ནི། དོན་ཟབ་མོ་སྦུ་ངན་པས་བསྟུར་ཏེ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོ་དང་། ཕྱེམ་དགོངས་ཀྱི་མདོ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། དགོངས་གཞི་གཅོ་བོར་བྱུང་བའི་མདོ་དང་། དགོངས་པ་གཅོ་བོར་བྱུང་བའི་མདོ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་མོས་པའི་ཚན་ཡོན་ཡོད་དེ། རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ་སྐད་ཅིག་ངེ་ངེ་ལ་ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལས། ཞི་གནས་ཀྱི་ཚན་ཡོན་གཉིས་ལྷག་མཐོང་གི་ཚན་ཡོན་གཉིས་རྒྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཚན་ཡོན་གཅིག་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་མཆོད་པའང་ཚན་ཡོན་ཆེ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལ་བདུག་པ་དང་ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ལ་ཨ་ཀ་རྟ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་པར་འོས་པ། དེ་ཙམ་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལ་འོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུམ་གྱི་མདོ་དོན་ཉམས་སུ་ལྡངས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མདོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནས་འགྲེལ་པ་ལས་གསུམ་པ་ཆོས་རྣམ་དེས་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་ལོ།།

བཞི་པ་ཐོབ་པ་རྣམ་དེས་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་བཤད་པ།

གང་ཟག་རྣམ་པར་བཞག་པ།

བཞི་པ་ཐོབ་པ་རྣམ་དེས་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་བཤད་པ་ཡོད་དེ། ཐོབ་པ་རྣམ་པར་དེས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ཟག་རྣམ་པར་གཞག་པ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པར་བལྟའོ། །ཞེས་པས་མདོར་བསྟན། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟེ་ཚན་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་དེ་འཆད། མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འཆད། ཅིའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་ན། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཟག་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་དང་དེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཚོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྟེ་ཚན་བདུན་གྱི་དེས་པར་འབྱུང་བས་དབྱེ་བ་ཟག་པ་གསུམ་བཤད་པའི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཟག་པ་འཆད་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟེ་སྣོད་ལ་དམིགས་ནས་ཚོས་ཀྱིས་རྣེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚོས་སྐྱབ་པ་དང་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྟོན་མ་སྐྱེད་པའམ་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་མཐུན་པ་སྟོན་པས་སྐྱེད་པ་སྟོན་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པའམ། སྟོན་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའམ། གང་ཡང་རུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་པར་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་བས་རུ་ལྷུང་འགྱུར་ཏེ་གཅིག་ཏུ་གནས་

པའམ། རང་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཏེ་ཚོགས་དང་སྦྱོད་གང་སྤྲུག་བསྟལ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལ་དམིགས་པར་འབྱུ་ཡང་། ཉན་ཐོས་ལས་དབང་པོ་རྣོ་བས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་སྔ་ལ་སྦྱོང་ལམ་མ་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་པ་དང་། སྔ་མའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པའམ་ཀྱང་སྟེ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཚོས་བསྟན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་། ཚོགས་སྦྱོད་ཀྱི་རང་རྒྱལ་གཉིས་ལས། ཕྱི་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་སོང་ངུ་བཞག སྐབས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་མི་སློབ་པའི་སྐབས་པ་ལས་ལྷག་པ་མེད་དེ། གཟུང་འཛིན་རྣམ་གཞན་ངུ་འཛིན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་སྐབས་པའོ། །སྐབས་པ་འདི་ལ་དངོས་པོ་ཉིད་སྐྱང་བུ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

སྒྲིབ་བཞི་པ།

སྒྲིབ་བས་དབྱེ་བ་ལ་དད་པའི་རྗེས་འབྱང་དང་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་འབྱང་གཉིས། འབྱས་བུས་དབྱེ་བ་ལ། དད་མོས་དང་མཐོང་ཐོབ་པ་གཉིས་ནས། ཕྱིར་མི་�འདོང་གོང་འཕོ་བའི་བར་གང་ཟག་ཉེར་གཅིག་དང་། དབྱ་བཅོམ་པ་ཉམས་པའི་ཚོས་ཅན། བདག་གིསོད་པའི་ཚོས་ཅན། རྗེས་སུ་བསྟོད་བའི་ཚོས་ཅན། གནས་པ་ལས་མི་གཡོ་བའི་ཚོས་ཅན། རྟོགས་པའི་འོས་སུ་གྱུར་བའི་ཚོས་ཅན། མི་འཁྲུགས་པའི་ཚོས་ཅན་དང་བྱུག་གསུངས། དེ་རྣམས་སོ་སོར་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྒྱུན་ཞུགས་

ཞུགས་གནས་བཤད་པ། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་གནས་བཤད་པ། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་གནས་བཤད་པ། དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་གནས་བཤད་པ། རྒྱུན་ཞུགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བཤད་ཏུ་ཡོད་དེ། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། གང་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ །ཞེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བཅོ་ལྔའི་བར་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་གང་ཞེ་ན་གང་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ །ཞེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེ་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞུགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱལ་པོ་དང་། རྩོན་པོ་གཉིས་ལ་དད་པས་རྗེས་འབྲང་དང་། ཚོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དུ་འཇོག་ཅིང་། འབྲས་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དད་མོས་པ་དང་མཐོང་ཐོབ་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ།།

རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་གནས་བཤད་པ།

འོ་ན། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ལ་མཐོང་སྤངས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་དགོས་ན་མཐོང་སྤངས་ཀུན་སྦྱོང་གསུམ་སྤངས་ནས། རྒྱུན་ཞུགས་སུ་འཇོག་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཅོ་བོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། མཐོང་སྤངས་ཀུན་སྦྱོང་གསུམ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་སྤང་བྱའི་

གཅོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཛོད་པ་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ལ་འཕགས་པས་བྱབ་པར་མཛད་ལ། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་ཀྱི་འགྲེལ་པའང་མཛོད་དང་མཐུན། རྣམ་བཞག་སྣོང་པོ་རྒྱུན་དུ་ནི་བསྟན་བཅོས་འདིའི་བཞེད་པ་བཀོད་པ་ཙམ་མོ། །རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ལ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གྱི་སྐོར་ནས་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ཐོགས་ན་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་གང་ཞེ་ན། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ནང་དུ་ལན་བདུན་ཡན་མན་དུ་སྲིད་པར་འཁོར་བར་བྱས་ནས་གང་སྤྱག་བསྟལ་གྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པའོ། །དེགས་ནས་དེགས་སུ་སྐྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། ལྟ་དང་མི་རྟམས་ཀྱི་ནང་དུ་དེགས་ནས་དེགས་སུ་སོང་ནས་གང་སྤྱག་བསྟལ་གྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་དེགས་ནས་དེགས་སྐྱེ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་དེས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་དང་། མ་དེས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་གཉིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེགས་ནས་དེགས་སྐྱེ་ལ་ལྷའི་དེགས་ནས་དེགས་སྐྱེ་དང་། མིའི་དེགས་ནས་དེགས་སྐྱེ་གཉིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་ལ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། མིའི་རྐེན་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཐོག་མར་ཐོབ་པ་དེས། སྐར་འདོད་ལྷར་སྐྱེ་བ་ལན་གཅིག་ལེན། དེ་ནས་མིར་སྐྱེ་བ་ལན་གཅིག་ལེན། དེ་ལྟར་ཡན་ཆད་མན་ཆད་དུ་མིར་ལན་བདུན། ལྷར་ལན་བདུན་བླངས་ཏེ། མཐར་མིའི་རྐེན་ལ་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་དང་། ཡང་ཐོག་མར་འདོད་ལྷའི་རྐེན་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ་པ་དེས་སྐར་མིར་སྐྱེ་

བ་ལན་གཅིག་ལེན། དེ་ནས་ལྷར་སྐྱེ་བ་ལན་གཅིག་ལེན། དེ་ལྷར་ཡན་མན་དུ་ལྷར་ལན་བདུན། མིར་ལན་བདུན་ཟློངས་ཏེ། མཐར་ལྷའི་རྟེན་ལ་དཀྲ་བཅོམ་ཐོབ་བར་བྱེད། རིགས་སྐྱེ་གཉིས་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་ནི་འདོད་ལྷར་སྐྱེ་བ་ལན་གཉིས་སམ་གསུམ་ཟློངས་ནས་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད། མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ནི་བྱིང་གསུམ་གང་རུང་དུ་སྐྱེ་བ་ལན་གཉིས་སམ། གསུམ་ཟློངས་ནས་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་དུ་འདོད་ལྷའི་རྟེན་ལ་ཐོག་མར་རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ་པ་དང་ཕེ་ནས་མིར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མ་གཏོགས། ལྷ་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བར་མ་གསུངས་པ་དེ་ཅུང་ཟད་མ་དག་པ་འདྲའོ། །སྡ་མ་ཁ་ཅིག ངེས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་དེས་ལྷ་མི་བསྟོམས་པའི་ནང་དུ་སྐྱེ་སྲིད་བདུན་ཁོ་ན་ལེན་པར་འདོད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། ཉན་ས་ལས། ལྷ་དང་མིར་བདུན་བདུན་མཚམས་སྦྱར་ཞིང་འཁོར་ནས་སྤྱག་བསྟལ་མཐར་བྱེད། ཅེས་གསལ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་མིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། བདུན་ཚན་དུ་འབྱེད་པས་དེ་ལྷར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བདུན་ཚན་ལྷ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཡང་བདུན་ཚན་དུ་འབྱེད་པས་གནས་བདུན་ལ་མཁས་པའི་དགེ་སློང་ཞེས་པ་དང་། འདབ་མ་བརྒྱ་ཐུག་ཡོད་ཀྱང་ཡོ་མ་རེ་རེ་ལ་འདབ་མ་བདུན་བདུན་ཡོད་པར་འབྱེད་པས་ཤེད་འདབ་མ་བདུན་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ཏེ་སྡ་མ་བསྡུན་བཅོས་དང་ཕྱི་མ་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་དཔེའོ། །གནས་བདུན་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། གཟུགས་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། འགོག་

པར་འགྲོ་བའི་ལམ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་རོ་སྲང་བ་དང་། ཉེས་དམིགས་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བ་ཤེས་པའོ། །མཇོད་ཀྱི་བསམ་ཉེ་ཀ་སོགས་སུ། འདོད་པར་སྐྱེ་སྲིད་ལན་བཞི་ལེན་པའི་ཚུལ་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་བཤད་པ་ནི། འགྲེལ་པའི་འབྱུང་ཚུལ་ཟབ་མ་འབྱོར་བའོ།།

སྒོར་འོང་ཞུགས་གནས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་སྒོར་འོང་ཞུགས་གནས་བཤད་པ་ཡོད་དེ། ལན་གཅིག་སྒོར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། གང་སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་འདོད་པ་ན་སྐྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣ་ལ་ལྷུང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ །ལན་ཅིག་སྒོར་འོང་བའི་གང་ཟག་གང་ཞེ་ན། བསྒོམ་པའི་ལམ་ལ་འདོད་པ་ན་སྐྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་དྲུག་པ་སྤངས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་སྤངས་སུ་བྱུང་པའི་འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་སྤངས་པས་རང་ཉ་ཐེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དགེ་སྐྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཐེབ་དུ་བཙོན་བཞིན་པའི་གང་ཟག་དེ་ཐེབ་འོང་ཞུགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་སྤངས་སུ་བྱུང་པའི་འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་སྤངས་པས་རང་ཉ་ཐེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དགེ་སྐྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེ་ཐེབ་འོང་འབྲས་གནས་སུ་གསུངས་པའི་ཐེབ། ཐེབ་འོང་ཞུགས་པའམ་ཐེབ་འོང་འབྲས་གནས་ལ་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤ་རོལ་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་སྤངས་

སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་སྤངས་པ་དང་སྒོམ་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། སྤ་མ་ཚགས་བྱལ་སྟོན་སོང་དུ་མི་རིགས་ཏེ། རྣམ་བཤད་འདིར་འདི་ལ་ཡང་མཐོང་ལམ་གྱི་སྟོན་དུ་ཟལ་ཆེར་ལ་འདོད་ཚགས་དང་བྱལ་བ་དང་། སྒོམ་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། སྤ་མ་ཚགས་བྱལ་སྟོན་སོང་དུ་འདོད་པ་ནི་ཏ་ཅང་ཐལ་བའོ། ཞེས་གསུང་། ཡང་ཕྱིར་འོང་ལ་ཚགས་བྱལ་སྟོན་སོང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པ་སྟུར་ནས་ཚགས་བྱལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་ལ་ཚགས་བྱལ་སྟོན་སོང་གིས་མ་ཁྲབ་པར་བྱས་ནའང་འགལ་བ་མེད་དེ། འོ་ན་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྲད་པར་ཅན་ཆོ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་གང་ཞེ་ན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། བར་ཆད་གཅིག་པ་གང་ཞེ་ན་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་ནང་དུ་གང་སྤྲུག་བསྡལ་གྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་བདུན་པའམ་བརྒྱད་པ་སྤངས་ཤིང་དགྲ་བ་མ་སྤངས་པར་འདོད་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལན་ཅིག་བླངས་ནས་སྐུང་འདས་མངོན་དགྲ་བ་ཕྱིར་འོང་ཞེག་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་ཉོན་བརྒྱད་པ་མ་སྤངས་པ་སྲིད་ཀྱང་སྤངས་ཟིན་གཅོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བར་ཆད་གཅིག་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་འོང་ལ་འདོད་པར་སྐྱེ་བར་ལན་ཅིག་ལེན་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཕྱིར་འོང་གི་རྟེན་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ལ་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ལན་གཉིས་མི་ལེན་པས་ཀྱང་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཉན་སར། ལྟའི་སྲིད་པ་ལན་ཅིག་དང་མིའི་སྲིད་པ་ལན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུར་བཞག་

གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་མིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་འདོད་པའི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་རིགས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སྐྱེ་སྲིད་རིགས་མཐུན་དུ་ནི་མི་བྱའོ།།

ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་གནས་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་གནས་བཤད་པ་ཡོད་དེ། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། གང་སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ །ཕྱིར་མི་འོང་བའི་གང་ཟག་གང་ཞེ་ན། གང་སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་དགུ་པ་སྤངས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཐ་མའི་ཚ་མཐུན་ལྟ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་ཟེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་ཏུ་བརྩོན་བཞིན་པའི་གང་ཟག་དེ་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དང་། དེ་འདྲའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེ། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་མའི་ཚ་མཐུན་ལྟ་ཡོད་དེ། འཇིག་ལྟ་ཀུན་བཏགས། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན། ཐེ་ཚོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཏེ་མཐོང་སྤངས་ཀུན་སྦྱོང་གསུམ་ཀྱི་སྟེང་དུ་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ། གཉེན་སེམས་བསྟན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པས་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་འགྱུར་ན། ཐ་མའི་ཚ་མཐུན་ལྟ་སྤངས་པས་འགྱུར་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་

ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་གཅོ་བོ་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྐང་བྱའི་གཅོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ལ་བར་འདའ་བ། སྐྱེ་འདའ་བ། འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ། འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ། གོང་འཕོ་བ་དང་ལྡན་པས། དང་པོ་ཡོད་དེ། བར་མ་དོར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གང་ཞེ་ན། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་བ་ནི་སྐབས་ལ་མངོན་པར་འགྱུར་བའི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་བ་ནི་མ་སྐབས་པ་སྟེ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤོད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྤྱོད་སྐབས། བར་སྤེད་འགྱུར་བའི་ཀུན་སྤྱོད་མ་སྐབས་པས་གཟུགས་ཀྱི་བར་སྤེད་ཀྱི་རྐེན་ལ་སྐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་འདོད་པའི་རྐེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞེགས་ལ་འཇོག་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་བར་སྤེད་གྱུར་མ་ཐག་སྐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། བར་སྤེད་གྱུར་ནས་སྐྱེ་སྤེད་དུ་འགྲོ་བར་མི་སེམས་པའི་ཚེ་སྐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་གྱུར་ནས་སྐྱེ་སྤེད་དུ་འགྲོ་བར་སེམས་པའི་ཚེ་སྐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ་སྐུང་བར་འདའ་བ་དང་། སྐུང་བ་མེད་པར་འདའ་བ་དང་། རིང་མོ་ཞེག་ནས་འདའ་བ་དང་གསུམ་ཞོག་མའི་མེ་སྐག་གི་དཔེས་མཚོན་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྐྱེ་འདའ་བ་ཡོད་དེ། སྐྱེས་ནས་ཡོངས་སུ་སྐྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་གང་ཞེན། གཉིས་ཀར་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་བ་མ་སྐབས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པ་ཙམ་ཉིད་ཀྱིས་གང་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྲུག་བསྡལ་གྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་མ་སྐབས་པས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤེད་ཀྱི་རྐེན་ལ་སྐུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་

འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞེས་གལ་འཇོག་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་སྐྱེ་སྲིད་བླང་མ་ཐག་སྣང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པས་འདའ་བ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གཉིས་ཡོད་དེ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་སྣང་ངན་ལས་འདས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་སྐྱེས་ནས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་སྤྲུག་བསྔལ་གྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པའོ། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་ཡོངས་སུ་སྣང་ངན་ལས་འདས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་སྐྱེས་ནས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་བས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་སྤྲུག་བསྔལ་གྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེས་ནས་འབད་རྩོལ་ཆེན་པོ་མེད་པར་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་སྣང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་དང་པོ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེས་ནས་འབད་རྩོལ་དང་བཅས་པས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་སྣང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་གོང་འཕོ་བ་ཡོད་དེ། གོང་དུ་འཕོ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ནས་ན་ནས་སར་སྐྱེ་ཞིང་འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་ཞུགས་ནས་དེར་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་སྤྲུག་བསྔལ་གྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པའོ། །ལ་ལ་ནི་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་བར་དུ་སོང་ནས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་སྤྲུག་བསྔལ་གྱི་མཐའ་མ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲེའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་བ་དང་། སྲིད་

རྟེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གཞིར་བཅས་ལ། འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་སྣང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན་དང་། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པར་སྤྲིད་རྟེའི་རྟེན་ལ་སྣང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན་དེ་སོ་སོར་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིན་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་ལ་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་འཕངས་བ་ཕྱིར་འཕངས་བ་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་བསམ་གཏན་གྱི་སྟེལ་སྒོམ་ཡང་ཡོད་དེ། སྟེལ་མར་བསྒོམ་པ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་ཆུང་ངུ་ཡོངས་སུ་བསྒོམ་པ་དང་། འབྲིང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྒོམ་པ་དང་། ཆེར་ཡོངས་སུ་བསྒོམ་པ་དང་། ཆེས་ཆེར་ཡོངས་སུ་བསྒོམ་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཆེས་ཆེར་ཡོངས་སུ་བསྒོམ་པས་གནས་གཙང་མ་རྣམས་སུ་སྐྱེའོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཆུང་ངུ་གསུམ་སྟེལ། འབྲིང་བྱུག་སྟེལ། ཆེན་པོ་དགུ་སྟེལ། ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་སྟེལ། ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཅོ་ལྔ་སྟེལ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྟོང་བ་གཅིག་གིས་དང་པོར་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཟག་མེད་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་དེ་རྗེས་ཟག་བཅས་ལ། དེ་རྗེས་ཟག་མེད་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཆུང་ངུ་གསུམ་སྟེལ་དང་། སྟོང་བ་གཅིག་གིས་སྔར་བཞིན་དང་། ཡང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཟག་མེད། དེ་རྗེས་ཟག་བཅས་དེ་རྗེས་ཟག་མེད་ལ་འཇུག་པ་འབྲིང་དུ་སྟེལ་དུ་འདོད་ དེས་འོག་མ་རྣམས་ལ་རིགས་འགྲེ་བའི་ཕྱིར། འོག་མ་འདབས་པ་ལྟ་བུར་འདུག་པས་ཆུང་ངུ་གསུམ་སྟེལ་

ཀུས་ན་འོག་མ་རྣམས་ཀྱང་ནུས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་ཚྭེའི་ནུས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས་སྟོར་བ་གཅིག་གིས་ཡུན་ལ་དེ་ལྟར་ནུས་མི་ནུས་ཅི་དེགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྟེལ་སྐོམ་ལྟས་དེམ་པ་བཞིན། མི་ཆེ་བ། མི་གདུང་བ། ཀྱ་ནོམ་སྣང་བ། ཤིན་ཏུ་མཐོང་། འོག་མིན་རྣམས་སུ་སྐྱེ། དེ་ཡང་སྟོན་སོ་སྐྱེའི་རྟེན་ལ་ཡང་སྲིད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས་པ་ཉིད་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་གཅོང་དུ་འགྱུབ་པར་བྱེད་པ་ཡན་ཀྱི། བསམ་གཏན་དག་པ་བའི་དབང་གིས་ཡང་སྲིད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་དུ་སྟེལ་མ་བསྐོམ་པ་ནི། དང་པོར་མིའི་རྟེན་ལ་བསྐོམ་ཞིང་། ཕྱིས་ཉམས་པ་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྟེལ་བར་བྱེད། ཉམས་པའི་དབང་གིས་ཚངས་རིས་སོགས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཀྱི་མ་ཉམས་ན་གནས་གཅོང་དུ་སྐྱེ་བར་མངོན་ལ། སྟེལ་བསྐོམ་ལས་ཉམས་པ་ཡོད་ཀྱང་། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་ལས་ཉམས་པ་མེད་ལ། ཟག་བཅས་ལས་ཉམས་པ་ཡོད་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པས་འགྲུབ་བམ་སྙམ་སྟེ་དབྱད་པར་བྱའོ།།

དབྱ་བཅོམ་ཞུགས་གནས་བཤད་པ།

བཞི་པ་དབྱ་བཅོམ་ཞུགས་གནས་ཡོད་དེ། དབྱ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། གང་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་སྤངས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ །དབྱ་བཅོམ་པ་གང་ཞེ་ན། གང་

སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་དགུ་པ་སྤངས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། གོང་མའི་ཚ་མཐུན་ལྟ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་ཟྱེ་བའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་ཁྲིམས་བྱིར་ཡོད་དུ་བཅོད་པའི་གང་ཟག་དེ། དབུ་བཅོམ་ཞུགས་པ་དང་། དེས་རབ་ཏུ་ཟྱེ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དབུ་བཅོམ་འབྲས་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་དབུ་བཅོམ་པར་འགྱུར་ན། གོང་མའི་ཚ་མཐུན་ལྟ་སྤངས་པས་དབུ་བཅོམ་པར་འགྱུར་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། གཅོ་ཙོ་བསྟུ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྤྱང་བྱའི་གཅོ་ཙོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གོང་མའི་ཚ་མཐུན་ལྟ་ཡོད་དེ། གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྟུས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་གཉིས་ཆོད་པ་ང་རྒྱལ་མ་རིག་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབུ་བཅོམ་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱུག་ཡོད་པའི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཚོས་ཅན་སོགས་དང་པོ་ལྟ་དབང་པོ་བརྒྱལ་པོ་མཐོང་ཚོས་ལ་བདེན་གནས་ལས་ཉམས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དང་། བྱུག་པ་མི་འཐུག་པའི་ཚོས་ཅན་ནི་དབང་པོ་རྣོན་པོ་མཐོང་ཚོས་ལ་བདེན་གནས་ལས་ཉམས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། མཇོད་པ་ནི་དང་པོ་ལྟ་དབྱ་བཅོམ་ལས་ཉམས་ནས་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་བར་དུ་འགོ་བར་བྱེད་དེ་ལུགས་གཞན་ནོ། །གོང་དུ་བརྗོད་པའི་སྟེ་ཚན་བདུན་ལས་ཁམས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་དང་། སྟོང་པས་དབྱེ་བ་གཉིས་ཀྱང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་སྟོང་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དང་པོ་དང་། མོས་པས་སྟོང་པ་ཅན་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱི་མ་འཆད་པའི་ཕྱིར།

རྒྱུན་ཞུགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

ལྔ་པ་རྒྱུན་ཞུགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཡོད་དེ། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ཅེས་གང་གསུངས་པ་ལ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། རིམ་གྱིས་པ་དང་ཅིག་ཅར་དེས་བར་འབྱིན་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། སྔང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་དང་སྔང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རིམ་གྱིས་པ་ནི་རྣ་བསྐད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐྱེམ་ལམ་གྱིས་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལ་ཆགས་བྱལ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་སྤིད་ཉོན་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞེག་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཅིག་ཅར་དེས་བར་འབྱིན་པ་ནི་གང་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་བར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས། མི་ལྟོགས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རྣམ་པས་ཅིག་ཅར་སྤོང་སྟེ། འདི་ནི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་དང་། འབྲས་བུ་གཉིས་ལ་གདགས་སོ། །ཐལ་ཆེར་ནི་མཐོང་བའི་ཚེས་སམ་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཀུན་ཤེས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་མི་བྱེད་ན་ཡང་དེ་སྐོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྐོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འདོད་པའི་ཁམས་ཉིད་དུ་སྐྱེ་སྟེ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་ན་རང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྔང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་དེ་ཁྲད་ཆོས་མང་པོས་ཁྲད་པར་དུ་བྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་བདེན་པ་མངོན་

སྐུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འབའཞིག་པ་ཡིན་པ། སྣང་བྱ་ཁམས་གསུམ་པའི་སྐོམ་སྣང་ཉོན་མོངས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྲོང་བ། སེམས་རྒྱུན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་སྙོགས་མེད་ལ་བརྟེན་པ། ལམ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་སྤྲོང་བ། སྤྱིར་སྣང་བྱ་ཅིག་ཅར་བ་འབྲས་བུ་བཞིའི་ནང་ནས་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་འཇོག་པ། ཞལ་ཆེར་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་ཚོས་སམ། འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་སྐེ་བར་སྲིད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྣང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ། གལ་ཏེ་རྟེན་དེ་གཉིས་མངོན་དུ་མི་བྱེད་ན། སྐོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ནས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་འཕྲད་ན་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། མ་འཕྲད་ན་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་དུ་འགྱུར་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མཐོང་བའི་ཚོས་སམ་ཞེས་པ་རྒྱུན་ཞུགས་མཐོང་ཚོས་ཞེ་དང་། འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཞེས་པས་རྒྱུན་ཞུགས་བར་འདའ་བ་དང་། འདོད་པའི་ཁམས་ཉིད་དུ་སྐྱེ་སྐེ་ཞེས་པས་རྒྱུན་ཞུགས་སྐྱེ་འདའ་བ་བསྟན། ཁ་ཅིག་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཞེས་པས་འཆི་སྲིད་ཀྱི་སྔོན་ཅམ་ལ་སྣང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་བསྟན་ཞེས་ཟེར། མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཡིན་ན། རྒྱུན་ཞུགས་མཐོང་ཚོས་ཞི་ཡིན་དགོས་པས་མཐོང་བའི་ཚོས་སམ་ཞེས་པ་དང་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། ཡང་འཆི་སྲིད་ཀྱི་དུས་སུ་སྣང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་བསྟན་ཞེས་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། དེ་ཡོད་ཕྱིན་མཐོང་ཚོས་ཞི་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཆི་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་ཀུན་གཞིའི་རྣམཤེས་ཡིན་པས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་བྱ་དགོས་པ་གང་ཞིག འདས་ལམ་གྱི་དངོས་ཀྱི་སེམས་རྟེན་ལ་དགེ་

བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། སྣང་བྱ་ཅིག་ཅར་བ་འབྲས་བུ་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་འཇོག་པར་གསུངས་པས་ཞུགས་པ་གཉིས་ཀྱང་སྣང་དུ་རུང་བར་བཤད་དོ། །ཁ་ཅིག་རང་སངས་རྒྱས་ལ་མི་སློབ་པས་ཁྱབ་ཅེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག སྣང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ནས་སངས་རྒྱས་འབྱང་བ་དང་མ་འཕྲད་ན། ཚེགས་སྦྱོད་ཀྱི་རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་རང་རྒྱལ་གྱི་སྒོམ་ལམ་བསྒྲུབ་དགོས་ཟེར། གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་བཤད་ལས། སངས་རྒྱས་ལྟར་རང་སངས་རྒྱས་ལ་མི་སློབ་པས་ཁྱབ་བར་འདོད་པ་ནི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། རང་སངས་རྒྱས་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས། ཕྱིས་རང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཉན་ཐོས་མ་གཏོགས་སློབ་ལམ་ལ་ཡང་དེས་པར་ཁས་ལྡང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་སྐོར་ཆུང་ཟད་བྱ་བར་སྣང་བས་ཞིབ་ཏུ་བསམ་པར་བྱའོ།།

མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ།

གཉིས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་བྱུང་སྟེ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་བཅུ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འཆད། ཚོས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དེ་འཆད།

ཉན་ཐོས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར།

ཉན་ཐོས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བླུབ་སྟེ། ཚོས་མངོན་རྟོགས། དོན་མངོན་རྟོགས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་རྟོགས། རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། དཀོན་མཆོག་མངོན་རྟོགས། ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་བ་མངོན་རྟོགས། མཐར་ཐུག་གི་མངོན་རྟོགས། ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་རྣམས་སུ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བླུབ་སྟེ། མངོན་རྟོགས་དང་པོ་བདུན་རིན་པ་བཞིན། ཚོགས་ལམ་སྦྱོང་ལམ་མཐོང་ལམ་སྒོམ་ལམ། སྐྱབས་གནས་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་ཐེ་ཚོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་སྤངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལཉེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ། སྡོག་གཅོད་སོགས་སྤང་ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་བའི་ཚལ་ཁྲིམས་སྡོང་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་ནས་ངན་འགྲོའི་རྣམ་སྨིན་འགྲུབ་པའི་སྐལ་བ་ཅན་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མི་སྤྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གསུམ་གོ་སྤྱ། གསུམ་པ་བླུབ་སྟེ། དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་ཞེས་པ་ནས་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ངོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཁྱད་པར་བཅུ་སྨོས་པས་ཁྱད་པར་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་བྱེ་བག་ཏུ་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་བླུབ་སྟེ། རྣམ་པ་ལྔའི་ཁྱད་པར་དང་ཞེས་པ་ཡན་གྱིས་གནས་འབྱུང་བའི་ཁྱད་

པར། ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར། རྣམ་དག་གི་ཁྱད་པར། ཞིང་དག་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར། ལུས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར། ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏེ། ས་བཅུའི་གནས་སྐབས་ནས་སྨྲས་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་དེ་བསྟན། སྐུ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཆུ་དན་ལས་འདས་པའི་ཁྱད་པར་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཡོད་པའི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

མངོན་རྟོགས་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར།

འོ་ན། མངོན་རྟོགས་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་རིལ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བཅཱད་དུ་ཡོད་དེ། ཚད་མེད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། ཚད་མེད་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་མངོན་རྟོགས་གང་གིས་བསྟས་པ་དེ་འཆད། དེ་དག་ཚད་མེད་པ་རྣམས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཚད་མེད་བཞི་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་སྡེ་ཚན་བཅུ་དགུ་པོ་དེ་འཆད། གཞུང་ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུབ་མོང་དང་ཐུབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་བྱུང་སྟེ། བྱམས་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པ་ནས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཐུབ་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་འཆད། མཚན་དང་དུས་བྱང་བཟང་པོ་རྣམས་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཐུབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱས་སྟེ། འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྣམས་འབྱུང་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཞི་

གནས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་འཆད། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལྷག་མཐོང་གིས་བསྡུས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱང་སྟེ། བྱམས་པ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པ་དང་འཕྲད་པར་མོག་ཅིག་པར་བསམ་པའི་གནས་པ་ཡང་དག་པར་འབྱོར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །སྙིང་རྗེ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་མོག་ཅིག་པར་བསམ་པའི་གནས་པ་ཡང་དག་པར་འབྱོར་པའི་ཞེས་བྱ་བ་སྟ་མ་བཞིན་ནོ། །དགའ་བ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདེ་བ་དང་མི་བྲལ་བར་མོག་ཅིག་པར་བསམ་པའི་གནས་པ་ཡང་དག་པར་འབྱོར་པའི་ཞེས་བྱ་བ་སྟ་མ་བཞིན་ནོ། །བཏང་སྙོམས་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པར་བསམ་པའི་གནས་པ་ཡང་དག་པར་འབྱོར་པའི་ཞེས་བྱ་བ་སྟ་མ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པས་ཞི་གནས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སོ་སྐྱེ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་འཆད། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་རྣམས་ལ་རྟེ་བྱ་བུ་ཞེ་ན་ཞེས་པས། དེས་བསྡུས་པའི་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱང་སྟེ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་བསམ་གཏན་གྱི་དོན་གཞི་ལ་བརྟེན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་མོག་ཅིག་སྣམ་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་མོག་ཅིག་སྣམ་པ་དང་། བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་མོག་ཅིག་སྣམ་པ་དང་། ཉེ་

རིང་ཚགས་སྡང་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྙོམས་ལ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་པའི་སེམས་བྱང་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་བྱམས་པ་ཚད་མེད་དང་། སྙིང་རྗེ་ཚད་མེད་དང་། དགའ་བ་ཚད་མེད་དང་། བཏང་སྙོམས་ཚད་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་རྣམ་བཤད་དུ་སྙིང་རྗེ་ཚད་མེད་སོགས་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་ཤོག་ཅེག་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུངས་ལ། འདྲུག་ཏེཀ་ཆེན་མོར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་ཉན་རང་གི་སྙིང་རྗེ་དང་ཁྱད་པར་ཆེའོ། །ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་དང་དེ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་པར་འདོད་པ་གཉིས་དབྱེ་དགའ་བས། རྣམ་བཤད་འདིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱང་བ་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་ལ་སྣང་ནས་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཐེ་ན་རུང་བམ་སྟམ་སྟེ་དབྱད་པར་བྱའོ།།

འོ་ན་ཚད་མེད་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་གང་ཟག་གིས་རྟེན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཡོན་ཏན་འདི་རྣམས་རྗེ་ལྟར་མངོན་པར་སྐྱེད་ཅེ་ན། ཐེ་རོལ་པའམ། ཉན་ཐོས་སམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་རུང་སྟེ། དག་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཚད་མེད་པ་རྣམས་མངོན་པར་སྐྱེད་བོ། །ཚད་མེད་པ་རྣམས་རྗེ་ལྟ་བུར་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་ཡང་དེ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་ལྟག་མ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་དམ་པ་ལ་ཡོད་ཀྱི་ཐེ་ན་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། །ཡོན་ཏན་ལྟག་མ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་སམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

འམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་རུང་སྟེ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་ཅིང་བཞི་བའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་སྤྲུབ་བོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཚད་མེད་བཞི་དང་མངོན་ཤེས་ལྔ་ཉི་ངེ་ལ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བཞི་པོ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲུབ་བོ། །ཡོན་ཏན་ལྷག་མ་རྣམ་ཐར་སོགས་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བའི་སྟེ་ཚན་དུག་དང་ཟག་ཅི་མངོན་ཤེས་རྣམས་ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལན་མང་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྣམ་གནས་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཚད་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལས་ཅི་མཛད་ཅེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་སོ་སོའི་བྱེད་ལས་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཅིའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱོད་མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཟེགས་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་དང་དེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཉེ་བགེ་ཏུ་འཆད་པ་བླུབ་སྟེ། རྒྱུན་ལ་འཇོག་པ་ཡོངས་སུ་མྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་སོགས་མི་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་འཆད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་སྤྱིབ་པ་གང་གི་གཉེན་པོར་

བསྒོམ་པ་དེ་འཆད། ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་བྱ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་བསླབ་པར་བྱ་བའི་ཚོས་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གསུམ་སྟ། གཉིས་པ་བྱིབ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་བཅུ་རྣམས་སུ་བསྒོམ་པའི་ལམ་ལ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་ལམ་བསྒོམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། རབ་དགའ་ལ་སོགས་ས་བཅུའི་བསྒོམ་ལམ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྣང་བྱ་ཤེས་སྒྲིབ་གཅོ་བོར་སྤོང་བར་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་སྒྲིབ་སྣང་བྱའི་གཅོ་བོར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་སྒྲིབ་དངོས་སུ་སྤོང་བའི་ཞར་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་སྤོང་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ན་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཅིག་ཅར་སྤོང་ངོ་། །ཅིག་ཅར་དག་བཅོམ་པ་ལས། དེ་གཉིས་དངོས་སུ་སྤོང་བ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་དག་བཅོམ་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་གཉིས་དངོས་སུ་སྤོང་བ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་དག་བཅོམ་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་བྱང་འཕགས་ལ་སེམས་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པར་མ་ཁེགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། སྤགས་དང་སྨན་གྱིས་བསད་པའི་དུག་ལྟ་བུ་དང་། དཔེར་ན་སྤངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྟར་ས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་འཕགས་ལ་ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་གྱུར་ཀྱང་སྤགས་དང་སྨན་གྱིས་ནུས་པ་བཅོམ་

པའི་དུག་ལྟ་བུ་དང་། ཉོན་སྤྲིན་སྣང་སར་པའི་དབྱ་བཅོམ་པ་ལྟར་དེའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་མི་དགོས་ཤིང་། རང་བཞིན་ལ་གནོད་པ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ས་བཅུ་རྣམས་སུ་བསྟོམ་པའི་ལམ་ལ་ཞེས་པའི་གཞུང་གི་ཀུས་པས་ས་དང་པོས་བསྟན་པ་སྤོམ་ལམ་གསལ་བར་བསྟན། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཅེས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཉམས་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་ཉམ་བདག་འཇོག་གཉིས་ཀའི་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོར་བྱུབ། དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཇོག་གྱི་དངོས་གཉེན་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པེགས་སུ་གནས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན་ནི། བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ། །དེལེར་ན་སྣང་སའི་དབྱ་བཅོམ་པ་ལྟར་ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་ནི་རིང་ཉེ་ཀ་པས་ཉོན་མོངས་པ་དངོས་སྤྲིན་པ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བར་གསུངས་པ། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྤྲིན་དངོས་སྤྲིན་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བ་ལ་འབྱུ་བསྟན་ནས་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྤྲིན་སྤྲིན་ཏུ་བྱེད་པ་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། མ་བཀག་ན་འདིར་བསྟན་སྣང་སའི་དབྱ་བཅོམ་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ལ་འཆད་དགོས་པས་ཅི་འཚམ་པའི་ཕྱིར། ལན་མེད་དོ། །ཚོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་འགྲེལ་པ་ལས་བཞི་པ་འཐོབ་པ་རྣམ་དེས་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་ལོ།། །།

ལྷ་པ་འབེལ་གཏམ་རྣམ་དེས་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་བཤད་པ།

མདོད་བསྡུན་པ།

ལྷ་པ་འབེལ་གཏམ་རྣམ་དེས་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འབེལ་བའི་གཏམ་གྱི་རྣམ་བར་དེས་པ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་བདུན་ཏེ། དོན་རྣམ་བར་དེས་པ་དང་། རྣམ་བར་བཤད་པ་རྣམ་བར་དེས་པ་དང་། རབ་ཏུ་ཕྱེ་ནས་ཀུན་ཏུ་བསྟན་པ་རྣམ་བར་དེས་པ་དང་། ཡང་དག་པ་ཉི་ཁ་རྣམ་བར་དེས་པ་དང་། བསྡུ་བ་རྣམ་བར་དེས་པ་དང་། སྒྲ་ན་རྣམ་བར་དེས་པ། ཕྱེམ་པོ་དགོངས་པ་རྣམ་བར་དེས་པའོ། །ཞེས་པས་མདོད་བསྡུན། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར།

རྒྱས་པར་བཤད་པ།

ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དོན་རྣམ་བར་དེས་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པ་ནས། ཤེམས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ལས་རྣམ་པར་དཔྱོད་བ་དཀོན་པའོ་ཞེའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཏུན་ལ་འབེབས་ཚུལ་སྟོན་བསྟན། ཕྱེམ་པོར་དགོངས་པ་རྣམ་པར་དེས་པ་གང་ཞེ་ན། མིང་གི་ཚོགས་དང་། ཚིག་གི་ཚོགས་དང་། ཡི་གེའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་དོན་གཞན་དུ་བརྗོད་ལ་དོན་གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བ་སྟེ་སྐད་དུ། ཐ་དད་མ་ནི་བསད་བྱས་ཤེང་། །རྒྱལ་པོ་གཅང་སྦྲ་ཅན་གཉིས་དང་། །ཡུལ་འཁོར་འཁོར་དང་བཅས་བཅོམ་ན། །མི་དེ་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་

བྱའོ། །ཡང་རྡེ་སྐད་དུ། ཡིད་མི་ཚེས་དང་བྲལ་མི་གཟོ། །མི་གང་ཞིམ་འབེགས་བྱེད་པ་དང་། །གོ་སྐབས་བཅོམ་དང་སྐྱུགས་པ་ཟ། །དེ་ནི་སྐྱེས་བུ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །སྙིང་པོ་མེད་ལ་སྙིང་པོར་ཤེས། །ཁྱིམ་ཅི་ལོག་ལ་ལེགས་པར་གནས། །ཉོན་མོངས་པས་ནི་རབ་ཉོན་མོངས། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དང་དོན་གྱི་མདོའི་དོན་འཆད་ཚུལ་བྱེ་བག་ཏུ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དེ་ནས་བཟང་སྟེ་མངོན་པར་སྨྲས་པའི་སྒོའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དེ་འཆད། རབ་ཏུ་ཕྱེ་ནས་ཀུན་ཏུ་བསྟན་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དེ་འཆད། བསྟུ་བ་རྣམ་པར་དེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས་དོན་ཐམས་ཅད་བསྟུ་བ་རྣམ་པར་དེས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དེ་འཆད། སྡུ་བ་རྣམ་པར་དེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་བྱུང་སྟེ། ངག་སྨྲས་པའི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ལ། སྡུ་བ་དེ་ལ་ཡང་མཐུན་པར་སྨྲ་བ་དང་། ཚོར་པ་སྨྲ་བ་དང་། ཚེགས་ངན་པ་སྨྲ་བ་དང་། གདམས་པ་སྨྲ་བ་སོགས་ཡོད་ལ། སྨྲ་བའི་ཞལ་ཕྱེ་བ་དེ་དབང་སོ་དང་། སྨྲ་བའི་གཞི་སྟེ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོགས་དང་། སྨྲག་བྱེད་ཡན་ལག་ལྔའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། སྨྲ་བའི་རྒྱན་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ལྔ་ཡོད་དེ། དམ་བཅའ་བ་དང་།

གཏན་ཚིགས་དང་། དེའི་དང་། ཉེ་བར་སྤྱད་བ་དང་། མཐུག་སྤུད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྟ་ཡོད་བའམ་ཞིར། འདིས་སྐྱབ་བྱེད་ཡན་ལག་ལྟ་ལྟན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འཚད་བའི་ཚེ་དེ་ལྟར་བཞེད་དོ། །སྐྱ་བའི་རྒྱན་ཡོད་དེ། འཇིལ་མེད་ཀྱི་གཏམ་སྐྱ་བ་དང་། ཅལ་ཅོལ་སྐྱ་གཏམ་ཀྱི་ཉེས་པ་སྤངས་ནས། གཞུང་ལུགས་ལེགས་བར་ཤེས་པ། སྐྱ་སྐྱོན་མེད་པར་སྐྱ་ནུས་པ། སྐྱ་བ་ལ་མི་འཇིགས་པ། སྐྱ་བ་བརྟན་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པས། རྩོད་པའི་ལེགས་བར་ཤེས་པར་བྱ་ཡི། དུས་ཀུན་ཏུ་རྩོད་ཅིང་སྐྱ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཚོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས། གནས་བཅུ་གཉིས་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བརྩོན་པ་ནན་ཏན་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་སེམས་ཅན་བསྡུད་པ་སྐྱར་དུ་བྲན་ནེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས། གཞན་དག་དང་རྩོད་པས་སྐྱ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་བྱང་པའི་ཕྱིར། ཚོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་འགྲེལ་པ་ལས་ལྟ་པ་འབེལ་གཏམ་རྣམ་དེས་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་ལོ།།

བཞི་པ་མཐུག་གི་དོན་བཤད་པ།

བཞི་པ་མཐུག་གི་དོན་བཤད་པ་ཡོད་དེ། མཛད་པ་པོ་གང་གིས་མཛད་པ། ལོ་བཅ་གང་གིས་བསྟུར་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཕྱིར།

ལོ་པཾ་གང་གིས་བསྒྲུབ་བ།

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱ་གར་མཁན་པོ་རྗེ་ན་མི་ཏ་དང་། ཤི་ལེན་ད་པོ་རྗེ་དང་། ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙྪ་བ་བརྒྱ་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བསྒྲུབ་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

མཇད་བྱང་།

སྒྲས་པ། དེས་དོན་གསུང་རབ་དགོངས་པ་དེས་འགྲེལ་གྱི། །རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཤེར་ཕྱིགས་མདོ་སྡེ་གང་། །རྒྱས་འབྱིང་བསྡུས་པའི་དགོངས་དོན་གསལ་བྱེད་པ། །ཚོས་མདོན་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་གནད་དཀའ་འགྲེལ། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་ཉེ་ལྟར་བཀས་པ་ཡི། །མདོན་པའི་གསུང་རབ་སྡོང་ཐག་བརྒྱ་པ་ནི། །ཤེར་ཕྱིན་འབུམ་པ་ཉིད་དུ་དེས་ན་ཡང་། །གོ་བ་ཚགས་པ་ཉིད་སྐར་ལྟ་བུར་སྣང་། །དུས་གསུམ་མཁྱེན་པ་རྣམ་བཅུན་ཙོང་ཁ་པའི། །དང་དེས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ། །སྐུ་མཆེད་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཡུམ་མདོ་སྡེ་ཡི། །དང་དེས་འབྱེད་ཚུལ་ལྟར་ན་ཆོ་སྒན་སེལ། །ཁོ་བོ་རྣམ་དཔྱོད་བརྩོན་པ་དམན་ན་ཡང་། །རྒྱལ་བའི་གསུང་ལ་མི་ཕྱེད་དད་པ་ཡིས། །རང་དབང་འཕྲོགས་ནས་དཀའ་འགྲེལ་འདི་སྒྲུབ་ཀྱི། །རང་ཉིད་མཁས་འདོད་གཞན་དང་འགྲན་ཕྱིར་མིན། །འདིར་འབད་རྣམ་པར་དཀར་བའི་དགེ་ཚོགས་ཀྱིས། །ཐན་བདེ་འབྱུང་གནས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ། །རིང་

དུ་གནས་ཤིང་བསྟན་འཛིན་སྐྱེས་བུ་རྣམས། །སྐུ་ཚེ་ལྷུན་པོ་བསྐལ་བརྒྱར་གཡོ་མེད་ཤོག །ཅེས་པ་མདོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་ཀུན་འགྲེལ་པའི་དཀའ་འགྲེལ་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྡན་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་ལས། རྒྱ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེའི་ཉི་ཟླའི་སྐྱེང་ནས་ཞིབ་བཤད་ལན་ཅིག་ཐོས་ཤིང་། ཕྱིས་ཞིབ་ཏུ་དབྱད་ནས་མདོ་སྡགས་རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱགས་པའི་དཔལ་རྣམ་དབྱིད་མཆོག་གི་སྲེས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལོ་ཉིས་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཅིག་ལ་ཉེ་བ་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་གི་ནང་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལེའུའི་དུས། ཟེལ་གཝོན་ཞེས་པ་མེ་ཞོ་རྟ་ལོ་ལ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཚོས་སྲེ་ཆེན་པོའི་གཟིམས་ཁང་དུ་སྦྱར་བའོ། །ཡི་གེ་པ་ནི་རིག་བྱེད་པ་རིན་ཆེན་མགོན་པོའོ། །བསྟན་བཅོས་འདིའི་བཤད་བརྒྱུད་ནི། ཞྭབ་དབང་། བྱམས་པ། ཐོགས་མེད། དབྱིག་གཉེན། ཆོས་བརྟན། གང་སྲེལ། ངོ་ན་མི་ཏྲ། ཀ་ཅོག་ཞང་གསུམ། རྒྱ་བའི་རྩོ་རྗེ། རྒྱལ་བ་ཡེ་ཤེས། ས་བཙུན་དབང་ཕྱུག་གཞོན་ནུ། གང་མི་ཡོན་ཏན་གཡུ་དུང་། ཁྲུང་ཆེན་པོ། བང་རྒྱ་ཡི་གསུམ། བྱང་རི་དབང་མ་སྟིང་པོ། གོཏྲ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས། འབང་དགོན་མཆོག་རྩོ་རྗེ། ཐོ་ཀུན་དགའ་རྩོ་རྗེ། མཛད་པ་སྟོན་སྐྱབས། མཛད་པ་གཞེན་བྱང་། འབྲིད་མཚམས། ཞང་སྲི་དཀར་བ། བོ་དོང་རིན་ཆེན་རྩེ་མོ། སྟག་སྟེ་སེང་གེ་རྒྱལ་མཚན། སྡང་ཐྲོ་གྲོས་བརྟན་པ། ཐྲོན་ཆེན་བྱང་རྩེ། རེད་མདའ་བ་ཆེན་པོ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། སྤྲོབ་དཔོན་དགེ་བ་དང་། གཞུ་གསོད་པ། རབ་འབྱམས་པ་བཟོད་པ་དཔལ་འབྱོར།

ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་ཨ་མོ་གྷ་དེ་ལ་ལན་ཅིག་ཞེབ་ཏུ་ཐོས་སོ། །འདི་སྐད་བཤད་པ་དེན་པོ་ཆེ་སྐོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དང་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག ། ।। སངས་རྒྱས་ལམ།།

སྨར་བྱང་སྨོན་ཚིག

ཨཱཿ རྣམ་ཐོལ་ཞེ་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཆུལ་དལ་འབབས་གླུང་། །
ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འཐུད་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི། །

དཔང་དུ་བསྒྲན་པའི་རྣམ་དཀར་ཟུངས་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཚོས་ཀྱི་སྐོ་མོ་སྟོང་ཐག་བརྒྱ། །
གདངས་ཀྱ་རྒྱུད་ལྡའི་འཁོར་བ་མ་ལུས་པ། །
རེས་ལེགས་ཆོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག

ཅེས་པ་འདི་ཡང་ནང་བསྟན་གྱབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔང་དུ་བསྒྲན་དང་བསྒྲན་འགྱུར་གང་ལའང་སྤྱང་ཚོག་པའི་དགེ་བསྟོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ། ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ཚོས་སྐྱ་བ་དག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ།།

དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན།

སྨོས་ར་དགེ་བཤེས་མཁྱེན་རབ་ཆོས་རྒྱལ། ཚ་བ་དགེ་བཤེས་པ་སངས་ཆེ་རིང་།

ཞུ་དག་པ།

ཏེ་ཧོར་དགེ་བཤེས་མཁྱེན་རབ་དབང་ཕྱུག ཏེ་ཧོར་དགེ་བཤེ་རྒྱ་བ་ཆེ་རིང་།

སྒང་གཞིའི་ཐོག་ཁྲད་སྒྲིག་པོ།

རྒྱ་དགེ་བཤེས་ཐོ་བཟང་དོན་ལྡན། ཉག་རེ་ཁྲབ་བསྟན་ཚོར་བྱ།

ཏེ་ཧོར་ཁྲབ་བསྟན་རྩོ་རྩེ། ཉང་པོ་ཐོ་བཟང་བསྟན་འཛིན།

སྒང་གཞི་སྐྱར་སྒྲིག་བྱེད་པོ།

དཔེ་མཛོད་ཚན་མཛེན་རྒྱར་པ་རྒྱ་དགེ་བཤེས་ཐོ་བཟང་དོན་ལྡན་ནས་

སྒང་གཞི་ UniCode ཡིག་གབ་སྐྱུར་དང་ InDesign CS4 ནང་སྐྱར་བསྒྲིག་ཞུས།

ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ།

མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་མདོ་སྡེགས་རབ་འབྱམས་པ་

པཾ་ཆེན་བསོད་ནམས་ཐགས་པས་མཛད།

ཐོ་གྲིང་དེ་མཛོད་གྲོག་ཁྲད་སྡེ་ཚན་ནས་སྒར་ཙ་བསྒྲིགས།

མཁས་མང་ཐོ་གྲིང་དེ་མཛོད་ཁང་ནས་སྒར་དུ་བསྐྱན།

ཤྲི་ཡོ་ ༢༠༡༤ ཤྲི་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༣ བོད་རྒྱལ་ཡོ་ ༢༡༤༢ ཟླ་བ་ ༩ ཚེས་ ༢༢

ལྷ་བབས་དུས་ཆེན་ཉིན་སྒར་དུ་བསྐྱན།